DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

IRWIN SHAW

ZENGİN ve YOKSUL



Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

altın kitaplar
yayınevi



Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

3. 78. 20 - 3

3. Baskı

Altın Kitaplar Matbaası — ŞUBAT / 1978

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

IRWIN SHAW

ZENGİN VE YOKSUL

(Rich man poor man)

3. baskı

Türkçesi :

Erdal KARAN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

(C) Copyright : İrwin Shaw - Kesim Ajansı / ALTIN KİTAPLAR
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KİTAP BİR

BÖLÜM 1

I

Atletizm antrenörü Bay Donnelly, günlük antrenmanı erken bitirdi. Henry Fuller'in babası okula gelmiş ve Washington'dan, kardeşinin Almanya'da öldüğünü bildiren bir telgraf aldığını söylemişti. Takımın en iyi güllecisiydi Henry. Bay Donnelly, Henry'e üstünü değiştirip babasıyla eve gitmesi için izin verdi, sonra bir ıslıkla takımı toplayıp, hepsinin evlerine gidebileceklerini söyledi. Bir saygı gösterisiydi bu.

Rudolph Jordach, (alçak manialı 200 m. koşucusu) terleyecek kadar koşmamıştı, ama yine de soyunma odasına gidip duş aldı. Evde hiçbir zaman yeterince sıcak su olmazdı, bu yüzden her fırsatta jimnastik salonunda duş alırdı. Lise binası, 1927'de, herkeste para olduğu sıralarda yapılmıştı. Duş odaları oldukça geniş ve sıcak suyu boldu. Hatta yüzme havuzu bile vardı. Rudolph, antrenmanlardan sonra genellikle havuzda yüzerdi; ancak bugün yüzmedi, saygısızlık olmasın diye.

Soyunma odasında çocuklar alçak sesle konuşuyorlardı, her zamanki gürültüden eser yoktu. Takım kaptanı Smiley bir sıranın üstüne çıkarak, Henry'nin kardeşi için çelenk almak, bunun için de para toplamak gerekeceğini söyledi. Bu iş için elli cent'in yeteceğini düşünüyordu. Çocukların yüzlerinden, bu parayı ayırabilecek olanlar ve olmayanlar anlaşılabiliyordu. Bu pa-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

rayı ayıramazdı Rudolph, ama ayırabilir gibi görünmek istiyordu.

Katkıda bulunmak için istekli olanlar, okul başlamadan önce ana-babalarıyla New York'a gidip kendilerine yeni giysiler alanlardı. Rudolph, giysilerini yaşadığı şehirden Port Philip'den, Bernstein'in mağazasından alırdı.

Temiz giyinirdi. Deri pardösüsünün altında, gömlek, kravat, süveter ve kolları yenmiş eski bir ceketin kahverengi pantolonu bulunurdu. Henry, giysileri New York'tan alınmış çocuklardan biriydi. Ama Rudolph, Henry'nin bundan hiç değilse bugün zevk almayacağından emindi.

Soyunma odasında fazla oyalanmadı, çünkü eve diğer çocuklarla birlikte yürümek ve Henry Fuller'in kardeşinden sözetmek istemiyordu. Çoğunlukla ayrıcalıklı kişilerde rastlandığı gibi, nispeten aptal olan Henry ile yakın bir arkadaşlığı yoktu, üstelik aşırı bir sevgi tezahürü göstermemeyi yeğlemişti.

Okul, şehrin yerleşme bölgesinde, iş çevrelerinin Kuzey - Doğusunda bulunuyordu. Etrafı, okulun yapıldığı yıllarda, şehir genişlemekteyken inşa edilmiş, birbirinden ayrı ve birer ailelik evlerle çevrilmişti. Evlerin tümü birbirinin aynıydı, sahipleri değişiklik olsun diye, ahşap kısımlarını ve kapılarını değişik renklere boyamış, cumba ve balkon yaptırmışlardı.

Rudolph, elinde kitapları, çatlak yaya kaldırımda iri adımlarla yürümeye başladı. Fazla soğuk olmayan rüzgârlı bir ilkbahar günüydü. Antrenmanda fazla yorulmamıştı; kendini zinde ve tatilde gibi hissediyordu. Heryerde tomurcuklar görülüyordu.

Okul bir tepedeydi; aşağıda, hâlâ soğuk bir kış görüntüsünü sürdüren Hudson nehrini, kiliselerin sivri kulelerini, ta ötede, Güneyde, kızkardeşi Gretchen'in çalıştığı Boylan Tuğla ve Kiremit Fabrikası'nın bacalarını ve nehir boyunca New York Central'ın izlerini görüyordu. Port Philip güzel bir şehir değildi. Oysa bir zamanlar sömürgecilik döneminin beyaz evleri varken güzelmiş. 1920'lerin ileri hamlesiyle şehre bir sürü insan gelmiş; işçiler ve arkasından etrafa yayılmış dar ve karanlık evler.

Sonra gelen ekonomik kriz herkesi işsiz bırakmış, annesinin yakındığı gibi, zaten kötü yapılmış evler büsbütün ihmâl edilmiş, tüm şehir, yoksul bir mahalleye dönmüştü. Tüm şehir için söylenemez bu şey. Kuzeyinde hâlâ büyük evler ve geniş

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - http://kitap.tc

caddeler vardı. Hattâ bu taraflarda bile, geniş çimlerin ve yaşlı ağaçların ortasında bazı ailelerin terketmedikleri, gösterişli, büyük evler bulunuyordu.

Savaş, Port Philip'e bir kez daha refah getirmişti. Tuğla ve kiremit fabrikası, çimento fabrikası tam hızla çalışmaktaydı, tabakhaneye ve Byfield ayakkabı fabrikasına ordudan yeniden sipariş yağmaya başlamıştı. Ve savaş sürerken, görünüşle uğraşmaktan başka yapılacak çok şey vardı; şehir, herzamankinden daha bakımsız görünse bile.

Rudolph, kafası karmakarışık bir halde, bu rüzgârlı öğlensonu güneşinde önünde uzanan şehre bakarak, insanın, Henry Fuller'in kardeşi gibi Almanya'da bir isimsiz kasabayı almak için hayatını verip vermeyeceğini düşünmeye başladı.

Gizliden gizliye savaşın iki yıl daha sürmesini istiyordu, böyle olacağa benzememesine rağmen. Yakında onyedisine girecekti, bir yıl sonra da orduya katılabilirdi. Kendini, teğmen elbiseleri içinde selâm verirken, makineli tüfek ateşi altında ilerlerken düşünüyordu. Bir erkek için yaşanması gerekli olan bir şeydi bu. Süvari birliklerinin kaldırılmış olmasına üzüldü. Dörtnala, at üstünde kılıcını savurarak düşmana saldırmak büyük bir şey olmalıydı.

Evde bu gibi şeylerden sözetmeye cesareti yoktu. Savaşın, Rudolph'un askerlik yaşına kadar uzayabileceği yolunda bir imaya dahi tahammülü yoktu annesinin. Yaşlarını saklamak suretiyle Orduya kaydolanlar olduğunu duymuştu, —onbeş hattâ ondört yaşında Deniz Kuvvetlerine katılan ve madalya kazanan çocuklar hakkında hikâyeler dolaşıyordu— ama Rudolph, annesine böyle birşey yapamazdı.

Her zamanki gibi, Fransızca öğretmeni Bayan Lenaut'nun oturduğu evin önünden geçmek için yolu uzatmıştı. Etrafta görünmüyordu Bayan Lenaut.

Nehre paralel uzanan, şehrin ana caddesi Broadway'e doğru yürüdü. Süratli arabalardan birine sahip olmayı düşledi. Bir arabası olsa her hafta sonu New York'a giderdi. New York'da ne yapacağını pek bilmiyordu, ama gidebilirdi oraya.

Broadway, dükkânların karmakarışık sıralandığı bir caddedir. (Sözgelişi, kadın giysileri ve mücevherat satan bir dükkânın yanında spor malzemesi satan bir mağaza, onun da yanında manav ve kasap bulunurdu.) Sık sık yaptığı gibi, Kara ve De-

Bu kitap Tanpınar Arşivi kullanılarak yapılmıştır.

niz Kuvvetleri malzemesi satan dükkânın vitrini önünde durdu. Vitrinde, iş ayakkabıları, pantolon ve gömlekler, pilli el lâmbaları, dolmakalem şeklinde çakılar ve balıkçılık malzemesi vardı. Rudolph, ince, zarif ve pahalı olta çubuklarını seyrediyordu. Nehirde, mevsimi geldiğinde halka açık tutu'an, alabalıkların cynaştığı sularda avlanırdı. Ama kullandığı malzeme ilkeldi.

Kısa bir yoldan geçerek sola döndü ve oturmakta olduğu Vanderhoff sokağına saptı. Vanderhoff sokağı Brodway'e paraleldi ve onun kötü bir kopyasıydı sanki. Sarkık giysiler ve patlak ayakkabılar içindeki yoksul birinin kendine Cadillac'tan inmiş süsü vermesi gibi. Dükkânlar küçük, mallar tozluydu; sanki bu malların bir işe yaramayacağını sahipleri de biliyordu. Bir kaç dükkânın vitrini de tahtayla kapatılmıştı, 1930 ya da 1931 de kapanmıştı bunlar. Yeni kanalizasyon döşenirken yaya kaldırımları boyunca sıralanan ağaçları kesmişlerdi, yerlerine yenisini dikken olmamıştı. Vanderhoff uzun bir sokaktı, evine yaklaştıkça görüntü daha da yoksullaşıyordu. Güneye doğru gitmek ruhsal bir çöküş gibi. Annesi fırında, sırtında bir şalla tezgâhın arkasındaydı. Her zaman üşürdü. Köşede bulunan binanın iki büyük penceresi vardı, bu yüzden dükkânın hiç ısınmadığından yakınırdı. Küçük bir kız için, bir kesekâğıdına bir düzine küçük ekmek doldurdu. Pencerenin önünde kekler ve tartlar duruyordu, ama bunlar kendi fırınlarında pişmiyordu. Savaşın başlarında babası yapardı bunları, fakat sonraları hamur işlerini, her sabah gelen, büyük fırına ait bir kamyondan almaya başlamıştı. Axel; sadece ekmek ve küçük ekmekleri yapmakla yetiniyordu. Dükkânda üç gün bekleyip satılmayan hamur işlerini, yenmesi için eve getirirdi.

Rudolph içeri girerek annesini öptü, o da yanağını okşadı. Annesi her zaman yorgun görünür ve dudak tiryakisi olduğundan gözlerini kısardı, duman kaçmaması için.

«Neden bu kadar erken döndün?» diye sordu.

«Kısa sürdü antrenman,» dedi Rudolph. Nedenini söylemedi. «Haydi ben geçeyim tezgâha, sen yukarı çık.»

«Teşekkür ederim, Rudolph'um benim,» diyerek öptü oğlunu. Ona karşı çok şefkatliydi. Annesinin arada sırada erkek ve kız kardeşini de öpmesini isterdi Rudolph, ama onları hiç öpmezdi kadın. Babasını öptüğünü de görmemişti şimdiye kadar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - http://kitap.tc

«Akşam yemeğini hazırlayayım,» dedi annesi. Alış verişi babası yapardı, çünkü babasına göre annesi çok müsrifti. Üstelik iyi malla, kötüyü birbirinden ayırdedemezdi. Genellikle yemeği annesi pişirirdi.

Kadın ön kapıdan çıktı. Fırının içinden oturdukları kata çıkan bir merdiven yoktu. Annesinin, dükkânın vitrini önünden, pastaların ve keklerin arasından titreyerek geçişini seyretti. Onun kırkı aşkın biri olduğuna inanmak zordu. Saçı aklaşmıştı ve yürürken yaşlı bir kadın gibi ayaklarını sürümekteydi.

Bir kitap alıp okumaya başladı. İngilizce dersi için Burke'ün **Kolonilerle Uzlaşma Üstüne** adlı kitabıydı. Öylesine inandırıcıydı ki Burke, insan parlâmentodaki sözde zeki milletvekillerinin nasıl olup da ona inanmadıklarına şaşıyordu. Eğer Burke'ü dinlemiş olsalardı, acaba Amerika nasıl olurdu? Earl'ler. Dükler, şatolar olur muydu acaba? Olmasını isterdi. Port Philip'de Albay Sir Rudolph Jordache.

Bir İtalyan işçi girdi içeri ve bir ekmek alıp gitti.

Aile mutfakta yerdi yemekleri. Evde yenilen sadece akşam yemeğiydi, çünkü herkes çalışıyordu. O gece kuzu haşlama vardı. Karne usulüne rağmen, babası, kendisi gibi Alman asıllı olan ahbabı kasap Hans sayesinde daima bol et bulabiliyordu. Rudolph, Henry Fuller'ın kardeşinin öldürüldüğü gün karaborsa et yemekten rahatsızlık duydu, ama bütün yapabildiği, küçük bir parça et almak, karnını çokça patates ve havuçla doyurmak oldu. Bu gibi ince meseleleri babasıyla konuşamazdı.

Annesinden sonra ailede tek sarışın olan (gerçekte, artık annesine de sarışın denemezdi) erkek kardeşi Thomas, yemeğini midesine indirirken herhangi birşey düşünmüyordu. Thomas, Rudolph'dan bir yaş küçük, ama onun kadar boylu ve ondan çok daha yapılıydı. Ablası Gretchen, kilo almak istemediğinden, hiçbir zaman fazla yemek yemezdi. Üstünde kısa kollu bir gömlek olan iri kıyım babası, müthiş yemek yiyor ve ara sıra elinin tersi ile bıyıklarını siliyordu.

Gretchen, tatlı yerine masaya gelecek üç günlük pastayı beklemeden kalktı; haftada beş gün gönüllü hemşire olarak çalıştığı, şehir dışındaki Ordu hastanesine yetişecekti. Yerinden kalkarken babası her zamanki gibi takıldı ona: «Dikkatli ol, yakalanma o askerlere. Evde çocuk bakmaya yetecek kadar yerimiz yok.»

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Baba!» diye kızgın kızgın baktı Gretchen.

«Askerleri bilirim ben,» dedi Axel Jordach. «Sen dikkatli olmaya bak!»

Rudolph, Gretchen'i temiz ve güzel bir kız olarak görürdü, babasının onunla böyle konuşmasına üzüldü. Üstelik, ailede savaşa katkıda bulunan tek kişi oydu.

Yemekten sonra Thomas, her zaman olduğu gibi sokağa çıktı. Evde hiç ders çalışmaz ve çok kötü notlar alırdı. Onaltı yaşındaydı ama hâlâ lisenin birinci sınıfında okuyordu. Kimseyi dinlediği yoktu.

Axel Jordach, gece çalışması için aşağıya inmeden önce oturma odasına geçip gazeteleri okumaya başladı. Rudolph, annesinin yıkadığı bulaşıkları kurulamak için mutfakta kalmıştı. 'Evlenirsem, karım bulaşık yıkamak zorunda kalmaz,' diye düşünüyordu.

Bulaşıktan sonra anne, ütü masasını çıkarıp ütü yapmaya başladı. Rudolph, Thomas'la paylaştığı yukarıdaki odaya çıktı, okul görevini yapmak için. Mutfakta yemek yemekten, babasını dinlemekten ve kıyanmış tabakları kurulamaktan bir kurtulsa, bütün zamanını kitaplara verecekti. Okulda tüm sınavlara en iyi hazırlanandı.

II

Axel Jordach, bordumda çalışırken, 'acaba zehir katsam mı ekmeklerden birine,' diye düşünüyordu. Sırf gırgırına. Bir nedenden ötürü değil. Bu gece bunu yapmalı, bakalım kime rastlayacak. İçkiyi şişeden içiyordu. Sabaha karşı şişe boşalırdı. Eli, kolu, yüzü hep una bulanmış, 'ben sirksiz bir palyaçoyum' diye geçiriyordu içinden. Bu Mart gecesinde, açık duran pencereden içeriye Ren bölgesinin kokusunu taşıyan soğuk bir rüzgâr doluyor, fırın sanki içerdeki havayı pişiriyordu. 'Cehennemdeyim,' diye düşündü. Geçimimi sağlamak için, ekmeğimi kazanmak için, cehennemin ateşine kömür atıyorum. Cehennemde Parker House ekmekleri yapıyorum.

Pencereye gidip derin bir nefes aldı, göğüs adaleleri terli gömleğini gerdi. Bir kaç metre ötede buzları çözülmüş olan nehir, Kuzeyin hayâlini beraberinde taşıyordu; kıyılarına kışın son korkutucu soğuğu yayılmış olarak, Rhine dört bin mil ötedeydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kantsoy.org

Yapma köprülerin üstünden tanklar, toplar geçiyordu. Havaya uçmayan köprüde bir teğmen koşuyordu, bir başka teğmense emredildiği gibi köprüyü uçuramadığından divanı harbe verilmiş ve kurşuna dizilmişti. Son zamanlarda Churchill Alman Ordularının canına okumuştu. Nehrin hayali, üzüm bağları ve deniz perileri. Kolonya'da katedral hâlâ duruyordu. Fazla bir şey yok. Jordach gazetede fotoğrafları görmüştü. Eski Kolonya'daki o güzel evi. Yıkık duvarlar, altındaki ölülerle birlikte buldozerle bir yana atılmış yıkıntılar. Jordach gençliğini düşündü, sonra pencereden nehre doğru tükürdü. Görünmeyen Alman Ordusu. Kaç kişi öldü kimbilir? Bir kere daha tükürüp, dudaklarına sarkan siyah bıyıklarını sildi. Tanrı Amerika'yı korusun. Buraya gelmek için nasıl savaşmıştı. Derin bir nefes alarak topallıya topallıya işine döndü.

Bodrum penceresinden, vitrindeki levhada yazılı adını görebiliyordu. FIRIN, A. Jordach, mülkiyetidir. Yirmi yıl önce tabela yeni takıldığında A. Jordach, Mülkiyetidir yazıyordu üstünde, sonra «t» si düşmüş, yeniden taktırmak için uğraşmamıştı Jordach. «t» siz de aynı miktarda ekmek satıyordu.

Fırın yeterince ısınmıştı artık, topallıya topallıya gecenin ilk tepsisini sürdü. Kapağı açınca, yakıcı sıcağın etkisiyle yüzü buruştu.

III

Kardeşi ile paylaştığı yukarı odada, Rudolph Fransızca - İngilizce sözlükte bir kelimeye bakıyordu.. Okul görevini bitirmişti. «Özlemek sözcüğüydü aradığı. Fransızca öğretmeni Bayan Lenaut'ya, Fransızca bir aşk mektubu yazıyordu. **Sihirli Dağ** adlı kitabı okumuştu. Ruh çağırma seansları hakkındaki bölüm dışında, kitap genellikle sıkmıştı onu, ama aşk sahnelerinin Fransızca oluşundan etkilenmiş ve bunları çevirmeye çalışmıştı. Fransızca sevişmek çok değişik birşey gibi geliyordu ona. Kesin olan birşey varsa, o da, o gece, koskoca Hudson vadisinde, ondan başka, Fransızca öğretmenine aşk mektubu yazan kimsenin olmadığıydı.

Tekrar okudu mektubu. Sonra gene İngilizce okudu, ilkin İngilizce yazmıştı. İngilizcesini mümkün olduğu kadar Fransızcaya benzetmeye çalıştı. «Nihayet sevgili Madam, şunu söylemek

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

istiyorum ki; size okul koridorlarında, ya da açık mavi pardösünüzle sokakta yürürken rastlaağımda, geldiğiniz ülkede olmanın, sizin ve benim ülkemin askerleri tarafından kurtarılmış olan Paris'in bulvarları boyunca sizinle kolkala yürümenin derin özlemini duyuyorum.»

Hiç kuşkusuz zarif olmak isteyen kişinin kullanacağı dil Fransızcaydı. Bayan Lenaut'nun, kendi adını yanlışsız, müzikli ve yumuşak biçimde söyleyişinden hoşlanıyordu.

Sonra pişmanlık duyarak her iki mektubu da yırttı. Kendi de biliyordu ona hiçbir zaman mektup göndermeyeceğini. Şimdiye dek altı mektup yazmış, sonra hepsini yırtmıştı, çünkü mektubu verse, ya kendisinin çıldırmış olduğunu düşünecek ya da Müdüre söyleyecekti.

Ama yine de tatmin olmuştu. Fırının üstündeki küçük ve çıplak odada, birkaç yüz metre ötede Hudson nehri akarken mektup yazmak, kendi kendine söz vermek gibi birşeydi. Bir gün, uzun seyahatlere çıkacak, iyi ve güzel kadınlara mektuplar yazacak ve elbette bunları postalayacaktı.

Ayağa kalkıp, şifonyerin üstündeki dalgalı aynada kendine baktı. Sık sık kendine bakar ve yansıyan görüntüsünde, istediği adamı bulmaya çalışırdı. Görünüşüne çok dikkat ediyordu. Düz siyah saçları her zaman düzgün taralıydı. Arada sırada kaşları arasında beliren kılları özenle alır, yüzündeki sivilceler artmasın diye şeker yemezdi. Yüksek sesle gülmez, sadece gülümser, hattâ bunu bile sık sık yapmazdı. Giysilerinin renkleri konusunda çok tutucuydu. Yürümesine dikkat eder, hiçbir zaman acele ci ve hareketli görünmez, daima omuzları dik yürürdü. Tırnaklarına bakar, ablasına ayda bir manikür yaptırır, yüzünün ve ellerinin bozulmasını istemediğinden kavgadan kaçınırdı. Vücut şeklini koruması için okul takımında bulunması yeterliydi.

Yalnızlığın ve doğanın şevkini çıkarmak için balık avlar, bir başkası kendisini seyrederken çapari, diğer zamanlar ise sclucan kullanırdı.

Aynadaki görüntüsüne doğru; «**Votre cavalier servant,**» diye seslendi. Bu dili kullanırken yüzünün Fransıza benzemesini istiyordu; tıpkı Bayan Lenaut'nun yüzünün sınıfa hitap eder etmez Fransızlaşması gibi.

Sıra olarak kullandığı küçük sarı masaya oturarak bir kâğıt parçası çekti önüne. Bayan Lenaut'nun tam olarak nasıl bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kanter.org

vücut yapısına sahip olduğunu hatırlamaya çalışıyordu. Uzun boylu, kalçaları düz, dolgun ve kalkık göğüsleri, ince ve düz bacakları vardı. Yüksek topuklu ayakkabılar giyer, saçlarına kurdelâ takar ve fazla ruj sürerdi dudaklarına. İlkin elbiseleriyle çizdi onu; çizdiği şey fazla benzemiyordu, sadece kulaklarının yanından yanağına inen kıvrımlı saçları ve çok belirgin, koyuca çizilmiş olan ağzı yakalamıştı. Sonra elbisesiz nasıl olabileceğini düşünmeye koyuldu. Onu, bir taburede çıplak olarak oturmuş, elinde ayna kendini seyrederken çizdi. Çizdiği şekle baktı. **Oh! Tanrım bir görülse!** Çıplak resmi yırtıp attı. Kendinden utanmıştı. Fırının üstünde yaşamayı hak etmişti. Eğer aşağıdakiler, yukarıda ne yaptığının ya da ne düşündüğünün bir farkına varsalardı...

Yatağa girmek için soyunmağa başladı, çoraplarını çıkarmamıştı, annesinin hâlâ yatmadığını duymasını istemiyordu. Her sabah beşte kalkıp, bisikletin arkasına takılmış olan sepetin içindeki ekmekleri dağıtması gerekiyordu ve annesi, uykusunu yeteri kadar almadığı düşüncesiyle daima arkasındaydı.

İlerde zengin olduğunda, her sabah erkenden kalkıp, hava, ister güneşli, ister yağmurlu olsun francaları Depot Oteline, Ace Dinner ve Sinowski'nin barına götürdüğünü anlatacaktı. Keşke ismi Rudolph olmasaydı.

IV

Casino Sinemasında Errol Flynn bir sürü Japon'la dövüşüyor, onları öldürüyordu. Thomas Jordach, sinemanın en arka sıralarından birinde oturmuş, oyuncak tüfek kurşunlarından yaptığı metal parçasıyla fuayedeki otomatik büfeden aldığı bir paket karamelayı yemekle meşguldü. Makinayı çalıştıracak metal parçası yapımında ustaydı.

Sesine, makinalı tüfeği için kırkbeşlik yeni bir şarjör isteyen gangster sertliği vermeye çalışarak; «Atsana buraya bir tane ahbab.» diye seslendi Claude. Claude Tinker'in rahip olan amcası; aralarındaki ilişkinin kırıcı sonuçlarını engellemek amacıyla her zaman sert görünmeye çalışırdı. Tom bir karamela attı, Claude karamelâyı havada yakalayarak sesli sesli çiğnemeye başladı. Her ikisi de koltuklarına gömülmüş, ayaklarını önlerinde-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - http://kantev.org

ki boş sıraya uzatmışlardı. Sinemaya, her zamanki gibi, geçen yıl zorla gevşettikleri tuvalet penceresinin kafesinden gizlice girmişlerdi. Arada sırada biri, aşağıya tuvalete iner, olaya gerçek süsü vermek amacıyla yukarı fuayeye önünü açık unutmuş olarak çıkardı.

Tom, sıkılmıştı filmden. Errol Flynn'ın çeşitli silâhlarla bir Japon bölüğünü ortadan kaldırışını seyrediyordu. «Ponus ponus» dedi birden.

«Bu hangi dilden, sayın profesör?» diye sordu Claude, her zamanki oyunlarını oynuyorlardı.

«Bu, manda bokunun Lâtincesi,» diye cevap verdi Tom.

«Bu ne dil zenginliği arkadaş!»

«Bak,» dedi Tom «şu küçük ön sıralarda oturan askerle kızı görüyor musun?»

Bir iki sıra önde bir asker ve kız sarmaş dolaş filmi seyrediyorlardı. Sinema hemen hemen boş denecek kadar tenhaydı. Askerle kızın oturdukları sıra ve arkalarındaki iki sıra boştu. Claude kaşlarını çatarak; «İri yarı bir herif, ensesine baksana,» dedi.

Tom; «Generalim,» diye cevap verdi, «şafakla birlikte hücuma geçiyoruz.»

«Bu işin sonu hastanede biter arkadaş,» dedi Claude.

«İddiaya girer misin?»

Sonra yerinden kalkarak ara geçitten kızla askerin oturduğu sıraya doğru yürümeye başladı. Hiç ses çıkarmadan yürüyordu, yer halısı üstünde, ayağındaki lâstik ayakkabıların yumuşaklığını hissetmekteydi. Daima lâstik ayakkabı giyerdi. İnsan ayağından emin olmalı, gerektiğinde, olay yerinden kolayca uzaklaşabilmeliydi. Karanlıkta hafifçe gülümsedi; bu ilk seçim anlarında her zaman olduğu gibi, gittikçe yüreğini heyecan sarıyordu.

Claude, Tom'u rahatsızca izliyordu; sırık gibi, ince kollu bir çocuktu; burnu uzun, dudakları aralık, sarkık ve her zaman ıslaktı. Miyop olduğundan gözlük takıyor, bu da onu olduğundan daha güzel göstermiyordu. Tam bir üçkâğıtçı ve perde arkası adamıydı; büyük tekelci şirketlerin avukatları gibi her meseleden yakayı sıyırmayı bilir, okulda hiç bir kitap açmadığı halde öğretmenlerin kendine iyi notlar vermesini sağlardı. Koyu renk elbise giyer, boyunbağı takar, hafif kambur durur, çekingen

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi (http://kabiev.org)

adımlarla ayaklarını sürüyerek yürür, güçsüz ve sakin görünürdü. Düşgücü olan bir kişiydi ve bu gücünü topluma başkaldırma yönünde kullanıyordu. Babası Tuğla ve Kiremit İşleri Fabrikasının muhasebesini yönetmekteydi. St. Anne's College'dan kadın sorunları konusunda iyi derece alan annesi, kura komitesinin başkanydı, bütün bunlara ek olarak, zararsız ama biraz itici görünüşlü rahip amcası vardı. Claude komplo dolu hayatından belâsız sıyrılmasını bilirdi.

Boş sıraya askerle kızın tam arkasına oturdular. Eli kızın göğsünde olan asker durmadan sıkıştırıyordu kızı. Şapkasını çıkarmamıştı dimdik duruyordu başında. Kızın eli, askerin bacakları arasında yok. Her ikisi de filmi seyrediyormuş gibi davranıyorlardı, çocukların arkalarındaki sıraya oturmasına aldırmadılar bile.

Tom, güzel kokan kızın arkasına oturdu. Kızın cömertçe sürdüğü parfüm, yedikleri patlamış mısırın yağlı kokusu ile karışmaktaydı. Claude tam askerin arkasına oturmuştu. Askerin kafası küçük, omuzları genişti; dik duran şapkası Claude'un sahneyi görmesini hemen hemen tamamiyle engelliyor, onu bir o yana bir bu yana kaymak zorunda bırakıyordu.

«Dinle bak,» diye fısıldadı Claude, «iri herif bu. İddiaya girerim en az yetmiş kilo gelir.»

Tom; «Meraklanma,» diye fısıltı ile cevap verdi. «Sen, başlamana bak.»

Gerçi konuşmasında kendine güven havası vardı ama, yine de parmak uçlarında ve koltuk altlarında küçük şüphe ürpertileri duydu. Bu belirsiz korku ve şüphe duygusu onun alışık olduğu bir şeydi, ayrıca umut ettiği şeye ve şiddetin son gerilimindeki güzelliğe de katkısı vardı. «Hadi!» diye biraz sertçe çıkıştı Claude'a. «Bütün gece bekleyecek değiliz ya.»

«Patron sensin,» diye cevap verdi Claude. Sonra öne doğru eğilerek askerin omuzunu dürttü. «Affedersin çavuş, acaba şapkanı çıkarman mümkün mü? Perdeyi göremiyorum da,»

«Ben çavuş falan değilim,» diye cevap verdi asker, arkasına dönmeden. Şapkası başında filmi seyretmeye ve kızın göğüslerini ellemeye devam etti.

Çocukların ikisi de bir dakika kadar sessiz oturdular. Kışkırt-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ma taktiklerini öylesine sık denemişlerdi ki, herhangi bir işarete gerek yoktu. Biraz sonra, Tom askerin omuzunu sertçe dürterek:

«Arkadaşım sizden kibarca bir ricada bulundu, kendisinin perdeyi görmesini engelliyorsunuz, eğer şapkanızı çıkartmazsanız, sinema yöneticisini çağırmak zorunda kalacağız,» dedi.

Asker kızgın kızgın koltuğunda dönerek, «İki yüz tane boş sıra var, eğer arkadaşın buradan göremiyorsa bir başka yere geçsin,» dedi ve sanatla cinsiyet karışımı meşgalesine döndü.

«Tamam, oluyor,» diye fısıldadı Tom Claude'a, «Devam et.»

Claude askerin omzunu tekrar dürterek:

«Miyop olduğum için sadece buradan görebiliyorum; başka yerden bakınca görüntüler bulanıyor, sahnedeki Errol Flynn mı, yoksa Loretta mı ayırdedemiyorum,» dedi.

«O halde bir göz doktoruna görün,» dedi asker. Kız askerin zekâsını kutlarcasına güldü. Güldüğü zaman, sanki ters bir noktadan su içmiş gibiydi. Asker de güldü, kendi takdir ettiğini gösteriyordu.

«İnsanların hastalıklarına gülmenin iyi bir şey olduğunu sanmıyorum,» dedi Tom.

«Üstelik de savaş zamanı, bütün o kahraman sakatların olduğu bir devrede,» diye ekledi Claude.

Tom sesini yurtsever bir biçimde yükselterek;

«Ne biçim Amerikalısınız siz? Evet sormak istediğim bu: Ne biçim Amerikalısınız siz?» diye seslendi.

Kız arkasına dönerek: «

«Çekin gidin,» dedi.

Tom; «Size hatırlatmak isterim ki, bayan arkadaşınızın söylediği her sözden bizzat sizi sorumlu tutacağım,» diye cevap verdi.

«Aldırma onlara Angela,» diye uyardı asker, yüksek perdeden tenor sesiyle.

Çocuklar bir süre sessiz oturdular.

Tom, yüksek perdeden olağandışı bir sesle, Japonları taklit ederek;

«Bu gece, öleceksin bahriyeli. Amerikan köpeği taşaklarını keseceğim bu gece senin,» diye seslenmeğe başladı.

Asker arkaya dönerek; «Pis diline dikkat et,»

Tom; «Bahse girerim ki, arkadaş, Errol Flynn'den daha ce-

SergisizPDF Kitaplarını Ücretsiz İndir

surdur. Emin el evde bir çekmece dolusu madalyası vardır, ama çok alçakgönüllü olduğundan takmıyordur,» diye lâf attı.

Asker artık gittikçe kızıyordu. «Neden çenenizi kapamıyorsunuz bakayım, buraya filim seyretmeye geldik.»

Tom; «Biz buraya sevişmeye geldik,» diye cevap verdi. Bir yandan da Claude'un yanağını okşuyordu. «Değil mi sevgilim?»

«Daha çok sıkıştır beni hayatım,» dedi Claude. «Meme uçlarım zonkluyor.»

«Kendimden geçiyorum. Cildin bebek kıçı kadar yumuşak.»

«Dilini ne olur kulağıma sok sevgilim,» dedi Claude,

Asker birden elini kızın bluzundan çıkartarak;

«Yeter be!» diye bağırdı, «Cehennem olup gidin buradan!»

Kızgın ve yüksek sesle söylemişti bunları, bir kaç kişi onlara doğru dönerek 'suss' demeye başladı.

«Buraya para verdik,» dedi Tom. «Bir yere gitmiyoruz.»

«Görürüz bakalım,» diye yerinden kalktı asker, yergöstericiyi çağırmak üzereydi.

«Şu piçlere sinirlenme Sidney,» diye kız söze karıştı. «Otur yerine.»

Tom; «Hatırlatırım size Sidney, bayan arkadaşınızın söylediği şeylerden şahsen sizi sorumlu tutacağım,» diye cevap verdi. «Bu son uyarım.»

Asker; «Bakar mısınız?» diye çıkış yazısı altındaki koltukta oturmakta olan yer göstericiye yüksek sesle seslendi.

Bir takım koltuklardan yeniden suss sesleri gelmeye başladı.

Claude; «Gerçek bir asker bu,» diye lâfa girdi. «Baksana takviye istiyor.»

«Otursana yerine Sidney» diye askeri kolundan çekiştirmeye başladı kız. «Edepsiz birer çocuk bunlar.»

«Göğsünü ilikle, Angela,» diye yine lâf attı Tom. «Memen görünüyor.» Bunu derken, askerin yumruk sallayabileceğini düşünerek ayağa kalkmış ve hafif yana kaçmıştı.

Claude yer gösterici kendilerine doğru yaklaşırken; «Lütfen oturun, filmin en iyi yerini göremiyorum sizin yüzünüzden,» demeye başladı.

«Ne oluyor burada?» diye sordu yer gösterici. Gündüzleri bir mobilya fabrikasında çalışan yorgun görünüşlü kırk yaşlarında bir adamdı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Alın bu çocukları buradan, bayanın yanında kötü kötü konuşuyorlar,» dedi asker.

Claude; «Bütün problem şapkasını çıkarmasını rica etmemden çıktı,» diye atıldı. «Değil mi Tom?»

Tom; «Evet efendim arkadaşım böyle söyledi,» diyerek tekrar yerine oturdu. «Kibar bir ricada bulundu sadece, gözleri zahatsız da.»

«Ne?» diye sordu yer gösterici, kafası karışarak.

«Eğer bunları buradan atmazsanız, belâ çıkacak,» dedi asker.

«Neden bir başka yere oturmuyorsunuz?» dedi yer gösterici.

Claude; «Arkadaşım size durumu açıkladı,» diye cevap verdi. «Gözlerim rahatsız, miyobum da ondan.»

Tom; «Burası özgür ülkedir, paranı verir nerede istersen orada otursun,» diye yeniden söze karıştı. «Bu asker kendini ne sanıyor? Adolph Hitler mi? Büyük adam! Bir asker elbisesi giydi diye! Bahse girerim Japonların yanına Kansas City'den, Missouri'den daha fazla yanaşmamıştır. Burada, üniforma ile herkesin içinde bir kızı sıkıştırarak gençliğe kötü örnek oluyor.»

Asker; «Eğer bunları dışarı atmazsanız, tokatlayacağım,» diye bağırdı. Yumruklarını sıkıyordu durmadan.

«Kötü konuşuyorsun,» dedi yer gösterici Tom'a, «Kulağımla duydum bunu, bu sinemada olmaz bu, haydi çıkın dışarı!»

Artık seyircilerin çoğunun sabrı taşmıştı, yer gösterici eğilerek Tom'u kazağından yakaladı. Yakasına yapışan elin büyüklüğünden Tom bu adamla dolaşmanın fayda vermeyeceğini anlamıştı. «Tamam bayım, tamam,» dedi. «Hır çıkarmak istemiyoruz biz. Paramızı geri ver gidelim.»

«Vay be! ne iyi,» dedi yergösterici.

Tom tekrar yerine oturarak;

«Ben haklarımı biliyorum,» dedi çok yüksek sesle. Bağırması, perdedeki makinalı tüfek ateşinin sesiyle birlikte bütün salona yayılıyordu. «Hadi, hadi vur bakalım hain herif!»

Yergösterici; «Tamam, tamam, vereceğim paranızı, sadece cehennem olup gidin buradan,» diye ortalığı yatıştırdı.

Çocuklar yerlerinden kalktılar. Tom gülümseyerek askere döndü ve; «Sizi uyarmıştım, dışarıda bekleyeceğim,» dedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kitabey.org

Asker; «Git anana, bezini değiştirsin,» diye söylenerek kızgınlıkla yerine oturdu.

Fuayeye çıktılar. Yergösterici çocuklara kendi cebinden otuzbeşer sent vererek bir kâğıt imzalattı, patrona göstermek için. Tom; cebir hocasının; Claude da babasının çalıştığı müessesenin müdürünün imzasını attı. «Bir daha buraya ayak bastığınızı görmeyeceğim,» dedi yergösterici.

Claude; «Burası herkese açık olan bir yer,» diye cevap verdi. «Hele böyle bir şey yapmaya kalk, babamın bir kulağına giderse?»

«Kimdir baban,» diye sordu yergösterici, biraz rahatsız olmuştu.

«Zamanı gelince öğrenirsin.»

Her ikisi de fuayeden çalımlı bir yürüyüşle çıktılar. Sokakta birbirinin sırtına vuruyor, yüksek sesle kahkaha atıyorlardı. Filmin bitmesine daha yarım saat kadar vardı. Köşe başındaki pastaneye girerek yer göstericinin parasıyla birer posta yiyip, kahve içtiler, Radyo, Alman Yüksek Komuta heyetinin son bir direnme için Bavyera Alplerinde bir tabya kurabileceği ihtimalinden bahsediyordu.

Tom bu haberi çocuksu yüzünü buruşturarak dinledi. Savaş sıkıyordu onu. Onu rahatsız eden şey dövüşmek değil, çocuklarımızın fedakârlığı ve kahramanlığı şeklinde ki bu martavaldı. Onu orduya almayacakları kesindi.

«Hey, bayan?» diye seslendi. «Biraz müzik dinleyemez miyiz bunun yerine?» Evde ablası ve ağabeyi yeteri kadar yurtseverlikten bahsediyorlardı nasıl olsa.

Kadın garson yorgun yorgun bakarak;

«Savaşı kimin kazanacağını merak etmiyor musunuz?» diye sordu.

«Gözlerimiz bozuk olduğundan bizi çürüğe ayırdılar,» diye cevap verdi Tom.

Kahvesini bırakarak;

«Ohh! Benim miyop gözlerim!» diye bağırdı Claude. Yeniden kahkahalara boğuldular.

Sinema boşalırken ikisi de kapıda bekliyordu. Tom kol saati kırılmasın diye Claude'a vermişti. Tamamen hareketsiz duruyor, kendine hâkim olmaya çalışıyordu; kolları iki yanında sarkmaktaydı, askerin filim bitmeden gitmemiş olmasına dua ediyor-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

du. Claude, sinirli sinirli bir aşağı bir yukarı yürüyor, heyecandan yüzü terliyordu. «Eminsin değil mi? Tamamen emin misin yani? İri yarı bir orospu çocuğu bu, emin olmanı istiyorum.»

«Sen beni merak etme; sadece kalabalığın fazla yanaşmasına izin verme ki, boş yer kalsın bana, herifin beni yakalamasını istemem,» diye cevap verdi ve sonra ekledi; «İşte geliyor.»

Asker ve kız yayakaldırımda göründüler. Asker yirmibir, yirmiiki yaşlarında gösteriyordu. Biraz şişman ve asık suratlıydı. Gömleği, hafifçe dışarı çıkmış olan göbeği üstünde bir şişkinlik meydana getirmişti, ama kuvvetli görünüyordu. Gömleğinde rütbe işareti yoktu; kolunu kızın omuzuna atmış, kalabalığın içinde ona yön vermeye uğraşıyordu.

«Susadım, gidip bir yerde birer bira içelim,» diyordu kıza Tom askerin önüne çıktı ve yolunu kesti.

Asker rahatsız olmuş bir ifade ile;

«Yine mi sen!» diye söylendi. Bir süre durdu, sonra yoluna devam etmek için Tom'u göğsünden itti.

Tom; «Itmeyi bıraksan iyi edersin,» diyerek askeri kolundan yakaladı. «Bir yere gidemezsin.»

Asker, hayretle durarak kendinden en az 6 cm. daha kısa lâstik ayakkabıları, eski mavi kazağı ile çocuksu bir ifade taşıyan sarışın Tom'un yüzüne baktı, «Senin yaşındaki bir çocuk için fazla şımarıksın, şimdi çekil yolumdan bakalım,» diyerek Tom'u eliyle yana doğru itti.

Tom; «Kimi itiyorsun sen, Sidney?» diyerek elinin ayasıyla askerin göğsünü sertçe dürttü. Etrafta meraklılar toplanmaya başlamıştı bile. Askerin yüzü hiddetten kızardı. «Ellerine hakim ol oğlum, yoksa canın acır,» dedi Tom'a.

«Ne oluyor sana çocuk?» diye söze karıştı kız. Sinemadan çıkarken rujunu tazelemişti, ama yine de şurada burada ruj izleri vardı. Etrafın dikkatli bakışlarından rahatsız olmaya başlamıştı. «Eğer bu bir şakaysa, bil ki komik değil,» diye devam etti.

«Bu şaka değil, Angela,» diye cevap verdi Tom.

«Bırak ulan şu Angela sözünü,» diye girişti asker.

«Özür dilemeni istiyorum,» dedi Tom.

«Bu en azı,» diye söze karıştı Claude.

«Özür mü? Ne için?» diye sordu asker, sonra, etraflarında toplanmış olan kalabalığa dönerek; «Bu çocuklar çıldırmış,» dedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Ya hanım arkadaşının sinemada bize dediği şey için özür dilersin, ya da bunun sonuçlarına katlanırsın,» dedi Tom.

«Gel Angela, gidip biramızı içelim biz,» diyerek yürümek istedi asker, fakat koluna yapışan Tom'un çekişiyle bir yırtılma sesi duyuldu.

Asker omuzuna doğru bakarak; «Ulan orospu çocuğu, gömleğimi yırttın,» dedi.

Tom, bir adım geriye çekilerek; «Bir yere gidemezsin diye söylemiştim,» dedi.

«Kim olursa olsun, gömleğimi yırtan cezasını görür.» Sol elini salladı. Tom darbenin sol omuzuna gelmesine izin verdi. «Ahhh!» diye bağırdı ve sağ elini sol omuzuna koyup kıvranarak müthiş bir acı çekiyormuş hissi vermeye çalıştı.

Claude; «Gördünüz değil mi? Bu koca herifin arkadaşıma vurduğunu gördünüz?» diye kalabalığa seslenmeye başladı.

«Bak buraya asker,» diye gri pardesülü yaşlı bir adam söze başladı. «Böyle küçük bir çocuğu dövemezsin.»

Asker özür dilercesine adama dönerek; «Sadece şöyle bir vurdum,» dedi. «Devamlı peşimde, bu yüzden...»

Tom aniden doğrularak, askerin çenesine alttan cesaretini kırmamak için fazla sert olmayan, bir yumruk attı.

Artık askeri engelleyecek bir şey kalmamıştı. «Kendin istedin oğlum,» diyerek Tom'un üstüne yürümeye başladı.

«Yer açın,» diye Claude, profesyonel bir ifade ile kalabalığa seslendi.

«Sidney,» diye bağırdı kız ince bir sesle. «Öldüreceksin onu.»

Asker; «Yok, yok, bir iki tokat atıp ders vereceğim o kadar,» diye cevap verdi.

Tom, askere yılan gibi yaklaşarak kafasına sol bir kroşe, midesine de boş kalan sağ eliyle bir yumruk patlattı. Asker kuru bir sesle ciğerlerindeki havayı boşalttı. Tom geri çekilmişti.

Yaşlı bir kadın; «Böyle koca bir adamın bir çocukla dövüşmesi utandırıcı bir şey, birinin engel olması gerek,» diye söylendi.

Kocası; «Tamam canım, bir şey yok, asker bir iki tokat atacağım o kadar dedi ya,» diye cevap verdi.

Asker sağ kolunu yavaşça Tom'a doğru salladı. Tom askerin havada kavis çizen kolunun altından eğilerek iki elini birden midesine gömdü. Asker nereden nereye ikibüklüm olmuştu ki,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kitap.tc/ilkyolug

Tom yine iki eliyle suratına vurdu. Asker kan tükürmeye başlamıştı. Tom'un önünde, iki eliyle onu yakalamaya uğraşıyordu. Horlar bir ifade ile Tom sağ eli serbest kalmak üzere askerin kendini yakalamasına izin verdi. Sonra da sağ eliyle böbreklerine müthiş bir darbe indirdi. Başı yarılmış, akan kan yüzünü kaplamıştı; asker bulanık bulanık Tom'a bakıyordu şimdi. Angela ağlıyordu. Tom geri çekildi sclumuyordu bile. Yüzünde bir ışık parlamıştı.

Kavganın durdurulması gerektiğini söyleyen yaşlı kadın; «Tanrım!» dedi. «Bebek kadar bir şey!»

Tom, askere; «Ayağa kalkıyor musun?» diye sordu. Asker ona baktı ve gözlerindeki kanı atmak için başını iki yana salladı. Angela, askerin yanıbaşına eğilmiş. mendili ile yaralarını temizlemeye çalışıyordu. Her şey otuz saniye içinde olup bitmişti.

Claude, yüzündeki teri silerken; «Bu gecelik bu kadar beyler,» diye kalabalığa seslendi.

Tom, kadın erkek seyirci topluluğunun içinden gururla çıktı; hepsi de sessizdi. Sanki o gece, olağanüstü ve tehlikeli, unutulması gereken bir şey görmüşlerdi.

Claude döndüğünde Tom'a yetişti. «Hey yavrum hey,» diye söze başladı. «Bu gece işini, çabuk bitirdin c vuruşlar, hey yavrum hey, o vuruşlar.»

Tom kıkırdıyordu. Kızın sesini taklit etmeye çalışarak; «Öldüreceksin onu Sidney,» diyordu. Kendini mükemmel hissediyordu. Gözlerini yarı kapayarak yumruklarının et ve kemiğe, üniformanın demir düğmelerine çarpışını hatırlamaya çalıştı. «İyi bir dövüştü, ama fazla dayanamadı, biraz daha oyalamam gerekirdi, bok çuvalından farksızmış, bir dahaki sefere gerçekten dövüşebilen birini bulalım,» dedi.

«Ben çok zevk aldım şahsen. Sabaha herifin suratını görmek isterdim. Bir daha ne zaman dövüşeceksin?»

Tom omuz silkerek; «Havasına girdiğim zaman. İyi geceler,» dedi. Artık Claude'un askıntı olmasını istemiyordu. Yalnız kalmak ve dövüşün her bir hareketini hatırlamak istiyordu. Claude bu ani davranışlara alışık ve saygılıydı. Kabiliyet elbetteki nazlıydı. «İyi geceler,» dedi, «yarın görüşürüz.»

Tom el salladı, bulvara dönerek eve giden uzun yola koyuldu. Tom dövüşmek istediğinde, şehrin başka yerlerine gitmesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kantay.org

gerekirdi. Kendi çevresinde çok iyi tanınıyordu. Havaya girdiğini hisseden herkes ondan kaçardı.

Şurada burada elektrik direkleri etrafında dans ederek, nehrin kokusuna doğru karanlık sokaktan eve yürüyordu. Gösterecekti onlara, gösterecekti onlara. Ve onlara çok şey gösterecekti. **Onlara.**

Son köşeyi döndüğünde, ablası Gretchen'in eve sokağın diğer ucundan yaklaşmakta olduğunu görmüştü.

Gretchen başı önünde acele ile yürüdüğünden onu görmedi. Tom, bir kapı arkasına saklanarak bekledi. Ablası ile konuşmak zorunda kalmak istemiyordu. Sekiz yaşından beri duymak istediği tek bir şey söylediğine tanık olmamıştı.

Gretchen kapıyı açtı ve içeri girdi. Tom, yukarıya, odasına vardığına emin olduktan sonra saklandığı yerden çıkarak, gri evin önüne geldi. Ev. Bu evde doğmuştu. Kraliçe sarayı terketmişti. Prens, gün ışığını ilk kez kraliyet yatak odasında görmüştü. Yıkılmaya hazır, harap bir evdi. Tekrar tükürdü. Bütün neşesi kaçmış olarak binayı süzdü. Babasının çalıştığı bodrumda her zamanki gibi ışık vardı. Çocuğun yüzü katılaştı. Bodrumda bütün bir ömür. 'Ne biliyorlar ki?' diye düşündü. Hiç bir şey.

Kapıyı anahtarıyla yavaşça açarak, Rudolph ile paylaştıkları üçüncü kattaki odaya çıktı. Çatlak merdivenleri çıkarken çok dikkatli davranıyordu. Sessiz yürümek onun için bir şeref meselesiydi. Kendi giriş ve çıkışları kendi sorunuydu. Özellikle böyle bir gece için. Kazağının kolunda bir parça kan vardı, kimse bağırıp çağırsın istemiyordu.

Odanın kapısını kapadı, Rudolph'un uykuda sürekli nefes alışını duyuyordu. Güzel Rudolph, mükemmel bir centilmen, mis gibi diş macunu kokuyordu; sınıfının birincisi, herkesin sevgilisi, eve üstünde kan lekesiyle hiç gelmezdi; iyi bir sabaha başlamak için iyi bir gece uykusu çekiyordu. Elbiselerini bir iskemlenin üstüne dikkatsizce atarak karanlıkta soyunmaya başladı. Rudolph'un da sorularıyla karşılaşmak istemiyordu. Arkadaş değillerdi onunla. Diğer taraftandı o da. Bırak o taraftan olsun. Kime ne?

Ancak, yatağa girdiğinde Rudolph uyanmıştı. «Neredeydin?» diye uykulu uykulu sordu.

«Sinemada.»

«Nasıldı?»

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Berbat.»

İki kardeş karanlıkta öylece sessiz kaldılar. Rudolph yatağında yana döndü. Kardeşi ile aynı yatakta uyumanın alçaltıcı bir şey olduğunu düşünüyordu. Açık pencereden odaya nehirden gelen rüzgâr giriyordu, içerisi soğuktu. Rudolph bütün gece pencereyi ardına kadar açardı. Bir kural olduğu zaman, Rudolph'un buna uyacağına emin olabilirdiniz. Pijamalarını giyip uyurdu. Tom bir kilotla yatardı sadece. Haftada iki kere bu yüzden münakaşa ederlerdi.

Rudolph burnunu çekerek; «Tanrı aşkına, vahşi bir hayvan gibi kokuyorsun,» dedi. «Ne yaptın ki?»

«Hiç bir şey,» «Böyle kokmama engel olamam ya.» Tom, 'kardeşim olmasaydı ağzına sıçardım,' diye düşündü.

'Demiryolunun arkasında Alice'in yerine tekrar gidebilmek için keşke param olsaydı,' diye geçirdi aklından ilk kez. Orada beş dolara bir kadınla sevişmiş ve bundan sonra da bir kaç kere gitmişti. Oraya gittiğinde yazdı. Yazın nehir dibinin taranması işinde çalışmış, babasına haftada on dolar kazandığını söylemişti. Elbette aldığı para bu değildi. O iri siyah kadını, o Florence'lı kızı hatırlıyordu; beş dolara, genç ve neşeli olduğu için kendini iki kere ziyaret etmesine izin vermişti. Bütün bir geceyi geçirebilirdi onunla. Rudolph'a Alice'in yerinden söz etmemişti. Emindi Rudolph'un hâlâ kız oğlan kız olduğuna. O cinsiyeti aşmıştı, bir filim yıldızını ya da bir periyi bekliyordu belki de. Bir gün Rudolph'a herşeyi anlatacak ve yüzündeki ifadeyi seyredecekti. Demek vahşi hayvan. Mademki onun hakkında böyle düşünüyorlardı, o da vahşi bir hayvan olacaktı.

Gözlerini kapadı, askeri yerde dizi üstüne çökmüş, yüzü kan içinde hatırlamaya çalıştı. Hayalinde canlanan imge bulanık değildi, ama bundan bir zevk duymuyordu artık.

Titremeye başladı, oda soğuktu. Fakat, titremesinin nedeni bu değildi.

V

Gretchen, tuvalet masasının üstünde duvara dayalı aynanın karşısına oturdu. Bu masayı, iki dolara mezattan almış, sonra pembeye boyamıştı. Masada bir kaç parfüm, kozmetik, temiz bir havlunun üstünde mahkûr takımı ve doğum gününde hediye

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rutracker.org

alınan gümüş bir ayna durmaktaydı. Sırtında eski bir bornoz vardı, yıpranmış fanilânın yumuşaklığını ve sıcaklığını hissetti. Bu ona soğuk havada eve geldiğinde, soyunup döküntükten sonra bornoza sarındığı günlerin rahatlığını hatırlattı. Bu gece mümkün olan bütün rahatlatıcı imkânları kullanmalıydı.

Bir parça kâğıt mendille yüzündeki kremi sildi. Cildi mavi - mor arası, gözleri gibi annesinden miras kalma bir beyazlığa sahipti. Düz saçları ise babasınınkine benziyordu. Annesi, Gretchen'i, onun yaşındayken kendinin olduğu gibi, çok güzel bulduğunu söylüyordu. Ona devamlı olarak yalvarmaktaydı, kendini mahvetmemesi için. Annesine göre insan evlenir evlenmez mahvolmaya başlardı. Bozulma için bir erkeğin dokunuşu yeterdi. Ona erkekler hakkında ders vermiş değildi. Gretchen'in erdemlerinden emindi, (sürekli kullandığı bir başka kelime de erdemdi), ancak gene de onu etkiliyor ve şeklini ortaya koyacak dar elbiseler giymesini engelliyordu. «Belâ aramanın anlamı yoktu,» annesine göre. «Zaten belâ insanı yeteri kadar erken bulur,» diyordu. «Eski moda bir vücut şeklin var ama, proplemlerin düpedüz günümüzün problemleri olacak.»

Annesi bir gün Gretchen'e bir zamanlar rahibe olmak istediğini açıklamıştı. Bu konuyu düşündüğünde Gretchen'i rahatsız eden açık seçik bir şey vardı. Rahibelerin kızları olmazdı. Bugün ondokuz yaşında aynanın karşısında oturabilmesi, varlığı, annesinin bu dilediğini yerine getirememiş olmasındandı.

Bu gece olanlardan sonra Gretchen de rahibe olmayı ciddi ciddi düşünecekti. Eğer sadece Tanrıya inananmış olsaydı.

Her zamanki gibi işten çıktıktan sonra hastaneye gitmişti. Bu, şehrin eteklerinde yer alan, Avrupa'da yaralanmış erlerin tedavi gördükleri askeri bir hastaneydi. Haftanın beş günü gönüllü olarak görev yapıyor, yaralı askerlere kitap, dergi çörek dağıtıyor, gözleri hasta olanlara mektuplarını okuyor, elleri sakatlanmış olanların mektuplarını yazıyordu. Aslında bundan hoşlanmıyordu. Askerler uysaldı, âdeta çocuklaşmışlardı. Ayrıca dairedeki cinsel gösteriş ve tetkiklerden burada eser yoktu. Elbette, hemşirelerin bir kısmı, bazı doktorlarla ya da daha hafif yaralı subaylarla kırıştırıyordu ama, o bu gibi taraklarda bezi olmadığını göstermişti. Kızların büyük bir çoğunluğu öylesine gönüllüydü ki, erkeklerden pek fazla ısrar eden yoktu.

Okulda çevresinde yeralan oğlanlardan hiç biriyle ilgilen-

Yeniden DDR Arşivi için tarandı. 2007

miyor, futbol kahramanlarına ya da arabası olan erkeklere, bayılan kızları da küçümsüyordu. Bütün bunlar anlamsız görünüyordu ona. Düşündüğü tek adam, İngilizce hocaları Bay Pollack'dı. Bay Pollack, elli yaşlarında, karışık gri saçlı bir adamdı. Sınıfta alçak sesle Shakespeare okurdu. Kendini onun kollarında, şiirsel bir biçimde okşanıyor düşünebilirdi ,ama Bay Pollack evliydi ve adlarını hatırlamadığı yaşıtı kızları vardı. Düşlerine gelince... Düşlerini unutmuştu.

Çok büyük birşey olacaktı, emindi bundan; ama bu yıl ve bu şehirde değil.

Gretchen hastanenin verdiği gri önlükle kendini bir anne gibi ve yararlı hissediyordu; bir bakıma yakınmasız kişilerin yurtları için çektiği acıyı dindiriyordu.

Koğuşlarda ışıklar kararmıştı. Herkesin yatağında olması gerekiyordu.

Gretchen, her zamanki gibi, boğazından yaralanmış olan ve konuşamayan Talbot Hughes adlı askeri ziyaret etmişti. Koğuştaki en genç ve en fazla acı çeken askerdi bu. Gretchen, dokunuşunun, dayanılmaz, saatler boyu süren acıyı dindirmeye yardımcı olacağını düşünmekten hoşlanıyordu. Askerlerin oyun oynadığı, mektup yazdığı, müzik dinlediği dinlenme salonunu düzeltiyordu.

Bütün hayatı boyunca küçük, sıkışık mahallelerde yaşamıştı; bu geniş dinlenme odası açık yeşil duvarları, kaplı koltuklarıyla hoşuna gidiyordu. Sanki, başarılı bir partiden sonra evini derleyip topluyordu. Bir yandan işini tamamlıyor, bir yandan da bir şarkı mırıldanıyordu; sonra soyunma odasına geçerek, üstünü değişecekti. Tam o sırada içeriye pijamaları üzerine hastanenin verdiği elbiseyi giymiş, genç, uzun boylu bir zenci girdi.

«İyi akşamlar bayan Jardach,» dedi zenci. Adı Arnold idi. Uzun zamandan beri hastanedeydi, onu iyi tanıyordu. O bölümde sadece iki zenci vardı ve ilk defa onlardan birini tek olarak görüyordu. Onlara özellikle iyi davranırdı. Arnold'un, Fransa'da kullandığı kamyona bomba isabet ettiği için bacağı ezilmişti. St Louis'den geldiğini, onbir kardeş olduklarını, liseyi bitirdiğini söylemişti.

Saatlerce okur ve okurken gözlük takardı. Rastgele okurdu, dergiler, kovboy kitapları, romanlar, Shakespeare, ortada ne

Üdetsiz PDF Kitap Arşivi - https://kitaplig.org

bulursa. Bununla birlikte, Gretchen onun edebiyat okuyacak derecede olgunlaştığını düşünmüştü.

Arnold'un odaya girdiğini görünce güülmseyerek; «İyi akşamlar Arnold,» dedi. «Birşey mi vardı?»

«Yoo!! Dolaşıyorum sadece, bir türlü uyku tutmadı, sonra burada ışık yandığını gördüm ve kendi kendime gidip şu güzel Bayan Jordach'la biraz çene çalayım dedim.» Kusursuz beyaz dişleri görünüyordu gülümserken. Arnold, diğerlerinden farklı olarak ona soyadıyla hitabederdi. Konuşmasında bir parça taşralı havası vardı, sanki ailesi Kuzey'e göçerken Alabama Çiftliğinin acısını beraberinde taşımıştı. Oldukça siyahtı, uzun elbisenin içinde kuru görünüyordu. Bacağının kurtulabilmesi için birkaç ameliyat gerekmişti. Yüzündeki ızdırap çizgilerini görebiliyordu Gretchen.

Gretchen; «Ben de ışığı söndürmek üzereydim,» diye cevap verdi. Otobüsü kaçırmak istemiyordu.

Sağlam bacağı üstüne yüklenerek Arnold masaya dayandı, bir sıçrayışta ayaklarını sarkıtarak masanın üstüne oturdu. «İnsanın iki ayağını da yerinde görmesi ne büyük bir zevk tahmin edemezsiniz,» diye söze başladı. «Gidin evinize bayan Jordach, sanırım erkek arkadaşınız bekliyordur ve beklettiğiniz için size kızsın istemem.»

«Bekleyen kimse yok,» Otobüsü kaçırmamak amacıyla çocuğu cdadan sepetlemeye çalıştığı için kendisinden utanmıştı. Başka otobüs vardı, nasılsa. «Acelem yok,» dedi.

Arnold, cebinden bir sigara çıkardı ve uzattı. «Teşekkür ederim, içmiyorum.»

Sigarasını yaktı, dumandan gözlerini kısmıştı. Bütün hareketleri bilinçli ve yavaştı. Askere alınmadan önce, St. Louis'de okulda futbolcu olduğunu söylemişti, yaralı askerde atlet havası kaybolmamıştı. Eliyle masaya oturduğu yerin yanına vurarak; «Neden oturmuyorsunuz bayan Jordach? Bütün gün bizim için koşuşup duruyorsunuz çok yorulmuş olmalısınız,» dedi.

«Yo, rahatsız değilim, bütün gün büroda oturuyorum nasılsa,» Ancak, bir an önce gitmek istemediğini göstermek için askerin yanına masanın üstüne oturdu.

«Çok güzel ayaklarınız var,» dedi Arnold.

Gretchen, alçak topuklu kahverengi ayakkabılarına baka-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rahtey.org

rak; «Hıı, herhalde,» dedi. Kendisi de ayaklarının güzel olduğunu düşünüyordu: Taraksız, ince ve küçük.

«Orduya ayak uzmanı oldum,» dedi Arnold. Kendine acımadan, herhangi birinin «orduda radyo tamir etmesini,» ya da «orduda harita okumasını» öğrendim diyebileceği gibi söylemişti bunu. Kendisine karşı böyle ilgisiz oluşu Gretchen'de bir acıma duygusu uyandırmıştı. «Düzeleceksin, hemşirelerin söylediğine göre doktorlar bacakların için bir nevi mucize yaratmışlar,» dedi.

«Evet!» diye mırıldandı Arnold. «Ama hiç bir zaman eski Arnold'un geri geleceğini sanma.»

«Kaç yaşındasın Arnold?»

«Yirmiki sen?»

«Ondokuz»

«Off, Allahım offf!»

«Doğru belki eski Arnold olmaz. Eğer savaş olmasaydı»

Arnold sigarasından bir nefes çekerek; «Yc, yo! Şikâyet etmiyorum ben,» dedi. «Savaş St. Louis'den dışarı çıkardı adam etti beni.» sesinde alaycı bir ton vardı. «Eski apta! çocuk değilim artık. İlginç yerler gördüm. İlginç insanlar tanıdım. Hiç Cornwall'a gittiniz mi? İngilteredediır.»

«Hayır.»

«Jordach bu civardan bir isim mi?»

«Hayır, Almancadır. Babam Amerika'ya Almanya'dan gelmiş. O da savaşta bacağından yaralanmış. Birinci Dünya Savaşında Alman ordusundaymış.»

«Koşabiliyor mu, baban?»

«Biraz topallıyor,» Gretchen dikkatlice konuştu. «Ama bunun pek bir zararı olmuyor ona.»

«Evet! Cornwall,» diyerek Arnold masanın üstünde bir ileri bir geri sallanmaya başladı. Savaş ve yaralanmadan bıkmış görünüyordu. «Hurma ağaçları var. Küçük eski kasabalar. Büyük, geniş pilâjlar, evvet eveet! İngiltere. İnsanları gerçekten iyi. Konuksever. Eve, pazar yemeğine davet ediyorlar. Şaşırttılar beni. İngilizleri hep soğuk sanırdım. Herneyse, St. Louis'de benim çevremdekilerin fikriydi bu.»

Gretchen, Arnold'un kendisi ile nazikçe ve resmi olarak alay ettiğini sandı. Sertçe «İnsanlar birbirlerini tanımak zorundadır,» dedi; fazla gururlu bir intiba uyandırdığına üzülüyordu.

Cevdet Kılıç Kitap Arşivi - https://kilicbey.org

Zencinin taşralı sesi onu rahatsız etmiş ve kendini bir çeşit savunma durumunda hissetmişti.

Arnold; «Elbette tanımalıdırlar,» diye onayladı. «Elbette.» Ellerine dayanarak Gretchen'e döndü ve; «Sizin hakkınızda ne öğrenebilirim bayan Jordach?» diye sordu.

Şaşkın ve zoraki bir gülümseyişle; «Benim mi?» dedi. «Hiç bir şey,» diye devam etti. «Ben küçük bir sekreterim, bu şehirden başka hiç bir yere gitmedim ve gideceğim de yok.»

«Bunu kabul edemeyeceğim bayan Jordach. Bunu hiç kabul etmeyeceğim. Eğer yükselecek bir kimse gördümse o da sizsiniz. Temiz, ciddi ve umut verici bir tavrınız var; kendilerine cesaret vermiş olsaydınız, bu binadaki erkeklerin yarısından çoğunun size evlenme teklif edeceklerine bahse girerdim.»

«Henüz evlenmeyi düşünmüyorum.»

«Elbette,» diyerek Arnold ciddiyetle başını salladı. «Sizin gibi birinin acele etmesinin anlamı yok, geniş seçim imkânları olan bir kızsınız.» Sigarasını söndürmek için tablaya uzandı, sonra robunun cebinden yakmayı unuttuğu yeni bir sigara çıkardı. «Cornwall'da üç ay bir kızla yaşadım,» dedi. «İnsanın göreceği en tatlı, neşeli kız. Evliydi, ama bu bir şeyi değiştirmiyordu. Kocası 1939 dan beri Afrikada bir yerdeymiş, eminim kocasının çehresini bile unutmuştu. Arada sırada publara giderdik, sonra izinli olduğum pazarlar beni yemeğe çağırırdı, evinde ve bahçede Adem ve Havva gibi sevişirdik.»

Düşünceli gözlerle büyük, boş odanın beyaz tavanına baktı. «Cornwall'da insan oldum,» dedi. «Evet, eveet, Ordu St. Louis'li küçük Arnold'u adam etti! Düşmanla savaşma emri geldiğinde bu kasabadan ayrılmak çok üzüntü verici oldu.» Sessizdi şimdi, deniz kenarındaki küçük kasabayı, palmiye ağaçlarını, o neşeli kızı hatırlamaya çalışıyordu.

Gretchen hiç hareket etmeden, sessizce oturuyordu. Sevişmekten konuşulduğunda utanırdı. Utancı; bakire olduğundan ötürü değildi; bu onun kendi payına yaptığı bilinçli bir tercihti; onu utandıran şey, seks konusundaki çekingenliği, bu meseleyi, hiç olmazsa sohbet sırasında, olduğu gibi kabul edememesi idi. Kendine karşı dürüst olduğu zamanlar, bunun nedeni olarak anne ve babasını görüyordu, yatak odaları onunkinden ince bir duvarla ayrılmıştı sadece. Babası sabah beşe karşı ağır ve sesli adımlarla merdivenlerden çıkar, sonra alçaktan viskinin ka-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lınlaştırdığı sesi duyulurdu, annesinin çırpınmalı yakınmaları, saldırı sesleri ve sabah annesinin yüzünde gördüğü gergin ifade.

Ve bu gece, bir erkekle ilk defa samimi olarak konuştuğu bu gece, isteği dışında, bilincinden silmeye uğraştığı bir davranışa, ya da böyle bir davranışın hayaletine ve özüne tanık edilmek isteniyordu. Bahçede Adem ve Havva. Biri beyaz, biri siyah iki vücut. Anlatılanları bu biçimde düşünmek istemiyordu, ama engel olamadı. Üstelik genç erkeğin anlattıklarında anlamlı ve plânlı bir hedef olduğunu sezmişti; gecenin geç vaktine kadar uyuyamamış bir askerin özlemli bir ifade ile dile getirdiği savaş anıları değildi bunlar. Askerin ağzından dökülen kelimelerin müziksel akışında bir amaç, bir hedef vardı. Hedefin kendisi olduğunu bildiği halde, saklamak istiyordu.

Arnold; «Vurulduktan sonra ona mektup yazdım,» diye devam etti. «Ancak hiç bir cevap alamadım ve o günden buyana hiç bir kadına dokunmuş değilim. Daha ilk başta vuruldum ve uzun zamandır hastanedeydim. İlk defa geçen Cumartesi dışarı çıktım. Billy'le birlikteydik öğleden sonra.» Billy, koğuştaki diğer zencinin adıydı. «Bu vadide derisi renkli iki genç erkek için yapacak pek bir şey yok. Söyleyeyim size burası Cornwall değil,» güldü. «Etrafta derisi renkli kimse pek yok. Düşünün bir kere Amerika'da derisi renkli kimselerin yaşamadığı bir şehirdeki hastaneye gönderiliyorsunuz. Çarşıda birkaç şişe bira içtik, sonra otobüsle nehir boyunca yukarıya Rıhtıma çıktık. Oralarda zenci bir ailenin olduğunu duymuştuk. Bir de ne çıksa beğenirsin, South Carolina'dan gelen ve tek başına yaşayan yaşlı bir zenci, ailesi gitmiş ve unutulmuş. Ona biraz bira ikrâm ettik ve savaşta ne denli kahramanlıklar yaptığımız hakkında yalanlar söyledik; bir dahaki haftaya balık tutmaya geliriz buraya dedik, balık tutmaya!»

«Eminim,» dedi Gretchen, saatine bakarak. «İyi olup hastaneden çıktıktan sonra, memleketine dönünce mutlu olacağın güzel bir kız bulacaksın.» Sesi sinirli ve aceleciydi. Kendinden utanmıştı, oradan çıkması gerektiğini biliyordu. «Çok geç kaldım Arnold...» dedi ve masadan inmeye kalkıştı, kolunu tuttu Arnold, acıtmadan fakat sıkıca.

«O kadar geç değil Bayan Jordach. Doğrusunu söylemek gerekirse, yalnız kalmamız için hep böyle bir fırsat kolladım!»

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - http://kitap.tc/tr

«Otobüse yetişmem gerekli Arnold, gece...»

«Wilson'la sizden konuştuk» diye başladı Arnold. Kızın kolunu bırakmamıştı. «Ve bir daha izinli çıktığınız zaman, yani bu Cumartesi gününü bizimle birlikte geçirmenizi teklif edecektik size.»

«Wilson ve sen, çok kibarsınız,» Gretchen, sesini normal tutmakta zorluk çekiyordu. «Fakat, Cumartesileri çok meşgulüm.»

«Düşündük, iki siyah adamla görünmeniz iyi olmaz.» Sesi, ne davet edici ne de suçlayıcı. «Şehir sizin şehriniz, bura halkı bu gibi şeyleri görmeye alışık olmadığına ve biz de asker olduğumuza göre.»

«Aslında bunun sizinle br ilgisi yok..»

«Rıhtıma giden 12.30 otobüsüne binersiniz,» diye devam etti Arnold, sanki konuşması hiç kesilmemiş gibi. «Biz daha erkenden gider, yaşlı adama kendine bir içki alması için beş kâğıt veririz, evde de üçümüz güzel bir sofra hazırlarız. Otobüsten indikten sonra, sola dönüyorsunuz nehre doğru bir kaç yüz metre yürüyorsunuz, nehir kıyısındaki ev. Zaten etrafta başka ev de yok; hır gür çıkmaz, biz bize arkadaşça eğleniriz.»

Gretchen; «Eve gidiyorum artık Arnold,» diye yüksek sesle konuştu. Bağırmaktan utanacağını biliyordu, ama Arnold'un bunu yapabileceğini düşünmesini istedi.

«Iyi bir yemek, bir iki kadeh içki,» diye Arnold fısıldar gibi gülümseyerek konuşuyordu. «Uzun zamandır uzağız bundan Bayan Jordach.»

«Şimdi bağıracağım,» dedi Gretchen, konuşması güçleşmişti. Nasıl yapabilirdi bunu, bir yandan öylesine kibar ve terbiyeli, bir yandan da... Insan neslini tanımadığı için lânetledi kendini.

«Biz sizi takdir ediyoruz Bayan Jordach, Wilson ve ben. Sizi ilk gördüğüm andan itibaren başkasını düşünemez oldum. Wilson da aynı şeyi söylüyor.»

«İkiniz de çıldırmışsınız. Albaya söyleyeceğim...» kolunu kurtarmak istedi, ama içeriye birisi girse ve bu durumu görse izah etmesi çok güç olacaktı.

«Dediğim gibi, sizi çok takdir ediyoruz. Bayan Jordach,» di-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantev.org

ye devam etti Arnold, «Maaşımızdan biriken epey bir para var Ayrıca Wilson ve ben, koğuştaki oyunlarda özellikle şanslıydık. Dikkatle dinleyin beni bayan Jordach. Wilson ve benim tam sekizyüz dolarımız var ve bu sizin için. Sadece nehir kıyısında ufak bir öğleden sonrası için,» Bunları söyledikten sonra birden kızın kolunu bırakarak, beklenmedik bir şekilde masadan sağlam ayağının üstüne indi. Topallamaya başlamıştı, kahverengi robun içinde iri vücudu hantal görünüyordu. Kapıya doğru döndü ve; «Şu an evet ya da hayır demenize gerek yok Bayan Jordach,» dedi kibarca. «Düşünün. Cumartesine daha iki gün var. Biz saat onbirden itibaren Rıhtımdaki evde olacağız. İşiniz bittikten sonra ne zaman isterseniz gelebilirsiniz, bekleyeceğiz bayan Jordach.» Topallayarak çıktı odadan, dimdik ve duvardan destek almadan yürüyordu.

Gretchen, bir süre hareketsiz kaldı. Zemin kattaki bir makinenin vızıldamaya benzer sesini duyuyordu sadece, bu sesi evvelce duymamıştı hiç. Az öncesine kadar Arnold'un tuttuğu çıplak koluna dokundu. Masadan indi, elektrikleri söndürdü. Biri içeri girerse yüzündeki ifadeyi görsün istemiyordu. Elleriyle ağzını kapayarak duvara yaslandı. Sonra aceleyle soyunma odasına geçti, bir anda elbiselerini değiştirdi ve adeta koşarak otobüse kadar gitti.

Tuvalet masasının karşısında, şişmiş gözlerinin altındaki hassas deriden son krem kalıntılarını alıyordu. Oturduğu masada, üstünde çeşitli güzellik firmalarının ismi yazılı şişeler vardı. **Bahçede Âdem'le Havva gibi seviştik.**

Bunu ve bunun hakkında hiç birşeyi düşünmemeliydi. Yarın Albay'a çıkarak bir başka bölüme verilmesini isteyecekti. Tekrar **craya** dönemezdi artık.

Geceliğini giydi, elektriği söndürdü ve yatağa girdi. Bunun babasının annesi üstünde hak iddia ettiği bir gece olmasını diliyordu. Tek bir gece bütün bunları bir arada kaldıramazdı.

Nehrin yukarısına doğru her yarım saatte bir otobüs kalkardı. Cumartesileri izinli askerlerle dolu olurdu otobüs. Tabur, tabur genç adam. Otobüse binmek için bilet aldığını gördü. Pencerenin yanına oturmuş, ilerdeki gri nehri seyrediyordu. Otobüsten, Rıhtımda indi. Benzin istasyonunun önünde, yalnız başına duruyor, yüksek topuklu ayakkabılarının altında çakıltaşlarını

Üçüncü Kitap PDF Arşivi

hissediyordu. İster istemez sürdüğü parfümü kokladı. Nehir kıyısındaki bakımsız, boyasız ahşap evi ve iki siyah adamı gördü. Ellerinde içki şişeleri, sessiz bekliyorlardı. İşini bitiren 'infazcı'lardı bunlar; kaderin biçimlenişiydi. Ceplerinde utanç bedeli, bekliyorlardı; geleceğini biliyor ve kendini merak ve şehvet içinde vermek üzere gelişini seyrediyorlardı, birlikte ne yapacaklarını bilerek.

Başının altından yastığı çekerek bacakları arasına aldı, iyice sıkıştırdı.

VI

Anne, yatak odasının tül perdesinden fırının arkasındaki maden pasası dolu avluya bakmaktadır. Avludaki iki büyük ağacın arasında bir tahta çivilenmiştir. Bu tahtadan, içi kum dolu ağır, ve üstü yer yer patlamış deriyle kaplı bir torba sarkmaktadır. Kum torbası karanlıkta asılmış bir adama benzer. Aynı caddedeki diğer evlerin bahçelerinde çiçekler ve ağaçlar aarsında hamaklar gerilidir. Her gün öğleden sonra, kocası örme yün eldivenlerini giyer ve arka bahçede yirmi dakika bu kum torbasını döver. Vahşi ve yoğun bir şiddetle vurmaktadır torbaya, sanki bu bir ölüm kalım dövüşüymüş gibi. Rudolph onun yerine dükkâna bakıp biraz dinlenmesi için yatak odasına gönderildiği zaman, kocasını torbaya vururken görürse, bunun ölü bir torba olmadığını, kocasının kendisini cezalandırıyormuş gibi ona vurduğunu sanar.

Sırtında yakası ve kolları yenmiş bir saten sabahlık vardı. Sigarasının külleri sabahlığa dökülmekteydi. Eskiden son derece temiz ve dikkâtli bir kızdı, cam bir vazo içinde açmakta olan bir çiçek kadar temizdi. Bir yetimhanede büyümüştü; hemşireler, çocuklara temizlikle ilgili alışkanlıklar kazandırmakta ustaydı.

İlk çocuğu, kızı Gretchen, doğduğunda, Rahiple konuşmuş ve vaftiz edilmesini sağlamak istemişti, fakat kocası rahibin önüne çıkmayı şiddetle reddetmiş ve onun kiliseye bir kuruş katkıda buulnmasını yasaklamıştı. Doğuştan katolik olan kocası.

Vaftizsiz, inançsız çocuklar, Kiliseden nefret eden günahkâr bir koca! Bu yükün ıstırabını çekiyordu.

Annesini ve babasını hiç tanımamıştı. Buffalodaki yetimha-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

ne, ona hem baba, hem de ona olmuştu. Ona Pease adını vermişlerdi. Annesinin adı olabilirdi bu. Kendini düşündüğü zaman bu hep Mary Pease dir. Mary Jardach ya da Bayan Axel Jordach değil. Okulu bitirirken müdire ona annesinin Irlandalı olabileceğini söylemişti, ama kimse bunu kesin olarak bilmiyordu. Müdire, onu annesinin günahkâr kanından ötürü uyarmış ve günahtan kaçınmasını tembihlemişti. O zaman, altın sarısı saçlarıyla gül gibi, onaltı yaşında bir kızdı. Kızı doğunca adını, İrlandalı kökenini hatırlamak amacıyla Colleen koymak istemiş, ama kocası Hamburgda tanıdığı bir fahişenin adı olduğunu söylediği Gretchen'de ısrar etmişti. Daha evleneli henüz bir yıl olmuştu, fakat kocası ondan nefret ediyordu.

Axel'i, garson olarak çalıştığı Buffalo gölü kıyısındaki bir lokantada görmüştü ilk. Onu, bu işe yetimhaneden yerleştirmişlerdi. Lokantayı Mueller'ler denen yaşlı bir Alman - Amerikan çifti işletiyordu. Yetimhanenin onu buraya yerleştiriş nedeni, sahiplerinin dindar ve ayinlere katılan kişiler olması ve Mary'e yukarıda ayrı bir oda vermeleriydi. Mueller'ler ona karşı gayet iyi davranıyor, lokanta içinde ona bir kabalık yapılmamasına dikkat ediyorlardı. Ayrıca, haftada üç kere liseye gitmesine izin veriliyordu. Bütün hayatı boyunca bir lokantada garson olarak kalacak değildi ya.

Axel Jordach, 1920 lerde Almanyadan göçmen olarak gelmişti ve nehir gemilerinde güverte tayfası olmuştu. İri yarı, sessiz, genç bir adamdı. Yürürken topallıyordu. Kışın, nehir donduğu zamanlar gelir Mueller'lere mutfak işlerinde yardımcı olur, ahçılık, yapar fırına bakardı. İngilizce konuşamıyordu doğru dürüst; bu nedenle ana dilinin konuşulduğu lokantaya sık sık uğrardı. AlmanOrdusunda yaralanınca, onu Frankfurt hastanesine ahçı yapmışlardı.

Genç bir adamın hastaneden, yabancılaşmış olarak çıkışı ve bir iki savaşta başka bir ülkeye gitmesi yüzünden, bu karanlık yoksul mahallede her gün on iki saat ayakta duruyordu. Bütün gençliğini, umutlarını, güzelliğini yitirmişti. Üstelik bir çıkış yolu da görünmüyordu.

Axel eskiden çok kibardı. Elini tutmaktan öteye asla geçmemişti, onu okula götürür ve dersten sonra eve dönmesine, eşlik ederdi. Ondan kendi İngilizcesini düzeltmesini istemişti. İngilizcesi, onun için bir gurur kaynağı idi. İnsanlar aksanından

Dijital Pdf Kütüphanesi https://t.me/pdfkitap

onu Boston'lu sanırlardı. Bu ise büyük bir komplimandı. Yetimhanede diğer bütün hocalardan üstün tuttuğu Catherine hemşire, çok kıvrak bir dile ve eğitim görmüş bir kadının kelime bilgisine sahipti. «Kötü İngilizce konuşmak,» derdi Catherine hemşire. «Sakat bir hayat sürmek gibidir. Bir 'lady' gibi konuşan bir kızın emellerine erişmemesi mümkün değildir.» Catherine hemşireyi kendine örnek almıştı. Yetimhaneyi terk ederken Catherine hemşire ona içinde İrlandalı kahramanların resimleri olan bir tarih kitabı vermişti. Kitaba, «en umut verici talebem, Mary Pease'e» diye de yazmıştı. Mary, el yazısını da onunkine benzetmeye çalışıyordu. Catherine hemşirenin öğretileri, nasılsa, ona babasının, (her kimse) bir centilmen olduğu inancını vermişti.

Mary Pease'in Catherine hemşirenin aksanı ile yaptırdığı çalışmalar sonucu, Axel Jordach kısa zamanda İngilizce öğrendi. Hattâ evlenmeden önce bile İngilizceyi öylesine iyi konuşuyordu ki, Alman olduğuna inanmıyorlardı. Axel'in zeki bir adam olduğunu inkâr etmiyordu. Ancak, zekâsını ona, kendine, etrafındaki herkese ıstırap vermek için kullanıyordu.

Ona evlilik teklif etmeden önce öpüşmemişlerdi bile. O zaman, kızı Gretchen'in yaşında, yani ondokuz'undaydı. Ve bakireydi. Axel, daima kendine dikkat eder, temiz ve traş olmuş gezer, seyahat dönüşleri ona hediye almayı hiçbir zaman ihmal etmezdi.

Evlilik teklif ettiğinde iki yıldır tanışıyorlardı. Daha önce evlilik teklif etmeye, yabancı olduğu ve topalladığı için red edileceği korkusuyla cesaret edemediğini söylemişti. Onun bu alçak gönüllülüğü ve kendine güvenden yoksun oluşu karşısında gözlerinden yaşlar boşanınca, kimbilir nasıl gülmüştü içinden. Çok uzun vadeli komplolar kuran bir şeytandı o.

Axel'e şartlı olarak söz vermişti. Belki de onu sevdiğini sanıyordu. Siyah saçlı, alımlı, çalışkan, ince yüzlü, açık kahverengi gözleriyle yakışıklı bir adamdı. Onu düşündüğünü ifade eden yumuşak bir bakış vardı gözlerinde. Ona son derece içten pazarlıklı bir incelikle dokunurdu, sanki kıymetli bir çin malıymış gibi. Axel'e, evlilik dışı bir münasebetten doğduğunu söylediği zaman, bunu Mueller'lerden öğrendiğini; hattâ, bir bakıma kendisini onaylamayacak akrabalarının olmayışından ötürü sevindiğini söylemişti. Zaten o da ailesinden kopmuştu. Babası 1915 de Rus cephesinde ölmüş, annesi bir süre sonra evlenmiş ve

Türkçe Kitap - Türkçe Sohbet

Kolonya'dan Berlin'e geçmişti. Hiç sevmediği bir erkek kardeşi vardı; savaştan sonra akrabalarını ziyarete Berlin'e gelen Alman-Amerikalı karışımı zengin bir kadınla evlendi. Şimdi Ohio'da yaşamaktaydı; görüşmüyorlardı. Mary ve Axel'in yalnızlıkları birbirine benziyordu.

Evlilik için sıkı şartlar ileri sürmüştü. Axel'in göldeki işinden vazgeçmesi gerekliydi; yılın büyük bir kısmını kendinden uzak geçiren, işçi bir kocası olsun istemiyordu. Ayrıca, Buffaloda da oturmayacaklardı. Orada herkes onun yetimhanede büyüdüğünü ve garson olarak çalıştığını bilirdi. Ve kilisede evleneceklerdi.

Herşeyi kabul etmişti. Ah; şeytan Ah! Axel'in birikmiş biraz parası vardı. Bay Mueller aracılığıyla Port Philip'te satılık fırını olan bir adamla temas kurdu. Anlaşmayı yapmak üzere Port Philip'e giderken, ona hasır şapka giydirmişti; saygıdeğer bir Amerikalı iş adamı gibi görünsün istiyordu.

Evliliklerinden iki hafta önce Axel, hayatını geçireceği dükkânı ve çocuk doğuracağı evi göstermek üzere onu Port Philip'e götürmüştü. Güneşli bir Mayıs günüydü; dükkân yeni boyanmış ve güneşte parlayan vitrinlerinde pastalar diziliydi. Dükkânın bulunduğu cadde temiz ve büyüktü. Yanlarında küçük dükkânlar sıralıydı; bir hırdavatçı, manifaturacı, köşede bir eczane, hattâ üstü yapma çiçeklerle donatılmış kadın şapkaları satan bir şapkacı da vardı. Büyük bir yerleşme bölgesinin çarşısı gibiydi bu cadde. Yeşil çimlerin içinde geniş rahat evler vardı... Banklardan birine oturmuş, güneşli yaz mavisi suda New York'dan gelen gemileri seyretmişlerdi. Gemi bandosunun çaldığı valsi dinlemişlerdi. Elbette topal bacağı ile hiç bir zaman dans edemediler.

Ah, o güneşli, dalgalı Mayıs günü kurduğu planlar! Bir yerleşsinler, dükkâna küçük masalar koyacak, şirin perdeler takacak, etrafı mumlarla dekore edecek, çay ve çikolata servisi yapacaktı. Sonra, yanlarında boş duran dükkânı da satın alacak, oraya da küçük ve temiz bir restoran açacaklardı. Kocasını smokin giymiş, müşterilere yer gösterirken, beyaz kolalı önlükleriyle garsonları içi dolu tepsileri taşırken görüyordu. Kendisi kasada oturmuştu. Hesap pusulalarını alırken gülümseyerek; «ümit ederim memnun kaldınız,» diyordu. İş günü sona erince arkadaşlarıyla oturacak, çay içecek, sohbet edecekti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kanter.org

Hiç bir zaman küçük masalar, çikolata ve çay servisi, mumlar ve perdeler, garsonlar olmadı. Bunun yerine yaz kış on iki saat ayakta, makina yağına batmış işçilere, cumartesi geceleri kocaları sarhoş olup dövüşen pasaklı kadınlara ve onların kirli çocuklarına ekmek satmıştı.

Işkence, evliliklerinin ilk gecesinde Niagara Falls'da ikinci sınıf bir otelde başlamıştı. Daha sekiz saat önce çekilmiş olan fotoğrafta, ciddi yüzlü, yakışıklı damadın, yanındaki güler yüzlü, çekingen, genç kızın bütün ince umutları, gıcırtılı bir yataktan bir parça kan lekesi içinde yıkılmıştı. İri, şeytancasına yorulmak bilmez, esmer bir erkek vücudu altında, hayat boyu hapis cezasını çekmeye başladığını anlamıştı.

Balayı haftalarının sonunda bir intihar mektubu yazdı. Bundan sonra bu onun bütün hayatı boyunca, sık sık tekrarlıyacağı bir şey olacaktı.

Gündüz, balayına çıkmış diğer çiftlerden farkları yoktu Axel, son derece ilgiliydi onunla, karşıdan karşıya geçerken koluna girer, yüzük alır, sinemaya götürürdü. (Ömrü boyunca ona cömertlik gösterdiği tek haftaydı bu. Sonradan Axel'in bir cimri olduğunu anlamıştı.) Birlikte dondurmacıya giderler, Axel kremalı ve üstü şuruplu büyük bir dondurma ısmarlar, onun dondurma yiyişini yeğenine düşkün bir amca ifadesiyle seyrederdi. Şelalenin altına götürmüştü bir gün onu ve yaz güneşi altında yürürlerken elini ne tatlı tutmuştu. Gece olup bitenler hakkında hiç konuşmazlardı. Axel yemekten sonra arkalarından kapıyı kapadı mı, artık ruhları birbirinden arı iki vücut olurlardı. Bu büyük savaşı dile getirecek sözcükleri bilmiyorlardı. Hemşirelerin sert yetiştirme tarzı onda bir sürü ketvurmalar meydana getirmiş ve tatmin edilmesi imkânsız bir incelik hayali yaratmıştı. Axel'i ise fahişeler eğitmişti, belki de evlenmeye değer olan bütün kadınların yatakta korkudan titreyeceklerini sanıyordu, ya da belki bütün Amerikalı kadınların böyle olduğunu düşünmekteydi.

Sonunda tabii bu reddedişlerin anlamını anladı ve bu onu çok öfkelendirdi, büsbütün kamçıladı, daha vahşi saldırılar yapmasına sebep oldu. Hiç başka kadınlarla yatmazdı. Başka bir kadına bakmış değildi. Axel'in arzuladığı tek vücudun, emrindeki karısının vücudu oluşu, bir bedbahtlıktı onun için. Yirmi yıldır, umutsuzca ve nefret ederek kavuşmuştu onu.

Bilgi Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı - http://library.bilgi.edu.tr

Hamile olduğunu öğrendiği zaman ağladı.

Kavgaları yine de yatak meseleleriyle ilgili olmazdı. Para için kavga ederlerdi. Zamanla, keskin ve yaralayıcı bir dili olduğunu öğrenmişti. Bir çift ayakkabı için on dolar koparabilmek, sonraları Gretchen için temiz bir okul elbisesini sağlamak, aylarca acı bir mücadeleyi gerektirirdi. Axel, yediği ekmeği çok görüyordu ona. Hiç bir zaman Axel'in bankada ne kadar parası olduğunu bilemedi. Yeni bir buzul çağı için deliler gibi para biriktiriyordu sanki. Axel, Almanyadayken koca bir nüfusun mahvolduğunu görmüştü; bu, Amerika'nın da başına gelebilirdi. İçine işlemişti yenilgi ve anlamıştı ki, her kıta tehlike içindeydi.

Dükkânın duvarlarındaki boya dökülmüş, ancak yıllar sonra beş kutu beyaz boya alıp duvarları badana yapmıştı. Ohio'daki başarılı, garaj sahibi kardeşi bir gün çıkıp gelmiş, ona yeni bir otomobil firmasında, vereceği bir kaç bin dolar borç için hisse vaad etmiş, buna karşılık Axel, adamı hırsız ve dolandırıcı diye dükkândan atmıştı. Tombul, neşeli bir adamdı kardeşi. Şişman karısıyla birlikte her yaz iki hafta Saratoga'da tatil yapar ve yılda bir kaç kez New York'a tiyatroya giderdi. İyi kumaştan yün elbise giyiyordu. Eğer Axel de kardeşi gibi borç almayı göze alabilseydi, o zaman bütün hayatları boyunca rahat yaşar, fırının ve bu yoksul mahallenin esaretinden kurtulurlardı. Ama kocası ne bankadan bir kuruş çeker, ne de bir senete imza atardı. Eline geçen her dolara aç gözle bakardı o.

Gretchen okuldan mezun olduktan sonra, o da kardeşi Rudolph gibi her zaman sınıf birincisi olduğu halde, üniversiteye gitmesi söz konusu dahi olmadı. Derhal işe başlayacak ve maaşının yarısını babasına verecekti. Üniversite kadınları bozmakta, onları fahişe haline getirmekteydi. Böyle diyordu babası. Annesi, babasından kurtulmak için Gretchen'in erken evleneceğini, bu sonsuz zincirde bir başka hayatın da böylece mahvolacağını biliyordu.

Axel, sadece Rudolph'a karşı cömertti. Ailenin ümidi Rudolph'a karşı. Rudolph, yakışıklıydı, terbiyeliydi, iyi konuşur ve hocaları tarafından sevilirdi. Rudolph şefkatliydi. Aile'de sabah giderken ve akşam gelince annesini öpen tek insan oydu. Karı koca, her ikisi de ayrı ayrı başarısızlıklarının telâfisini onda görüyorlardı. Rudolph'un müziğe karşı yeteneği vardı, okul bandosunda çalışıyordu. Sene sonunda Axel ona altın gibi parlayan

Bu kitap www.KitapKurdu.com hizmetinizdedir.

bir trompet almıştı. Axel'in aldığı tek armağan buydu. Aile'nin diğer fertlerine verdiği her şey, şiddetli bir tartışmaya neden olurdu hep. Tozlu gri evde Rudolph çalışırken, inleyen, coşkun nağmeler duymak garip oluyordu. Hafta sonları lokallerde trompet çalardı Rudolph. Bunun için babası kendisine otuzbeş dolar vererek bir smokin ceketi almıştı. Ayrıca Rudolph'un kazandığı parayı da; «Biriktir,» diyerek kendisine bırakıyordu. «Üniversiteye gittiğinde kullanırsın.» Daha baştan belliydi Rudolph'un üniversiteye gideceği.

Ann, Rudolph konusunda kendini biraz suçlu hissediyordu. Bütün sevgisi onaydı. Seçkin oğlu dışında kimseyi sevemeyecek kadar yorgundu. Ona her fırsatta dokunuyor, uyurken odasına giriyor, alnından öpüyor, yorgunluktan başı dönse de, sırf oğlu başkalarının gözüne temiz görünsün diye, onun çamaşırlarını yıkayıp ütülüyordu. Oğlunun okul yarışmalarında başarılarına ait yazı ve resimleri bir albüm içinde, tek kitabı **Rüzgâr Gibi Geçti**'nin yanında saklıyordu.

Küçük oğlu Tom'u ve kızını evin sakinleri olarak görüyordu, ama Rudolph kanıydı onun. Rudolph'un gözlerinde babasının hayalini görüyordu baktıkça.

Thomas'tan hiç ümidi yoktu. Alaycı yüzlü, kaba, kavgacı, terbiyesiz, hiç bir kural tanımadan kendi bildiğini okuyan, kendi gizli programına göre eve gizliden girip çıkan, mahallede ve okulda daima huzursuzluk yaratan, cezadan anlamaz bir çocuktu Tom. Kaderinde, gözden düşme, kanla yazılmıştı, yapılacak bir şey yoktu, Tom için. Sevmiyordu ve ona el uzatamazdı.

İşte şiş ayakları üstünde pencerenin önünde duruyordu öylece; Uykusuz, pasaklı, aşırı yorgun, hasta, şekilsiz, aynadan kaçan, saçları kırk iki yaşında ağarmış, intihar notları yazan bir kadın. Üstündeki sabahlıkta sigara küllerinin izi vardı.

İlerden tren düdüğü duyuldu, sonra askerlerin uzaktaki limanlara, silah seslerine doğru gitmek üzere vagonlara doluşu. Şükür Tanrıya Rudolph henüz onyedisinde değildi. Onu askere alsalardı üzüntüsünden ölürdü.

Son bir sigara daha yaktı; sabahlığını çıkardı, sigarası dudağında yatağa girdi. Uzanmış öyle sigara içiyordu. Birkaç saat uyuyacaktı. Ama biliyordu, kocası sesli sesli merdivenlerden çıkarak, yukarı gelirken uyanacaktı, ter ve viski kokusunu tenin-de taşıyarak.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BOLÜM 2

Büroda saat onikiyi gösteriyordu. Gretchen, Cumartesi olmasına rağmen daktiloya devam etti. Diğer kızlar onikiye beş kala işi bırakmış, makyajlarını tazeleyerek gitmeye hazırlanıyorlardı. Kızlardan ikisi, Luella Devlin ve Pat Hauser, birlikte çıkmayı ve piza yemeyi teklif etmişlerdi, fakat onların beyinsiz gevezeliklerini dinlemek istemiyordu bütün gün öğleden sonra. Okuldayken üç tane iyi arkadaşı vardı: Bertha Sorel, Sue Jackson ve Felicity Turner. Okulun en parlak kızlarıydı, küçük ve herkesten ayrı bir grup meydana getirmişlerdi. Her üçünün de şehirde olmasını isterdi, hiç olmazsa içlerinden birinin. Fakat hepsi de zengin aile kızlarıydı ve üniversiteye gitmişlerdi; onların yerini tutacak bir arkadaş bulamamıştı.

Öğleden sonra kendisini bütün gün meşgul edecek bir iş olsun istiyordu. Ama, Bay Hutchens'in masasına bıraktığı son konşimentoyu daktilo etmekteydi, işi uzatmanın imkânı yoktu.

Son iki gece hastaneye gitmemişti. Telefon edip, hasta olduğunu bildirmiş ve işten çıkar çıkmaz doğru eve gelmişti.

Cuma gecesi geç vakte kadar uyuyamamış ve borduma, babasının yanına inmişti. Axel, hayretle baktı ona, ama bir şey söylemedi. «Bir tabureye ilişti ve kediye; «hişt! pisi pisi,» diye seslendi. Kedi geri çekildi, insan ırkının düşmanı olduğunu biliyordu.

«Baba,» diye söze başladı. «Seninle konuşmak istiyordum kaç zamandır.»

Hiç bir şey söylemedi Jordach.

«Çalıştığım işte bir yere varmak mümkün değil,» dedi. «Daha fazla para alma ve yükselme şansı yok. Ayrıca, savaş bittikten sonra kadrolarda azaltma yapacaklar, o zaman işte kalabilirsem ne âlâ.»

Jordach; «Savaş henüz bitmiş değil,» diye cevap verdi. «Hâlâ öldürülmeyi bekleyen sürüyle budala var.»

«New York'a gidip orada bir iş aramam gerektiğini düşündüm. Artık iyi bir sekreter sayılırım ve heryerde yaptığım işin karşılığının iki misli olduğunu gösteren ilânlara rastlıyorum.»

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Annene sözettin mi bundan?» Jordach hamuru süratli ve hünerli parmak hareketleriyle ekmek şekline sokmaya başlamıştı.

Gretchen; «Hayır,» diye cevap verdi. «Kendini iyi hissetmiyordu, ben de rahatsız etmek istemedim.»

«Bu ailede herkes ne kadar da düşünceli.»

Gretchen; «Baba!» dedi. «Ciddi ol.»

«Hayır,» diye cevap verdi.

«Neden?»

«Hayır dedim de ondan. Dikkat et güzel geceliğine un bulaştıracaksın.»

«Baba, böylece eve çok daha fazla para gönderebileceğim...»

«Hayır!» dedi Jordach yeniden, «yirmibirine gelince istediğin yere gidersin. Henüz, ondokuz yaşındasın. İki yıl daha baba evinin konukseverliğine katlanmak zorundasın.» Şişenin mantarını çıkardı ve viskisinden büyük bir yudum aldı. Elinin tersi ile ağzını silerken elindeki hamuru yüzüne bulaştırmıştı.

Gretchen: «Bu şehirden gitmeliyim,» dedi.

Jordach; «Bundan çok daha kötü şehirler var, iki yıl sonra görürsün,» diye cevap verdi.

***

Saat onikiyi beş geçiyordu. Temiz bir biçimde daktilo edilmiş olan kâğıtları, çekmecesine koydu. Diğer bütün memurlar gitmişti. Daktilonun kılıfını taktı ve tuvalete kendine bakmaya gitti. Telaşlı görünüyordu. Alnına biraz soğuk su serpti, sonra kulaklarının altına bir parça koku sürdü.

Binadan çıkarak, üstünde «Boylan, Tuğla ve Kiremit İşleri» yazan büyük kapıdan geçti. Fabrika ve kapıdaki bu süslü yazı 1890'dan beri oradaydı. Etrafına bakındı, belki Rudy tesadüfen kendisini bekliyordur diye. Rudy, bazen fabrikaya gelir ve eve kadar ona eşlik ederdi. Ailede konuşabileceği tek insan o idi. Eğer Rudy bekliyor olsaydı, birlikte yemek yerler hattâ belki de sinemaya giderlerdi. Ama sonra hatırladı, Rudy'nin okul takımı ile bir başka şehre gitmiş olduğunu.

Otobüs terminâline doğru yürüdüğünü fark etti. Yavaş yavaş yürüyordu, orada bir vitrinlere bakmak için durarak. Elbette,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - http://kitap.tc/antoloji.org

diyordu kendi kendine, otobüse binecek değilim. Şimdi gündüzdü ve gecenin fantazilerinden kurtulmuştu. Yine de iyi olacaktı otobüsle nehir boyunca şöyle bir dolaşmak, biraz hava alırdı. Hava değişmişti, sanki baharın geldiğini müjdeliyordu, mavi gökte küçük beyaz bulut parçaları görünüyordu.

Sabah evden çıkmadan önce, gitmediği geceler için o gün öğleden sonra hastanede çalışacağını söylemişti. Birdenbire neden böyle bir hikâye uydurduğunu bilemedi. Hemen hemen anne ve babasına yalan söylemezdi hiç. Gereği yoktu bunun. Ama böyle söylemekle, öğleden sonra annesine yardım etmekten kurtulmuş oluyordu. Güneşli bir gündü ve günün geri kalan kısmını kapalı ve karanlık dükkânda geçirmek hiç de çekici değildi.

Terminâle yaklaştığında kardeşi Tom'u gördü. Bir sürü kabadayı kılıklı çocukla birlikte bir dükkânın önünde para atıyorlardı. Büroda çalışan kızlardan biri Çarşamba günü sinemada olup biteni görmüş, bunu Gretchen'e anlatmış ve; «Kardeşin, korkunç bir şey, onun yaşında bir çocuk, yılan gibi, Ailemde böyle birisi olsun hiç arzu etmezdim doğrusu,» demişti.

Tom'a kavgayı duyduğunu söylemişti, benzeri hikâyeleri önceden de duymuştu. Ona; «Sen çok kötü bir çocuksun!» demişti; o ise keyifli keyifli sırıtmıştı karşısında sadece.

Eğer Tom kendisini görmüş olsaydı, geri dönecekti. Onun gözleri önünde otobüs terminâline girmeye cesaret edemezdi. Fakat görmedi Tom. Para atma oyununa iyice dalmıştı.

Terminâlden içeri girdi. Saatine baktı: 12.30. Otobüs beş dakika evvel kalkmış olmalıydı. Elbette orada oturup yirmi beş dakika yeni otobüsü bekleyecek değildi. Fakat otobüs henüz kalkmamıştı, orada duruyordu. Derhal Rıhtıma bir bilet aldı.

Şoförün arkasındaki boş yerlerden birine oturdu. Otobüste bir sürü asker vardı. Daha erken olduğu için içki içmemişlerdi, bu yüzden ıslık çalmadılar.

Otobüs hareket etti. Sarsıntı onu uyuşturmuştu; gözleri açık olmasına rağmen uyuklar gibiydi. Önünde yeni çiçek açmış ağaçlar, evler ve nehir kıyısı seriliydi. Arada bir yoldan geçen insanların yüzünü görüyordu şöyle bir. Her şey tertemiz, çok güzel ve gerçek dışı gibiydi. Askerler şarkı söylüyorlardı arkada, bir sürü genç adamın sesi birbirine karışmıştı. Diğer sesler arasından Güneyli tonunda Virginia'lı bir ses duyuldu, şarkıdaki hüzne tatlı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bir hava veren. Ona hiç bir şey olamazdı. Nerede olduğunu kimse bilmiyordu. Seçimsiz bir biçimde askerlerin arasındaydı.

Otobüs durdu, şoför; «Rıhtım'a geldik bayan!» dedi.

Teşekkür ederek indi, otobüs yeniden hareket etti, askerler pencereden ona öpücük gönderdiler, onlara karşılık verdi. Bir daha görmeyecekti onları. Gülümsüyordu. Ne onlar kendisini tanır, ne de o onları. Ne için orada olduğunu tahmin edemezlerdi; şarkı söyleyen sesleri yavaş yavaş Kuzey'e doğru kayboldu.

Öğle güneşi altında yol kenarında duruyordu öylece. Az ilerde benzin istasyonu ve bir de bakkal vardı. Dükkâna girerek, beyaz saçlı, temiz mavi gömlekli adamdan kokakola istedi. Adamın gömleğinin rengi hoşuna gitmişti. Yaz akşamları giymek için kendine bu renkte temiz, iyi pamuklu bir elbise alacaktı.

Dükkânın önündeki banka oturdu ve içmeye başladı. Buz gibiydi kokakola, dilinde buruk bir tat bırakıyordu. Yavaş yavaş içiyordu, acelesi yoktu. Ana caddeden nehre inen çakıl taşlı yolu gördü. Yol boyunca bir bulutun gölgesi gidiyordu. Kıyılar sessizdi. Hiç araba geçmiyordu. İçkisini bitirdi, şişeyi sıranın altına koydu. Kolundaki saatin tik taklarını duyuyordu.

Elbette nehir kıyısındaki eve gidecek değildi. İsterse yemek soğusun, şarap şişeleri açılmasın, âşıklar boşuna beklesin, gitmeyecekti. Bilmedikleri bir şey vardı; bekledikleri kadın yakınlarında onlara küçük, kızdırıcı bir oyun oynuyordu. Gülmek istedi, ama bu sessizliği bozamadı.

Bu oyunu biraz daha ileriye götürmek çok zevkli olacaktı. Çakıl yolun yarısına kadar gidebilirdi. Yarıya kadar gitmek ve sonra da içten içten gülmek. Ya da daha iyisi ormanda, geçen senenin yaprakları üstünde dolaşmak, ağaçların arkasına gizlenip oradan kendilerini bütün bakirelerin emrine adamış olan iki çapkını seyretmekti, sundurmada onu beklerken. Arzulu plânlarını hazırlamış, ve sonra, tehlikenin eşiğinden, kudretini hissederek, yavaşça geri dönmek.

Ayağa kalktı, ana caddeyi geçerek yapraklı çakıl yola saptı. Güneyden hızla bir arabanın geldiğini duyuyordu. Durdu ve bekledi, sanki Port Philip'e gitmek için otobüs bekliyormuş gibi. Ormana girmek üzere olduğu bilinmemeliydi. Bütün güzelliği gizli oluşundaydı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Otomobil tam karşısında durdu. Arabaya bakmadı, yarım saatten önce gelmeyeceğini bildiği otobüse bakıyormuş gibi yaptı.

«Nasılsınız Bayan Jordach?» diye bir erkek sesi duydu. O yana dönerken yüzüne kan hücum etmesine engel olamamıştı. Kızarmanın anlamsız olduğunu biliyordu. Yolun üstünde olmaya hakkı vardı, buna kimse karışamazdı. Kimsenin onu bekleyen iki siyah askerden, içkilerden ve sekizyüz dolardan haberi yoktu. Bir an 1939 modeli spor Buick arabanın direksiyonunda tek başına oturan adamı tanıyamadı. Eldivenli eli direksiyonda, öbürü arabanın kapısından sarkmış ona gülümseyerek bakıyordu. Sonra bunun Bay Boylan olduğunu gördü. Onu, ailesinin ismini taşıyan fabrikada bir ya da iki kereden fazla görmemişti. Çok ender gelirdi. İnce, sarışın, yanık tenli bir adamdı. Gayet düzenli traş olmuştu. Ayakkabıları daima parlardı.

Hiç hareket etmeden; «iyi günler Bay Boylan,» dedi. Yüzünün kızardığını fark etmemesi için ona fazla yanaşmak istemiyordu.

«Burada ne yapıyorsunuz Allah aşkına?» diye imtiyazlı bir sesle sordu. Sesinden güzel bir kızı yüksek topuklu ayakkabılarıyla ormanın girişinde yakalamaktan memnun olduğu anlaşılıyordu.

Nerdeyse kekeliyerek; «Çok güzel bir gün. Öğleden sonraları boş olduğum zamanlar arada sırada böyle ufak gezintiler yaparım,» dedi.

«Böyle yalnız başınıza mı?» Inanmamış görünüyordu.

«Tabiatı severim ben,» diye cevap verdi. İçinden ne budala bir kız diye düşüneceğini geçirdi. Bay Boylan'ın, yüksek topuklu ayakkabılarına bakarken gülümsediğini gördü.

«Birden otobüse binip, şöyle bir dolaşmak esti aklıma,» diye uydurdu ümitsizce. «Şehre dönmek için otobüsü bekliyorum.» Duyduğu hışırtı ile birden panige kapıldı, iki askerin beklemekten bıkmış ve gelip gelmediğini kontrol etmek için dışarı çıkmış olduklarını sandı. Oysa küçük bir sincaptan başkası değildi bu sesi çıkaran.

Boylan, Gretchen'in bu ani hareketinden bir şey anlamamıştı. «Ne oldu birden?» diye sordu.

«Yılan sandım da,» diye cevap verdi. Bir an önce gitmesi için dua ediyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Bir tabiat aşıklısı için fazla korkak değil misin?»

«Sadece yılandan korkarım.» Hayatında yaptığı en budalaca konuşmaydı bu.

Boylan saatine bakarak; «Biliyor musunuz, otobüsün gelmesine daha epey var,» dedi.

«Farketmez,» diye cevap verdi, gülümseyerek, sanki Cumartesi öğleden sonraları yolun ortasında otobüs beklemek en belli başlı meşgalelerinden biriymiş gibi. Sonra; «Burası çok güzel ve sessiz,» diye ekledi.

«Size ciddi bir soru sorayım,» dedi Boylan,

'Işte tamam, kimi beklediğimi öğrenmek isteyecek' diye düşündü. Birden işine yarayabilecek bir isim listesi hatırlamaya çalıştı. Aklına kardeşi, bir kız arkadaşı, hastaneden bir hemşire geliyordu. Öylesine meşguldü ki bir isim düşünmekle, Boylan'ın bir şeyler dediğini fark etmekle birlikte ne dediğini duyamamıştı

«Özür dilerim,» dedi. «Ne dediğinizi duyamadım.»

«Yemek yediniz mi diye soruyordum, Bayan Jordach,»

«Aç değilim, gerçekten...»

«Gelin,» diye işaret etti eliyle. «Size bir öğle yemeği ısmarlayayım, yalnız yemekten nefret ederim.»

Büyüklerin emirlerini dinlercesine, kendini küçük ve çocuksu hissederek yolun karşı tarafına geçti ve arabaya bindi. Boylan uzanmış ve ona kapıyı açmıştı. Normal konuşmada «nefret» sözünü sadece annesinden duymuştu şimdiye kadar. «Çok kibarsınız Bay Boylan,» diye cevap verdi.

Kontağı çevirirken; «Cumartesileri şanslı clurum,» dedi Boylan. Gretchen, bununla neyi kastettiğini anlamıştı. Eğer kendisini yemeğe davet eden adam, patronu olmasa (üstelik de en azından kırk ya da kırk beş yaşlarındaydı) bir yolunu bulur teklifi reddederdi. Ormanda yapmayı tasarladığı küçük gizli geziyi artık yapamayacağına üzülüyordu; sonra çok itici ve kötü bir şey geldi aklına: İki askerin onu görmüş olabileceği ihtimali. «Farmer's İnn denen yeri bilir misiniz?» diye sordu Boylan.

«Duydum.» Onbeş mil kadar ötede, nehre bakan dik yamaçlardan birinde çok pahalı bir yerdi.

Boylan; «Fena değildir,» diye devam etti. «İyi şarap bulunur orada.» Daha fazla bir konuşma olmadı aralarında. Boylan arabayı süratli kullanıyordu; rüzgârdan saçları dağılıyor ve gözlerini kısmaktan zorlanıp kalıyordu. Fazla yakıt harcanmasın

Üzerinde Kitaplık. https://ozerindekitaplik.com

diye savaş zamanı sûrat sınırı saatte otuzbeş mildi. Ama elbette Boylan gibilerin benzin meselesini düşünmesine ihtiyaç yoktu.

Boylan, zaman zaman ona bakıyor ve gülümsüyordu. Bu gülümsemede alaycı bir ifade gördüğünü sandı Gretchen. 'Muhakkak otobüs bekleme hikâyesine inanmamış' diye aklından geçirdi. Boylan, torpido gözünden Hava Kuvvetleri modeli bir güneş gözlüğü çıkardı ve takması için ona uzattı. Rüzgârda sesini duyurabilmek amacıyla; «Güzel gözleriniz için,» diye bağırmıştı. Gözlükleri taktı, kendini bir film aktrisi gibi şık hissetti birden.

Farmer's İnn, sömürgecilik sonrası zamanda, şehirlerarası seyahat henüz atlı arabalarla yapılırken arabaların uğradığı bir handı. O eski hanı beyaza, yan tahtaları da kırmızıya boyamışlardı. Bahçede çimlerin üstünde bir de kocaman araba tekeri vardı. Farmer's Inn'in sahibi, Amerikalıların, eski günlerini hatırlayarak yemek yemekten hoşlandığına inanıyordu. Burası Port Philip'den yüz mil ilerde de olabilirdi, bir şey değiştirmeyecekti bu.

Gretchen dikiz aynasında saçını tarayarak kendine biraz olsun çeki düzen vermeye çalıştı. Rahat değildi; Boylan'ın kendisini seyrettiğini biliyordu. «Bir erkek için en güzel şeylerden biri genç ve güzel bir kızın saçını taramasını seyretmek. Bunca ressamın bu pozu resmetmiş olmasının nedeni bu olsa gerek,» dedi. Boylan.

Lisedeki erkek çocukların böyle konuştuğuna rastlamamıştı, hoşlanıp hoşlanmadığını bilmiyordu. Yine de bu tür konuşma, gizliliğini bozuyor gibi geldi ona. O gün öğleden sonra bir daha yüzü kızarsın istemiyordu. Tam rujunu sürmek üzereydi ki, Boylan engel oldu. «Sürme!» demişti. Otoriter' bir eda ile; «yeteri kadar ruj var dudaklarında, hadi gel.» Arabadan, onun yaşındaki bir adamdan beklenmeyecek bir çeviklikle atlayarak koştu ve kapıyı açtı.

Görgü kurallarına uyuyordu tam tamına. Ağaçların altında park etmiş beş altı arabanın bulunduğu park yerinden otelin girişine kadar izledi onu. Kahve rengi pahalı ayakkabıları her zamanki gibi pırıl pırıldı. Sırtında spor bir tüvit ceket, altında faniladan gri bir pantolon vardı. Kravat yerine, yumuşak yün gömleğinin içine fular takmıştı. Gerçek değilmiş gibi geldi bir an ona.

Üçüncü Hamle Kitap Arşivi - http://www.hamlekitap.org

Bir moda dergisinden, kesilmiş resme benziyordu daha çok. 'Onunla ne işim var,' diye düşündü.

Boylan'ın yanında kendini kısa kollu denizci mavisi elbisesiyle kötü giyinmiş hissediyordu. Oysa sabah bu elbiseyi büyük bir özenle seçmişti. Daha şimdiden Boylan'ın, onu yanına aldığına pişman olduğuna emindi. Fakat bara girerlerken kolundan tutmuş ve ona kapıyı açmıştı.

Koyu meşe ağacından yapılmış ve onsekizinci yüzyıl meyhaneleri tarzında dekore edilmiş, madenî tabak ve bardaklarla süslü barda, onlardan başka iki çift daha vardı. Bardaki iki kadın, süet eteklik giymiş ve kendine güvenen bir ifade ile konuşuyorlardı. Onlara bakarak kendi göğüslerinin ne kadar gösterişli olduğunu anladı ve bunu azaltmak amacıyla hafifçe öne doğru eğildi. Diğer çiftler odanın öbür ucundaki alçak koltuklarda oturmuşlardı. Boylan, Gretchen'in yüksek, ağır tahta taburelerden birine oturmasına yardım etti. «Şöyle geçelim,» demişti hafifçe. «Bu hanımların müzikâl sesinden uzak kalsak da olur.»

Beyaz ceketli bir zenci siparişlerini almaya geldi. «Günaydın bay Boylan!» dedi ciddi bir şekilde. «Ne arzu ederdiniz efendim?»

Boylan; «Ah! Bernard!» diye cevap verdi. «Oldum olası tüm filozofları şaşırtmış olan bir sual soruyorsun bana.»

'Yapmacık,' diye düşündü Gretchen. Böyle bir şeyi Bay Boylan gibi biri için düşünebilmesine şaşmıştı.

Göreviymişcesine gülümsedi zenci. Bir operayı yönetmeye hazır, temiz ve lekesiz üstü başı. Yandan süzdü zenciyi, "senden fazla uzakta olmayan iki arkadaşın şimdi hiç bir şey arzu edecek halde değiller,' diye düşündü.

Boylan, «Şekerim,» diye ona doğru döndü. «Ne içersin?»

«Herhangi bir şey, siz ne isterseniz.» Ağlar örülüyordu. Ne içeceğini nasıl bilirdi ki? Koka koladan daha sert hiç birşey içmemişti ömründe. Menü'nün gelmesinden korkuyordu. Muhakkak ki, Fransızca olurdu, oysa okulda İspanyolca ve Lâtince okumuştu. Lâtince!

«Haa! Aklıma gelmişken sorayım,» dedi Boylan, «onsekizini geçtin değil mi?»

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

«Evet, tabii!» diye kızararak cevap verdi. Kızarmak için ne kadar uygunsuz bir zamandı. Bereket versin, içersi karanlıktı.

«Rüştüne ermemişleri kötülüğe alıştırmaktan mahkemeye gitmek istemem doğrusu,» diye devam etti, gülümseyerek, Dişleri güzel ve bakımlıydı. Böyle giyinen, böyle dişleri, parası olan bir adamın neden yalnız yemek zorunda kalacağını anlamak kolay değildi.

«Genç hanıma tatlı bir şey alıver Bernard, güzel bir Daiquiris. kendine has metodunla hazırladığın.»

Bernard; «Teşekkür ederim, efendim,» diye cevap verdi.

'Kendine has metodunla,' diye düşündü Gretchen. Böyle kelimeleri kimler kullanır ki? Uygun yaşta, uygun kıyafette, uygun yaradılışta olmaması onu Boylan'a düşman etti.

Boylan'ın içkinin içine manikürlü temiz elleriyle limon sıkışını, buz atışını ve çalkalayışını seyrediyordu. **Bahçede Âdem ve Havva.** Eğer Bay Boylan en ufak bir şeyi sezmiş olaydı... Kötülüğe alışmaktan söz etmeyi gereksiz bulurdu.

Köpüklü içki çok lezzetli geldi; limonata gibi içti. Boylan, nispeten sahte bir hayretle, bir kaşı kalkık içkinin birden bitişini seyrediyordu.

«Bir tane daha lütfen Bernard,» dedi Boylan.

Iki çift, restorana geçtiler, bütün bar onlara kalmıştı şimdi. Artık kendini daha rahat hissediyordu Gretchen. Öğleden sonrası başlıyordu. Neden bu kelimelerle düşündüğünü bilmiyordu, işte öyle gelmişti birden aklına, fakat olayların gelişmesini de böyle gösteriyordu - **başlıyordu.** Bundan böyle karanlık barlarda oturacak, garip giyimli bir çok yaşlı erkek ona mükemmel içkiler ısmarlayacaktı.

Bernard içkisini getirdi.

«Bir şey söylememe izin verir misiniz sevgilim?» diye söze girdi Boylan. «Senin yerinde olsam, bu kez daha yavaş içerdim, içinde biraz rom var.»

«Elbette!» dedi Gretchen onurla. «Güneşin altında durmaktan susamışım herhalde.»

Boylan; «Tabii, tabi sevgilim!» diye cevap verdi.

Sevgilim mi?. Şimdiye kadar kimse ona böyle bir söz söylememişti. Hoşlanmıştı bu kelimeden. Özellikle onun telâşsız, soğuk söyleyişini sevmişti. Soğuk içkisinden hanımefendice yudumlar almaya başladı. Birincisi kadar güzeldi bu da. Hatta da-

ha da iyi belki. O gün öğleden sonra bir daha yüzünün kızarmayacağını hissediyordu.

Menü'yü istedi Boylan. Barda içkilerini yudumlarken ısmarlayacaklardı yemeklerini. Şef garson elinde, iki büyük listeyle geldi, saygılı bir selâm vererek; «Sizi tekrar gördüğüme memnunum Bay Boylan,» dedi.

Herkes Bay Boylan'ın pırıl pırıl yanan ayakkabılarını görmekten çok memnundu.

«Sizin adınıza da ben ısmarlayayım mı?» diye sordu ona doğru dönerek.

Gretchen, filimlerde, restoranlarda kadınların siparişini erkeklerin yaptığını görmüştü, ama perdede görmek başka şeydi, gerçekten yaşamak başka şey. «Lütfen,» diye cevap verdi. İçki gerçekten çok güzeldi.

Menü ve şarapla ilgili olarak Bay Boylan'la şef garson arasında kısa fakat ciddi bir konuşma oldu. Şef garson masaları hazırlandığında haber vereceğini vaad ederek yanlarından ayrıldı. Bay Boylan, altın sigaralığını çıkardı ve ona sigara ikram etti.

Gretchen; «İçmiyorum, teşekkür ederim,» diye başını sallayarak cevap verdi.

Sigara içmemekle bulundukları yerin kurallarına aykırı hareket etmiş olduğunu hissetti; sigara içmeyi, bir kaç kere denemiş, fakat her seferinde öksürmüş ve gözleri kızarmıştı; bu yüzden yeni bir denemeden vaz geçmişti. Ayrıca, annesi gece gündüz sigara içerdi, o ise annesinin yaptığı hiç bir şeyi yapmamaya kararlı idi.

«Çok iyi,» dedi Boylan, cebinden çıkardığı altın çakmağıyla sigarasını yakarak; «Kızların sigara içmesinden hoşlanmıyorum, sigara gençliğin kokusunu alıp götürüyor.» Çakmağı, üstünde ismi yazılı tabakanın yanına bıraktı.

«Ne fantazi konuşma!» diye düşündü. Ama artık bu tür konuşmalar onu incitmiyordu. Boylan onu memnun etmeye çalışıyordu apaçık. Birden büro'dan çıkarken sürdüğü parfümün kokusu geldi burnuna. Kokunun ona ucuz gelebileceğinden kaygılandı. «Doğrusunu isterseniz, adımı bilmenize çok şaştım,» dedi.

«Neden?»

«Sizi fabrikada bir ya da iki seferden fazla gördüğümü hatırlamıyorum. Ayrıca bürolara da gelmezsiniz hiç.»

Boylan, «Ben sizi gördüm,» diye cevap verdi. «Ve sizin gibi bir kızın o sıkıcı iş yerinde ne aradığı beni şaşırttı.»

«Yok canım o kadar kötü değil,» diye savunurcasına cevap verdi.

«Değil mi? Bunu duyduğuma memnun oldum, bütün işçilerimin fabrikayı çekilmez bulduğu fikrindeydim. Fabrikayı ayda onbeş dakikadan fazla ziyaret etmemeyi kendime prensip edinmişimdir. Sıkıyor, moralimi bozuyor.»

Şef garson göründü. «Masanız hazır efendim.»

«İçkini bırak sevgilim,» dedi Boylan. Bir yandan da tabureden inmesine yardım ediyordu. «Bernard getirir.»

Şef garsonu izleyerek yemek salonuna geçtiler. Sekiz on masa doluydu. Masalardan birinde bir Albayla birlikte genç subaylar oturuyordu. Bir başka masada da barda gördükleri çiftler. Masaların üstü, çiçeklerle ve pırıl pırıl yanan bardaklarla donanmıştı. Burada yemek yiyenlerin en az senede on bin dolar kazanması gerektiğini düşündü.

Şef garsonun ardından, nehre bakan pencerenin önündeki küçük masalarına giderken konuşmadılar. Grecthen genç subayların kendisine baktığını fark etti. Saçına dokundu. Kafalarından ne geçtiğini biliyordu. Bay Boylan'ın daha genç olmadığına üzüldü.

Şef garson iskemlesini çekti, uslu uslu beyaz kolalı peçetesini önüne koyarak masaya oturdu. Az sonra Bernard bitmemiş içkileriyle göründü.

Geri çekilirken; «Teşekkür ederim, efendim,» dedi.

Şef garson elinde kırmızı bir Fransız şarabı ile geldi, garsonun elindeki tepside ısmarladıkları yemekler vardı. Farmer's İnn insan gücü sıkıntısı çekmiyordu.

Şef garson, törenle büyük ve derin bir bardağa bir parça şarap döktü. Boylan, şarabı kokladı, bir yudum aldı, bir süre şarabı ağzında tutarak genzinde lezzetini iyice duymaya çalıştı ve sonra; «Çok güzel Lawrence!» dedi.

Şef garson; «Teşekkür ederim,» diye cevap verdi. Bütün bu teşekkürlerden sonra Gretchen hesabın korkunç bir şey olacağını düşünüyordu.

Şef garson önce onun, sonra da Boylan'ın bardağına şarap koydu. Boylan kadehini kaldırdı, her ikisi de birer yudum aldılar şaraptan. Tozlu ve ılık, garip bir lezzeti vardı. Sonunda bu lezze-

ti sevmeyi öğreneceğini biliyordu.

Boylan; «Hearts of Palm»ı seveceğini ümit ederim,» dedi. «Buna Jamaika'da alıştım ben. Tabii savaştan önce.»

Gretchen; «Çok lezzetli,» diye cevap verdi. Gerçi herhangi bir özellik görmemişti tadında ama, koskoca bir hurma ağacının bir küçük tabak yemek için kesilişi hoşuna gitmişti.

«Savaştan sonra,» diye söze başladı Boylan. Tabağına yemek alarak; «Jamaika'da yerleşeceğim. Ve bütün yıl sadece beyaz kumda güneşleneceğim. Bizim evlâtlar yurda dönünce burası artık dayanılmaz bir yer olacak. Kahramanların yaşamasına uygun bir ülke,» dedi alaylı bir ifade ile. «Theodore Boylan için ters bir ülke olacak. Arada sırada gelip beni ziyaret etmelisin.»

«Elbette, fabrikadan aldığım parayla orada rumba yaparım.»

Boylan güldü. «Ailemin övündüğü şeydir bu, 1887 den beri emeğin değerinden düşük ücret verişimiz.»

«Aile mi?» dedi Gretchen. Bildiği kadarıyla karşısında oturan adam, Boylan'ların içinde hayatta kalmış olan tek fertti. Yine herkes bilirdi ki, Boylan, şehrin dışında etrafı taş duvarlarla çevrili bir malikânede tek başına hizmetçileriyle birlikte yaşardı.

Boylan; «İmparatorluk,» diye cevap verdi. «Görkemimiz, her bir tarafa yayılmıştır, bir sahilden ötekine Maine'den California'ya. Port Philip'teki Boylan Tuğla ve Kiremit işlerinden başka. Boylan tersaneleri, Boylan petrol şirketleri. Boylan ağır makina fabrikaları vardır, bütün ülkenin dört bir yanına dağılmış: hepsi de Boylan ailesinin bir bireyi tarafından yönetilen bu iş yerleri, maliyetine satış yaparak sevgili ülkemizin savaş ihtiyaçlarını karşılamaya uğraşır. Hatta bir de Tümgeneral Boylan var. Levazım dairesinde düşmana şiddetli darbeler indiren. Sen aile iste. Havada dolar kokusu duydun mu bil ki sıranın en önünde bir Boylan vardır.»

Ailesini yeren kişilere alışık değildi, onun bağlılıkları basitti. Uğradığı umut kırıklığı, yüzünden belli ouyordu.

«Şaşırdın,» dedi Boylan. Gözlerinde yine o çarpık eğlenceli bakış vardı.

«Pek değil,» Kendi ailesini düşünüyordu. «Ancak ailenin fertleri ne kadar sevgiye lâyık olduklarını bilebilirler.

«Yok canım ben o kadar kötü değilim onlara karşı. Çok rastlanan bir erdemleri var ki kayıtsız şartsız her zaman teslim etmişimdir.»

«Nedir?» diye sordu Gretchen.

«Zenginlikleri, çok çok çok, zengindirler.» Gülüyordu.

«Yine de,» diye başladı Gretchen, söylediği şeyler derecesinde kötü olmadığını ümit ederek ve boş kafalı bir kızı yemek boyunca etkilemek için böyle yaptığını düşünerek «yine de, çalışıyorsunuz, Boylan'lar bu şehir için çok şey yaptı..»

«Elbette, elbette!» diye cevap verdi Boylan, «Soyup soğana çevirdiler. Tabiatıyla bu şehre karşı çok ilgi duyuyorlar. Oysa Port Philip imparatorluk mülkiyetleri içinde en önemsiz olanıdır; öyle ki, gerçek ve tam bir Boylan'ın zaman ayırmasına değmez, ama yine de vaz geçmiyorlar Port Philip'ten. Sülâlenin son ve en yeteneksiz ferdi olan bendeniz, kutsal anıya ayda bir ya da iki kere uğramak suretiyle ailenin ismini ve otoritesini yaşatmak görevini üstlenmiş bulunuyorum. Bütün kutsal görevlerimi gerekli saygıyı göstermeyi ihmal etmeden yerine getiriyor ve Jamaika'ya gidebilmek için sabırsızlıkla silâhların susmasını bekliyorum.»

'Sadece ailesinden değil, kendinden de nefret ediyor,' diye düşündü Gretchen.

Boylan, fersiz gözleriyle kızın yüzündeki küçük değişikliği derhal fark etmişti; «Beni sevmiyorsun, değil mi?» diye sordu.

Gretchen: «Doğru değil bu,» diye cevap verdi. «Sadece şimdiye kadar tanıdıklarımdan farklısınız.»

«İyi anlamda mı, kötü anlamda mı?»

«Bilemiyorum!»

Boylan ciddi ciddi başını sallayarak; «Sorumu geri alıyorum,» dedi. «Haydi iç bakalım, yeni bir şişe daha geliyor,»

Farkına varmadan koca bir şişeyi daha yemeğe geçmeden bitirmişlerdi. Şef garson onlara temiz bardak verdi ve bir kere daha şarap tatma töreni oldu. Gretchen'in yüzüne kan hücum etmişti iyiden iyiye. Restoranda oturan diğer insanların sesi gittikçe silikleşmişti, uzakta kıyıya vuran dalga sesleri gibi. Birden kendini çok rahat ve serbest hissetti ve yüksek sesle gülmeye başladı.

«Neden gülüyorsun?» diye Boylan şüpheyle sordu.

«Şu an burada olduğum için! Çok değişik yerlerde de olabilirdim.»

«Daha sık şarap içmelisin, yakışıyor sana,» dedi Boylan.

Uzandı ve Gretchen'in elini okşadı, eli kuru ve sertti. «Çok güzelsin sevgilim, çok güzel.»

«Sizinle aynı fikirdeyim,» diye cevap verdi.

Gülme sırası Boylan'a gelmişti.

«Sadece bu gün,» diye Gretchen ekledi.

Garson kahvelerini getirdiğinde iyice sarhoştu. Ömründe daha önce hiç sarhoş olmamıştı, sarhoşluğunun farkında değildi.

Hastaneden hikâyeler anlattı ona. Taşkın bir Fransız kadınının Paris'e hoş geldin demek için şarap şişesiyle askerin kaşını yarışını, hastane ambulansı içinde her gece sevişen genç subayı ve güzel hemşireyi ve bunların bir gece çırçıplak ambulansla birlikte yanlışlıkla bir hastaya gittiğini.

Konuşurken kendini bütün hayatı macera dolu eşi bulunmaz, ilginç bir kadın sanıyordu. Lisenin son sınıfında **AS You Like İt** adlı piyeste Rosalind'i oynarken karşılaştığı problemleri anlattı bir bir, Broadway'de bir düzine Rosalind seyretmiş olan, Rejisör Bay Pollack yeteneğini harcamanın bir cinayet olacağını söylemişti. Bundan bir önceki yıl da Portia'yı oynamış ve parlak bir avukat olup olamayacağını düşünmüştü. Bu zamanda kadınların evde oturup çocuk bakmak yerine bu gibi mesleklere girmesini uygun bulduğunu söyledi.

Teddy'e (Boylan artık Teddy idi onun için), şimdiye dek kimseye açmadığı bir şey söyleyecekti: Savaştan sonra aktris olmak için New York'a gitmeyi düşünüyordu. İçtiği Daiquiris, şarap ve iki bardak Benedictine'den sonra dili dolanarak **As You Like İt'**den bir parça okudu.

Ted, bu gösteriyi elini öperek takdirle karşıladı. İltifatları mağrur bir edayla kabul ediyordu.

Boylan'ın sürekli ilgisi karşısında, gittikçe ısındı, elektriklenmiş gibi hissetti kendini. Elbisesinin üstten iki düğmesini açtı. Görkemi sergilensin istiyordu, ayrıca içerisi fazlasıyla sıcaktı. Sözü edilmeyecek konulardan konuşabilir, mahalle çocuklarının duvarlara yazdığı kelimeleri kullanabilirdi artık. Soyluluğa özgü bir ayrıcalık olan açık sözlülüğe erişmişti.

«Onlara hiç bir zaman önem vermem!» diye Boylan'ın bürodaki erkeklerle ilgili bir sorusunu cevaplandırıyorddu. «Etrafta ev köpeği gibi dolanırlar, küçük kasaba donjuanları. Ya sinemaya ya da dondurma yemeğe davet ederler, sonra da arabanın arkasında oynaşmak ister, atlıkarıncanın bronz halkasını kavrar gibi kavramaya kalkarlar insanı, İniltiler içinde dillerini ağzınıza sokmak isterler. Bana göre değil bütün bunlar. Benim düşüncelerim başka. Bir kere dener ve ondan sonra daha iyi öğrenirler. Benim acelem yok!» Birdenbire kalktı yerinden; «Güzel emeğinize teşekkür ederim,» dedi. «Tuvalete gitmem gerekiyor.» Şimdiye kadar ki buluşmalarında hiç bir zaman tuvalete gitmek istediğini söylememişti. Partilerde, ya da sinemada zaman zaman patlayacak gibi olurdu.

Teddy de kalktı; «Koridorun solundaki kapı,» dedi. Bütün konularda bilgisi olan biriydi Teddy.

Salonun bomboş oluşu şaşırtmıştı onu. Teddy'nin kendisini soluk gözleriyle takip ettiğini bildiği için yavaş yürüyordu; sırtı dikti, biliyordu bunu. Bilekleri ince, kalçaları dolgun ve bacakları düzgündü. Bütün bunları gayet iyi biliyordu. Bu nedenle Teddy'nin ilk ve son defa olarak iyice seyretmesi için gayet yavaş yürüyordu.

Tuvaletin aynasında kendine baktı ve ruj kalıntılarını sildi dudağından. Aynada yansıyan hayaline, 'geniş ve çarpıcı bir ağzım var,' dedi. Ne budala iş, bu güzel dudağı her hangi bir dudakmış gibi boyamak,' diye düşündü.

Çıktığında barın girişinde bekliyordu Teddy hesabı ödemiş, sol eldivenini giyiyordu. Sıkıntılı bir ifade ile baktı kıza.

«Sana kırmızı bir elbise alacağım,» dedi. «Parlak kırmızı bir elbise, o mükemmel çehreni ve vahşi siyah saçlarını açığa çıkaracak. Bir yere girdiğin zaman erkekler diz çökecek.»

Güldü, işte bir erkek böyle konuşmalıydı.

Boylan'ın koluna girdi, birlikte arabaya doğru yürüdüler.

Arabanın üstünü kapattı Boylan, hava soğuyordu. Güneye doğru yavaşça sürüyordu arabayı, eldivensiz sağ eli kızın elinin üstündeydi. Arabanın içi rahattı, bütün pencereler açıktı. Çiçekli alkol kokusu, deri kokusuyla karıştı.

«Söyle bakalım şimdi,» diye Boylan başladı. «Ne yapıyordun, sahiden, rıhtımdaki otobüs durağında.»

Kıkırdadı.

«Pis bir kıkırdama bu.»

«Pis bir nedenden ötürü oradaydım!»

Bir süre konuşmadan sürdü arabayı. İki yanı ağaçlarla donanmış yolda uzun gölgeler ve güneşin donuk ışınları uzanıyordu, kimsecikler yoktu.

«Bekliyorum,» dedi Teddy.

'Niçin olmasın?' diye düşündü birden. Bu kutsal günde herşey söylenebilirdi. Aralarında konuşamayacakları ne vardı ki, İffet oyununu aşmışlardı. Anlatmaya başladı hastanede olup biteni, önceleri çekingen, sonra daha serbest olarak,

İki zenciyi tarif etti ona. Yalnız ve sakat. Koğuşta onlardan başka zenci yoktu. Arnold ona karşı ne kadar da nazikti; diğerleri gibi ilk adıyla çağırmaz, daima soy ismini kullanır, verdiği bütün kitapları okurdu. Yaralanmış ve Cornwall'daki kızdan mektup alamamış olduğu için ne kadar da üzgündü. Sonra odada onunla yalnız kalışını, Arnold'un sekiz yüz dolarlık teklifini anlattı; eğer beyaz olsalardı onları Albaya bildirirdim diye ekledi.

Teddy anlayışla başını salladı sadece, bir şey demedi. Arabayı şimdi biraz daha hızlı sürüyordu.

«Bir daha hastaneye gidemedim,» dedi Gretchen. «Bir türlü gidemedim. New York'a gitmeme izin vermesi için babama yalvardım. O adamla aynı şehirde olmaya dayanamıyorum. Babamla tartışmanın faydası yoktur. Elbette neden New York'a gitmek istediğimi söyleyemezdim ona. Yoksa hastaneye gider, ikisini de öldürürdü çıplak elle. Bu sabah otobüse gitmedim, **sürüklendim** terminale. O eve gerçekten gitmek istemediğimi biliyordum; ama beni sahiden bekleyip beklemediklerini bilmek istedim galiba; gerçekten böyle davranan erkekler var mı öğrenmek için. Yine de otobüsten indikten sonra yolda bekledim. Bir yürürdüm aşağıya doğru. Belki de bütün bütün gidecektim. Sırf görmek için. 'Nasıl olsa emniyetteyim' diye düşünüyordum. Beni görseler bile kolaylıkla kaçardım onlardan. Topal bacakla beni yakalayamazlardı ki...»

Araba yavaşlıyordu, nehre inen çakıllı yolda durdu.

Gretchen; «Bu bir oyundu, budalaca, zalim bir oyun» diye devam etti.

«Sen bir yalancısın,» dedi Boylan.

«Ne?» şaşırmıştı. Arabanın içi son derece sıcak ve havasızdı.

«Ne dediğimi duydun yavrum. Sen bir yalancısın. Oyun falan değildi bu. Oraya gidip onlarla yatacaktın.»

«Teddy!» diyebildi nefesi kesilerek, «Lütfen pencereyi aç, nefes alamıyorum.»

Boylan uzandı ve kapıyı açtı. «Hadi git,» dedi, sonra, «in yavrum in, hâlâ bekliyorlardır seni. Git eğlenmene bak. Eminim hayatın boyunca unutamayacağın bir tecrübe olacaktır bu sana.»

«Lütfen, Teddy...» Çok başı dönüyordu. Boylan'ın sesi kulaklarında eridi ve sonra yine duyuldu.

«Eve neyle gideceğini düşünme,» dedi Boylan. «Burada beklerim seni. Yapacak daha eğlenceli bir işim, yok nasılsa. Cumartesi bütün arkadaşlarım şehirden gitmiş olur. Hadi git. Döndüğünde anlatırsın bana da. Çok ilginç olacak.»

«İneyim,» dedi Gretchen. Başı çatlayacak gibiydi. Boğuluyordu. Arabadan indi ve yol kenarında kusmaya başladı.

Boylan gözlerini yola dikmiş hareketsiz duruyordu direksiyonun başında. Kızın boğaz parçalayıcı öğürtülerini dindikten sonra; «Haydi gel» dedi.

Bitkin ve yorgun; arabaya bindi. Alnında soğuk ter tanecikleri belirmişti. Eliyle ağzını kapattı, kokunun yayılmasını önlemek için.

Boylan, müşfik bir ifade ile, ceketinin cebinden çıkardığı renkli ipek mendili uzatarak; «Al yavrum, bunu kullan,» dedi.

Mendille hafifçe ağzını ve alnını sildi, sonra fısıldar gibi: «Teşekkür ederim,» dedi.

Boylan, «Ne yapmayı düşünüyorsun **gerçekten** sevgilim?» diye sordu.

«Eve gitmek istiyorum,» diyebildi, belli belirsiz.

«Bu durumda eve gidemezsin.»

Kontağı çevirdi:

«Nereye götürüyorsun beni?»

«Evime.»

Münakaşa edemeyecek derecede yorgundu; gözleri yarı kapalı, başını koltuğa yasladı.

Evde tarçınlı bir gargaradan ve iki saat külçe gibi uyuduk-

tan sonra, o akşamüstü onunla sevişti, Boylan. Sonra sessizce evine bıraktı onu.

Gretchen, Pazartesi saat dokuzda büroya geldiğinde masasının üstünde adına bırakılmış ince bir zarf buldu. Zarfın sol üst köşesinde «özel» yazılıydı. Zarfı açtı, sekizyüz dolarlık bir çek vardı içinde.

Zarfı bırakmak için sabah erkenden fabrikaya gelmiş olmalıydı.

BÖLÜM 3

Sınıfta çıt çıkmıyordu, kâğıt üstündeki kalem hışırtıları dışında. Bayan Lenaut masasına oturmuş kitap okuyor, arada sırada başını kaldırıp sınıfı şöyle bir kontrol ediyordu. Fransız - Amerikan dostluğu üzerine bir kompozisyon yazmaları için yarım saat zaman vermişti öğrencilere. Arka sıralardan birinde Rudolph, Bayan Lenaut'nun güzel, Fransız olmasına rağmen düş gücünden yoksun olduğunu düşünüyordu. Fransız - Amerikan dostluğu.

İmlâ ya da vurgu hataları için yarım numara, gramer hataları için tam numara kıracağını söylemişti Bayan Lenaut. Kompozisyon en az üç sayfa olacaktı.

Rudolph sayfaları çabucak doldurdu. Kompozisyon ve dikte'den doksan üstünde puan alan tek öğrenciydi sınıfta. Son üç testte yüz tuttturmuştu. Dili öylesine iyi konuşuyordu ki, Bayan Lenaut ondan şüphelenmiş ve ailesinde Fransızca konuşan birinin olup olmadığını öğrenmek istemişti. «Jordach,» demişti. «Bu Amerikan ismi değildi.» Rudolph incinmişti. Gerçi başkalarından farklı olmak isterdi ama Amerikalılık konusunda değil. Rudolph, babasının Alman olduğunu evde tek tük Almanca kelimeler dışında hep İngilizce konuşulduğunu söylemişti.

«Babanın Alsace'da doğmadığına emin misin?» diye ısrar etmişti Bayan Lenaut.

«Kolonya'da doğmuş babam,» diye cevap vermişti. Büyük babasının Alsace - Lorraine'li olduğunu da eklemişti.

Bayan Lenaut; «Tamam!, Tahmin ettiğim gibi,» demişti bunun üstüne.

Kadın güzelliğinin ve dünyevi cazibenin örneği olan taparcasına bağlılık duyduğu Bayan Lenaut'nun bir an bile olsa yalan söylediğinden şüphelenmesine çok üzülmüştü. Bayan Lenaut'ya duygularını açmanın özlemini duydu içinde. Sonra düşünmeye başladı: Bir gün, tatlı dilli bir üniversiteli olarak eski okuluna gelecek, o zamana kadar daha da mükemmelleşecek olan Fransızcasıyla Bayan Lenaut'ya o çocuksu duygularını, tutkularını anlatacaktı. O zaman kimbilir ne olurdu? Edebiyat, yaşlı kadınların ve genç erkeklerin, hoca ve gelişmiş talebelerin öyküleriyle doluydu...

Konunun yavanlığına canı sıkılarak yazdıklarını bir kez daha gözden geçirdi. Bir iki kelimenin yerini değiştirdi, yanlış yerlere konmuş olan vurguları düzeltti ve sonra saatine baktı. Dersin bitmesine daha onbeş dakika vardı.

«Hey!» sağ taraftan ezik bir ses duydu «**venir**»in mişli geçmişi nedir?»

Başını yavaşça sesin geldiği tarafa çevirdi. Daima düşük not alan Sammy Kessler, acıyla kâğıdın üstüne eğilmiş yalvaran gözlerle ona bakıyordu. Rudolph, Bayan Lenaut'ya baktı, kitabına dalmıştı iyice. Onun dersinde kuralları bozmak istemezdi ama, arkadaşları arasında korkak ve hocanın sevgili öğrencisi diye tanınmak da işine gelmiyordu.

«**Venu,**» diye fısıldadı.

«İki **o** la mı?»

«A, **u** ahmak!» diye cevap verdi.

Sammy Kessler, hararetli hararetli yazmaya koyuldu, terlemişti ve her zamanki gibi gene kötü not alacaktı çaresiz.

Rudolph, Bayan Lenaut'yu seyretmeye başladı; 'bugün özellikle çekici,' diye düşündü. Kulaklarına uzun küpeler takmıştı; dar etekliği ve blûzu vücut hatlarını cömertçe açığa çıkarıyordu. Her dersten önce ruj sürerdi Bayan Lenaut. Ailesi, New York'da tiyatroların bulunduğu semtte bir lokanta işletiyordu.

Rudolph, bir kâğıt parçasına avare avare bir şeyler çizmeye başladı. Ortadan ayrılmış ve kulaklarının yanından kıvrılarak sarkan saçlarıyla Bayan Lenaut'nun yüzü belirdi kâğıtta. Çizmeye devam etti. Bir an tereddüt etti. Çizimini tasarladığı bölge tehlikeliydi. Bir kere daha baktı. Bayan Lenaut'ya, kitabına dalmıştı. Onun derslerinde hiç bir disiplin meselesi çıkmazdı. En ufak yanlış davranışı bile affetmezdi. Kural dışı, dönüşlü **se taire**

fiilinin çekimini on kere yazmak, verdiği en hafif ceza bu olurdu. Daima masasında kitap okur, arada bir başını kaldırarak sınıfa bir göz atardı, fısıldaşma ya da sıralar arasında kâğıt alış verişi olmadığına kanaat getirmek için.

Rudolph kendini erotik sanatın derinliklerine kaptırmıştı bir kere. Önce sağ göğsünü çizdi Bayan Lenaut'nun çıplak, sonra da sol. Uzuvlar arasındaki oranı iyi tutturmuştu. Bayan Lenaut'yu tahtaya bir şeyler yazarken çizmişti. Zevkle devam etti çalışmasına. Kalçaların çizimi daha kolay oldu. Her yeni uzvun çiziminden sonra biraz daha ustalaşıyordu. Mons veneris'i anatomi kitaplarından hatırladığı kadarıyla çizebilmişti, biraz belirsiz olmuştu bu yüzden. Bacakları iyi çizilmişti doğrusu. Ayaklarını da çıplak çizsin isterdi, ama ayak çizmeyi pek beceremiyordu; bu yüzden bilekten bağlı topuklu ayakkabılarıyla çizdi. Resimde Bayan Lenaut tahtaya bir şeyler yazıyor görünüyordu; ne yazsındı, karar verdi **je suis folle d'amour** yazacaktı. Onun el yazısını özellikle taklit etti Fransızca cümleyi yazarken. Sonra artistik bir hünerle göğüslere gölge düşürdü. Soldan kuvvetli bir ışık vurduğunu kabul ederse eserin çok daha çarpıcı olacağını düşünüyordu. Okulda eserini gösterebileceği arkadaşı olsun isterdi. Ama, okul takımında en iyi arkadaşı olan çocukların bile resmi yeteri kadar soğukkanlılıkla karşılayacaklarına güveni yoktu.

Tam bileklerdeki gölgeyi tamamlamaya uğraşıyordu ki, sıranın yanı başında birinin durduğunu fark etti. Başını kaldırdı, Bayan Lenaut'nun sert bakışlarıyla karşılaştı; çizdiği resme bakıyordu Bayan Lenaut. O yüksek topuklu ayakkabılarla nasıl da kedi gibi sessizce yanaşmayı başarmıştı.

Rudolph, hareketsiz kaldı. Bir şey yapmaya kalkışmanin anlamı yoktu. Boyalı gözlerinde kızgınlık vardı Bayan Lenaut'nun, rujlu dudaklarını ısırıyordu bir yandan. Yavaşça elini uzattı, Rudolph kâğıdı verdi ona. Bayan Lenant, kâğıdı kimsenin görmemesi için bükerek masasına doğru yürüdü.

Dersin bitmesine bir kaç dakika kala zilden önce «Jordach,» diye seslendi.

«Buyurun efendim.» Konuşmasında heyecan olmamasından gurur duyuyordu.

«Dersten sonra sizinle biraz konuşmak istiyorum.»

«Hay hay efendim.»

Zilin çalmasıyle birlikte sınıfta her zamanki gürültü koptu, çocuklar dışarı fırladılar.

Telaşsız, kitaplarını çantasına koydu, sınıf boşalınca Bayan Lenaut'nun masasına doğru yürüdü.

Masada yargıç gibi oturuyordu Bayan Lenaut, sesi soğuktu. «Monsieur L'attist,» diye söze başladı. «Eserinizin çok önemli bir noktasını eksik bırakmışsınız,» dedi. Çekmecesinden resmi çıkardı ve masanın üstüne koydu. «İmza yok eserde. Sanat eserleri, sanatçı tarafından imzalanınca daha da değer kazanır. Böyle büyük bir eserin yaratıcısının kimliği belirsiz kalırsa çok yazık olur.» Masanın üstündeki resmi Rudolph'a doğru itti. «Size minnettar olurum Monsieur, eğer okunaklı bir biçimde eserinizi imzalamak lûtfunda bulunursanız.»

Rudolph, kalemini çıkardı ve resmin sağ alt köşesine okunaklı bir imza attı. Bunu ağır ağır yapmış, Bayan Lenaut'nun imzasını atarken aynı zamanda resmi incelediğini de görmesini istemişti. Onun karşısında korkak bir çocuk gibi hareket edecek değildi. Aşkın da bir şerefi vardı. Madem ki onu çıplak olarak çizmeyi göze alabilecek kadar erkeklik göstermişti, o halde bunun sonuçlarını da aynı olgunlukla kabullenmeliydi.

Bayan Lenaut uzandı ve imzalı resmi kaptı. Nefes alışları sıklaşmıştı, «Monsieur,» dedi tiz bir sesle. «Bugün okuldan sonra derhal benimle konuşmak üzere ya annenizi, ya da babanızı acele çağıracaksınız.» Heyecanlandığı zaman İngilizce yanlışları yapardı. «Evlerinde büyüttükleri çocukları hakkında önemli açıklamalarda bulunacağım onlara. Burada bekleyeceğim sizi, eğer saat dörde kadar ailenizin bir temsilcisi ile birlikte gelmezseniz, bunun sonuçları tahmininizden öte ciddiyette olacaktır, anlaşıldı mı?»

Rudolph; «Peki efendim, iyi günler,» diye cevap verdi. Her zaman olduğu gibi acelesiz, sakin bir yürüyüşle sınıftan çıktı. Okuldan sonra eve geldiğinde, babasını bulmak ümidiyle dükkâna uğramadan doğru yukarı çıktı. Ne olursa olsun annesinin o resmi görmesini istemiyordu. Gerçi babası bu yüzden onu dövebilirdi ama, annesi o resmi gördükten sonra hiç kuşkusuz ömrü boyunca belli bir tavırla karşılaşmak durumunda kalırdı.

Babası evde yoktu. Gretchen işteydi ve Tom zaten yemeğe beş dakika kalana kadar eve uğramazdı. Elini yüzünü yıkadı, saçlarını taradı, kaderine olgun bir adam gibi boyun eğecekti.

Aşağıya dükkâna indi. Annesi, ıslak köpek kokan bir kadına ekmek sarmakla meşguldü. Yaşlı kadının gitmesini bekledi, sonra her zamanki gibi annesini öptü yanaklarından.

«Nasıl gitti okul?» diye sordu annesi, saçını okşayarak.

«İyi, her zamanki gibi. Babam nerde?»

«Nehre indi galiba? Neden soruyorsun?» Şüphelenmişti, çünkü çok gerekli olmadıkça ailede kimse onu aramazdı.

«Birşey yok canım,» dedi Rudolph, aldırmaz bir tavırla.

«Bugün antrenman yok mu?»

«Yok.»

İki müşteri girdi dükkâna, kapının üstündeki zilin çıngırdaması duyuldu, daha fazla söylemesine lüzum kalmamıştı, annesi müşterileri karşılarken bu fırsattan yararlanarak yavaşça oradan ayrıldı.

Hızla nehre doğru yürümeye başladı. Babası teknesini rıhtımdaki yıkık dökük bir deponun köşesinde bırakır ve haftada genellikle iki gün tekneyle uğraşırdı. Keşke tekneyle uğraşıyor olsa diye dua etti içinden.

Yaklaştığında babasının ters döndürülmüş yarış teknesini zımparalamakla meşgul olduğunu gördü. Kollarını sıvamış yumuşak tahtanın üstünde büyük bir dikkatle çalışıyordu. Yaklaştıkça babasının kol adalelerinin ritmik hareketlerini daha iyi farketti. Ilık bir günde, nehirden gelen rüzgâra rağmen babası terlemişti.

«Merhaba baba.»

Babası başını kaldırıp baktı, şöyle bir homurdandı ve yeniden işine döndü. İflâs eden özel bir okuldan yok pahasına almıştı tekneyi. Nehirle ilgili gençlik hatıralarının payı vardı bu teknenin alınmasında. Tekneyi tamir etmiş, tekrar tekrar cilâlamıştı. Hiç bir leke kalmamıştı teknede, oturma yeri üstündeki yağdan pırıl pırıl yanıyordu. Almanya'da bir bacağı sakat olarak hastaneden çıkınca, zayıflığını gidermek için delicesine gayret etmiş, göldeki gemilerde çalışa çalışa eski kuvvetini yeniden kazanmıştı.

Ayağının sakatlığına rağmen peşinden koştuğunu yakalayabilirdi, ama yine de o kıllı kollarıyla yetişkin bir adamı kolaylıkla altedebileceği intibaını uyandırıyordu sadece.

«Baba...» diye söze başladı. Sinirlendirmek istemiyordu.

Onu hiç dövmemişti ama, daha geçen sene bir vuruşta Tom'u bayılttığına şahit olmuştu.

Jordach; «Ne var?» diye sordu. Bir yandan da kaşık şeklindeki büyük kıllı parmaklarıyla tahtanın düzlüğünü kontrol etmeye çalışıyordu.

«Okulla ilgili.»

«Başın derde mi girdi yoksa, **senin?**» Gerçekten şaşkın şaşkın bakıyordu oğluna.

Rudolph; «Pek belâ sayılmaz,» diye cevap verdi. «Bir durum oldu da.»

«Nasıl bir durum?»

«Fransızca öğretmeni seni görmek istiyor öğleden sonra:»

«Beni mi?»

«Anneni, ya da babanı dedi.»

«Annene söyledin mi bunu?» diye sordu.

«Annemin bilmemesi daha doğru olur.»

Jordach işinden başını kaldırarak; «Bildiğim kadarıyla Fransızca en iyi okuduğun derslerden biriydi.»

«Yine de öyle. Baba konuşmanın hiç bir faydası yok, gidip görmelisin onu.»

Jordach, teknenin üstündeki son beneği zımparaladı, sonra elinin tersiyle alnını silerek gömleğinin kollarını indirdi. Ceketini omuzuna attı, kasketini giydi ve yürümeye başladı. Rudolph, okula gitmeden önce eve uğrayıp üstüne doğru dürüst bir şey giyse iyi olacağını düşünüyordu ama bunu söylemeye cesaret edemedi bir türlü.

İçeri girdiklerinde Bayan Lenaut, sınav kâğıtlarını düzeltiyordu. Okul binası boştu, ama bahçeden, antrenman yapan atletizm takımının bağrışmaları duyuluyordu.

Masaya yaklaştılar, Bayan Lenaut ayağa kalktı.

«Babam,» diye takdim etti Rudolph.

Bayan Lenaut soğukça; «Nasılsınız efendim?» diye sordu.

Jordach cevap vermedi. Masanın önünde bıyığını çiğneyerek, elinde kasketi proleter ağırbaşlılığıyla öylece duruyordu.

«Oğlunuz niçin sizi çağırttığımı söyledi mi Bay Jordach?»

«Hayır, sanmıyorum.» Garip durgunluğu sesinden de fark ediliyordu. Acaba korkuyor mu kadından diye düşündü.

«Sözünü etmek bile utandırıyor beni,» diye Bayan Lenaut devam etti. Sesi birden tizleşmişti. «Bütün hocalık yıllarım bo-

yunca... edepsizlik... hem de en çalışkan talebem yapıyor bunu. Demek ne yaptığını söylemedi size?»

«Hayır,» dedi Jordach sabırla. Sanki gece gündüz bu olayın ne olduğunu anlamak için orda öyle durabilirdi.

«**Eh, bien,**» dedi Bayan Lenaut. «Anlaşılan bu yük benim omuzlarımda kalıyor.» Eğildi, masasının çekmecesinden resmi çıkardı. Bakmadan uzattı sadece. «Sınıfın ortasında, kompozisyon yazması gerekirken oğlunuz ne yapıyordu biliyor musunuz?»

«Hayır bilmiyorum.»

«**İşte!** burada!» diye dramatik bir biçimde resmi Jordach'ın önüne doğru itti. Jordach resmi aldı, daha iyi görebilmek için pencereye yaklaştı. Rudolph endişeyle babasının yüzündeki ifadeyi inceliyordu. Ona vurma ihtimali vardı, bu durumda yıkılmadan ya da ağlamadan durup duramayacağını merak ediyordu. Yüzünden bir şey anlaşılmıyordu. Kafası biraz karışmış görünmekle birlikte, resme büyük bir ilgi duymuştu.

«Ne yazık ki, Fransızca bilmiyorum,» dedi nihayet.

Bayan Lenaut, heyecanlı heyecanlı; «Mesele o değil,» dedi.

«Burada Fransızca bir şey yazılı,» diye resimdeki yazıyı kocaman parmağıyla işaret etti.

Bayan Lenaut; «O yazı, aşktan çıldırıyorum, aşktan çıldırıyorum demek,» diye cevap verdi. Masanın arkasında sinirli sinirli bir ileri bir geri yürüyordu.

Jordach; «Ne bu?» diye çözülmesi çok zor bir meseleyle karşılaşmış gibi alnını kırıştırarak düşünmeye başladı.

«Bu kâğıttaki Fransızca yazının anlamı kabiliyetli oğlunuzun yazdığı cümlenin tercümesi,» dedi sertçe. «Aşktan çıldırıyorum, aştan çıldırıyorum,» tiz bir sesle bağırmaya başlamıştı.

«Haa! anlıyorum,» dedi Jordach. Sanki mesele şimdi büyük bir aydınlığa kavuşmuştu. «Böyle demek Fransızcada ayıp mı?»

Bayan Lenaut dudaklarını ısırmakla birlikte, kendine hâkim olabilmek için görünür bir çaba sarf ediyordu, «Bay Jordach!» diye sordu birden. «Hiç okula gittiniz mi?»

«Bir başka ülkede evet.»

«Hangi ülkede olursanız olun, acaba oğlunuzun derste hocasının çıplak resmini çizmesi hoş karşılanır mıydı?»

«Aa!» diye sıçradı Jordach şaşkınlıkla. «Bu siz misiniz?»

«Evet, benim,» Rudolph'a sert sert bakıyordu.

Jordach resmi daha büyük bir dikkatle incelemeye koyulmuştu. «Evet, benzerliği görüyorum, hocalar bu günlerde sınıfta çıplak poz mu veriyorlar?»

«Benimle alay etmenize izin veremem Bay Jordach!» diye soğukça devam etti. «Konuşmamızın bir faydası olmayacağını görüyorum, eğer lütfedip kâğıdı bana verirseniz...» Elini uzattı; «size iyi günler diler, meseleyi ciddiyetinin takdir edileceği bir başka yere götürürüm: Müdüre. Oğlunuzun yaptığı çirkin şeyle birlikte müdürün karşısına çıkarmak istememiştim, ancak bu davranışınızdan sonra korkarım başka bir yol kalmıyor. Şimdi lütfen bana verin resmi, sizi burada daha fazla tutmak istemiyorum...»

Jordach resmi elinde tutarak bir adım geri çekildi. «Bu resmi oğlum mu çizdi diyorsunuz?»

«Evet kesin olarak o çizdi diyorum, üstünde imzası da var.»

Jordach doğruluğunu kontrol etmek için resme bir kere daha baktı. «Evet, haklısınız onun imzası bu; ancak resmin onun olduğunu ispatlamanız için avukata ihtiyacınız yok.»

«Yakında müdürden bir haber alacağınıza eminim,» dedi Bayan Lenaut. «Şimdi lütfen bana geri verin o resmi, yapacak çok işim var ve bu iğrenç meseleyle zaten yeteri kadar vakit kaybettim.»

Jordach sükûnetle; «Geri vermeyeceğim resmi,» dedi. «Siz kendiniz söylediniz resmin Rudy'e ait olduğunu. Oldukça büyük bir kabiliyet işi. Çok benzetmiş,» hayranlıkla başını sallıyordu. «Rudy'de böyle bir kabiliyet olduğunu bilmezdim doğrusu. Bu resmi çerçeveletip duvara asacağım. Piyasada böyle bir çıplak resim almak için çok para vermeniz gerekir.»

Bayan Lenaut öylesine şiddetle ısırıyordu ki dudaklarını, bir süre söyleyecek söz bulamadı. Rudolph dili tutulmuş, babasına bakıyordu. Gerçi nasıl davranacağını önceden kestirememişti ama, bu masum, taşralı, saf tipi, asla hatırına getiremezdi.

Bayan Lenaut yeniden konuşmaya başladı, hırsla sıradan öne doğru eğilerek; «Defol git burdan aşağılık, adi herif, Defol, al git iğrenç oğlunu.»

«Sizin yerinizde olsam böyle konuşmazdım,» dedi Jordach. Hâlâ telâşsızdı. «Burası vergi ödeyenlerin okulu ve ben de vergi ödüyorum, canım ne zaman isterse o zaman giderim; eğer dar eteklik ve iki paralık sokak orospusu gibi memelerini gösteren bulûz giyip kırıtmasaydın, genç çocuklar çıplak poponun resmini çizmezlerdi. Ayrıca bana soracak olursan sütyen ve korse çıktıktan sonra, Rudy biraz fazla cömert davranmış, gereksiz bir iltifat!»

Bayan Lenaut'nun yüzüne kan hücum etmiş, ağzında nefret kıvrımları belirmişti.

«Sale Boche!» diye bağırdı.

Jordach masaya uzanarak tokatladı kadını. Bir süre elleri masaya dayalı kaldı Bayan Lenaut. Sonra elleriyle yüzünü kapayarak göz yaşlarına boğuldu.

Jordach; «Böyle konuşmalara katlanacağımı mı sanıyorsun Fransız orospusu,» diye devam etti. «Bunları duymak için mi geldim taa Avrupa'dan buralara. Üstelik bir Fransızın Almanlar önünde tavşan gibi kaçarken, birine hakaret ederken herkesten daha fazla düşünmesi lâzım. Eğer istiyorsan söyleyeyim 1916'da bir Fransız öldürdüm, hem de sadece süngü ile, neresine sapladım süngüyü biliyor musun, kıçına, çünkü anasının kucağına kaçıyordu.»

Bütün bunları sanki havadan sudan bahseder gibi ya da un isteyen bir müşterisine cevap verir gibi söylemişti. Rudolph titriyordu. Kullanılan kelimelerin kötülüğü, üstelik de dostça bir tonda söylenişi konuşmayı dayanılmaz hale getirmişti.

Durmadan devam ediyordu Jordach. «Eğer bunun acısını oğlumdan çıkarmaya kalkarsan iyi düşün taşın, fazla uzakta oturmuyorum ve buraya kadar gelmekten çekinmem. Şimdiye kadar Fransızcadan hep A gitti, eğer bu sefer başka numara getirirse, sorarım. Gel Rudy.»

Bayan Lenaut'yu masada hıçkırıklar içinde bırakıp dışarı çıktılar. Bir süre konuşmadılar. Köşedeki çöplüğe geldiklerinde Jordach resmi iyice yırtarak bidona attı. Rudolph'a dönerek; «Budala bir piçsin!» dedi.

Başını salladı Rudolph.

Eve doğru yürümeye devam ettiler.

Jordach; «Hiç karıyla yatmadın değil mi?» diye sordu.

«Hayır.»

«Doğru mu söylüycrsun?»

«Doğru.»

«Galiba yatman gerekli.» Bir süre sessiz yürüdü, «Daha ne bekliyorsun?» diye sordu.

Rudolph, savunurcasına; «Acelem yok,» diye cevap verdi.

Jordach; «Birine kapılıp kalma, bir kaçını birden idare etmeye çalış. Sanma ki dünyada tek bir kadın vardır. Hayatını mahvedersin sonra.»

«Tamam,» dedi Rudolph. Babasının haksız olduğunu, hem de baştan sona haksız olduğunu biliyordu.

Yeniden bir sessizlik oldu.

Jcrdach; «Ona vurduğuma üzüldün mü?» diye sordu.

«Evet.»

«Sen hep bu ülkede büyüdün, gerçek nefretin ne demek olduğunu bilmezsin.»

«Gerçekten süngüyle bir Fransız öldürdün mü?» Bilmesi gerekliydi.

«Evet, bir milyonda bir kişi, ne farkeder?»

Eve yaklaşmışlardı. Rudolph kendini çok kötü hissediyordu. Ona kendisini böyle içten savunduğu için teşekkür etmesi gerekirdi, çok az baba yapardı bunu. Bir türlü kelimeler çıkmadı ağzından.

«Öldürdüğüm tek adam, o Fransız değildi,» diye söze başladı Jordach. Fırının önüne gelmişlerdi. «Savaş yokken de bir adam öldürdüm. 1921'de Hamburg'da bıçakla. Bilmen gerektiğini düşündüm. Baban hakkında bir şeyler öğrenmenin zamanı geldi. Yemekte görüşürüz. Gidip teknenin üstünü örteyim.»

Topallayarak uzaklaştı.

İdareye notlar verildiğinde Rudolph, Fransızcadan A almıştı.

BÖLÜM 4

I

Fırının yanındaki jimnastikhane haftada beş gün gece saat ona kadar açık olurdu. Tom arada sırada uğrardı buraya; ba-

zen basketbol oynamak, bazen de tuvalette jimnastik hocasından gizli barbut atan gençlerle çene çalmak için.

Barbut oynayanlar arasında Tom'un yaşında başka kimse yoktu. Bu çevreye, yumrukları sayesinde girmeyi başarmıştı. Bir gün oyuncular halkasında boş bir yer bulmuş, derhal diz çökmüş, ortaya bir dolar atarak Sonny Jackson'a «işin tamam,» demişti. Sonny Jackson yakında askere alınacaktı; ondokuz yaşındaydı; okulda grubunun önderiydi, kuvvetli yapılı, kavgacı ve çabuk kızan bir çocuktu. Tom, Sonny'i özellikle seçmişti. Bu sözün üstüne, Sonny kötü kötü Tom'a bakmış, koyduğu doları eliyle iterek; «Git lan velet, bu oyun erkekler için,» demişti.

Tom duraksamadan, bulunduğu yerden Sonny'nin suratına elinin tersi ile vurmuştu. Bugünkü şöhretini bu olayı izleyen kavgada kazanmıştı. Sonny'nin dudaklarını ve gözlerini patlatmış ve onu beş dakika kadar tuvalette musluğun altında tutmuştu. O günden sonra Tom ne zaman oyuna katılmak istese derhal yer verirlerdi.

Bugün oyun yoktu. Pyle erken yazılmıştı orduya, yirmi yaşlarındaydı ve çocuklara Guadalcanal'da ele geçirdiğini söylediği bir samuray kılıcı gösteriyordu. Üç kere sıtmaya tutulmuş, nerdeyse ölmek üzereyken terhis etmişlerdi. Hâlâ sapsarıydı yüzü.

Tom, şüpheli gözlerle Pyle'in bir mağaraya nasıl el bombası attığını anlatışını dinliyordu. Mağarada bir bağırma sesi işitilmiş, o da, elinde teğmenin tabancası sürüne sürüne mağaraya yaklaşmış ve ölü bir Japon yüzbaşı ile karşılaşmıştı, yanında da bu kılıç duruyordu adamın. Pyle'in bu anlattıkları ona daha çok Errol Flynn'in filimleri gibi geldi. Fakat bir şey söylemedi, kavga etmek istemiyordu bugün, ayrıca hasta birini de dövemezdi.

Pyle, «İki hafta sonra,» diye devam etti. «Bu kılıçla bir başka Japon'un kafasını kestim.»

Biri Tom'u kolundan çekiştirdi. Claude her zamanki gibi ceketli, kravatlı, ıslak dudaklarıyla yanındaydı. «Bak buraya,» diye söze başladı. «Sana söyleyeceklerim var, hadi gidelim burdan.»

«Bir dakika,» dedi Tom. «Şu hikâyenin sonunu dinlemek istiyorum.»

Pyle; «Ada emniyette idi,» diye devam etti. «Fakat hâlâ ortalıkta tek tük Japon vardı, geceleri bizimkileri öldürüyorlar-

dı. Komutanın kofası bozuldu, günde üç kere devriye çıkarmaya başladı. Bölgedeki bütün Japonları temizleyeceksiniz dedi.»

«Işte, bir gün ben de o devriye gruplarından birindeyken, dereyi geçmeye çalışan bir Japon gördük, bıraktık geçti. Sonra ateş ettik, vuruldu fakat ölmemişti, ellerini başının üstüne kaldırmış Japonca bir şeyler söylüyordu. Devriye grubunda subay yoktu, bir çavuş ve altı asker vardı.

«Çocuklar gidip, kılıcımı alayım ve şu cezayı düzenle yerine getirelim dedim. Çavuş biraz korkmuştu, esirlerin öldürülmeyeceğine dair emir vardı, ama etrafta subay yoktu, üstelik onlar da bizimkilere aynı şeyi yapıyordu, reye koyduk, adamın kesilmesine karar verildi, gittim kılıcı aldım. Adama diz çöktürdük, zaten alışmıştı buna, sonra bir vuruşta kafasını uçurdum, kafa yerde yuvarlanmaya başladı. Gözleri açıktı ve inanmazsınız beş metre kan fışkırıyordu. Arkadaş bu kılıçlar bildiğiniz gibi değil.» Kılıcın keskin yüzünü gösteriyordu.

«Kes ulan?» dedi Claude yüksek sesle.

Pyle gözlerini kırparak; Ne o?» diye sordu. «Ne dedin, ne dedin?»

Claude: «Kes ulan,» dedim diye tekrar etti. «Senin Japon kafası filan kestiğin hikâye. İddiaya girerim sen o kılıcı Honolulu'da bir turist dükkânından aldın. Ağabeyim Al tanıyor seni, onda tavuk kesecek yürek yoktur diyor.»

Pyle, «Bana bak oğlum,» diye söze başladı. «Hasta olmama rağmen sana hayatta unutamayacağın bir dayak atarım, eğer çeneni kapamaz ve burdan defolup gitmezsen. Kimse benimle böyle konuşamaz.»

«Hadi bekliyorum, görelim.» Claude, gözlüklerini çıkardı, ceketinin üst cebine koydu. Savunmasız duruyordu öylece.

Tom, Claude'un önüne geçerek; «Arkadaşıma elini sürecek adam, önce benden geçer,» dedi.

Pyle; «Farketmez,» diye cevap verdi. Elindeki kılıcı bir arkadaşına uzatarak; «Gençsin, ama toysun.»

«Bırak Pyle,» diye atıldı kılıcı tutan çocuk. «Öldürür seni.»

Pyle, şüpheli gözlerle çevresindeki yüzlere baktı. Aklı başına gelmişti. «Taa Pasifikten buraya çoluk çocukla tartışmaya gelmedim.» Arkadaşından kılıcını alarak; «eve geç kalıyorum,» dedi ve oradan ayrıldı.

Yenilgiyi kabul etmişti. Diğer çocuklar da hiç bir şey söylemeden, Tom ve Claude'u tuvalette başbaşa bırakarak çıktılar.

Tom; «Neden yaptın bunu?» diye sordu. «Kimseye zararı dokunmuyordu ki, biliyorsun benle dövüştürmezler onu.»

Claude; «Sadece yüzündeki ifadeyi görmek istedim o kadar,» diye cevap verdi, sırıtıyordu. «Kuvvet, ham kuvvet, hepsi bundan ibaret.»

«Bu kuvvet zırvalaması yüzünden bir gün beni öldürteceksin,» dedi Tom, «Nedir bakalım söyleyeceğin.»

«Ablanı gördüm.»

«Öyle mi? Ne büyük iş, ben de görüyorum, hattâ bazen günde iki kere.»

«Bernstein'in Mağazası önünde gördüm. Motorla geziyordum. Büyük spor bir Buick arabaya biniyordu. Adam kapıyı açtı ona. Kesin olarak onu bekliyordu mağazanın önünde eminim.»

«İyi iş, demek Buick'e bindi ha!»

«Buick'i kim kullanıyordu biliyor musun?» gözleri haberin zevkiyle parlıyordu. «Aklın beynin durur valla.»

«Aklım beynim durmaz, söyle.»

«Bay Theodore, Boylan, Esquire, ne biçim sınıf değiştirme değil mi?»

«Ne zaman gördün?»

«Bir saat önce, deminden beri seni arıyordum.»

«Belki de hastaneye götürdü onu, geceleri orda çalışıyor ya.»

«Hastane filân değil arkadaş, motorla takip ettim, tepeye, adamın evine gittiler. Bu gece kız kardeşini bulmak istiyorsan, Boylan malikânesine başvurmanı tavsiye ederim.»

«Bir şey söyleyeyim arkadaş,» dedi Claude, «Eğer benim ablam olsaydı, sahip çıkardım. Boylan'ın şehirde epey şöhreti var. Bilmezsin, teyzemle eniştemin konuşmalarını dinlerken neler duydum. Kızın başı iyice belâya girebilir...»

«Motor dışarda mı?»

«Evet, ama benzin lâzım.» Motor Clauide'un ağabeysinindi. Al, iki hafta önce askere gitmiş, giderken de eğer kendisi yokken motora bindiğini öğrenirse kemiklerini kıracağını söylemişti. Fakat anne ve babası ne zaman dışarı çıksalar, doğru garaja girer, ailenin ikinci arabasından benzin çalarak motorla bir iki

saat kadar dolaşmaya çıkardı. Ehliyeti olmadığından ana caddeye çıkmaz, ara sokaklarda gezinirdi sadece.

«İyi,» dedi Tom. «Gidip bir görelim bakalım ne olup bitiyor tepede.»

Motorsikletteki lâstik boruyu aldılar, okulun arka tarafında karanlık bir yerde park etmiş Chevrolet'lerden birinin yanına yaklaşarak, hortuma benzin çekmeye başladılar.

Tom, Claude'un arkasına atladı ve arka sokaklardan tepeye, Boylan malikânesine doğru tırmandılar.

Ağaçların arasından geçerek, eve yaklaştılar. Buick kapıda park etmişti. Dışarda ışık yanmıyordu, ama aşağıdaki odalardan birinden dışarı ışık sızdığını gördüler.

Odada kimseler yoktu. Büyük bir piyano, geniş bir divan, rahat koltuklar ve sephaların üstünde dergiler vardı. Şömine yanıyordu. Duvarlardaki raflarda bir sürü kitap görünüyordu. Pencerenin tam karşısına gelen açık kapıdan yukarı kata çıkan merdivenleri gördüler.

Claude; «Yaşamak dediğin böyle olur,» diye fısıldadı. «Böyle bir yerim olsaydı, şehirdeki bütün karıları atardım..»

Tom; «Kapa çeneni,» dedi. «Görünür bir şey yok ortada, hadi gidelim.»

«Dur yahu! Acele etme, daha yeni geldik.»

«Bu soğukta, boş bir odayı seyretmek fikri benim değil,» dedi Tom.

«Biraz bekle Allah aşkına yahu! Belki de yukardalar, bütün gece orda kalacak değiller ya.»

Tom o odada kimseyi görmek istemiyordu. Evden bir an önce uzaklaşmalıydı. Ama öte yandan işin içinde korkak tanınmak da vardı. «Peki,» dedi. «Biraz daha duralım bakalım.» Claude'i pencerenin önünde bırakarak dolaşmaya başladı. «Bir şey olursa gine çağırırsın,» dedi.

«Hey!» diye işaret etti Claude eliyle. Heyecanla; «Gel, ge!!» Tom ağır ağır pencereye yaklaştı.

«Az önce indi herif. Bak şuna, bak, bak.»

Tom içeriye baktı. Boylan'ın arkası dönüktü pencereye. Üstünde, bardakların içki şişelerinin ve buz kabının durduğu bir masada bardağına viski koyuyordu. Üstünde hiç bir şey yoktu, çıplaktı.

«Ne biçim dolaşıyor evde,» dedi Claude.

Tom; «Kapa çeneni,» diye susturdu. Boylan'ın bardağa viski koyuşuna, sonra buzla karıştırarak soda fışkırtışını seyrediyordu.

Pencereye yakın duruyordu; ışıkta bütün hatları, ağarmış parlak sarı saçları, sıska boynu, çıkıntılı göğsü, ince kolları, hafif çarpık ve kemikli bacakları belli oluyordu iyice. Herşeyi meydandaydı. Tom'u korkunç bir öfke, sözü edilmez bir iğrençliğe tanık olma duygusu kapladı. Eğer silâhı olsaydı onu vururdu. Sıskası çıkmış, herşeyini böylesine güvenle sergileyen; bu çelimsiz sopa gibi herifi, bu çalımlı gülümsemesiyle oracıkta vururdu duraksamadan. Eğer Claude, kız kardeşini de çıplak görürse çok kötü olacaktı, hem de çok kötü.

Kalın tüylü halının üstünde sakin bir yürüyüşle hole çıktı ve merdivenlerden yukarıya seslendi; «Gretchen, içkini yukarda mı içersin, yoksa aşağıya inecek misin?» dedi. Tom dinledi, fakat cevabı duyamadı. Tekrar içeri girerek viskiyle dolu bardakları aldı odadan çıktı.

Claude; «Hey tanrım hey! Ne manzara!» dedi. «Tavuk gibi vücudu var. Demek insan zengin olunca Notre Dame'in kamburu bile olsa karılar koşuyor.»

Tom kızgın kızgın; «Buradan gidelim,» dedi.

«Niçin gidecekmişiz?» Yüzüne perde aralığından sızan loş bir ışık vuruyordu; «Hareket daha yeni başladı.»

Tom, oğlanın saçlarından yakalayarak hızla dizleri üstüne çökertti.

«Ne yapıyorsun yahu!» diye bağırdı Claude.

«Gidelim buradan dedim sana,» diyerek hırsla Claude'u boyun bağından yakaladı. «Ve bu gece gördüklerin burda kalacak.»

Claude; «Hiç bir şey görmedim ben,» diye inledi. «Ne gördüm ki çıplak dolaşan sıska bir moruktan başka. Bunun nesi gizli anlamadım ki.»

«Gördüklerin burda kalacak, işte o kadar.» Yüzünü Claude'a yaklaştırarak; «Eğer kimseden bir şey duyarsam, sana öyle bir dayak atarım ki, ömrün boyunca tadı damağında kalır, anlaşıldı mı?»

«Allah Allah!» dedi Claude. Acıyan boynunu oğuşturarak; «Ben senin arkadaşınım.»

Tom sertçe; «Anladın değil mi?» diye tekrarladı.

«Anladım, anladım, elbet, nasıl istersen. Ama bunda bu derece kızacak ne var ki.»

Tom, Claude'u bırakarak hızla çayırdan yola doğru yürümeye başladı. Claude bir yandan onu izliyor bir yandan da; «Çocuklar senin deli olduğunu söylerdi de inanmazdım,» diye söyleniyordu.

«Ben onlara siz delisiniz derdim; ama anlıyorum şimdi; yemin ederim ki, artık anlıyorum, çok sinirlisin arkadaş.»

Hiç cevap vermedi Tom. Çıkış kapısına koşarcasına vardı. Claude çalılıkların arasından motoru çıkardı. Tom arkaya atladı. Şehre kadar tek kelime konuşmadan geldiler.

II

Gretchen, geniş, yumuşak yatakta uzanmış, yarı açık gözleriyle tavana bakıyordu. Boylan'ın kendisini soymadan önce şömineye attığı odunların alevi tavana vuruyordu.

Aşağıda duvar saati On'u vuruyordu. Bu saatte, hastanedeki dinlenme odası boşalır, yaralı askerler, kâh kol değnekleriyle kâh tekerlekli iskemleleriyle koğuşlarına çekilirlerdi.

Bu hafta hastaneye sadece iki gece gitmişti. Bütün hayatı tek bir arzu etrafında uzandığı şu yatakta düğümleniyordu.

Zarfı açıpta içindeki sekizyüz doları gördüğü an bile bu yatağa geri döneceğini anlamıştı. Boylan'ın özelliklerinden biriydi onu aşağılamak, bunu kabul ediyordu. Sonra ödetirdi bunu ona.

Ne Boylan, ne o, zarftan söz etmişlerdi. Salı günü işten çıkarken, Boylan'ı arabanın içinde direksiyonda bekliyor bulmuştu. Tek kelime etmeden kapıyı açmış, o da binmişti. Sonra eve gelmişler ve eve gelip tekrar sevişmişlerdi. Gece yarısı onu evinden iki sokak ötede bırakmış ve Gretchen oradan eve yürümüştü.

Teddy, herşeyi mükemmel hazırlıyordu. Değişik bir adamdı, gizlilikten hoşlanıyordu; Gretchen'in de işine geliyordu bu. Aralarındaki ilişkiyi kimse bilmiyordu. Tecrübeli Boylan, onu New York'da bir doktora götürmüş ve diyafram yerleştirmişlerdi, artık bu konuda kaygılanmasına gerek yoktu. Aynı gün New York'dan dönerlerken ona söz verdiği kırmızı elbiseyi almıştı.

Teddy'nin gardrobundaydı elbise. Onu giyeceği bir zaman gelecekti elbet.

Teddy, her şeyi mükemmel hazırlıyordu; ona biraz şefkat duyuyor ama kesinlikle sevmiyordu. Vücudu çelimsiz ve iticiydi; sadece zarif giysiler içinde belki çekici sayılabilirdi. Coşkun duyguları olmayan, bencil, şüpheci, başarısızlığı kabul etmiş, arkadaşsız bir adamdı. Ailesi tarafından, hemen bütün odaları kilitli olan bu büyük şatoya hapsedilmişti. Yarı boş bir evde boş bir odam. Aşağıda piyanonun üstünde resimleri hâlâ duran güzel kadınların onu niye terk ettiklerini anlamak zor değildi.

Gerçi takdir edilecek, sevimli bir adam değildi ama, başka ustalıkları vardı. Kendi sınıfındaki erkeklerin, çalışmak, kumar oynamak, savaşmak türünden bütün faaliyetlerinden elini eteğini çekmiş ve kendini tek bir şeye vermişti: Birikmiş bütün gücüyle, ustalıklı sevişmek.

Gretchen'den zanaatının ham maddesi olarak burda bulunması dışında bir şey istemiyordu. Başka alanlarda kaybettiği savaşları, altındaki vücutta kazanmaya çalışıyor, haz iniltileri zaferinin mükâfatı oluyordu. Gretchen onun kâr ve kayıplarıyla ilgilenmiyordu hiç. Altında hareketsiz yatıyor, bu önemsiz vücuda sarılmıyordu bile. İsimsizdi onun için, hiç bir kimseydi, soyut bir erkeklikti sadece, hayatı boyunca beklediği ve şimdiye kadar bilmediği Gretchen'e zevk veren bir köleden başka bir şey değildi; ona büyülü sarayların kapısını açıyordu yalnızca.

Ona karşı minnettarlık bile duymuyordu.

Sekizyüz dolar, kütüphanesinde, Shakespeare'nin eserleri içinde, **Nasıl İstersenız** adlı oyunun II. ve III. perdeleri arasında saklıydı:

Saatin vuruşları arasında Boylan'ın; «Gretchen, içkini yukarda mı içersin, yoksa aşağıya inecek misin?» diyen sesini fark etti.

«İnmeyeceğim,» diye hışırtılı bir sesle cevap verdi. Sesinde ton bakımından yeni gelişmeler vardı annesi kendi felâketi yüzünden kulaklarını bu tür şeylere kapamamış olsaydı, kızının tek cümlesinden, kendini boğan tehlikeli sularda hiç bir şeyden habersiz ve neşeli seyretmekte olduğunu anlardı hemen.

Boylan, elinde içki bardakları odaya girdi, çıplak vücudunda şöminedeki alevin gölgesi yansıyordu. Gretchen doğruldu ve bardağını aldı.

Gittikçe sevmeye başlıyordu viskiyi. Boylan eğildi ve; «Bakalım viskiyle nasıl oluyor lezzeti,» diyerek memesini öptü. Diğer memesini de öptü sonra. Gretchen bir yudum daha aldı içkisinden.

Boylan; «Sana sahip değilim,» diyordu. «Sana sahip değilim; sana sahip olduğum tek bir an var sadece, orgazm anında. Diğer zamanlar, hattâ yanımda çıplak yatarken ve elimi tutarken dahi benden kaçıyorsun. Sahip miyim sana?»

«Hayır!»

«Tanrım!» dedi Boylan, «Şuraya bak, henüz ondokuz yaşında, kim bilir otuzunda ne olacak?»

Gretchen gülümsedi. Otuzuna geldiği zaman unutmuş olurdu onu. Belki de daha önce. Kimbilir belki çok daha önce.

«Ben aşağıya içkileri almaya indiğimde yalnız başına ne düşünüyordun burda?» diye sordu Boylan.

Gretchen; «Fuhuşu,» diye cevap verdi.

«Böyle konuşman şart mı yani?»

Kötü lâf kullanan çocukları ağzına biber sürmekle korkutan dediği dedik bir dadı gibi çıkmıştı sesi.

«Sana rastlayıncaya kadar böyle konuşmadım hiç.» Viskisinden oldukça büyük bir yudum aldı.

«Ben böyle konuşmam ki.»

Gretchen; «Sen iki yüzlüsün de ondan,» dedi. «Ben eğer bir şeyi yapabiliyorsam, onun adını da söyleyebilirim.»

«Öyle fazla bir şey yaptığın yok ki.» Afallamıştı.

«Ben, tecrübesiz, zavallı bir küçük - şehir kızıyım.» Eğer o gün Buick arabasıyla o kibar adam önüme çıkmamış; sonra beni içirip bundan yararlanmamış olsaydı, belki de ömrüm boyunca bir kız kurusu olarak kalırdım.»

«Öyle mi?» dedi Boylan, «Gider, o zencilerle yatardın.»

Gretchen; belli belirsiz gülümsedi. «O an ne yapacaktım, bunu bugün söyleyemeyiz, değil mi?»

Boylan düşünceli düşünceli baktı. «Bir parça tecrübeyi kaldırabilirsin,» dedi. Sanki birden bir şeye karar vermiş gibi sigarasını söndürdü ve; «Özür dilerim,» diyerek ayağa kalktı. «Bir yere telefon etmem gerekiyor.» Bu kez robdöşambrını giyerek odadan çıktı.

Gretchen, acele etmeden içkisini bitirdi. Akşamüstü kendini tamamen ona verirken yaptıklarının acısını çıkarmıştı ondan.

Her seferinde bunun açısını çıkartacaktı.

Az sonra Boylan odaya girdi ve Gretchen'e; «Giyin,» dedi. Şaşırmıştı. Genellikle gece yarısına kadar evde kalırlardı. Yine de bir şey söylemedi. Yataktan kalktı, elbiselerini giydi. «Bir yere mi gidiyoruz, nasıl giyinmem gerekiyor?» diye sordu.

Boylan; «Nasıl istersen öyle,» diye cevap verdi.

Sonra bu ıssız evden çıkıp arabaya bindiler. Gretchen başka soru sormadı. Konuşmadılar hiç. Boylan'ın nereye gittiklerini sormasını beklediğini düşündü, ama ona bu zevki vermeyecekti. Sanki Gretchen'in kafasında karşılıklı kayıp ve kazançlarını yazdığı bir puan cetveli vardı. Taa New York'a kadar gittiler, hemen dönseler dahi şafaktan önce evde olamazdı. Büyük bir ihtimalle annesi çılgına dönerdi, ama yine de yakınmadı. Bu gibi şeylerden endişe duyduğunu anlasın istemiyordu.

Karanlık, dört katlı bir evin önünde durdular. Caddedeki bütün evler birbirine benziyordu. Gretchen son üç hafta içinde iki kere Boylan'la olmak üzere bütün hayatı boyunca ancak bir kaç kere gelmişti New York'a. Şehrin neresinde olduklarını kestiremiyordu. Boylan, her zamanki gibi arabadan fırlayarak kapıyı açtı. Demir parmaklıklı küçük bahçeden geçerek kapıyı çaldılar. Uzun bir süre açılmadı, gözetlendiklerini anlamıştı. Kocaman boyalı saçları omuzuna dökülmüş, bol makyajlı, iri bir kadın kapıyı açtı. «Hoş geldin, şekerim,» dedi. Kadının sesi kalındı. Antre loş, ev sessizdi, yerdeki kalın halılar ses geçmesini önlüyor gibiydi. İnsanlar yavaş ve sessiz hareket ediyordu.

«İyi akşamlar, Nellie.»

Onları birinci katta pembe ışıklarla donanmış bir bekleme odasına çıkarırken kadın; «Yıllar var ki, seni gördüğüm yok!» dedi.

Boylan; «Çok meşgulüm,» diye cevap verdi.

«Evet, anlıyorum,» diyerek Gretchen'e kıymet biçen gözlerle baktı. Sonra da onu takdir edercesine sordu. «Kaç yaşındasın şekerim?»

Boylan; «Yüzbir yaşında,» diye cevap verdi.

Boylan ve kadın güldüler. Gretchen, duvarları büzgülü kumaş kaplı ve yağlı boya çıplak kadın tablolarıyla dolu odada ciddiyetini bozmadan öylece duruyordu. Hiç bir şey belli etmemeye, hiç bir şeye tepki göstermemeye çalışıyordu. Duygusuzlukta emniyet vardı. Odadaki abajurların püsküllü olduğunu

farketti. Kadının beyaz elbisesinin göğüs ve eteklerinde fırfır vardı. Acaba bu ikisi arasında ne gibi bir ilişki var diye düşündü. Bunları düşünmekle bu sessiz ve kötü evin içinde şüpheli gözlerle dolaşan insanlardan kurtulmaya çalışıyordu. Ondan ne beklendiği, ne göreceği ya da ona ne yapılacağı hakkında en ufak bir fikri yoktu. Boylan, kibar ve rahattı.

Kadın; «Her şey hazır olmak üzere şekerim,» dedi. «Yalnız bir kaç dakika daha izin verin. Beklerken bir şey içmek ister miydiniz?»

Boylan; «Ne dersin yavrucuğum?» diyerek Gretchen'e döndü.

Gretchen; «Siz nasıl isterseniz?» dedi. Konuşurken zorluk çekiyordu.

«Bir bardak şampanya iyi olur sanırım.»

Kadın; «Yukarı, bir şişe gönderirim,» diye cevap verdi. «Soğuktur, beni takip edin lütfen.» Kadının arkasından ikinci kata çıktılar, yürürken elbisesi hışırtılı sesler çıkarıyordu.

Kadın, koridordaki odalardan birinin kapısını açarak ışığı yaktı, içeri girdiler. Odada, üstünde ipek bir örtü bulunan geniş bir yatak, bordo kadife kaplı rahat bir okuma koltuğu ve yaldızlı üç iskemle vardı. Ortadaki masada lâleler parlak bir sarılık veriyordu etrafa. Perdeler kapalıydı, dışardan geçen bir arabanın sesi zor duyuluyordu. Duvarlardan biri büyük bir ayna ile boydan boya kaplıydı. Döşeme tarzının modası geçmiş olmakla birlikte bir zamanlar lüks olduğu anlaşılıyordu.

Kadın; «Biraz sonra hizmetçi şarabınızı getirir,» dedi. Eteklerı hışırdayarak odadan dışarı çıktı. Arkasından kapıyı yavaşça kapadı.

«Hey gidi bizim eski Nellie!» diyordu Boylan. Pardesüsünü kapının yanındaki divana fırlattı. «Her zaman güvenilir ona. meşhurdur.» Ne için meşhur olduğunu söylemedi. «Sen çıkarmayacak mısın pardesünü yavrucuğum?»

«Çıkarmam gerekiyor mu?»

Boylan, omuzlarını silkerek; «Yoo, hiç bir şey yapman gerekmiyor,» diye cevap verdi.

Oda sıcak olmakla birlikte Gretchen pardesüsünü çıkarmadı. Yatağın kenarına ilişti ve beklemeye başladı. Boylan bir sigara yaktı, ayak ayak üstüne atarak koltuğa yerleşti. Yüzünde hafif bir tebessüm ve memnunluk ifadesiyle; «Burası

kerhane,» dedi. Gretchen'e bakarak; «tabii eğer şimdiye kadar farkına varmadınsa diye söylüyorum. Hiç kerhaneye gitmiş miydin yavrucuğum?»

Gretchen, bunu kızması için yaptığını biliyordu. Cevap vermedi. Cevap vermek için, kendine güveni yoktu.

«Hayır şimdiye kadar kerhane gördüğümü sanmıyorum, ama her kadın hayatta bir kere görmelidir, görmeli ki, rekabetin ne olduğunu anlasın.»

Kapı vuruldu. Boylan kapıyı açtı. Orta yaşlı, zayıf, siyah elbisesi üstünde beyaz bir önlük olan hizmetçi kadın, elinde gümüş bir tepsiyle içeri girdi. Tepsideki gümüş buzluğun içinde şampanya şişesinin ucu görünüyordu. Hiç konuşmadan elindeki tepsiyi lâlelerin bulunduğu masaya bıraktı. Yüzünde hiç bir ifade yoktu; görevi sadece görünmekti, varolmak değil. Şişenin mantarını açmak için uğraşmaya başladı. Uğraştıkça yüzü kızarıyordu; gözlerine bir tutam kırsaç düştü.

Boylan; «Tamam, tamam,» dedi. «Ben açarım.» Kadının elinden şişeyi aldı.

Hizmetçi; «Özür dilerim efendim,» dedi. Görevine ihanet etmişti; başarısızlığı varlığının fark edilmesine sebep olmuştu.

Bacakları arasına kıstırdığı şişeyi, Boylan da açamadı; mantarı itiyor, çekiştiriyor ama bir türlü açamıyordu. Hizmetçi onu özür dileyen gözlerle seyrederken, yüzüne gittikçe kan hücum ediyordu. Yumuşak ve ince elleri, bu gibi işlere alışık değildi.

Gretchen ayağa kalkarak Boylan'ın elinden şişeyi aldı ve; «Ben açayım,» dedi.

Boylan; «Tuğla fabrikasında şampanya şişesi mi açıyorsun?» diye sordu.

Hiç aldırış etmedi ona; mantarı sıkıca kavradı, elleri çabuk ve kuvvetliydi, sonra çevirdi, hafif bir patlama sesiyle mantar tavana fırladı. Eline biraz şampanya köpüğü bulaştı. Şişeyi Boylan'a uzattı, cetveline lehte bir puan daha eklemişti. Boylan gülerek; «İşte, işçi sınıfının faydaları,» dedi. Hizmetçi Gretchen'e ellerini kurulaması için havlu uzatırken, o da bardaklara şampanya koyuyordu. Hizmetçi kadın sessizce kayboldu; koridorda fare tıkırtısına benzer gidip gelmeler vardı.

Boylan şampanya dolu bardağı Gretchen'e uzatarak; «Alman baskınlarına rağmen Fransa'dan artık muntazaman

şarap geliyor,» dedi. Şişeyi açamaması ve Gretchen'in başarısı besbelli onu sinirlendirmişti.

Şampanyalarını yudumladılar. Şişenin etiketi üstünde kırmızı diyagonal bir çizgi vardı. «Nellie'nin evinde, gelen her şeyin iyi olduğundan daima emin olabilirsin,» diye söze başladı. «Eğer yönettiği müesseseye kerhane dediğimi duysa çok kırılırdı. Sanırım o burayı, bir çok erkek arkadaşını sınırsız konukseverliği ile hoşnut etmeye yarayan bir salon olarak görüyor. Ne dersin yavrucuğum, bütün kerhaneler böyle değil midir? Yok, Yok, hepsinin böyle olduğunu sanma, düşkırıklığına uğrarsın sonra —biraz eğlenmeye çalışıyordu Boylan— Nellie'nin evi bugünkünden çok daha şanlı bir dönemin, insanların müşterek cinsiyet girdabına kapılmadıkları bir dönemin tek tür yadigârlarından biridir. Eğer şampanya sevmeye başlarsan, adresi bana sor. Olur mu yavrucuğum. Yoksa sonra hiç ummadık derecede kötü yerlerde bulabilirsin kendini. Bunu istemeyiz, öyle değil mi? Sevdin mi şampanyayı?»

«Güzel!» Gretchen, yatağın ucunda rahatsız oturuyordu.

Birden ayna ışıklandı. Yandaki odada biri elektrik düğmesini açmıştı. Ayna tek taraflı bir pencereydi; Boylan ve Gretchen yandaki odada olup biteni görebileceklerdi.

Boylan aynaya bakarak; «Tamam,» dedi. «Orkestra başlıyor.» Buz kovasından şampanya şişesini alarak, yatağa, Gretchen'in yanına oturdu. Şişeyi yanına yere bıraktı.

Aynada sarı saçlı uzun boylu bir kadını görüyorlardı; güzel yüzünde, genç bir aktris adayının şımarık ve aç gözlü ifadesi vardı. Üstündeki süslü elbiseyi atınca, kadının ince uzun bacakları ve güzel vücudu ortaya çıktı. Seyredildiğini bilmekle birlikte, aynaya bakmıyordu hiç. Bütün hareketleri zarif ve uyumluydu, yatağın üstündeki örtüyü açtı ve uzandı; tembel tembel öyle bekliyordu. Her şey büyük bir sessizlik içinde olmuştu, aynadan hiç ses gelmiyordu.

Boylan, şişeyi yerden alarak; «Biraz daha şampanya ister misin yavrucuğum?» diye sordu.

Gretchen kısaca; «Teşekkür ederim» dedi. Konuşması güçleşiyordu.

Yandaki odanın kapısı açıldı ve içeri genç bir zenci girdi.

Gretchen içinden «Piç, intikamcı, hasta piç,» diye geçirdi. Kımıldamıyordu.

Genç zenci yataktaki kadına bir şeyler söyledi, kadın söylenenlere gülümseyerek karşılık verdi sadece. Yandaki odada olup biten her şeyde bir pandomim havası vardı, bütün bunlar sanki çok uzaklarda oluyordu gerçek değildi. Aynadaki görüntülerde, ciddi bir şey olması imkânsızmış gibi yanıltıcı bir gerçeklik vardı.

Soyunmaya başladı. Boylan; «Nellie'nin Harlem'deki gece kulüpleriyle yakın ilişkisi vardır,» dedi. «Belki de bu kulüplerden birinde çalışıyordur. Elbette beyazları biraz eğlendirip bir kaç dolar daha fazla kazanmaya itirazı olmaz.» Esprisine kıkırdadı. «Gerçekten biraz daha içmek istemediğine emin misin?»

Gretchen cevap vermedi. Zenci pantolonun düğmelerini çözmeye başlamıştı. Gretchen gözlerini yumdu.

Tekrar gözlerini açtığında zenciyi çıplak gördü. Bronz derisi parlıyordu, kolları adeleli ve omuzları genişti; bileklerinin inceliğinde bir atlet havası vardı. Yanındaki adamın vücuduyla yaptığı karşılaştırma onu çıldırttı.

Zenci yatağa yaklaşmaya başladı, kadın kollarını açarak onu almaya hazırlanmıştı; kedi gibi, hafifçe kendini uzun beyaz vücudun üstüne bıraktı. Öpüşüyorlardı, kadının elleri erkeğin arkasında kenetlenmişti. Sonra sırt üstü döndü zenci ve bu kez kadın onu öpmeye başladı. Önce boynunu sonra meme uçlarını; bu işi yavaş ve uzmanca yapıyordu, bir eliyle de zencinin harekete geçen yerini okşuyordu. Erkeği yalarken, sarı saçlar parlak kahverengi derinin üstünde yayılmıştı, adam gerilmiş bir şiddetle sarsılıyordu.

Gretchen hayran olmuştu. Nefis bir görüntüydü, kelimelerle anlatılamayacak kadar. Ancak bunu, yanında Boylan'la birlikte seyredemezdi. Bu iki muazzam vücudun, Boylan gibi bir adamın intikam ve sapıklık duyguları uğruna ahırdaki hayvanlar gibi satın alınışı adaletsizlikti, hem de çok kötü bir adaletsizlik.

Ayağa kalktı, arkası aynaya dönük, «Sizi arabada bekleyeceğim,» dedi.

«Arabada buluşuruz,» dedi ve bir an daha beklemeden odadan çıktı.

Beyaz elbiseli kadın ona kapıyı açarken birşey söylemedi, yüzünde alaylı bir gülüş vardı.

Arabada beklemeye başladı. Onbeş dakika kadar sonra Boylan geldi. Motoru çalıştırırken; «Yazık oldu, keşke seyretseydin, yüz doları hak ettiler doğrusu,» dedi.

Bütün yol boyunca tek bir söz etmediler. Gretchen, fırının önünde arabadan indiğinde gün nerdeyse ağarmıştı. Bu uzun sessizlikten sonra Boylan; «Bu gece bir şeyler öğrenebildin mi bari?» diye sordu.

Gretchen; «Evet,» diye cevap verdi. «Daha genç birini bulmalıyım, iyi geceler.»

Kapıyı açarken, arabanın köşeyi döndüğünü duydu. Annesinin odasında ışık sönmemişti. Annesi tahta bir iskemleye oturmuş koridoru gözlüyordu. Gözleri deli gözü gibi büyümüştü. Ana kız bakıştılar bir süre.

Annesi «Git yat,» dedi. «Sabah fabrikaya telefon eder, hasta olduğunu, gelemeyeceğini söylerim.»

Odasına girdi ve kapıyı kapadı. Kapıyı kilitlemedi, çünkü kapıların hiç birinde kilit yoktu. Shakespeare'nin **Nasıl İsterseniz** adlı oyununu açtı, II. ve III. sahneler arasında sekizyüz doları, bulamadı zarfın içinde **Makbet**'in V. perdesindeydi.

BÖLÜM 5

I

Boylan malikânesinde ışık yanmıyordu. Herkes şehre inmiş çılgınca zaferi kutluyordu. Tom ve Claude, havai maytapların ve fişeklerin gökyüzünü aydınlatışını seyrediyor; lisenin bahçesinde, okul takımı karşılaşmalarda sayı yaptığı zaman kullanılan topun seslerini duyuyorlardı. Açık ve ılık bir geceydi; tepeden Port Philip ışıklar içinde görülüyordu. Şehirdeki bütün ışıklar yanmıştı.

O sabah Almanlar teslim olmuştu.

Tom ve Claude, caddelerde avare avare dolaşıyor, kızların askerleri kucaklayışını, öpüşünü, evlerden sokağa viski taşıyan insanları seyrediyorlardı. Bütün gün boyunca Tom, olanları gittikçe daha iğrenç bulmaya başlamıştı. Tam dört yıl boyunca şu veya bu şekilde askerden yakayı kurtarmış olanlar, üniforma giydiği halde memleketinden yüz milden fazla ayrılmamış me-

murlar, karaborsada milyonlar vurmuş tüccarlar, hepsi de birbiriyle ve askerlerle öpüşüyor, alabildiğine bağırıyorlardı. Sanki herbiri bizzat Hitler'i öldüren bir kahramandı.

«Dangalaklar,» dedi, Claude'a kutlama törenine katılanları kastederek. «Onlara iyi bir ders vermek isterdim.»

Claude; «Evet,» dedi. «Biz de kendimizce bir kutlama merasimi düzenlemeliyiz değil mi? Bizim de kendimize ait fişeklerimiz olmalı.» Bunları söyledikten sonra, bir yandan büyüklerin sıçrayışlarını, bağırışlarını seyretmeye, bir yandan da düşünmeye başladı; bir şey tasarladığı zaman hep bunu yapardı. Tom, bu işaretin anlamını kavramıştı; ama tehlikeli bir şey yapmamaya kararlıydı. Bugün ne askerlerle ne de sivillerle dalaşırdı; böyle bir günde böyle bir davranış yanlış olurdu.

Nihayet Claude, zafer günü plânını açtı; plânı Tom da uygun bulmuştu.

Arka yoldan gizlice Boylan malikânesinin olduğu tepeye tırmanıyorlardı. Tom'un elinde bir teneke benzin; Claude'un elinde ise, paçavralar, çivi kutusu ve çekiç vardı. Köşkün beşyüz metre kadar ötesinde çıplak tepede eski yeşil evin etrafındaki çalılıklardan dikkatle dolandılar. Motoru, Boylan malikânesinin duvarları dışında çakıl dolu bir çukura gizlenmişler ve bahçeye arkadan girmişlerdi.

Tepedeki yeşil eve yaklaştılar. Evin camları kırılmıştı; içerisi fena halde küf kokuyordu. Bel vermiş binanın yanında uzun tahta parçaları ve bir de paslı kürek vardı. Tom toprağı kazmağa, Claude de tahtalardan ikisini haç şeklinde çakmaya başladı. Buraya gelmeden önce yapacakları şeyleri iyice plânlamışlardı, bu bakımdan konuşmalarına gerek yoktu.

Haç bittikten sonra, tahtayı ve paçavraları iyice benzine buladılar ve haçı Tom'un kazdığı çukura sokturlar. Tom, haçın toprağa giren kısmını iyice örterek, devrilmesin diye bir süre üstünde tepindi. Claude, kalan benzinle bütün paçavraları ıslattı. Her şey hazırdı, aşağıdan topun sesini duydular ve gökyüzü fişeklerle bir kez daha aydınlandı.

Tom, soğukkanlı ve bilerek hareket ediyordu. Yaptıkları, ona kalırsa hiç de önemli bir şey değildi. Burnunu kendi metodlarıyla bir kere daha aşağıda çılgınca eğlenmekte olanların işlerine sokuyordu. Gerçekte, bunu Boylan moruğunun özel mülkünde gerçekleştirmenin ayrı ve özel bir zevki de vardı. Bü-

tün bu öpücüklü kutlayışların, çılgınca söylenen marşların arasında onlara, düşünecekleri bir şey sağlayacaktı. Claude çok yorulmuştu, ciğerlerine hiç hava girmiyormuş gibi soluyor, ağzı köpürüyordu. Üstelik devamlı görebilmek için buğulanan gözlüklerini silmek zorundaydı. Onun için çok büyük anlamı olan bir eylemdi bu. Her pazar onu kiliseye gönderen, her sabah ona Protestan kadınlardan uzak durmasını İsa'nın gözünde temiz kalmasını öğütleyen papaz amcası hatırına geldi.

Tom birkaç adım geri çekilerek; «Hadi bakalım,» dedi.

Haçın altındaki benzine bulanmış paçavraları tutuşturmak için kibriti çakarken Claude'un eli titriyordu. Paçavralar ateş alır almaz, birden bağırarak koşmaya başladı. Tom da arkadan koşuyor, ona durması için sesleniyordu, ama Claude çıldırmıştı sanki, Tom'u duymuyordu. Claude'a ulaştı nihayet, alevlerin üstüne atılarak söndürdü.

Bir anda olup bitmişti herşey. Claude, yanık kolunu tutmuş hiç bir şey söylemeden sadece inliyordu.

Tom ayağa kalktı ve arkadaşına baktı; tutuşan haçın alevleri yüzündeki ter taneciklerini belli ediyordu. Bir an önce uzaklaşmalıydılar ordan. Her an biri gelebilirdi. Tom; «Hadi kalk, gidelim,» dedi. Ama kıpırdamadı o. Hafifçe iki yanına döndü, gözlerini Tom'a dikmişti, o kadar.

«Kalk, Allahın belâsı budala orospu çocuğu,» diye Claude'u sırtlayarak, tepeden aşağıya doğru hızla koşmaya başladı. Claude; «Oh, anam anam, oh Tanrım,» diye boyuna inliyordu.

Sırtında Claude koşarken, birden burnuna yabancı olmadığı bir koku çarptı; kızarmış et kokusu.

Aşağıdan topun sesi geliyordu.

II

Axel Jordach, kürekleri nehrin ortasına doğru çektikçe akıntı daha belli olmaya başladı. Bu gece antrenman için kürek çekiyordu. İnsan neslinden uzaklaşmak için nehre açılmıştı. Bu gece izinli olmaya karar vermişti; 1924'den bu yana ilk defa gece çalışmıyordu. Bir kez de müşteriler fabrika ekmeği yesin diye düşündü. Nasılsa, Alman Orduları her yirmi yılda

bir kaybetmiycrlar mıydı?

Nehirde hava serindi, ama göldeki tayfalık günlerinden kalma balıkçı kazağı ile üşümüyordu. Ayrıca yanına bir şişe de içki almıştı, hem gecenin soğuğunu bastırırım hem de bir kez daha Almanya'yı felâkete sürükleyen kafasızların şerefine içerim diye. Jordach, hiç bir ülke için yurtseverlik duymuyor, bununla birlikte doğduğu ülkeden nefret ediyordu. Bu ülke onu hayatı boyunca sakat bırakmış, tahsilini engellemiş, sürgünde yaşamasına sebep olmuştu. Almanya'nın savaşı kaybetmesine sevinmişti, ama Amerika'nın kazanmasına değil. Bir yirmi yıl sonra Almanya'nın yeni bir yenilgisini daha görmeyi umut ediyordu.

Babasını düşündü; tanrıdan korkan gaddar bir adamdı. Fabrikada, küçük bir memur olarak çalışıyordu; sonra tüfeğinin namlusunda çiçek demeti, marşlar söyleyerek, mutlu adımlarla Tannenburg'da ölmeye gitmişti, arkasında, bir süre sonra kendileri de **Vaterland** için savaşacak olan iki çocuk ve bir de dul bırakarak. Sadece bir sene dul kalmıştı anası; sonra hiç olmazsa kafasını kullanmış ve savaş boyunca Berlin'de bina kiralarıyla uğraşan bir avukatla evlenmişti.

Kollarını kürekleri üstüne yaslanmış dinlenirken; **«Deutchland, Deutchland, über alles!»** diye alaylı alaylı marş söylemeye başladı. Akıntı onu Güney'e sürüklüyordu. Sakat kaldıktan sonra Almanya'ya karşı beslediği gençlik nefretinin şerefine içti. Gerçi Amerika'da komikti ama, hiç olmazsa hayattaydı burada; çocukları, karısı hepsi hayattaydı, evi yerli yerinde duruyordu.

Topun sesi sandala kadar uzanıyor, roketlerin ışığı suda yansıyordu. Budalalar diye düşündü Jordach, neyi kutluyorlar ki? Hayatları boyunca hiç bir zaman böyle bir iş bolluğuyla karşılaşmamışlardı. Oysa bundan beş yıl sonra herbiri bir sokak köşesinde elma satacak, fabrika kapılarında iş kuyruklarında birbirlerinin boğazına sarılacaklardı. Eğer bir parça kafaları olsa, bu gece hepsi kiliseye gider Japon'ların bir on yıl daha dayanması için dua ederdi.

Sonra birden tepede alevler içinde yanan çarmıhı gördü. **Güldü. İş iştir, boşver zaferi. Kahrolsun Katolikler, Zenciler, Yahudiler ve unutmayın bunu. Bugün dans edin, yarın yakın. Amerika, Amerikadır. Biz buradayız ve size gerçek nedenin ne olduğunu söylüyoruz.**

Jordach, içkisinden bir yudum daha aldı. Bütün şehre vuran alevleri zevkle seyrediyordu. Daha şimdiden sabah gazetelerinde, Amerika'nın kuruluş ilkelerini savunan kahraman askerlerin anısına yapılan bu saygısızlık konusunda çıkacak makaleleri görür gibi oluyordu. Ve tabii Pazar günkü ayini. O kutsal piçin diyeceklerini duymak için kiliseye gitmeye değerdi doğrusu.

'Bu işi kimin yaptığını bilsem, gider elini sıkarım,» diye içinden geçirdi.

Ateşin yayılışını seyretti. Herhalde çarmıhın yanında bir yerde bir bina olmalı diye düşündü. Bina ahşap ve kuru olmalıydı, çünkü nerdeyse bütün gökyüzü aydınlanmıştı.

Az sonra itfaiyenin sesini duydu; arabalar tepeye tırmanıyordu büyük bir süratle.

'Olup biten herşeyi düşünecek olursak, hiç de fena bir gece sayılmaz,' diye düşündü Jordach.

Son bir yudum daha aldı içkisinden ve sonra kürekleri sahile doğru çekmeye başladı.

III

Rudolph okulun merdivenlerinde durmuş, çocukların topu ateşlemesini bekliyordu. Yüzlerce kız, erkek, çimenlerin üstünde koşuyor, kucaklaşıyor, şarkılar söylüyor ve öpüşüyordu. Öpüşmeler dışında bütün bu olanlar Cumartesi maçlarından sonraki eğlenceden pek farklı değildi.

Top patladı; bunu büyük bir bağırışma izledi.

Rudolph trompetini dudaklarına dayayarak; «Amerika» yı çalmaya başladı. Kalabalık önce sessiz onu dinledi, sonra aniden, hep birden söylemeye başladılar. Annesi, elinde mendili bir yandan gözlerini silerek pencereden ona el salladı. Çocuklara, annesi için topu ateşlemeleri emrini verdi; top ateşlendi, yine çılgınca bir bağrışma oldu; Bayan Jordach bu kez açıkça ağlıyordu. Rudolph keşke pencereye çıkmadan önce saçlarını taramış olsaydı diye düşündü. Ayrıca sigarayı hiç düşürmüyordu ağzından. Bu gece bodrumda ışık yoktu; babasının orada olmadığı belliydi. Orada olsa onun için ne çalardı, bilemedi. Böyle özel bir gecede, eski bir Alman ordusundan olan için yerinde bir seçim yapmak gerçekten güç olacaktı.

Gerçi hastaneye gidip kız kardeşi ve yaralı asker için de bir seranad yapmak isterdi ama, hastane oldukça uzaktı. Annesini son bir defa daha selâmlayarak şehrin merkezine doğru yöneldiler. «Boola-Boola» yı çalıyordu şimdi. Gelecek yıl okulu bitirince belki de Yale'e giderdi. Bu gece hiç bir şey imkân dışı değildi.

Kesin bir kararı olmamakla birlikte, kendini Bayan Lenaut'nun cturduğu sokakta buldu. Bir çok geceler bu sokakta bir ağacın arkasından ikinci kattaki pencereyi gözlemişti. İkinci kattaki pencerede ışık vardı.

Evin önünde, pencereye bakarak cesaretle duruyordu. Genellikle iki katlı ve küçük bahçeli evlerin dizili olduğu dar sokak çocuklarla dolmuştu. Birden Bayan Lenaut'ya acıdı, memleketinden uzak, şimdi sevinçle Paris sokaklarına dökülmüş akrabalarından uzak, yapayalnızdı burada. Zavallı kadına bunu unutturmak istiyordu, ayrıca onun duygulu bir çocuk olduğunu da anlayacaktı Bayan Lenaut. Elbette, onu ağzı bozuk bir Alman'ın açık saçık resimlere meraklı bir oğlu olarak göremezdi. Trompetini aldı ve **Marseillaise**'yi çalmaya başladı. Çocuklar şarkının sözlerini bilmediklerinden yüksek sesle melodiyi mırıldanıyorlardı sadece, 'Tanrım!, diye düşündü Rudolph, 'şimdiye kadar Port Philip'te hiç bir lise hocasına böyle bir şey yapılmamıştır,' Bir kere daha çaldı marşı, Bayan Lenaut pencerede görünmedi.

Yandaki evden bir kız Rudolph'un yanına geldi ve onu seyretmeye başladı. Yeniden çalıyordu, bu kez daha canlı. Sonunda pencere açıldı, geceliğiyle Bayan Lenaut göründü. Kadının yüzündeki ifadeyi seçemiyordu, ama kendisini görebilsin diye lâmbasının tam altında durmuştu. Onu tanıması lâzımdı. Bayan Lenaut, bir süre sessiz dinledi sonra hızla pencereyi çarparak perdeleri çekti.

Fransız orospusu diye geçirdi içinden ve **Morseillaise**'yi alaycı bir tonda bitirdi. Yandaki evden çıkan kız yanında duruyordu hâlâ. Birden kollarını Rudolph'un boynuna doladı ve öptü. Çocuklar yine hep birden bağrıştılar ve top bir kere daha patladı. Tatlı bir öpücüktü, gülümsedi. Ayrıca, kızın adresini de öğrenmişti. Sokaktan aşağı yürürlerken, trompetini yeniden dudaklarına koyarak, bu kez «Tiger Rag» ı çalmaya başladı. Ana caddeye yaklaştıklarında arkasındaki koskoca kız ve erkek kalabalığı çılgınca dans ediyordu.

IV

Bayan Jordach, bir sigara daha yaktı. Koca evde yapayalnızdı ve düşünüyordu. Bağrışmaları, havai fişeklerin gürültüsünü ve müzik seslerini duymamak için sıkıca kapamıştı pencereleri. Neyi kutlayacaktı ki? Bu erkeklerin karılarına, çocukların anne babalarına geri döndükleri, sokak köşelerinde yabancıların kucaklaştığı gecede. Kimse geri dönmemişti ona, kimse kucaklamamıştı onu.

Kızının odasına giderek, ışığı yaktı. Oda tertemizdi; yatak örtüsü dümdüz serili ve ütülüydü; okuma lâmbası pırıl pırıl parlıyordu, yeni boyanmış tuvalet masası üstünde makyaj takımları düzgün dizilmişti. 'Mesleğin sırları bunlar,' diye acı acı düşündü.

Küçük maun kitaplığa yaklaştı. Kitaplar bilerek yerleştirilmişti. Kalın kitabı çekti aldı, **Makbet** bölümünde zarfı aradı. Para hâlâ duruyordu orada; başka yere saklamak inceliğini dahi göstermemişti. Zarfı alarak, kitabı dikkatsizce yerine iteledi. Sonra rastgele bir kitap çekti raftan, bu Gretchen'in geçen yıl Lisede okuduğu İngiliz Şiir Antolojisiydi, zarfı onun içine koydu bu kez. Biraz endişelensin istiyordu. Eğer babası evde sekizyüz dolar olduğunu duysa, bunu rafların arasında arayarak bulamazdı.

Kitabı tekrar yerine koydu. Odadan çıkarken elektriği söndürmedi bile.

Mutfağa gitti. O gece yalnız başına yediği akşam yemeğinin bulaşıkları öylece duruyordu. Yarısına kadar yağlı su dolu tavanlardan birine sigarasının küllerini silkti. Sobaya baktı, havagazı musluğunu açtı, fırının önüne bir iskemle çekerek oturdu ve başını içeri soktu. İtici bir kokuydu, bir süre böyle oturdu, şehirdeki bağrışma sesleri kapalı mutfak penceresine rağmen duyuluyordu. Bir yerde bayramlarda diğer günlere oranla daha çok intihar vakalarına rastlandığını okumuştu. Onun için bu günden daha iyi bir bayram olabilir miydi?

Gazın kokusu gittikçe şiddetleniyordu; başı dönmeye başlamıştı; kalktı ve havagazı musluğunu kapattı. Acelesi yoktu.

Oturma odasına geçti; havagazı kokusu buraya kadar gelmişti. Masaya oturdu, cebinden kalemini çıkardı ve bir par-

ça kâğıt aramaya başladı; görünürde sadece dükkânın hesaplarını tuttuğu defter vardı. Ne mektup yazar, ne de kimseden mektup alırdı. Defterin arkasından bir kaç tane çizgili kâğıt koparark yazmaya başladı.

«Sevgili Gretchen, kendimi öldürmeye karar verdim. Bunun büyük bir günah olduğunu biliyorum, ama daha fazla katlanmam imkânsız. Bir günahkâr, bir başka günahkâra yazıyor. Daha fazla bir şey söylememe gerek yok, ne demek istediğimi anlıyorsun.»

«Bu aile lânetli, ben, baban, sen ve Tom. Sadece kardeşin Rudolph bundan kurtulmuş olabilir; ama bu da belli değil, belki de sonunda o da bunu hissedecek. O günleri görmeden öldüğüme mutluyum. Bu bir seks lânetidir. Şimdiye kadar senden sakladığım bir şeyi söyleyeceğim; ben yasa dışı bir çocuk olarak dünyaya geldim. Ne annemi ne de babamı biliyorum. Annemin ne tür hayat sürdüğünü ve nasıl bir çamura saplandığını düşünmek bile istemiyorum. Senin de ona benzemen ve aynı çukura gitmen bu bakımdan beni şaşırtmayacak. Baban bir hayvandır. Odan bizimkinin yanı, ne demek istediğimi herhalde anlıyorsun. Yirmi yıldır beni ihtiraslarının çarmıhı olarak kullanıyor. Vahşi bir hayvandır o; zaman zaman beni öldüreceğinden korktuğum olmuştur. Bir keresinde sekiz dolar için adamın birini az daha yumruklarıyla öldürüyordu, gözlerimin önünde. Tom da babasına çekmiş, sonunda kendisini hapishanede bulursa hiç şaşmam. Kaplanlarla dolu bir kafeste yaşıyorum.»

«Benim de suçum olduğunu biliyorum. Babanın beni kiliseden çekmesine ve çocuklarını birer dinsiz yapmasına boyun eğdim. Sizi sevemeyecek ve babanızın öfkesinden koruyamayacak derecede yorgun ve bitkindim. Sen Gretchen, her zaman öylesine temiz, tertipli ve iyi davranışlıydın ki, bütün bu korkularımı unutmuştum. Ama sonunun ne olduğunu benden daha iyi biliyorsun.»

Mektubu burada kesti ve yazdıklarını büyük bir tatminle okudu. Annesinin öldüğünü ve yastığı başında ona bu mektubu bıraktığını öğrenince orospunun zevkleri budanacaktı. Ne zaman bir erkeğin elini tutsa, annesinin sözleri aklına gelecekti.

«Kanın lekeli senin,» diye yazmaya devam etti, «ve şimdi artık açıkça görüyorum ki, karekterin de lekeli. Odan temiz ve sevimli fakat ruhun ahır gibi. Babanın, senin gibi biriyle evlen-

mesi gerekirmiş, birbirinize çok güzel uyardınız. Son arzum evi terk edip gitmendir. Kardeşin Rudolph üstünde kötü etki yapmanı istemiyorum. Eğer bu ailede bir kişi olsun temiz kalabilirse kendimizi Tanrının gözünde hiç olmazsa biraz temize çıkarmış olacağız.»

Birden dışardaki müzik sesi ve bağrışmalar arttı. Sonra trompet sesini duydu, çalanın Rudolph olduğunu anladı hemen Masadan kalktı, pencereye koştu. İşte orada, çocukların başında, onun için «When İrish Eyes Are Smiling»i çalıyordu.

Gözlerinde yaşlar belirmişti, ona el salladı. Rudolph çocuklara annesi şerefine topu ateşlemeleri için emir verdi. Topun sesi bütün sokağı doldurdu. Artık açıktan açığa ağlıyordu, mendilini çıkardı. Son bir selâmdan sonra Rudolph aşağıya doğru yürümeye başlamıştı.

Hıçkırıklar içinde içeriye girdi ve masaya oturdu. Hayatını kurtarmıştı, evet sevgili oğlu hayatını kurtarmıştı.

Yazdığı mektubu yırttı ve parçaları mutfakta çorba kâsesi içinde yaktı.

V

Askerlerin çoğu içkiliydi.

Akşam yemeğinden sonra kutlama merasimi soysuzlaşmış ve bir tahrip olayına dönmüştü. Askerler bastonlarıyla kol deynekleriyle pencereleri kırıyor, duvarlardaki ilânları ve dinlenme odasında mecmuaları yırtarak bunlardan konfet yapıyorlardı.

Biri ortaya; «Ben General George S. Patton,» diye bağırdı. Kırık kolunu başı üstünde tutmasına yardım eden çelik bir âlet vardı omuzunda. «Kravatın nerde asker? Otuz yıl göz hapsi.» Sonra tek eliyle Gretchen'i yakalayarak, salonun ortasında, askerlerin söylediği şarkıyla birlikte dans etmeleri için ısrar etti. Gretchen düşmemesi için onu sıkıca tutmak zorundaydı. «Beyler dikkat edin, dünyanın tek kolla en iyi dans eden adamı burada. Yarın Hollywood'a gideceğim ve Ginger Rogers'la dans edeceğim. Evlen bebeğim benimle evlen, malül maaşımla kral-lar gibi yaşarız,» diye bağırıyordu. Bir yandan da, «Savaşı kazandık bebeğim, savaşı kazandık, dünyayı sakat kalmaktan kurtardık.» Sonra oturmak zorunda kaldı, bacakları daha fazla

dayanamadı. Yere taşın üstüne oturdu; başını bacakları arasına alarak «Lili Marlene»'i söylemeye başladı.

Gretchen'in onlar için yapabileceği bir şey yoktu. Devamlı gülümsüyor ve konfeti atma savaşı şiddetlenip de kavga çıkacak gibi olurken müdahale ediyordu. Kapıda bir hemşire göründü, eliyle Gretchen'e işaret ediyordu. Gretchen kapıya gitti, hemşire; «Birazdan gitsen iyi olur, çünkü az sonra bunlar baş edilmez bir hâl alacak,» dedi.

Gretchen; «Kabahat bulmuyorum onlara, sen?» diye sordu.

«Ben de kabahat bulmuyorum, ama işlerine karışmamaya çalışıyorum.»

Odada yeni kırılan bir camın şangırtısı duyuldu. Askerlerden biri boş bir viski şişesi atmıştı pencereye, «tesir ateşi» diye bağırdı. Sonra metal çöp sepetini alarak bir başka cama fırlattı. «Havan toplarını ateşleyin, tepeyi alın.»

«Allahtan buraya gelmeden önce ellerinden silâhları almışlar,» dedi hemşire. «Burayı Normandya'dan beter ettiler.»

Bir başka asker; «Getirin o Japonları buraya,» diye bağırıyordu. «Hepsini geberteceğim ilk yardım aletlerimle.»

Hemşire Gretchen'i kolundan çekiştirerek; «Evine git, bir kızın yalnız başına kalacağı yer değil burası,» dedi. «Sabah erkenden gelir ve etrafı toparlarız.»

Gretchen başını salladı. Soyunma odasına gidecekti, sonra birden geri dönerek koğuşa doğru gitmeye başladı. Göğsünden ve başından yaralı olanların tedavi edildiği koğuşa girdi; loş ve sessizdi içersi. Yatakların çoğu boştu, ama yine de şurada burada tek tük yatanlar vardı. Köşedeki son yatağa gitti. Talbot Hughes'a serum veriliyordu. Gözleri açıktı, büyük ve pırıl pırıl. Gretchen'i tanıdı, gülümsedi. Dinlenme odasındaki bağırıp çağrışmalar futbol stadyumundan gelen sesleri andırıyordu. Gülümseyerek yatağın ucuna oturdu. Onu en son dün gece görmüştü, buna rağmen yirmidört saat içinde inanılmaz bir derecede erimişti. Boğazındaki bandlardan başka vücudunda sağlam şey kalmamıştı. Doktorlar, Gretchen'e Talbot'un bir haftaya kadar öleceğini söylemişlerdi. Gerçekte ölmesi için bir sebep yoktu; yarası iyileşiyordu, doktorlar söylemişti bunu. Ama tabiî bir daha hiç konuşamayacaktı. Normal bir hesapla şimdiye kadar çoktan ayağa kalkması ve gıdasını normal yollarla alması gerekirdi. Bunun yerine gün geçtikçe soluyor, sessizce, kimseye en

ufak bir zarar vermeden ve güçlük çıkarmadan ölmekte direniyordu.

«Sana birşeyler okumamı ister misin?» diye sordu.

Talbot hayır anlamında başını salladı. Sonra uzandı ve Gretchen'in elini kavradı, ince, kuş gibi kemikleri hissediliyordu.

Tekrar gülümsedi ve gözlerini kapadı. Gretchen öylece hiç ses etmeden onbeş dakika kadar oturdu. Sonra uyuduğunu gördü ve yavaşça elini çekti, sessizce odadan çıktı. Yarın doktora Talbot'un daha ne kadar yaşayacağını soracak, sonra onu hiç yalnız bırakmayacak, hep elini tutacaktı. Yirmi yaşında ölüyordu, henüz hiç bir şey söyleyemeden.

Çabucak üstünü değişti ve binadan çıkmaya hazırlandı.

Ön kapıdan çıkarken Arnold'u gördü, duvara yaslanmış sigara içiyordu. O günden sonra ilk defa karşılaşıyorlardı, bir an durakladı sonra otobüs durağına doğru yürümeye başladı.

«İyi akşamlar Bayan Jordach!» Tanıdığı o terbiyeli ve taşralı sesiydi bu.

Gretchen durmak zorunda kaldı; «İyi akşamlar, Arnold,» dedi. Yüzünde yumuşak bir ifade vardı, geçenleri unutmuş gibi.

Arnold, kafasıyla dinlenme odasını işaret ederek; «Millet kendine sonunda bağıracak bir konu buldu, değil mi?» diye sordu.

«Evet, öyle.» Gretchen, gitmek istiyordu ama, korktuğunu da belli etmek istemiyordu.

Arnold; «Bu küçük Birleşik Devletler başardı bu işi, epey gayret gerekli bunun için değil mi?» diye yeniden sordu.

Alay ediyordu onunla. Gretchen; «Hepimizin çok mutlu olması gerekir,» diye cevap verdi. Bu adamda onu kibirli olmaya sürükleyen bir şey vardı.

Arnold; «Ben çok mutluyum,» diye devam etti. «Evet gerçekten çok mutluyum. Bugün iyi bir haber aldım. Özellikle çok iyi bir haber. Bu nedenle burda sizi bekledim, size de söyleyebilmek için.»

«Nedir Arnold?»

«Yarın taburcu oluyorum.»

«Gerçekten iyi haber bu, tebrikler.»

«Evet,» dedi Arnold, «Birleşik Devletler Askerî Hastane

yetkililerine göre yürüyebileceğim. Gelecek hafta bu zaman, St. Louise'de olacağım, sivil olarak.»

«Umut ederim...» ki mutlu olursun diyecekti, fakat durdu, budalaca bir şeydi bunu demek. «Şansın açık olur,» dedi, bu daha da beterdi.

«Tabiî sanşlı bir adamım ben. Bir başka iyi haber daha aldım, bu hafta benim için büyük bir hafta. Cornwall'dan mektup geldi.»

«A, ne kadar iyi. Hani bana sözettiğin kızdan değil mi?» Bahçede Âdem ve Havva.

«Evet,» diyerek sigarasını fırlattı. «Kocasının İtalya'da öldüğünü haber almış, benim de bilmemi istemiş.»

Bu konuda söylenecek bir şey yoktu, sustu Gretchen.

«Bundan böyle bir daha sizi göremeyeceğim Bayan Jordach. Eğer St. Louise'den geçecek olursanız telefonumu rehberden bulabilirsiniz. Kendi başıma yaşamaya çekileceğim. Sizi daha fazla tutmak istemem. Eminim bu gece bir baloya falan gideceksinizdir. Bizim için yaptıklarınıza teşekkür ederim.»

Gretchen soğukça, «İyi şanslar Arnold,» dedi.

«Cumartesi Rıhtımdaki eve gelmemeniz çok kötü oldu.» Arnold, kelimeleri uzatan bir söyleyişle; «İki piliç almıştık, gayet güzel kızarttık ve yedik, güzel bir piknik oldu doğrusu sizi aradık,» dedi.

«Bu konuda bir daha konuşmayacağını düşünmüştüm Arnold.» Gretchen aklından, 'İkiyüzlü,' diye geçirdi.

«Tanrım, o derece güzelsiniz ki; içimden oturup ağlamak geliyor.» Kapıyı açarak içeri girdi, topallıyordu yürürken.

Gretchen otobüs durağında beklemeye başladı, kendini yıpranmış hissediyordu, zafer hiç bir şeyi çözümlememişti.

Işıkta saatine baktı, sonra acaba otobüs şoförleri de mi eğleniyor diye düşündü. Ötede ağacın gölgesinde bir araba duruyordu; motor çalıştı ve araba yanına geldi. Boylan'ın arabasıydı bu. Bir an hastaneye geri kaçmayı düşündü.

«Teşekkür ederim, hayır,» New York'a gittiklerinden bu yana bir aydır görmemişti onu.

«Birlikte ordumuza zafer bağışladığı için Tanrıya dua ederiz diye düşünmüştüm.»

«Otobüsü bekleyeceğim, teşekkür ederim.»

«Mektuplarımı aldın değil mi?»

«Evet.» Masası üstünde onu Bernstein'in mağazası önünde buluşmaya çağıran iki mektup almış, ne buluşmaya gitmiş ne de cevap vermişti.

Gretchen, «Cevabımı almadığınıza göre postada kaybolmuştur. Posta hizmeti bu günlerde iyi çalışmıyor anlaşılan,» dedi ve arabadan uzaklaştı. Boylan arkasından gelerek kolundan tuttu.

«Benimle birlikte eve gel,» dedi sertçe, «Derhal!» Boylan'ın dokunuşu duygularını uyandırmıştı. Ondan nefret ediyor, ama yatmak da istiyordu. «Bırak beni!» diye şiddetle kolunu çekerek Boylan'dan kurtardı. Tekrar otobüs durağına doğru yürüdü. Boylan peşindeydi.

«Peki, öyleyse,» dedi Boylan. «Söylemek istediğim şeyi söyleyeyim şimdi. Seninle evlenmek istiyorum.»

Güldü Gretchen. Neden güldüğünü bilmiyordu. Şaşırmıştı.

Boylan, «Seninle evlenmek istiyorum dedim,» diye tekrarladı.

Gretchen, «Dinle öyleyse,» diye söze başladı. «Plânladığın gibi Jamaika'ya git. Mektup yazarım sana. Adresini sekreterine bırakıver. Özür dilerim otobüsüm geldi.»

Otobüse, kapı açılır açılmaz bindi. Biletini aldı ve en arkadaki sıralardan birine oturdu. Titriyordu. Eğer otobüs zamanında gelmemiş olsa ona evet diyecek, onunla evlenecekti.

Otobüs Port Philip'e yaklaşınca itfaiyenin sesini duydu, tepeye baktı ve alevleri gördü. Köşkün yerle bir olmasına dua etti.

VI

Tom, motorsikleti yavaşlatarak, Claude'a döndü ve sordu: «Hey, bak buraya aile doktorunuz var mı?»

«Var, amcam.»

Aile dediğin böyle olur, papazı, doktoru her şeyi tamam. Tom 'Belki de bir avukatları bile vardır. İleride hapse düştüğümüzde öğreniriz,' diye düşündü.

«Adresi ver?»

Claude adresi mırıldanır gibi söylemişti; öyle korkmuştu ki konuşamıyordu bir türlü. Tom arka yollardan motora hız vererek şehrin çıkışına yakın bir yerde büyük bir evin önünde durdu,

levhadaki «Dur. Robert Tinker, Hekim,» yazısını gördü.

Claude'un motordan inmesine yardım etti. Sonra Claude'a «Bak buraya,» dedi, «İçeriye yalnız gireceksin, amcan ne derse desin benim adımı vermek yok anlaşıldı mı? Ve baban seni hemen bu gece şehirden dışarı bir yere göndersin. Yarın felâket şeyler olacak bu şehirde, eğer biri seni böyle yanık kolla salak salak dolaşıyor görürse on dakika sonra enselerler bizi.»

Claude cevap yerine inleyerek Tom'un koluna yaslandı Tom, Claude'u iterek, «Ayaklarının üstünde durmaya çalış,» dedi. «Şimdi gir içeri ve amcandan başkasını göreyim deme. Eğer beni ele verdiğini duyarsam inan öldürürüm seni.»

Claude sadece, «Tom!» diyebildi.

«Dediğimi duydun, öldürürüm seni, bilirsin dediğimi yaparım.» Evin kapısına doğru Claude'u itti.

Claude sendeleye sendeleye kapıya vardı, sağlam koluyla zili çaldı. Tom, Claude'un içeri girmesini beklemedi, sokaktan aşağıya doğru hızla koştu. Tepedeki yangın hâlâ bütün gözü aydınlatıyordu.

BÖLÜM 6

I

Jordach, mutfaktan içeri elinde büyük bir tabakla girdi. Tabakta kızarmış kaz, yanında kırmızı lahana ve hamur böreği vardı. Mary Jordach, 'göçmen ruhu bu,' diye düşündü.

Kocasını şimdiye kadar hiç böyle neşeli gördüğünü hatırlamıyordu. O hafta Üçüncü Reich'in teslim oluşu, onu neşeli ve cömert kılmıştı. Kâğıtları imzalayan Alman generallerinin resimlerine büyük bir sevinç içinden kıkırdayarak bakıyor, günlük gazeteleri adeta yiyordu. Bu Pazar, Rudolph'un doğum günüydü. Onsekiz yaşına basmıştı. Jordach bu günü tatil ilân etti. Oysa ailede kimsenin doğum günü «hıı» dan başka bir iltifat görmezdi. Tom'a hediye olarak makaralı bir olta almıştı, kimbilir kaç para vermişti buna. Ayrıca Gretchen'e aylığının dörtte biri yerine bundan böyle yarısını kendine ayırabileceğini söylemiş, hatta Tom'a da kaybettiği kazağın yerine bir yenisini alması için para vermişti. Eğer her hafta bir Alman Ordusu teslim alınsay-

dı. Axel Jordach'ın evi hiç kuşkusuz daha dayanılır bir yer olurdu.

Jordach; «Bugünden itibaren Pazar yemeklerini birlikte yiyoruz,» demişti. Mensup olduğu Allahın belâsı ırkın yenilgisi, ondan kan bağışına karşı duygusal bir ilgi yaratmıştı an'aşılan,

Böylece hepsi masaya oturmuştu. Rudolph ister istemez ilgi merkezini teşkil ediyor, beyaz gömleği ve kravatıyla askeri bir talebe gibi dimdik oturuyordu; dantel bir bluz giymiş olan Gretchen sakindi; crospu; kumarbazlara özgü hilekâr bakışlı Tom'un saçları taralıydı. Zafer gününden sonra Tom'da büyük değişiklikler olmuştu; her gün eve saatinde geliyor akşamları derslerini çalışıyor hatta zaman zaman dükkâna bile yardım ediyordu. Mary Jordach'ın içinde umut ışıkları belirmişti. Belki de, bilinmeyen bir mucize ile, silâhların susması onları normal bir aile ilişkisi içine sokacaktı.

Mary Jordach, normal bir Amerikalının nasıl olacağına ilişkin ilk dersi, yetimhanede hemşirelerden, sonra da dergilerde gördüğü çeşitli reklâmlardan almıştı. Normal bir Amerikan ailesinde kahvaltı, akşam yemekleri ve Pazar öğle yemekleri birlikte yenir, aile mensupları aksatmadan kiliseye gider, yaz tatilleri hep birlikte deniz kıyısında geçirilirdi. Oldukça cömert bir hayat sigortası yaptırmış olan baba, her sabah koyu renk elbiseyle işine giderdi.

II

Axel Jordach, kazı büyük bir memnuniyetle masaya koydu. Bütün gün öğlene kadar mutfakta bununla uğraşmış karısının mutfağa girmesine izin vermemişti. Ancak, karısının yemekleri hakkında her zamanki hakaretlerinden sakınmıştı nedense bugün. Kazı kabaca ama işini bilen bir kimse gibi ustaca cömert parçalara bölüp, dağıtmaya başladı. İlkin anneye verdi, Mary Jordach şaşırdı. İki büyük şişe de şarap almıştı, merasimle doldurdu bütün bardakları. Sonra kadehi Rudolph'un şerefine kaldırdı. «Oğlum Rudolph'un doğum günü şerefine, umutlarımızı boşa çıkarmayacağı, en yüksek mevkiye ulaşacağı ve bizleri unutmayacağı inancıyla,» dedi.

Tom'un yüz buruşturması dışında herkes kadehindeki içkiyi büyük bir ciddiyetle bitirdi; Mary Jordach, Tom'un yüz buruşturmasını şarabın buruk tadına verdi.

III

Rudolph, kızı büyük bir iştahla yedi, biraz fazla yağlı ve yağ sivilcileri için zararlı olmakla birlikte. Lâhanadan fazla yemedi; öğleden sonra Bayan Lenaut'nun sokağında oturan o sarı saçlı kızla buluşacaktı, ağzının lâhana kokmasını istemiyordu.

Geçen gün kızı görmek ümidiyle Bayan Lenaut'nun oturduğu sokakta dolaşmaya çıkmıştı. Sonra Julie ona el sallamıştı. Hemen hemen yaşıttılar; açık mavi gözleri, içten arkadaşça bir gülümseyişi vardı. Başından üzücü hiç bir tecrübe geçmediği belli oluyordu. Yarım saat kadar birlikte dolaşmışlardı; Rudolph'u sanki yıllardır tanıyordu. Port Philip'e bir süre önce Connecticut'dan geldiklerini söylemişti, babası bir şirkette mi ne çalışıyordu. Fransa'da asker olan bir ağabeyi vardı; o gün Rudolph'u bu nedenle öpmüştü, ağabeyinin savaştan sağ çıkması sevinci ile. Nedeni ne olursa olsun öpücükten memnun kalmıştı Rudolph, bununla birlikte yabancı bir dudağın temasından ilk başta biraz utanmış, içinde bir gariplik hissetmişti.

Julie, müziğe hayrandı; ona göre Rudolph mükemmel bir trompetçiydi. Rudolph, yarım ağızla gelecek sefer klüpte çalarken onu da grubuna solist olarak alacağına söz verdi.

Julie ciddi erkeklerden hoşlandığını söylemişti, hiç kuşkusuz Rudolph ciddi bir gençti. Gretchen'e Julie'den bahsetmişti bile. «Julie, Julie,» diye kızın adını söylemek hoşuna gidiyordu. Gretchen, Rudolph'un anlattıklarına gülümsemiş, bu tür şeyleri lütfen dinleyen olgun bir kadın süsü vermişti kendine. O gün Gretchen doğum günü armağanı olarak ona lâcivert bir blayzer verdi.

Bu Pazar öğleden sonra birlikte yürüyüşe çıkamayacakları için annesinin ona kırılacağını biliyordu; ne var ki, babasının beklenmedik kibarlığı böyle bir görevi üstlenmesi ihtimalini, uzak da olsa büsbütün imkânsız kılıyordu.

Keşke yüksek bir mevkiye ulaşabileceği konusunda annesi ve babası kadar kendine güveni olsaydı. Zekiydi, ama zekânın tek başına bir şeyi çözümlemeyeceğini biliyordu. Annesinin ve babasının ondan bekledikleri başarıya ulaşması için, özel bir şeye ihtiyaç vardı, bu belki şans ve belki de doğuştan özel bir yetenek sahibi olmaktı. Henüz şanslı olup olmadığını bilmiyordu. Hiç şüphesiz doğuştan gelen bir ihtimalle bir meslek seçimi yapması beklenemezdi. Üstelik yeteneklerinden de şüpheliydi. Başkalarının, doğuştan yeteneklerine değer biçer, kendine de bu gibi şeyleri bulup ortaya çıkarırdı. Söz gelimi, Ralph Stevens, bütün derslerden ortalama zor belâ «B» almakla birlikte, matematik denklemleri çözmeye uğraşırken, o yüksek matematik problemleriyle oyalanırdı, sırf zevk için. Ralph, kendisini mıknatıs gibi çeken özel bir yeteneğe sahipti; nereye gideceğini biliyordu, çünkü gidebileceği tek bir yol vardı.

Buna karşılık Rudolph'un ufak tefek bir çok yeteneği vardı, ama belirli bir hedeften yoksundu. Fena trompet çalmıyordu fakat, kendini Benny Goodman ya da Louis Armstrong olacağım diye aldatmanın anlamı yoktu.

Gruptaki dört kişiden ikisi ondan daha iyi, diğer ikisi ise en az onun kadar iyi çalıyorlardı. Çaldıklarını değerlendirmek için soğukkanlılıkla dinlemiş, pek bir şey vaad etmediğini görmüştü. Ne kadar çok çalışsa bir yararı olmayacağını biliyordu. Atletizm takımı içinde ikiyüz metre manialı koşuda birinciydi, gene de büyük bir lise takımında durumun ne olacağını kestiremiyordu. Buna karşılık, futbolcu Stan O'Brien'i okul takımında kalması için kayırıyorlardı, gerçekten yetenekli bir futbolcuydu O'Brien; daha şimdiden California dahil bir sürü üniversiteden burs teklifleri almaya başlamıştı. Eğer sakatlanmazsa yakın bir gelecekte Amerika çapında ün yapabilirdi. Sandy okul gazetesini çıkaran, fen derslerinden devamlı kötü not alan bir öğrenciydi. Rudolph, Sandy'den daha iyi notlar alıyordu İngiliz Edebiyatı derslerinde, ama Sandy'nin bir makalesini okumak onun ilerde yazar olacağını anlamak için yeterliydi.

Rudolph'da da sevilme yeteneği vardı. Biliyordu bunu; bu nedenden ötürü üç kere üst üste sınıf temsilcisi seçilmişti. Fakat bunu gerçek bir yetenek saymıyordu. Çünkü, sevilmek için plânlar yapmak, herkesin kabul edeceği neşeli bir insan olarak görünmek ve herkesi seviyormuş gibi davranmak zorundaydı.

Üstelik, danslı programlar düzenlemek, okul dergisinin reklâmını yapmak gibi bir takım angarya işler de üstlenirdi, sırf takdir edilmek için. Bu nedenden herkes tarafından sevilmenin gerçek bir yetenek olmadığını düşünüyordu; hiç samimi bir arkadaşı olmadığı gibi, kendisi de insanları fazla sevmiyordu. Hattâ sabah okula giderken ve akşam okuldan döndüğünde annesini öpmesi, onunla Pazar günleri yürüyüşe çıkması bile plânlıydı, annesinin, onu düşünceli ve müşfik bulduğunu biliyor ve bu düşüncenin devam etmesini istiyordu. Pazar yürüyüşlerinden sıkılıyordu aslında, hattâ onu öptüğünde yanağını okşaması dayanılacak gibi değildi, ama yine de duygularını asla açığa vurmazdı.

Biri yalnızca kendisinin bildiği ve tanıdığı, diğeri dış dünyaya açık tuttuğu iki ayrı yönü vardı. Aslında olduğu gibi görünmek istiyordu, ama bunu yapabileceğinden şüpheliydi. Annesi, kız kardeşi ve bazı hocaları onu yakışıklı bulmalarına rağmen, görünüşü konusunda da endişeliydi.

Bir bakıma Tom'u kıskanıyordu. Onun, kimsenin değerlendirmesine kulak astığı yoktu; yeteneği şiddetti. Ondan korkuyorlar, nefret ediyorlardı; hattâ gerçek anlamda hiç bir dostu da yoktu; buna rağmen ne, hangi kravatı taksam ne de İngilizce dersinde nasıl konuşsam diye canını sıkıyordu. Karakterinde bir bütünlük vardı Tom'un, üstelik herhangi bir durumla karşılaştığında çeşitli tavırlar arasında bir seçim yapmak gibi bir derdi de yoktu.

Kız kardeşine gelince: Gretchen güzel bir kızdı. Hattâ diyebilirdi ki, perdede gördüğü bir çok yıldızdan çok daha güzel. Bu da yeterdi bir kız için.

Rudolph; «Kaz çok lezzetli olmuş baba,» dedi. «Ondan bir şey söylemesini beklediğini biliyordu. «Gerçekten çok güzel.» İstediğinden fazla yemiş olmakla birlikte, yeniden tabağını uzattı. Tabağına konan parça karşısında yüzünü buruşturmamaya gayret etti.

IV

Gretchen hiç ses etmeden yemeğini yiyordu. Acaba ne zaman söylesem, en uygun zaman hangisi olur, diye düşünüyordu devamlı. Geçen Cuma, fabrikada işinin son bulduğunu bildi-

ren bir yazı vermişlerdi. Sonra Bay Hutchens, kendisini çağırmış, çok üzgün olduğunu, kendisinden aslında çok memnun olduklarını, o sabah Gretchen'le birlikte diğer sekreter kızın işine son verilmesi için emir aldığını, bu emre karşı geldiğini, ancak personel müdürünün yapılacak bir şey yok dediğini söylemişti. Avrupa'da savaşın sona ermesiyle hükümet ihalelerinde bir kısıntı olacaktı. İçteki düşmeyi, personelde ekonomik davranmakla gidermek zorundaydılar. En son ikisi girmişti işe, bu durumda normal olarak kıdemi en az olanların işine son verilirdi.

Gretchen, Bay Hutchens'i teselli etmek zorunda kaldı. Nasıl olsa ömrünün sonuna kadar burada çalışmaya niyetli değildi, ayrıca işine ilk son verilecek olanların neden en kıdemsizler olması gerektiğini de anlıyordu. Bay Hutchens'e işine son verilmesinin gerçek nedenini söylemedi; ayrıca Teddy Boylan'ın öcünü örtmek için diğer kızın da feda edilmesine üzülmüştü.

Henüz ne yapacağını bilmiyordu, durumu babasına açmadan önce bu konuda kesin bir karar vermeliydi. İster istemez çirkin şeyler olacaktı, savunması hazır olmalıydı. Bugün babası ilk defa insan gibi hareket ediyordu, kimbilir belki de yemeğin sonunda, şarabın ve oğluna karşı duyduğu sevginin etkisiyle ona karşı da ılımlı davranabilirdi. Sofraya tatlı gelince açmaya karar verdi.

V

On sekiz mumlu doğum günü pastasını Jordach kendi hazırlamıştı. Hep birlikte; «Doğum günün kutlu olsun, sevgili Rudolph,» diye şarkı söylemeye başlamışlardı ki, kapı çalındı. Şarkıları yarıda kesildi. Hemen hemen hiç çalmazdı Jordach'ların kapısı. Hiç kimse gelmezdi ziyaretlerine, postacı bile mektupları kapının altından atardı.

Jordach, «Hangi Allahın belâsı çalıyor kapıyı,» diye sordu. Yeni olan her şeye karşı olumsuz bir tavır alırdı, yeni olan her şey sadece bir saldırı olabilirmiş gibi.

Gretchen, «Ben bakayım,» dedi. Birden kapıdakinin Boylan olduğunu sanmıştı. Tam onun yapacağı çılgınca bir iş olurdu bu.

Kapıda iki adam duruyordu. Her ikisini de tanıyordu Gretchen. Bay Tinker ve kardeşi rahip. Bay Tinker'ı fabrikadan tanıyordu, Rahibi şehirde herkes tanırdı.

Bay Tinker şapkasını çıkararak, «İyi günler Bayan Jordach,» dedi.

Gretchen; «Nasılsınız Bay Tinker, siz peder?» diye sordu.

Bay Tinker, «Rahatsız etmiyoruz ya?» dedi. Bay Tinker. Sesi kutsal kardeşinkinden daha çok kilise ve merasim havası taşıyordu, «Fakat babanızla konuşmamız gerekli, evdeler mi?»

«Evet, Yukarı çıkmaz mıydınız?... Yemekteydik de... fakat...»

Bu kez rahip, «Acaba kendisini aşağı kadar çağırmak lûtfunda bulunmaz mıydınız yavrucuğum?» diye sordu. Kadınlara güven veren bir sesi vardı.

«Onunla özel olarak görüşmem gereken son derece önemli bir mesle var.»

«Gidip çağırayım.»

Odaya girdiğinde Rudolph pastayı kesiyordu, herkes merakla Gretchen'e baktı.

Jordach; «Ne varmış?» diye sordu.

«Bay Tinker, kardeşi rahiple birlikte gelmişler, seninle görüşmek istiyorlar baba.»

«Neden yukarı çıkın demedin?» Jordach, Rudolph'un uzattığı pastayı alarak büyük bir lokma ısırdı.

«Çıkmak istemediler. Sizinle özel olarak konuşmaları gereken son derece önemli bir şey olduğunu söylediler.»

Tom, acayip bir ses çıkardı, sanki iki dişi arasına girmiş bir et parçasını diliyle emerek çıkarmak istiyordu.

Jordach iskemlesini geri iterek, «Hey Allahım!» dedi. «Papaz. Hiç olmazsa piçler insanı Pazar günü rahat bıraksalar.» Kalktı, odadan çıktı, topal ayağıyla merdivenlerden inişi duyuluyordu.

Kırk mumluk ampulle aydınlanmış yarı karanlık holde duran adamları selâmladı.

«Evet beyler, çalışan bir adamı Pazar yemeğinden kaldıracak kadar önemli olan şey ne imiş bakalım?» diye sordu.

«Bay Jordach,» dedi Tinker, «Sizinle özel konuşabilir miyiz?»

«Burası iyi değil mi?» Merdivenin son basamağında duruyor ve bir yandan da ağzındaki pastayı çiğniyordu. Hole kaz kokusu sinmişti.

Tinker, merdivenlerden yukarı bakarak, «Konuştuklarımızı bir başkası duysun istemeyiz,» dedi.

Jordach, «Bana kalırsa,» diye söze başladı. «Şu Allahın belâsı şehirden gizleyecek bir şeyimiz yok. Ne benim size bir kuruş borcum var, ne de sizin bana.» Yine de merdivenin son basamağından inerek sokak kapısını açtı, dışarı çıktılar ve üç adam fırından içeri girdiler. Fırının büyük penceresi Pazar olduğu için bezle kapatılmıştı.

VI

Yukarıda, Mary Jordach kahvenin pişmesini bekliyordu. Rudolph geç kaldığı endişesiyle saatine bakıyordu durmadan. Tom iskemlesine çökmüş, elinde çatalla bardağına vuruyor, bir yandan da gelişi güzel bir şeyler mırıldanıyordu.

Mary Jordach, «Kes şunu lütfen, başımı ağrıtıyorsun,» dedi.

Tom, «Özür dilerim,» diye cevap verdi. «Bir dahaki sefere trompet çalarım.»

'Hiç saygı yok,' diye düşündü Mary Jordach. Sonra, «Nedir Allah aşkına bu kadar uzun kaldıkları aşağıda?» dedi. Suçlarcasına Gretchen'e dönerek, «Bay Tinker'la çalışıyorsun, yoksa utanç verici bir şey mi yaptın?» diye sordu.

Gretchen; «Belki de bir tuğla falan çalmışımdır,» diye cevap verdi.

«Bu ailede insanların tek bir gün bile saygılı olmaları mümkün değil,» dedi Mary Jordach. Sonra mutfağa kahvesini almaya gitti.

Az sonra merdivenlerdeki sesten Jordach'ın yukarı çıktığını duydular, odaya girdiğinde yüzünde hiç bir ifade yoktu. «Tom,» dedi, «Aşağıya gel.»

Tom, «Benim Tinker'lerle bir alıp vereceğim yok!» diye cevap verdi.

«Onların sana söyleyecekleri varmış,» dedi Jordach ve merdivenlerden inmeye başladı. Tom omuz silkti, tıpkı dövüşten ön-

ce yaptığı gibi bir eliyle parmağını çekti ve babasının arkasından çıktı.

Gretchen kaşlarını çatarak: «Ne olduğunu biliyor musun?» diye Rudolph'a sordu.

«Yine bir hır çıkarmıştır,» dedi Rudolph. Suratı asıktı. Julie'ye gecikeceğini anlamıştı.

VII

Boş rafların ve gri mermer tezgâhın önünde Tinker kardeşler, biri lâcivert diğeri parlak siyah papaz giysileri içinde iki kargayı andırıyordu. Jordach Tom'un arkasından kapıyı kapattı.

Thomas, 'o piçi öldürmem gerekecek,' diye düşündü. «İyi günler Bay Tinker,» dedi çocuksu bir gülümseyişle, «İyi günler Peder.»

«Oğlum,» diye kötü bir ifade ile rahip söze başladı.

«Bana söylediklerini ona da söyle,» dedi Jordach.

«Her şeyi biliyoruz, evlâdım,» diye devam etti rahip. «Claude tek doğru ve tabiî olan işi yaptı, itiraf etti. İtiraftan tövbekârlık, tövbekârlıktan da bağışlama doğar.»

Jordach; «Bu ağızları Kiliseye sakla,» diye araya girdi.

Rahip; «Çarmıhın utanç verici yakılışı olayından söz ediyorum,» diye devam etti.

«Savaşta şehit olan genç ve cesur evlâtlarımızın anısına saygı duyduğumuz bir günde, Kilisemde herkesi şehitlerin ruhlarının sükûn bulması için duaya çağırdığım bir günde. Ve biz Katoliklerin bu ülkede şimdiye dek kabul edi'mek için çektiğimiz acılar ve katlandığımız şeyler. Ve bu kötü işi iki Katolik çocuğun yapması!» Üzgün üzgün başını sallıyordu.

Jordach, «Katolik değildir o!» diye söze karıştı.

«Annesi ve babası Kilisede doğdular,» dedi rahip. «Soruşturma yaptım, biliyorum.»

Jordach, Tom'a dönerek, «Bu işi yaptın mı, yapmadın mı?» diye sordu.

Tom; «Yaptım,» diye cevap verdi. Korkak, yüreksiz orospu çocuğu Claude.

Rahip, «Düşünebiliyor musun, evlâdım,» diye devam etti,

«eğer bu işi sizin yaptığınız bilinmiş olsaydı, ailelerinizin hali nice olurdu.»

«Şehirden sürerlerdi bizi,» dedi. Tinker. Heyecanlıydı. «Evet olacağı buydu. Baban bu şehirde bir dilim ekmek dahi satamazdı. Siz unutmak isteseniz de bu şehir halkı sizi yabancılar, Alman'lar olarak anarlar hep.»

«Bırak şimdi bunları Tanrı aşkına!» dedi Jordach.

Bay Tinker, «Gerçek, gerçektir,» dedi. «Gerçeği kabullenmek gerek. Size bir gerçekten daha söz edeyim. Eğer Boylan evi kimin ateşlediğini bir öğrenirse derhal üç kâğıtçı bir avukat tutar ve o yıkık dökük evi isterse New York'la Port Philip arasındaki en değerli mülk olarak göstertir.» Tom'a doğru yumruğunu sallayarak; «Babanın cebinde meteliği kalmazdı sonra. Sizin yaşınızdakilerden henüz biz sorumluyuz. Baban ve ben. Bir ömür boyu arttırdıklarımı yok edecektiniz.»

Thomas, babasının ellerini oğuşturduğunu gördü, onu boğmak ister gibi bir hali vardı.

Rahip, Tinker'e, «Soğukkanlı ol John,» dedi. Çocukları fazla tedirgin etmenin gereği yok. Hepimizi kurtarması için yavrunun iyi niyetine dayanmalıyız.» Tom'a döndü. «Hangi şeytani fikrin bu işe Claude'u da kışkırtmana sebep olduğunu sormayacağım...»

«Claude, bunun benim fikrim olduğunu mu söyledi?» diye sordu Tom.

Rahip, «Claude gibi biri,» diye cevap verdi. «Katolik bir ailede büyümüş, her Pazar kiliseye gider, böyle biri kendi başına böylesine şeytanca bir plân kurabilir mi?»

Thomas, «Tamam!» diye cevap verdi. Hiç kuşkusuz Claude'u her yerde arayacaktı.

Rahip ölçülü bir sesle devam etti; «Bereket versin ,Claude yaralı kolunu tedavi ettirmek için amcasına gittiğinde, evde kimse yokmuş. Dr. Tinker çocuğu tedavi etmiş ve hikâyeyi biraz zorlayınca öğrenmiş. Sonra da arabasıyla eve getirmiş, Tanrının yardımı sayesinde kimse görmedi onu. Fakat yanıklar ciddi, daha en az üç hafta kolunun sarılı kalması gerekiyor. İyileşene kadar onu evde saklamak mümkün olamazdı. Hizmetçi kuşkulanabilir, gazeteci çocuk görebilir, okuldan bir arkadaşı ziyaretine gelebilirdi...»

Tinker, «Tanrım! Anthony,» dedi. «İn Allah aşkına şu kür-

süden!» Soluk titrek yüzü, kanlı gözleriyle Thomas'a yaklaşarak, «Küçük piçi dün akşam otobüsle New York'a gönderdik. Bu sabah uçağıyla California'ya gidecek San Francisco'da bir halası var. Kolu iyileşene kadar orada kalacak. Sonra da askeri okula vereceğim, isterse bu şehre yüz yaşına gelene kadar dönmesin, hiç umurumda değil. Eğer baban da kendini düşünüyorsa, seni kapı dışarı eder bu şehirden. Mümkün olduğu kadar uzağa, kimsenin tanımadığı ve soru sormayacağı bir yere.»

Jordach, «Merak etme Tinker,» dedi. «Hava kararmadan şehirden gitmiş olacak.»

Tinker, suçlayıcı bir ifadeyle, «İyi olur,» diye cevap verdi.

Jordach, «Tamam artık,» diyerek kapıyı açtı. «İşiniz bitti, haydi defolun, ikiniz de.»

«Gitsek iyi olacak John,» dedi rahip. «Bay Jordach'ın uygun olanı yapacağına eminim.»

Tinker kendini son bir şey daha söylemek ihtiyacında hissetti. «Kolay kurtuldunuz,» dedi. «Hepiniz kolay kurtuldunuz.» Dükkândan çıktı.

«Tanrı bağışlasın seni evlâdım!» diyerek rahip de kardeşini izledi.

Jordach Tinker'ların arkasından kapıyı kilitledi ve Tom'a dönerek, «Arandın, başına çorap ördün ağzına sıçtığımın boku.» diyerek yumruğunu salladı. Yumruk Tom'un başına patladı, sendeledi, sonra içgüdüsel bir biçimde fırlayarak babasının şakağına sağ eliyle şimdiye kadar attığı en sert yumruklardan birini indirdi. Jordach elleri Tom'un önünde aşağıya sarkmış olarak sallandı, fakat düşmedi. Büyük bir şaşkınlıkla uğluna, onun buz gibi nefret dolu mavi gözlerine bakıyordu. Inanamamıştı. Sonra Tom'un gülümsediğini ve ellerini yanına indirdiğini gördü.

Hırlar gibi bir ifadeyle; «Hadi devam et, bitir işini,» dedi Jordach. «Demek sevgili evlâdımız cesur babasına daha vurmayacak ha!»

Bir yumruk daha salladı. Tom'un yüzünün sol kısmı derhal şişti ve kızardı, fakat Tom olduğu yerde gülümseyerek duruyordu öylece.

Daha fazla vurmadı Jordach. Tom'un yumruğu sembolden başka bir şey değildi. Fazlası anlamsızdı. Hayretler içinde kal-

mıştı.

«Tamam, bu iş bitti,» diye söze başladı. «Kardeşin şimdi seni Gratfon'a gidecek otobüse bindirecek. Oradan Albany'e gidecek olan ilk trene bineceksin. Albany'de aktarma yapacaksın. Yalnız başına. Ohio'da kardeşimde kalacaksın. Ona bugün telefon edeceğim, seni bekleyecek. Eşyalarını toplamaya kalkma. Kimsenin seni valizle şehirden ayrılırken görmesini istemiyorum.» Fırının kapısını açtı. Tom Pazar güneşinde gözlerini kırpıştırarak dışarı çıktı.

VIII

On dakika sonra Jordach ve Rudolph birlikte aşağıya indiler.

Rudolph, Thomas'ın yüzündeki şişe hayretle baktı.

«Rudolph ne yapılacağını biliyor,» dedi Jordach. «Ona para verdim. Clevelend'a bilet alacak sana. İşte amcanın adresi.» Tom'a bir kâğıt parçası uzattı.

Sınıf değiştiriyorum, acil hallerde benim de bir amcam var, 'Tinker'a benzedim' diye içinden düşündü.

«Hadi gidin şimdi bakalım,» dedi Jordach. «Ağzını da sıkı tut!»

Çocuklar aşağıya doğru yürümeye başladılar. Jordach arkalarından baktı. Şakağı zonkluyordu, görüşünde bir bulanıklık vardı.

Köşeyi dönüp gözden kaybolunca, Jordach ters yöne, nehre yöneldi. Artık yalnız kalmak istiyordu. Kardeşine sonra telefon ederdi. Onları evinden kapı dışarı eden ve yılbaşında gönderdikleri tebrik kartına bile cevap vermeyen bir adamın çocuğunu evlerine kabul edecek kadar aptaldı kardeşi ve karısı. Kardeşinin hâlâ atamadığı o Alman aksanıyla karısına; «Ne yapabiliriz ki, kan sudan daha kuvvetlidir,» deyişini duyar gibi oluyordu.

Rudolph, köşeyi döner dönmez, «Ne oldu?» diye sordu.

Tom, alaylı alaylı, «Çok fena vurdu doğrusu,» diye cevap verdi. «Dayak yiyeceklerin listesine böylece o da girmiş oldu.»

«Yukarıya geldiğinde hasta bir görünüşü vardı.»

Tom, attığı yumruğu hatırlayarak sırıttı ve, «Bir tane giydirdim, o kadar,» dedi.

«**Vurdun mu** ona?»

«Neden olmasın? Baba dediğin başka ne işe yarar ki.»

«Vay anasına, hâlâ hayattasın ona şaşıyorum!»

«Evet, hayattayım.»

Rudolph, «Şimdi anlaşıldı neden seni başından defediyor,» diyerek başını salladı. İster istemez Thomas'a kızıyordu, onun yüzünden Julie ile buluşamayacaktı. Julie'nin evi önünden geçmek isterdi, iki sokak ötedeydi sadece, fakat babası Tom'u kimsenin görmesini istemediğini söylemişti. «Nen var senin?» diye sordu.

Tom, «Canlı kanlı, normal bir Amerikalıyım,» diye cevap verdi.

Rudolph, «Gerçekten büyük bir dert olmalı,» diye devam etti. «Bana elli dolar verdi, cebinden elli dolar çıkması için muazzam bir şey olmalı.»

Thomas, istifini bozmadan, «Japon'lar namına casusluk yaptığım ortaya çıktı,» diye cevap verdi.

«Çok şakacısın!» Otobüs durağına kadar bir daha konuşmadılar.

Grafton'da istasyonun yanında otobüsten indiler. Tom bir ağacın dibindeki banklardan birine oturdu, Rudolph içeriye Tom'un biletini almaya gitti. Albany'e onbeş dakika sonra bir tren vardı. Clevelend'a aktarma bileti almadı. Babası kimsenin Tom'un gideceği yeri bilmesini istemediğini söylemişti. Albany'den sonra biletini kendi alacaktı.

Paranın üstünü alırken, birden kendi için ters yöne New York'a bir bilet almak geldi içinden. Neden evden ilk kurtulan Tom olsundu? Elbette, New York'a bilet filân almadı. İstasyondan çıktı, 1939 modeli arabaları içinde uyuklayarak treni bekleyenlerin arasından geçerek Tom'un oturduğu bank'a yaklaştı.

Rudolph, etrafına bakındı, kimsenin onları gözlemediğine kanaat getirince bileti Tom'a uzattı. «Al, işte biletin,» dedi. Tom bilete bakıyordu tembel tembel.

O sırada spor bir araba yanaştı istasyona. Arabayı bir kız kullanıyordu, yanında havacı bir teğmen vardı. Arabadan indiler, gölgeye gittiler ve öpüştüler.

Thomas, «Hiç biriyle yattın mı şimdiye kadar?» diye sordu.

Rudolph'un kulağında babasının Bayan Lenaut'ya tokat at-

tığı gün sorduğu soru yankılandı birden, rahatsız olmuştu; «Sana ne bundan?» dedi.

Tom, omuz silkti, kızla teğmenin istasyon kapısından içeri girişlerini seyrediyordu bir yandan.

Rudolph, «Eğer bilmen gerekliyse, yatmadım,» diye cevap verdi, sesi boğuk çıkıyordu.

«Eminim bundan dedi Thomas, McKinley'de Alice'in yeri diye bir ev vardır. Beş kâğıda iyi karı bulursun orada. Tom gönderdi beni dersin.»

Rudolp, «Ben kendi işimi kendi bildiğim tarzda hallederim,» diye cevap verdi. Tom bir yaş küçük olmakla birlikte, onu çocuk yerine koymaya uğraşıyordu.

Tom, «Sevgili kızkardeşimiz işini aksatmadan görüyor, biliyor muydun bunu?» diye sordu.

Rudolph, «Bu onun bileceği bir şey,» diye cevap verdi, donmuştu; Gretchen öylesine temiz, kibar ve terbiyeliydi ki. Onu seksin ağına tutulmuş düşünemiyordu.

«Kimle olduğunu bilmek ister misin?»

«Hayır!»

«Theodore Boylan,» dedi Tom. «Ne dersin bu sınıf değiştirmeye.»

«Nereden biliyorsun?» Tom'un yalan söylediğine emindi.

«Nereden mi biliyorum? Boylan'ın evini gözetledim. Herif, anadan doğma soyunmuş, her şeyi ortada bardağa içki dolduruyordu. Sonra 'Gretchen içkini yukarda mı içersin yoksa aşağıya inecek misin?' diye yukarı seslendi.» Boylan'ın sesini taklit ederken aptal aptal gülümsüyordu.

«Aşağı indi mi?» Hikâyenin gerisini duymak istiyordu.

«Hayır, yukarıda gayet iyi vakit geçiriyordu anlaşılan.»

«Demek ki kim olduğunu görmedin?», Rudolph olmaz bir mantıkla da olsa kızkardeşini korumak istiyordu. «Yukarıdaki herhangi biri olabilir.»

«'Port Philip'te kaç tane Gretchen tanıyorsun?» diye sordu Tom. «Her ne ise, Boylan'ın arabasıyla tepeye çıkarlarken Claude Tinker görmüş onları. Hastanede olması gerekirken Bernstein'in Mağazası önünde buluşuyorlar. Belki savaşta Boylan da yaralanmıştır filân ha! İspanyol - Amerikan savaşında.»

«Tanrım,» dedi Rudolph, «Boylan gibi çirkin bir adamla.» Eğer genç ve yakışıklı biriyle olsa, söz gelişi şu havacı teğ-

men gibi, yine gözden çıkarmayacaktı Gretchen'i.

«Bundan bir çıkarı var herhalde,» dedi Tom. «Kendisine sor bir bakalım.»

«Bu meseleyi bildiğini ona söyledin mi?»

Tom, «Yok, söylemedim. Bırak hayatını yaşasın, umurumda değil. Sırf gırgırına gittim oraya,» diye cevap verdi. «Benim için bir anlam taşımaz la-di-da-la-di-da, anne anne çocuk nasıl olur.»

Rudolph, kardeşinin nasıl olup da bu kadar genç yaşta böyle güçlü bir nefret duygusu besleyebildiğine şaştı.

«Eğer İtalyan filân olsaydık,» diye devam etti Tom, 'ya da Güneyli olsaydık o tepeye gider aile namusumuzu kurtarırdık, Ben bu yıl çok meşgulüm, ama eğer sen bir şeyler yapmak istersen izin verdim gitti.»

«Belki şaşıracaksın ama,» dedi Rudolph,' 'Bir şey yapacağım.'

«Eminim. Hani sırf bilesin diye söylüyorum, ben zaten bir şeyler yaptım.»

«Ne?»

Tom, düşünceli düşünceli Rudolph'a baktı. «Babana sor, o biliyor,» ayağa kalkarak; «E, hadi kalkalım ufaktan, tren nerdeyse gelir,» dedi.

Gara girdiler. Kızla teğmen hâlâ öpüşüyorlardı.

Tozlu tren az sonra gara girdi. Tom, merdivenlere sıçradı.

«Bak,» dedi Rudolph, «Eğer evden isteyeceğin bir şey olursa yaz bana. Bir yolunu bulur ulaştırırım sana.»

«O evden isteyeceğim hiç bir şey olmaz,» Eksiksiz ve arınmış bir isyan duygusu vardı içinde. Çocuksu yüzüne, birden sanki sirke gidiyormuş gibi neşe geldi.

«Peki o halde iyi şanslar.» Her şeye rağmen Tom kardeşiydi ve kimbilir bir daha ne zaman görüşeceklerdi.

«Tebrikler,» dedi Tom. «Yatak sana kaldı artık. Rahat rahat yatarsın. Vahşi hayvan kokusu da duymazsın bundan böyle. Pijamalarını giymeyi unutma sakın.»

Sonra başka hiç bir şey söylemeden ve arkasına bakmadan vagonların arasından geçerek en arka vagonda bir yere oturdu. Tren hareket etti.

Rudolph, Tom'la oturdukları banka döndü ve otobüsü bekledi.

Ne Allahın belâsı bir doğum günüydü.

IX

Gretchen bavulunu topluyordu.

O kriz havası, o gizli çatışmalar, nihayet babasının odaya girdiğinde yüzünde gördüğü o garip ifade Gretchen'i birden harekete geçirmişti. Bundan daha uygun bir gün olamazdı evden ayrılmak için.

Babası dönmeden evden çıkmış olmayı ümit ediyordu. Ama babasıyla karşılaşsalar bile ona işine son verdiklerini, bu nedenle iş aramaya New York'a gittiğini söyleyecekti.

Zarfın içindeki parayı bulabilmek için bütün kitaplığı alt üst etmek zorunda kaldı. Annesinin oynadığı delice bir oyundu bu. Büyük bir ihtimalle annesinin sonu tımarhane olacaktı; ilerde ona acımayı öğreneceğini umuyordu.

Rudolph'a veda etmeden gideceğine üzülüyordu, ama hava kararıyordu, bekleyemezdi ve New York'da nereye gideceği hakkında en ufak bir fikri yoktu.

Odasına boş gözlerle baktı. Saygısız bir veda edişti bu. İçi boş zarfı aldı ve dikkatle yatağının altına yerleştirdi.

Koridorda bavulunu sürüklerken annesini gördü. Masada oturmuş sigara içiyordu. Masanın üstü yemek kalıntılarıyla karmakarışık olmuştu. Saatlerdir yerinden kalkmamış öylece duvara bakıyordu annesi. Gretchen, «Anne,» dedi. «Galiba bugün ayrılma günü. Ben de gidiyorum.»

Mary Jordach yavaşça başını ondan yana döndü; «Git bakalım zevk düşkünü erkeğine,» dedi boğuk bir sesle.

«Hiç kimseye gittiğim yok. İşime son verdiler ve New York'a kendime yeni bir iş aramaya gidiyorum. Yerleşince size yazar, durumu bildiririm.»

«Fahişe!» dedi Mary Jordach.

Bu gibi kelimeler onu gülünç duruma düşürüyordu. Yine de annesinin yanaklarını öpmek için kendini zorladı. Mary Jordach'ın cildi çatlak ve buruşuktu.

Mary Jordach, Gretchen'i süzerek, «Yalancı öpücük bunlar,» dedi. «Gülde bir hançer.»

Genç kızken ne çeşit kitaplar okumuştu kim bilir!

Gretchen umutsuz umutsuz başını salladı ve sonra holdeki

bavulunu merdivenlerden aşağıya sürüklemeye başladı. Kapıyı açtı, bavulu kapının eşiğine çıkardı.

Sonra Rudolph'u gördü, aceleyle eve doğru geliyordu. Bavulunu yere koydu ve beklemeye başladı.

Rudolph onu görünce konuşmaya başladı heyecanla; «Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

«New Yorka. Sen de gelsene.»

«Keşke gelebilsem.»

«Hadi bakalım yardım et de taksiye bineyim.»

«Seninle konuşmak istiyorum biraz.»

Gretchen, «Burada olmaz,» dedi, fırının vitrinine bakarak, «Bir an önce burdan uzaklaşmam gerek.»

Rudolph, «Peki,» diyerek bavulunu aldı. «Gerçekten burası konuşulacak yer değil,» dedi.

Taksi bulmak için birlikte sokaktan aşağıya doğru yürüdüler.

İki sokak aşağıda buldukları taksiyle istasyona geldiler. Gretchen içeriye bilet almaya gitti.

Rudolph, ister istemez, kız kardeşinin hareketlerindeki serbestliğe ve gözlerindeki sevinç ışıltılarına üzülmüştü.

Gretchen koluna dokundu, «Tren yarım saatten önce gelmeyecekmiş, bir şeyler içmek istiyorum. Kutlamak istiyorum bunu. Valizi emanete bırak, karşıdaki Port Philip House'a gidelim.»

Rudolph, valizi aldı ve, «Emanette on cent alıyorlar, taşırım,» dedi.

Gretchen gülerek, «Bırak canım kırk yılda bir hovardalık edelim,» dedi. «Mirasımızı yiyelim, paralar su gibi aksın.»

Barda arka masalardan birine oturdular, az sonra elini önlüğüne silerek garson geldi. «İki viski ve soda, lütfen,» dedi Gretchen kararlı.

Barmen on sekiz yaşını aşkın olup olmadıklarını sormadı bile. Gretchen sanki hayatı barlarda viski içmekle geçmiş gibi konuşmuştu.

Barmen, viski dolu iki bardakla geldi. Gretchen; «Soda fazla olmasın lütfen,» dedi.

Garson, Gretchen'in bardağına biraz soda fışkırttı, Rudolph'a dönerek, «Siz nasıl istersiniz?» diye sordu.

«Aynı,» Rulodph, on sekiz yaşında gibi davranıyordu artık.

Gretchen, «Ne aile yarabbim!» diye başını sallıyordu. «Otomatik bir mumyalar koleksiyonu. Hadi atla trene gel benimle New Yorka.»

«Bunu yapamayacağımı biliyorsun.»

«Ben de bunu yapamam sanmıştım. Görüyorsunki, yapabiliyorum.»

«Neden?»

«Neden ne?»

«Neden gidiyorsun, ne oldu ki?»

Gretchen, belli belirsiz, «Birçok şey oldu,» diye cevap verdi. Viskisinden büyücek bir yudum daha aldı. «Bir erkek meselesi; biri benimle evlenmek istiyor.»

«Kim? Boylan mı?»

Birden Gretchen'in gözleri büyüdü. «Nerden biliyorsun?»

«Tom söyledi.»

«O nereden biliyor?»

Rudolph 'neden söylemeyeyim,' diye düşündü. Sonra söylemeye karar verdi.. O söze başlamıştı nasıl olsa. Kıskançlık ve utanç duygusu içinde Gretchen'i biraz üzmek istedi.

«Tepedeki evde sizi pencereden gözetlemiş.»

«Ne görebilmiş ki?»

«Boylan'ı görmüş, çıplak olarak.»

«Zavallı Tom o halde pek bir şey görmüş sayılmaz,» dedi ve güldü.

«Teddy Boylan'ın öyle gözlenecek bir şeyi yoktur. Beni de çıplak görecek kadar şansı var mıymış bari?»

«Hayır.»

«Çok kötü. O halde oralara kadar zahmet etmesine değmemiştir.» Rudolph, kız kardeşinde şimdiye dek farkına varmadığı bir kendini yaralama eğilimi gördü. «Benim orada olduğumu nasıl bilmiş?»

«Boylan yukarıya seslenmiş sana, içki ister misin diye.»

«Anlıyorum. O gece, büyük bir geceydi. Bir gün anlatırım sana.» Rudolph'un yüzünü inceliyordu. «Neden öyle kızgın kızgın bakıyorsun, ablalar arada sırada erkeklerle çıkamazlar mı?»

«Fakat, Boylan,» dedi Rudolph, «O çelimsiz, yaşlı adam.»

«Yok, canım, ne o kadar yaşlı, ne de o kadar çelimsiz.»

Rudolph, suçlar gibi, «Hoşlandın ondan,» dedi.

Gretchen, «**O işten** hoşlandım,» diye cevap verdi. Yüzü

çok ciddiydi. «Şimdiye kadar olan her şeyden daha fazla hoşlandım.»

«O halde neden kaçıyorsun?»

«Çünkü bir süre daha buralarda kalacak olursam sonunda evleneceğim onunla. Ve Teddy Boylan, küçük, temiz, güzel kızkardeşine uygun bir koca değil. Çok karışık değil mi? Senin de kalbinin bir yerinde günahkâr bir arzunun sızlaması yok mu? Kocası dairedeyken ziyaret ettiğin yaşlı bir hanım yok mu?...»

«Benimle alay etme!»

Gretchen, «Özür dilerim,» diyerek Rudolph'un elini okşadı. Sonra barmen'e işaret etti. «Bir tane daha lütfen.» Garson içkiyi almaya gitti. Gretchen sürdürdü: «Ben evden çıkarken annem sarhoştu. Doğum günü içkini bitirmiş. Evlât kanı içmek, işte bu ailenin buna ihtiyacı var.» Gretchen öyle konuşuyordu ki, sanki tanımadıkları insanların özelliklerinden söz ediyorlardı. «Sarhoş, deli moruk. Bana fahişe dedi,» gülüyordu. «Büyük bir şehre giden kızına söylediği son şey. Sen de kurtulmana bak,» acı konuşuyordu. «İyice sakatlanmadan kaç kurtul. Kimsenin dostu olmayan, kapısı hiç çalınmayan o evden kaç ve kurtul.»

Rudolp, «Ben sakat değilim,» dedi.

«Hareketlerin donmuş gibi sevgili kardeşim.» Aralarındaki düşmanlık açığa çıkmıştı artık. Gretchen; «Beni aldatamazsın,» diye devam etti. «Beni aldatamazsın, herkesin sevgilisi dünya yıkılsa senin umurunda olmaz. Eğer bu sakatlık değilse gel beni tekerlekli iskemleye oturt.»

Barmen Gretchen'in içkisini getirdi, yarıya kadar sodayla doldurdu bardağı.

Rudolph, «Demek öyle,» diye ayağa fırladı. «Eğer beni böyle görüyorsan o zaman birlikte olmamızın anlamı yok bana ihtiyacın yok.»

«Evet, sana ihtiyacım yok,»

«Bavulun fişi burada,» diye kâğıdı Gretchen'e uzattı.

Gretchen duygusuz bir sesle, «Teşekkür ederim,» dedi. «Her ikimiz de günlük görevlerimizi yerine getirdik.»

Gretchen'i barda yalnız bırakarak çıktı. Gretchen ikinci kadehini yudumluyordu, elmacık kemikleri hafif kızarmış, gözleri pırıltılı, arzulu, güzel ağzıyla sanki daha şimdiden o sıkıcı ev-

den bin mil uzaktaymış gibi hissediyordu kendini. Annesinden, babasından, kardeşlerinden ve aşığından uzak, yılda milyonlarca kızı kendisine çeken büyük girdaba doğru yol alıyordu.

Rudolph, eve dönüyordu; gözlerinde yaş vardı, kendisi için ağlıyordu. Haklıydılar, ablası, kardeşi haklıydılar. Değişmeliydi. Nasıl değişilirdi? Ne değiştirebilirdi ki? Genlerini mi, kromozomlarını mı, yoksa burcunu mu değiştirseydi?

Bu doğum gününü hiç unutmayacağım dedi kendi kendine.

BÖLÜM 7

I

Garajın önünde bir korna sesi duyuldu, Tom; yağlama çukurundan çıktı, elini bir parça üstübüyle sildi ve pompalardan birinin önünde duran Oldsmobile'e doğru ilerledi.

«Doldur bakalım,» dedi Bay Herbert. Gedikli müşterilerdendi, bir hayli mülk sahibiydi, savaştan önce garajın etrafındaki arsaları yok pahasına kapatmış ve fiatların fırlaması için savaş sonrasını beklemişti. Japonlar teslim olduğundan beri arabası sık sık garaja uğruyordu. Bütün benzin ihtiyacını bu istasyondan karşılardı ve Harold Jordach'ın kendisine sattığı karaborsa karne pullarını kullanıyordu.

Thomas, depo kapağını açtı ve arabayı dodurmaya başladı.

Tom garajda yalnızdı. Ustalardan biri hastaydı, diğeri de tamir için bir yere gitmişti. Saat öğleden sonra ikiye geliyordu. Harold Jordach hâlâ yemekten dönmemişti. **Sauerbraten mit spetzli,** üç şişe şarap ve biraz da şişman karısıyla birlikte yatak odasında kestirme. Tom, hizmetçinin ona garajda yemesi için bir şeyler hazırlamış olmasına daha çok sevinmişti. Amcasını ve ailesini ne kadar az görse, o kadar iyi oluyordu. Bütün yaz o sıcak tavan arasındaki ufacık odada yatmaktan bıkmıştı. Haftada on beş dolar alıyordu. Port Philip'te yanan çarmıh amcasının işine yaramıştı doğrusu.

Depo dolmuştu, kapadı ve arka çamurluğa taşan benzini sildi. Ön camları yıkadı. Bay Herbert'den dört dolar otuz sent aldı, on senti bahşiş.

«Teşekkür ederim,» dedi. Yüzünde hoşnutluğunu belli eden bir gülümseme vardı. Oldsmobile'in şehre doğru yol alışını izledi bir süre. Jordach'ların benzin istasyonu şehrin eteklerinde yer alıyordu, yoğun bir trafik vardı. İçeriye girdi ve parayı kasaya koydu. Ferdun yağlanması bitmişti, yapacak başka bir işi yoktu.

Yemek paketini aldı, çatlak tahta iskemleyi gölgeye çekti ve garajın duvarına yaslanarak yemeğe başladı.

Aslında mutsuz değildi şehirde, Elysium, Port Philip'den daha küçük olmakla birlikte daha zengindi; Port Philip'teki yoksul mahalleleri burada yoktu. Oysa Tom kendi memleketinde çevresinin bir parçası olarak bir çürümüşlük duygusu taşırdı. Küçük gölün kenarında yazın açık olan iki otel ve Chevland'dan gelenlerin yazlık evleri vardı. Bir bakıma sayfiye yeri oluşu, iyi dükkânların restoranların ve eğlence yerlerinin bulunuşu at yarışları ve göldeki yelken yarışları şehre renk katıyordu. Elysium'da herkesin parası vardı, bu gerçekten Elysium ile Port Philip arasında büyük bir farktı.

Gres yağı bulaşmış ellerine ve uzamış tırnaklarına baktı. Utandı, sandöviçleri Clothilde'in karşısında da yiyor olabilirdi. Fransız - Kanada'lı olan Clothilde yirmibeş yaşlarında, siyah saçlı güzel bir kadındı. Koyu renk gözlerinde üzüntülü bir ifade vardı. Jordach'ların evinde sabah sekizden akşam dokuza kadar çalışırdı her gün. Yalnızca Pazar günleri öğleden sonra izinliydi. Koyu renk üniforması, sarışın Jordach'lardan daha aşağı bir sosyal tabakaya mensup olduğunun ifadesiydi. sanki özellikle onların hizmetçisi olmak için dünyaya gelmişti.

Ayrıca, akşam yemeğinden sonra mutfak masasının üstüne onun için bir parça kek ayırıyordu. Harold Jordach ve Tante Elsa, Tom'un akşam yemeğinden sonra şehirde dolaşmaya çıkmasını engelleyemiyorlardı. Dolaşmak zorundaydı. Hava kararınca huzursuz oluyordu. Fazla bir şey yaptığı yoktu geceleri, ya ordan burdan toplama oyuncularla beyzbol oynar, ya sinemaya gider ya da bir kız arkadaş bulurdu. Port Philip'ten buraya geliş nedenini soracak bir arkadaş edinmemişti henüz, ayrıca herkese karşı kibar olmaya da dikkat ediyordu, şehre geldiğinden bu yana kimseyle dalaşmamıştı. Şimdilik zaten başı yeteri kadar dertteydi. Mutsuz değildi, annesinden, babasından uzak olduğuna şükrediyordu; ayrıca Rudolph'la aynı yatağı pay-

laşmadığı için de sinirleri düzelmişti. Okulu bırakmış olması da büyük bir ilerlemeydi. Amcası Harold, sıkıntı verici, dırdır bir tip olmakla birlikte garajdaki işten şikâyetçi değildi. Tante Elsa epey üstüne düşüyordu. Ona göre zayıflığı gıdasız kalmaya bağlı bir şeydi, bu nedenle Tom'a devamlı portakal suyu içiriyordu. Budala olmakla birlikte, iyi niyetli insanlardı. Kızlar zaten işine karışmıyorlardı.

Küçük Jordach ailesi, Tom'un buraya gönderiliş sebebini bilmiyordu. Amcası biraz sıkıştırmış, ancak Tom belirsiz cevaplar vermiş, okulda derslerinin iyi gitmemesi üzerine babasının para kazanmak için onu şehirden gönderdiğini söylemişti.

Elbette Harold Jordach, çocuğuna para kazanma fırsatı tanıyan bir babanın erdemlerini takdir etmeyecek bir kimse değildi. O Pazar öğleden sonra Axel Jordach telefon etmiş. Thomas'ın yolda olduğunu bildirmiş ve o günden sonra Port Philip'ten bir daha hiç haber almamışlardı. Harold Jordach, tam bir ev erkeğiydi, tabii bu mülkiyete bir anlamda karısının parasını kullanarak sahip olmuştu. Tom'la babası hakkında konuşurken aralarındaki karekter ayrılığına dikkati çeker; «Bana kalırsa, sakatlığın onun üstünde büyük etkisi oldu. Babana çok dokundu bu. Sakatlık onun karanlık yanını açığa çıkardı. Sanki ondan başka dünyada sakat yokmuş gibi,» derdi.

Tom, Harold Jordach'ların evinde barış içinde yaşıyordu, evin kurallarına uyuyor, buna karşılık kimse karışmıyordu ona, ancak arada bir işgünü sırasında amcasının boş durduğuna ilişkin yakınmalarından rahatsız oluyordu. Sadece geçici bir süre için buradaydı. Eninde sonunda buradan ayrılacağını biliyordu. Acelesi yoktu ama.

Tam ikinci sandöviçi yemek üzereydi ki, uzaktan 1938 model Chevrolet'nin geldiğini gördü. Kızlardan sadece biri vardı arabada. Bunun ikizlerden hangisi olduğunu bilmiyordu, Ethel mi, Edna mı? Şehirdeki bir çok oğlan gibi ikisiyle de yatmıştı. İkizleri birbirinden ayıramıyordu.

Araba gürültü ve gıcırtılar içinde durdu. Babaları dünyanın parasını kazanıyordu ama, yine de henüz onaltı yaşında olan ve hayatları boyunca bir kuruş kazanmamış bulunan iki kardeşe eski bir Chevrolet'nin yeteceğini düşünmüşlerdi.

«Merhaba İkiz,» dedi Tom.

«Merhaba Tom.» Güzel kızlardı ikizler. Göl kıyısında iyice

yanmışlardı, epey kabarık birer kıçları vardı. Eğer insan şehirdeki her oğlanla yattıklarını bilmese hoşlanabilirdi onlardan.

«İkiz, «Adımı söyle bakalım,» diye sordu. «Yoksa benzini başka yerden alırım.»

«Hadi canım, bırak.»

«Söyle adımı yoksa gerçekten başka yerden alırım benzini.»

«Peki öyleyse başka yerden al, nasıl olsa amcamın parası.»

İkiz, «Seni bir partiye davet edecektim,» diye devam etti. «Bu gece göl kıyısında sosis kızartacağız, bir kasa da bira alıyoruz, eğer adımı söylemezsen davet etmem seni.»

Tom sırıtarak bir an durdu, sonra arabanın içine baktı, beyaz mayosu ile Ethel göle yüzmeye gidiyordu. Beyaz mayonun Ethel'e ait olduğunu biliyordu. «Şaka yapıyorum Ethel,» dedi «Senin adını her zaman hatırlarım aslında.»

Ethel, «Ver bakalım üç galon benzin,» dedi. «Doğru tahmin ettiğin için alıyorum.»

«Tahmin falan ettiğim yok, beynime işlemiş bir kere senin adın.»

«Öyle mi?» dedi Ethel. Etrafa şöyle bir baktı ve yüzünü buruşturdu. «Burası çalışmak için iyi bir yer değil. Senin gibi biri eminim çok daha iyi bir iş bulabilir, hiç olmazsa bir büro işi gibi.»

İlk tanıştıklarında Ethel'e ondokuz yaşında olduğunu ve liseyi bitirdiğini söylemişti. Bir cumartesi, göl kıyısında onbeş dakika kadar konuşmuşlar, sonra Tom trampleni göstererek, «Hadi burada yatalım, açık havayı seven bir damım ben,» demişti. Ethel kıkırdayarak, «Bilmem ki» diye cevap vermişti.

Sonra arabanın arkasındaki battaniyeyi yere sererek ormanda sevişmişlerdi. Kardeşi Edna'yla da aynı yerde, aynı battaniyenin üstünde sevişmişlerdi, elbette değişik gecelerde.

Deponun kapağını kapadı, hortumu çekti. Ethel'den bir dolar aldı, ama karne pulunu vermedi kız, «Hey!» diye bağırdı. «Pul nerede?»

«Sürpriz!» diye bağırdı Ethel, «Bütün pullarım bitti!»

«Yoo, pulsuz olmaz!»

Ethel somurtmaya başladı; «Artık aramızda pulluk bir mesele mi kaldı?» diye devam etti «Antony'a, Kleopatra'ya karne

pulu mu sordu?»

«Kleopatranın ondan gaz alması gerekmiyordu.»

«Ne fark eder? Babam kuponları, amcandan almıyor mu? Bir cepten ötekine. Ayrıca savaş devam ediyor daha.»

«Savaş bitti.»

«Bir seferlik ne olur?»

Tom, «Peki hadi öyle olsun bakalım,» dedi. «Sırf güzelliğin için bağışlıycrum.»

«Edna'dan daha mı güzelim?»

«Yüzde yüz.»

«Bunu dediğini söyleyeceğim Edna'ya.»

«Neden söyleyeceksin? O'nu kırmanın anlamı yok.» Gereksiz bir haberin, haremini yarıya indirme tehlikesinden hoşlanmamıştı hiç.

Ethel garajı süzmeye başladı ve sonra sordu, «Ne dersin hiç garajda yapan olmuş mudur?»

Tom, «İştahını geceye sakla Kleopatra,» diye cevap verdi.

Ethel kıkırdayarak, «Her şeyi bir kere denemek güzeldir,» dedi. «Anahtarlar yanında mı?»

«Şimdi yanımda değil, günün birinde alırım.» Artık, kışın yer sorununu nasıl çözümleyeceğini biliyordu.

Ethel, «Neden şu çöplüğü bırakıp da benimle göle gelmiyorsun?» diye sordu. «Çıplak olarak suya girebileceğimiz bir yer biliyorum.»

Tom, «Çalışan bir adamım ben,» diye cevap verdi. «Sanayi için vazgeçilmez bir unsurum, bu nedenle askere gitmiyorum.»

«Keşke yüzbaşı olsaydın. Yüzbaşıyı soymak nefis olur. O demir düğmeleri teker teker açacaksın. Kılıcını da çözerdim.»

«Hadi kaybol bir an önce birazdan amcam gelir, pulu alıp almadığımı sorar.»

Ethel, «Nerede buluşacağız akşam,» diye sordu, motoru çalıştırmıştı.

«Kütüphanenin önünde, sekiz buçukta tamam mı?»

Ethel, «Sekiz buçuk, tamam sevgilim. Güneşin altında hep seni düşüneceğim, özlemle,» dedi ve sonra gitti.

Tom gölgedeki tahta iskemleye oturdu, 'acaba Gretchen de Teddy Boylan'la böyle mi konuşuyor,' diye düşündü.

İkinci sandöviçi aldı ve yemeye başladı. Pakette bir kâğıt parçası gördü, ikiye katlanmıştı. Kâğıdı açtı, üstünde kurşun

kalemle «Seni seviyorum,» yazılıydı. Kâğıttaki yazı okul kızlarının yazısı kadar düzgündü. Kâğıdı incelemeye başladı ve Clothilde'in yazısı olduğunu anladı, mutfaktaki listeden yazısını tanıyordu.

Hafif bir ıslık çaldı, sonra kâğıttaki yazıyı yüksek sesle okudu; «Seni seviyorum.» Henüz onaltı yaşına yeni girmişti, ama sesi yine de yetişkin bir adam sesi gibi çıkıyordu. Şimdiye kadar iki kelimeden fazla konuşmadığı yirmibeş yaşında yetişkin bir kadın. Kâğıdı katladı ve cebine koydu, sonra yola bakmaya koyuldu.

Hiç kuşkusuz bu akşam göle gitmeyecekti.

II

Nehir Beşlisi «Your Time is My Time»'ı çalıyordu; Rudolph elinden geldiği kadar iyi çalmaya çalışıyordu, çünkü bu gece Julie onu dinlemeye gelmiş, boş masalardan birine tek başına oturmuştu.

Nehir Beşlisi, Rudolph'un grubunun adıydı..

Port Philip'in dışındaki bir yerle, haftada altı geceden, üç haftalığına anlaşmışlardı. Jack ve Jill'in yeri diye adlandırılan dans salonu, nerdeyse pistte tepinen çiftlerin etkisiyle sallanacaktı. New York'da bir gece klübünde çalışmaya benzemiyordu tabii, ama aldıkları para hiç de fena değildi.

Julie, kendini Rudolph'u dinlemeye kaptırmıştı; temiz giyimli ve kravatlı oğlanların dans davetlerini reddetmesi Rudolph'u çok memnun ediyor, Julie'nin dans davetlerine hayır anlamında başını sallaması, aralarında, nişan yüzüğünden daha etkili bir söz kesildiği anlamını taşıyordu.

Antraktla Rudolph, Julie'ye işaret etti, bir parça hava almak için birlikte dışarı çıktılar. Bütün pencereler açık olmakla birlikte, içerde cehennem sıcağı vardı.

Arabaların park ettiği yere doğru yürürken Julie, Rudolph'un elini tuttu. Rudolph avucundaki yumuşak, kuru ve sıcak eli hissediyordu. Bir kızın elini tutmanın insan vücudunda bu denli karmaşık duygular uyandırması inanılır gibi değildi.

Dans salonundan epeyce uzaklaştılar. Park etmiş arabalardan birinin kapısını açarak içeri girdiler. Karanlıkta öpüşmeye başladılar. Dudaklarını hiç ayırmıyorlardı, sanki birbirleri-

ne yapışmışlardı. Julie'nin güzel küçük bir ağzı vardı, nane kokuyordu; Rudolph kelebek kanadı kadar yumuşak olan cildine dokundu kızın. Zaten fırsat buldukları her zaman öpüşüyor, ancak daha ileri gitmiyorlardı.

Birden arabanın kapısı açıldı ve bir ses, «Ne halt ediyorsunuz orada?» diye sordu.

Rudolph, bir koluyla Julie'yi korur şekilde; «Atom bombasını tartışıyorduk,» dedi soğukkanlı. Julie'nin yanında utanmış görünmektense ölmeyi tercih ederdi.

Adam arabanın yanında duruyordu, karanlıkta kim olduğunu anlayamamışlardı. Sonra adam biraz yana çekildi, yüzüne ağaçların arasından sızan hafif bir ışık vurdu. Rudolph adamı tanımıştı.

Boylan, «Özür dilerim Jordach,» dedi, sesi neşeliydi.

Rudolph beni nereden biliyor diye düşündü.

«Araba benim olduğu için kapıyı açmıştım, lütfen rahatsız olmayınız. Hanımların trompetçilere karşı daima daha yakın olduğunu duymuştum,» dedi. Rudolph bunu başkasından duymayı tercih ederdi. «Ayrılmak istemezdim, fakat canım bir şeyler içmek istedi,» diye devam etti. «Danstan sonra hanım arkadaşınızla birlikte barda bana katılırsanız çok memnun olurum.» Hafifçe başını eğdi, kapıyı yavaşça kapadı ve uzaklaştı.

Julie koltuğun öte yanındaydı, üstüne başına çeki düzen vermeye çalışıyordu utanarak; «Bizi tanıyor!» dedi.

Rudolph, «Beni tanıyor sadece,» dedi.

«Kim bu?» diye sordu Julie.

«Boylan adında biri. Kutsal Aileden.»

«Haa!» dedi Julie.

Rudolph, «Eve dönmek ister misin?» diye sordu. «Birkaç dakika sonra otobüs kalkacak.» Julie'yi korumak istiyordu, ama neden ve kimden koruması gerektiğini tam olarak bilmiyordu.

Julie, «Hayır!» diye meydan okurcasına cevap verdi. «Bir öpücük daha,» kollarını Rudolph'un boynuna doladı. Rudolph bulutlardan inmişti artık.

Arabadan çıktılar ve salona döndüler. Kapıdan girerken Boylan'ı gördüler. Barda oturmuş onları gözlüyordu. Elini hafifçe başına götürerek onlara selâm verdi.

Rudolph, Julie'yi boş masalardan birine oturttu, bir gazoz daha ısmarladı ve trompetine döndü.

Saat gecenin ikisi olmuştu, bando son olarak «Good Night Ladies»i çaldı. Müzisyenler aletlerini toparladılar. Boylan hâlâ barda oturuyordu. Gri fanila pantolonunun üstüne keten bir ceket giymişti. Tişörtlü gençlerin arasında yeri olmadığı hemen görülüyordu. Julie ve Rudolph'a doğru yaklaştı.

«Çocuklar eve gidecek aracınız var mı?» diye sordu.

Rudolph; «Arkadaşlardan birinin arabası var» diye cevap verdi. **Çocuklar** sözünü sevmemişti. «Genellikle hep birlikte o arabaya doluşuruz.»

Buddy Westerman'ın babası böyle günlerde arabasını oğluna ödünç veriyordu. Bütün aletleri arabanın üstüne yığıyorlar, kendileri de içeri doluşuyorlardı. Eğer içlerinde kız arkadaşını da beraberinde getirmiş olan varsa, önce kızı bırakırlar sonra hamburger yemek için Ace All Night Dinner'a giderlerdi.

Boylan, «Benimle daha rahat gidersiniz,» dedi. Julie'nin koluna girerek kapıdan çıkmasına yardım etti. Rudolph'la Julie'nin gruptan ayrıldıklarını gören Budd Westerman hayrola der gibi kaşlarını kaldırdı. Rudolph, «Şehre gitmek için otostop bulduk,» dedi. «Senin otobüs fazla kalabalık.»

Julie, Boylan'la Rudolph'un arasına oturdu. Rudolph, Boylan'ın bacaklarının Julie'nin bacaklarına dokunduğunu biliyordu. Aynı el kız kardeşinin çıplak vücuduna da dokunmuştu. Kendini bir garip hissetti. Hepsi birden ön koltukta oturuyorlardı. Rudolph ve Julie'nin bir kaç saat önce sarmaşdolaş öpüştükleri ön koltukta Rudolph çocuk gibi davranmamaya kararlıydı.

Boylan, Julie'nin adresini sorunca biraz rahatladı ilk onu evine bırakacaklardı. Yoksa onu Boylan'la yalnız bırakmamak için olay çıkaramazdı. Julie aralarında kaybolmuş gibiydi. Sadece yolu seyrediyordu.

Boylan, gayet soğukkanlı, hızlı ve iyi araba kullanıyordu. Rudolph adamın araba kullanış biçimini takdir etmek zorunda kaldığı için rahatsız olmuştu.

Boylan, «İyi bir grup oluşturmuşsunuz,» dedi.

Rudolph, «Teşekkür ederim,» diye cevap verdi. «Biraz daha tecrübeye ve yeni aranjmanlara ihtiyacımız var.»

Boylan, «İyi çalıyorsun,» dedi. **Amatör.** «Dans çağımın geçtiğine üzüldüm.»

Rudolph ister istemez bu fikre katıldı. Otuz yaşını geçmiş olanların dans etmesini gülünç buluyordu. Boylan'ın düşünce-

sine katılmak zorunda kaldığı için yine üzüldü. Ama hiç olmazsa kalakabalıkta Gretchen'le dans edip kendilerini komik duruma düşürmemişlerdi. Üstelik genç bir kızla yaşlı bir adamın dans etmesi daha da beterdi.

Boylan Julie'ye dönerek, «Adınız,» diye sordu.

«Julie.»

«Julie, ne?»

Kendini savunurcasına, «Julie Hornberg,» diye cevap verdi, ismi konusunda çok hassastı.

Boylan, «Hornberg?» diye tekrar etti. «Babanızı tanıyor muyum?»

«Henüz yeni geldik bu şehre.»

«Bizim şirkette mi çalışıyor?»

«Hayır.»

Zafer anı, Eğer bay Horberg de Boylan'ın vasıtalarından biri olsaydı bu çok üzücü olacaktı. Gerçi ismi Boylandı ama, onun da ulaşamayacağı şeyler vardı.

«Sizin de müzikle ilginiz var mı Julie?»

Julie, «Hayır,» diye şaşırarak cevap verdi. Boylan'ın işini elinden geldiği kadar güçleştirmeye çalışıyordu. Boylan bunu farketmemiş gibi, «Güzel bir kızsın Julie,» dedi. «Dans çağımın geçmesinden sonra hiç olmazsa öpüşme günlerimin sona ermediğini düşündükçe seviniyorum.»

Rudolph, 'Aşağılık moruk,' diye düşündü. Sinirli sinirli siyah trompete kutusuna vurmaya başladı ve Boylan'dan arabayı durdurmasını istemeyi düşündü bir an. Fakat yürüyerek şehre sabaha karşı varırlardı ancak. Bir kere daha karakter yapısına üzülerek boyun eğmek zorunda kaldı. Onurlu olmayı gerektiren anlarda pratik düşünüyordu.

«Adınız Rudolph'dü değil mi?»

«Evet.» Herşeyi anlatmıştı demek kızkardeşi.

«Rudolph, trompet çalmayı meslek edinmek istiyor musun?»

Rudolph, şimdi de mesleki öğüt veren eski bir dost oluverdi, diye içinden geçirdi.

«Meslek edinecek kadar iyi çalamıyorum.»

«Meslek edinmemen akıllıca bir iş. Şefil bir hayattır, ayak takımı içinde yaşamak zorunda kalırsın.»

«Sanmıyorum.» Her konuda Boylan'ın dediklerine evet di-

yecek değildi ya. «Benny Goodman, Paul Whiteman ve Louis Armstrong gibilerin ayak takımı olduğunu söyleyemezsiniz.»

«Kim bilir?» dedi Boylan:

Julie, «Sanatçıdır onlar,» diye çıkıştı.

Boylan, «Biri diğerine engel değil ki yavrucuğum?» diye cevap verdi. Sonra kibarca güldü. Julie'yi bir yana iterek, «Rudolph,» dedi «Ne **yapmayı** tasarlıyorsun?»

«Ne zaman, bu gece mi?» Gerçi Boylan'ın ne demek istediğini anlamıştı ama hakkında her şeyi bilmesini istemiyordu. Bir gün bütün bunların aleyhinde kullanılabileceği yolunda içinde bir sezgi vardı.

Boylan, «Bu gece bana kalırsa eve gidip iyi bir uyku çekeceksiniz, bu yorucu işten sonra hiç kuşkusuz bunu hakkettiniz» diye cevap verdi. Rudolph, Boylan'ın ayrıcalıklı konuşmasına kızmıştı. Boylan, «İlerde kariyer olarak ne yapmayı düşünüyorsun diye sormuştum,» dedi.

Rudolph; «Henüz bilmiyorum,» diye cevap verdi. «İlk önce üniversiteye gitmem gerekiyor.»

«O! Demek üniversiteye gideceksin.» Boylan'ın sesinden şaşkınlığı belli oluyordu.

Julie, «Neden üniversiteye gitmesin?» diye söze karıştı. «Devamlı olarak iyi bir öğrencidir, hep iftihar listesine geçer.»

Rudolph, «İftihar listesi pek bir şey değil,» diye karıştı. Bu biçimde savunulmak istemiyordu. «Okuma yazma biliyorsan olur.»

Julie, «Biliyorsun ki, okuma yazma ile olacak bir iş değil bu,» dedi. Rudolph'un kendini aşağı görüşü karşısında düş kırıklığına uğramıştı. «Okulun en zeki öğrencisi,» diye sürdürdü. «Eğer **ben** iftihar listesine geçseydim bundan hiç de kötü dille sözetmezdim.»

Rudolph, «Kötü değil,» 'connecticut'da güneyli bir oğlanla arkadaşlık etmiş olmalı,' diye düşündü. İçine kuşku düşmüştü.

Boylan Julie'yi yatıştırmak için, «Elbette bu büyük bir başarı,» dedi.

Julie, «Elbette öyle,» diye üsteledi, inatçıydı.

«Rudolph sadece alçak gönüllü omaya çalışıyor,» dedi. Boylan «Erkeklerin ortak özelliğidir bu.»

Arabada rahatsız bir hava vardı; Julie her ikisine de kızmıştı. Boylan uzandı ve radyoyu açtı. Az sonra radyo ısındı ve ge-

cenin akışı içinde spikerin sesi yükselmeye başladı. Bir yerde deprem olmuş, yüzlerce insan ölmüş, binlercesi de evsiz barksız kalmıştı. Nerede olduğunu bilemediler, geç açmışlardı radyoyu, Saniyede yüz seksenaltı bin mil süratle esen bir felâket.

Julie; «İnsan savaştan sonra,» diye söze başladı. «Tanrımın bir süre dinleneceğini düşünüyordu.»

Boylan hayretle Julie'ye dönerek, «Tanrı hiç bir zaman dinlenmez,» dedi ve radyoyu kapattı.

Rudolph, 'yaşlı domuz' diye içinden geçirdi. Yaptıklarından sonra bir de Tanrıdan söz ediyor.

«Hangi üniversiteye gitmeyi tasarlıyorsun Rudolph?»

«Henüz karar vermedim.»

«Çok ciddi bir karardır bu,» dedi Boylan, «Orada tanışacağın kişiler hayatının çizgisini değiştirebilirler. Eğer yardıma ihtiyacın olursa mezunlar derneğine sözüm geçer. Memlekete geri dönen bütün bu kahramanların arasında siz gençler epey güçlük çekeceğe benzersiniz.»

«Teşekkür ederim, uzun bir süre daha üniversiteye başvurmam gerekmeyecek, siz hangi üniversiteden mezunsunuz?»

«Virginia»

Virginia. Rudolph 'adama bak,' diye düşündü, herkes Virginia'ya gidebilir. Neden sanki Harvard, Princeton ya da hiç olmazsa Amherst mezunuymuş gibi çalım satıyor?

Julie'nin evine vardılar. Rudolph, elinde olmayarak Bayan Lenaut'nun penceresine baktı, ışık yoktu.

Boylan, «İşte geldik yavrucuğum,» dedi. «Sizlerle sohbet etmek çok zevkli oldu.» Rudolph indi ve kapıyı açtı.

Julie, Boylan'a teşekkür etti ve Rudolph'in yanından hızla geçerek kapıya doğru yaklaştı. Rudolph arkasından gitti, hiç olmazsa kapının önünde karanlıkta öpüşebilirlerdi. Çantasında anahtarını ararken onu öpmek istedi fakat Julie hızla yüzünü çekti ve kızgın bir ifadeyle, «Alçakgönüllü çocuk!» dedi. «İftihar listesi pek bir şey değil, okuma yazma biliyorsan olur.» Abartılmış mimiklerle Rudolph'u taklit ediyordu.

«Julie...»

«Git zenginlere yaranmaya çalış.» Julie'nin yüzünü böylesine soluk ve kızgın görmemişti hiç. «Alçak herif, saçlarını ve kaşlarını boyuyor bir de. Bazı insanlar da arabaya binebilmek için her şey yaparlar değil mi?»

«Julie haksızlık ediyorsun.» Eğer Julie, Boylan'ın yaptığı diğer şeyleri bilseydi kızgınlığını anlayışla karşılardı, ama sırf kibar olmaya çalıştı diye Rudolph'a böyle kızmaya hakkı yoktu.

Julie, «Dokunma bana,» dedi. Bir yandan da anahtarla kapıyı açmaya uğraşıyordu.

«Yarın dörde doğru uğrarım.»

«Sen öyle sanırsın.» Bekle bir Buick alayım, ondan sonra gelirsin, böylesi daha çok işine gelir.» Kapıyı hızla Rudolph'un yüzüne çarptı.

Rudolph ağır adımlarla arabaya döndü. 'Eğer bu aşksa, cehennemin dibine kadar yolu var,' diye düşündü. İçeri girdi, kapıyı kapadı. Boylan, «Çok çabuk vedalaştınız,» dedi. «Benim zamanımda, oyalanırdık.»

«Ailesi geç kalmasından hoşlanmıyor.»

Boylan Vanderhoff sokağına doğru arabayı sürmeye başladı. 'Elbette nerde oturduğumu biliyor, üstelik benden saklamak gereğini bile duymuyor,' diye düşündü.

Boylan, «Julie hoş bir kız,» dedi.

«Evet»

«Öpüşmekten başka bir şey yapıyor musunuz?»

«O sizi ilgilendirmez, efendim.» Adama karşı duyduğu öfke anında bile kelimelerin ağzından çıkış biçimini beğenmişti. Kimse Rudolph Jordach'a karşı böyle küstah davranamazdı.

Boylan, içini çekerek, «Elbette beni ilgilendirmez,» dedi. «Bu gibi durumlarda, ben sizin yaşınızdayken...» sözünü tamamlamadı.

«Ha, aklıma gelmişken sorayım, kızkardeşinden haber alıyor musun?»

Rudolph, «Bazen,» diye cevap verdi. Gretchen, mektuplarını annesinin okumasını istemediği için Rudolph'a Buddy Westerman aracılığıyla yazıyordu. New York'da Genç Hıristiyan Kadınlar Birliğinde kalıyor, iş bulmak ümidiyle tiyatro bürolarını boyuna dolaşıyordu, ama prodüktörler lisede Roselind'i oynayan kızların âşıklısı değildi hiçte. Henüz bir iş bulamamıştı ama. New York'u sevmişti. İlk mektubunda, Port Philip'ten ayrıldığı gün Rudolph'a karşı kırıcı konuştuğu için ondan özür dilemiş, 'o gün aklım başımda değildi, karmakarışık bir durumdaydım,' diye yazmıştı. Ama yine de Rudolph'un o evde kalmasının iyi olmayaca-

ğını düşünüyordu. Gretchen'e göre Jordach ailesi bir bataklıkta ve hiç bir şey ona bu fikrini değiştiremezdi.

Boylan, «İyi miymiş bari?» diye sordu.

«İyiymiş.»

«Onu tanıdığımı biliyorsun?»

«Evet.»

«Benden bahsetti mi sana?»

«Hatırladığım kadarıyla hayır.»

Boylan, «Haa, evet,» dedi. Bununla neyi kastettiğini anlatmak kolay değildi. «Adresi var mı sende? Arada bir New York'a gidiyorum, bir gün gittiğimde onu yemeğe götürürüm diye düşünüyordum da.»

«Hayır adresi bende yok, taşınıyormuş.»

Boylan, «Anlıyorum,» dedi. Elbette anlamıştı ama üstelemedi. «Eğer mektup filân alırsan bana haber ver, bende bir şeyi kaldı, onu almak isteyebilir.»

«Evet.»

Boylan, Vanderhoff sokağına döndü ve fırının önünde durdu.

«Evet, geldik işte.» Namusuyla ekmeğini kazanan bir ev.» Hakaret etmek istediği açıktı. «Size iyi geceler dilerim delikanlı çok güzel bir gece geçirdim.»

Rudolph da iyi geceler diyerek aradaban indi, «Teşekkürler.»

Boylan, «Kızkardeşin balık tutmaktan hoşlandığını söylemişti bana,» dedi. «Bizim toprakta gayet iyi bir dere var, bilmem duydun mu? Hiç kimsenin yanına vardığı yok yıllardır. Eğer orada balık tutmayı denemek istersen dilediğin zaman gelebilirsin.»

«Teşekkür ederim.» Rüşvet. Rüşveti kabul edeceğini biliyordu, «Gelirim bir gün.»

III

Kentucky'li Mary Jane Hackett, «İlân ediyorum, bundan böyle vücudumu satacağım,» diyordu, «Artık yetenek aramıyorlar, aradıkları tek şey et, üstelik de ucuz cinsinden. Bir daha sefere figüran istediklerinde elveda Stanislavsk deyip, para için popo kıvıracağım.»

Gretchen, Mary Jane Hackett, birçok genç kız ve erkek, 46. caddede afişlerle donanmış antrede Bayard Nichols'ı görmek için sıra bekliyorlardı. Nichols'ın sekreteri, parmaklıkla ayrılmış bir bölmede daktilo tuşlarına bıçaklıyormuşcasına insafsız vuruyordu. Sanki İngilizce şahsi düşmanıydı ve ivedilikle ortadan kaldırılması gerekiyordu.

Antredeki iskemlelerden birine karakter aktrislerinden biri oturmuştu. Kadının sırtında kürk etol vardı. Dışarıda ısı, gölgede yirmiyedi dereceydi.

Sekreter her içeri girene başını daktilosundan kaldırmadan ve hece sektirmeden, «Merhaba şekerim,» diyordu. Dolaşan habere göre Nichols, sahneye yeni bir oyun koyacaktı, dört erkek, iki kadın gerekliydi.

Mary Jane Hackett, aslında hayatını modellik yapmakla kazanan, göğüsleri oldukça küçük, ince uzun bir kızdı. Buna karşılık Gretchen'in fazla kıvrımlı vücudu modellik yapmaya uygun değildi.

Mary Jane, karşıda bekleyen genç erkekleri göstererek: «Şunların boylarına bir bak,» dedi. «Omzuma bile gelmiyor. Eğer kadınların dizleri üstünde oynamasını gerektiren bir oyun yazılsaydı, rahat iş bulurdum. Amerikan tiyatrosuymuş. Allah için! Erkeklerin çoğu cüce. Bir buçuk metrenin üstündekiler de eşcinsel.»

Uzun boylu oğlanlardan biri Mary Jane'e, «Yaramaz kız, yaramaz kız!» dedi.

Jane, «Söyle bakalım, en son ne zaman bir kızla öpüştün?» diye sordu.

Oğlan, «1928'de,» diye cevap verdi. «Herbert Hoover'ın seçilmesini kutlamak için.»

Büroda sekreterin dışında herkes tatlı tatlı güldü. O yazmaya devam ediyordu.

Gretchen, henüz bir iş sağlayamamış olmakla birlikte, yeni tanımaya başladığı bu dünyayı seviyordu. Herkes herkesle konuşuyor, insanlar birbirini ilk adıyla çağırıyordu; söz gelimi, ilk perdenin başlarında Alfred Lunt'la birlikte iki cümlelik rol almış herhangi bir kimse için o sadece Alfred'di artık; ayrıca herkes birbirine yardım da ediyordu. Eğer kızlardan biri, bir aktris arandığını duysa bunu diğer bütün arkadaşlarına bildirirdi, hatta iş görüşmesi için ona özel bir elbise bile bulurlardı. Cömert bir

kulüp gibiydi bu çevre; üyelik şartı, ne doğuştan bir özelliği ne de parayı gerektiriyordu. Bu çevreye katılmak için gençlik, tutku ve diğerlerinin yeteneğine inanç yeterliydi.

Hiçbir sorumluluk kaygısına kapılmadan rahatça sabahları saat ona kadar uyuyor, prova için gehç erkeklerin apartmanına gidiyor, 'aman başkaları ne der sonra,' diye meraklanmıyordu. Bir keresinde Genç Hıristiyan Kadınlar Birliğinde (GHKB) sevici bir kadınla tanışmıştı; kadın Gretchen'e asılmıştı, fakat dostlukları bozulmadı; arada bir buluşurlar birlikte yemek yer, sinemaya giderlerdi.

Haftada üç saat, sahnede yürümesini öğrenmek için Bale dershanesinde çalışıyordu. Yürüyüşü artık tamamen değişmişti; başı öylesine dik yürüyordu ki, merdiven çıkarken başında su dolu bir bardağı düşürmeden taşıyabilirdi.

Karşılaştığı insanlar bu şehirde doğduğunu sanıyorlardı, emindi buna. Üstelik artık utangaçlığı da kalmamıştı. Walgreen'in kahvehanesinde tanıştığı bazı genç aktörlerle ya da sözde - rejisörlerle yemeğe çıkıyor ve yemek ücretini kendi ödüyordu. Artık sigara içmekten eskisi gibi rahatsız olmuyordu. Aşığı yoktu. İş bulana kadar sabretmeye kararlıydı. 'Hem işsizlik, hem de aşk,' derdi bir arada olsun istemiyordu.

Teddy Boylan'a kırmızı elbiseyi göndermesi için yazmaya karar vermişti. Bu elbiseyi giyeceği bir parti olacak mıydı?

Büronun kapısı açıldı, Boyard Nichols yanında kısa boylu ince bir havacı yüzbaşıyla göründü. «Herhangi bir şey çıkarsa sana haber ederim,» diyordu. Üzüntülü ve uysal bir sesi vardı. Yalnızca başarısızlıklarını hatırlıyordu. Salonda kendini bekleyenleri şöyle bir süzdü.

Yüzbaşı, «Gelecek hafta içinde bir gün uğrar, yemeğini yerim,» dedi.

Boyard Nichols, «Henüz para alıyorsun Devlet babadan,» diyordu. «Ödediğim vergileri düşün, ben senin yemeğini yerim.» Doyurması fazla pahalı olmayacak bir adam gibi görünüyordu.

Az önce Mary Jane'le konuşan genç adam, «Bay Nichols..» diye atıldı.

Nichols, «Gelecek hafta Bernie,» diye sözünü kesti ve sonra sekretere dönerek hafif bir el işaretiyle; «Bayan Saunders,» dedi. «Bir dakika içeri gelebilir misiniz, lütfen?.» Sekreter dak-

tilo tuşuna son bir öldürücü darbe daha indirerek, steno defterini aldı ve Nichols'un arkasından yürüdü.

Yüzbaşı antrede bekleşen kalabalığa dönerek, «Baylar Bayanlar sanıyorum hepimiz yanlış kapı çaldık; hepinize orduyu tavsiye ederim, kullanılmış bazukalara çok ihtiyaç olacak yakında. Merhaba şeker.» Bu son sözü Mary Jane'e söylemişti; Mary Jane kalktı ona doğru giderek yanaklarından öptü.

Jane Hackett, «Memlekete sağsalim döndüğünü görmek beni memnun etti Willie,» dedi.

Yüzbaşı, «İtiraf edeyim ki, epey sarsıldık,» diye cevap verdi. «Ruhumuzdan savaşın karanlık anılarını silmeye çalışıyorduk.»

«Ne anlaşılmaz adamsın.»

«Şakayı bize çok görme. Sen korse modelliği yaparken, biz Berlin üstünde tehlikeli anlar yaşıyorduk.»

Jane Hackett, «Berlin üstünde uçtun mu Willie?» diye sordu.

Yüzbaşı, Gretchen'e doğru dönerek sırıttı ve, «Elbette uçmadım,» diye cevap verdi, yiğitlikten vazgeçmişti. «İşte gördüğün gibi buradc bizi ne zaman tanıştıracaksın diye sabırla bekliyorum.»

«Ah! Affedersiniz, Gretchen Jordach, Willie Abbott.»

Willie, «46. Caddeye uğramakla ne iyi etmiştim,» dedi.

Gretchen, «Nasılsınız?» diye sordu. Neredeyse ayağa kalkmıştı, yüzbaşı değil miydi!

Willie, «Aktrissiniz galiba?» diye sordu.

«Olmaya çalışıyorum.»

«Kötü zanaat, iyi bir eş ve anne olursunuz Bayan Jordach. Sözlerime lütfen dikkat edin, neden şimdiye kadar tanışmadık?»

Gretchen'in cevap vermesine fırsat kalmadan Mary Jane atıldı; «Henüz New York'a yeni geldi.» Bir uyarıydı bu kıskançlık mı acaba?

Abbott, «Ah Şehre yeni gelen kızlar,» dedi. «Kucağınıza oturabilir miyim?»

Mary Jane Hackett, «Willie!» diye çıkıştı.

Gretchen güldü, Abbott da onunla birlikte güldü. Willie'nin çok küçük ve beyaz dişleri vardı.

Bürcnun kapısı açıldı, sekreter göründü. «Bayan Jordach,

Bay Nichols sizle görüşebilecek,» dedi.

Gretchen sekreterin adını hatırlamasına şaşmıştı. Nichols'ın bürosuna bununla sadece üç kere gelmiş oluyordu ve hiç konuşmamışlardı. Bayan Saunders içeri girmesi için kapıyı açık tutarken. Gretchen sinirli sinirli üstündeki buruşuklukları düzeltmeye uğraşıyordu.

Abbott, «Haftada bin dolar iste, ayrıca hasılâttan yüzde on.» dedi.

Gretchen büroya girdi. Sekreter kalabalığa, «Diğer bekleyenler gidebilirler. Bay Nichols'ın onbeş dakika sonra ayrılması gerekiyor,» dedi.

Sandalyede oturan karakter aktrisi kadın, «Hayvan!» diye bağırdı.

Sekreter kendini savunarak, «Benimle ne ilgisi var, burada çalışıyorum o kadar,» diye cevap verdi.

Gretchen içeri girdiğinde Nichols onu ayakta karşılamış; «Beklemeniz iyi oldu. Bayan Jordach,» demişti. Sonra oturması için eliyle koltuklardan birini işaret etti ve oturana kadar ayakta bekledi. Uzun süre ses etmeden Gretchen'i süzdü, yüzünde ressamı belli olmayan bir tabloyu inceliyormuş gibi titiz bir ifade vardı. Gretchen öylesine sinirliydi ki, dizlerinin titrediğinden korkuyordu. «Sanırım,» diye söze başladı. «Bu konudaki tecrübemi bilmek istersiniz, fazla bir..»

Nichols, «Hayır,» diye kesti. «Şu an için tecrübe meselesini bir yana bırakabiliriz. Açıkça söylemek gerekirse sizin için düşündüğüm rol biraz saçma.» Üzüntüyle başını sallıyordu. Mesleği gereği yapmak zorunda olduğu işlerden ötürü kendisine acır gibi bir hali vardı. «Mayolu olarak sahneye çıkmaya bir itirazınız var mı? Daha doğrusu mayoyla üç kere sahneye çıkmak?»

Gretchen, «Bilmem ki..» diye belli belirsiz güldü «Birtakım şeylere bağlı galiba.» Ahmak. Neye bağlı? Mayonun boyutlarına mı? Rolün uzunluğuna mı? Yoksa göğüslerinin büyüklüğüne mi? Annesini düşündü. Annesi tiyatroya hiç gitmezdi.

Nichols, «Korkarım bu bir konuşma rolü değil,» diye devam etti. «Kız, her perdede bir kere ve her seferinde değişik bir mayoyla sahnede yürüyor. Bütün oyun zaten plâjda geçiyor.»

«Anlıyorum,» dedi. Nichols'dan rahatsız olmuştu. Onun yüzünden Willie Abbott'un Mary Jane ile gitmesine göz yummuştu.

Yüzbaşı, yüzbaşı... altı milyon insan. Asansöre bin, ebediyen kayıpsın. Demek sadece şöyle bir yürümek için, hemen hemen çıplak olarak şöyle bir yürümek için.

Nichols, «Kız bir sembol, ya da yazara göre öyle,» diye devam etti. «Gençlik. Fiziksel güzellik. Kadınların Bilmecesi Yazarı okuyorum. Kız sahnede yürürken oyunu seyreden bütün erkekler 'Tanrım neden evlendim?' diyecek.. Yazarı okuyorum. Mayonuz var mı?»

«Evet...» Rahatsızca başını salladı. «Elbette.»

«Saat beşte mayonuzla birlikte Befasco'ya gelebilir misiniz? Rejisör ve yazar da orada olacaklar.»

Gretchen, «Beşte,» diye başını salladı.

Sokağa çıktı. Mary Jane ve Abbott'ın beklediğini gördü. Gülümsedi. Altı milyon insan diye düşündü, varsın olsundu insan, bekliyorlardı ya Gretchen'i.

Willie; «Ne düşünüyordum biliyor musunuz?» diye söze başladı. «Bir öğle yemeği.»

Gretchen, «Açlıktan ölüyorum!» diye cevap verdi.

Caddenin gölgeli kısmından lokantaya doğru yürümeye başladılar. Uzun boylu iki kızın arasında kısa boylu bir asker. Napoleon, Trozki, Sezar gibi büyük savaşçıların da kısa boylu olduğunu düşünüyorlardı herhalde.

Gretchen aynanın karşısında çıplak olarak kendini seyrediyordu. Geçen Pazar Mary Jane ve iki gençle birlikte plâja gitmişler, sırtı, omuz başları ve bacakları iyice güneşte yanmıştı. Yazın, ne korse ne de çorap giyiyor, kalçasının düzgün yuvarlaklığını bozan kabarıklar olsun istemiyordu. Göğüslerine baktı bir süre **Viskiyle nasıl oluyor tadı onu öğrenmek istiyorum.** Yemekte iki Bloody Mary içmiş, Mary Jane ve Willie Abbott bir şişe şarabı paylaşmışlardı. Willie içmeyi seviyordu. Tek parça siyah mayosunu giydi. Mayoda hâlâ kum tanecikleri vardı. Aynanın önünde ileri geri yürüyerek eleştirici bir gözle kendini inceledi. Kadınların Bilmecesi. Yürüyüşü fazla mütevaziydi.

Willie ve Mary Jane, sonucu öğrenmek için onu Algonquin'in barında bekleyeceklerdi. Bu kez yürüyüşü daha az mütevaziydi. Kapı vuruldu sahne amiri. «Bayan Jordach,» dedi. «Biz haziriz.»

Kapı açılınca yeniden yüzü kızardı. Allahtan sahne ışıklarında belli olmazdı.

Sahne amirini izledi. «Sahnede birkaç kere gidip gelin.» Onuncu sırada oturmuş birtakım insanlar gördü, ancak gölge şeklinde belli oluyorlardı. Sahne henüz süprülmemişti ve yıkık arka duvarlar Roma harebelerini andırıyordu. Yüzünün kızarığı taa caddeden görülecek diye endişelendi. «Bayan Gretchen Jordach.» Mağara karanlığı içinden sahne amirinin sesi duyuldu. **Suda sürükleniyorum.** Birden kaçmak istedi.

Sahneyi boydan boya yürüdü. Sanki dağa tırmanıyordu. Mayonun içinde dirilmiş bir ölü gibiydi.

Seyircilerden çıt çıkmıyordu. Bir kere daha yürüdü. Gene çıt yok. Ayaklarına kıymık batacak diye korkarak iki kere daha yürüdü.

«Çok teşekkür ederim. Bayan Jordach.» Nichols'ın mahzun sesini duydu. «Güzel, yarın büroya uğrayın sözleşmeyi hazırlayalım.»

Demek bu kadar basitti. Birden yüzünün kızarıklığı geçti.

Willie, Angonquin'in barında yalnız başına oturmuş, yeşilimsi yarı karanlık salonda viskisini yudumluyordu. Gretchen'in elinde plâj çantası içeri girdiğini gördü. Yerinden kalkarak hafif bir reveransla onu selâmladı. «Az önce iş bulmuş güzel bir kıza benziyorsunuz, Belasco Tiyatrosunda. Kadınların Bilmecesi. Yazarı okuyorum.» Yemek boyunca Gretchen onlara Nichols'la aralarında geçen konuşmayı anlatmış ve hep birlikte gülmüşlerdi.

Willie'nin yanındaki yüksek tabureye oturarak; «Haklısınız,» dedi. «Sarah Bernhardt'ın şansı açıldı.»

Willie; «Bernhardt hiç bir zaman sizin gibi başaramazdı, bacağı tahtadandı,» dedi «Şampanya içer misiniz?»

«Mary Jane nerede?»

«Gitti. Randevusu varmış.»

«Şampanya içiyoruz.» Gülüştüler.

Barmen bardakları önlerine koydu ve Mary Jane'in şerefine içtiler. Mary Jane'inki ne isabetli bir kayboluştu. Bu, Gretchen'in hayatında ikinci şampanya içişiydi. Geniş caddedeki dört katlı sessiz evi, pencere - aynayı, bebek yüzlü orospunun geniş yatağa uzanışını hatırladı.

Willie; «Yapabileceğimiz sürüyle şey var,» dedi, «Burada kalıp bütün gece şarap içebiliriz, birlikte akşam yemeği yiyebi-

liriz. Sevişebiliriz, Yahutta 56. Caddedeki bir partiye gidebiliriz. Partilere sık sık gider misiniz?»

Gretchen, «Keşke,» diye cevap verdi. 'Sevişebiliriz' üstünde durmadı. Hiç kuşkusuz bu Willie'yle bir şakaydı. Her şey bir şakaydı. Hatta savaşın en kötü anında tepesine bomba yağarken bile işi ciddiye almamış olacağını düşünüycrdu. Sinemalarda dünya haberlerinden parçalar, savaş filmlerinden sahneler geldi gözünün önüne. Acaba gerçekten böyle miydi savaş? İlerde onu daha iyi tanıyınca soracaktı.

Willie, «Parti için acele etmeye gerek yok,» dedi. «Bütün gece devam eder, Şimdi kendimizi zevk âlemine bırakmadan senin hakkında bilmem gereken şeyler var mı?» Bir bardak şampanya daha aldı. Eli titriyordu, bardağın kenarına çarpan şişenin sesi duyuldu.

«Ne gibi şeyler?»

«Baştan başlıyalım,» diye devam etti. «Nerede kalıyorsun?»

«GHKB'de.»

«Tanrım! Genç bir hıristiyan hanım kılığına girsem, acaba seninkinin yanında bir oda vermezler mi bana? Ufak tefek bir insanım, ama işte birazcık sakalım var. Bir peruk bulabilirim. Babam zaten hep bir kızı olsun isterdi.»

Gretchen, «Korkarım olmaz,» diye cevap verdi. «Müdüriyetteki kadın, kızla erkeği yüz metreden ayırt eder.»

«Ne kadar da bilgili insan var.»

«Ya benim sizin hakkınızda öğrenmem gereken şeyler var mı?»

«Cenevre anlaşmasına göre savaş tutuklusu, adını, rütbesini ve seri numarasını açıklar yalnızca.» Gülümseyerek Gretchen'in elini tuttu; «Şaka yapıyorum,» dedi. «Her şeyi anlatırım. Bütün ruhumu açıklarım sana. Daha beşikteyken zaman zaman nasıl babamı öldürmek istediğimi, üç yaşıma kadar bir türlü anamın memesinden ayrılamadığımı, yandaki arsa komşu kızlarıyla nasıl evcilik oynadığımı hepsini anlatırım.» Yüzü birden ciddileşti, alnındaki saçları geriye doğru eliyle attı, «Daha sonra öğreneceğine şimdiden de bilebilirsin, evliyim.»

Şampanya Gretchen'in boğazını yaktı. «Şaka yaparken daha sevimliydin,» dedi.

Abbott, «Evet öyle,» diye devam etti. «Yine de iyi bir yanı var bunun. Boşanmak üzereyim. Baba askerlik cynarken, anne

biraz gönül eğlendirmiş.»

«Karın nerede şimdi?» Kelimeler ağzından duygusuzca dökülmüştü. 'Saçma bir soru,' diye düşündü, onu tanıyalı henüz bir kaç saat oldu şurada.

«California'da.»

Bir kıta kadar uzak. Yakıcı çöller, aşılmaz dağlar ve meyve bahçeleri. Güzel, engin Amerika. «Kaç senedir evlisin?»

«Beş yıldır.»

«Kaç yaşındasın?»

«Doğruyu söylersem beni defterden silmeyeceğine söz verir misin?»

«Saçmalama, kaç yaşındasın?»

«Yirmi dokuz.»

Gretchen hayretle başını sallayarak: «Yirmi üç gösteriyorsun,» dedi. «Sırrı ne?»

«İçki ve gürültülü bir hayat,» diye cevap verdi.

Willie Abbott'un yalancı gençliği Gretchen'e güven duygusu veriyordu. Teddy Boyla'nın ezici olgunluğunu hatırladı. «Savaştan önce ne yapardın?» diye sordu. Onunla ilgili herşeyi öğrenmek istiyordu. «Bayard Nichols'ı nerden tanırsın?»

«Birkaç oyunda ona iş yaptım. Çeşitli işler yaparım ben. Dünyanın en kötü mesleği, reklâmcıyım. Gazetelerde resmini görmek ister misin küçük kız?» Yaşlı görünmek istiyorsa bunun için hiç bıyık bırakmaya lüzum yok diye düşündü Gretchen, mesleğinden söz etsin yeter. «Orduya girince, bu işten nihayet kurtulduğumu sandım. Ama fişime bakınca beni halkla ilişkiler şubesine verdiler. Daha şampanya ister misin?» Yeniden şampanya doldurdu bardaklara, titreyen elinde şişe bir kere daha bardağın kenarına çarptı.

Gretchen, «Deniz aşırı ülkelerde bulundun, uçuş yaptın değil mi?» diye sordu. Yemekte İngiltere'den söz edilmişti.

«Bir kaç kere görevle uçtum elbet, hava madalyası almaya yetecek kadar. Londra'da kendimi çıplak hissetmemek için. Aslında uçakta yolcu olarak bulunuyordum. Başkalarının savaşmasını hayranlıkla seyrettim o kadar.»

«Yine de ölebilirdin.» Willie'nin üzüntüsünü anlamış, onu teselli etmek istemişti.

Willie, «Ölmek için henüz çok gencim Albayım,» diyerek güldü «Hadi bitir köpüğünü bizi bekliyorlardır.»

«Son iznimi kullanıyorum şimdi. Üniformayı oyunlara bedava girebilmek için giyiyorum. Ayrıca haftada bir kaç kere State Island'daki hastaneye gitmem gerekiyor. Sırtımın tedavisi için. Üniformasız kimse inanmaz yüzbaşı olduğuma.»

«Tedavi mi? Yaralandın mı ki?»

«Peki yaralanmak sayılmaz. Bir keresinde ters bir iniş yaptık ve epey sarsıldık. Belkemiğimden ufak bir ameliyat geçirdim. Yirmi yıl sonra sırtımdaki izin şarapnelden olduğunu söyleyeceğim. Aferin, cici kız içkisini bitirmiş.»

«Evet bitirdim.»

Willie hesabı ödedi ve bardan ayrıldılar. Gretchen sakat sırtıyla nasıl olup da bu derece dik yürüyebildiğine şaştı.

Willie; «Seninle ilgili ne hoşuma gitti biliyor musun?» diye sordu.

«Ne?»

«Partiye gideceğimizi söylediğim zaman eve gidip üstümü değiştireceğim demedin.»

Gretchen üstündekinin, elbiseleri içinde en iyi olduğunu, değişecek daha iyi bir şeyi bulunmadığını söylemek istemedi.

«Arkadaşlarının yanında seni utandıracak mıyım yoksa?» diye sordu.

Willie, «En az bir düzine arkadaşım bu akşam telefon numaranı isteyecek,» diye cevap verdi.

«Vereyim mi telefon numaramı? Ne dersin?»

«Ölüm işkencesine razıysan, evet.»

Vitrinlere bakarak 5. caddeden geçtiler.

56. Sokağa vardıklarında, taksilerden nikâh töreni için bir grup insanın boşaldığını gördüler.

«Sizi kutlarım yavrularım,» dedi Willie yanlarından geçerken.

Gelin gülümsedi ve onlara sevinçle öpücük gönderdi. «Teşekkür ederim.» dedi damat olan genç teğmen, selâm vermemek için kendini zor tuttu.

Willie yürürlerken, «Evlenmek için iyi bir gece,» dedi. «Isı düşük, görüş sahası açık ve savaş yok.»

Partinin olduğu binaya yaklaşmışlardı, önlerinden bir taksi geçti. İçinde Mary Jane'i gördüler.

«Mary Jane'di taksideki,» dedi Willie. «Görebildin mi?»

«Evet.» Daha yavaş yürüyorlardı şimdi.

Willie, Gretchen'in yüzündeki ifadeyi bir süre inceledikten

sonra; «Bir fikrim var,» dedi. «Haydi, gel biz kendimize bir parti verelim, ne dersin?»

Gretchen; «Bu teklifi etmeni bekliyordum,» diye cevap verdi.

«Bölük. Gerii dönn!» diyerek Willie topukları üstünde askeri bir dönüş yaptı. 5. Caddeye doğru yürümeye başladılar.

«Milletin telefon numaranı soracağını aklıma geldikçe hoşlanmadım,» dedi Willie.

Gretchen, Willie'nin elini sıktı. Mary Jane'le yattığına emindi, ama bu Willie'nin elini kuvvetle sıkmasına engel değildi.

Akşam yemeğinde piliç kızartma ve kavun yediler, kırmızı şarap içtiler. «Yurtseverlik,» diyordu Willie, «Ve savaşı kazandığımız için.» Hemen hemen şişeyi tek başına bitirmişti. İçki kolay tesir etmiyordu, gözleri açık ve konuşması düzgündü.

Artık konuşmuyorlardı, birbirlerini seyrediyorlardı sadece. Gretchen bir an önce onu öpmek istiyordu. Willie kahveden sonra konyak ısmarladı. Gretchen şimdiye kadar bütün yiyip içtiklerini şöyle bir hesap etti. Sırf öğleden sonra elli dolara yakın bir para harcamış olmalıydı. Willie hesabı öderken, «Zengin misin,» diye sordu.

Willie, «Sadece kalbim zengin,» diye cevap verdi. Sonra cüzdanında ne var ne yok masanın üstüne boşalttı. Masanın üstünde duran yüzlük banknotları göstererek:

«Abbott servetinin tamamı sayın bayan,» dedi, «Vasiyetimde sizden sözetmeyi unutmam.»

İki yüz yirmi dolar. Bu kadar az para olmasına şaşırmıştı Gretchen. Bankada sekiz yüz dolardan arta kalan parası bile bundan fazlaydı. Hiç bir zaman yemek için doksan beş sentten fazla harcamamıştı ki. Ne de olsa baba kanı! Bu düşünce rahatsız etti onu.

Willie'nin masanın üstündeki paraları savrukça cüzdanına yerleştirmesini seyretti, Willie, «Savaş bana paranın değerini öğretti,» dedi.

«Ailen zengin miydi?»

«Babam Kanada sınırında gümrük müfettişiydi,» diye cevap verdi Willie, «Dürüst bir memur. Evde altı çocuktuk. Krallar gibi yaşıycrduk, haftada üç kere et.»

«Para konusunda endişeliyimdir,» dedi Gretchen, «parazsızlığın annemi ne hale getirdiğini gördükten sonra.»

«Rahat rahat içmene bak,» dedi Willie, «Anarın kızı olmayacaksın. Çok yakın bir gelecekte altın daktiloma döneceğim.»

Konyaklarını bitirdiler. Gretchen kendini bir hoş hissediyordu, ama sarhoş değildi, kesinlikle değil.

«Bu gecenin anlamı,» dedi Willie, «Galiba içkiye devam etmeyi gerektiriyor.»

«Ben daha fazla içmeyeceğim,» diye cevap verdi Gretchen.

«Bilgeliği kadından öğren! Toprak ona. Gaipten haber veren mabette rahibeler. Bilmeceler içinde ustalıkla saklanmış gerçekler... Bu gece daha fazla içmek yok. Taksi!»

«Burdan GHKB'ye kadar yürüyebiliriz, onbeş dakikadan fazla tutmaz,» dedi Gretchen.

«Caddede Otel Stanley!» dedi Willie şoföre.

Öpüştüler. Şampanya, viski, nane likörü, şarap, konyak kokusu hepsi birbirine karışmıştı. Gretchen, Willie'nin başını göğsüne çekerek burnunu saçlarına sürtmeye başladı. Sonra, «Bütün gün bunu yapmak istemiştim,» dedi.

Otel Stanley'in dışardan etkileyici bir görünüşü vardı; mimarı ya İtalya'da bulunmuş ya da bu tür binaların resimlerini incelemişti. Cadde'nin Adriyatik yakasıydı.

Willie'nin anahtarlarını aldığını gördü, yerinden kalktı ona hiç bakmadan asansöre yaklaştı. Aldatmayı kolaylıkla öğrenmişti Gretchen. Asansörde konuşmadılar hiç.

«Yedinci kat,» dedi Willie asansörcüye.

Dar bir koridordan yürüdüler, boş döşemenin üstünde tıris giden at nalı sesi çıkıyordu. Donuk duvarlarda gölgeleri titreşti. Diğer kapılardan bir farkı olmayan bir kapının önünde durdular : 777. Caddede, Yedinci katta, rakkamların büyülü düzeni.

Willie, anahtarını çıkardı ve caddede, Otel Stanley'in yedinci katındaki odaya girdiler. «Işığı açmasan daha iyi olur,» dedi Willie. «Sadece bir delikten ibaret. Ama bundan başka oda da bulamadım. Buna rağmen beş günden fazla kalmama izin vermiyorlar. Şehirdeki bütün oteller dolu.»

Dışarıdan sızan ışıklar Gretchen'in yine de odayı şöyle görmesine yetiyordu. Küçük bir hücre tek kişilik bir yatak, tahta bir iskemle, bir lavabo ve dolabın içinde karmakarışık subay gömlekleri. Banyo yoktu.

Sonra Willie onu soymaya başladı. Önce kırmızı kemerini çözdü, ardından bir bir açmaya başladı düğmeleri, Gretchen sayıyordu, yedi, sekiz, dokuz, on ve on bir.

Willie, «Bu düğmeleri açmak için bütün bir gün uğraşmak gerek,» dedi. Elbiseyi kızın omuzlarından çıkardı ve dikkatle buruşturmadan sandalyenin üstüne koydu. Hem subay, hem centilmen. Gretchen, sütyenini açabilmesi için sırtını döndü. Boylan'dan gördüğü eğitimle Willie çengelleri açabilmek için epey uğraştı, «İlerde daha iyi bir şey icat etmeleri gerekir,» dedi sonra.

Gretchen güldü ve ona yardım etti. Sutyen düştü göğüslerinden. Yüzünü Willie'ye döndü. Willie Abbott, Gretchen'in masum pamuklu kilotunu dizlerine kadar indirdi. Ayakkabılarını fırlatarak yatağa doğru gitti ve tek bir hareketle yatak örtüsünü çekerek uzandı Gretchen. Çarşaf yeni değildi, acaba Mary Jane yatmış mıydı bu çarşafta? Hoş, ne fark ederdi.

Willie yavaşça Gretchen'in üstüne uzandı, elleri bacaklarının arasına kaydı. İşini bilen parmaklar. «Hazvadisi!» diye fısıldadı.

«Sen de soyun!» dedi Gretchen.

Willie'nin kravatını çözüşünü, gömlek düğmelerini açışını seyrediyordu. Gömleğini çıkarınca tıbbî bir korse giydiğini gördü. Korse hemen hemen omuzlarından beline kadar uzanıyordu. Demek bu yüzden genç yüzbaşı böylesine dik duruyordu. **Ters bir iniş yaptık ve epey bir** sarsıldık. Askerlerin cezalı bedenleri.

«Korseli bir erkekle seviştin mi hiç?» diye sordu Willie, bir yandan korsenin bağlarını açmaya uğraşıyordu.

Gretchen, «Hatırladığım kadarıyla, hayır,» diye cevap verdi.

«Geçici olarak giyiyorum,» dedi Willie, korseden utanıyordu. «Birkaç ay daha giyeceğim, daha doğrusu hastanede böyle söylediler.»

«Işığı yakayım mı?»

«Yok, dayanamam buna!»

Telefon çaldı.

Birbirlerine baktılar. Her ikisi de kımıldamadı. Belki de bir daha çalmazdı.

Yeniden çaldı telefon.

«Cevap versem iyi olacak,» dedi Willie.

«Evet, galiba.»

Yatağın yanındaki masanın üstünde duran telefona uzandı ve ahizeyi aldı, «Evet?»

«Yüzbaşı Abbott mu?» Willie telefonu fazla yaklaştırmamıştı kulağına, telefondaki sert erkek sesini duyabiliyordu Gretchen.

«Evet,» dedi Willie.

«Galiba odanızda genç bir hanım var.»

«Evet var, ne olmuş?»

«Odanız tek kişilik ama.»

«Peki o halde iki kişilik bir oda verin, nedir numarası?»

«Özür dilerim bütün odalarımız dolu. Kasım'a kadar doluyuz tamamen.»

«O halde bu odayı iki kişilik sayalım Jack, hesabıma geçir.»

«Korkarım bunu yapamayız,» diye cevap verdi telefondaki ses, «777 nolu oda tek kişiliktir, özür dilerim, hanım arkadaşınız gitmek zorunda kalacak.»

«Genç bayan bu odada kalmıyor, bu şehirde oturmuyor Jack, beni ziyarete geldi, gerçekte karımdır kendisi.»

«Evlenme cüzdanınız yanınızda mı yüzbaşım?»

«Şekerim,» dedi Willie. Bağırarak ve telefonu Gretchen'e doğru tuttu. «Evlenme cüzdanımızı aldın mı yanına?»

«Evde hayatım,» dedi Gretchen telefona yaklaştı.

«Unutmamanı kaç kere söylemiştim!» Evlilik tartışmaları. «Özür dilerim hayatım.»

«Evde bırakmış! Yarın gösteririm, telgrafla isteyeceğim.»

«Yüzbaşım, genç bayanın durumu otel talimatına aykırıdır,» dedi telefondaki ses.

Willie; «Ne zamandan beri?» diye sordu. Kızıyordu. «Bangkok'tan buraya kadar uzanan bu batakhane pezevenklerin, dolandırıcıların, yankesici ve esrarkeşlerin yatağıdır. Dürüst bir polis müşteri listenizden çıkarır bütün bunları.»

Telefondaki ses, «İdare değişti» diye cevap verdi. «Bu bölgedeki bütün oteller düzeliyor, bu düşünceyi silmek istiyoruz müşterilerden. Eğer bayan beş dakikaya kadar inmezse, ben yukarı gelmek zorunda kalacağım yüzbaşım!»

Gretchen yataktan inmiş, kilotunu giyiyordu.

«Dur!» dedi Willie yalvarır bir sesle.

Gretchen gülümsedi.

«Has... git Jack,» dedi telefona ve hırsla kapadı. Sonra ayağa kalkarak korsesini bağlamaya başladı. «Heriflerle gidip kavga etsen, bu saatte Allahın belâsı şehirde paranla otel bulman mümkün değil.»

Gretchen gülüyordu. Willie bir süre Gretchen'in yüzüne baktı, sonra o da kahkahalara boğuldu. «Bir daha sefere,» dedi. «Allahaşkına evlenme cüzdanını unutma.»

Yenilgilerini belli etmemek için gösterişli bir biçimde otelden kol kola çıktılar. Salondaki insanların yarısı hafiyeye benziyordu, telefondaki sesin kime ait olduğu yüzlerinden kestirmek mümkün değildi.

Ayrılmak istemiyorlardı. Broadway'de birer portakal suyu içtiler. Kuzey enleminde tropik bir taddı.

Sonra Caddede bütün gece devam eden bir sinemaya gittiler. Kimsesizlerin, uykusuz ve sapıkların arasında Humphrey Bogart'ı seyrettiler.

Filimden sonra yine ayrılmadılar. GHKB'ye kadar sessiz ve boş sokaklardan, ormana benzeyen yüksek binalar arasından yürüdüler.

GHKB'nin önünde öpüştüklerinde gün ağarıyordu. Willie binaya baktı. Gretchen'e döndü ve, «Bütün şanlı tarihi boyunca acaba bu binada sevişen olmuş mudur?» diye sordu.

«Sanmam,» dedi Gretchen.

«Bu düşünce insanın aklını başından alıyor değil mi?» diye yeniden sordu. Sonra üzüntüyle başını sallayarak; «Don Juan,» dedi. «Korseli aşık. Budala de bana.»

Gretchen, «Bu kadar üstünde durma,» diye cevap verdi. «Başka geceler var, Meselâ, bu akşam.»

Willie, «Meselâ, bu akşam,» diye ciddi ciddi tekrar etti. «Tahmin ediyorum günün bitimini bekliyebilirim. İyi bir otel aramak gibi yararlı bir iş yapabilirim. Coney Island'da Babbil'de ya da Pelham Bay'de de olsa bulurum. Yüzbaşı ve Bayan Abbott için. Yanına bir valiz almayı unutma, içine de eski **Times'ları** doldur, okuruz.»

Son bir öpücük daha. Sonra Willie, günün ilk ışıkları içinde yenilenmiş olarak uzaklaştı.

BÖLÜM 8

I

Tom, amcası Harold ve Tante Elsa'nın geniş küvetinde sıcak suya uzanmış, gözleri kapalı uyukluyor, bir yandan da Clothilde saçlarını yıkıyordu. Harold amca, Tante Elsa ve iki kızı yıllık tatillerini geçirmek için Saratoga'ya gitmişlerdi. Tom ve Clothilde evde başbaşaydılar nihayet. Pazar olduğu için garaj kapalıydı, uzaktan kilise çanının sesini duydular.

Clothilde, «Haydi artık durulan Tommy,» dedi.

Tom suya gömüldü, sonra Clothilde'ın parmakları bir kere daha saçlarında gezindi ve soluyarak sudan çıktı.

Clothilde, «Sıra tırnaklara geldi,» dedi. Küvetin yanına çömelerek Tom'un tırnakları arasındaki yağ kalıntılarını fırçayla çıkarmaya başladı; çıplaktı, koyu saçları dolgun göğüsleri üstüne şelale gibi dökülüyordu, böyle çömelmiş durumda bile hizmetçiye hiç benzemiyordu. Sabun köpükleri içinde parmağındaki evlilik yüzüğü parlıyordu.

Tom'un banyonun içinde ayağa kaldırdı ve bütün vücudunu sabunlamaya başladı.

Anne şefkati taşıyan parmaklar, vücudunda hafif ve okşar gibi dokunuyor, öte yandan annece olmayan bir faaliyet sürdürüyordu. Kaba etleri arasında kaygan kokulu sabun köpükleri, baldırları arasında türlü umutlar vardı şimdi. Tante Elsa'nın fonografını dinleye dinleye Tom nihayet Wagner'i sevmişti. «Sonunda küçük tilkiyi eğitebildik,» demişti Tante Elsa, bu beklenmedik kültürel başarısından gururlanarak.

Clothilde, «Sıra ayaklarına geldi,» dedi.

Tom, itirazsız ayağını banyonun kenarına koydu, nallanan bir ata benziyordu. Clothilde, sanki kilise gümüşlerini parlatıyormuş gibi, büyük bir dikkat ve özenle fırçalamaya başladı. Tom'un ayak tırnaklarını. Böylelikle Tom, insanın ayak parmaklarından bile zevk alabileceğini öğrenmiş oldu.

Clothilde, işini bitirdikten sonra Tom'u seyretmeye başladı, teni buhardan parlıyordu. «Vücudun,» dedi. «Saint Sebastian'a benziyor oksuz.» Şaka etmiyordu; hiç şaka yapmazdı ki. Haya-

tında ilk defa, vücudunun fonksiyonları dışında da bir değeri olabileceği ima ediliyordu Tom'a. Gerçi spor ve kavga için güçlü ve çevik olduğunu biliyordu ama, bir başkasının onu seyretmekten haz duyabileceği şimdiye kadar aklına gelmemişti.

Clothide, saçlarını başında topladı ve banyoya girdi. Sabun köpükleri derisinde parlamaya başladı. Sistemli bir biçimde bütün vücudunu sabunluyordu. Sonra sarmaş dolaş küvetin içine uzandılar.

Harold amca Tante Elsa ve kızları, Saratoga'da hastalanıp ölseler, bu evde, Elysium'da ömrü boyunca kalırdı.

Su soğumaya başlayınca küvetten çıktılar. Clothilde Tante Elsa'nın büyük özel havlularından biriyle Tom'u kuruladı. Harold Jordach'ın yeni yapılmış geniş yatağına Tom uzandı! Clothilde banyoyu temizliyordu.

Az sonra Clothilde sessizce yatak odasına girdi, saçlarını yeniden açmıştı. Tom'un yanına uzandı. Sandalwood kokusu odaya yayıldı. Elleri Tom'un vücudunda gezinmeye başladı. Değişik bir aşk dokunuşuydu bu; ikizlerin şımarık liseli şehvetinden ve Port Philip'te McKinley sokağındaki kadının profesyonel tavrından çok daha değişik. Her hangi bir kimsenin onu böyle okşamak istemesine inanamıyordu bir türlü.

Pencere pervazlarında yiyecek arayan arıların vızıltısı içinde yavaşça ona sahip oldu. Onu beklemişti bu kez, artık ustalaşmıştı, bu geniş yerli vücut onu çabucak eğitmişti; bittikten sonra yanyana uzandılar; Clothilde için yapmayacağı şey yoktu, o ne isterse yapardı.

«Bekle burada,» dedi Clothilde, yanağına son bir öpücük kondurarak. «Hazır olunca çağırırım seni.»

Yataktan indi. Tom, banyoda giyindiğini duydu, sonra mutfağa indiğini. Gözleri tavana dikili, tatlı ve acı duygular içinde yataktan kalkmadı bir süre. Onaltı yaşında olmasından nefret ediyordu. Clothilde için bir şey yapamazdı. Onun zengin ikramlarını kabul etmekten, geceleri gizlice odasına girmekten başka ne yapabiliyordu ki, birlikte yürüyüşe çıkmaları, hatta ona bir eşarp alması bile mümkün değildi, ufak bir dedikodu ya da Tante Elsa'nın keskin gözleri her şeyi alt üst edebilirdi. Onu köle gibi kullanıldığı bu evden kurtaramazdı. Ah bir yirmi yaşında olsaydı...

Saint Sebastian.

Clothilde sessizce odaya girdi ve Tom'a, «Haydi gel yemek hazır,» dedi.

«Yirmi yaşına gelince,» dedi Tom, «Seni bu evden alacağım.»

Clothilde, gülümseyerek, «Erkeğim!» diye cevap verdi. «Fazla gecikme yemek soğuyacak.»

Banyoda giyindi ve mutfağa indi. Masanın üstünde çiçekler vardı. Clothilde aynı zamanda bahçeye de bakıyordu. Çiçek yerleştirmesini çok iyi bilirdi.

Clothilde, Tom'un karşısındaki yerine oturarak: «Haydi iç çorbanı,» dedi.

Çorbadan sonra, maydanozlu ve yanında kızarmış patatesli kuzu budu yediler. Tereyağlı taze fasulye haşlaması ve domatesli marul salatası vardı. Ayrıca bisküvi de yapmıştı Clothilde.

Tom'un yemek yiyişini ciddi ciddi seyrediyor, tabağını yeniden uzatınca gülümsüyordu. Her sabah otobüsle şehre iniyor ve kendi parasıyla alış veriş yapıyordu. Hiç kuşkusuz Elysium esnafı, Bayan Jordach'a, yokluğunda alınan pahalı etleri, seçme meyveleri anlatacaktı.

Tatlı olarak çikolata, soslu, vanilyalı dondurma yapmıştı. Sevgilisinin nelerden hoşlandığını gayet iyi biliyordu. Aşkını ilk kez beykin ve domatesli sandöviçlerle ilân etmişti. Bunu tamamlamak elbette daha zengin bir tüketimi gerektirecekti.

Tom «Clothilde,» dedi; «Neden burada çalışıyorsun?»

«Başka nerede çalışayım?.» Şaşırmıştı. Daima alçak ve düz bir sesle konuşurdu. Konuşmasında Fransız Kanadası seziliyordu biraz, «w» yerine nerdeyse «v» diyordu.

«Herhangi bir yerde, meselâ bir dükkânda, fabrikada. Ama hizmetçi olarak değil.»

«Evde olmaktan, yemek pişirmekten hoşlanıyorum o kadar kötü değil burası. Halan, bana gayet iyi davranıyor ve takdir ediyor. Beni eve kabul etmekle bir iyilik yaptı. İki yıl önce buraya geldiğimde tek bir tanıdığım yoktu. Ne de bir kuruşum. Küçük kızları çok sevdim ayrıca. Her zaman çok temizdirler. Dükkânda ya da fabrikada ne yapabilirim ki? Toplama ve çıkarmayı bile güç yapıyorum. Üstelik makinalar korkutuyor beni. Evde olmak hoşuma gidiyor.»

Tom, «Ama bir başkasının evi!» dedi. O iki şişman budalanın Clothilde'e emir vermelerine dayanamıyordu.

Clothilde, «Bu hafta,» diye devam etti. «Burası bizim evimiz.»

«Birlikte hiç dışarı çıkamıyoruz ki.»

«Ee! Ne olmuş sanki? Neyimiz eksik?»

«Her şeyi gizli tutmak zorundayız!» Tom, Clothilde'e kızmaya başlıyordu.

«Ee, ne var bunda?.» Clothilde yeniden omuz silkti. «Gizli tutulmaya değecek sürüyle şey vardır. Her iyi olan, açıkta değildir ki, belki de sırlardan hoşlanıyorum.» Yüzü ender rastlanan yumuşak bir gülümseyişle aydınlandı.

Tom, «Bugün öğleden sonra...» diye inatla devam etti. Bu sessiz köylü uyuşukluğuna isyan duygusu aşılamaya çalışıyordu. «Böyle bir ziyafetten sonra...» diye masanın bir ucundan elini sallayarak devam etti. «Olmaz böyle yani böyle oturmak olmaz. Dışarı çıkıp bir şeyler yapmamız gerekir.»

«Yapılacak ne var ki?»

Tom, «Parkta şehir bandosunun konseri var, beyzbol maçı var,» diye cevap verdi.

Clothilde, «Tante Elsa'nın fonografı müzik ihtiyacımı karşılıyor,» dedi. «Sen beyzbol maçına benim için git, sonra bana kimin kazandığını anlatırsın. Burada etrafı temizlemek ve seni beklemek beni çok mutlu edecek Tommy. Eve geri döndüğün sürece başka bir şey istediğim yok.»

«Bugün sensiz hiç bir yere gitmeyeceğim!» dedi Tom. «Bulaşıkları ben yıkayacağım.»

«Gereği yok bunun.»

Tom, büyük bir kararlılıkla. «Bulaşıkları ben yıkayacağım,» diye yeniledi .

«Erkeğim!» dedi Clothilde sadece. Yeniden gülümsedi, tutkusuz ve kendine güvenerek,

Tom, ertesi gün iş dönüşü altında hertarafı sallanan bir İver Johnson'la şehir kütüphanesinin önünden geçiyordu. Ani bir kararla motoru durdurdu, parmaklıklara yaslayarak kütüphaneden içeri girdi. Hemen hemen hiç bir şey okumazdı, hatta gazetelerin spor sayfalarını bile; ayrıca kütüphanelere de uğradığı yoktu. Belki de, burnu daima kitaplara gömülü kafası fantazi ve alaylı fikirlerle dolu ağabeyi ve ablası yüzünden böyleydi.

Kütüphanenin sessizliğinden ve kütüphaneci kadının; yağ

lekeli tulumuna diktiği bakışlardan rahatsız olmuştu; raflar arasında dolaşmaya başladı, aradığı bilgiyi bulmak için binlerce kitaptan hangisine bakılacağını bilmiyordu. Nihayet kütüphaneci kadına sormaya karar verdi.

«Özür dilerim efendim,» dedi Tom. Kadın kitapları damgalamakla meşguldü, dostça olmayan bir sesle, «Evet?» diyerek Tom'a doğru döndü. Bir bakışta kitap severleri tanıyabilirdi.

«Saint Sebastian hakkında bir şeyler bulmak istiyorum?»

«Ne gibi şeyler bulmak istiyorsunuz?»

«Herhangi bir şey.» Kütüphaneye girdiğine pişman olmuştu.

Kütüphaneci; «Ancylopedia Britannica'ya bir bakın,» diye cevap verdi. «Müracaat kitapları odasında SARS'dan SORC'a» Kütüphanesini tanıtıyordu elbet.»

«Teşekkür ederim efendim,» dedi Tom. Bundan böyle garajda işi bittikten sonra tulumunu çıkarmaya ve ellerindeki yağ izlerini hiç olmazsa deterjanla temizlemeye karar verdi. Ayrıca, bu Clothilde'in de hoşuna gidecekti. Önlenmesi eldeyken yine köpek gibi muamele görecekti?

Ansiklopediyi bulması tam on dakika sürdü. Nihayet SARC-SORC'u aldı ve Saint Sebastian'ı aramaya başladı.

Evet bulmuştu işte, «SEBASTİAN. ST... Yortusu 20 Ocakta kutlanan bir Hıristiyan azizi.» Koskoca bir paragraf, bu derece önemli miydi?

«Okçular onu ölmek üzere yalnız bırakınca,» okumaya devam etti Tom. «Dindar bir kadın olan İrene cesedi gömmek istedi ancak yaşadığını görünce evine götürdü ve tedavi etti. S. Sebastian, daha tamamen iyileşmeden imparatora kafa tuttu, bunun üstüne imparator ölünceye kadar kamçılanmasını emretti.»

'Allah, Allah,' diye düşündü Tom, bu Katolikler kaçık. Hâlâ anlayamamıştı. Clothilde'in neden kendisine banyoda Saint Sebastian dediğini.

Okumaya devam etti; «St. Sebastian özellikle vebadan koruyucu olarak görülür. Genç ve güzel bir asker olan St. Sebastian kutsal sanata konu olmuştur. Çoğu zaman, öldürücü olma-

yan fakat ağır ok yaralarıyla birlikte çıplak olarak resmedilmiştir.»

Düşünceli bir ifadeyle kapadı. «Genç ve çok güzel bir asker... Çoğu zaman çıplak olarak resmedilmiştir.» Anlamıştı artık. Clothilde, harika kadın Clothilde. Onu sözlerle değil, diniyle, yiyecekleriyle ve vücuduyla seven kadın.

O güne kadar kendini komik görünüşlü, şımarık ifadeli bir çocuk olarak görürdü Saint Sebastian. Bir daha sefere, o iki güzel'e, Rudolph ve Gretchen'e rastladığından ta gözlerinin içine bakacaktı. Olgun ve tecrübeli bir kadın, beni Saint Sebastian'la kıyasladı, diye düşündü kendi kendine. Evden ayrıldığından bu yana ilk defa o akşam ağabeyini ve ablasını göremeyeceğine üzülüyordu.

Kitabı yerine koydu, tam kütüphaneden çıkıyordu ki Clothilde'in de bir azizin ismi olabileceğini düşündü. Ciltlerin arasında CASTIR-COLE'u aradı.

Bu kez aradığını daha çabuk bulabilmişti. Clothilde değildi ama, «CLOTILDA ST» idi, «(t. 544) Burgundy kralı Chilperic'in kızı ve Frank'ların kralı Clovis'in karısı.»

Birden Clothilde'ın şu sırada mutfaktaki sobanın üstünde Harold amcanın çamaşırlarını yıkadığı aklına geldi, üzüldü. Burgundy kralı Chilperic'in kızı ve Frank'ların kralı Clovis'in karısı. Demek insanlar çocuklarına isim verirken geleceğini düşünmüyorlardı.

Paragrafın geri kalan bölümünü de okudu ama Clothilde'in, kocasını doğru yola döndürmekten ve kilise yaptırmaktan başka bir başarısı yoktu. Kitap aziz olabilmesi için ne gibi giriş şartlarını yerine getirdiğinden söz etmiyordu.

Tom, bir an önce Clothilde'e dönebilmek için sabırsızlanarak kitabı yerine koydu. Kütüphaneci kadına teşekkürü de unutmadı. Ter koktuğunu biliyordu, kadının masasındaki vazoda çiçekler vardı; sonra birden, «Bir kart alabilir miyim?» diye sordu.

Kütüphaneci kadın şaşırmıştı. «Evvelce hiç kütüphane kartınız oldu mu?» diye sordu.

Tom, «Hayır efendim,» diye cevap verdi. «Şimdiye kadar okumak için pek vaktim olmadı.»

Kadın, garip garip Tom'a baktı. Sonra boş bir kart alarak adını, adresini, yaşını yazdı ve kartını uzattı.

Tom, «Şimdi kitap alabilir miyim?» diye sordu.

«İsterseniz.»

Tom, ansiklopedilerin durduğu odaya giderek SARS-SORC cildini aldı. Kitaba iyice bakmak ve o paragrafı ezberlemek istiyordu. Fakat, kütüphaneci kitabı Tom'un elinde görünce mütniş bir kızgınlıkla başını salladı ve, «Derhal yerine bırakın onu,» dedi. «Bu gibi kitapların dışarı çıkması yasaktır.»

Tom, çaresiz kitabı yerine bıraktı. 'İnsanc okuması için demediklerini bırakmazlar,' diye düşünmeye başladı üzülerek, sonra okumak istersin o zaman da birtakım kurallar çıkarırlar karşına.

Yine de kütüphaneden dışarı çıkarken arka cebindeki kartın sertliğini birkaç kere yokladı.

Clothilde akşam yemeği için piliç kızartma, patates püre ve karadutlu kek hazırlamıştı. Yemekte fazla bir şey konuşmadılar.

Yemekten sonra, Clothilde masayı toplarken, Tom onu kollarına alarak, «Clotilda, Burgundy kralı Chilperic'in kızı ve Frank'ların kralı Clovis'in karısı!» dedi.

Clothilde, gözleri hayretten açılmış olarak baktı, «Hayrola?» diye sordu.

«Adının nerden geldiğini öğrenmek istedim, kütüphaneye gittim, ansiklopediye baktım. Sen bir kral kızısın ve bir kralın karısısın.»

Clothilde, kollarını Tom'un beline doladı, uzun uzun baktı ona. Sonra şükranla alnından öptü, sanki eve bir armağan getirmişti onun için.

⁂

II

Daha şimdiden sepette iki balık duruyordu. Boylan'ın dediği gibi derede gerçekten çok balık vardı.

Rudolph'un altında kadife bir pantolon ve ayağında kullanılmış lâstikten itfaiyeci çizmeleri vardı. Artık kendi başına balık avlayacağı bir su bulmuştu.

Derenin üstündeki süs köprülerinden birinin yanında suda uğraşırken çakıl taşları üstünde bir ayak sesi duydu. Boylan.

başı açık, süet ceketi, ipek eşarbıyla ona doğru ilerliyordu. «Merhaba Bay Boylan» dedi Rudolph. Boylan'la karşılaşmaktan biraz rahatsız olmuştu, 'belki beni davet ettiğini unutmuştur, belki de sadece nezaket olsun diye davet etmişti,' diye düşündü.

Boylan, «Şansın nasıl?» diye sordu.

«Sepette iki tane var.»

«Böyle bir günde hiç de fena değil,» dedi Boylan, bir yandan da bulanık suyu inceliyordu,« Çapari mi kullanıyorsun?»

Rudolph, «Siz de balık tutar mısınız?» diye sordu. Bağırmak zorunda kalmamak için köprüye yaklaştı.

«Bir zamanlar tutardım. Ben engel olmayayım size. Şöyle bir geziniyorum da. Dönüşte tekrar uğrarım, eğer hâlâ burda olursanız birlikte bir şeyler içeriz evde. Çok memnun olurum.»

«Teşekkür ederim,» dedi Rudolph. Bekleyip beklemeyeceği konusunda bir şey söylemedi.

Boylan yürümeye devam etti.

Rudolph hava yağışlıyken kullandığı kahve rengi eski şapkanın içinden yeni bir çapari alarak oltasına taktı. 'Belki de bir gün yaraları diken bir operatör olurum,' diye düşündü, «Hasta galiba yaşayacak hemşire hanım.» Kaç yıl sürecekti tahsil havatı Üç yıl tıp öncesi, dört yıl tıbbiye, iki yıl da asistanlık. Bu kadar para kimde var ki? Unut.

Oltayı üçüncü sallayışında nihayet çapariye bir şey takıldı. Suda bir çalkalanma oldu. Balığın kaya parçalarına çarpmasını önlemek için misinayı dikkatle çekiyordu. Ne kadar zaman geçtiğini fark etmemişti. Lâstik çizmelerine su dolmuştu, buz gibi soğuktu. Balığı sepete koyarken Boylan'ın geri dönmüş ve onu köprüden seyretmekte olduğunu fark edebildi ancak.

Boylan, «Bravo,» dedi. Rudolph kıyıya çıkmıştı, çizmelerinden su boşalıyordu. «Çok iyi başardın.»

Rudolph, balığı öldürdü ve sepete attı. «Ben bunu asla yapamazdım,» dedi Boylan, «Herhangi bir şeyi elimle öldüremezdim.» Elinde eldivenleri vardı. «Küçük birer köpek balığına benziyorlar, öyle değil mi?»

Oysa Rudolph için alabalıktan başka br şey değildi bunlar. «Hiç köpek balığı görmedim,» diye cevap verdi. Bir ot kopardı ve sepetin içine balıkların yanına yerleştirdi. Babası kahvaltıda alabalık yiyecekti. Bayılırdı alabalığa. Doğum gününde

Rudolph'a armağan ettiği makaralı oltanın karşılığını böylece alacaktı. Verimli bir yatırım.

«Hiç Hudson'da balık tuttun mu?» diye sordu Boylan.

«Arada bir. Bazen mevsiminde deniz balıklarının nehire kadar geldiği oluyor.»

«Babam gençken, Hudson'da sam balığı yakalarmış,» diye devam etti Boylan. «Hudson'u yerliler varken düşünebiliyor musun? Sahilde ayı, vaşak ve kıyıya inen geyikler.»

«Arada sırada geyik görürüm.» Şimdiye kadar yerli kanolarının seyrettiği bir Hudson düşünmemişti hiç.

«Mahsul için kötüdür geyik, kötü!» dedi Boylan.

Rudolph içi buz gibi su dolu lâstik çizmeleri bir an önce çıkarmak istiyordu, ama Boylan yamalı çoraplarını görebilirdi.

Sanki aklından geçenleri okuyormuş gibi; «Bana kalırsa çizmendeki suyu boşaltmalısın, çok soğuk olmalı,» dedi Boylan.

«Evet öyle.» Sonra bir bir çizmelerini çıkardı. Boylan çoraplarındaki yamayı fark etmemişti. İç savaştan bu yana mülkiyeti ailesine ait olan uçsuz bucaksız toprakları seyre dalmıştı.

«Ha, aklıma gelmişken söyleyeyim,» dedi. «Evde kalça boyu çizmeler var, ta eskiden almıştım. Eğer sana uyarsa alabilirsin. Hadi gidelim eve bir dene bakalım.»

Rudolph, derhal dönmeyi düşünüyordu. Buradan otobüs durağına kadar oldukça yol vardı. Ayrıca, akşama Julie'lere yemeğe davetliydi. Yemekten sonra sinemaya gideceklerdi. Fakat çizmeler... Yenileri yirmi dolardan fazlaydı. «Teşekkür ederim, efendim,» dedi.

Boylan, «Bana efendim deme!» dedi. «Zaten yeteri kadar kendimi yaşlı hissediyorum.»

Otlarla kaplı küçük yoldan eve doğru yürüdüler. «Balık sepetini ben taşıyayım,» dedi Boylan.

«Ağır değil.»

«Lütfen,» diye üsteledi. «Böylece bugün yararlı bir iş yapmış olduğuma inanacağım.»

Rudolph, Boylan'ın mutsuz olmasına şaşmıştı. Neden? Neden annem kadar mutsuz? Sepeti Boylan'a uzattı.

Gotik tarzda yapılmış olan ev tepenin üstündeydi; her tarafı sarmaşıklarla kaplıydı.

Büyük tahta kapılardan içeri girerken, 'Gretchen de bu kapıdan geçmişti,' diye düşündü Rudolph. Geri dönmeliydi.

Buna rağmen geri dönmedi.

Geniş ve loş bir salona girdiler; yerler mermer döşeliydi; salondan bir merdivenle yukarı katlara çıkılıyordu.

Gri alpaka seketli, papyon kravatlı yaşlı bir adam göründü. Sanki Boylan'ın eve girmesi bütün hizmetçileri harekete getirmişti.

«Iyi akşamlar Perkins,» dedi Boylan, «Sana bay Jordach'ı tanıştırayım, ailenin genç bir dostu.»

Perkins başıyla Rudolph'un yıpranmış kahve rengi şapkasını alarak duvarın yanındaki masanın üstüne koydu. Kraliyet mezarı üstünde bir çelenk.

«Azizim Perkins, lütfen silâh odasına gider ve benim eski çizmelerimi getirir misin?» dedi Boylan, sonra balık sepetini Perkins'e uzattı. «Gördüğün gibi Bay Jordach balıkçıdır.»

Perkins, balıkları inceleyerek, «Oldukça büyük, efendim,» dedi.

«Öyle değil mi?». Iki adam, kurallarını Rudolph'un bilmediği bir oyun sürdürüyorlardı aralarında sanki.

Boylan balıkları işaret ederek, «Bunları ahçıya götür» dedi. «Sor bakalım akşam yemeği için bunlarla bir şey hazırlayabilir mi? Yemeğe kalıyorsun değil mi Rudolph?»

Bir an durakladı Rudolph. Julie ile buluşamayacaklardı. Fakat, Boylan'ın deresinde avlanmıştı; üstelik bir çift de çizme alacaktı. «Telefon edebilirim, değil mi?» diye sordu.

«Elbette.» Boylan Perkins'e dönerek, «Ahçıya iki kişi olacağımızı söyle,» dedi. Axel Jordach, kahvaltıda alabalık yiyemeyecekti. «Ayrıca yukarı gitmişken, Bay Jordach için bir çift yün çorap ve havlu da getir; ayakları ıslandı. Gerçi şimdi genç olduğu için fark etmiyor ama, ilerde kırkına yaklaşınca eklemlerinde romatizma olabilir.»

Perkins, «Başüstüne efendim,» diyerek yanlarından ayrıldı.

Boylan, «Çizmelerini burada çıkarsan daha rahat edersin,» dedi. Halılarda ayak izi kalmasını önlemek amacıyla kibarca yapılmış bir uyarıydı bu. Çizmelerini çıkardı, yamalı çoraplarıyla sessizce Boylan'ı izledi.

Oymalı, büyük tahta kapıyı açarak, «Burada oturalım,» dedi Boylan. «Umarım Perkins şömineyi yakmak iyiliğini esirge-

memiştir. En sıcak günde bile bu ev serin olur. Böyle bir günde ateş yanmazsa insanın kemikleri donar.»

Rudolph'un hayatında gördüğü en büyük oturma odasıydı. İçersi Boylan'ın dediği gibi hiç de soğuk değildi. Yüksek koyu kırmızı kadife perdeler, raflarda kitaplar, duvarlarda ondokuzuncu yüz yıl elbiseleri içinde kadınların ve sakallı yaşlı adamların yer yer boyası çatlamış portreleri vardı.

«Çok güzel bir oda,» dedi içetenlikle.

«Bekâr bir adam için fazla büyük. İnsan bu kadar büyük bir yerde ne yapacağını şaşırıyor. Viski hazırlıyorum.»

«Teşekkür ederim.» Kızkardeşinin, Port Philip barda viski ısmarlayışını hatırladı. Şimdi, bu adamın yüzünden Gretchen New York'daydı. Acaba iyi mi, yoksa kötü mü olmuştu? Bir iş bulduğunu, oyunun başlayış tarihini Rudolph'a bildireceğini yazıyordu. GHKB'den ayrılmış, başka bir yere taşınmıştı. Annesinin ve babasının adresini bilmesini istemiyordu. Haftada altmış dolar alıyordu.

Boylan, viskileri koyarken, «Telefon etmek istemiştin,» dedi. «Pencerenin yanındaki masanın üstünde.»

Rudolph ahizeyi aldı santralı beklemeye başladı. Piyanonun üstünde duran gümüş resimlikte güzel sarışın bir kadının gülümseyen resmini gördü. «Numaranız lütfen.»

Julie'nin numarasını verdi. İnşallah evde yoktur, haber bırakırım diyordu bir yandan. Korkaklık. Bir kötü puan daha.

Telefon, iki kere çaldı sonra Julie'nin sesi duyuldu.

«Julie...»

«Rudy!» Kızın sevinci büsbütün gözünü korkuttu. Keşke Boylan odada olmasaydı. «Julie... Bu gece hakkında bir şey söyleyecektim. Bir iş çıktı da...»

«Ne çıktı?» Julie'nin sesi birden sertleşmişti. Bülbül gibi şarkı söyleyebilen bu kadar genç ve güzel bir kızın sesi nasıl olur da bir anda kapı gıcırtısına dönüşebilirdi, anlayamadı.

«Şu an açıklayamam ne olduğunu, ama...»

«Neden şu an açıklayamazmışsın?»

Boylan'a baktı, arkası dönüktü, «Açıklayamam işte.» diye devam etti, «Yarın gece olsun ha? Nasılsa aynı filim oynuyor ve...»

«Cehenneme git.» Telefon kapandı.

Bir an bekledi, şaşırmıştı. Nasıl olabiliyor da bu kız böyle...

Ölü telefona, «İyi o halde Julie,» dedi. «Yarın görüşürüz, hoşça kal.» Hiç de fena rol yapmamıştı.

Boylan, odanın öte köşesinden, «İçki hazır,» diye seslendi. Telefon konuşması hakkında soru sormadı.

Rudolph bardağını aldı. Boylan «Şerefe» dedi.

Şerefe diyememişti Rudolph, ama içki içini ısıttı, hatta tadını bile sevdi.

Boylan, buz ve içki dolu bardağını sallayarak, «Günün ilk içkisi,» dedi. «Yalnız içmekten hoşlanmam. Öğleden sonrası çok sıkıcı geçti. Bana katıldığın için teşekkür ederim.» Eliyle koltuklardan birini işaret ederek, «Otur lütfen,» dedi. Kendisi şöminenin rafına yaslanmış ayakta duruyordu. «Öğleden sonra sigortacılar vardır,» diye devam etti. «Zafer Günü çıkan o saçma yangın meselesiyle ilgili olarak gelmişler. Çarmıhın yanışını gördün müydü?»

Rudolph, «Duymuştum,» diye cevap verdi.

«Hayret ettim neden beni seçtiler!» dedi Boylan. «Katolik değilim; hiç kuşkusuz zenci ve Yahudi de değilim, Ku Klux Klan'a yanlış bilgi vermişler anlaşılan. Sigortacılar boyuna sorup durdular özel bir düşmanın var mı diye. Belki de sen bir şeyler duymuşsundur?»

Rudolph, «Hayır,» diye dikkatle cevap verdi.

«Elbette düşmanlarım var. Ama pek böyle açığa çıkmazlar. Bu anıt yansaydı ne güzel olurdu. İçkini içmiyorsun?»

Rudolph, «Yavaş içerim ben,» dedi.

«Burayı, kıyamete kadar yıkılmaması dileğiyle dedem yaptırmış,» dedi. Gülüyordu. «Özür dilerim çok konuşuyorum,» diye devam etti. «Söz ettiğin şeyleri anlayabilecek o kadar az insan oluyor ki.»

«O halde neden burada yaşıyorsunuz?» Rudolph gençlere özgü bir mantıkla sordu.

Yalancı bir üzüntüyle, «Alın yazım bu,» diye cevap verdi. «Kayaya bağlanmışım ve kuş ciğerimi yiyor. Bunu da biliyor musun?»

«Prometheus.»

«Bu da mı okuldan?»

«Evet.» 'Çok şey biliyorum beyim,' demek geldi içinden.

«Aile konusunda dikkatli ol!» dedi Boylan. İçkisini bitirmiş

ve yenilemişti. «Onların umudusun, ailene bağlı mısın? Hayal kırıklığına uğratmaman gereken ataların var mı?»

«Atalarım yok.»

«Gerçek bir Amerikalısın!» dedi Boylan, «Ah evet, işte çizmeler.»

Elinde bir çift kalça boyu lâstik çızme, bir çift açık mavi yün çorap ve havluyla Perkins göründü. «Hepsini oraya bırak lütfen,» dedi Boylan.

«Hay hay efendim.» Perkins, çizmeleri Rudolph'un yakınına yere, havluyu ve çorapları da koltuğun kenarına koydu.

Rudolph'un çıkardığı ıslak çorapları Perkins aldı, oysa Rudolph bunları cebine koymayı tasarlamıştı. Perkins'in ıslak, yamalı pamuklu çorapları ne yapacağını anlayamamıştı bir türlü. Havlu lavanta kokuyordu. Yumuşak yün çorapları giydi, çizmeleri kalçasına kadar çekti. Birinin dizinde hafif bir yırtık vardı. Bunun sözünü etmenin iyi olmayacağını düşündü. «Çok iyi oldu,» dedi. Elli dolar, en azından elli dolar. Dartanyan'a benzedim.

Boylan, «Savaştan önce almıştım bunları,» dedi. «Karım terk ettikten sonra balık tutmaya başlayacağımı düşünmüştüm bir süre.»

Rudolph elinde çizmeler ne yapacağını bilmeden öylece duruyordu. «Herhangi bir yere bırakıver,» dedi Boylan, «Seni eve götürürken Perkins arabaya koyar, Aa!» Çizmedeki yırtığı görmüştü, «Korkarım yırtılmış biri,» dedi.

«Önemli bir şey değil, tamir ettiririm.»

«Yok, yok, Perkins yapar bunu. Tamirata bayılır. Evi görmek ister misin Rudolph?» Devamlı olarak ona Rudolph diyordu.

«Evet.» Rudolph silâh odasını merak ediyordu.

«İyi öyleyse. İlerde kendin ata olduğun zaman yararı olabilir. Senden sonra gelecek olan kuşaklara ne bırakmak gerekeceği konusunda bir fikrin olur. İçkini de beraberinde al.»

Holde bufaloların sırtına atlamış kaplanları canlandıran büyük bronz heykeller vardı. «Sanat,» dedi Boylan, «İşte balo odası,» dedi. Lâmbayı yaktı.

Oda neredeyse lise jimnastikhanesi kadar büyüktü. «Baba annem bir keresinde burada sekiz yüz kişinin toplandığını söylemişti. Orkestra valsler çalmış. Hâlâ Jack ve Jill'in yerinde

çalışıyor musun?»

«Hayır, üç haftalık anlaşmamız sona erdi.»

«Ne güzel kızdı o yanındaki... Neydi adı?»

«Julie.»

«Ha, evet Julie'ydi. Benden pek hoşlanmadı değil mi?»

«Hiç söz etmedi bundan.»

«Onu güzel ve sevimli bulduğumu söyle emi?»

«Söylerim.»

«Sekiz yüz kişi!» dedi Boylan ve sonra sanki biriyle dans ediyormuş gibi bir vals dönüşü yaptı, içkisinden bir parça eline döküldü. «Sosyeteye ilk takdim edilen hanımların partisinde cok aranan biriydim,» dedi. Mendilini çıkarak eline dökülen içkiyi sildi. «Belki bir gün ben de bir balo veririm. Waterloo'nun arifesinde. Bunu da biliyorsun değil mi?»

«Evet,» dedi Rudolph, «Wellington'un subayları, Becky Sharp'ı görmüştüm.» Bayron'ı da okumuştu ama, Boylan'a gösteriş yapmak istemedi nedense.

«**Parma Manastırını** okudun mu?»

«Hayır.»

Boylan, loş balo salonuna son bir defa göz atarak, «Biraz daha yaşlanınca bir dene okumayı,» dedi.

Bir başka kapıyı açtı, ışıkları yaktı ve; «Burası da silâh odası,» dedi. Maun dolaplarda mavzerler ve av tüfekleri duruyordu kitli. Silâhlar yağlanmış, pırıl pırıl parlıyordu. Duvarlarda yer yer doldurulmuş geyik başı ve sülün kuşu vardı. Her şey gayet titiz biçimde tozlandırılmıştı. Pirinç kapı kollarıyla, maun dolarlar gemi kabinelerine benziyordu.

«Atış yapar mısın Rudolph?» diye sordu Boylan. Deri bir iskemleye ata biner gibi oturmuştu.

«Hayır.» Bu güzel silâhlara dokunabilmek istiyordu.

«Eğer istersen öğretebilirim sana, nişan talimi yapmaya yarayan alet bahçede bir yerde olacak. Benim arkadaşlarımdan biri sadece çok keskin nişancı olduğu için, Nort Carolina'nın en zengin kızlarından biriyle evlendi. Adı Reeves'di; yoksul bir çocuktu, ama çok görgülüydü; görgülü olmasının büyük faydası dokundu. Zengin olmak ister misin Rudolph?»

«Evet.»

«Üniversiteden sonra ne yapmayı tasarlıyorsun?»

«Bilmiyorum, olayların gelişme şekline bağlı.»

«Hukuku tavsiye ederim. Bu ülke asilında hukukçaların ülkesi. Üstelik gün geçtikçe hukukçulara istek artıyor. Galiba kız kardeşin söylemişti bana, okulda münazara takımının başı olduğunu, öyle değil mi?»

«Evet.» Kız kardeşinden bahsetmeleri üzerine birden dikkatli olmaya karar verdi.

Boylan; «Belki bir gün birlikte New York'a gider Gretchen'ı ziyaret ederiz,» dedi.

Silâh odasından çıkarlarken «Perkins'e tembih edeyim de bu hafta içinde nişangâhı hazırlasın, güvercin alsın. Sonra telefon ederim,» diye konuşmasına devam etti.

«Telefonum yok.»

«A, evet, hatırladım, bir kere rehberden aramış bulamamıştım. O halde not bırakırım. Hâlâ hatırlıyorrum adresi.» Mermer merdivenlere bakarak, «Burada seni ilgilendirecek başka bir şey yok. Çoğu zaman kapalı duran yatak odaları ve annemin yukarı kattaki oturma odası. Bu odalarda artık kimsenin kaldığı yok. Bana biraz izin verirsen gidip yemek için üstümü değişeyim. Sen rahatına bak.» dedi. Rudolph, kendisini ilgilendirmeyeceği söylenen yatak odalarının bulunduğu yukarı kata doğru Boylan'ın merdivenlerden çıkışını seyretti. Genç konuk, kardeşinin kızlığını kaybettiği yatağı görmek istemediği sürece elbette onu ilgilendirmezdi yatak odaları.

III

Rudolph, aşağıya, oturma odasına indi, Perkins özenle iki kişilik bir sofra hazırlıyordu. Gümüş bir buz kabının içinde şarabı gördü. Ayrıca bir de açılmış kırmızı şarap vardı masada.

«Ben telefon ettim,» dedi Perkins. «Çizmeler gelecek Perşembeye hazır olacak.»

«Teşekkür ederim Bay Perkins.»

«Size hizmet etmekten mutluluk duyarım efendim.»

Yirmi dakika içinde en az iki kere «efendim» demişti kendisine. Perkins yeniden kutsal eyfemine döndü.

Az sonra Boylan göründü, süet ceketi çıkarmış yerine kalın bir ceket giymişti.

Şöminenin yanına kurulmuş olan sofraya baktı ve, «Yemek

odası çok soğuk,» dedi. Kendine viski koyarak, «Bir keresinde Başkan Taft burada yemek yemiş, altmış ünlü kişinin bulunduğu bir yemek,» diye devam etti. İçkisini piyanonun üstüne koyarak piyanonun önüne oturdu ve parmaklarını tuşlar üstünde rastgele gezdirmeye başladı. «Keman çalar mısın Rudolph?»

«Hayır.»

«Schumann, Chopin'in müziğini nasıl anlatır bilir misin?»

Rudolph, «Hayır,» diye cevap verdi. Konuşmayı bıraksa da diye düşündü. Müzikten hoşlanmıştı.

«Çiçeklere boğulmuş bir top,» dedi Boylan, «Ya da buna benzer bir şey, Schumann demişti galiba. Müziği tasvir etmek için, bana kalırsa, bu oldukça iyi bir ifade şekli.»

Perkins, içeriye girerek, «Yemek hazır efendim,» dedi.

Boylan piyanoyu bıraktı, Rudolph'a dönerek, «Elini yıkamak ya da tuvalete gitmek ister misin?» diye sordu.

«Teşekkür ederim, evet.» Nihayet...

Boylan, Perkins'e dönerek, «Bay Jordach'a tuvaletin yerini gösteriver,» dedi.

Perkins, kibarca, «Buradan efendim,» dedi.

Rudolph, Perkins'le birlikte odadan çıkarken Boylan kaldığı yerden çalmaya devam ediyordu.

Antrenin yanından açılan bir kapıdan giriliyordu tuvalete. Kapı boydan boya buzlu camla kaplıydı. Çok geniş bir tuvaletti. Rudolph tuvalette iken kulağına odadan müzik sesleri geliyordu. Yemeğe kaldığına pişman olmuştu. Boylan'ın kendisini tuzağa düşürdüğü yolunda bir his vardı içinde. Karmaşık bir adamdı Boylan; piyano, silâh, sanat, bir sürü olay. Onunla başa çıkacak kadar yetişkin hissetmiyordu kendini. Şimdi anlıyordu neden Grecthen'in Port Philip'ten kaçmak istediğini.

Hole çıkınca, içindeki sessizce kaçma isteğiyle mücadele etti. Eğer kimse görmeden çizmelerini alabilmiş olsaydı belki bunu yapardı. Ama otobüs durağına ve eve çorapla gidemezdi elbet. Üstelikte Boylan'ın çoraplarıyla.

Tekrar, Chopin'i dinlemeye oturma odasına döndü. Boylan, piyanoyu bıraktı, Rudolph'un kibarca koluna girerek masaya götürdü. Perkins bardaklara beyaz şarap koymakla meşguldü. Balığı haşlama yapmıştı ahçı; Rudolph'un umutları kırıldı biraz, kızartma severdi.

Tabakların önünde üç ayrı bardak ve bir sürü çatal bıçak vardı. Perkins, balığı yanında haşlama patates olan gümüş bir tabağa aldı. Sonra Rudolph'un yanında durdu. Rudolph bir sürü aletle ve rahat görünme çabası içinde dikkatle servis yaptı tabağına. Açık maviydi balığın rengi.

«**Truite au bleu,**» dedi Boylan. Rudolph, Boylan'ın şivesinin bozuk olmasına, hiç olmazsa Bayan Lenaut'nunkinden farklı olmasına sevinmişti. «Ahçı bunu çok iyi yapar.»

«Mavi Alabalık,» dedi Rudolph, «Fransa'da bunu böyle pişirirler.» Boylan'ın bozuk şivesinden sonra bu noktada kendini göstermeye engel olamamıştı.

«Nereden biliyorsun?» diye sordu Boylan, şaşırmıştı. «Hiç Fransa'ya gittin mi?»

«Hayır. Okulda öğrendim. Fransızca dersi olan öğrenciler için okula her hafta bir dergi gelir, orada bu konuda bir makale okumuştum da.»

«Öyle ise hariciye dairesine girmeyi denemelisin,» dedi Boylan. «Senin gibi parlak gençlere ihtiyaç var. Ama önce zengin biriyle evlenmeye bak. Çünkü maaş berbattır.» Şarabından bir yudum aldı. «Ben Paris'te yaşamak istemiştim. Ama ailem değişik düşünüyordu.»

Bir süre konuşmadan yemeklerini yemeye devam ettiler. Rudolph; Boylan'ın çatal ve bıçakları nasıl kullandığını dikkatle izliyordu. Görgülü ve iyi bir nişancı olmak...

Sanki konuşmalarında hiç bir kesilme olmamış gibi, «Bir iş bulabilmiş mi bari?» diye sordu Boylan, «Bana bir keresinde aktris olmaya niyetli bulunduğundan bahsetmişti.»

«Bilmiyorum,» Rudolph bildiklerini kendine saklamaya kararlıydı. «Son zamanlarda hiç mektup almadım.»

Boylan, «Başarılı olacağını sanıyor musun?» diye sordu. «Hiç sahnede gördün mü onu?»

«Sadece bir kere, okul piyesinde.»

«Kabiliyeti var mı?»

«Sanıyorum. **Bir şeyler var.** Ne zaman sahneye çıksa bütün öksürükler kesiliyordu.»

Boylan güldü. Rudolph çocukça şeyler söylediğinin farkına vardı. «Şunu kastediyorum ki..» Prestijini yeniden kazanmak isteyen bir insanın çabası içindeydi, «Yani, böylelikle dinleyicilerin dikkatlerini verdiği anlaşılıyordu. Üstelik başkaları için

yapmıyorlardı bunu. Ben bu kabiliyet sayılır.»

Boylan, «Elbette,» diye onayladı. «Olağanüstü güzel bir kız. Erkek kardeşler bunun farkına varmazlar çoğunlukla.»

«Yoo, ben farkındayım.»

«Öyle mi?» Boylan, bu konuyla daha fazla ilgilenmiyormuş gibi göründü.

Rudolph, belli etmeden saatine baktı, eğer erken kurtulabilirse belki de Julie'ye yetişebilirdi. Gerçi sinema vakti geçmişti ama, hiç olmazsa gönlünü alırdı.

Yemekten sonra Boylan kahveyle birlikte konyak içiti. Rudolph öğleden sonra balık tutmayla geçirdiği saatlerin yorgunluğunu duymaya başlamış ayrıca iki bardak şarap uykusunu getirmişti. Boylan nezaketini sürdürüyordu ama biraz soğukçaydı ona karşı. Gretchen konusunu açamadığı için adamın umut kırıklığına uğramış olabileceğini düşündü Rudolph.

Boylan, büyük koltuklardan birine gömülürcesine oturmuş, gözleri yarıkapalı müzik dinliyor, arada bir konyağını yudumluyordu.

Plâkta bir çizik vardı, Boylan çıkan sesten rahatsız olmuştu. Kalktı ve gramofonu kapattı. Rudolph'a, «Özür dilerim,» dedi, «Makina çağı Schumann'dan intikam alıyor. Seni eve bırakayım mı?»

«Zahmet olacak.»

Boylan, Rudolph'un ayaklarına bakarak, «A, böyle gidemezsin eve değil mi?» diye sordu.

«Eğer lâstik çizmelerimi giyersem...»

«Korkarım içi hâlâ ıslaktır onların. Bekle bir dakika, yukarda sana göre bir şey bulurum.»

Rudolh odaya şöyle bir uzun uzun baktı. Ne kadar iyi bir şeydi zengin olmak. Bir daha bu odayı görüp, göremeyeceğini düşündü.

Rahatsız adımlarla odada yürüdü. Schumann'ın albümüne baktı. Hiç olmazsa bu akşam bir şey öğrenmişti, nerede olsa tanırdı bu müziği artık. Gümüş çakmaklardan birini alarak incelemeye başladı. Çakmağın üstünde «TB» harflerinin yazılı olduğunu gördü. Yoksullar için anlam taşımayan basit bir takım işlerin yerine getirilebilmesi için özellikle pahalı yapılmış aletler. Çakmağı yaktı, alevi görünce yanan çarmıhı hatırladı.

Düşmanlar. Merdivenlerde Boylan'ın ayak sesini duydu ve çakmağı yerine koydu.

Boylan, odaya elinde bir ufak valiz ve bir çift maun rengi makosen ayakkabıyla girdi. Rudolph'a, «Bir giy bakalım bunları,» dedi.

Makosenler yeni değildi, ama çok iyi boyanmıştı, köselesi oldukça kalındı. Rudolph'un ayağına gayet iyi uydu. «Bak senin ayakların da ince,» dedi Boylan. Aristokrat bağlar.

Odadan dışarı çıkarlarken Rudolph, «Bir iki güne kadar makosenleri geri getiririm,» dedi.

«Hiç zahmet etme. Şu gördüğün tepeler kadar eski onlar, ayrıca hiç giydiğim yok.»

Rudolph'un balık takımları Buick'in arkasına gayet güzel yerleştirilmişti. Hâlâ ıslak olan itfaiyeci çizmeleri arabanın ön tarafında duruyordu. Boylan, elindeki küçük valizi arka kanepeye attı ve bindiler. Rudolph, Perkins'in önünde o şapkayı giymeye cesaret edememişti. Boylan radyoyu açtı, New York'dan caz sesi geldi kulaklarına, böylelikle Vanderhoff sokağına kadar konuşmak zorunda kalmayacaklardı. Araba fırının önünde durunca Boylan radyoyu da kapattı.

«İşte geldik.»

«Her şey için çok teşekkür ederim.»

«Ben teşekkür ederim Rudolph, çok iyi bir akşam geçirdim.» Rudolph, tam kapıyı açmak üzereyken, Boylan uzandı ve Rudolph'u kolundan tuttu. «Acaba bana bir iyilik yapar mısın?..»

«Elbette.»

«Orada bir valiz var...» arkadaki deri valizi eliyle işaret etti Rudolph'a. «Valizin içinde Gretchen'in özellikle sahip olmasını istediğim bir şey var. Acaba benim adıma ona ulaştırabilir misin bu valizi?»

Rudolph, «İyi ama onu ne zaman göreceğimi bilmiyorum,» diye cevap verdi.

«Acelesi yok, istediğini bildiğim bir şey valizdeki, ama acil değil.»

Rudolph, «Olur,» dedi. Bu Gretchen'in adresini vermek sayılmazdı ki. «Olur, tabii, gördüğümde veririm.»

«Çok iyisin Rudolph,» dedi Boylan. Sonra saatine bakarak, «Henüz geç değil, bir yerde bir iki kadeh bir şeyler içmek ister

misin benimle? Birden içimden o karanlık ve sessiz eve dönmek gelmedi.»

«Sabah çok erken kalkmam gerekiyor,» dedi Rudolph. Birden aklına Boylan'ın eşcinsel olabileceği geldi.

Yoksa kendisine asılıyor muydu? Piyano tuşları üstündeki dokunuşlar, süslü elbiseler.

«Kaçta kalkacaksın?» diye sordu Boylan.

«Beş.»

«Tanrım, sabahın o saatinde ne yapılır ki?»

«Babam için bisikletle ekmekleri dağıtırım.»

«Anlıyorum,» dedi Boylan, «Elbette birinin ekmekleri dağıtması gerek.» Güldü. «Hiç de ekmek dağıtıcısına benzemiyorsun.»

«Hayatta tek görevim değil elbet.»

«Hayatta belli başlı görevin nedir Rudolph?» Farları söndürmüştü. Sokak lâmbasının tam altında oldukları için içerde ışık yoktu hiç. Henüz fırının bodrumunda da ışık yoktu, demek daha çalışmaya inmemişti Axel Jordach. Eğer bu soru babasına sorulmuş olsa, hayattaki tek görevinin ekmek yapmak olduğunu söylerdi.

«Bilmiyorum,» dedi Boylan, «Henüz. Sen ne düşünüyorsun bu konuda?»

«Hiç bir şey.» Milyonlarca ayrı parçaya ayrılmıştı bu adam. Belki biraz daha yaşlı olsaydım onu tek bir bütün halinde toplayabilirdim kafamda diye düşündü.

Boylan, «Yazık,» diye devam etti. «Hiç olmazsa benim kendimde göremediğim şeyi belki genç bir göz görebilir diye düşünmüştüm.»

«Kaç yaşındasınız?» diye sordu Rudolph.

«Kaç yaşındayım tahmin edersin?»

Rudolph, duraksayarak, «Bilmem ki?» diye cevap verdi. «Elli mi?»

Boylan gülerek, «Kız kardeşin daha insaflıydı, hem de çok daha insaflı,» dedi.

'Herşey dönüp dolaşıp Gretchen'e varıyor,' diye düşündü Rudolph. Ondan sözetmeden duramıyor. «O halde,» diye sordu Rudolph. «Kaç yaşındasınız?»

«Kırk. Yeni bastım kırkıma. Önümde daha koca bir hayat var. Hayat!» bunları alaylı alaylı söylemişti. «Kırkına gelince nasıl olacaksın Rudolph benim gibi mi?»

«Hayır.»

«Akıllı bir gençsin. Benim gibi olmak istemiyorsun. Bunu kabul ediyorum bak.»

«Evet sizin gibi olmak istemiyorum.» Madem ki aranmıştı, o halde, ağzının payını alacaktı.

«Neden? Beni onaylamıyor musun?»

«Onaylıyorum denemez, ama sizin gibi olmak istemeyişimin nedeni bu değil.»

«Bana benzemek istemeyişinin sebebi ne?»

«Sizinki gibi odam, evim, kütüphanem, arabam olsun isterim. Hattâ sizin gibi konuşabilmek isterim. Sizin kadar bilgili olmak. Avrupa'ya gitmek...»

«Fakat...?»

Rudolph, «Fakat, yalnızsınız,» diye cevap verdi. «Mutsuzsunuz.»

«Sen kırkına gelince yalnız ve mutsuz olmak istemiyorsun değil mi?»

«Evet.»

Boylan çocuklar için masal anlatıyormuş gibi: «Seni seven, güzel bir karın olacak, her gün şehirden eve dönüşünü bekleyecek dört gözle. Güzel şirin çocukların olacak, onlarla oynayacak ve onları yeni bir dünya savaşına göndereceksin ve..»

«Evlenmeyi düşünmüyorum,» dedi Rudolph.

«Ah!» dedi Boylan, «Demek evlilik müessesini inceledin Bense değişik düşünüyordum. Ben evlenmeye niyetliydim. O tepedeki şatonun sessizliğini çocuk kahkahalarıyla doldurmayı amaçlıyordum. Gördüğün gibi evli değilim ve o şatoda da hemen hemen kahkaha sesi duyulmaz. Yine de çok geç değil..» Altın tabakasından bir sigara çıkardı ve yaktı. Çakmağın alevinde ağırmış saçları, yüzünde derin üzüntü çizgileri göründü. «Kız kardeşin sana ona evlenme teklif ettiğimi söyledi mi?»

«Evet.»

«Neden kabul etmediğini de söyledi mi?»

«Hayır.»

«Benim metresim olduğunu söyledi mi sana?»

Metres kelimesi Rudolph'a çok ters gelmişti. «Kız kardeşin kendisini iğfal ettiğimi söyledi mi sana?» dese daha az kırıla-

caktı. Bu da Boylan'ın bir başka kaprisi diye düşünüyordu o zaman. «Evet,» dedi Rudolph. «Söyledi.»

«Onaylıadın mı?»

«Hayır.»

«Neden?»

«Onun için çok yaşlıısnız.»

Boylan; «Bu benim kaybım,» dedi. «Onun değil. Onu gördüğünde teklifimin hâlâ geçerli olduğunu söyler misin?»

«Hayır.»

Boylan, sanki Rudolph'un «hayır» dediğini duymamıştı. «Söyle ona,» diye devam etti. «Onsuz yapamıycrum. Sana bir sır söyleyeyim Rudolph. O akşam ben eğlenmek için gelmedim Jack ve Jill'in yerine. Tahmin edebileceğin gibi öyle yerlere gitmem ben. Orada çaldığını duydum. Arabayla seni takip ettim. Gretchen'i arıyordum, belki kardeşinde ondan bir şeyler bulurum gibi budalaca bir duyguya kapıldım.»

«Ben artık yatsam iyi olacak,» dedi Rudolph ve kapıyı açarak arabadan indi.

«Valizi unutma lütfen.»

Rudolph valizi aldı, çok hafifti, içinde bir şey yoktu sanki. Yeni bir şeytani bilimsel makina.

«Ziyaretine çok teşekkürler,» dedi Boylan. «Bundan asıl hoşlanan ben oldum. Nişangâh hazır olduğunda sana haber veririm. Saat beşte senin ekmek dâğıttığını hatırlayacağım.» Motoru çalıştırdı ve hızla uzaklaştı.

Rudolph, kırmızı stop lâmbalarına bir süre baktı. Sonra kapıyı açtı, içeri girdi. Valizin içine baktı. Annesinin geldiğini duymamış olmasına dua etti.

Valizde kırmızı bir elbise duruyordu. Rudolph elbiseyi inceledi, danteldendi ve önü oldukça açıktı. Kırkardeşini bu elbise içinde düşündü, her yanı görünürdü.

«Rudolph!» Annesinin sesi duyuldu yukardan. «Evet, anne,» dedi ve ışığı aceleyle kapattı. «Akşam gazetelerini unutmuşum, şimdi geliyorum.» Annesi aşağıya inmeden valizi alarak holden çıktı. Kimi koruduğunu bilemiyordu. Gretchen'i mi? Kendini mi? Yoksa annesini mi?»

Bir aşağı sokata oturan Buddy Westerman'a koştu. Pencerelerine hâlâ ışık vardı.

Bir süre sonra Buddy göründü. «Hey, ne var gecenin bu

saatinde?» diye sordu.

«Dinle Buddy bunu benim için bir iki gün saklar mısın?» Valizi Buddy'e verdi. «Julie'ye bir hediye aldım, annemlerin görmesini istemiyorum.» İyi uydurulmuş bir yalan. Herkes Jordach'ların ne cimri olduğunu gayet iyi bilirdi. Buddy, ayrıca bayan Jordach'ın oğlunun kızlarla dolaşmasından hoşlanmadığını da biliyordu.

Buddy, «Tamam,» diyerek valizi aldı.

«Ben de bir gün sana aynı şekilde yardımda bulunurum,» dedi Rudolph.

«Cumartesileri iyi çal yeter,» dedi Buddy. Grupta en iyi çalgıcıydı, elbette böyle şeyler söylemeye hakkı vardı.

Rudolph, «Başka bir şey var mı?» diye sordu.

«Yok, haa, aklıma gelmişken söyleyeyim. Bu gece Julie'yi sinemada gördüm. Yanında tanımadığım bir oğlan vardı. En azından yirmi iki yaşında. Senin nerede olduğunu sordum bilmediğini ve ilgilenmediğini söyledi.»

«Arkadaşıdır.»

Buddy, «Bu kadar da saf olmanın gereği yok,» dedi. «Yarın görüşürüz.» Valizle birlikte içeri girdi.

IV

Genellikle Harold Jordach'ın horlaması evin her yanından duyluyordu. 'Demek ki bu gece doğru yatıyor,' diye düşündü Tom. Saratoga'da kimse ölmemişti. Sadece Harold amca bir iki kilo kaybetmişti.

Tavan arasındaki odasına çıktı, kapıyı açtı, ışığı yaktı ve yatakta Harold Jordach'in çizgili pijamalarıyla oturmakta olduğunu gördü.

Harold amca ışıkta gözlerini kırpıştırarak gülümsüyordu. Önden dört dişi yoktu. Köprüyü geceleri çıkarırdı.

Dişsiz sesiyle, «İyi akşamlar Tommy!» dedi.

«Merhaba amca.» Saçının karma karışık olduğunu, Clothilde koktuğunu biliyordu. Harold amcanın neden orada olduğunu daha anlayamamıştı. İlk defa Tom'un odasına geliyordu. Diyecekleri konusunda dikkatli olması gerektiğini biliyordu.

Harold amca alçak bir sesle, «Oldukça geç değil mi Tommy?» diye sordu.

«Öyle mi? Saate bakmadım.» Tom çıplak odada kapının yanında ayakta duruyordu. Fazla bir eşyası yoktu, dolabın üstünde kütüphanecinin tavsiye ettiği roman göze çarpıyordu. Harold amca sanki bu çıplak odayı doldurmuştu. Yatağın, oturduğu yeri iyice esnemişti.

«Saat gecenin biri,» dedi Harold Jordach, «Senin gibi büyüme çağında olan ve çalışan bir gencin uykusunu iyi alması gerek.»

«Bu kadar geç olduğunun farkına varmamışım.»

«Seni gecenin bu saatine kadar ayakta tutan eğlence nedir?» diye sormaya devam etti Harold amca.

«Hiç, şehirde geziyordum.»

«Elysium'un parlak ışıkları,» dedi Harold Jordach.

Thomas yalancıktan esnedi, gerindi ve süvetlerini köşedeki iskemlenin üstüne attı. «Artık uykum geldi,» dedi sonra, «Derhal yatsam iyi olacak.»

Harold Amca, «Tommy,» diye devam etti. «Burası senin için iyi bir yuva değil mi?»

«Elbette.»

«Burada karnın doyuyor, aileden ayırt edilmiyorsun değil mi?»

«Evet, karnım doyuyor.»

«İyi bir yuvan var, iyi bir çatı altındasın değil mi?». «Çatı» dizsiz ağzından «cadı» der gibi çıkmıştı.

Thomas; «Şikâyetçi değilim,» diye alçak sesle cevap verdi.

Tante Elsa'yı uyandırmanın ve bu sohbete karıştırmanın gereği yoktu.

«İyi ve temiz bir evde yaşıyorsun,» diye ısrar etti. Harold amca, «Herkes sana iyi muamele ediyor, kendi özel bisik'etin bile var.»

«Dedim ya bir şikâyetim yok.»

«İyi bir işin var. İnsan haysiyetine yakışır bir ücret alıyorsun. Bir sanat öğreniyorsun. Yakında savaştan dönenlerle milyonlarca, işsiz adam olacak. Ama oto tamircilerine her zaman iş var. Yanılmıyorum değil mi?»

«Başımın çaresine bakabilirim.»

Harold amca, «Demek başının çaresine bakabilirsin,» diye devam etti. «Bunu çok isterim. Sen benim kanımdansın. Tek bir soru sormadan seni eve kabul ettim. Port Philip'te başın der-

de girmişti, öyle değil mi Tommy? Ama Harold Amcan olsun, Tante Elsa olsun tek soru sormadan seni bağrına bastı.»

«Port Philip'teki ufak bir meseleydi, öyle ciddi bir şey değildi.»

Harold Jordach, «Ne olduğunu sormuyorum,» dedi. Soylu bir davranışla bütün soruları kafasından kovdu. Önü açılmış olan pijamasından sarkık, pembe et kıvrımları görünmüştü. «Bütün bunların karşılığında ne istiyorum senden? Mümkün olmayan bir şey mi? Bana şükran borcu duymanı mı? Hayır hiç birini değil. Sadece bir erkeğe yakışır biçimde davranmanı. Genç bir erkek de uygun bir saatte yatağında olur; kendi yatağında elbet.»

'Haa, şimdi anlaşıldı,' diye düşündü Tom, crospu çocuğu olanı biteni biliyor. Hiç bir şey söylemedi.

«Burası temiz bir evdir Tommy. Ailemiz çevreden saygı görür; yengeni şehirde herkes sever ve sayar. Bankadaki kredimi söylesem şaşarsın. Columbus Eyalet Meclisi üyeliği için Cumhuriyetçi Partiden aday gösterilmek istendiğimi biliyor muydun? Görüyorsun kızlarım nasıl giyiniyor; var mı koca şehirde onlardan daha temiz giyinen. Her ikisi de örnek birer öğrencidir. Bak bir gün karnelerini göstereyim sana. Her pazar kiliseye giderler. Melek gibi saf ve temizdirler Tommy.»

«Anlıyorum.» Bırak böyle sansın budala moruk.

«Bu gece saat bire kadar şehirde dolaşmıyordun Tommy,» diye üzüntülü bir ifadeyle devam etti. Harold Amca, «Nerde olduğunu biliyordum. Su içmeye kalkmıştım garip sesler geldi kulağıma. Sözünü etmeye utanıyorum inan. Senin yaşındaki bir çocuk... Benim kızlarımla aynı evde...»

«Ne olmuş yani?» dedi Tom, ters bir biçimde. Harold Amcanın Clothilde'ın kapısı önünde kendilerini dinlediğini düşünmek midesini bulandırmıştı.

«Ne olmuş yani, demek bütün diyeceğin bundan ibaret.»,

«Ne dememi istiyordunuz?» Birbirlerini sevdiklerini, bunun bütün çürümüş hayatı boyunca başından geçen en olumlu ve mutluluk verici olay olduğunu, yaşlı uygun olsa Clothilde'ı bu allahın belâsı namuslu evden çoktan alıp götüreceğini söylemek istiyordu. Ama söyleyemedi. Dili tutulmuştu.

«O cahil, hilekâr köylü karısının sana yaptıklarından ötü-

rü üzüntü duyduğunu söylemeni istiyorum,» dedi Harold Amca «Bundan böyle o kadına bu evde ya da başka yerde elini sürmeyeceğine dair söz vermeni istiyorum.»

«Hiç bir söz vermiyorum.»

Harold Amca, «Sana karşı iyi davranıyorum,» diye devam etti. «Sana karşı yumuşak olmaya çalışıyorum. Gayet yavaş sesle konuşuyorum görüyorsun. Tante Elsa'nın uyanmasını, her şeyi duymasını, evinin kirletildiğini öğrenmesini, bir skandal çıkmasını önlemek istiyorum... Diyecek başka şey bulamıyorum Tommy.»

Tommy, «Hiç bir söz vermiyorum,» diye tekrar etti.

«Peki o halde hiç bir söz vermiyorsun,» dedi Harold Amca, «Zaten vermen de gerekli değil. Şimdi doğruca onun odasına gidiyorum. O benim istediğim sözü verecektir.»

«Siz öyle sanın.» Söyledikleri kendine bile çocuksu gelmişti.

«Ben öyle sanmam, bilirim Tommy. Her istenen konuda söz verecektir. Çünkü başı belâda. Eğer onu buradan atarsam nereye gidecek. İki yıldır harıl harıl onu arayan sarhoş kocasının yanına, Kanada'ya mı gidecek? Gitsin de herif döve döve öldürsün değil mi?»

«Kanada'ya gitmesi gerekmez. Sürüyle iş var.»

«Demek öyle beyefendiciğim, maşallah devletler hukuku otoritesi gibisin. Demek bu kadar basit. Demek ben polise gitmeyeceğim.»

«Polisin ne ilgisi var bu işle?»

«Sen daha çocuksun Tommy. Gerçi büyük bir adam gibi evli bir kadınla yatmayı biliyorsun ama aklın çocuk aklı. Clothilde, henüz reşit olmayan bir çocuğu iğfal etmiş sayılır. On altı yaşındasın, henüz reşit değilsin. Clothilde'in yaptığı iş suçtur. Burası uygar bir ülke, burada çocukları korurlar. Clothilde'i hapise atmasalar bile, derhal geri gönderirler. Amerikan yurttaşı değil. Derhal Kanada'ya geri postalarlar. Olay gazetelere geçer. Kocası da bekler onu orada. Hiç kuşkun olmasın Tommy, söz verecektir. Senin adına üzgünüm çünkü bu senin kabahatin değil. Kanında var senin bu; baban da orospu meraklısıydı. Ona selâm vermeye utanırdım. Üstelik, bilmem söylediler mi sana, annen de piçtir. Rahibeler büyüttü onu. Sor bir gün annene bakalım, kimmiş babası; ya da annesinin kim olduğunu

sor bir. Hadi artık uyu Tommy.» Sonra Tom'un omuzunu okşadı babacan bir biçimde, «Severim seni,» diye devam etti. «İlerde iyi bir insan olmanı isterim. Ailenin övüneceği biri olmanı isterim. Senin için en iyi olanı yapıyorum. Hadi artık yat bakalım.»

Çıplak ayakları, çizgili pijamalarıyle bir file benziyorau. Bütün kozlar elinde odadan çıktı.

Tom ışığı kapattı; yüzü kcyun uzandı yatağa ve yastığa bütün gücüyle bir yumruk indirdi.

Ertesi sabah Clothilde'la konuşabilmek için erkenden aşağıya indi, fakat Harold Amca odasında gazetesini okuyordu.

Tom'u görünce; «Günaydın,» demişti. Dişleri yerliyerindeydi bu kez. Gürültüyle kahvesini yudumluyordu.

Az sonra Clcthilde, elinde bir bardak portakal suyuyla içeri girdi. Tom'un yüzüne bakmıyordu. Üzüntülüydü. Harold Amca, «Şu Almanya'da neler oluyor,» diye söze başladı, «Ruslar Berlin'de kadınların ırzına geçiyormuş. Eminim yüz yıldır bunu bekliyorlardı. İnsanlar bodrumlarda yaşıyorlarmış. Eğer Tante Elsa'ya rastlayıp zamanında Amerika'ya gelmeseydim kimbilir şimdi nerede olurdum?»

Az sonra sofradan kalktı Tom, bir ara evde kimse yokken geri dönmeyi düşünüyordu. Harold Amca, «Coyne'e söyle 9.30'da geleceğim. Bankaya uğramam gerek. Ayrıca Bay Duncan'a arabasını öğlene yıkanmış clarak teslim edeceğime söz verdim, unutmasın.»

Thcmas kapıdan çıkarken ikizlerin yemek odasına girdiğini, «Meleklerim benim!» diyerek onları yanaklarından öptüğünü duydu.

Öğleden sonra dörtte evde kimse kalmayacaktı. O gün Tante Elsa ikizleri dişçiye götürüyordu. Harold Amcanın da sergi salonuna gideceğini biliyordu. Clothilde yalnız olacaktı.

«Yarım saate kadar dönerim,» dedi Coyne'a, «Birini görmeliyim.»

Coyne'ın hoşuna gitmemişti bu, ama canın cehenneme Coyne!

Eve vardığında Clothilde çimleri suluyordu. Güneşli bir gündü.

Clothilde, bisikletten inen Tom'a şöyle bir baktı, sonra çimleri sulamaya devam etti.

«Clcthilde,» dedi Tom, «içeri gel, senle konuşmam lâzım.»

Clothilde, «Çimleri suluyorum,» diye cevap verdi. Hortumu evin önündeki petunyalara doğru çevirmişti.

«Bak bana,» dedi Tom.

«Senin işte olman gerekmiyor mu bu saatte?»

«Amcam, dün gece odana geldi mi?»

«Ne olacak?»

«Odayı aldın mı onu?»

Clothilde, «Burası onun evi,» diye cevap verdi.

«Ona herhangi bir şey hakkında söz verdin mi?»

«Ne farkeder. Işine dön. Etraftan görecekler.»

«Ona herhangi bir şey hakkında söz verdin mi?»

«Seni bir daha yalnız görmeyeceğimi söyledim.»

«Ama gerçekten söylemedin bunu değil mi?»

«Gerçekten söyledim.»

Tom, parmağında evlilik yüzüğünün parladığını gördü. «Her şey bitti artık.»

«Hayır hiç bir şey bitmedi.» Onu kolundan tutup sarsmak istiyordu. «Çık bu allahın belâsı evden, yeni bir iş bul, ben de seninle gelirim...»

Clothilde sertçe, «Saçmalama,» dedi. «Sana herhalde işlediğin suçtan söz etmiştir.» Suç sözcüğü alaylı bir şekilde ağzından çıkmıştı. «Yoksa beni geri göndertir. Romeo Juliet değiliz. İşine dön artık.»

«Hiç bir şey söylemedin mi ona?» Umutları kırılmıştı hep. Hemen oracıkta, çimlerin üstüne, Clothilde'in önünde oturup ağlayacağından korktu.

«Söylenecek bir şey yok. Vahşi bir adamdır,» dedi Clothilde, «Kıskanıyor seni. Bir erkek kıskançlık duydu mu, ha ağaca ha duvara konuşmuşsun fark etmez.»

«Kıskanıyor mu? Ne demek istiyorsun?»

«Iki yıldır benimle yatmaya çalışıyor,» diye devam etti Clothilde, «Geceleri karısı uyuduktan sonra gelir, kedi gibi kapıyı tırmalar hep.»

«Vay şişko piç vay!» dedi Tom. «Gelecek sefere kapıda beklerim onu.»

«Hayır beklemeyeceksin,» dedi Clothilde, «Çünkü gelecek sefere içeri alacağım onu.»

«İçeri mi alacaksın?»

«Ben bir hizmetçi parçasıyım, işi kaybetmek ya da Kana-

da'ya geri gönderilmek istemiyorum. Geçenleri unut. İki güzel hafta geçirdik. İyi ve sevimli bir çocuksun, başını belâya soktuğum için özür dilerim.»

«Pekâlâ, pekâlâ,». diye bağırdı Tom. «Bir daha hiç bir kadına el sürmeyeceğim...»

Başka bir şey söylemedi; tıkanmıştı; bisikletine atladı ve oradan uzaklaştı. Geri bakmadı bir daha, Clothilde'in umutsuz ve karanlık yüzündeki göz yaşlarını göremedi.

Vücudu oklarla dolu bir Saint Sebastian. Garaja doğru yol alıyordu.

BÖLÜM 9

I

Gretchen, 8. caddede metrodan indi, bakkaldan altı şişe bira aldı sonra bir kolunda Willie'nin elbiseleri aceleyle II. caddeye doğru yürümeye başladı. Diğer elinde büyük kahverengi bir kese kâğıdı içinde biralar vardı. Willie'nin evde olmasına dua etti; ne zaman evde olacağı hiç bilinmezdi. Az önce yedek oyuncuların provasından çıkmıştı, gece sekizde yeniden gitmesi gerekiyordu. Nichols ve rejisör yedek oyuncular provasında onu denemişler ve kabiliyeti olduğunu tesbit etmişlerdi. Oyun az çok başarı kazanmıştı. Hiç kuşkusuz Haziran'a kadar devam edecekti. Her gece maycyla üç kere sahneden geçiyor ve seyirciler her seferinde gülüyordu. Fakat sinirli bir gülüştü bu. Yazar ilk başta bu gülmelere çok sinirlenmiş, Gretchen'in işine son vermek istemiş, fakat Nichols ve rejisör bu gülmelerin oyun için iyi olduğuna inandırmışlardı onu. Oyundan sonra arada sırada birlikte yemeğe çıkma daveti yapan garip mektuplar alıyordu. Bu konuda hiç kimseye cevap vermemişti. Oyundan sonra Willie her zaman soyunma odasında beklerdi onu ve kızdırmak istediği zaman; «Tanrım neden evlendim sanki? Yazarı okuyorum,» derdi.

Boşanma işinin uzamaya başladığını söylüyordu Willie.

Apartmanın antresinde posta kutusuna baktı, mektup var mı diye. Kutunun üstünde Abbot - Jordach yazılıydı.

Büyük bir aceleyle merdivenleri tırmandı, kapıyı açtı ve, «Willie...» diye seslendi. Nefes nefese kalmıştı. Daire kapısı

doğrudan cturma cdasına açılıyordu. Tcpu topu iki odası vardı pansiyonun. İki küçük oda. Bu bakımdan aslında «Willie» diye seslenmenin gereği yoktu. Onun adını söylemek için bahaneydi sadece.

Elinde bir bardak biray'a Rudclph yıpranmış divanın üstünde oturuyordu.

«Aaa!» dedi Gretchen.

Rudclph kalktı. «Merhaba Gretchen!» dedi. Bardağını masaya bırakarak Gretchen'i yanaklarından öptü.

«Rudy ne arıyorsun burada?»

«Kapıyı çaldım, arkadaşın beni içeri aldı.»

Willie, «Arkadaşın giyiniyor,» diye içeri odadan seslendi.

Bazen bütün gün rcbdöşambr ile evde otururdu. Pansiyon öyle küçüktü ki odalardan birine konulan perdeyle ayrılmış çok ufak bir mutfakları vardı. Willie, «Birazdan geliyorum,» diye devam etti. «Öpücük gönderirim sana.»

Gretchen, «Seni gördüğüme memnun oldum Rudy,» dedi, paltosunu çıkardı, sonra Rudolph'u kucakladı. Bir adım geri çekildi ve ona bakmaya başladı. Beraberken ne kadar yakışıklı olduğunu bir türlü fark edememişti.

«Bir kaç ay içinde büyümüş olman mümkün mü?» diye sordu.

Rudclph, «Hemen hemen altı ay oluyor Gretchen,» dedi. Suçlama mı?

«Gel otur yanıma,» diyerek Rudclph'u kolundan çekti, divana, yanına oturttu. Gözüne kapının yanında duran küçük valiz ilişti. Ne ona, ne de Willie'ye aitti. Sanki evvelce bu valizi bir yerde görmüş gibiydi.

«Anlat bakalım,» dedi, «Evde ne olup ne bitiyor?»

Rudolph, «Evde pek bir şey olduğu yok, hep bildiğin gibi,» diye cevap verdi. Güvenmiş olsa bile bunu göstermezdi. Gretchen kendine hâkim olma konusunda ondan yararlanmalıydı. Birasından bir yudum alarak; «Herkes özlemini bende tatmin ediyor artık,» diye devam etti. «Tek ben kaldım, biliyorsun.»

Gretchen güldü, endişesinde haksızdı; Rudolph'un ne kadar olgun olduğunu anlayamamıştı.

«Annem nasıl?»

«Hâlâ **Rüzgâr Gibi Geçti'**yi okuyor. Hastalandı son zaman-

larda. Doktor filibit olduğunu söylüyor.»

«Dükkâna kim bakıyor şimdi?»

«Bayan Cudahy diye bir dul hanım bakıyor, haftada otuz dolar.»

«Babam bayılmıştır bu işe.»

«Pek memnun olmadı elbet.»

«O nasıl?»

«Doğruyu söylemek gerekirse,» diye devam etti Rudolph, «Annemden daha hasta bir fiske vurduğu yok. Sen gittiğinden beri nehre de gitmiyor hiç.»

«Nesi var?» İlgi duyduğuna hayret etmişti Gretchen.

«Bilmiyorum. Babamı bilirsin hiç bir şey söylemez.»

Gretchen, «Benden söz ediyorlar mı hiç?» diye dikkatle sordu.

«Tek kelime bile etmiyorlar.»

«Ya Thomas'dan?»

«Gitti ve unutuldu,» dedi Rudolph. «Ne olduğunu bir türlü öğrenemedim. Bir satır olsun yazdığı yok.»

«Ailemiz,» dedi Gretchen, bir an Jordach ailesi bir film şeridi gibi geçti kafasından. «Evet...» diye başını salladı ve sözüne devam etti; «Nasıl buldun yerimizi?» Willie'yle birlikte döşedikleri pansiyonu işaret etmişti eliyle. Mobilya sanki birinin tavan arasından çıkmıştı. Gretchen bir kaç saksı çiçek almış duvarları da seyahat acentalarının afişleriyle süslemeye çalışmıştı.

Rudolph, «Çok güzel!» diye ciddiyetle cevap verdi.

Gretchen; «Gerçi görünüşü çok berbat ama,» diye devam etti; «Tek büyük bir özelliği var, Port Philip'de değil.»

«Ne demek istediğini gayet iyi anlıyorum,» dedi Rudolph Gretchen, keşke bu kadar ciddi olmasa diye düşündü. Onu buraya hangi rüzgârın attığını merak etmişti.

«Senin o güzel kız ne âlemde?» Gretchen'in sesinde yapmacık bir canlılık vardı. «Julie'den bahsediyorum.»

«Ha, Julie; iyi kötü geçinip gidiyoruz işte.»

Willie saçlarını tarayarak odaya girdi. Sırtında ceket yoktu. Görüşmeyeli bir kaç saat olmuştu. Buna rağmen Gretchen onu yılların özlemini giderircesine kucakladı. Rudolph, kibarca oyağa kalkmıştı, «Otur otur lütfen,» dedi Willie. «Kumandanın değilim.»

Bir an Willie'nin bu kadar kısa boylu olmasına Gretchen'in canı sıkıldı.

Willie, iskemlenin üstünde temizleyiciden alınmış elbisesini ve köşedeki birayı görünce, «Onu ilk gördüğümde bir erkek için mükemmel bir eş ve anne olursun demiştim,» dedi, «Soğuk mu kaçtı?»

«Ayyy!»

Willie şişelerden birini açtı ve Rudolph'a dönerek, «Rudy?» diye sordu.

«Teşekkür ederim henüz bitmedi biram.» Tekrar yerine oturdu.

Kendine bir bardak bira koydu, içmeye başladı. «Açık konuşalım,» dedi sonra, «Rudy'e her şeyi anlattım. Sadece teknik bakımdan günahkâr bir hayat sürdüğümüzü açıkladım kendisine. Sana evlenme teklif ettiğimi, beni reddettiğini, ama bunun uzun sürmeyeceğini söyledim.»

Gerçekti bu. Defalarca ona evlenme teklif etmişti Willie. Birçok seferinde bunu sahiden istediğini anlamıştı Gretchen.

«Ona evli olduğunu da söyledin mi?» diye sordu. Rudolph'un kafasında en ufak bir soru kalsın istemiyordu.

«Söyledim,» dedi Willie. «Sevdiğim kadınların erkek kardeşlerinden bir şey saklamam. Evliliğim tam anlamıyla bir kapris işi oldu, gelip geçici bir genç bulutu.»

«Rudy akıllı bir genç. Anladı beni. Düğünümüzde dans edecek. Yaşlandığımız zaman yardımcı olacak bize.»

Gretchen, ilk defa Willie'nin şakalarından rahatsız olmuştu. Gerçi Willie'ye Tom'dan, annesinden, babasından ve Rudolph'dan söz etmişti ama, ilk defa gerçekten ailesinin bir ferdiyle karşılaşıyorlardı.

Hiç bir şey söylemedi Rudolph.

Willie'nin şakalarını örtbas etmek amacıyla, «New York'da ne arıyorsun Rudy?» diye sordu.

«Arabayla geldik buraya,» dedi Rudolph. Boylan'la birlikte geldiklerini Willie'nin yanında söylemek istemiyordu. «Okul yarım gün, tatil de.»

«Nasıl gidiyor okul?» Bunu söylediğine pişman olmuştu, sanki konuşacak başka söz kalmamıştı da böyle saçma bir soru soruyordu.

Rudolph,» «İyi,» diye kestirip attı.

«Rudy,» diye sordu Willie. «Enişte olarak nasıl buluyorsun beni?»

Rudolph, düşünceli yeşil gözlerle bir süre baktı Willie'ye. «Bilmiyorum,» diye cevap verdi. Sonra; «Sizi henüz tanımıyorum,» dedi.

«İşte böyle olmalı,» dedi Willie. «Benim en büyük eksikliğim bu. Çok açık bir adamım. Kalbim dilimde sanki.» Buna karşılık Rudolph gayet sakindi. telaşsızdı. Willie, «Bu gece Rudy'yi senin oyuna davet ettim,» diye devam etti.

«Budalaca bir oyun,» dedi Gretchen. Kardeşi, milletin önünden çıplak geçerken kendisini seyretsin istemiycrdu. «St. Joan'ı oynayana kadar bekle.»

Rudolph, «Zaten meşgulüm,» diye cevap verdi.

«Oyundan sonra onu akşam yemeğine de davet ettim,» dedi Willie, «Daha önce verilmiş bir sözü olduğunu söylüyor, Belki sen caydırabilirsin. Sevdim Rudolph'u, ona kopmaz bağlarla bağlıyım.»

«Teşekkür ederim, ama bir başka akşam,» diye cevap verdi Rudolph. «Gretchen ordaki valizde senin için bir şey var. Bunu sana vermem istendi benden.» Eliyle kapının yanında duran valizi işaret etti.

«Nedir?» diye sordu Gretchen. «Kim gönderdi?»

Rudolph; «Boylan,» diye cevap verdi.

«Oh!» dedi Gretchen. «Bana da bir bardak bira versene Willie.» Kolktı ve valize doğru yürüdü, «Bir hediye, ne iyi değil mi?» Valizi masanın üstünde açtı, kırmızı elbiseyi gördü. «Bu kadar kırmızı olduğunu sanmıyordum,» dedi.

Sesinde telâş yoktu.

«Kutsal adam,» dedi Willie.

Rudolph ikişini de büyük bir dikkatle gözlüycrdu.

Gretchen; «Mutsuz gençliğimden bir anı,» dedi. Sonra Rudolph'u kolundan tutarak, «Willie her şeyi biliyor Rudolph,» dedi.

«Bir köpek gibi geberteceğim onu,» dedi Willie. «Ne yazık ki B 17'yi geri verdim.»

Gretchen, «Kalsın mı Willie?» diye şüpheyle sordu.

«Elbette kalsın. Tabiî eğer Boylan'a senden daha iyi uyuyorsa bilemem.»

Gretchen elbiseyi masanın üstüne bırakarak, «Nasıl oldu da seni buldu?» diye sordu.

«Tanıştık işte. Arada sırada görüşüyorduk. Adresini istedi vermedim. Benden elbiseyi bırakmamı istedi bu kez...»

«Çok memnun olduğumu söyle. Giydiğimde onu hatırlayacağımı söyle.»

«Eğer istersen kendin söyleyebilirsin,» dedi Rudolph. «Beni New York'a o getirdi, 8. caddede bir barda beni bekliyor şimdi.»

«Neden olmasın?» dedi Willie. «Hadi hep birlikte gidip şu kart zampara ile iki kadeh bir şey içelim.»

Gretchen, «Onunla içki içmek istemiyorum,» dedi.

«Bunu söyleyeyim mi ona?» diye sordu Rudolph.

«Evet.»

Rudolph ayağa kalktı. «Gitsem iyi olacak, hemen dönerim demiştim.»

Gretchen, «Valizi unutma,» dedi.

«Valizin sende kalabileceğini söyledi.»

«Hayır istemiyorum.» Küçük deri valizi kardeşine uzattı. Sonra; «Rudy,» diye sordu. «Sık sık görüşüyor musun onunla?»

«Haftada bir kaç kere.»

«Seviyor musun onu?»

«Pek emin değilim, bana çok şey öğretiyor.»

«Dikkatli ol!»

«Merak etme.» Willie'ye elini uzattı. «Hoşça kalın, biraya teşekkürler.»

Willie, kuvvetle Rudolph'un elini sıktı. «Artık nerede oturduğumuzu biliyorsun, ziyaretimize gel, gerçekten.»

«Gelirim,» dedi Merdivenlerden inmeye başladı.

«Güzel bir kardeşin var,» dedi Willie, «Keşke onun kadar yakışıklı olsaydım.»

Gretchen, «Yeteri kadar güzelsin,» diye cevap verdi ve boynuna sarılıp onu öptü, «Yıllardır öpüşmedik sanki.»

Willie; «Altı uzun saat!» diye cevap verdi. Yeniden öpüştüler.

«Ben gelmeden ne konuştunuz?» diye sordu Gretchen.

«Övdük seni.»

«Anladık, anladık, övmekten başka diyorum.»

«Ne iş yaptığını sordu bana. Elbette günün bu saatinde kız-

kardeşi dışarda ekmeğini kazanmaya çalışırken bir erkek evde yalnız başına ne yapar diye merak etmiştir. Endişelerini giderdim ama.»

Willie, bir arkadaşının yeni çıkarmaya başladığı bir radyo dergisinde çalışıyordu. Görevi günlük radyo programını izlemekti; bunu derginin daracık odasında yapmaktansa, evde çalışmayı tercih ediyordu. Haftada doksan dolar geçiyordu eline. Gretchen'in altmış dolarıyla birlikte geçinmelerine yetiyordu; yine de ay sonuna doğru açıkta kalıyorlardı hep, Willie'nin dışarda yemek ve barlarda içmek alışkanlığından ötürü.

«Ona aynı zamanda oyun yazarı olduğunu da söyledin mi?»

«Hayır bunu bir gün kendinin öğrenmesini tercih ederim.»

Willie, yazdığı oyunu henüz Gretchen'e göstermemişti, oyunun ancak bir sahnesini yazmıştı ve bunu da yeniden yazmak fikrindeydi.

Kırmızı elbiseyi üstüne tutarak abartılmış bir kıvrımayla yürümeye başladı; «Kadın olarak nasılım, ne dersin?»

«Bir şeye benzemezdin.»

Willie; «Bir giy bakalım nasıl olacak,» dedi. Gretchen elbiseyi aldı, yatak odasına gitti.

Elbisenin fermuarını güçlükle çekti. Şimdiye dek sadece iki kere giymişti, biri dükkânda biri de Boylan'ın evinde. Aslında pek giymiş sayılmazdı. Kendine uzun uzun baktı aynada. Göğüs kısmının oldukça açık olduğunu düşündü. Olduğundan biraz daha yaşlı görünüyordu elbisenin içinde, alımlı ve kendinden emin bir New Yorklu. Saçlarını omuzlarına dökülecek biçimde açtı.

Aynaya son bir kere daha baktıktan sonra otumra odasına geçti. Willie yeni bir şişe açmakla meşguldü; onu görünce ıslık çaldı; «Beni korkutuyorsun,» dedi.

Gretchen bir manken zarafetiyle kendi etrafında döndü, etekleri havalandı. «Ne dersin giyebilir miyim? Biraz fazla açık geldi bana.»

Willie, «Korkunç,» diye uzatarak hayranlıkla baktı; «Çok iyi bir kesimi var. Bu elbisenin içinde seni gören her erkek arzu etsin seni diye yapılmış.» Sonra Gretchen'e doğru yaklaşarak, «Düşünceye uygun eylem,» dedi. «Erkek kadının fermuarını açar.» Fermuarı açtı ve elbiseyi Gretchen'in omuzlarından dikkatle sıyırdı. Parmaklarında bira şişesinin soğukluğu vardı, ür-

perdi Gretchen. «Hâlâ bu odada ne arıyorum?» diye sordu.

Yatak odasına geçtiler, vakit kaybetmeden soyundular. Bu elbiseyi ilk giydiği gün Boylan da aynı şeyi yapmıştı. Anılardan kaçmanın yolu yoktu.

Willie son derece yumuşak bir biçimde sevişiyordu onunla, sanki kırılacak bir şey imiş gibi. Bir keresinde, sevişirken Gretchen'in aklına **soygun**la sözcüğü gelmiş ve ister istemez gülmüştü. Gülmesinin nedenini Willie'ye söylemedi. Willie, Boylan'dan çok farklıydı. Boylan onu eziyor, siliyordu. Şiddetli, vahşi bir yıkım seremonisi, bir işkence oluyordu Boylan'la sevişmek. Boylan'dan ayrılalı yeniden kendine gelmişti sanki, uzun bir seyahatten dönmüş gibi. Willie'yle sevişmek müşfik, yumuşak, sevgi dolu ve günahsız olarak gerçekleşiyordu. Hayat akışlarının bir parçasıydı, günlük ve doğal. Yabancılaşma ve terk edilmişlik duygusu yoktu bu ilişkide. Çoğu zaman Willie'yle birlikte olmuyordu ama ne fark ederdi.

Az sonra Willie sırt üstü döndü, vücutları birbirine dokunmadan yanyana öylece yattılar. Sadece çocuksu bir biçimde kenetliydi elleri.

«Evde olmana çok sevindim,» dedi Gretchen.

Willie, «Her zaman evde olacağım,» diyerek kuvvetle Gretchen'in elini sıktı.

Yandaki masaya uzandı ve bir sigara aldı. Oturma odasına açılan kapıdan içeri ışık sızıyordu. Annesinden gizli sigara içen küçük bir çocuğa benziyordu. «Eh! Anlat bakalım bugün ne yaptın?» diye sordu.

Gretchen, bir an tereddüt etti, sonra; «Her zamanki gibi,» diye cevap verdi. «Gaspard yine asıldı bana.» Gaspard oyunun baş aktörüydü; sahne arasında Gretchen'i prova için odasına çağırmış ve nerdeyse üstüne saldırmıştı.

«Hey gidi koca Gaspard, iyi parçadan anlar,» dedi Willie, sakince.

«Sonra asılan biri olsa patlardım,» dedi Gretchen.

Willie, «Eminim, eminim!» diye gülerek cevap verdi.

«Bugün Nichols da tiyatrodaydı. Provadan sonra bana gelecek oyunda da bir rol verebileceğini söyledi. Bu sefer büyük bir rol dedi.»

«Yıldız olacaksın, ismin ışıklarla yazılacak ve beni eski bir ayakkabı gibi fırlatıp atacaksın.»

Sonra söyleyeceğime şimdi de söyleyebilirim diye düşündü Gretchen; «Gelecek mevsim çalışmayabilirim.»

«Neden?» Merakla Gretchen'e baktı.

«Bu sabah doktora gittim. Hamileyim.»

Willie, Gretchen'in elini tutarak yüzünü inceledi bir süre, sigarasını söndürdü ve, «Susadım,» dedi. Sonra yavaşça yataktan kalktı, sırtındaki ameliyat izi göründü. Bira almak için oturma odasına geçti. Gretchen karanlıkta, terk edilmişlik duygusu içinde yatakta uzanmıştı. 'Her şey yıkıldı, söylememeliydim,' diye düşündü. Hamile kalmış olabileceği geceyi hatırladı. Bir partiden dönmüşlerdi sabaha karşı dörtte. İyice başı dönüyordu. Sevişirlerken tedbir almayı ihmal etmişlerdi. Genellikle eve döndüklerinde sevişemeyecek kadar yorgun olurlardı, ama o allahın belâsı gece yeteri kadar yorgun değillerdi işte. Bir şey derse, çocuğu aldıracağımı söylerim diye düşündü. Gerçi hiç bir zaman kürtaj olamayacağını biliyordu ama, yine de böyle söylemeyi kararlaştırdı.

Az sonra Willie yatak odasına döndü. Gretchen, yatağın yanındaki lâmbayı yaktı, yüzündeki ifade söyleyeceklerinden çok daha önemliydi. Çarşafı çekti üstüne, Willie'nin sırtındaki robdöşambr yıkanmaktan solmuştu.

Willie, yatağın kenarına oturarak, «Dinle,» diye söze başladı. «İyi dinle, ya boşanacağım ya da öldüreceğim orospuyu. Sonra hemen evleneceğiz ve ben derhal çocuk bakımı konusunda dersler almaya başlayacağım. Dinliyor musun beni Bayan Jordach?»

«Evet dinliyorum.»

Willie uzandı ve onu yanağından öptü. Yılbaşı armağanı olarak ona ipek bir robdöşambr almayı düşündü Gretchen.

II

Rudolph elinde valiz, barın merdivenlerinde göründü. Boylan içki bardağına dalmıştı. Barda bir sürü erkek vardı, bir çoğu belki de eşcinsel.

«Valizi geri getirdin ha?»

Rudolph, «İstemedi,» diye cevap verdi.

«Ya elbise?»

«Elbiseyi aldı.»

«Ne içiyorsun?»

«Bira ,lütfen.»

Boylan, «Bir bira,» diye garsona seslendi. «Ben viskiye devam ediyorum.»

Barmen içkilerini getirdi. Masadaki bardağı alırken Boylan'ın elinin titrediğini farketti. Kimbilir kaçıncı viskiydi bu.

«Burda olduğumu söyledin mi ona?» diye sordu Boylan.

«Evet.»

«Gelecek mi?»

«Hayır. Birlikte yaşadığı adam gelmek istedi ama o istemedi.» Dürüst olmamak için bir neden yoktu.

«A! Demek biriyle beraber?»

«Evet biriyle birlikte yaşıyor.»

«Anlıyorum,» dedi Boylan, «Hiç vakit kaybetmiyor, öyle değil mi?»

Rudolph birasını içti.

«Kız kardeşin fazlasıyla arzularına kapılan biri,» diye devam etti Boylan. «Bunun onu nereye sürükleyebileceğini düşünüyorum da endişeleniyorum.»

Rudolph, birasını içmeye devam etti.

«Evli falan değiller ya, hani yani tesadüfen de olsa demek istiyorum?»

«Hayır, adam hâlâ biriyle evliymiş.»

Bir süre daha baktı aynada kendine Boylan. Balıkçı yaka siyah kazak giymiş genç bir erkekle göz göze geldiler; genç erkek gülümsedi. Boylan, Rudolph'a dönerek, «Ne biçim bir adam?» diye sordu. «Hoşlandın mı ondan?»

«Genç. İyi birine benziyor, çok şakacı.»

«Adam ne iş yapıyor? Öğrenebildin mi?»

«Bir radyo dergisinde yazarmış.»

«Ha, onlardan biri,» dedi Boylan.

«Teddy,» dedi Rudolph, birden. «Eğer beni dinlersen onu unutmalısın.»

«Zengin tecrübelerinize dayanarak, bana onu unutmamı mı öğütlüyorsunuz.» Acı bir alayla konuşmuştu.

«Evet, tecrübem yok ama, adama bakışını gördüm. Bu yeter.»

«Ona hâlâ kendisiyle evlenmek istediğimi söyledin mi?»

«Hayır. Bunu kendin söylesen daha iyi olur. Herhâlde adamın önünde söyleyemezdim değil mi?»

«Neden?»

«Çok içki içiyorsun Teddy.»

«Ben mi?» diye sordu Boylan, «Belki. Kızkardeşine birlikte gidelim, bir ziyaret edelim desem bunu istemezdin değil mi?»

«Bunu yapamayacağımı biliyorsun.»

«Biliyorum yapamazsın,» dedi Boylan. «Ötekilerden farksızsın sen de. Bir bok bile yapamazsın.»

«Buraya bak!» dedi Rudolph. «Şimdi trene biner geri dönebilirim.»

Kolunu Rudolph'un omuzuna atarak; «Özür dilerim,» dedi Boylan. «Burada bir saattir Gretchen'in kapıdan girivereceğini umuyordum. Düş kırıklığı insanı terbiyesiz yapıyor. Gerçekçi olmak en iyisi. Affet beni. Elbette trenle dönecek değilsin eve. Bu gece özgürlüğümüzün acısını çıkartacağız. Bir iki sokak ötede oldukça iyi bir lokanta vardır. Ordan başlarız. Hesabı lütfen.»

Boylan hesabı öderken balıkçı yaka siyah kazak giymiş genç adam yanlarına yaklaştı. «Sizlere içki ikram edebilir miyim baylar?» diye sordu. Rudolph'a bakıyor, gülümsüyordu.

«Sen bir budalasın!» dedi Boylan, sakin.

«Oo, hadi bırak bunları şekerim!» dedi genç adam.

Hiç bir uyarmada bulunmadan adamın burnuna sert bir yumruk attı Boylan. Adam barın önüne yığıldı ,burnundan kan geliyordu.

«Hadi gidelim Rudolph,» dedi sakince.

Barmen ve barda bulunanlar ne olduğunu anlamadan dışarı çıkmışlardı.

«Epey zaman varki, gelmiyordum buraya,» dedi Boylan. «Müşterileri değişmiş anlaşılan.»

Restoranda yirmi dolarlık bir hesap ödedikten sonra Cafe Scciety adlı bir gece kulübüne gittiler.

Etraf çok kalabalıktı; genellikle zenci gençler vardı.

Rudolph, öne doğru eğilmiş, kendini müziğin görkemine kaptırmış, zenci trompetçiyi izliyordu büyük bir dikkatle. Boy-

lan, küçük bir sessizlik alanı içinde devamlı viski ve sigara içiyordu. Rudolph da viski ısmarlamıştı, bir şey ısmarlaması gerekiyordu çünkü.

Bir kadın yaklaştı masalarına. Kollarını ve omuzlarını açıkta bırakan bir gece elbisesi giymişti. «Teddy!» dedi kadın, «Teddy Boylan, ben seni öldü sanıyordum.»

Boylan ayağa kalkarak, «Merhaba Cissy,» dedi. «Görüyorsun henüz ölmedim.»

Kadın kollarını Boylan'ın boynuna dolayarak onu dudaklarından öptü. Boylan rahatsız olmuştu, başını döndürdü. Rudolph ne yapacağını bilmez bir biçimde ayağa kalkmıştı.

«Nerede saklanıyordun şimdiye kadar?» diye sordu kadın. Bir adım geri çekilmiş Boylan'ı seyrediyordu. Üstünde bir sürü mücevher vardı; trompetten yansıyan spotların ışığında parlıyordu; sahte ya da gerçek olduklarını bilemiyordu Rudolph. Abartılmış makyaj yapmıştı. Sürekli olarak Rudolph'a, gülümseyen gözlerle bakıyordu. Boylan, Rudolph'u kadınla tanıştırdı, «Masamıza gel, genç ve yakışıklı arkadaşını da getir. İsmi ne demiştin?»

«Bay Rudolph Jordach'ı takdim edeyim,» dedi Boylan sertçe. «Bayan Rlfred Sykes.»

«Arkadaşlarım sadece Cissy der,» dedi kadın. «Çok hoş çocuk!» diye devam etti. «Huy değiştirdiğin için seni kınamıyorum sevgilim.»

«Tanrı vergisi budalalığını aşma Cissy,» dedi Boylan.

Kadın güldü. «Hep aynı bokun soyusun!» dedi. «Gel masaya da takıma bir merhaba de.» Eliyle veda ederek salonun arkasına doğru masaların arasında yürümeye başladı.

Boylan yerine oturdu, oturması için Rudolph'a da işaret etti. Rudolph, yüzünün kızarmış olduğunu hissediyordu, ama belli olmayacak derecede karanlıktı içerisi.

İçkisini yudumlamaya devam etti Boylan. «Budala karı!» dedi. «Savaştan önce tanışmıştık onunla Rudolph'a bakmıyordu. «Hadi bir an evvel gidelim buradan, çok gürültülü ve bir sürü de zenci var etrafta. Başarılı bir isyan sonrası köle gemisini andırıyor.»

Garsona el etti, hesabı ödedi, palto ve şapkalarını aldılar ve dışarı çıktılar. Perkins dışında Boylan'ın Rudolph'a tanıştırdığı ilk insan bayan Sykes'dı, arkadaşları için sadece Cissy.

'Eğer bunlar Boylan'ın arkadaşlarıysa, adamın neden o tepede yalnız başına yaşadığı anlaşılır,' diye düşündü Rudolph.

Kadının masalarına gelmesinden hoşlanmamıştı. Yüzünün kızarması ona tecrübesiz ve çok genç olduğunu hatırlatmıştı. Ayrıca, bütün gece, kulüpte o trompeti dinlemek isterdi.

Arabayı park ettikleri 4. Caddeye doğru yürümeye başladılar. Yol boyunca sokağa taşan müzik sesi ve yüksek sesle sürdürülen tartışmalar duydular.

Boylan; «İnsanlar kötüleşti!» dedi. «Şehvet, Amerikalıların yüzünde alışılmış bir ifade oldu artık. Bir daha sefere geldiğimizde kızını da birlikte getir. Böyle bir muhite girmek için fazlaca duygulusun.»

«Gelmesini rica ederim.» Julie'nin gelmeyeceğini biliyordu. Hoşlanmıyordu Boylan'dan.

«Oldukça neşeli olur,» dedi Rudolph, «**Titanik**'in batışı gibi.»

Boylan güldü. «Gençliğin bilgeliği,» dedi. «Umut vaat eden bir insansın.» Sesi yumuşak ve şefkatliydi. «Biraz da şansın yardım ederse başarılı olacaksın.»

III

Thomas, kırık iskemlede oturmuş, sırtını duvara yaslamış, ağzında bir saman çöpü, karşıdaki kereste deposunu seyrediyordu. Bir gece önce dansta kavga etmişti, bütün vücudu ağrıyordu, eli şişmişti. Benzin istasyonunun arkasındaki yazıhaneden Harold amcanın çıktığını gördü. Şehirde bir çok kişi, kavgaları yüzünden Tom'u amcasına şikâyet etmişti, ama Harold Jordach bunun sözünü etmedi Tom'a. Saat ikide arabanın yağlanması ve hazır olması gerekiyordu, buna rağmen yine de bir şey söylemedi Harold Amca. Tabiî, Tom'u öyle iskemlede oturmuş saman çiğnerken görmek onu çıldırtıyordu. Artık Tom'a hiç bir konuda bir şey söylemiyordu Harold Amca. Bu günlerde iyi değildi; pembe sarkık yüzü sararmıştı. Yüzünde, bir bombanın patlamasını bekleyen bir adamın ifadesi vardı. Bomba Tom'du elbet. Tom'un, Harold Jordach'la Clothilde arasında geçenler hakkında en ufak bir imada bulunması, evin neşesini ve tabiî özellikle de Tante Elsa'nın neşesini değiştirmeye yeterdi. Gerçi Tom'un Tante Elsa'ya herhangi bir şey söylemeye niyeti

yoktu ama, belli etmiyordu bunu. Bırak telâşlansın.

Son üç gündür öğlen yemeğini dışarda yiyordu. Evde hazırlanan sandöviç paketlerini öylece bırakmıştı mutfakta. Nihayet sandöviç hazırlamaktan vaz geçmişti. Clothilde. Dışarıda yemek yemeğe yetiyordu parası. Haftalığını on dolar yükseltmişti Harold Amca, İnek.

«Eğer biri ararsa,» dedi Harold Amca, «Sergideyim.»

Tom, hâlâ ağzında saman çöpü, yola bakıyordu. Harold Amca bir iç geçirdi ve arabasına binerek garajdan uzaklaştı.

Garajdan Coyne'un torna tezgâhındaki çalışmasının sesleri geliyordu. Coyne bir seferinde Tom'un döğüşlerinden birine tanık olmuş, ondan sonra ona karşı gayet dikkatli ve kibar davranmaya başlamıştı. Tom işi ihmâl ederse, Coyne üstlenirdi sessiz. Saat ikiye yetişmesi gereken yağlama işini de Coyne'a yıkmak fikrindeydi Tom.

1940 model arabasıyla bayan Dornfield, pompalardan birinin önüne yaklaştı. Tom yerinden kalktı ve ağır ağır arabaya doğru ilerlemeye başladı.

«Nasılsın Tommy?» diye sordu bayan Dornfield.

«Merhaba.»

«Depoyu lütfen dolduruver Tommy.» Otuz yaşını geçkin, tombul bir kadındı Bayan Dornfield. Çocuksu umutsuz mavi gözleri vardı. Kocası bir bankada veznedar olarak çalışıyordu. Bu, kadın için büyük bir rahatlıktı. Kocasının hangi saatte nerede olduğunu kesinlikle bilirdi.

Tom hortumu çekti, deponun kapağını kapadı ve ön camı silmeye başladı.

«Bugün beni ziyaret edebilirsen iyi olur,» dedi Bayan Dornfield. Daima «ziyaret» sözcüğünü kullanırdı. Gözlerini, ellerini ve dudaklarını kırpıştırarak kadınsı bir konuşması vardı.

«Belki saat ikide kaçabilirim,» dedi Thomas. Saat 1.30'dan sonra nasılsa veznede hapis sayılırdı Bay Dornfield.

Bayan Dornfield, «Uzun, güzel bir ziyaret yapmış olursun.» diye cevap verdi.

Thomas; «Eğer kaçabilirsem,» diye tekrar etti. Yemekten sonra kendini nasıl hissedeceğini bilmiyordu henüz.

Bayan Dornfield beş dolarlık bir banknot uzattı Tom'a ve paranın üstünü alırken elini iyice sıktı. Arada sırada, ziyaretler-

den sonra, Tom'un eline bir on dolar sıkıştırırdı. Herhalde Bay Dornfield elini sürmüyordu karısına.

Bayan Dornfield'i ziyaretten döndüğü her sefer, gömlek yakasında ruj izleri olurdu. Özellikle silmezdi bunları Tom. Çamaşırlarını yıkarken Clothilde görsün diye. Ertesi günü gömleklerini tertemiz yıkanmış ve özenle ütülenmiş yatak odasında yatağının üstünde bulurdu.

«Saat iki mükemmel!» dedi Bayan Dornfield.

Bir insanın kusması için yeterdi bu kadın.

Bayan Dornfield motoru çalıştırdı ve garajdan uzaklaştı. Tom tekrar iskemlesine oturdu ve duvara yaslandı. Coyne, yağlı ellerini üstübüye silerek yanına yaklaştı. «Ben senin yaşındayken,» dedi, «Evli bir karıyla yatacağımı düşünsem hemen inerdi.»

Tom, «Benimki inmiyor!» diye cevap verdi.

«Evet, evet anlıyorum,» dedi Coyne. Fena bir adam değildi. Tom, onyedi yaşına bastığı gün, bir şişe bürbon almış ve birlikte bütün gün öğleden sonra içmişlerdi.

Tom tabağındaki hamburgerin salçasını bir parça ekmekle sıyırırken Polis Joe Kuntz içeri girdi. Saat ikiye on vardı, yemeklerini bitirmek üzere olan bir iki işçiden ve tezgâhı temizlemekle meşgul Elias'dan başka lokantada kimseler kalmamıştı. Henüz bayan Dornfield'i ziyaret edip etmeyeceğine karar vermemişti.

Joe Kuntz, Tom'un oturduğu masaya yaklaşarak, «Thomas Jordach?» diye sordu.

«Merhaba Joe!» dedi Tom. Kuntz hava basmak için arada bir garaja uğrar, çene çalarlardı. Her zaman bu işi bırakacağını söyler, parası berbat derdi.

Joe, «Thomas Jordach olduğunu kabul ediyorsun değil mi?» diye sordu.

«Ne oluyor?»

Kuntz, üniformasının içinde gerilerek, «Sana bir sual sordum oğlum,» dedi.

«Adımı biliyorsun, bu şakanın anlamı ne?»

«Benimle gelsen iyi olacak, yavrucuğum,» dedi Kuntz. «Senin için tutuklama emri var elimde.» Sonra kolundan yakaladı Tom'u. Elias, tezgâhı temizlemekten vazgeçti, işçiler yemeklerini bıraktılar, İçerde çıt çıkmıyordu şimdi.

«Bir çörekle kahve ısmarladım,» dedi Tom. «Çek ellerini üstümden Joe.»

Kuntz, Tom'un sıkıca yapıştığı kolunu bırakmadan sordu; «Sana ne kadar borcu var Elias?»

«Çörek ve kahve dahil mi?»

«Dahil değil.»

«Yetmişbeş sent.»

«Öde hesabını ve güçlük çıkarmadan gel benimle,» dedi Joe. Yılda en çok yirmi kişi hapsedebiliyordu, bu işten para alıyordu üstelik. «Peki, peki,» dedi Tom. Masaya yetmiş beş sent bıraktı. «Çıldırdın mı Joe, kolumu kıracaksın.»

Kuntz, Tom'u dışarı çıkardı. Joe'nun yardımcısı Pete Spinelli, devriye arabasının direksiyonunda bekliyordu.

«Pete,» dedi Tom. «Joe'ya beni bırakmasını söyler misin?»

Spinelli, «Kapa çeneni!» diye cevap verdi.

Kuntz'la birlikte arka koltuğa geçtiler. Devriye arabası şehre doğru yol almaya başladı.

«Irza geçmekten suçlanıyorsun,» dedi Komiser Horvath. «Yeminli bir tanık var. Amcana haber veririm senin için bir avukat tutar. Alın götürün.»

Kuntz ve Spinelli Tom'u aralarına alarak götürdüler ve parmaklıkların arasına attılar. Thomas saatine baktı, ikiyi yirmi geçiyordu. Bayan Dornfield gıdasını alamayacaktı bugün.

Hapishanenin tek odasında elli yaşlarında, üstü başı yırtık, yüzünde bir haftalık sakalla sıska bir adam vardı Tom'dan başka. Kaçak avlanmaktan dolayı deliğe tıkılmıştı. Bunun yirmi üçüncü girişi olduğunu söyledi Tom'a.

IV

Bekleme salonunda sinirli sinirli gidip geliyordu Harold Jordach. Rötar yapmak için tam da bu geceyi bulmuştu tren. Ağrıyan midesini cığuşturdu eliyle. Ne zaman bir terslik olsa midesine vururdu. Dün saat iki buçukta komiser Horvath telefon ettiğinden beri belâdan başka bir şey yoktu ortalıkta. Bütün gece Tante Elsa'nın hıçkırıklarını dinlemekten gözünü kırpmamıştı. Tante Elsa, bütün şehre rezil olduğunu, bir daha kimsenin yüzüne bakamayacağını, o vahşi hayvan yavrusunu eve

almakla ne kadar hata ettiğini söylemiş durmuştu. Harold Jordach'ın budala ve koca kafalı olduğunu kabul etmesi gerekiyordu artık.

Thomas'ın hapiste çılgınlıklar yapacağını, herşeyi kabul edeceğini ve bundan en ufak bir utanç duymayacağını düşünüyordu devamlı. Bir kere konuşmaya başlayınca kimbilir neler söylemezdi ki? Küçük canavarın kendisinden nefret ettiğini gayet iyi biliyordu. Acaba ne yapsa da engel olsaydı; ya karaborsa benzin karnelerini, yüz milden fazla dayanamayacak şanzumanlı elden düşme arabaları iyi vaziyette diye yutturduğunu, gizliden aşırı fiatla sattığı yeni arabaları, kaçırdığı vergileri, benzin hattında tıkanıklıktan başka bir şeyi olmayan arabalarda piston ve subab bozukluğu uydurduklarını açıklayıverse.

Midesine bıçak gibi saplanıyordu sancı. İçerisi oldukça soğuktu, buna rağmen terliyordu Harold Jordach.

Axel'in beraberinde iyi para getirmesine ve nüfus cüzdanını unutmamasına dua etti. Telefonu olmadığı için. Ona telgraf çekmişti. Tanrım bu günde telefonsuzluk! Telgrafta bir felâketten bahsetmişti. Axel'in kendisine telefon etmesini sağlamak için. Yine de Axel'in telefon etmesine şaşmıştı.

Az sonra trenin sesini duydu. Heyecandan nefesi kesilecekti nerdeyse. Kalbi durup da oracıkta ölse şaşmazdı buna.

Tren istasyonunda durdu, bir kaç kişi indi ve rüzgârda hızlı hızlı yürümeye başladılar. Axel'i göremedi. Böyle bir durumda kardeşini yalnız başına bırakmak tam Axel'in yapacağı bir işti. Garip bir babaydı Axel, tek satır bile yazmamıştı oğluna bunca zamandır. Ne de annesi. Düşüncesiz piç. Diğer iki çocuktan da hayır gelmezdi. Ne Aile yarabbim!

Üstünde tulum ve başında işçi şapkasıyla iri yarı bir adamın topalladığını gördü. Etrafın karanlık olmasına sevinmişti Harold. Kimse fark etmeyecekti Axel'i bu kıyafetle. Port Philip'te Axel'e birlikte çalışmayı teklif ettiğinde herhalde aklım başında değildi diye düşündü.

«Geldim işte!» dedi Axel. El sıkışmadılar.

«Merhaba Axel, gelmeyeceğinden korktum. Ne kadar para getirdin?»

«Ben bin dolar.»

«İnşallah yeter,» dedi Harold.

«İsterse yetmesin,» dedi Axel. «Çünkü başka bir kuruş param kalmadı.»

Yaşlı görünüyordu Axel. Yaşlı ve hasta. Görmeyeli topallaması daha da kötüleşmiş diye düşündü Harold.

İstasyondan çıktılar ve birlikte Harold'un arabasına doğru yürüdüler.

«Eğer Tommy'i görmek istersen,» dedi Harold. «Yarına kadar beklemen gerekecek. Saat altıdan sonra görüştürmüyorlar.»

«O orospu çocuğunu görmek istemem!»

Böyle bir durumda bile insanın öz evladına orospu çocuğu demesini doğru bulmamıştı Harold, ama ağzını açmadı.

«Yemek yedin mi Axel? Elsa bir şey bulur mutfakta.»

«Boşuna vakit kaybetmeyelim. Para kime ödenecek.» Harold düzgün bir ifadeyle, «Kızın babasına, Abraham Chase. Şehrin büyüklerinden biridir. Oğlun bula bula böyle bir herifin kızını buldu. Fabrikadan bir kız bulsa olmuyordu,» dedi.

«Adam Yahudi mi?»

«Ne?» Harold biraz rahatsız olmuştu bu sorudan. Her şeyin yanısıra bir de Axel Nazi çıkarsa seyreyle o zaman, diye düşündü.

«Neden Yahudi olacakmış?»

«Abraham,» dedi Axel.

«Hayır. Şehrin en eski ailelerindendir. Hemen hemen her şeye sahiptirler. Parayı kabul ederse kendini şanslı say.»

«Doğru!» dedi Axel, alaycı «Şanslı sayarım..»

Harold arabayı Chase'lerin evine doğru sürmeye başladı. Chase'ler Jordach'lara yakın oturuyorlardı, şehrin iyi kesiminde. «Telefon ettim kendisine,» diye devam etti Harold. «Ve Elysium'a geleceğini söyledim. Çok sinirlendi tabii. Kim sinirlenmez ki. Bir gün, bir de bakıyorsun, iki kızı da hamile. Üstelik kızlar ikiz.»

Axel, «Çocuk eşyaları alımında tasarruf yaparlar, iyi ya,» diyerek güldü. Bulaşık kabına çarpmış bir çanak sesine benziyordu gülmesi. «Demek kızlar ikiz. Desene bizim Tom mevsimi epey meşgul geçirdi.»

«Sen daha yaptıklarının yarısını biliyorsun,» dedi. Harold. «Buraya geldiğinden bu yana en az bir düzine insan dövdü.» Harold'un kulağına gelen hikâyeler elbette abartılmış oluyordu.

«Daha önce hapishaneye düşmemiş olması, inan bir mucize. Herkes korkuyor ondan. Böyle bir şeyi onun üstüne atmaları elbette çok normal. Ama olan bana ve Elsa'ya oldu.»

Axel, Harold'un ve karısının üzüntülerini es geçerek, «Bu işi yapanın oğlum olduğunu nasıl öğrenmişler?»

«İkizler söylemiş babalarına.» Harold arabayı yavaşlattı. Abraham'Chase'le karşılaşmak için acelesi yoktu. «Şehirdeki bütün oğlanlarla yatıyormuş kızlar, hattâ bazen yaşlı erkeklerle bile. Herkes biliyor bunu. Ama iş bir isim bulmaya gelince Tommy geliyor akla, en normal olarak. Elbette bu işi polis Joe Kuntz'un ya da haftada iki kere briç oynadıkları komşularının harvard'da okuyan oğlunun yaptığını söyleyecek değiller ya. Kara koyunu seçtiler. O iki orospu akıllıdır. Ve oğlun da tuttu on dokuz yaşındayım dedi. Büyük adam. Avukatım on sekiz yaşından küçükler için ırza tecavüz suçu olmaz diyor.»

«Eee, o halde?» diye sordu Axel, «Nüfus cüzdanı yanımda.»

Harold, «Bu kadar kolay olacağını sanmıyorum,» diye devam etti «Bay Chase onu yirmi bir yaşına kadar suçlu çocuk olarak hapsettireceğine yemin ediyor. Ve ettirir de. Tam dört yıl. Ve sanma ki Tom polislerin işini kolaylaştırıyor. Kızlarla dolaşan en az yirmi kişinin adını verdi. Herkesi kızdırdı. Bunu ödetirler ona sonra. Ya ben ve Elsa. Dükkânın camlarını indirirlerse hiç şaşma.»

«Abrahamla dost musunuz?»

«Bay Chase'la bir iş yaptım. Ona bir Lincoln satmıştım. Gerçi işlerimiz aynı değil ama, bu sıralarda benden bir Mercury alacak. Eğer arabalar gelse yarın yüz tane satabilirim. Allahın belâsı savaş. Bu duruma gelebilmek için dört yıldır neler çektiğimi bilemezsin. Ve işte tam şimdi, şimdi biraz rahat nefes almaya başlamıştım ki bu çıktı.»

«İşlerin hiç de fena gitmiyor,» dedi Axel.

«Öyle görünmek gerek.» Harold, 'eğer Axel borç para istemeyi tasarlıyorsa, yanlış kapı çaldı,' diye düşündü.

«Ya Abraham parayı alır ve oğlanı salıvermezlerse?»

«Bay Chase sözünün eri bir adamdır,» dedi Harold. Birden Axel'in adama kendi evinde Abraham diye hitap edeceğinden korktu. «Bütün şehri cebinde tutar. Polis, belediye başkanı,

parti örgütü hepsi. Eğer dava düşecek derse bil ki o dava düşer.»

«İnşallah öyle olur,» dedi Axel. Sözlerinde bir tehdit havası vardı.

Harold kapıyı çaldı. Şapkasını eline almış göğsünün üstünde tutuyordu. «Axel'in şapkası başındaydı.

Kapı açıldı, hizmetçi Bay Chase'in onları kabul edeceğini söyledi.

V

«Her yıl milyonlarca tertemiz çocuğu sakat ediyorlar,» diyordu kaçakçı. Bir yandan konuşuyor, bir yandan tütün çiğniyor ve ranzanın yanındaki kaba tükürüyordu. «Evet! Pırıl pırıl genç çocukları alıp, ölüm saçan aletlerle birbirlerini öldürsün, sakatlasınlar diye savaşa gönderiyorlar. Sonra da göğüslerine madalya takıp bandoyla şehir sokaklarında dolaştırıyorlar, yaptıkları bir bokmuş gibi. Ya beni ne yapıyorlar. Birkaç kuruş için memleketin ormanlarında kaçak geyik avladım diye, toplum düşmanı ilân edip deliğe tıkıyorlar.»

Ranzanın yanında duran teneke kaba çiğnediği tütünü tükürdü Dave. Balgam sesi teneke kaptan müzikli bir ses çıkardı.

«Fazla birşey istediğim yok!» diye devam etti, «Arada sırada üç beş kuruş para kazanmak ve ciğerlerime temiz dağhavası doldurmak. Hepsi bu kadar. Aç gözlü değilim. Üstelik bu parmaklıkların arkasında bir kaç ay geçirmek de koymuyor bana. Bir tesadüf hep kış yaklaşırken atarlar içeri; eh! Buna bir diyeceğim yok. Fakat hiç bir şekilde suçlamalarını kabul etmiyorum. Ben, Amerika ormanlarındaki Amerika'lı geyikleri avlamakla geçinen bir Amerika'lıyım. İşte o kadar. Bütün koydukları kurallar o atış kulüplerindeki beyler için. Ama onları bile uygulamıyorlar.»

Tekrar tükürdü Dave. «Beni huylandıran ve kendimi yapayalnız hissetmeme sebep olan tek bir şey var: İkiyüzlülük. Biliyor musun beni mahkûm eden yargıç daha iki hafta önce vurduğum karacayı yiyordu yemek masasında. Al bak senin durumunu, al; ne yaptın? Eline fırsat geçse herkesin yapacağı bir şey! Senin yaşında, evlât, insan kural mural dinlemez. İddiaya

girerim seni bu genç yaşında deliğe tıkacak olan o yargıç, her kimse, eğer bana bahsettiğin o iki etli budlu kızdan pas alsaydı ve etrafta kendisini görecek kimse bulunmadığına emin olsaydı, namussuzum çılgın bir keçi gibi binerdi kızların üstüne, tıpkı benim karacayı yiyen yargıç gibi. Irza geçmeymiş?!» Yeniden tükürdü Dave. «Modası geçmiş adamların koyduğu kurallar. Fıkır fıkır kaynayan bilmem ne, ırzdan ne anlasın? İkiyüzlülük değil mi bu evlât ha? Söyle. Her yerde ikiyüzlülük. Milletin ruhuna işlemiş bu ikiyüzlülük.»

Biraz sonra hücrenin kapısında Joe Kuntz göründü, kapıyı açtı, «Gel bakalım Jordach!» dedi. Tom ifadesinde kızlarla birlikte Joe Kuntz'u da gördüğünü söylediğinden bu yana, polisler hiç de arkadaşça davranmıyorlardı. Evli ve üç çocuk sahibiydi Joe Kuntz.

Horvath'ın bürosunda, Axel Jordach, Harold amca ve avukat Tom'u bekliyorlardı.

Babasının merhaba demesini bekledi. Axel'den ses çıkmayınca o da bir şey demedi.

«Thomas,» diye söze başladı avukat. «Her şey halloldu, kimseye zarar vermeden.»

«Evet,» dedi Horvath oturduğu yerden. Hiç de memnun olmuş bir ifade yoktu komiserin yüzünde.

Avukat, «Artık serbestsin Thomas,» diye devam etti.

Tom kuşkulu gözlerle odadaki beş adama baktı. Kimsede onu kutlama eğilimi göremedi. «Yani, şimdi buradan çıkıp gidebilir miyim?» diye sordu Tom.

«Elbette,» dedi avukat.

«Hadi gidelim,» dedi Axel Jordach birden. «Zaten bu Allahın belâsı şehirde yeteri kadar vakit kaybettim.» Sonra hızla çıktı karakoldan, topallayarak.

Thomas, babasının arkasından yürüyordu ağır ağır. Kimse fikrini değiştirmeden oradan hızla uzaklaşmayı düşündü.

Hep birlikte Harold Amcanın arabasına bindiler. Axel Jordach öne, Tom tek başına arkaya oturdu. Hiç bir soru sormadı.

«Eğer merak edecek olursan diye söylüyorum, hapisten kurtulmanı ben sağladım,» dedi Axel. Bunları söylerken arka-

sına dönmemişti, dosdoğru önüne bakıyordu. «Bu iş için o tefeciye beş bin dolar ödedim. Sanıyorum tarihte en pahalı atlayışı sen yaptın. Bari değdi mi?»

Thomas, üzüntü duyduğunu, bir gün nasılsa bunu ödemeye çalışacağını söylemek istedi, fakat kelimeler boğazına takıldı.

Axel, «Bunu, ne senin için ne de Harold için yaptığımı düşünme,» diye devam etti.

«Yeter Axel,» dedi Harold.

Axel, «İkinizin de canı cehenneme, umurumda değil,» diye devam etti, «Ailede tek değerli insan olan Rudolph için yaptım bunu. Sırtında suçlu bir kardeşin yüküyle hayata başlasın istemedim. Fakat bundan böyle bir daha senin yüzünü görmek istemem. Şimdi trene binip döneceğim ve her şey burada bitti. Anlıyorsun değil mi?»

«Anlıyorum,» dedi Thomas.

«Ayrıca bu şehirden de **gidiyorsun,»** dedi Harold Amca ,sesi titriyordu. «Bay Chase bu şartı ileri sürdü. Ve ben de katıldım ona elbet. Seni eve götüreceğim, eşyalarını topla; evimde bir gece daha kalmanı istemem. Bunu da anlıyor musun?»

Tom, «Evet, evet,» diye kestirip attı. «Şehir sizin olsun kimin ihtiyacı var ki?»

Başka bir konuşma olmadı. Araba istasyona varınca Axel, tek söz etmeden kapıyı açtı, arabadan indi ve topallayarak uzaklaştı oradan. Açık kalan kapıyı Harold Amcanın uzanıp kapatması gerekti.

Thomas, vakit geçirmeden yerleştirmeye başladı valizi. Zaten fazla bir eşyası da yoktu. Sırtından garajda giydiği tulumu çıkardı, Tante Elsa'nin doğum gününde aldığı gri takım elbiseleri giydi.

Son bir kere daha bakındı etrafına ve kütüphaneden aldığı kitap ilişti gözüne. Kitabı çoktan iade etmesi gerekirdi kütüphaneye. Devamlı kart geliyordu. Herhalde on dolar kadar bir ceza parası ödemesi gerekliydi. Kitabı da attı valize, Elysium'dan bir anı.

Valizi kapadı, aşağıya mutfağa indi. Clothilde'a valiz için teşekkür etmek istiyordu. Ama ortalarda göremedi Clothilde'i.

Hole çıktı, Harald Amca yemek odasında büyük bir elmalı çörek yiyordu. Sinirli olduğu zamanlar ağzı hiç boş durmazdı.

Harold Amcanın. «Eğer Clothilde'i arıyorsan hiç boşa zahmet etme,» dedi Tom'a, «O da kızlarla birlikte sinemaya gitti.»

İyi diye düşündü Tom, hiç olmazsa sayende bir kere olsun sinemaya gidebildi.

«Paran var mı?» diye sordu Harold Amca. «Başıboş dolaşmaktan yeniden içeri tıkılmanı istemem.» Homurdana homurdana elmalı çöreğini tıkınmaya devam etti.

«Param var,» dedi Tom. Yirmi bir doları vardı.

«İyi o halde. Anahtarları ver.»

Anahtarları cebinden çıkardı ve masaya bıraktı, içinden elmalı çöreği herifin ağzına tıkmak geldi, ama ne yararı olacaktı bunun?

Bir süre birbirlerine baktılar.

«Benim için Clothilde'ı öp,» dedi Tom ve valizini alarak odadan çıktı.

İstasyona gitti, Elysium'dan mümkün olduğu kadar uzaklaşmak istiyordu. Yirmi dolarlık bir bilet aldı.

BÖLÜM 10

Axel, Elysium'a gideli tam üç gün olmuştu. Buna rağmen tek bir haber almamışlardı. Daha kaç gece bu bodruma inmek ve bu ateşle yüz yüze gelmek zorunda kalacağını bilemiyordu. 'Nasıl oluyor da babam dayanabiliyor buna,' diye düşündü. Yıllarca hep aynı iş. Daha üç gecede bitmişti Rudolph, gözlerinin altında yorgunluktan mor halkalar belirmişti. Yine de sabahları ekmekleri dağıtmak zorundaydı. Ve ondan sonra da okul. Ertesi gün matematikten önemli bir sınav vardı, hiç hazırlanmamıştı. Zaten matematikten durumu pek iyi sayılmazdı.

Terliyerek, yağlı büyük tepsilerle savaşarak, eline ve yüzüne hamur bulaşarak babasının altı bin gecedir çektiği bir cezayı üç gece için çekmek, sadece üç gece için babasının hayaleti oluvermek, yıkıp bitirmişti onu. İyi evlât, vefakâr evlât. Hay içine yapayım! Acı acı pişmanlık duydu, bayram günlerinde babasına yardıma indiği zamanlar için. O zaman öğrenmişti babasının mesleğini, Thomas daha akıllıydı. Aile cehennemin dibine. 'Thomas'ın başına ne gelmiş olursa olsun (Elysium'dan aldığı telgrafı onlara göstermemişti Axel) muhakkak bu cehennem ate-

şinin içinde bulunmaktan daha iyidir durum,' diye düşündü.

Gretchen'e gelince sahnede üç kere yürüdüğü için haftada altmış dolar alıyordu....

Son üç gece içinde Rudolph fırının ne kadar kazandığını hesaplayabilmişti. Ortalama olarak, kira ve annesinin yerine dükkâna bakan kadına verilen otuz dolar çıktıktan sonra, haftada altmış dolar.

Boylan'ın Nex York'da lokantada ödediği yirmi dolarlık hesap geldi aklına, kim bilir bütün gece ne kadar para harcamıştı.

Boylan, Florida'da Hobe Sound'a gitmişti iki aylığına. Savaşın sona ermesindn sonra hayatının normale döndüğünü söylüyordu.

Fırına bir tepsi daha sürdü.

Bir takım gürültülerle uyandı. 'Ne kadar da çabuk beş oldu,' diye yakındı kendi kendine. Mekanik bir sıçrayışla yataktan kalktı. Fakat giyinik olduğunu fark etti. Şaşkın şaşkın kolundaki saata baktı, altıya çeyrek vardı. Demek daha sabah olmamıştı. Okuldan sonra, işe başlamadan önce biraz dinlemek istemiş, bu nedenle yatağa uzanmıştı. Dışarda babasının sesini duydu, demek uyurken dönmüştü babası. İlk düşüncesi o gece çalışmak zorunda kalmayacağı için sevinmek oldu. Bencil.

Tekrar uzandı yatağa.

Aşağıdan biri yüksek ve heyecanlı, diğeri alçak ve açıklayıcı iki ses duyuluyordu. Annesi ve babası kavga ediyorlardı yine. Dinlemek istemiyordu ama gürültüden uyumasına da mikân yoktu, dinledi çaresiz.

Mary Pease Jordach oda değiştiriyordu anlaşılan. Grecthen'in odasına taşınıyordu. Filibitten ağrıyan bacaklarını sürüyerek, eşyalarını bir odadan diğerine taşıyordu. İç çamaşırları kazakları, çorap ve tarakları, eski fotoğrafları, Rudolph'un resimleriyle dolu bir albüm, dikiş kutusu ,buruşuk Camel paketleri ve **Rüzgâr Gibi Geçti.** Eşyaları Gretchen'in yatağı üstüne attığı her seferinde büyük bir toz kalkıyordu.

Taşınırken kendi kendine söylenmeyi de ihmal etmiyordu. «Bitti artık, bu odadan kurtuldum. Gerçi yirmi yıl bekledim ama, sonunda kurtuldum. Kimsenin beni düşündüğü yok. Bundan sonra bildiğimi okuyacağım ben de. Artık bir budalanın emrinde değilim. Bir yabancının durumunu kurtarmak için onca yol gidip beşbin dolar ödeyen bir budalayla işim yok benim. Bir ömür

boyu biriktirilen para, saçımı süpürge edip kazandığım para. Bu parayı biriktirmek için yaşlı bir kadın oldum. Oğlum Üniversiteye gidecek, efendi olacaktı, bey olacaktı. Benim akıllı kocam ne kadar dürüst bir adam olduğunu göstersin diye artık hiç bir yere gidemeyecek. Ohio'da sen git milyonerlere beş bin dolar ver. Nedenmiş efendim? Kardeşi beyefendiyle karısı olacak o şişko, Lincoln Continental da operaya gittikleri zaman utanırlarmış.»

Axel, «Bunu ne kardeşim, ne de o şişko karısı için yaptım,» diye açıkladı. Kollarını dizlerine dayamış yatakta oturuyordu. «Açıkladım sana. Bunu Rudy için yaptım. Bir gün kardeşinin hapiste olduğunu öğrenirlerse Üniversiteye gitmiş ne yazar.»

Mary Pease Jordach, «Onun eninde sonunda gideceği yer zaten hapishane,» diye cevap verdi. «Thomas'ın tabii yeri orası. Eğer her hapsedildiğinde beş bin dolar vereceksen, derhal fırıncılığı bırak petrol işine, geç, ya da banker ol. Eminim o adama parayı verdiğini için **memnunsundur. Övünüyorsundur.** Oğlu hık demiş babasının burnundan düşmüş. Şehvetten gözleri dönmüş. Daima av bekler. Bir seferinde tek bir kızı gebe bıraksa o da olmuyor. Evet, evet tam Axel Jordach'ın oğlu. Bir keresinde iki kişiyi hamile edecek. Ama eğer Axel Jordach beyefendi bundan sonra yatakta ne kadar erkek bir adam olduğunu göstermek istiyorsa, kendine oğlu gibi bir ikiz de o bulmalı. Benimle işi bitti bundan böyle. Ben cezamı çektim yeteri kadar.»

«Hey tanrım!» dedi Jordach. «Cezasını çekmiş!»

«İğrenç, iğrenç,» diye bağırdı Mary Jordach. «Geçmiş nesil de, bu nesil de öyle. Kızın bir orospu. Yastığının altında hizmetinin karşılığı aldığı sekiz yüz doları gördüm. Gözlerimle gördüm. Parayı bir kitabın içine saklamıştı. İyi para ediyor evlâtların. Ama bundan sonra benim de bir fiyatım olacak. Benden ne istersen iste, ister dükkânda çalış de, ister yatalım de, para ödersin. O kadına haftada otuz dolar ödüyorsun, işin sadece yarısını yapıyor. Geceleri evine gidiyor. İşte benim fiyatım da haftada otuz dolar. Pazarlık fiyatı bundan böyle bu olacak. Ama evvelâ geçmiş hizmetlerimin parasını

ödemelisin. Hesabını yaptım. otuz bin dolar tutuyor. Koy masaya otuz bin dolarımı konuşalım. Bu parayı ödemedikten sonra seninle konuşmak yok.»

BÖLÜM 11

I

1946

Westerman'ların zemin katından loş bir ışık sızıyordu. Yirmi kadar kız ve erkeğin katıldığı bir parti vardı bu gece, davetlilerin bir kısmı dans ediyor, bir kısmı odanın karanlık köşelerine çekilmiş oynaşıyordu; bir grup da Benny Goodman'ı dinlemekteydi.

Alex Dailey ve Lila Belkamp birbirlerine iyice yapışmış, odanın ortasında dans ediyorladı. Haziranda, okuldan sonra evleneceklerini söylemişlerdi herkese. Alex on dokuz yaşındaydı ve derslerinde biraz gericeydi. Lia, biraz budala ve taşkın olmakla birlikte yine de idare ederdi. Rudolph, annesinin on dokuz yaşındayken Lila'ya benzeyip benzemediğini düşündü. 'Ah! Babam Elysium'dan döndüğü gece annemin söylediklerinin bir plâğı olsaydı do dinleseydi Alex,' diye geçirdi içinden. Bütün damat adayları dinlemeliydi bu plâğı. O zaman belki de Kilisiye böylesine hücum olmazdı.

Julie, odanın bir köşesindeki eski rahat bir koltuğun üstünde Rudolph'un kucağına oturmuştu

Başını Rudolph'a yaklaştırdı ve dudaklarından öptü Julie; Rudolph da karşılık verdi, üstelik hoşlandı bundan, ama yine de Julie'nin şu herkesin içinde opuşme işine bir son vermesine dua etti içinden.

Bernard Üniversitesine müracaat etmişti Julie ve gireceği hemen hemen kesindi. Rudolph'un da Columbia'ya gitmesini istiyordu, böylelikle New York'da birbirlerine yakın olurlardı. Rudolph, Harvard'ı veya Yale'i düşünüyormuş numarası yapıyordu. Julie'ye hiç bir zaman ünivertiseye gidemeyeceğini söyleyemezdi elbet.

Biraz daha sokuldu Rudolph'a, başını çenesinin altına sok-

tu; mırıldanır gibi bir takım sesler çıkarıyordu boyuna. Partideki diğer çocuklara baktı. Odadaki erkekler içinde tek bakire kendisiydi belki de. Buddy Westerman, Dailey ve Kesler ve daha bir sürü oğlanın deneyden geçtiğini biliyordu kesinlikle.

Buddy Westerman yanlarına gelerek, «Yukarıda içki ve yiyecek var çocuklar, haberiniz ola,» dedi.

«Teşekkür ederim Buddy.» Cehennem olup gitse şu kız kucağımdan diye düşündü.

Odadaki çocuklara baktıkça, hepsinin liseden sonra ne yapacakları hakkında açık seçik bir fikri olduğunu gördü. Kesler'in babası eczacıydı. Eczacılık Fakültesine gidecek, mezun olduktan sonra da babasının eczanesini devralacaktı. Starret'in babası emlâk komisyoncusuydu, Starret Harvard'in ticaret bölümüne gidecek ve babasının parasını en iyi nasıl işletmesi gerektiğini öğrenecekti. Lawson ailesi mühendislik işleriyle meşguldü, Lawson da mühendis olacaktı. Hattâ üniversiteye gitme olasılığı pek zayıf olan Dailey'in bile hazır bir işi vardı, babasının inşaat malzemesi dükkânında çalışacaktı.

Rudolph'u ise büyük bir fırın bekliyordu. 'Buğday işine giriyorum' diye düşündü, «Belki de babam gibi Alman ordusuna girerim.»

Hastalık derecesinde kıskandı arkadaşlarını birden. Benny Goodman'i de kıskandı. Belki de en çok onu.

Böyle bir gecede insanların neden banka soyduklarını gayet iyi anlayabilirsiniz.

Bundan böyle partilere katılmayacaktı ,kendini yabancı hissediyordu; bunu, tek kendisi bilse de rahatsız olmuştu.

Eve gitmek istedi, yorgundu. Bu günlerde hep yorgun hissediyordu kendini. Sabahları bisikletle ekmek dağıtmaktan başka, ayrıca her gün okuldan sonra dörtten yediye kadar dükkâna da bakmak zorundaydı. Dükkânda çalışan dul kadın, çocuklarını bahane ederek bütün gün çalışamayacağını söylemişti. Atletizmi ve münazara takımını bırakmak zorunda kalmıştı bu yüzden. Notlarında da belli bir düşme vardı son zamanlarda. Çalışmak için gerekli enerjiyi bulamıyordu. Üstelik yılbaşından bu yana hastaydı; üşütmüştü.

«Julie, eve gidelim hadi,» dedi.

Rudolph'un kucağında rahat rahat oturmakta olan Julie bu

ani öneri karşısında şaşırmıştı.

«Daha erken, güzel bir parti oluyor.»

«Biliyorum, biliyorum,» dedi Rudolph, olduğundan daha sabırsız çıkmıştı sesi. «Bir an önce gitmek istiyorum buradan.»

«Evde bir şey yapamayız,» dedi Julie, «Bizimkilerde briç partisi var. Bugün Cuma.»

Rudolph, «Eve gitmek istiyorum sadece,» diye tekrar etti.

Kızgınlıkla Rudolph'un kucağından inerek, «O halde sen git,» dedi Julie, «Beni eve götürecek birini bulurum.»

Birden, deminden beri içinden geçen her şeyi söylemek istedi ona. Belki o zaman anlardı.

«Hey yarabbim!» dedi Julie, gözlerinde yaş vardı, «Aylardan beri ilk defa birlikte bir partiye geliyoruz ve sen daha on dakika geçmeden hadi gidelim diyorsun.»

«Neşem yok, hepsi o kadar.»

«Ne garip, hep benimle birlikte olduğun geceler neşen yok. Şüphesiz Teddy Boylan'la beraber olduğun zaman neşen yerinde.»

«Bırak şu Boylan'ı Julie, kaç zamandır yüzünü gördüğüm yok.»

«Ne o yoksa Boylan hazretlerinin saç boyası mı tükenmiş?» diye sordu Julie.

Rudolph, «Ne kadar şakacısın!» diye cevap verdi. Usanmıştı.

Julie arkasını döndü, kıçını sallayarak uzaklaştı Rudolph'un yanından, gramofonun yanındaki grupa katıldı. Odadaki en güzel kız Julie'di, kalkık bir burnu vardı, temiz, zeki, ince ve şefkatliydi. 'Keşke bir yıllığına ya da altı aylığına bir yere gitse ve sonra geri dönse,' diye düşündü Rudolph. Bu zaman zarfında yorgunluğunu giderir, işlerini yoluna koyar ve her şeye yeniden başlarlardı.

Yukarı çıktı, pardesüsünü giydi ve kimseye veda etmeden çıktı evden. Gramofonda Judy Garland'ın bir plâğını çalıyorlardı.

Dışarısı soğuktu, yağmur damlaları çarptı yüzüne. Yakalarından içeri yağmur sızıyordu, öksürdü. Ağlamaklı hissediyordu kendini. Julie ile arasında geçen bu ağız kavgalarından nefret ediyordu, gittikçe sıklaşmaya başlamıştı bu kavgalar. Eğer sevişselerdi, ama gerçekten sevişseler, yoksa insanın

büsbütün sinirini bozan oynaşmalar değil, belki düzelirdi bu hırlaşmalar. Fakat bir türlü Julie ile sevişmeyi göze alamıyordu, çünkü bunu gizli yapmak zorunda kalacaklardı. Yalan söylemek ve aralarında olup biteni herkesten gizlemek zorunda kalarak, suçlular gibi gizlice buluşacaklardı. Çok önce karar vermişti bu konuda. Bu iş ya mükemmel olurdu, ya da hiç olmazdı.

Otel müdürü dairenin kapısını açtı. Balkondan bütün Akdeniz görünüyordu. Havada yasemin ve kekik kokusu vardı. Bronz rengi genç çift odayı ve manzarayı incelediler. Üniformalı çocuklar bir sürü deri bavul taşıdı odalarına.

Genç çift balkonda denizin maviliğinde öpüştüler. Yasemin ve kekik kokusu daha bir hissedilir oldu.

Ya da...

Her yanı karlarla kaplı, arkasında ulu dağlar yükselen küçük bir dağ evi. Bronz rengi iki genç girdi odaya, üstlerindeki karları silkerek ve gülerek. Şöminede yanan kütüklerin çatırdısı duyuluyordu. Kar öylesine yüksekti ki, nerdeyse pencereye varıyordu. Dünyanın bir ucunda baş başaydılar şimdi. Ateşin önüne yere, uzun tüylü yumuşak postun üstüne uzandılar.

Ya da...

Chicago ekspresi. Hamallar valizlerini yataklı vagona taşıyordu. Vagonun içi çiçeklerle süslenmişti. Gül kokusu sinmişti her yana. İki genç tatlı tatlı gülümsedi birbirine ve kokola bir şeyler içmeye restorana geçtiler.

Ya da...

Vanderhoff sokağına vardığında felâket öksürüyordu Rudolph. 'Ne kadar da çok film görmüşüm,' dedi kendi kendine.

Bodrumda ışık yanıyordu. Ölümsüz ışık Axel Jordach, isimsiz asker. 'Acaba babam ölse, ışığı kapamak kimsenin aklına gelir mi?' diye düşündü.

Elinde anahtarlar kapıda uzun bir duraklama geçirdi Rudolph. Annesinin otuz bin dolarlık deli saçması konuşmasını duyduğu günden bu yana babasına acımaya başlamıştı. Babasının evde çıtı çıkmıyordu son günlerde, büyük bir ameliyat geçirmiş bir hasta, ya da ölümün yükünü omuzlarında duyan bir yaşlı adam gibi sessiz olmuştu. Her zaman güçlü görmüştü babasını, korkutucu derecede güçlü. Sesi daima yüksek, hareketleri sert ve kabaydı. Oysa şimdiki hali, sessiz boynu eğik

bir tavırla korkak dolaşması, gereksiz bir gürültü yapmaktan kaçınması endişelendiriyordu Rudolph'u. Birden babasının kendini ölüme hazırladığı geldi aklına. Karanlık holde, eli merdiven trabzanında çocukluğundan bu yana ilk kez babasını sevip sevmediği sorusunu sordu kendine.

Sonra fırının kapısını açtı ve bodruma indi.

Hiç bir şey yapmıyordu babası, yanında bir şişe viski gözleri fırına dikili öylece oturuyordu. Kedi köşede her zamanki yerini almıştı.

«Merhaba baba.»

Yavaşça başını oğlundan yana döndürdü Axel Jordach.

«Bir yardımım dokunabilir mi diye sorayım dedim?»

Babası, «Hayır!» diye cevap verdi. Uzandı ve masadaki viski şişesini alarak, büyükçe bir yudum çekti. Sonra şişeyi Rudolph'a uzatarak, «Ister misin?» diye sordu.

«Teşekkür ederim,» dedi Rudolph, viski içmek istemiyordu, ama babasının içmesini istediğini anlamıştı. Biraz aldı viskiden. Şişenin ağzında babasının teri vardı. Ağzının yandığını hissetti.

«Yağmur yağıyor.»

«Sırılsıklam olmuşsun,» dedi babası.

«Çıkarsana pardesünü. Herhalde öyle ıslak pardesü ile duracak değilsin.»

Pardesüsünü çıkardı, duvardaki çiviye astı. «İşler nasıl baba?» diye sordu. Şimdiye değin hiç böyle bir soru sormamıştı.

Mırıldanır gibi kıkırdadı babası, cevap vermedi. Bir yudum daha aldı şişeden.

«Ne yaptın bu gece?» diye sordu Axel.

«Partiye gittim.»

«Partiye mi? Trompetini çaldın mı?»

«Hayır.»

«Neler oluyor bu günlerde partilerde?»

«Bilmem, dans ediliyor, müzik dinleniyor, insan oyalanıyor biraz.»

«Sana şimdiye kadar hiç söylemedim değil mi, gençken dans okuluna gittiğimi?» diye devam etti Axel. «Kolonya'da beyaz eldivenlerle bana nasıl reverans yapılacağını öğrettiler. Yazın güzel olurdu Kolonya. Belki oraya dönmem gerekir. Her şe-

yi yeni baştan inşa ediyorlarmış. Tam band göre yer. Yıkıntıların arasında yeni bir yıkıntı.»

«Böyle konuşmayı bırak baba!» dedi Rudolph.

İçkisinden bir yudum aldı Axel. «Bugün bir ziyaretçim vardı,» dedi. «Bay Harrison.»

Bay Harrison binanın sahibiydi. Her ayın üçünde kirayı almaya gelirdi. En az seksen yaşındaydı, yine de kirayı bizzat kendisi toplamadan edemezdi. Henüz ayın üçü değildi, 'o halde önemli bir mesele olmalı,' diye düşündü.

Rudolph, «Ne istiyormuş» dedi.

«Burasını yıkacaklarmış. Yeni büyük bir apartman yapacaklarmış yerine. Port Philip gelişiyor. Bay Harrison ilerleme ilerlemedir diyor. Seksen yaşında ama yine de ilerliyor. Çok para yatırıyor. Kolonya'da binaları bombayla yıkıyorlar, Amerika'da parayla yapıyorlar?»

«Ne zaman çıkmamız gerekiyor?»

«Ekime kadar vakit var. Bay Harrison, önceden söyledim ki vaktin olsun dedi. Düşünceli adamdır.»

«Ne yapmayı düşünüyorsun?» diye sordu babasına.

Axel, cmuz silkerek, «Belki Kolonya'da fırıncıya ihtiyaç vardır,» dedi. «Eğer yağmurlu bir günde rıhtımda sarhoş dolaşan bir İngiliz'e rastlarsam belki Almanya'ya geri dönecek bir bilet bulabilirim.»

«Neler diyorsun Allah aşkına baba?» diye sordu Rudolph.

Axel, «Amerika'ya böyle geldim ben,» diye yumuşak bir sesle cevap verdi. «Hamburg'da bir barda parasını saçan sarhoş bir İngiliz'i izledim. Herife bıçak çektim. Dövüştük, İngilizler dövüşmeden hiç bir şey vermezler. Sonra bıçakladım onu, cüzdanını aldım ve adamı kanala attım. Fransızca öğretmenine gittiğimiz gün sana bıçakla bir adam öldürdüğümü söylemiştim.»

«Evet söylemiştin.»

Axel, «Her zaman sana anlatmak istemişimdir bunu,» diye devam etti. «Arkadaşlarından biri atalarının Mayfower'la geldiğini söylerse, sen de benim atam da beş 'poundluk' bir cüzdanla gelmişti dersin. Sisli bir geceydi. İngiliz rahat aklını kaçırmıştı, öyle bir semtte parasını saçarak dolaştığına göre. Belki de o semtteki bütün orospularla yatmak istiyordu. İşte onun için diyorum, yağmurlu bir gecede rıhtımda dolaşan sar-

hoş bir İngiliz yakalarsam belki Almanya'ya dönebilirim diye.»

'Tanrım!' diye düşündü Rudolph, babasının bürosunda tatlı tatlı bir sohbet...

«Eğer bir adam öldürdünse, bunu oğluna söylemek istemez misin?»

Rudolph, «Bundan galiba bahsetmemen gerekir,» diye cevap verdi.

«Oh, yoksa beni polise mi bildireceksin? Prensip sahibi olduğunu unutmuştum.»

«Baba unutmalısın bunu. Aradan bunca yıl geçmiş, hatırlamanın ne yararı var ki?»

Cevap vermedi Axel, düşünceli bir ifadeyle bir yudum daha aldı şişeden.

«Birçok şeyi hatırlıyorum,» diye devam etti. «Geceleri burada bir çok şeyi hatırlarım hep. Fransa'da savaşın en çetin geçtiği yerde donuma ettiğimi, hastanede ikinci haftada ayağımın nasıl koktuğunu, Hamburg limanında kanayan bacağımla binlerce kasa koka kola taşıdığımı, İngiliz'i kanala itmeden önce herifin söylediği sözü hepsini hatırlarım. Evlendiğim günü hatırlıyorum. Sana anlatabilirdim bunu, ama sanırım annenin raporu daha ilginç olur. Ohio'da Abraham Chase adında bir adamın önüne, kızlarının zevkinden doğan rahatsızlığı gidermek için beş bin dolar koyduğum zamanki yüz ifadesini hatırlıyorum.» Bir yudum daha çekti içkisinden. «Yirmi yıllık çalışmam, kardeşini hapisten kurtarmaya yaradı. Annen bu konuda fikrini söyledi, beni haksız buldu. Sen de haksız buluyor musun?»

«Hayır.»

«Bundan sonra hayat senin için çok zorlaşacak Rudy, çok üzgünüm, ama ben elimden geleni yaptım.»

«Kendi kendimi kurtarabilirim,» dedi Rudolph. Aslında hiç emin değildi bundan.

Axel; «Para yapmaya bak!» diye devam etti. «Dört aç gözünü, kimseye aldanma. Paradan başka hiç bir şeye kapılma. Gazetelerde yazdıkları o başka değerler palavrasına kulak asma. Zenginlerin, kellelerini omuzları üstünde sağlama alıp yoksulları kazıklamak ve uyutmak için uydurduğu palavra sözlerdir bütün bunlar. Masanın üstünden parayı büyük bir zevkle alan Abraham Chase gibi ol. Bankada ne kadar paran var?»

Rudolph; «Yüzaltmış dolar,» diye cevap verdi.

«Kuruşunu harcama. Sana gelip de açlıktan ölüyorum deseler bile bir kuruş verme kimseye.»

«Baba, harap ediyorsun kendini. Hadi sen git yat, bu geceki işi ben yaparım.»

«İşten uzak dur sen. Eğer benle gelip konuşmak istersen ne ala ama işe elini sürmeni istemiyorum. Senin yapacak çok daha iyi şeylerin olmalı. Derslerine çalış. Hepsinden iyi o. Adımlarını dikkatli at. Babanın günahı bilmem kaç nesil sürer. Babam oturma odasında hep İncil okurdu. Sana fazla bir şey bırakamıyorum geride, ama hiç şüphesiz bol bol günah bırakıyorum. iki adam öldürdüm, bütün o orospular. Ve annene yaptıklarım. Ve Tom'un vahşi bir hayvan gibi yetişmesine göz yumuşum. Ve kim bilir Gretchen ne halt ediyor. Annen bu konuda bilgi sahibi. Gretchen'i görüyor musun?»

«Evet.»

«Ne yapıyor?»

«Bilmesen daha iyi olur baba.»

«Anlaşıldı,» diye devam etti Axel, «Tanrı korusun. Kiliseye gitmem ben, ama Tanrının bizi gözetlediğini bilirim. Axel Jordach ve soyunun defterini gayet dikkatli tutuyor.»

«Böyle konuşma baba, Tanrının hiç bir şeyi gözetlediği yok. Senin şansın yaver gitmemiş hepsi o kadar. Yarın herşey değişebilir.»

«Tanrı borcunu öde der insana.» Babasının artık kendisiyle konuşmadığını anlamıştı Rudolph. Yalnız başına olsa yine aynı şeyleri, aynı sesle söylerdi. «Öde borcunu günahkâr. Yaptıklarının acısını evlâtlarından çıkaracağım.» Uzun uzun dikti şişeyi, sonra sanki çok üşümüş gibi bütün vücudu titredi, «Hadi git yat,» dedi Rudolph'a, «Yapacak işim var.»

«İyi geceler baba.» Duvardan pardesüsünü aldı. Babası cevap vermedi. Elinde şişe, gözleri bir noktaya takılı öyle oturuyordu.

Yukarı, odasına çıktı Rudolph, hey Tanrım! dedi kendi kendine, ben sadece annemi deli sanırdım.

II

İçkisinden bir yudum daha aldı ve işine döndü Axel.

Fırına girecek son ekmekleri de hazırladı. Tepsiyi masası-

nın üstüne bıraktı ve raftan bir kutu aldı. Kutunun içinde tehlikeli bir madde olduğunu belirtmeye yarayan bir kurukafa ve kemik resmi vardı üstünde. Kutunun içinden bir kaşık zehir alarak ekmeklerin üstüne serpti rastgele, sonra bir kez daha yoğurdu hamuru ve fırına sürdü tepsiyi. Dünya'ya gönderdiğim son mesaj bu olsun.

Kedi her zamanki gibi hain gözlerle bakıyordu ona. Lavaboda ellerini, kollarını ve yüzünü yıkadı iyice. Fırının karşısına geçti yeniden. Şişedeki içki neredeyse bitmek üzereydi.

Annesinin mutfakta söylediği şarkıyı yeniden mırıldanmaya başladı.

Ekmekler pişmişti artık, tepsileri çekti masanın üstüne. Hepsi de birbirine benziyordu.

Fırının ateşini söndürdü, ekose ceketini ve şapkasını aldı, dışarı çıktı. Kedi de arkasından geliyordu. Hâlâ yağmur yağıyordu dışarda. Kediye bir tekme savurdu, uzaklaştı kedi.

Nehre doğru topallayarak ilerlemeye başladı.

Deponun paslı asma kilidini açtı ve ışığı yaktı. Teknesini alarak sallanan iskeleye doğru yürüdü. Su çok dalgalıydı, insanı yutacakmış gibi bir ses çıkarıyordu. Kürekleri taktı tekneye ve açılmaya başladı.

Tekneyi azgın suların ortasına doğru çekiyordu. Nihayet akıntı onu nehrin ortasına doğru sürüklemeye başladı, kürek çekmesine gerek kalmamıştı artık. Dalgalar nerdeyse aşıyordu tekneyi, yüzüne yağmur damlacıkları vuruyordu. Az sonra dalgaların arasında görünmez oldu tekne, nehir New York'a doğru, körfezden açık denize akıyordu.

Ertesi günü tekneyi ters yüz olmuş durumda, Ayı Dağı'nın kıyısında buldular. Axel Jordach'ın cesedi hiç bir zaman bulunamadı.

KİTAP İKİ

BÖLÜM 1

1949

Dominic Joseph Agcstino, jimnastikhanesinin arkasındaki odasında masanın üstüne gazeteyi yaymış ve spor sayfasında kendi hakkında çıkan bir makaleyi okuyordu.

Spcr sayfasında bir kare içinde çıkmıştı kendisiyle ilgili haber. Fazla olaylı bir gün değildi spor bakımından, Red Sox şehirden ayrılmıştı, pek bir haber olmayacaktı bir kaç gün. Ama yine de spor sayfcsını bir şeylerle doldurmak gerekiyordu.

Bcston'da doğmuştu Dominic. Dövüştüğü günlerde Coe Agcs ya da Eoston Güze'i diye bilinirdi. Hiç yumruk yememişti yüzüne ve öldürülmemek için çareyi dans etmekte bulmuştu. 1920 ve 1930'larda hafif sıklette bir takım ünlü kişilerle dövüşmüştü. Spcr yazarı yarı alaylı Dominic'in son zamanlarda genç kulüp üyeleriyle yaptığı antrenmcnlardan yakındığını ve güzelliğini kcrumak için yüzüne maske takmak istediğini yazıyordu. 'Bu bakımdan,' diyordu, 'yanına bir yardımcı almayı düşünüyor.' Dostça yazılmış bir yazıydı bu. Dominic'i sporun altın günlerini yaşamış ve ring hayatının fe'sefî bir biçimde kabullenmeyi öğrenmiş akıllı bir eski sporcu olarak tanıtıyordu. Kazandığı her kuruşu kaybetmişti Dominic, geriye felsefeden başka ne kalıyordu ki? Bu konuda yazara bir şey söylemişti; tabii makalede bundan söz yoktu bile.

Telefcn 'çaldı, kapıcı genç bir çocuğun kendisini görmek

istediğini söylüyordu. «Gönderin,» dedi.

Odaya, soluk mavi bir kazak ve lâstik ayakkabı giymiş on dokuz - yirmi yaşlarında bir çocuk girdi. Sarı saçları, mavi gözleri ve bebek gibi bir yüzü vardı. New York'da döğüştüklerinde onu neredeyse paramparça eden Jimmy Mc Larnin'i hatırlattı Dominic'e. Çocuğun ellerinde makine yağı izlerini gördü Dominic; çıkarmak için büyük bir çaba harcamış olduğunu anlamıştı. Düpe düz bir rastlantıydı bu, Revere Kulübü üyelerinden hiç birine ne pinpon ne de antrenman maçı için böyle birini davet etmemişti kulübe.

Kalın çerçeveli gözlüklerinin üstünden bakarak, «Nedir?» diye sordu Dominic.

Çocuk, «Dün gece gazeteyi okudum,» diye başladı.

«Evet, ne olmuş.» Dominic kulüp üyelerine karşı her zaman kibar ve saygılı görünürdü, kulüp üyesi olmayanlardan çıkarıyordu acısını.

«Sizin için işlerin biraz güçleştiğini, yaşlandığınızı ve genç üyelerle uğraşmaktan yorulduğunuzu yazıyordu.»

«Evet?»

«Belki yardımcıya falan ihtiyacınız olur diye düşünmüştüm?»

«Boksör müsün?»

«Tam değil. Belki de olurum ilerde, çok fazla meraklıyım dövüşe.» Sırıtarak sözüne devam etti, «Bu kadar dövüştüğüme göre bari bundan para kazanayım, dedim.»

Dominic ayağa kalktı, gözlüklerini masanın üstüne bıraktı, çocuğa, «Gel benimle,» dedi. Bürodan dışarı çıktılar, soyunma odasında bekçi başını temiz havlulara yaslanmış uyukluyordu.

«Yanında giyecek spor malzemen var mı?» diye sordu Dominic.

«Hayır.»

Dominic çocuğa eski bir eşofman ve bir çift ayakkabı verdi. Soyunmasını seyretti çocuğun. Uzun bacakları, geniş ve güçlü omuzlar, kalın bir boyun. Kollar iyi. Yağ yok.

Jimnastikhanede minderlerin olduğu köşeye götürdü çocu-

ğu. Ona bir çift eldiven attı sonra. Bekçi Charley her ikisinin de eldivenlerini bağladı.

Dominic, «Görelim bakalım ne yapabileceksin, evlât,» dedi. Hafif bir gard aldı. Charley merakla seyretmeye başladı.

Elbette gardı çok düşüktü çocuğun. İki kere soluyla yokladı Dominic. Dayanıklıydı oğlan.

Üç dakika kadar sonra Dominic kollarını indirmiş ve, «Tamam, bitti,» demişti. Ona yaklaşmak istediği bir iki seferinde oldukça hızlı vurmuştu çocuğa. Ama bütün bunlara rağmen çok süratliydi çocuk ve yumruklarından birinin de bayağı canını yaktığı bir gerçekti. Bir tür dövüşçüydü bu çocuk, ama ne tip bir dövüşçü bilemiyordu Dominic. Dövüşçü işte!

Charley, eldivenlerinin bağlarını çözerken Dominic, «Dinle evlât!» dedi. «Burası bar salonu değil. Bir centilmen kulübüdür. Buraya canı yansın diye gelmez centilmenler. Biraz atnrenman yapmaya ve kendini savunma sanatını öğrenmeye gelirler. Eğer onlara da bana salladığın yumruğu sallarsan, bil ki bir saniye duramazsın burada.»

«Elbette,» dedi çocuk. «Anlıyorum. Sadece ne yapabileceğimi göstermeye çalıştım size.»

Dominic, «Fazla bir şey yapamazsın,» diye devam etti. «Ama hızlısın ve hareketlerin iyi. Nerede çalışıyorsun?»

«Brookline'deydim,» diye cevap verdi çocuk. «Garajda çalışıyorum. Ellerimi yağlamayacak bir iş bulmak istedim.»

«Ne zaman başlayabilirsin işe?»

«Bugün, şimdi. Garajdaki işimi terkettim.»

«Ne veriyorlardı orda?»

«Haftada elli dolar.»

«Ben otuz beş verebilirim,» dedi Dominic. «Ama mesaj odasındaki portatif yatakta yatarsın. Yatacak yer derdin olmaz. Yüzme havuzunu temiz tutmak, minderleri temizlemek ve aletlerin bakımına dikkat etmek senin sorumluluğun olacak.»

«Pekâlâ,» dedi çocuk.

«Tamam aldım seni işe. Adın ne?»

«Thomas Jordach.»

Dominic, «Yalnız belâ çıkarmak yok burda!» diye uyardı.

Oldukça uzun sayılabilecek bir süre başı belâya girmedi Tom'un. İşinde süratli ve saygılıydı, ayrıca Dominic için ya da diğer üyeler için olsun şuraya buraya haber götürüyordu. Özel-

likle yaşlı üyelere karşı çok dikkatliydi. Yüzünde devamlı bir gülümseme vardı. Kulübün sessiz ve zengin havası memnun ediyordu Tom'u. Jimnastikhanede kimsecikler olmadığı zamanlar, yüksek tavanlı odaları, duvarları lambri kaplı, büyük deri koltukları bulunan okuma odasını dolaştırdı. Fazla bir çaba harcamasını gerektirmiyordu işi. Çoğu zaman Dominic'in serüvenlerini, eski boks anılarını dinlemekle vakit geçiriyordu.

Dominic, Tom'un geçmişi hakkında soru sormamıştı. Doğal olarak, Tom da yollarda geçen aylardan, Cincinati, Cleveland ve Chicago'daki hanlardan, benzin istasyonlarındaki işlerinden, Syracuse'da bir otelde komi olarak çalıştığından ve crespulara aracılık yaparak para kazandığından, nihayet bir gün sarhoş bir zamparanın bebek yüzlü bir arabulucuya verilen komisyonu fazla bularak bıçak çektiğinden, sokağa attığı sarhoşlardan, odalarda açıkta bulduğu paraları cebe indirdiğinden söz etmemişti hiç. Parayı hırsızlık etmek için değil, sırf gırgırına çalmıştı. Fazla önem vermiyordu paraya.

Dominic kum torbasıyla nasıl çalışılacağını öğretmişti ona. Jimnastikhane'de kimseler olmadığı zaman, özellikle dışarda yağmur yağdığı günler boş salonu dolduran, gittikçe daha hızlanan yumruk sesleri hoşuna gidiyordu. Arada sırada Dominic kendini iyi hissettiği zamanlar onunla eldiven giyer, ona nasıl gard alınacağını, sağ ve sol yumrukların nasıl kullanılacağını, öğretirdi. Henüz üyelerle boks antrenmanı yapmasına izin vermiyordu Tom'un, hâlâ emin değildi ondan ve bir iş çıksın istemiyordu. Ama onu bir kaç hafta içinde üyelerle oynayacak kadar iyi yetiştirmişti. Oyun kaybetmek üzmüyordu onu, ama kazanacağı zaman da bunu bir an önce yapmamasını öğrenmişti; sonra haftada ekstra bir yirmi ya da otuz dolar kazandığını gördü, sırf bahşişlerden.

Kulübün ahçısıyla arkadaş olmuştu kısa zamanda; ona temiz esrar buluyor, onun için alışverişe gidiyordu. Az zaman sonra yemeklerini bedava yemeğe başladı.

Çoğu, avukat, banker, komisyoncu ve büyük ticaret şirketlerinde memur olan üyelerle gereksiz yere çene çalmaktan kaçınıyordu. Üyelerin karılarından ya da metreslerinden gelen telefonları dikkatle not etmesini ve onlara olan biteni bilmiyormuş gibi ilgisiz bir tavırla haberleri iletmesini eksiksiz öğrenmişti.

İçki içmekten hoşlanmıyordu; antrenmandan sonra viski içmek için bara gelen üyelere bu özelliğini onun lehinde bir puan sayıyorlardı.

Davranışlarında hiç bir özel amaç yoktu; hiç bir şey istemiyordu; kulübü yöneten sırtı pek üyelere kendini sevdirmekten başka çare olmadığını anlamıştı. Amerika'da oldukça yer dolaşmış, başı yeteri kadar belâya girmiş ve sonu daima kavgayla biten serüvenleri yüzünden yeniden yollara düşmek zorunda kalmıştı hep. Barış, güvenlik ve kulüp; hoşnuttu. Bu bir meslek değildi, biliyordu, ama yine de, 'iyi bir yıl geçiriyorum,' diyordu kendi kendine. İstekli değildi. Arada sırada Dominic ne derece iyi bir dövüşçü olduğunu ölçmek için onu amatör bir boks maçına katılmaya zorladığında, işi geçiştirirdi.

Canı sıkılınca şehre iner, bir orospu bulur, kazasız belâsız işini görürdü. Dürüst hizmet, dürüst para.

Gündüzleri şehirde pek dolaşmamakla birlikte Boston'u sevmişti bile. Öyle pek fazla değil, şimdiye kadar sevdiği herhangi bir yer kadar. Gündüzleri şehirde dolaşmamasının nedeni tecavüz ve adam dövmekten ötürü hakkında tutuklama emrinin olmasıydı. Brookline'de garajdaki ustabaşını herif levyeyle üstüne yürüyünce feci şekilde dövmüştü. O gün öğleden sonra hemen kaldığı pansiyona gelmiş, Florida'ya gittiğini söyleyerek ayrılmıştı. Sonra bir süre Genç Hıristiyan Erkekler Birliği'nde saklandı, Dominic hakkındaki makaleyi okuyana değin.

Üyeler içinde sevdikleri ve sevmedikleri vardı, ama duygularını belli etmemeye, herkese karşı aynı güler yüzü göstermeye çalışıyordu. Hiç kimseyle fazla sıkı fıkı olmak istemiyordu, yeteri kadar belâdaydı başı. Kimse hakkında fazla bir şey öğrenmemeye çaba harcıyordu, ama yine de imkânsızdı bir fikir sahibi olmamak.

Dominic, bütün üyelerden eşit derecede nefret ediyordu; nefretinin nedeni üyelerin paralı onun meteliksiz oluşundan başka bir şey değildi.

Dominic, Boston'da doğmuş ve Boston'da yetişmişti. Diğerlerinden farklı yeteneklere sahip değildi. Ama yine de kendini Scilya'da bir toprak ağasının buyruğunda çalışan bir köle olarak görüyor, toprak ağasının şatosunu yakmak ve ailesinin bo-

ğazını kesmek gibi bir ruh hali içinde bulunuyordu. Hiç kuşkusuz son derece kibar davranışlarının ardında gayet iyi saklamasını biliyordu bu kundakçılık ve cinayet düşlerini. Her zaman üyelere güler yüz gösterir, tatilden dönenlere onları ne kadar özlediğini, çok güzelleşmiş ve iyice kilo kaybetmiş olduklarını söyler, müşterilerinin ağrıları ve ayak burkulmalarıyla enine boyuna meşgul olur, çok endişelenmiş görünürdü.

Bir yandan Thomas'a, «İşte Massachussetts'in en büyük dolandırıcısı geliyor,» diye fısıldar, öte yandan adam yanlarına yaklaşınca; «Aman efendim, sizi yeniden aramızda görmek ne mutluluk. Herhalde son günlerde işlerinizin sıkışıklığından uğrayamadınız,» derdi.

«Ah bu işler, ah!» diye başını sallardı, önemli yüzlü adam üzgün bir ifadeyle.

Dominic, «Bilirim efendim, bilirim,» diye devam ederdi. «Haydi gelin ufak bir antrenman yapalım, sonra buharlı odaya giresiniz, yüzdükten sonra bir de masaj yaptırdınız mı hiç bir ağrınız kalmaz, çocuk gibi uyursunuz akşam.»

Thomas, dikkatle gözlüyor, dinliyor, Dominic'den yararlı bir sanat olan ikiyüzlülüğü öğreniyordu. Büyük ve önemli adamlara bütün yaltaklanmasına rağmen, taş kalpli boksör eskisini seviyordu.

Bir tekstil şirketinin başkanı olan Bay Reed'i de seviyordu Tom; Bay Reed, içten, iyi huylu bir adamdı. Çoğu zaman birlikte pinpon oynarlardı. Bir özelliği vardı bay Reed'in; ceketinin sağ cebinde daima gıcır gıcır bir yüz dolarlık banknot dururdu. «Bir keresinde hayatımı kurtardı bu yüz dolar,» demişti Tom'a. Gece kulübünde aniden müthiş bir yangın çıkmış, panik içinde bir çok insan ezilerek ölmüştü. Reed, kapının önünde üstünde bir sürü insan sıkışıp kalmıştı, boğazı öylesine kurumuştu ki, imdat diye bağıramıyordu. İtfaiyeciler cesetleri kaldırırlarken son bir gayretle elini cebine sokarak yüz dolarlık kâğıt parayı havada sallamaya başladı. İtfaiyecilerden biri görmüştü parayı, paranın parmakları arasından çekildiğini hissetti. Sonra üstündeki cesetler bir bir kalkmış ve kurtulmuştu. İki hafta kadar hastanede kaldı. Konuşamıyordu. Fakat yüz doların kudretine duyduğu inanç, onun yeniden yaşamasını sağlamıştı. Mümkün olduğu zaman Tom'a da cebinde ya da kolaylıkla ulaşılır bir yerde bir yüz dolar bulundurmasını tavsiye etti bay Reed.

Ayrıca Tom'a parasını biriktirmesini ve borsaya yatırmasını da tavsiye etmişti Bay Reed. Gençlik sonsuzluğa değin sürmezdi.

Tom, kulüpte çalışmaya başladığı üçüncü ay içinde bir olayla karşılaştı nihayet. Brewster Reed ile pinpon oynadıktan sonra soyunma odasına geldiğinde bir terslik olduğunu hissetmişti. Ortada bir terslik olduğuna ilişkin hiç bir işaret yoktu, ama yine de bir soyunma odasında elbiselerin ceplerini karıştırıyordu sanki. Pantolonunun arka cebindeki cüzdanının yerinden alınmış, karıştırıldıktan sonra yine aceleyle yerine sokuşturulmuş olduğunu farketti. Cüzdanını kontrol etti. İçinde beş dolarlık dört tane kâğıt para olmalıydı. Hepsi duruyordu yerinde.

Bir ara dolabını kilitlemeyi düşündü Tom, sonra, 'bu kulüpte benden para çalacak kadar yoksul biri varsa helâl olsun,' dedi. Elbiselerini çıkardı dolaba koydu, havlusunu alarak duşa gitti. Bay Reed mutlu, etrafa sular saçarak çoktan duşun altına girmişti bile.

Duştan sonra soyunma odasına geldiğinde dolabının kapısına bir kâğıt parçası iliştirilmiş olduğunu gördü. Dominic'in el yazısını tanımıştı; «Kapanma saatinden sonra seni büromda görmek istiyorum, Dr. Agostino,» yazıyordu kâğıtta.

Mektuptaki ifadenin kısalığı, Dominic'in onu günde on sefer görürken böyle bir kâğıt yazarak haber vermesi iyi belirti değildi. Resmî ve plânlı bir işti bu. 'Haydaa, yeniden başımız belâya girdi,' dedi kendi kendine, elbiselerini giyip sessizce tüymek geldi içinden. Fakat yemekten sonra pinponcu ve Charley'le biraz çene çaldılar. Tüymekten vazgeçti. Saat on'da kulüp kapandıktan sonra Dominic'in odasına gitti.

Dominic, Life dergisini okuyor, sayfaları çeviriyordu merakla. Tom'u görünce dergiyi kapattı ve masanın gözüne koydu. Hol'de kimsenin olmadığını kontrol ettikten sonra kapıyı kapattı: «Otur bakalım evlât!»

Tom oturdu. Dominic masasına geçti.

«Nedir?» diye sordu Tom.

«Bir çok şey,» dedi Dominic. «İşler boktanlaşıyor. Bütün gün rahat diye bir şey kalmadı bende.»

«Benim ne ilgim var bununla?»

«İşte ben de bunu öğrenmeye çalışıyorum,» diye devam etti Dominic. «Kaçamak yapmanın hiç gereği yok evlât. Biri milletin cebinden mangırlarını aşırıyor. Kurnaz bir herif bu işi yapan. Onun cebinden birkaç dolar alıp gerisini bırakıyor olduğu gibi. Bu şişko piçler öylesine zengindirler ki, çoğu ceplerindeki paranın hesabını bilmez. Bir iki dolar eksik çıkınca, ya kaybettim ya da hatırlamıyorum diye düşünür, üstünde bile durmazlar. Fakat içlerinde hesabını kuruşu kuruşuna bilenler de vardır. Meselâ, Greening piçi. Dün benimle antrenman yaparken soyunma odasında cebinden on dolar kaldırıldığını söyledi. Herif bütün gün üyelerin hepsine telefon ederek, onlara da sormuş. Bunun üstüne bütün üyeler, son bir kaç ay içinde çaktırmadan soyulduklarının farkına varmışlar.»

«Eee, anladık, peki ne ilgisi var bunun benimle?» diye sordu Tom. Elbette, biliyordu kendisiyle ne gibi bir ilgisi olduğunu.

«Greening bu işin sen buraya geldikten sonra olmaya başladığını söylüyor.»

«İyice bok yemek bu,» dedi Tom sertçe. Greening, bir borsa simsarının bürosunda çalışan, otuz yaşlarında donuk bakışlı bir adamdı.

«Bok yemesine, bok yemek,» dedi Dominic. «Bugün öğleden sonra senin dolabını aratti bana. Bütün bir on dolarlığının olmamasına dua et. Yine de polis çağırmamı ve seni şüpheli olarak kaydettirmemi istedi.»

«Ne dedin o zaman?»

«Vazgeçirdim,» dedi Dominic. «Ben onunla konuşurum dedim.»

«İyi işte konuşuyorsun benimle, ne olmuş?»

«Parayı aldın mı?»

«Hayır almadım. Bana inanıyor musun?»

Omuzlarını silkti Dominic. «Bilmem ki. Muhakkak biri aldı ama.»

«Soyunma odasına bütün gün boyunca bir sürü insan giriyor, Charley, havuzdaki oğlan, pinponcu, üyeler, sen...»

«Kes!» diye çıkıştı Dominic, «Şaka istemiyorum.»

«Peki neden benden şüpheleniyorsun?»

«Söyledim ya. Sen burada işe başladıktan sonra çıktı bu ortaya. Hey Tanrım, dolaplara kilit vurmaktan söz ediyorlar. Yüz yıldır kimsenin hiç bir şeyini kilitlememişti burada. Sanki Jes-

se James'dan bu yana en büyük soygunu keşfetmiş gibi konuşuyor herifler, bir bilsen.»

«Ne yapmamı istiyorsun, bırakayım mı işi?»

«Yok canım!» diye cevap verdi Dominic. «Sadece dikkatli ol. Yalnız kalmamaya bak.» Bir iç geçirdi. «Belki unutur gider. Piç oğlu piç Greening ve on doları... Gel benimle.» Gerinerek yerinden kalktı. «Sana bir bira ısmarlayayım. Ne boktan bir gün!»

Tom, içeri girdiğinde soyunma odasında kimseler yoktu. Postaneye kadar gitmiş, mektup atmıştı üyelerden biri için, elbiselerini değiştirecekti.

Yukarıdaki salonda kulüp üyeleri arasında boks maçı seyrediyordu. Sadece bir kişi hariç, üyelerden Sinclair henüz maça çıkmamıştı. Giyinmiş ve oyuna hazırdı, beyaz süveterini geçiriyordu sırtına. Uzun boylu ince bir adamdı. Harvard'ın hukuk fakültesi bölümünden mezun olmuştu. Babası da kulübün üyelerindendi. Zengin bir ailedendi. Sinclair ve sık sık isimleri gazetelerde görülürdü. Genç Sinclair babasının şehirdeki bürosunda çalışıyordu. Tom, diğer üyelerin ilerde Sinclair'in iyi ve ünlü bir avukat olacağını söylediğini duymuştu bir çok kereler.

Ama şimdi şu anda genç Sinclair, soyunma odasında kendisine ait olmayan bir dolabın önünde bir pantolonun cebinden hünerli parmaklarıyla bir cüzdan çekmekle meşguldü. Tom'un geldiğini duymamıştı. Ayağındaki lâstik ayakkabılar halının üstünde bir ses çıkartmıyordu. Thomas, Sinclair'in önünde durduğu dolabın onun olmadığını anlamıştı. Sinclair'in genellikle neşeli ve sıhhatli bir görünümü olan yüzü, soluk, endişeli ve terliydi.

Bir an durakladı Tom, 'acaba Sinclair görmeden buradan uzaklaşabilir miyim,' diye. Fakat tam cüzdanı çıkarmıştı ki, Tom'u gördü Sinclair. Birbirlerine baktılar. Artık geri dönmek için çok geçti. Birden adama doğru yürüyerek bileğinden kavradı Thomas. Sinclair nefes nefese idi, sanki koşmuş gibi.

«O cüzdanı yerine koysanız iyi olur efendim,» diye fısıldadı Tom.

Sinclair, «Tamam, tamam!» diye fısıldayarak cevap verdi. «Yerine koyacağım.»

Thomas, Sinclair'in kolunu bırakmadı. Süratli düşünüyordu. Her ne sürette olursa olsun eğer Sinclair'in yaptığını açığa

vurursa işini kaybederdi. Kulüp üyeleri için, Tom'un içlerinden birini suçüstü yakalamış olması çok rahatsızlık verici olurdu. Ama eğer durumu bildirmezse.. işi zamana bırakmaya karar verdi Thomas. «Biliyor musunuz?» diye söze başladı. «Birden şüpheleniyorlar.»

«Özür dilerim.» Thomas adamın titrediğini fark etti. Ancak bileğini kurtarmaya çalışmadı Sinclair.

«Üç şey yapacaksınız,» dedi Tom, «Birincisi o cüzdanı yerine koyacaksınız, ikincisi bundan böyle buradan uzak duracağınıza söz vereceksiniz...»

«Söz veriyorum Tom, sana minnettarım!»

««Üçüncüsü ne kadar minnettar olduğunuzu göstereceksiniz Bay Sinclair,» diye devam etti Tom. «Şimdi derhal şuracıkta bana beş bin dolarlık bir borç senedi imzalayacak ve en çok üç gün içinde ödeyeceksiniz bunu.»

«Çıldırmışsın sen!» dedi Sinclair, alnında büyük ter taneciklerı belirmişti.

«Peki o halde,» dedi Thomas, «Şimdi bağırır ve milleti toplarım buraya.»

«Eminim yaparsın bunu, seni küçük piç!» dedi Sinclair.

«Perşembe gecesi saat on birde Touraine otelde barda bekleyeceğim sizi, ödeme gecesi.»

Sinclair, alçak bir sesle, «Orada olacağım,» diye cevap verdi. Adamın elini bıraktı ve cüzdanı yerine koyuşunu seyretti Tom. Sonra cebinden küçük bir defteri çıkardı ve bir kurşun kalemle birlikte uzattı Sinclair'e.

Sinclair, burnunun dibine uzatılmış olan defterin boş sayfalarına baktı bir süre. Eğer sinirlerine hâkim olabilse odadan çıkar gider ve Thomas hikâyeyi anlattığı zaman da güler geçerdi, biliyordu Tom bunu. Fakat tam öyle gülüp geçemezdi işte. Sinirleri çok bozulmuştu. Defteri aldı ve imzaladı.

Tom deftere baktı, sonra kalemi ve defteri cebine koydu. Soyunma odasının kapısını kilitleyerek yukarıya maçı seyretmeye gitti.

Onbeş dakika sonra sıra Sinclair'e gelmişti. Sinclair çok sert bir maç çıkararak hasmını perişan etti.

Soyunma odasına geri döndüklerinde, Tom, aralarında hiç bir şey geçmemiş gibi, Sinclair'i zaferinden ötürü kutladı.

On bire beş kala Touraine oteline geldi. Takım elbise giymiş ve kravat takmıştı. Bu gece bir centilmen gibi görünmek istiyordu. Köşedeki masalardan birine oturdu; girişi kolaylıkla görebiliyordu böylece. Garson'a bir şişe Budweiser ısmarladı. Beş bin dolar diye düşündü, beş bin dolar... Bu parayı babasından almışlardı, o da geri alıyordu aynı hâkim sınıflardan parasını. Acaba Sinclair bu para için babasıyla konuşmak ve durumu açıklamak zorunda kaldı mı diye düşündü. Belki de konuşmak zorunda kalmamıştı. Belki de bankada kendi adına bu kadar parası vardı, istediği dakika çekebilecekti. Thomas'ın özel olarak bir düşmanlığı yoktu Sinclair'e karşı. Hoş, genç bir adamdı, daima güler yüzlü ve iyi davranışlıydı, arada sırada pinpongda Tom'a beklenen vuruşlarını gösterirdi. Eğer kleptoman olduğu anlaşılırsa bütün hayatı mahvolabilirdi Sinclair'in. Düzen, böyle bir düzendi ne yaparsın?

Kapıyı gözleyerek birasını içmeye başladı. Onbiri üç geçe Sinclair göründü. Karanlık salonu aramaya başladı. Thomas ayağa kalkmıştı. Sinclair, Thomas'ın oturduğu masaya yaklaştı. Tom, «Nasılsınız efendim?» diye kibarca sordu.

Sinclair, «Teşekkür ederim Tom,» diye cevap verdi. Harvardvari bir konuşması vardı.

«Bir bira daha lütfen,» dedi Tom garsona.

Bir süre barda sessiz oturdular. Sinclair sinirli sinirli, parmaklarıyla masaya vuruyor, etrafı gözden geçiriyordu. Pardesüsünü çıkarmamıştı sırtından. «Sık sık buraya gelir misiniz?» diye sordu Tom'a.

«Arada bir.»

«Kulübten kimseyi gördün mü hiç?»

«Hayır.»

Garson içkilerini masaya bıraktı. Büyük bir yudum aldı bardağından Sinclair. «Sırf bilesin diye söylüyorum,» dedi Tom'a. «O parayı ihtiyacım olduğu için almamıştım.»

«Biliyorum!» dedi Tom.

Sinclair, «Hastayım!» diye devam etti, «Bir hastalıktır bu. Pskiatra gidiyorum.»

«Çok akıllıca bir iş psikiatra gitmek,» dedi Tom.

«Hasta bir adama böyle bir şey yapmaktan rahatsız olmuyorsun değil mi?» Tom, «Hayır efendim!» diye cevap verdi.

«Taş kalpli bir orospu çocuğusun sen, öyle değil mi?»

«İnşallah öyleyimdir.»

Sinclair, pardesüsünün cebinden uzun ve şişkin bir zarf çıkardı, masaya bıraktı. «Hepsi zarfın içinde,» dedi. «Saymak zahmetine katlanmana gerek yok.»

«Tamam olduğuna eminim,» dedi Tom. Zarfı cebine koydu.

«Bekliyorum,» dedi Sinclair. Tom, borç senedini masanın üstüne koydu. Sinclair, senedi iyice yırttıktan sonra tablaya attı. Sonra ayağa kalkarak, «İçkiye teşekkürler!» dedi ve bardan uzaklaştı. Genç, yakışıklı, tahsilli, iyi terbiye görmüş ve şanslı bir adam.

Tom, Sinclair'in kapıdan çıkışını seyretti. İçkilerin parasını ödedikten sonra, lobby'e giderek o gece için bir oda kiraladı. Yukarıda, odasında, kapısını kilitledikten ve perdeleri indirdikten sonra parayı saymağa başladı. Hepsi de gıcır yüzlükler halindeydi. 'Acaba işaretli mi,' diye düşündü, kim bilir?

O gece iki kişilik geniş ve rahat yatakta iyi bir uyku çekti. Sonra sabah Dominic'e telefon ederek, ailevi bir meseleden dolayı New York'a kadar gitmesi gerektiğini ve Pazartesine kadar dönmeyeceğini söyledi. Şimdiye kadar hiç izin istememişti, Dominic itiraz etmedi, «Ama Pazartesine kadar,» diye tekrar etti sadece.

Tren gara girdiğinde yağmur çiseliyordu.

İstasyonda pek değişen bir şey yoktu. Port Philip barı yeniden boyanmış ve yanına bir televizyon ve radyo mağazası açılmıştı. Nehrin kokusu da aynıydı, hatırladı Tom.

Taksiye binebilirdi, ama yılların ayrılığından sonra yürümeyi tercih etti. Doğduğu şehrin caddeleri henüz bilmediği bir gerçeğe hazırlıyordu onu.

İstasyondan çıktı. Burada son defa kardeşi Rudolph'la gelişlerini hatırladı. **Vahşi bir hayvan gibi kokuyorsun.**

Bernstein'in Mağazasının önünden geçti. Kızkardeşinin randevu yeri. Sonra Teedore Boylan geldi hatırına, oturma odasındaki çıplak adam, yakılan çarmıh, tatlı gençlik anıları.

Okulun önünden geçerken, sıtmalı asker, Samuray kılıcı ve kafası kesilen japonlar geldi gözünün önüne.

Gözüne yağmur damlaları girmesin diye başını eğmek zorunda kalıyordu yürürken. Nihayet fırının olduğu yere gelince şaşırdı, eski fırının yerinde üç katlı modern bir süper gıda pazarı vardı şimdi. Eli kolu paket dolu kadınlar girip çıkıyordu ka-

pılardan. Eğer Jordach'lar hâlâ bu evde yaşasalardı, bu kapılardan biri hole açılacaktı.

Vitrinden içeriye baktı. Kasada para bozan kızları gördü. Hiç birini tanımıyordu, içeri girmenin bir anlamı yoktu. Alış veriş etmeye gelmemişti Port Philip'e.

Ne yapacağı hakkında kesin bir karara varmadan caddeden aşağıya doğru yürümeye başladı. Yan kapıdaki garaj yeniden inşa edilmişti; üstündeki yeni tabelâdaki ismi hatırlamadı. Tanıdık tek bir çehre yoktu etrafta. Ancak, köşede Jardinc'ların manavı gördü, hâlâ duruyordu yerli yerinde. İçeri girdi, yaşlı bir kadının Bayan Jardino ile münakaşasını bitirmesini bekledi.

Yaşlı kadın gittikten sonra Tom'a döndü Bayan Jardino. Gaga burunlu, kısa boylu, sıska ve şekilsiz bir kadındı; dudağının üstünde kocaman bir et beni vardı. «Evet, size ne gibi bir yardımım dokunabilir?» diye sordu.

«Bayan Jardino,» dedi Tom. Daha saygılı görünürüm inancıyla ceketinin yakasını indirmişti. «Herhalde beni tanımadınız, biz sizin... komşunuzduk. Fırınımız vardı Jordach'lar?»

«Ha, evet! Küçük gangster.»

Thomas, Bayan Jardino'nun kaba şakasına gülümsemeye çalıştı. Bayan Jardino gülümsemiyordu. «Peki, ne istiyorsunuz?»

«Yıllar var ki fırın kalktı oradan,» dedi bayan Jardino. Sabırsız bir hali vardı. «Ailen söylemedi mi sana?» Çürük elmaları atlara koyuyordu bir yandan.

Tom, «Bir süre irtibatımız kesildi,» diye cevap verdi. «Nerede olduklarını biliyor musunuz?»

«Nereden bilebilirim ki, hiç konuşurlar mıydı pis İtalyanlarla?» Sertçe Tom'a sırtını döndü ve kerevizleri yerleştirmeğe başladı.

«Yine de çok teşekkürler,» dedi Tom ve dükkândan çıkmaya hazırlandı.

«Bir dakika,» dedi Bayan Jardino, «Buradan ayrıldığında baban hâlâ sağdı değil mi?»

«Evet.»

«Öldü,» diye devam etti Bayan Jardino. Sesinde anlaşılır bir memnuniyet ifadesi vardı. «Nehirde boğuldu. Sonra annen taşındı buradan ve binayı yıktılar... İşte görüyorsun yerine ekmeğimize engel olan süper bir gıda pazarı açtılar.»

Bir müşteri girdi içeri, Bayan Jardino beş kilo patates tarttı. Tom dükkândan dışarı çıktı. Nehre inmeyi düşündü, ama nehir de yeni bir şey söylemeyecekti ona. İstasyona doğru yürüdü. Bir bankanın önünden geçiyordu, içeri girdi bir kasa kiraladı ve beş bin dört yüz doksan dolarını bıraktı. Parayı herhangi bir yerde bırakabilirdi, neden Port Philip olmasın? Hattâ babası ölmüş olduğuna göre nehre bile atabilirdi.

Postaneye gitse annesinin ve kardeşinin adresini bulabileceğini tahmin ediyordu, ama gitmedi postaneye. Babasını görmeye, ona olan borcunu ödemeye gelmişti buraya.

BÖLÜM 2

1950

Kiralık mezuniyet kepi ve siyah cübbesiyle Haziran güneşi altında süren mezuniyet törenini izliyordu Rudolph.

«Bugün, 1950 yılında, yani, yılımızın tam dönem noktasında,» diyordu. «Biz Amerikalılar kendimize bazı sorular sormalıyız. Neyimiz var? Ne istiyoruz? Gücümüz ve zayıflığımız nelerdir? Nereye gidiyoruz?» Kabine üyesi olan konuşmacı sırf okul müdürüne iyilik olsun diye gelmişti taa Washington'dan buralara. Müdür, Cornell Üniversitesi'nden arkadaşıydı.

Fakültenin bahçesine tören için yerleştirilmiş iskemlesi üstünde rahatsız bir biçimde oturmuş olan Rudolph, 'yüz yılımızın tam dönüm noktasında,' diye düşündü. Neyim var, ne istiyorum, gücüm ve zayıflıklarım nelerdir, nereye gidiyorum? Mezuniyet diplomam var, dört bin dolar borcum var ve bir de ölmek üzere olan anam; zengin ve özgür olmak ve sevilmek istiyorum; kuvvetim: 23.8'de ikiyüz metre koşabiliyorum, zayıflığım: Dürüstüm. İçtenlikle Washington'dan gelen adamı dinlerken içinden gülümsedi. Nereye gidiyorum? Onu da sen söyle arkadaş.

Mezun olan arkadaşlarına baktı Rudolph. Yarısından çoğu II. Dünya Savaşında çarpışmış ve **Asker Hakları Kanunu**'dan yararlanarak girmişti okula. Bir kısmı evliydi, yeni yapılmış saçlarıyla karıları arkalarında oturuyordu; bazılarının kucaklarında çocukları vardı, otomobil içindeki evlerinde ya da gürültülü pansiyon odalarında çocuklarını bırakacak kimseleri olmadığı için mecburen onları da getirmişlerdi.

Yanında Tulsa'lı Bradford Kinght oturuyordu. Yuvarlak yüzlü sıhhatli bir gençti Bradford Knight; Avrupa'da topçu çavuşu olarak savaşa katılmıştı. Babasıyla birlikte petrol arayacaklardı. «Yirmi beşine varmadan milyoner olursun evlât» diyordu Brad. «Topraktan petrol taşıyor.» Kadillağın küllüğü dolduğu zaman çöplüğe atarsın.» Brad'ın babası yirmi beşine varmadan milyoner olmuştu, ama sonra Brad'a göre ufak bir şanssızlık yüzünden işler ters gitmiş ve servetini kaybetmişti.

Kendisine davetiye göndermiş olmakla birlikte, Tedy Boylan gelmemişti merasime. Dört bin dolarlık borcuna karşılık şimdilik yapabileceği tek şey davetiye göndermek olmuştu. Mektubunda, «Korkarım güzel bir Haziran günü elli mil kat ederek bütün gün öğleden sonra bir Demokrat'ı dinlemeye niyetim yok,» demişti Boylan. Whitby, önemli bazı bölümleri olan küçük bir ziraat yüksek okuluydu. Boylan 1946'da Rudolph'un tahsilini finanse edeceğini söylediği zaman onun Ivy League Üniversitelerinden birine gitmeyi reddedişine üzülmüştü.

Yale veya Harvard'da şansını denemek yerine Whitby'i seçmesinin bazı nedenleri vardı Rudolph'un. Bir kere Boylan'a dört bin dolardan çok daha fazla borçlanmış olacaktı; ikincisi, bir yandan geçmişi, öte yandan beş kuruş parasız oluşu Amerikan toplumunun genç lordları arasında yapayalnız kalmasına yol açacaktı. Bu gibi okullarda okuyanların hemen hepsinin babaları ya da dedeleri milyonerdi, çoğu tanışma balolarına gitmekten başka hiç bir iş bilmezdi hayatlarında. Buna karşılık, Whitby'de yoksulluk olağan sayılan bir şeydi. Öğrenciler arasında okul masraflarını çıkarmak için yazın çalışmayan yok gibiydi.

Rudolph'un Whitby'i seçişinin bir başka nedeni de okulun Port Philip'e yakın oluşuydu. Böylelikle tek başına odasına kapanmış, arkadaşsız, şüpheci, yarı deli annesini hiç olmazsa Pazar günleri ziyaret edebiliyordu. Tamamen ihmâl edilmeye dayanamazdı annesi. Okuldaki birinci yılı bitirdikten sonra, yazın Calderwood'un Mağazasında bir iş bulmuş, iki odalı küçük bir daireye taşınmış ve annesini yanına almıştı. Şimdi evde bekliyordu onu. Kendini merasime gelecek kadar iyi hissetmediğini söylemişti Mary Jordach.

Kızkardeşi Gretchen New York'da çocuğuyla meşgüldü; Julie bugün bir başka okuldan, Barnard'dan mezun oluyordu.

Tamur adresi bile belli değildi Axel Jordach, kanlı elleriyle sonsuza doğru kürek çekiyordu şimdi.

Yapayalnızdı bugün Rudolph; ne fark eder diye düşündü.

«Askerî tesislerin gücü insanı korkutuyor,» diyordu barış sever Demokrat konuşmacı. «Fakat hazerde halkın barıştan tarafa olması bizim payımıza umut verici bir işaret sayılmalıdır.»

Eğer Rudolph, halkın bir parçacıysa, kabine üyesi hiç kuşkusuz onun adına da konuşuyor demekti. Savaş hakkında okul arkadaşlarından bazı gerçekleri öğrendiğinden bu yana, eski nesle imrenmiyordu artık.

Önlerde, hocalar için ayrılmış olan sırada Tarih ve Ekonomi kürsüsü başkanı Prof. Denton'u gördü. İngilizce bölümü başkanı Prof. Lloyd'ın kulağına bir şeyler fısıldıyordu. Prof. Denton'ın konuşmacının sözleri konusundaki fikirlerini tahmin ederek gülümsedi. Akademik hayatta daha fazla yükselemeyeceğini anladığı için umut kırıklığına uğramış, ufak tefek, ak saçlı bir popülistti Prof, Denton. Sınıfta daima büyük sermayenin ve büyük işletmelerin taa İç Savaştan bu yana Amerikan ekonomik ve siyasal sistemine ihanet ettiğini söylerdi. «Amerikan ekonomisi,» derdi. «Üstünde hileli zarlar duran donatılmış bir dolandırıcılar masasıdır. Oyunun kuralları öylesine ayarlanmıştır ki, zenginler daima yedi atar, diğerleri ise daima iki.»

Denton, ne zaman **Wall Street Dergisi**'nde milyonlarca doların Federal hazineye girmesine engel olan bir petrol simsarlığına ya da vergi kaçırma yollarına ilişkin bir haber parçası yakalasa, Rudolph, Denton'ın vergi kaçırma tekniklerini gözöne serişine hayran kalarak hocasının anlattıklarını dikkatle dinler ve benzer bir durumla karşılaşabileceği o kutsal günün umuduyla ayrıntılı notlar alırdı.

Rudolph, Denton'ın tiradlarını bir öğrenci ilgisiyle değil, düşman sahasında bir casus merakıyla izliyordu. Denton'ın kürsüsünden aldığı üç dersten de A almıştı. Denton kendisine Tarih kürsüsünde öğretim üyeliği teklif etti.

Denton'la olan gizli anlaşmazlıklarına rağmen, Rudolph severdi onu; okulda en çok yararlandığı hocasıydı.

Denton hakkındaki düşüncelerini de, diğer bütün düşünceleri gibi, gizli tutuyordu, fakülte üyelerinin gözünde ciddi ve iyi davranışlı bir öğrenciydi.

Konuşmacı son sözünü Tanrı ile tamamlcdı Büyük bir alkış sesi duyuldu. Sonra, mezunlar birer birer diplomalarını almaya davet edildiler.

Müdür, kurdeleli diplomaları uzatırken yüzü parlıyordu. Kabine üyesini törene getirmekle büyük bir başarı sağlamıştı. Elbette, Boylan'ın bu konudaki mektubunu bilmiyordu.

Okul marşının söylenmesinden sonra gösterişli bir yürüyüş başladı. Yaz güneşiyle başlayan yeşilliğin ve ağaçların arasında çiçek bahçesine dalmış bir karga sürüsüne benziyordu mezunlar.

Rudolph, birkaç el sıkışmayla geçiştirdi töreni, önünde oldukça dolu bir program vardı. Kalabalığın arasında, ufak tefek, kamburu çıkmış, kalın gümüş çerçeveli gözlükleriyle Denton'a rastladı ve elini sıkarken, «Sana yaptığım teklifi düşüneceksin değil mi Jordoch?» diye sordu Denton.

Rudolph, «Elbette efendim,» diye cevap verdi. «Teklifinize çok teşekkür ederim.» Büyüklerine daima saygı göstereceksin. Sakin, düşük ücretli akademi' hayat. Bir yılda 'Master,' birkaç yıl sonra doktora, kırk beş yaşına varınca belki bir kürsün olur. «Hiç kuşkusuz böyle bir işe yatkınlık duyuyorum, efendim,» diye devam etti Rudolph. Hiç bir yatkınlık duyduğu yoktu.

Brad ve Rudolph, hızla kalabalığın arasından sıyrılarak, cübbe ve keplerini teslim ettiler ve park yerine doğru yürümeye başladılar. Brad'ın savaş öncesinden kalma spor bir Chevrolet'si vardı, valizlerini çoktan yerleştirmişti bagaja. Oklahoma'ya gitmeye hazırdı. Toprağından petrol fışkıran ülke.

Park yerine onlardan daha önce varan kimse yoktu. Arkalarına bakmadılar bile. Mezunlar cemiyetinin önünden geçtiler dört yıl, kolay değil. Hadi canım duygulu olmanın sırası mı şimdi? Belki bundan yirmi yıl sonra.

«Birkaç dakika mağazaya uğrayalım,» dedi Rudolph, «Calderwood'a kendisini arayacağıma söz vermiştim.»

«Olur paşam!» dedi Brad. «Ne dersin tahsil görmüş bir adama benziyor muyum?»

«Hem de nasıl, tam hâkim sınıflar gibi.»

Brad, «Ben vaktimi boşa harcayamam,» diye devam etti. «Kabine üyesi bir yılda kazanır?»

«On beş ya da on altı bin dolar galiba.»

«Yem parası!» dedi Brad.

«Artık şöhret ve şeref.» diye ekledi Rudolph.

«Bu da en azından yılda bir otuz dolar eder,» dedi Brad. «Vergi yok. Acaba o konuşmayı kendisi mi yazdı, ha! Ne dersin?»

«Belki kendisi yazmıştır.»

«Gerektiğinden fazla atıyor,» dedi Brad. **Everything's Up-to-date ni Kansas City** şarkısını mırıldanmaya başladı. «Bu gece yollu karılar olacak mı partide?»

Gretchen, her ikisini de akşam evinde vereceği partiye davet etmişti. Julie de gelecekti. Tabii eğer anne ve babasını atlatabilirse.

Rudolph, «Belki de,» diye cevap verdi. «Genellikle boşta gezen bir iki kız olur.»

«Gazetedeki o makaleyi okuyacağım,» diye devam etti Brad. «Hani gençliğin nasıl orospularla gittiğini, savaştan bu yana ahlâkın bozulduğunu yazan makaleyi. Hiç şüphesiz bir daha sefere üniversiteye gittiğimde muhakkak kız erkek karışık olan bir okul seçeceğim. Şu karşında gördüğün adam, tertemiz yetişmiş abaza bir fakülte mezunudur.»

Şehre doğru sürdüler arabayı.

Calderwood'un mağazası şehrin ana caddesinin en güzel köşelerinden birinde bulunuyordu. 1890'dan beri aynı yerdeydi, ilk başlarda uyuyan bir kasabanın ihtiyaçlarını gidermeye çalışan bir bakkal dükkânından farklı değildi. Şehir nasıl büyüyüp geliştiyse, dükkân da öyle büyümüş, gelişmişti. Şimdi vitrinlerinde çişitli mallar sergilenen uzun iki katlı bir bina olmuştu. İşlerin sıkışık olduğu bir mevsimde mağazada işe depocu olarak başlamıştı Rudolph. Ancak, çalışkanlığı ve yeni fikirleri yüzünden Bay Duncan Calderwood onu yükseltmek zorunda kalmıştı. Mağaza hâlâ öyle pek büyük sayılmazdı, bir insan birçok işle meşgul olabiliyordu, örneğin Rudolph, zaman zaman satıcılık, zaman zaman vitrin dekoratörlüğü, zaman zaman reklâmcı ve zaman zaman personel işleriyle meşgul oluyordu. Yazları tam gün çalıştığında haftada elli dolar almaya başlamıştı.

Duncan Calderwood, elli yaşlarında cimri, vecizeli konuşmaya meraklı bir adamdı. Genç evlenmişti, üç kız vardı. Mağazadan başka oldukça geniş bir emlâki bulunuyordu. Doların değerini bilen ağzı sıkı bir adamdı Bay Calderwood. Bir gün önce, Rudolph'a mezuniyet merasiminden sonra uğramasını, ken-

disine ilginç bir teklifi olabileceğini söylemişti.

Brad, arabayı mağazanın kapısı önünde durdurdu.

«Bir dakikaya kadar gelirim,» dedi Rudolph.

Brad, «İşine bak, acele etme,» diye cevap verdi. «Koskoca bir hayat var önümde.» Gömleğinin yakasını açtı, kravatını gevşetti. Nihayet özgürlük. Arabanın üstü açıktı, iyice yayıldı koltuğa ve güneş ışınlarına karşı gözlerini yumdu.

Rudolph, dükkândan içeri girerken bir akşam önce düzenlediği vitrinlerden birine beğeni dolu gözlerle baktı. Vitrin marangozluk malzemesini kapsıyordu, aletleri soyut bir düzen anlayışı içinde yerleştirmişti. Arada sırada New York'a gider, Calderwood için büyük mağazaların vitrinlerini incelerdi.

Alt katta kadın seslerinden oluşan alışık olduğu bir vızıltı çarptı kulağına ve her zaman sevdiği parfüm kokusu. Mağazanın arkasına doğru geçerken, bütün tezgâhtarlarla selâmlaştı. Tezgâhtarlardan biri ikisi kutladı onu. Özellikle yaşlı kişiler fazlaca severdi Rudolph'u. İşe alınma ve çıkartmalarda onun rolü olduğunu kimse bilmiyordu.

Her zamanki gibi Calderwood'un odasının kapısı açıktı.

Rudolph açık kapının önünde ayakta beklemeye başladı. Kapısı açık olmakla birlikte Calderwood izinsiz odaya girilmesinden hoşlanmazdı.

«Gel içeri Rudy,» dedi Calderwood düz bir sesle.

«İyi günler Bay Calderwood.» Üstünde lâcivert mezuniyet elbisesi ile bir adım attı içeri. Duvarda Calderwood mağazasının reklâmını yapan hediyelik takvimlerden biri asılıydı. Bundan başka odada süs sayılabilecek tek şey Calderwood'un masası üstünde, kızların çocukken çekilmiş bir çerçeve içindeki resmiydi.

Calderwood, beklenmedik bir jestle ayağa kalktı, masasının etrafından dolaşarak Rudolph'un yanına vardı ve elini sıktı. «Nasıl geçti tören?» diye sordu.

Rudolph, «Sürprizli bir şey yok,» diye cevap verdi.

«Bittiğine memnun musun?»

«Okulu mu kasdetiyorsunuz?»

«Evet, otursana.» Calderwood masasına geçerek arkalıklı tahta çalışma koltuğuna oturdu. Rudolph, masanın sağ yanında duran bir başka tahta iskemleye oturmuştu. Yukarıda mobilya kısmında bir sürü koltuk vardı, ama onlar sadece müşteriler için.

«Sanıycrum, evet sanıyorum bittiğine memnunum,» dedi Rudolph.

«Bu memlekette servet edinmiş ve hâlâ da edinmekte olan büyük adamların çoğu,» dedi Calderwood. «Gerçek anlamda tahsil görmemişlerdir hiç. Bunu biliyor muydun? Tahsili kiralar onlar,» diye devam etti Calderwood.

Rudolph, «Evet,» diye cevap verdi.

Sesinde bir tehdit havası vardı. Kendisi ancak orta okulu bitirebilmişti.

«Tahsilimin servet yapmama engel olmasına izin vermeyeceğim,» dedi Rudolph.

Calderwood kuru kuru güldü. «Eminim bundan Rudy» dedi nazikçe. Masanın gözünü açtı, içinden üstünde mağazasının ismi yazılı bir mücevher kutusu çıkardı. Kutuyu masaya ,Rudolph'un önüne bırakarak, «Burda senin için bir şey var,» dedi.

Rudolph, kutuyu açtı, İsveç yapısı zarif bir kol saati vardı içinde. «Çck kibarsınız,» dedi. Şaşırmış görünmek istemiyordu.

«Hakettin bunu,» dedi Calderwood, gevşemiş olan kravatını düzelterek. Kolay kolay cömertlik yapmazdı. «Bu dükkâna çok emeğin geçti. İyi bir kafaya sahipsin. Ticarete doğuştan kabiliyetin var senin.»

«Teşekkür ederim Bay Calderwood.» İşte hayata atılmak üzereyken duyduğu gerçek nutuk buydu Rudolph'un, yoksa silâhlanma eğrisinin gittikçe yükselmesi ,başka ülkelere yardımdan ona ne idi.

«Sana bir teklifim olduğunu söylemiştim değil mi?»

«Evet efendim.»

Calderwood bir an durakladı, sonra, «Rudy,» diye söze başladı. «Calderwood Mağazasında tam gün çalışmaya ne dersin?»

«Bir takım şeylere bağlı bu,» dedi Rudolph, dikkatle. Bunu zaten bekliyordu, işi kabul etmek için şartlarının ne olacağını kararlaştırmıştı.

«Neye bağlı?» diye hırçın bir sesle sordu Calderwood.

«İşin ne olduğuna bağlı?»

«Şimdiye kadar yaptığın iş,» diye devam etti Calderwood. «Sadece biraz daha fazla. Her şeyin biraz ucuzundan tutacaksın. Tirt mi istiyorsun?»

«Bu titr'in ne olacağına bağlı,» dedi Rudolph.

«Bağlı, bağlı!» dedi Calderwood. Sonra güldü. «Kim demiş gençler fazla düşünmeden hareket eder diye? Müdür yardımcılığına ne dersin? Bu senin için iyi bir titr mi?»

«Başlangıç olarak iyi.»

«Belki de seni buradan kovmam gerekir,» diye devam etti Calderwood. Bir an donmuş bir ifade belirdi soluk gözlerinde.

«Nankörlük istemiyorum. Başka teklifler de var ve...»

«Sen de diğer budalalar gibi New York'a koşmak istiyorsun. Sanki şehri ilk ayda fethedeceksin, bütün partilere devam edeceksin.»

«Hayır özellikle böyle bir düşüncem yok.» Rudolph, gerçekte kendini New York için henüz hazırlıklı hissetmiyordu. «Bu şehri seviyorum.»

«Çok iyi,» dedi Calderwood, yeniden koltuğuna oturdu. İç çeker gibi bir sesle, «Bak Rudy,» diye devam etti. «Artık yaşlanıyorum. Doktorlar biraz dinlenmem gerektiğini söylüyorlar. Babam öldüğünden bu yana bütün işi kendim yürüttüm. Birinin yardımcı olması gerek artık. İş idaresinden mezun o yüksek zekâlı züppeleri de istemem dükkânımda. İşe başladıktan üç gün sonra ortak olmak isterler.» Kalın gözlüklerinin üstünden Rudolph'u süzmeye başladı, «Haftada yüz dolarla başla. Bir yıl sonra düşünürüz İyi mi?»

«İyi,» dedi Rudolph. Yetmiş beş bekliyordu.

«İkinci kattaki eski paketleme odası büron olacak. Kapıya Müdür Yardımcısı yazılacak. Fakat iş saatlerinde seni aşağıda görmek isterim. Anlaştık mı?»

Rudolph elini uzattı, Calderwood'un el sıkışında hiç de yüksek tansiyonlu hasta bir adam hali yoktu.

«Tahmin ediyorum işe başlamadan önce şöyle bir tatil falan yapmak istersin. Kınamıyorum seni, hakettin bunu doğrusu. Ne kadar ,bir hafta mı bir ay mı?»

«Yarın saat dokuzda işimin başında olurum,» dedi ve ayağa kalktı Rudolph.

Calderwood gülümserken takma dişleri göründü. «İnşallah yanlış bir iş yapmıyorumdur,» dedi. «Yarın sabah görüşürüz.»

Rudolph bürodan çıkınca Calderwood kare şeklindeki par-

maklarıyla masasının üzerinde ters çevrilmiş olan mektubunu düzeltti ve yazmaya devam etti.

Mağazadan çıkarken Rudolph her şeye bir kere daha ama bu kez sahip çıkan gözlerle baktı, tezgâhlara, tezgâhtarlara, reyonlara. Kapıda, eski ucuz saatini çıkararak yenisini taktı koluna.

Brad, güneş ışınları altında direksiyonda uyuyordu. Motoru çalıştırırken, «Yeni bir haber var mı?» diye sordu Rudolph'a.

Rudolph, kolunu göstererek, «İhtiyar, bir saat armağan etti,» dedi.

Brad, «Yumuşak bir kalbi varmış,» diye karşılık verdi.

«Yüz elli dolar,» dedi Rudolph, saat için. «Toptan satış fiyatı elli dolar.» Ertesi sabah saat dokuzda işe başlayacağı hakkında hiç bir şey söylemedi. Calderwood'un toprağından petrol fışkırmıyordu.

Mary Pease Jordach, pencerenin yanındaki sallanan iskemlesinden sokağı gözlüyor, Rudolph'un gelmesini bekliyordu. Merasimden sonra ona diplomasını göstermek için doğruca eve geleceğine söz vermişti. Eğer biraz enerjisi olsa onun için küçük bir parti düzenlemek iyi olacaktı.

Titrek elleriyle bir sigara yaktı, şalındaki külleri silkti belli belirsiz. Sıcak bir Haziran günüydü, ama şalla daha iyi hissediyordu kendini.

Evet, herşeye rağmen Rudolph başarmıştı. Alnı açık bir üniversite mezunu Allah razı olsun Theodore Boylan'dan. Onunla hiç tanışmamıştı, ama Rudolph, Boylan'ın ne kadar zeki ve cömert bir insan olduğunu anlamıştı. Ama yaptıkları Rudolph gibi bir çocuğun hak etmediği şeyler de değildi. Onun zekâsında ve terbiyesinde olan bir çocuğa kim yardım etmezdi? Yolu açıktı bundan böyle. Bununla birlikte okuldan sonra ne yapacağını sorduğunda belirli bir şey söylememişti. Ama emindi Rudolph'un bir takım plânları olduğuna. Bir kıza tutulup, evlenmediği sürece mesele yoktu. Titredi Mary Pease Jordach. İyi bir çocuktu Rudolph, bir evlâttan bundan daha fazlası beklenemezdi, o olmasaydı Axel ortadan kaybolduktan sonra hali nice olurdu. Ama bir kere işin içine kızlar karıştı mı, en iyi erkek evlât bile değişir vahşi bir hayvan gibi olurdu, bir çift yumuşak göze ve eteklik altında yatan bir vaade herşeyi, ailelerini, mesleklerini hepsini terkederlerdi. Mary Jordach, Julie ile tanışma-

mıştı, ama onun Barnard'da okuduğunu biliyordu. Rudolph'un Pazarları New York'a gidip gelmeleri, gözlerinin altındaki mor halkalar, huzursuz ve konuşmaktan kaçınmak isteyen hali, hepsinin farkındaydı.

Yine de beş yıl olmuştu, artık Julie'den bir başkasına dönebilirdi. Artık onunla konuşması, eğlenme zamanının geldiğini, etrafında yüzlerce kız olacağını anlatması gerekirdi Julie'ye.

Gerçekten bugün özel bir şey yapmalıydı. Pasta ya da aşağıdaki bakkaldan bir şişe şarap. Fakat şimdi merdivenleri in, sonra çık, ya o komşular... Halinden anlardı Rudolph nasıl olsa. Zaten arkadaşlarıyla birlikte New York'a gidecekti öğleden sonra. Bırak koca karı tek başına otursun evde, diye acı acı düşündü birden, işte bu evlâtların en iyisi.

Süratle köşeyi dönen arabayı ve içinde Rudolph'u gördü.

Araba evin önünde durdu. Rudolph indi.

Kapıdan içeri girdi. «İşte anne!» dedi. «Mezuniyet diplomam.» Kurdeleyi açarak kâğıdı masanın üstüne bıraktı. «Latincedir.» Mary Jordach, gotik yazıyla yazılmış ismini okudu oğlunun.

Gözlerinden yaşlar boşandı. «Keşke babanın adresini bilseydim,» dedi. «Ondan hiç bir yardım görmeden neler başardığını bilmesini isterdim.»

«Annee!» dedi Rudolph kibarca. «Babam öldü, biliyorsun.»

Mary Jordach, «Bütün milleti buna inandırmak istedi,» diye devam etti. «Onu herkesten iyi ben tanırım, ölmedi, kaçtı sadece.»

«Annee...»

«Şu an kıs kıs gülüyordur eminim buna. Cesedi bulamadılar hiç bir zaman, öyle değil mi?»

Rudolph; «Nasıl istersen öyle olsun,» diye cevap verdi. «Valizi hazırlamam gerekiyor. Bu gece eve gelmiyorum.» Odasına geçti ve ufak bir valize traş makinasını, iç çamaşırları ve pijamalarını yerleştirmeye başladı. «İhtiyacın olan şeyler var değil mi evde, akşam yemeği için?»

«Bir konserve açarım,» dedi Mary Jordach. «O çocuğun arabasıyla mı gidiyorsun?»

«Evet, adı Brad'dır.»

«Oklahomalı olan mı?»

«Evet.»

«Araba kullanmasını hiç beğenmedim, çok dikkatsiz. Batılılara güvenmem. Neden trenle gitmiyorsun?»

«Trene boş yere para vermenin ne gereği var?» Valizin kapağını kapadı. Acele ediyordu. Acele ettiğinin farkına vardı.

«Diplomanı çerçeveleteceğim!» dedi Mary Jordach. «Eğlenmene bak. Hakettin. Çok geç saatlere kadar uykusuz kalma. New York'da nerde kalacaksın? Acil bir şey olursa telefon numarası var mı?»

«Acil bir şey olmaz.»

«Olursa?»

«O zaman Gretchen'in telefonu.»

«Fahişe!» dedi Mary Jordach. Şimdiye kadar Gretchen hakkında konuşmamışlardı hiç. Buna rağmen Rudolph'un onunla görüştüğünü biliyordu.

«Aman Allahım!» dedi Rudolph. Fazla ileri gidiyordu Mary Jordach farkındaydı, ama bu konudaki tavrını belirlemesi gerekliydi.

Sonra eğildi ve annesini öptü yanaklarından. Oğlunu sıkıca kucakladı Mary Jordach.

«Yarın anne, yarın herşeyi anlatırım sana. Endişelenme.» Tekrar öptü annesini ve merdivenlerden aşağıya inmeye başladı. Kadın masadan kalktı, pencere yanındaki sallanan koltuğuna geçti. Pencerede yaşlı bir kadın. Bir göreyim oğlumu.

Araba hızla uzaklaştı, arkasına dönüp bakmamıştı. Rudolph.

Hepsi gidiyor, hepsi terk ediyor beni. Hattâ içlerinde en iyisi bile.

Brad, ana kapıdan içeri girerlerken, «Kim yaşıyor burada, Drakula mı?» diye sordu.

Rudolph, «Bir arkadaş,» diye cevap verdi. Brad'a Boylan'dan söz etmemişti hiç. Boylan hayatının bir başka bölümüne gitti. «Bir aile dostu, tahsilimi tamamlamama yardım etti.»

«Mangır!» dedi Brad. Arabadan inerken taş binayı eleştirici bir gözle süzüyordu.

«Evet, biraz,» dedi Rudolph, «Yetecek kadar.»

«Bir bahçıvan tutamıyor mu?» diye sordu Brad.

«İlgilenmiyor ki. Hadi gel içeri de tanış onunla. Bizi bir

şampanya şişesi bekliyor şimdi.»

Kapıyı çaldı Rudolph, yalnız olmadığına dua etti.

Yalnız olmaması, Boylan'a vereceği haberi kolaylaştırıyordu. Evin sessizliği zilin sesi duyuldu. Mezardan gelen bir soru: **Yaşıyor musun?**

Kapı açıldı. «Günaydın efendim,» dedi Perkins. İçerden piyano sesi geliyordu.

İki genci oturma odasına götürdü. Beş adım yol yürürken bile tören havası katıyordu Perkins. Büyük loş holden etkilenen Brad her zamankinden daha dik yürümeye başlamıştı.

Perkins oturma odasının kapısını açarak, «Bay Jordach ve arkadaşı efendim,» dedi.

Boylan çaldığı parçayı bitirerek, piyanonun başından kalktı. Masada buz kabı içinde bir şampanya şişesi ve yanında iki bardak duruyordu.

Ellerini Rudolph'a doğru uzatarak, «Hoş geldin,» dedi. «Seni tekrar gördüğüme memnun oldum.» İki ay kadar Güney'e gitmiş, iyice yanmıştı. Yüzünde ufak bir değişiklik vardı, Rudolph bir süre bunun ne olabileceğini merak etti. Sonra Boylan'ın elini sıkarak; «Size arkadaşımı takdim edebilir miyim?» diye sordu. «Bradford Knight. Sınıf arkadaşım.»

«Nasıl Bay Knight?»

«Tanıştığımıza memnun oldum efendim.» Brad her zamankinden daha Oklahomalı bir aksanla konuşuyordu.

«Tahmin ediyorum bugün sizin için de bir kutlama günü?» diye sordu Boylan.

«Evet,» dedi Brad.

Boylan, «Bir üçüncü bardağa ihtiyacımız olacak Perkins,» diyerek şampanya şişesine doğru yürüdü.

«Hayhay efendim,» dedi Perkins ve hayali töreni sürdürerek odadan çıktı.

Şişeyi buz kabından alırken Boylan sordu; «Nasıl, Demokrat, öğrenci miydi bari? Büyük servetin bozucu etkilerinden söz etti mi yine?»

Rudolph, «Atom bombasından konuştu,» diye cevap verdi.

«Evet şu Demokratik buluş. İkinci olarak kimin üstüne atacağımızı da söyledi mi?»

Rudolph, «Kimseye atmak istemiyordu, konuşmasına bakılırsa.» diye cevap verdi. Belirsiz bir nedenden ötürü kabine

üyesini savunmak zorunda hissetti kendini. «Aslında akıllıca şeyler söyledi.»

«Öyle mi?» Parmaklarıyla şişeyi açmaya uğraşıyordu Boylan. «O halde belki de gizli bir Cumhuriyetçidir.»

Rudolph birden Boylan'ın yüzündeki değişikliğin ne olduğunu anladı. Gözlerinin altında eskiden çok daha fazla şişkinlik vardı, herhalde tatilde iyi bir uyku çekti diye düşündü.

«Gerçekten güzel bir yeriniz var burada Bay Boylan,» diye söze girdi Brad. Rudolph'la konuşurken etrafı seyre dalmıştı.

Boylan, «Fazla göze çarpıcı,» diye ilgisizce cevap verdi. «Ailem buraya büyük dikkat gösterirdi. Güneylisiniz değil mi Bay Knight?»

«Oklahoma.»

«Bir keresinde gitmiştim oraya, çok güzel buldumdu. Geri dönmeyi tasarlıyor musunuz?»

«Yarın,» dedi Brad. «Rudy'i de benimle birlikte gelmesi için kandırmaya çalışıyorum.»

«Demek öyle,» dedi Boylan, Rudolph'a dönerek; «Gidiyormusun?» Rudolph hayır anlamında başını salladı.

«Evet, seni pek Oklahoma'da düşünemiyorum,» diye ekledi Boylan. Perkins bir üçüncü bardak getirdi. «Evet! İşte bardağımız da geldi,» dedi Boylan, Şişenin mantarını döndürdü hafifçe ve boğuk bir patlama sesi duydu. Şampanyayı, köpüğü yere dökmeden uzmanca bardaklara koydu. Genellikle şişeyi Perkins açar, içkiyi bardaklara Perkins koyardı, bunun sembolik bir çaba olduğunu anlamıştı Rudolph.

Bardaklardan birini Brad'a, diğerini Rudolph'a uzattı ve kendi bardağını alarak, «Geleceğin o tehlikeli zamanın şerefine!» diye kaldırdı.

«Hiç şüphesiz kokakoladan çok daha iyi,» dedi Brad. Hafifçe kaşlarını çattı Rudolph. Brad bile kbile kabalık ediyor. Boylan'ın kibar davranışlarına ters düşecek bir biçimde tepki gösteriyordu.

«Gerçekten öyle!» dedi Boylan. Sonra Rudolph'a dönerek, «Hadi bahçeye çıkıp içkimize güneşin altında açık havada devam edelim,» dedi.

Rudolph, «Alsında pek uzun vaktimiz yok,» diye cevap verdi.

Boylan kaşlarını kaldırarak. «Ah, ben de Farmers'in'de bir-

likte yemek yeriz diye düşünmüştüm. Siz de davetlisiniz Bay Knight.»

Brad, «Teşekkür ederim efendim,» diye cevap verdi. «Ama bu Rudy'e bağlı.»

«New York'da bizi bazı bekleyenler var,» dedi Rudolph.

«Anlıyorum,» dedi Boylan. «Elbette bir parti. Gençler.»

Rudolph, «Evet ona benzer bir şey,» diye devam etti.

«Elbette. Böyle bir günde.» Bardağına biraz daha şampanya aldı Boylan. «Kızkardeşini de görecek misin?»

«Parti onun evinde.» Kimseye yalan söylemezdi Rudolph.

«En iyi dileklerimi bildir lütfen, çocuğuna bir hediye göndermeliyim. Erkek mi, kız mı, yine unuttum?»

«Erkek.»

Rudolph, çocuk doğduğu gün erkek olduğunu söylemişti.

«Çorbasını içmesi için ona küçük bir gümüş kâse göndermeliyim,» dedi Boylan.

«Ben doğduğum zaman babam benim adıma bir petrol kuyusu kazdırmış,» dedi Brad gülerek. «Ama kuyudan bir şey çıkmamış.»

Boylan kibarca gülümseyerek, «Ama önemli olan niyettir,» dedi.

Brad, «Oklahoma'da değildir,» diye cevap verdi.

Boylan, «Rudolph,» diyerek ondan yana döndü. «Akşam yemeğinde sakin sakin bazı meseleleri konuşuruz diye düşünmüştüm. Ama akşam meşgul olduğuna göre bir iki dakika burada konuşabiliriz.»

«Eğer isterseniz ben biraz yürüyüşe çıkabilirim,» dedi Brad.

«Çok anlayışlısınız Bay Knight,» dedi Boylan. Sesinde hissedilir bir alay vardı. «Rudolph'la aramızda saklı kalmayı gerektirecek hiç birşey yoktur. Öyle değil mi Rudy?»

Rudolph açıkça; «Bilmem» diye cevap verdi. Boylan'ın hazırladığı oyuna katılmaya hiç niyeti yoktu.

İş meselesi konuşur bir tonda Boylan, «Sana ne yaptığımı anlatayım,» diye söze başladı. «**Queen Mary** ile seyahat etmek için gidiş dönüş bir bilet aldım. İki hafta vaktin var. Bu arada arkadaşlarını görür, pasaportunu alma hazırlıklarına başlarsın. Görmen gereken yerlerin bir listesini yaptım, Londra, Paris, Roma vb. Dünyayı tanı biraz. Tahsil asıl üniversiteden sonra başlar. Siz katılıyor musunuz bu fikre Bay Knight?»

Rudolph, bardağını masaya bırakarak, «Bu seyahate çıkamam,» dedi.

«Neden?» diye sordu Boylan, şaşırmıştı. «Her zaman Avrupa'ya gitmekten söz ederdin.»

«Bu seyahat için param olunca,» dedi Rudolph.

«O! Sebep bu mu?» Hoşgörülü bir gülümsemeyle devam etti. «Yanlış anladın, bu bir hediye. Sana yararı olacağına inanıyorum. Hattâ Ağustosa doğru Fransa'nın Güneyinde ben de katılabilirim sana.»

«Teşekkür ederim, hayır Teddy gidemem.»

«Özür dilerim,» dedi Boylan, omuz silkerek. «Zeki adam hediyeyi ne zaman kabul edeceğini, ne zaman geri çevireceğini bilir. Elbette yapacak daha iyi bir şey varsa.»

Rudolph, «Yapacak daha iyi değil, ama yapacak bir işim var,» dedi. 'İşte şimdi başlıyor,' diye düşündü içinden.

«Ne olduğunu sorabilir miyim?» Boylan bardakları yeniden şampanya ile doldurdu.

«Yarın saat dokuzda Calderwood'un Mağazasında tam gün olarak işe başlıyorum.» «Zavallı çocuk!» dedi Boylan. «Çok sıkıcı bir yaz geçireceksin. Tercihlerinin biraz garip olduğunu söylemeliyim. Fransa'ya seyahat etmek yerine, kasaba kadınlarına mutfak eşyası satmak. Elbette eğer kararın buysa birtakım nedenleri vardır. Yazdan sonra, sana tavsiye ettiğim gibi, hukuk fakültesine devam edecek, ya da Dış İşleri Bakanlığı sınavlarına girecek misin?»

Bir yıldan beri Boylan, Rudolph'un bu iki meslekten birini seçmesi için uğraşıyordu. Avukatlığı tercih ederek, «Zekâsı ve kişiliğinden başka bir mülkü olmayan bir genç için,» diyordu Boylan. «İktidara giden yol hukukdan geçmektedir.»

Boylan, bir yurtseverdi. Tembelliği ve müşkülpesentliğinin yanı sıra, kamu hayatına ilişkin kuvvetli ve erdemli düşünceleri vardı. Rudolph, Boylan'ın Washington'da övdüğü tek insanın Deniz Kuvvetleri Kumandanı James Forrestal olduğunu duymuştu. «Eğer benim öz oğlum olsaydın,» diyordu Boylan. «Bundan başka bir tavsiyede bulunmazdım. Dış İşleri Bakanlığında önemli bir centilmen olarak yaşar, vatana ve millete büyük hayrın dokunurdu. Üstelik zengin biriyle evlenmene ve büyük elçi olmana engel hiç bir şey yok ortada. Bu konuda sana ne kadar yardımım dokunabilirse mutlu olurum. İki üç ayda bir beni se-

farete yemeğe davet edersen yardımlarımın karşılığını fazlasıyla ödemiş olursun.»

Boylan'ın bütün bu dediklerini ve Calderwood'un bürosunda kızlarının resmine bakarken söylediklerini hatırladıktan sonra, 'herkes bir erkek evlât arıyor, özel ve gerçekleşmesi mümkün olmayan imajlarla yaşatılan bir erkek evlât,' diye düşündü Rudolph.

«Evet Rudolph,» dedi Boylan. «Henüz cevap vermedin soruma, hangisi?»

«Her ikisi de değil. Calderwood'a mağazada en az bir yıl kalacağıma söz verdim.»

«Anlıyorum,» dedi Boylan. «Fazla büyük gayelere yönelmiyorsun, değil mi?»

«Hayır, yönelmiyorum, ama kendi seçtiğim yoldan.»

«Avrupa'ya seyahat biletini iptal ettiririm,» dedi Boylan. «Seni daha fazla burada tutmayayım. Sizle tanıştığıma çok memnun oldum Bay Knight. Eğer bir gün tekrar buralara yolunuz düşerse Rudolph'la birlikte ziyaretime gelin.» Şampanyasını bitirdi, omuzunda tüvit ceketi, boynunda ipek eşarbı odadan çıktı.

«Hayrola..» dedi Brad. «Ne oldu?»

Rudolph, «Bir zamanlar kız kardeşimle bir ilgisi vardı,» diye cevap verdi ve kapıya doğru yürüdü.

«Mükemmel bir piç, değil mi?»

«Hayır,» dedi Rudolph, «Çok daha fazlası. Hadi gidelim buradan.»

Bahçe kapısından çıkarlarken Brad nihayet aklına takılan şeyi söyledi. «Adamın gözlerinde bir gariplik vardı, fark ettin mi? Ne acaba?» Demek istediklerini ifade etmek için gerekli olan kelimeyi arar gibi bir hali vardı Brad'ın, «Sanki gözleri kenarlarından fermuarla çekilmiş gibi, hey galiba cildini gerdirmiş herif?»

'Elbette olabilir,' diye düşündü Rudolph, Olabilir ne? Muhakkak gerdirmişti cildini. «Belki,» diye cevap verdi Brad'a. «Boylan'dan her şey beklenir.»

Oturma odasını dolduran insanlara bakarak, kim bunlar diye sordu kendi kendine. Kapıdan yeni girmiş olan genç bir

çifte, «İçkiler mutfakta,» dedi. Davetlilerin isimlerini öğrenmek için Willie'nin dönmesini beklemesi gerekiyordu. Köşe başındaki bardan buz almaya gitmişti Willie. Her zaman yetecek kadar içki olur, ama daima buz sıkıntısı çekilirdi.

Odada en az otuz kişi vardı, sadece yarını tanıyordu davetlilerin, ama bir bu kadarının daha geleceğini tahmin etti. Bazen Willie'nin sokaktan geçen yabancıları da çağırdığını düşünüyordu. Mary Jane, mutfakta içki servisiyle uğraşıyordu; ikinci kocasından boşanmak üzereydi, her partiye davet etme zorunluluğu vardı Mary Jane'i. Sırf acındığı için davet edildiği duygusu içinde yaşadığından, içkileri dağıtıyor, bardakları çalkalıyor, tablaları döküyor ve partiye yeni gelmiş tanımadığı bir takım adamları yatağına davet ediyordu. Hiç kuşkusuz **böyle birine** ihtiyaç vardı partilerde.

Gretchen kristal tablanın devrilişini, içindeki bütün izmaritlerin halının üstüne saçılışını ürkerek seyretti. Oda, kimse yokken öyle güzel görünüyordu ki, parkeler pırıl pırıl, pembe duvarlar ve raflarda düzgün sıralanmış kitaplar.

Rudolph'un böyle bir partiyi onaylamayacağından korktu, ama davranışlarında bunu belli edecek bir şeye rastlamamıştı. Her zamanki gibi odanın bir köşesinde Johnny Heath ile sohbete dalmışlardı; Johnny konuşuyor, Rudolph dikkatle dinliyordu. Henüz yirmibeş yaşındaydı Johnny, ama daha şimdiden Wall Street'de bir simsarla ortak çalışıyordu; hisse senedi piyasasında büyük bir servet yapmış olduğu söyleniyordu.

Bir keresinde Gretchen neden bütün tanıştırıldıkları içinde arkadaşlık etmek için Johnny'i seçtiğini sormuştu ve Rudolph büyük bir ciddiyetle; «Arkadaşların içinde beni eğiten tek insan o da odan,» diye cevap vermişti.

Kardeşini, Gretchen'den daha iyi kim tanıyabilirdi?

Merdivenlerden yukarı çıkarak Billy'nin yattığı odaya girdi. Billy doğduktan sonra 12. Caddedeki bir binanın en üst katına taşınmışlar, geniş tavan arasını Billy'nin odası haline getirerek, yukarıdan bir pencere açmışlardı.

Masa lâmbasını yakınca, çocuğun henüz uyumamış olduğunu gördü. Küçük, yatakta pijamaları içinde oyuncak zürafasıyla birlikte uzanmış, boşlukta elleriyle aşağıdan gelen sigara dumanının oluşturduğu şekillere benzer şeyler çiziyordu sanki. Dört yaşındaki bir çocuğun odasında sigara dumanı ol-

masından ötürü suçluluk duygusuna kapıldı, ama millete, 'yukarı duman çıkıyor ve çocuk rahatsız oluyor,' diye sigarayı yasaklamanın imkânı yoktu elbet. Yatağa giderek, eğildi ve Billy'i alnından öptü. Mis gibi sabun kokusu geldi burnuna.

«Büyüyünce kimseyi davet etmeyeceğim evime,» dedi Billy.

Hiç de babasının oğlu değil diye düşündü Gretchen. Buna rağmen sarışınlığı ve gamzeleriyle tıpkı babasına benziyordu. Jordach'lardan iz göremedi çocukta. Fakat belki de kardeşi Thomas çocukken böyle olabilirdi. Kimbilir? Billy'i tekrar öperek, «Hadi artık uyu bakalım,» dedi.

Billy doğduktan sonra tiyatroyu bırakmıştı. Sonra 'bana ihtiyacı olmayacak bir yaşa gelince yeniden tiyatroya dönerim,' diye düşünmüştü. Ama artık bir daha aktris olmaya çalışmayacağını biliyordu. Bir kayıp değildi bu. Evde yapabileceği bir iş aradı, buldu da. Hem de çok büyük bir kolaylıkla. Willie'ye radyo ve televizyon programları eleştirileri yazmasında yardım etmeye başladı.

Yazıları Willie'nin imzasıyla çıkıyordu ilk başlarda. Sonra Willie dergi bürosunda başka bir işe geçti, maaşı yükseldi ve yazılar Gretchen'in kendi imzasıyla çıkmaya başladı. Editör, gizlice ona Willie'den çok daha iyi yazdığını söylemişti, ama Willie hakkındaki kararını bunların etkisinde kalmadan vermişti Gretchen. Bir gün odayı temizlerken Willie'nin çantasında tek sahnelik oyunun müsvettelerini bulmuş, okumuştu. Willie'nin konuşmasında parlak ve esprili olan unsurlar, yazıda dayanılmaz birer sululuk halini alıyordu. Ona ne bu konudaki fikrini ne de oyunu okuduğunu söylemişti. Ama bürodaki yeni işine geçmek için yüreklendirdi Willie'yi.

Merdivenlerde bir ayak sesi duyuldu, çocuğun üstünü örtüyormuş gibi yatağa doğru eğildi. Willie kapıyı açtı, buz bulmakta ne kadar ustaydı. «Nerde olduğunu merak ettim,» dedi Willie.

Gretchen, «Aşağıdaki deli saçmalarından biraz uzaklaşmak istedim,» diye cevap verdi.

«Gretchen!» dedi Willie, üzgün üzgün. Yüzü hafif kızarmıştı içkiden. Saçları dökülmeye başlamış, tepesi epey açılmıştı son zamanlarda, ama her nasılsa yine de çocuksu görünüşünü koruyordu. «Benim olduğu kadar senin de arkadaşların aşağıdakiler.»

Gretchen, «Hiç kimsenin arkadaşı değil onlar,» diye cevap verdi. «İçkici hepsi.»

«Ne yapmamı istiyorsun?» diye sordu Willie, «Hepsini evlerine mi kovayım?»

«Evet, kov hepsini, gitsinler evlerine.»

«Bunu yapamayacağımı bilirsin. Hadi gel aşağıya şekerim. Herkes ne olduğunu merak edecek.»

Birden çocuğa süt emzirmek için karşı konmaz bir arzu belirdi Gretchen'de. «Bazı kabilelerde çocuklara yedi yaşına kadar meme verilir. Aşağıdakiler bunların hepsini bilir. Git sor bakalım bunu da biliyorlar mı?»

Willie, «Şekerim..» diyerek kolunu Gretchen'in omzuna attı «Hadi biraz gayret et. Çok sinirli oluyorsun.»

«Hele şükür fark edebildin.»

«Elbette fark ettim,» diyerek Gretchen'i yanağından öptü. Bir hiç öpücüğü diye düşündü Gretchen. İki haftadır sevişmemişlerdi. «Sebebini biliyorum,» diye devam etti Willie. «Çok çalışıyorsun. Çocuk, okul, iş, bir sürü şey var başında..» Devamlı olarak Gretchen'i okuldan vaz geçirmeye çalışıyordu. «Ne ispat etmek istiyorsun?» diye sormuştu bir keresinde, «Zaten New York'taki en zeki kız sensin.»

Gretchen, «Bu kadar meşgale yetmiyor,» diye cevap verdi. «Belki aşağıya inip kendime bir âşık bulmam gerekir. Sırf sinirlerim düzelsin diye.»

Willie, kolunu Gretchen'in omuzundan çekerek bir adım geriledi. «Ne komik değil mi? Ha, ha, ha!» dedi sonra.

Gretchen, odanın ışığını söndürerek, «Haydi inelim döğüş çukuruna,» dedi ve «İçkiler mutfakta,» diye ekledi.

Willie, karanlıkta Gretchen'in bileğine yapışarak, «Seni üzecek bir şey mi yaptım?» diye sordu.

«Yok bir şey. Mükemmel birer ev sahibi olan kadın ve eşi, 12. Caddenin güzelleri ve şövalyeleri arasına katılsın.» Kolunu çekerek bileğini Willie'den kurtardı, merdivenlerden indi. Az sonra Willie de indi aşağıya. Oğlunun alnına martini kokan bir öpücük kondurmuştu.

Rudolph ve Johnny Healt'in bir köşede Julie ile konuştuklarını gördü. Demek Gretchen yukardayken gelmişti Julie, Rudolph'un Oklahoma'lı arkadaşı sekreterlerden birinin espirisine gerektiğinden yüksek bir sesle gülüyordu. Julie saç-

larını ensesinde toplamış, yumuşak kadifeden siyah bir elbise giymişti. «Talebe görünüşünden kurtulmak için,» diye itiraz etmişti bir keresinde Gretchen'e, «Devamlı olarak kendimle mücadele halindeyim.» Evet, işte bu gece istediği olmuştu. Üstelik de çok iyi bir biçimde. O yaştaki bir kız için kendinden çok emin bir görünüşü vardı. Gretchen, Rudolph'la Julie'nin yatmadıklarına emindi. Beş yıl bir arada. İnsanlık dışı bir olay! Ya kızda, ya Rudolph'da ya da ikisinde birden bir bozukluk vardı.

Gretchen, Rudolph'a el etti, fakat görmedi Rudolph; tam onlara doğru gidiyordu ki, reklâm firmalarından birinin temsilcisi olan, şık giyimli Alec Lister; «Sevgili hanımefendimiz,» diyerek kolunu kesti, CBS'de tashih yaparak başlamıştı işe, ama tabiî o günler çoktan geride kalmıştı. «Sizi mükemmel misafirperverliğinizden ötürü kutlamama izin verin,» dedi Lister.

Gretchen, «Acaba beklenir bir aday olabilir misiniz?» diye sordu. Adama bakıyordu.

«Nasıl?» Lister, içki bardağını öbür eline aldı, rahatsız olmuştu. Bilmece gibi sorulara alışık değildi.

Gretchen, «Önemli bir şey değil,» diye cevap verdi. «Öyle bir düşünce işte. Partiyi sevdiğinize çok memnun oldum.»

«Evet, çok sevdim; ayrıca size bir şey daha söyleyeyim mi, dergideki yazılarınızı da seviyorum.»

«Yakında radyo ve televizyonun Samuel Taylor Coleridge'i diyecekler bana,» dedi Gretchen. Lister, gücendirilmemesi gereken konuklardan biriydi, ama bu gece herkese sataşıyordu Gretchen.

«Bu ne demek oluyor?» Otuz saniye içinde ikinci defa afallamıştı Lister, kaşlarını çatmaya başladı. «Ha, evet anlıyorum,» dedi sonra. Anladığına hiç de memnun olmamıştı, «Fikrimi söylememe izin verirsen Gretchen,» diye devam etti. Wall Street ve 60 Cadde arasında bir yerde istediği her şeyi söyleyebileceğini biliyordu. «Yazılar mükemmel olmasına mükemmel ama, bana kalırsa biraz fazla iğneleyici. Bir düşmanlık havası seziliyor yazılarda. Gerçi bir sanayie karşı genel bir düşmanlık fikri seziliyor..»

«Demek bu noktayı yakalayabildiniz,» dedi Gretchen telâşsız.

Lister'in yüzündeki kibar ifade kayboldu bir anda; az önceki İngiliz centilmeninin yerini, soğuk, acımasız bir işadamı

almıştı. «Evet yakaladım,» dedi. «Bunun farkında olan tek insan ben değilim üstelik. Özellikle herkesin sorguya çekildiği, reklâmcıların aşırı dikkatli olmak zorunda kaldığı bu günlerde kimse inançları hoş görülmeyen birine para vermek istemez.»

«Beni uyarıyor musunuz?» diye sordu Gretchen.

«Böyle yorumlayabilirsiniz. Dostluğumuzun hatırı için.»

Gretchen, Lister'in koluna dokunarak, «Çok iyi, çok iyi şekerim,» dedi. «Ama korkarım biraz geç kaldınız bu konuda. Çünkü ben çoktan kızıl oldum. Fabrikaları havaya uçurmak için Moskova'dan para alan azılı bir komünistim artık.»

«Bu gece herkese çatıyor, aldırma ona Alec.» Willie Gretchen'in kolunu sımsıkı tutmuş yanında duruyordu. «Bayram var sanıyor. Hadi gel mutfağa içkini tazeleyeyim.»

«Teşekkür ederim Willie,» dedi Lister. «Korkarım gitmem gerekecek. Başka bir partiye de uğrayacağıma söz vermiştim.» Gretchen'i yanağından öperek, «Şimdilik hoşça kalın çocuklar,» diye devam etti sözüne. «Umarım dediklerimi unutmazsınız.»

Gretchen, «Dedikleriniz taşa kazındı,» diye cevap verdi.

Lister, kapıya doğru giderken yüzünde hiç bir ifade yoktu sanki. İçki bardağını kütüphanenin raflarından biri üstüne bıraktı. Bardağın izi kalacak diye düşündü Gretchen.

«Ne oluyor kuzum sana?» diye yavaşça sordu Willie, «Yoksa paradan tiksiniyor musun?»

«Hayır, sadece ondan tiksiniyorum!» diye cevap verdi Gretchen. Willie'den uzaklaşarak Rudolph ve Julie'nin bulunduğu köşeye gitti. Yüzünde parlak bir gülümseyiş vardı. Köşedekiler nerdeyse fısıldaşır gibi konuşuyorlardı. Rudolph, düşünceli ve inatçı, Julie ise ağlamaklı görünüyordu.

«Bana kalırsa çok kötü,» diyordu Julie.

«Bu gece çok güzelsin Julie,» diye sözünü kesti Gretchen. «Öldürücü bir kadın.»

Julie, «Hiç de böyle hissetmiyorum kendimi,» diye titrek bir sesle cevap verdi.

«Hayrola?»

Julie, Rudolph'a dönerek, «Söyle,» dedi.

«Bir başka zaman,» dedi Rudolph, «Burada partideyiz.»

Julie, Rudolph'a aldırmadan, «Sürekli olarak Calderwood'-

un mağazasında çalışacakmış,» dedi. «Üstelik yarın sabah işe başlıyor.»

Rudolph, «Hiç bir şey sürekli değildir!» diye atıldı.

«Bütün hayatını bir tezgâhın arkasında çürütecek,» diye devam etti Julie. «Küçük bir kasabada. Madem böyle olacaktı o halde üniversiteye gitmenin ne gereği vardı?»

«Hayatımı hiç bir yerde çürütmeyeceğimi söyledim sana Julie.»

«Dahası var; anlat Gretchen'e, hadi anlat.»

«Dahası ne ki?» diye sordu Gretchen, umut kırıklığına uğramıştı. Rudolph'un sesi cansızdı. Bununla birlikte Rudolph'un hemen Calderwood'da çalışmaya başlayacağını düşününce bir rahatlama hissi duymuştu içinde; böylelikle annesine bakmaya devam edecek, ondan ya da Willie'den yardım istemesine gerek olmayacaktı. Bunun soysuz bir duygu olduğunun farkındaydı, ama inkâr etmesine imkân yoktu.

«Yaz tatilimi Avrupa'da geçirmem teklif edildi,» diye düz bir sesle devam etti Rudolph. «Hediye olarak.»

«Kim teklif etti?» diye sordu Gretchen, cevabı bilmekle birlikte.

«Teddy Boylan.»

«Benimkiler de izin verirler böyle bir seyahata çıkmama. Hayatımızın en güzel tatilini geçirebilirdik,» dedi Julie.

Rudolph, sözlerinin üstüne vurarak, «Benim, hayatımızın en iyi tatilini geçirecek kadar zamanım yok,» dedi.

Julie, «Sen bir konuşsana onunla Gretchen,» diye rica etti.

«Rudy, bütün bu çalışmalardan sonra biraz eğlenmek hakkın değil mi?»

«Avrupa kaçmıyor. Böyle bir seyahate hazırlıklı olunca gideriz.»

«Teklifini reddedince Teddy Boylan sevinmiş olmalı,» dedi Gretchen. «Keşke bana da biri böyle bir şey teklif etse,» diye devam etti. Genç misafirlerden biri sordu: «Bir dakika bize yardımcı olabilir misin? Pikap çalmak istiyoruz, ama çalıştıramadık bir türlü.»

Gretchen, Rudolph ve Julie'ye, «Sizle sonra konuşurum,» dedi. «Bir hâl yolu buluruz.» Genç adamla birlikte pikaba bakmaya gittiler. Her zamanki gibi hizmetçi elektrik süpürgesini takmak için pikabın fişini çekmiş ve sonra da unutmuştu tabii.

Pikap ısındı, az sonra **South Pasific** albümünden plâğın çocuksu, tatlı sesi odayı doldurdu.

İnsanın, şarkıda sözü edilen uzak, sıcak ve mutlu adalara inanası geliyordu. Gretchen, köşeye baktığında Rudolph ve Julie'nin gitmiş olduğunu gördü. Yıl sonuna kadar bir daha evde parti tertiplememeye karar verdi. Mutfağa gitti. Mary Jane kadehine viski koydu. Bu günlerde saçlarını kızıla boyatmıştı Mary Jane; göz kapakları kalın far tabakasıyla ağırlaşmıştı sanki, uzun kirpiklerinin takma olduğu anlaşılıyordu. Uzaktan güzel bir görünüşü vardı, ancak yakınlaşınca işler biraz değişiyordu tabii: Partinin üçüncü saatinde çevresinde dolaşan bütün erkeklere rağmen, hâlâ hızını kaybetmemişti. Parlak gözleri, arzulu ve tahrik edici yarı açık dudaklarıyla, «Bu ne görkem,» dedi Gretchen'e «Bu parti ve o yeni adam. Alec, adı ne?»

«Lister.» Mutfak karman çormandı, sabaha kadar hiçbir şeye elini sürmemeye karar verdi. «Alec Lister!»

«İnsanın **başını döndürüyor,** öyle değil mi?» diye sordu Mary Jane, «Damı var mı?»

«Bu gece yok.»

Mary Jane, «Cici adam,» diye devam etti. «Mutfağa girdiğinde etrafı büyüledi sanki. Ayrıca, onun hakkında çok kötü şeyler de duydum. Willie, damını dövdüğünü söylüyor. Ne **kadar heyecan** verici değil mi? Acaba içkini tazelesem mi ha? Şişeyi alıp yanına gideyim. Vefakâr saki Mary Jane Hackett.»

«Beş dakika önce gitti,» dedi Gretchen. Mary Jane Hackett'e bu bilgiyi vermekten büyük bir memnuniyet duymuştu. Aynı zamanda Alec Lister'in dövdüğü kadınla Willie'nin yakın ilgisini keşfetmeye çalıştı.

«Ne yapalım,» dedi Mary Jane, omuz silkerek, «Denizde başka balık mı kalmadı.»

İki genç erkek girdi mutfağa, Mary Jane kızıl saçlarını arkasına atarak, «Gelin bakalım çocuklar,» dedi, «Bar hiç bir zaman kapanmaz.»

Mary Jane'in iki haftadır kimseyle yatmamış olması duyulmuş şey değildi. 'Boşanmanın ne zararı var o halde,' diye düşündü Gretchen, oturma odasına geçerken.

Ilık ve hoş kokulu Haziran akşamında 5. Caddeye doğru yürüyordu Julie ve Rudolph. El ele değillerdi bu kez. Partide, Julie'ye; «Burası ciddi meselelerin konuşulacağı yer değil, hadi

dışarı çıkalım,» demişti.

Fakat, dışarısı içerden daha iyi değildi, Julie, Rudolph'a değmemek için büyük bir dikkat sarfederek büyük adımlarla yürüyordu, karanlık sokakta Julie'nin yanında yürürken, 'acaba her şeyi burda kesip atmak daha mı iyi olacak,' diye düşündü Rudolph. Nasıl olsa eninde sonunda olacağı buydu; o halde ilerde olacağına şimdi olması daha iyi değil miydi? Sonra bir daha onu göremeyeceğini düşündü ve umutsuzluğa kapıldı. Bir şey söylemedi. Aralarındaki savaşta, sessizliği en uzun süre devam ettiren taraf üstünlüğü sağlayacaktı.

«Orada bir sevgilin var,» dedi sonunda Julie, «Bu yüzden o berbat yerde kalıyorsun.»

Güldü Rudolph.

Julie, «Gülmekle beni kandıramazsın!» diye iğneleyici bir sesle devam etti. «Beş senedir konuşuyoruz, beni sevdiğini söylüyorsun, daha elini sürmedin bana. Benimle sevişmeye, gerçekten sevişmeye teşebbüs bile etmedin.»

«Buna davet edilmedim.»

«Peki o halde,» dedi Julie, «Davet ediyorum seni. Şimdi bu gece. St. Moritz otelinde 923 nolu odada kalıyorum.»

Tuzağa düşmek ve yatakta umutsuz bir biçimde teslim olmak korkusuyla «Hayır!» dedi Rudolph.

«Seninle evlenmek istiyorum,» dedi Rudolph. «Gelecek hafta evlenebiliriz.»

«Nerede geçireceğiz balayımızı? Calderwood'un bahçe mobilyası reyonunda mı? Sana tertemiz bakire vücudumu veriyorum,» diye alaylı bir sesle devam etti Julie. «Evet tertemiz ve bedava bir vücut. Hiç bir bağlayıcı tarafı yok bunun. Kim evlenmek istedi? Ben özgür, şehvetli bir Amerikalı genç kızım. Cinsel devrime inanıyorum bütün kalbimle.»

Rudolph, «Bırak Allahını seversen kızkardeşim gibi konuşmayı,» diye karşı çıktı.

«Sende bir gariplik var,» diye devam etti Julie, «Beni o kasvetli küçük şehirde ömrüm boyu hapsetmek istiyorsun. Ve bütün geçen zaman zarfında senin akıllı ve parlak bir geleceğe sahip olduğunu düşünmüştüm. Evlenirim seninle hem de gelecek hafta, ama eğer Avrupa seyahatine gidersek ve sonbaharda Hukuk Fakültesine başlarsan. Eğer bunu yapmak istemezsen, New York'a gelir ve burada çalışmaya başlarsan; yine

evlenirim seninle. Burada ne yaparsan yap umurum değil. Ben de çalışırım. Çalışmak istiyorum.. Whitby'de ne yapabilirim ki? Günlerimi, eve geldiğinde hangi önlüğü takmayı düşünmekle mi geçireyim istiyorsun?»

«Sana söz veriyorum, beş yıl içinde New York'da ya da nerede istersen orada yaşayabiliriz,» dedi Rudolph.

«Söz veriyorsun. Söz vermek kolaydır. Kendimi orada beş yıl için de hapsedemem. Bir türlü anlayamıyorum seni. Bu işten ne gibi bir yarar umuyorsun söyle Tanrı aşkına!»

«Benle birlikte yola çıkan herkesten iki yıl daha önde sayılırım,» dedi Rudolph, «Ne yaptığımı gayet iyi biliyorum, Calderwood'un bana büyük güveni var. Benim için o gördüğün mağaza sadece bir başlangıç. İlk adım. Gerçi bunu daha bilmiyor Calderwood, ama ben biliyorum. New York'a gelirsem, diğer üniversite mezunları gibi kimsenin tanımadığı elinde şapkası iş için büro büro dolaşanlardan hiç bir farkım olmayacak. New York'a geldiğim zaman, herkes beni kapılarda karşılayacak. Uzun zaman yoksulluk çektim ben Julie. Ve bundan böyle bir daha yoksul olmamak için elimden geleni yapacağım.»

«Boylan'ın yetiştirmesi,» dedi Julie sertçe. «Mahvetti o adam seni. Para! Gerçekten para senin için bu derece önemli mi? **Sırf para!**»

«Milyoner züppeler gibi konuşma,» dedi Rudolph.

«Para senin için bu derece önemli olsa da, eğer Hukuk Fakültesine gitsen...»

Rudolph, «Bekleyecek vaktim yok!» diye Julie'nin sözünü kesti. «Yeteri kadar bekledim zaten. Yeteri kadar vakit harcadım okul sıralarında. Eğer hukuka ihtiyacım olursa avukat tutarım.» Taş kafalı Duncan Calderwood'un yankısı: **Tahsili kiralar onlar.** «Eğer benimle birlikte gelmek istersen ne âlâ, ama eğer gelmek istemezsen...» Fakat gerisini getiremedi Rudolph. «Gelmek istersen,» diye tekrar etti sadece. «Evet Julie, evet, seni anlamıyorum. Bundan başka herşeyi anlamama rağmen.»

«Anneme ve babama yalan söyledim...» Hıçkırıyordu Julie, «Seninle yalnız, olabilmek için. Ama sen değilsin karşımdaki. Boylan'ın bebeği sadece. Otele dönüyorum, senle daha fazla konuşmak istemiyorum.» Hıçkırıklarını kontrol edemiyordu; bir taksi durdurdu, hızla bindi arabaya ve kapıyı Rudolph'un yüzüne çarptı.

Rudolph arabanın uzaklaşmasını seyretti, hareketsiz. Sonra partiye geri dönmek üzere yürümeye başladı. Çantasını orada bırakmıştı; Gretchen oturma odasında ona yatak yapacaktı. 923 nolu oda, otel odasının numarasını hatırladı.

Mary Jane nafaka ile gayet iyi yaşıyordu doğrusu. Rudolph, şimdiye kadar hiç böylesine büyük ve yumuşak bir yatak görmemişti. Pembe duvar kâğıdıyla kaplı, boydan boya halı döşenmiş oda, tuvalet masasındaki gece lâmbasıyla aydınlanmıştı. (Mary Jane ışıkların bütün bütün söndürülmesini istememişti). Koyu yeşil kadife perdeler, şehrin gürültüsünü azaltıyordu. Aşk oyunlarına yaldızlı mobilya ile döşenmiş, yüksek tavanlı oturma odasında başlamışlardı, fazla sürmemişti. Altın yaldızlı büyük aynanın donuk aydınlığında kucaklaşan iki insan «Asıl fasıl içerde,» demişti Mary Jane. Sonra Rudolph'un öpücüğünü yarıda keserek yatak odasına geçmişti. Ayakkabılarını bir yana fırlatarak, yatak odasının yanındaki banyoya yürümüş, «Banyoda hazırlanayım,» demişti Rudolph'a. Az sonra banyodan su ve şişe sesleri gelmeye başladı.

Küçük bir ameliyattan önce doktorun odasında beklemeye benziyor diye üzülerek düşündü Rudolph; soyunmadan önce ufak bir tereddüt geçirdi. Gece yarısından sonra Mary Jane, Rudolph'a kendisini eve bırakması için rica ettiğinde böyle bir şey olacağı hiç aklına gelmemişti. Bütün gece boyunca içtiği içkilerin etkisinden başı dönüyordu; yatınca neler hissedeceğini bilmiyordu henüz. Bir ara sessizce kapıdan çıkıp eve dönmeyi düşündü ama, Mary Jane profesyonel sessizliğiyle bunu derhal keşfetmişçesine, «Bir dakikaya kadar çıkıyorum sevgilim, sen rahatına bak!» demişti banyodan.

Rudolph, gayet düzenli soyundu. Elbiselerini katlayarak yatağın baş ucunda duran iskemlenin üstüne astı, ayakkabılarını da yanına koydu iskemlenin. Gece için çoktan hazırlanmıştı yatak, soğuk çarşafın içinde titrediğini hissetti. Böylelikle 923 nolu odanın kapısını vurmayacağı kesinleşmiş oluyordu.

Gözlerini kapatınca bütün odanın döndüğünü, yatağın altından kaydığını hissetti. Mary Jane odaya girdi, açtı gözlerini; çırılçıplaktı, küçük yuvarlak göğüsleri uzun ve güzel bir vücudu vardı Mary Jane'in. Evliliğin usandıramadığı biçimli bacakların-

da 'sefahat'in izlerini göremedi. Eski bir ustalıkla, kızıl saçlarını Rudolph'un göğsüne sererek üstüne uzandı.

Rudolph utanç ve gurur arasında paralandı, nerdeyse Mary Jane'e ışığı kapatmasını rica edecekti. Fakat daha birşey söylemesine fırsat kalmadan Mary Jane hızlı bir hareketle üstlerindeki örtüyü çekip attı bir yana.

Yatağın yanında doğrulmuş, yüzünde hafif bir gülümseme, Rudolph'u seyrediyordu.

«Sevgili, küçük, güzel kardeşim benim,» diye fısıldadı. Sonra yumuşakça okşamaya başladı onu, Rudolph sıçramıştı.

Mary Jane. «Olduğun yerde uzan,» diye emretti. Ellerini Rudolph'un vücudunda dolaştırmaya başladı. Şam ipeği üstünde kürk. Titredi Rudolph, «Sana olduğun yerde uzan dedim,» diye sertçe tekrarladı Mary Jane.

Çok çabuk olup bitmişti her şey, utanılacak derecede çabuk; sarsıntılı bir fışkırmadan sonra üstüste derin bir iç geçirme. Rudolph'un üstüne eğilerek dudağından öptü onu, ellerinin hareketine dayanamaz olmuştu Rudolph. Saçlarının kokusu, sigara dumanı ve parfüm boğuyordu onu.

«Özür dilerim. Elimde değil daha fazla dayanamadım...»

«Neden özür diliyorsun,» diye kıkırdadı Mary Jane, «Bu benim için bir iltifat oldu. Bunu sadece vergi sayıyorum.» Uzun ve yavaş bir hareketle yatağa Rudolph'un yanına uzandı yeniden, üstlerine örtüyü çekti, bulaşık bacaklar dolandı birbirine. «Böyle ufak şeylere üzülme benim küçük kardeşim,» diyerek Rudolph'un kulağını emmeye başladı. Bütün vücudunda bir elektriklenme hissetti Rudolph. «Eminim bir kaç dakika sonra, yeniden eskisi kadar iyi olacak.»

'Bana küçük kardeşim demekten bir vazgeçse,' diye düşündü Rudolph. Gretchen'i hatırlamak istemiyordu. Mary Jane'le birlikte çıkarlarken garip garip bakmıştı Rudolph'un yüzüne Gretchen.

Mary Jane'in kendi uzmanlık alanında 'kehanette' bulunma yeteneği gerçekten müthişti. Birkaç dakika içinde sihirli elleri bir kere daha eskisi kadar güçlü olarak uyandırmıştı Rudolph'u. Ve Rudolph, yapmaya davet edildiği şeyi bir kere daha yaptı. Uzun yılların açlığı ile Mary Jane ile birleşti. «Oh!» Tanrım yeter!» diye bağırmak zorunda kalmıştı kadın.

Julie'nin, 'sende bir gariplik var,' diyen acı sesi geldi kulağına. Gelsin, bu kadından sorsundu garipliği Julie.

«Kız kardeşin senin henüz bakire olduğunu söylüyordu.»

«Bu konuyu konuşmayalım,» diye kestirip attı Rudolph.

Yan yana sırt üstü uzanmışlardı şimdi. Mary Jane bacağını (artık sadece bir bacaktı) Rudolph'un dizi üstüne atmış, sigara içiyordu; derin bir nefes çekiyor ve sonra dumanları bırakıyordu havaya.

«Kendime yeni bâkireler aramalıyım,» dedi. «Haksız mıyım?»

«Bu konuyu konuşmayalım demiştim.»

«Haksız mıyım?»

«Nasıl olsa artık böyle bir şey kalmadı.»

Mary Jane, «Haksızlık ediyorsun,» diye cevap verdi. «Neden?»

«Neden ne?»

«Senin gibi genç ve güzel bir erkek için,» diye devam etti Jane Hackett, «Kızların çıldırması lâzım.»

«Her nasılsa kendilerine hâkim oluyorlar anlaşılan. Başka şeylerden konuşalım.»

«Seninle dolaşan o güzel kızdan konuşalım mı? Ha ne dersin?» 923 no'lu oda. «Adı neydi?»

«Julie.» Julie'den söz etmek istemiyordu Rudolph.

«Peşinde değil mi Julie?»

«Evlenecektik.»

«Tiniz. Ya şimdi?»

«Bilmiyorum.»

«O halde ne kaybettiğinin farkında değil o kız. Sizde irsi olmalı bu.»

«Ne demek istiyorsun?»

«Willie, kızkardeşinin yatakta korkunç bir şey olduğunu söylüyor.»

Rudolph, «Willie ağzını sıkı tutmasını öğrenmeli,» diye cevap verdi. Willie'nin karısı hakkında yabancı bir kadına, herhangi bir kadına böyle bir şey söyleyebilmesine şaşmıştı. Bundan böyle Willie'ye tamamiyle güvenemez, onu eskisi kadar sevemezdi.

Mary Jane gülerek, «Bol dedikodu yapılan büyük bir şehirdeyiz,» dedi. «Willie eski bir arkadaşımdır, daha Gretchen'i ta-

nımadan önce aramızda bazı şeyler geçti. Arada sırada bir değişiklik aradığında hâlâ gelir bana.»

«Kızkardeşimin haberi var mı bundan?» Sesindeki kızgınlığı belli etmek istemiyordu. Serseri, haylaz Willie.

«Sanmıyorum. Willie kolay anlaşılır bir mahlûk değildir. Hiç yattın mı onunla, Gretchen'le?»

Rudolph, «Ne diyorsun Allah aşkına kardeşim benim Gretchen!» diye hayretle cevap verdi. Sesi kulaklarında yankılandı.

«Willie'nin anlattıklarına bakılırsa yatmaya değer doğrusu.»

«Benle dalga geçiyorsun!» dedi Rudolph. Evet, evet, tecrübeli, yaşlı kadın, taşralı toy çocukla dalga geçiyordu.

Mary Jane, «Hiç de değil,» diye cevap verdi. «Erkek kardeşim on beş yaşımdayken benimle yattı. Sahilde duran bir sandalın içinde. Hadi git iyi bir çocuk gibi bana içki getir hayatım. Mutfakta masanın üstünde viski var. Sadece su koy, buz istemez.»

Mutfağın ışığını açık bırakarak evsahibesine içkisini götürdü. Hizmet etmeliyiz.

Mary Jane ince uzun tırnakları koyu kırmızı boyalı ellerini uzattı. «İşte iyi çocuk dediğin böyle olur!» diyerek bardağını aldı. Sırtını yastığa dayadı, kızıl saçları kayıtsız bir biçimde mavi yastık kılıfına serpilmişti. «Sen içmiyor musun?» diye sordu.

«Yeteri kadar içtim.» Rudolph sonra uzandı, kilotunu aldı ve giymeye başladı.

«Ne yapıyorsun?» diye sordu Mary Jane.

«Eve gidiyorum.» Gömleğini geçirdi sırtına, nihayet giyinebildiğine memnundu. «Sabah dokuzda işte olmam gerekiyor.» Yeni saatini taktı koluna, dörde çeyrek var.

«Lütfen,» diye çocuksu hafif bir sesle yalvardı Mary Jane. «Lütfen yapma bunu.»

«Çok üzgünüm,» dedi Rudolph. Üzgün değildi. Giyinik olarak yalnız başına sokakta olmak düşüncesi son derece çekici geliyordu.

«Geceleri yalnız olmaya dayanamıyorum,» diye yalvarmaya devam etti Mary Jane.

Ayakkabılarını bağlarken, «O halde telefon et Willie'yi çağır,» dedi Rudolph.

«Yalnız uyuyamıyorum, uyuyamıyorum!»

Rudolph sakin, ayakkabılarını bağlamaya devam etti.

«Herkes terkediyor beni, bütün orospu çocukları terk ediyor. Ne istersen yaparım, kal. Saat altıya kadar, gün ışıyana kadar kal yeter. Bâri beşe kadar kal... İstersen emerim seni, hadi tatlım...» Ağlıyordu Mary Jane.

Gömleğinin yakasını ilikler ve kravatını bağlarken, 'bütün gece göz yaşı, kadınların dünyası,' diye düşündü. Aynada kendine baktı hıçkırıkların yankılandığını duyuyordu. Saçları terden karma karışık olmuştu. Banyoya geçti. Düzinelerle şişe. Dikkatle taradı saçını.

Yatak odasına geri döndüğünde ağlaması kesilmişti Mary Jane'in. Yatakta oturmuş kısık gözlerle seyrediyordu onu. İçkisini bitirmişti, ama bardak hâlâ elinde duruyordu.

«Son bir şans daha,» dedi sertçe .

Ceketini giydi Rudolph. «İyi geceler.»

Bardağı fırlattı Mary Jane. Rudolph başını eğemedi. Bardak alnına çarptı, sonra beyaz mermerden şöminenin üstündeki aynaya sıçrayarak darmadağın etti aynayı.

«Küçük bok!» diye bağırdı arkasından.

Kapıyı yavaşça kapattı, asansörün düğmesine bastı.

Yaşlı bir adamdı asansörcü, gecenin bu saatinde ancak kısa mesafeler için yararlı olabiliyordu. Aşağı inerlerken düşünceli gözlerle Rudolph'u süzüyordu. 'Acaba müşterilerini sayıyor mu?' diye düşündü Rudolph.

Asansörcü kapıyı açtı. «Alnınız kanıyor beyim,» dedi Rudolph'a.

«Teşekkür ederim.»

Rudolph, o nezleli gözlerin görüş alanından çıktıktan sonra mendilini çıkararak alnındaki kanı sildi. Bütün çarpışmalarda yara alınırdı. 5. Caddeye doğru karanlık sokaklarda yürümeye başladı, kaldırımlarda ayak sesleri yankılanıyordu. Köşeye gelince, «63. Sokak» işaretini gördü, duraksadı. St Moritz parkın yanında 59. Caddedeydi. 923 numaralı oda. Hafif gün ışığında ufak bir yürüyüş; mendili ile alnını yeniden silerek otele doğru yürümeye başladı.

Otele varınca ne yapacağını bilmiyordu. Özür mü dileyecekti? İstediğin her şeyi yaparım diye yemin mi edecekti? İtiraf edip arınacak mıydı? Arzuyu unutup eski anılara mı dönecekti? Aşkı mı arayacaktı yeniden? Uyuyacak ve unutacak mıydı yoksa?

Lobby'de kimseler yoktu. Resepsiyondaki adam ona meraksız gözlerle bakıyordu, gecenin bu saatinde yalnız başına dolaşan erkeklere alışıktı. Dahili telefondan 923 numaralı odayı istedi. Santralın telefonu çaldığını duydu, on kere çaldı telefonu kapattı Rudolph. Lobby'deki saat dört buçuğu gösteriyordu. Şehirdeki son barlar da az önce kapanmış olmalıydı. Yavaş adımlarla çıktı Lobby'den. Yalnız başlayan ve yalnız biten bir gün. Nesi vardı?

Bir taksi durdurdu ve bindi. Bu sabah haftada yüz dolar kazanmaya başlayacaktı. Taksiye binebilirdi artık. Şöföre Gretchen'in adresini verdi, ama az sonra fikrini değiştirdi; Gretchen'i görmek istemiyordu, şüphesiz Willie'yi görmek hiç istemiyordu. Sonra gönderirlerdi valizini kendine. «Özür dilerim,» dedi şöföre «Gara gidelim.»

Bütün gece uyumamış olmakla birlikte sabah dokuzda Calderwood'un bürosunda göreve hazırdı Rudolph:

BÖLÜM 3

1950

Asma kilidin şifresini çevirerek dolabını açtı. Uzun süreden beri artık herkesin dolabında bir asma kilit vardı. Ayrıca üyeler cüzdanlarını ve kıymetli eşyalarını emanet'e bırakıyorlardı. Bu kararın alınmasında Tom Port Philip'teyken cebinden yüz dolarlık uğur parası çalınan Brewster Reed etkili olmuştu. Dominic kendisi yokken olan biteni Pazartesi sabahı Tom'a anlatmaktan büyük memnunluk duymuş, «Hiç olmazsaa hırsızın sen olmadığı ortaya çıktı,» demişti. «Piç oğlu piçler, beni buraya bir hırsız aldı diye suçlayamazlar artık.» Ayrıca Dominic Tom'un maaşını haftada on dolar da yükseltmişti, şimdi haftada kırk beş dolar alıyordu.

«Yardım et bakalım evlât,» dedi Dominic, Tom'a dönerek. Tom, Dominic'in eldivenlerini bağladı.

Dominic duvardaki büyük saata baktı, arada dinlenmeden iki dakikadan fazla yorulmak istemiyordu. Sonra gardını alarak Greening'e, «Ben hazırım efendim,» dedi.

Greening oldukça hızlı başladı. Okul takımındaki boksörler gibi dövüşüyor, uzun kollarıyla Dominic'in yüzünü arıyordu. Greening'in ısrarlı saldırıları karşısında az sonra nefes nefese kaldı Dominic. Yüzünü Greening'in yumruklarından korumaya çalışırken, midesine zararsız yumruklar vuruyordu arada sırada. Birden Greening'in sağ yumruğu Dominic'in ağzında patladı.

Ağzına... tığımının dedi içinden Tom. Ancak, yüzündeki ifadede bir değişiklik olmamıştı.

Dominic, mindere oturmuş büyük eldivenleriyle kanayan dudağını bastırıyordu. Greening, Dominic'e yardım etmek zahmetine katlanmamış, bir adım geri çekilerek ona bakmaya başlamıştı sadece. Hâlâ minderde oturmakta olan Dominic ellerini Tom'a doğru uzatarak; «Çıkar şunları evlât,» dedi, kalın bir sesle. Thomas eğildi Dominic'in eldivenlerini çözdü. Eski boksörün yardım görmekten hoşlanmadığını bilirdi. Tom, bu nedenle antrenmana onun yerine devam etmdeyi teklif etmedi. Dominic ayağa kalktı, bir eliyle kanayan ağzını tutuyordu. «Özür dilerim efendim,» dedi Greening'e. «Korkarım bu gün pek keyfim yok.»

«Fazla bir şey yapmadık ki,» dedi Greening. «Önceden söylemeliydin bana rahatsız olduğunu. Hiç boşu boşuna soyunmazdım o zaman. Jordach'a ne dersin?» diye sordu birden, «Bir iki kere dövüşürken gördüm onu, bir iki dakika devam edelim mi Jordach?»

'Jordach,' diye düşündü Thomas, 'adımı biliyor,' Cevap arayan gözlerle Dominic'e baktı. Greening şiş göbekli, ciddi ve tek tutkusu kültür fizik olan üyelerden değildi. Bizzat Dominic meşgul olurdu onunla hep.

Birden Dominic'in gözlerinde bir Sicilyalı nefreti parladı. Derebeyinin malikânesini yakıp yıkmanın zamanı gelmişti, «Bay Greening istediğine göre, hadi Tom,» dedi. Sonra kanlı bir tükürük attı yere.

Tom, ellerini Dominic'e uzattı, eldivenleri bağladı Dominic; sonra başı öne eğik bir şey söylemeden gardını aldı. Eski duyguyu bir kere daha yaşadı içinde, korku, zevk, ciddiyet ve bütün vücudunda bir elektriklenme. Kendisini taş gibi soğuk bir ilade ile gözlemekte olan Greening'e çocuksu gülümsüyordu.

Dominic aralarından çekilerek, «Tamam,» dedi.

Greening, sağ yumruğu çenesinin altında uzun sol koluyla saldırdı Tom'a. Greening'in solunu kesip sağ yumruktan da kurtulurken, 'Kolej çocuğu' diye düşündü. Greening boyluydu ama son zamanlarda kilo da almıştı. Tom, Greening'in sağ yumruğunu şakağında hissedince adamın sandığından daha hızlı olduğunu anladı. Thomas, garajda ustabaşıyla kavga ettiğinden bu yana gerçek bir dövüş olmamıştı hiç. Kibar kulüp üyeleriyle yaptığı antrenmanlar onu Greening'e hazırlamış sayılmazdı. Greening beklenmedik bir biçimde sağ gösterip soluyla Tom'un kafasına bir yumruk indirdi. Tom, adama doğru hızla yaklaşıp yanına bir sol ve kafasına da bir sağ vururken, 'orospu evlâdı hiç dalga geçmiyor,' diye düşündü. Greening Tom'un yumruklarından birini keserek sağıyla Tom'un kaburgalarına bir tane patlattı. Güçlüydü, hiç kuşkusuz çok güçlüydü.

Tom, Dominic'e bir göz atarak, bir işaret verecek mi diye baktı. Dominic'in yüzünde hiç bir işaret bulamadı.

'Tamam,' dedi Tom içinden, 'başlıyoruz, sonu ne olursa olsun.'

İki dakikalık araya kadar hiç durmadan dövüştüler. Greening, kendini kontrol ederek, acımadan kilosunu ve boy avantajını kullanarak dövüşüyordu; buna karşılık Tom'un içinde, aylardır bastırdığı şiddet duygusu yeniden uyanmaya başlamıştı. Bütün bildiği oyunları kullanarak adama yaklaşıp şiddetli yumruklar patlatırken, 'nasılsın şimdi yüzbaşı, zengin piçi?' diyordu içinden. 'Nasıl ha alıyor musun bari on doların karşılığını seni polis bozuntusu seni?'

Tom, sonun başlangıcı olduğunu gayet iyi bildiği yumruklarından birini adamın suratına yapıştırdığında her ikisinin de ağzı ve burnu kanıyordu Greening, geri çekilmiş yüzünde budala bir gülümseyiş, hızlı hızlı soluyordu. Tom, son büyük darbeyi vurmak için Greening'in etrafında dolanırken Dominic girdi araya.

«Sanırım şimdilik yeter bu kadar beyler,» dedi. «Çok güzel bir antrenman oldu.»

Fazla sürmedi Greening'in kendine gelmesi, aynı soğuk bakışlarla Thomas'ı süzmeye başlamıştı. «Çıkar şunları elimden Dominic,» dedi sadece. Yüzündeki kanı silmek için bir hareket

yapmadı. Dominic, eldivenleri çözdü, Greening dosdoğru çıktı gitti.

«Bizim iş de gidiyor» dedi Thomas, arkasından.

Dominic, «Belki,» diye cevap verdi. «Değdi doğrusu, tabii benim adıma,» diyerek sırıttı.

Geçen üç gün içinde yeni bir şey olmadı. Ringde o gün Dominic, Greening ve Thomas'tan başka kimse yoktu. Antrenmandan diğer üyelere söz edilmedi hiç. Belki de Greening yirmi yaşın da kendinden çok daha zayıf biri tarafından dövüldüğü için yönetim kurulunda hır çıkarmak istememişti. Her gece, kulüp kapandıktan sonra Dominic, Tom'a, «Henüz bir şey yok,» derdi.

Nihayet, dördüncü gün soyunma odasının bekçisi Charley, Tom'u arıyordu. «Dominic derhal seni görmek istiyor, odasında.»

Doğruca Dominic'in odasına gitti Thomas. Hepsi de onar dolarlık halinde doksan dolar sayıyordu Dominic masasında. Tom, içeri girince üzgün bir ifadeyle yüzüne bakarak, «Işte iki haftalık maaşın evlât, şu andan itibaren işine son verildi. Bu gün öğleden sonra Yönetim Kurulu toplanıyor,» dedi.

Thomas parayı cebine koyarken, 'hiç olmazsa bir yıl sürseydi,' diye düşündü.

«Bırakacaktın, o son yumruğu yerleştirecektim Dom,» dedi. Thomas.

«Evet, gerçekten bırakmalıymışım.»

«Senin de başın belâya girecek mi?»

«Belki de. Kendine dikkat et. Ve bir şeyi hiç hatırından çıkarma evlât: Asla inanma zenginlere.»

El sıkıştılar. Tom, odadan çıkınca doğru soyunma odasına gitti, eşyalarını topladı ve kimseye veda etmeden ayrıldı kulüpten.

BÖLÜM 4

1954

Kalktığında tam yediye çeyrek vardı saat; hiç bir zaman zili kurmasına gerek olmuyordu.

Diğerlerinden farklı bir gündü. Dün mağaza kapanmadan önce Calderwood'un bürosuna gitmiş, masanın üstüne kalın bir

zarf bırakmıştı. «Vaktiniz olduğunda bunu okumanızı rica edeceğim,» demişti ihtiyara.

Calderwood zarf'a şüpheli gözlerle bakarak; «Ne var bunun içinde?» diye sormuş ve kalın parmaklarıyla zarfın bağını çözmeye çalışmıştı.

Rudolph, «Biraz karmaşık,» diye cevap verdi. «Siz okuduktan sonra tartışsak daha iyi olur sanırım.»

«Yoksa yine o çılgınca fikirlerinden biri mi?» diye ürkek bir ifadeyle sordu Calderwood. Zarfın kalınlığı kızdırmıştı adamı. «Beni yeni bir işe mi sürüklüyorsun yine?»

Rudolph, «Belki,» diye gülümseyerek cevap verdi.

«Farkında mısın seni işe aldığımdan beri tansiyonum bir türlü düşmedi?»

«Bayan Calderwood tatil yapmanız için sizi ikna etmemi istiyor Jennen.»

«Demek öyle, şimdi mi?» diye somurtarak sordu Calderwood, «Ama onun bilmediği bir şey var; Seni bu mağazada on dakika bile yalnız başına bırakmam. Tatil meselesinden söz ettiğinde bunu söyle kendisine.» Calderwood kalın zarfı yanında eve götürdü. Bir kere okumaya başlayınca, bitirmeden edemeyeceğini biliyordu Rudolph.

Battaniyenin altında soğuk odada bir süre daha uzanmaya, sabah kendisini çağırdığı zaman ihtiyara neler söyleyeceğini saptamaya karar verdi. Sonra, 'vaz geç,' diye düşündü, 'bu kadar üstünde durma, sıradan bir günmüş gibi davran olsun bitsin.'

Battaniyeyi üstünden attı, yataktan fırladı, pencereyi kapadı. Pijamalarını çıkarıp, eşofmanını giyerken titrememeye çalıştı. Ayağına kalın beyaz yün çoraplarını, keslerini geçirdi. Eşofmanın üstüne kalın ekose montgomerisini alarak, annesini uyandırmamak için sessizce çıktı evden.

Kapının önünde bekliyordu Quentin McGovern; sırtında eşofman vardı; üstüne kalın bir yün kazak giymişti. Quentin, karşıki evde oturan zenci ailesinin en büyük çocuğuydu. Ondört yaşındaydı. Her sabah birlikte koşarlardı.

«Merhaba Quentin,» dedi Rudolph.

«Merhaba Rudy. Çok soğuk değil mi? Böyle sabahın köründe koştuğumuz için annem çıldırmış olduğumuza inanıyor.»

«Olimpiyatlardan eve altın madalya getirdiğin zaman annen fikrini değiştirir merak etme.»

«Eminim.»

Köşeyi dönerek Rudolph'un motosikletini koymak için kiraladığı garaja girdiler. Anıları içinde bir başka depoyu hatırladı Rudolph. Karanlık depodaki tekne, nehrin kokusu, babasının adaleli kolları.

Motoru dışarı çıkardı, yün eldivenlerini giydi. Quentin arka seleye atladı ve soğuk rüzgârda gözlerinden yaş gelerek caddeden aşağıya doğru gitmeye başladılar.

«Üniversite sahasına bir iki dakika varılıyordu motorla. Whitby Yüksek Okulu artık Witby Üniversitesi olmuştu.

Sahada kapalı tribün yoktu, sadece bir tarafında tahta sıralar yapılmıştı seyircilerin oturması için. Rudolph, motoru sıralardan birine yasladı, montgomerisini selenin üstüne atarak; «Üstündeki kazağı çıkarsan iyi edersin,» dedi Quentin'e. «Sonra dönerken üşürsün.»

Quentin çimlerin üstündeki ince buz tabakasına bakarak; «Belki de annem haklı,» dedi. Sonra kazağını çıkardı ve yavaş yavaş koşmaya başladılar.

Önce ısınmak için bir iki kere pisti dolanır, sonra 100 metrelik bir koşu yapar, sonra gene iki kere pisti dolanır ve sonunda 220 metre tam sürat koşarlardı. İnce, uzun boylu bir çocuktu Quentin; kemikli bacakları koşarken uyumlu hareket ediyordu. Birlikte koşmaları Rudolph için yararlı oluyordu ayrıca, böylece daha süratli koşmak zorunda kalıyordu.

Yeni uyanmaya başlayan şehre döndüklerinde; «Yarın sabah görüşürüz Quent,» dedi Rudolph.

«Teşekkürler, yarın sabah.»

Rudolph vedalaştıktan sonra eve girdi. Seviyordu çocuğu. Olağan insan tembelliğini, bu soğuk kış sabahında birlikte yenmişler, zaman ve sürat olarak birbirlerini sınamışlardı. Yaz tatilinde mağazada çocuk için bir iş ayarlamaya karar verdi. Hiç şüphesiz paraya ihtiyacı vardı ailesinin.

Annesi uyanmıştı. «Dışarda hava nasıl?» diye sordu.

«Çok soğuk!» dedi Rudolph, «Evde kalmakla hata yapmış olmazsın.» Her gün böyle gerçek dışı bir konuşma olurdu aralarında, sanki Mary Jordan diğer normal kadınlardan farksız dışarı çıkıyormuş gibi.

Banyoya girdi, önce sıcak bir duş aldı, arkasından buz gibi suyun altında uyuşmuş olarak çıktı. Kurulanırken annesinin mutfakta portakal suyu ve kahve hazırladığını duydu, sanki biri mutfakta saman dolu bir çuval sürüklüyordu. Kulaklarında koşan adımların sesi yankılandı, 'günün birinde bu hale düşmektense ölmeyi tercih ederim,' diye düşündü.

Banyoda tartıldı, kilosu yerindeydi. Şişmanlardan nefret ediyordu. Mağazada gerçek nedeni Calderwood'a söylemeden fazla kilolu tezgâhtarların işine son verilmesinde büyük rol oynamıştı.

Mutfağa giderek annesine günaydın dedi ve yanaklarından öptü onu. Genç bir kız gibi gülümsedi Mary Jordach. Eğer sabah öpücüğünü ihmal etse, sofrada ne kadar kötü bir gece geçirdiğine, doktorun yazdığı ilâçların hiç bir yararı olmadığına, bunun parayı sokağa atmaktan başka bir işe yaramadığına ilişkin uzun bir konuşma dinleyeceğini biliyordu. Annesine kazandığı paranın miktarını ve çok daha iyi bir yere taşınmalarının mümkün olduğunu söylememişti. Evde bir eğlence aradığı yoktu, parasını çok daha kazançlı işlerde kullanmaya kararlıydı.

«Gece bir rüya gördüm,» dedi Mary Jordach. «Kardeşin Thomas'ı gördüm. Sekiz yaşındaki haliyle. Paskalya yortusunda kilise korosundaki çocuklar gibi. Beni çağırdı ve affet, affet dedi...» Sevinçli bir ifadeyle içiyordu kahvesini, «Şimdiye kadar hiç görmemiştim onu rüyamda. Senin bir haber aldığın var mı?»

Rudolph, «Hayır,» diye cevap verdi.

«Benden bir şey saklamıyorsun değil mi?»

«Hayır, neden saklayayım?»

«Ölmeden önce onu bir kez daha görmek isterdim. Ne de olsa benim kanım, canım.»

«Ölmeyeceksin.»

«Belki de. İçimde bahar geldiğinde daha iyi olacağımı söyleyen bir his var. Bahar geldiğinde çok daha iyi olacağım. Tekrar yürüyüşlere çıkabiliriz belki de, eskisi gibi.»

«Çok iyi bir haber bu,» dedi Rudolph, kahvesini bitirerek, Annesini öptü. «Akşam yemeğini ben hazırlarım,» dedi. «Gelirken bir şeyler alırım.»

«Ne alacağını söyleme bana,» dedi genç bir kız taşkınlığıyla. «Bir sürpriz yap bakalım.»

«Peki bir süpriz yaparım.»

Gazetesi elinde mağazaya geldiğinde gece bekçisinin hâlâ gitmemiş olduğunu gördü.

«Günaydın Sam.»

Gece bekçisi, «Merhaba Rudy,» diye cevap verdi. Kendisini işe ilk girdiği günden beri tanıyan eski memurların, onu adıyla çağırmalarına karşı gelmiyordu.

«Erkencisin bu gün,» diye devam etti gece bekçisi, «Ben senin yaşındayken, bu kış sabahında sürüklesen kalkmazdım yataktan.»

Rudolph içinden, 'İşte bu yüzden gece bekçisisin Sam,' dedi.

Adamın yüzüne bir şey söylemeden gülümseyerek odasına geçti.

Mezuniyet gününden bu yana görüşmemişlerdi Boylan'la. Yazın iki kere telefonla aramış, akşam yemeği için serbest olup olmadığını sormuş, her seferinde 'hayır' diye cevap vermişti Boylan, kibarca. Dört bin dolarlık borcunu her ay yüz dolarlık bir çek göndererek ödüyordu. Gerçi Boylan çekleri tahsil etmiyordu ama Rudolph böyle bir ihtiyaç duyduğunda bankada işine yarayacak bir miktarın birikmiş olmasını umuyordu. Sık sık düşünmezdi Boylan'ı, ama düşündüğü zaman onu bazı konularda hor gördüğünü ve zaman zaman da ona karşı şükran duyduğunu anlardı. 'Bütün o parasına ve özgürlüğüne rağmen mutsuz olmaya hakkı yok,' diye düşünüyordu. Rudolph, Boylan'ın temel zayıflığının bir işaretiydi mutsuzluğu; kendindeki en ufak bir zayıflık belirtisiyle bile amansız savaşın Rudolph'un elbette bir başkasının zayıflığı karşısında hoş görülü olması beklenemezdi. Willie Abbott ve Teddy Boylan, al birini vur diğerine.

Masaya yaydı gazetelerini. Whitby'de çıkan bölgesel bir gazete ve sabah treniyle gelen **Times, Times**'in birinci sayfasında otuzsekizinci paralelde şiddetli bir çarpışma olduğundan söz ediliyor ve Senatör McCarthy'nin, hainlerin hükümete sızdığına ilişkin suçlamaları yer alıyordu. **Record** ilk sayfasında okul için vergi isteyen bir oylamayı haber veriyor ve kayak yapmak üzere Whitby'e gelen insanlardan bahsediyordu.

Record'ın iç sayfasını açarak yeni yünlü elbiseler ve kazaklar için Calderwood mağazasının yarım sayfa renkli ilânlarına baktı, renkler taşmıştı ve iyi hazırlanmamıştı ilân. Bu konuda reklâm firması ile konuşmayı defterine not etti.

Telefon çaldığında saatine baktı, henüz dokuz olmamıştı, demek erken gelmişti santralcı kız, bu durumu memnuniyetle kafasında bir yere not etti. Sol eliyle ahizeyi alarak; «Evet?» dedi.

«Jordach sen misin?»

«Evet, kimle görüşüyorum?»

«Denton, Prof. Denton.»

«Nasılsınız efendim?»

Prof. Denton; «Seni rahatsız ettiğim için çok üzgünüm,» diyordu garip bir sesle. Sanki dediklerinin işitilmesinden korkuyormuş gibi fısıltıyla konuşuyordu, «Acaba bu gün bir ara görüşmemiz mümkün mü?»

«Elbette.»

Denton'un ahizedeki sesinde bir komiklik, bir gariplik vardı. Denton, «Mağazadan başka bir yerde görüşmeyi tercih ederim,» diye devam etti. «Öğle yemeğinde serbest misin?»

«Sadece kırk beş dakika için...»

«Tamam. Sana yakın bir yerde buluşalım.» Acele ediyordu. Sınıfta sesi daima fazla çıkardı, hiç fısıldar gibi konuşmazdı, «Ripley nasıl? Senin orada tam köşe başında, iyi mi?»

«Evet,» dedi Rudolph. Denton'un seçtiği lokantaya şaşmıştı. Ripley lokantadan çok, temiz bir yemek yerine, susuzluğunu gidermeyi amaçlayan işçilerin uğradığı bir meyhaneydi. Hiç kuşkusuz yaşlı bir tarih ve ekonomi profesörünün buluşacağı yer değildi. «Saat on ikiyi çeyrek geçe olur mu?» «Tamam, on ikiyi çeyrek geçe orada olacağım. Çok teşekkür ederim, çok iyisin Jordach. Haydi görüşene kadar hoşça kal...» Denton endişeli bir sesle, «Nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum,» dedi. Sonra birden kapattı telefonu.

Rudolph, telefonu koyarken Denton'u rahatsız edenin ne olabileceğini düşünmeye başladı, kaşlarını çatarak, saatine baktı, dokuz olmuştu. Kapılar açılmış olmalıydı. Sekreteri içeri girerek, «Günaydın Bay Jordach,» dedi.

«Günaydın Bayan Giles.» **Times'ı** çöp sepetine attı.

Gülümseyerek ve tezgâhtarlarla selâmlaşarak, mağazayı dolaşmaya başladı. Aksayan birşey gördüğü zaman bunu hatırında tutuyor ama belli etmiyordu o anda. Sonra bürosunda reyon şeflerine gönderilmek üzere kibar uyarıları dikte edecekti, örneğin erkek giyim eşyaları bölümünde kravatlar iyi düzenlen-

memiş estetik reyonu tezgâhtarı. Bayan Kale göz boyasını biraz fazla kaçırmıştı; ayrıca havuzlu çayhanede havalandırma sistemi iyi, çalışmıyordu.

Kendisi mağazada işe başladıktan sonra açılan, daha doğrusu Calderwood'la büyük mücadeleler yaptıktan sonra açtırabildiği reyonları özel bir dikkatle denetlerdi. Ucuz mücevherat, İtalyan süveterleri, Fransız atkıları, kürk şapkalar satan bölüm umduğundan fazla iş yapmıştı. Havuzlu çayhane sadece ciddi bir kâr bırakmakla kalmamış (kadınların sürekli bir şeyler yemesine şaşardınız) bazı ev kadınları için öğlen yemeğinde arkadaşlarıyla bir buluşma yeri olmuştu.

Plâk bölümü de onun fikriydi. Sese ve gençlerin davranışlarına kolay kolay alışamayan Calderwood uzun boylu mücadele etmişti plâk reyonu fikriyle. İkisi şimdi genç birer hanım olan üç kızına karşı kamçılı bir terbiye usulü uygulamıştı. «Burada o Allahın belâsı korna sesine benzeyen müzik istemem. Amerika gençliğini müzik adına o barbar seslerle bozmak istemem, lütfen, beni rahat bırak, lütfen eski kafalı tüccarı rahat bırak Jordach!» diye bar bar bağırmıştı.

Ancak, Rudolph istatistiklerle her yıl Amerikalı gençlerin plâklara ne kadar para ayırdığını gösterdikten ve sesgeçmez bölmeler yaptıracağına söz verdikten sonra Calderwood' her zamanki gibi baş eğmişti. Dostlarına; «Sadece dükkânı modernize etmekle kalmıyor,» dediği duyulurdu sık sık. «Bu piçkurusu düpedüz beni de modernize ediyor. İşte mesele de burada zaten, ben bunun için genç bir adam aldım yanıma.»

Ayda bir Calderwood'lara yemeğe giderdi davetli olarak. Kızlardan büyük olan ikisi, Rudolph'a kendilerini dansa götürmesi için rica etmişler, o da sevinçle kızların bu isteklerini yerine getirmişti. Patronun kızı ile evlenmek gibi sıradan ve tehlikeli bir maceraya girmeyecekti hiç bir zaman.

Hiç kimse ile evlenmeye niyeti yoktu. Bu sonra düşünülecek bir meseleydi. Üç ay önce Julie'nin nikâh davetini almıştı. New York'ta Fritzgerald adlı bir adamla evleniyordu. Düğüne gitmemiş ve tebrik telgrafı çekerken gözleri yaşla dolmuştu. Sonra bu zayıflığından ötürü kendini kınamış ve daha çok güçle işe sarılarak, nerdeyse unutmuştu Julie'yi.

Mary Jane'le geçirdiği o gece ve otelde cevapsız kalan telefon, arzularının zorlayışına karşı onu çelikleştirmişti.

Kesin olarak kararlıydı, bir dahaki sefere bir kıza evlenme teklif ettiğinde, evet diyeceğinden yüzde yüz emin olacaktı.

Plâk reyonu önünden geçerken, yaşlı tezgâhtar hanımlardan birini Bayan Soames'ı, içine sütyen giymesi için uyarması gerekeceğini düşündü.

Telefon çaldığı zaman vitrin değişiklikleri üzerinde Bergson' la tartışıyorlardı.

«Rudy.» Calderwcod'un sesini tanıdı. «Bir dakika benim büroya gelebilir misin?» Sesinden birşey belli olmuyordu Calderwood'un.

«Hemen geliyorum efendim,» dedi Rudolph. Sonra genç Bergscn'a dönerek, «Korkarım biraz bekleyecek bunlar, bir süre aşağıya inmem gerekiyor,» dedi. Yeni buluşları olan bir kafaya sahipti Bergson... Whitby'e yaz tiyatrosunun dekorlarını yapmaya gelmişti. Rudolph, oyunun dekorlarını beğenmiş ve genç adama kışın mağazada çalışmasını teklif etmişti. Bergscn gelene kadar vitrinler rastgele hazırlanır, reyonlar kendi mallarını daha iyi sergilemek için birbirleriyle boğuşurdu. Bütün bu karışıklığa son vermişti Bergson. Kendini New Yorkta göstere memiş, ufak tefek, mutsuz bir adamdı. Rudolph'un kendisini işe almasına çok memnun olmuştu ve vitrinleri düzenlemek için bütün yeteneğini kullanıyordu. Sıradan turne tiyatrolarında çalışmış olduğundan ucuz malzeme kullanmasını da biliyordu.

Şu anda Rudolph'un masasında duran planlar ilkbahar için hazırlanmış vitrin planlarıydı, Rudolph kendisine Calderwood'da şimdiye kadar yapılmış en güzel vitrinin bu olacağını söylemişti.

Calderwood'un kapısı açıktı. Rudclph'u kapıda görünce derhal, «Gel içeri ve kapıyı kapat arkandan,» dedi. Büyük zarfın içindeki kâğıtlar masanın üstüne saçılmış duruyordu.

Rudolph yaşlı adamın karşısına otururak beklemeye başladı.

Calderwood, «Rudy,» diye yumuşak bir sesle söze başladı. «Sen şimdiye kadar rastladığım en şaşırtıcı gençsin.»

Bir şey demedi Rudolph.

Masadaki kâğıtları göstererek, «Bunları senden başka kim gördü?» diye sordu.

«Hiç kimse.»

«Kim daktilo etti, bayan Giles mi?»

«Evde ben daktilo ettim.»

«Her şeyi hesap ediyorsun değil mi?» Sesinde kızgınlık yoktu, amq iltifat da yoktu.

Rudolph ses etmeden oturmaya devam etti.

«Gölün yakınlarında otuz dönüm toprağım olduğunu kimden öğrendin?»

Toprağın sahibi New York adresli bir anonim şirket olarak görünüyordu. Bu şirketin gerçek sahibinin Calderwood olduğunu Johny Heath'den öğrenmişti. Rudolph, «Korkarım kimden öğrendiğimi söyleyemeyeceğim efendim,» diye cevap verdi.

Calderwood, «Söyleyemem, söyleyemem,» diyerek sabırsızca kabul etti. «Beyefendi söyleyemez. Time'da da dedikleri gibi Susan Bir Nesil. İlk tanıştığımız gündenberi yalanına rastlamadım, bundan böyle yine yalan söylemeyeceğini umarım.»

«Size yalan söylemem efendim.»

Calderwood masadaki kâğıtları işaret ederek, «Bu benim yerime geçmek için bir numara mı? Ha?»

«Hayır efendim. Bu sadece pozisyonunuzdan ve çeşitli mülklerinizden nasıl avantaj sağlayabileceğinize ilişkin bir öneri. Böylelikle vergiden kâr sağlayacak, öldüğünüz zaman mülkünüzü karınız ve çocuklarınız için de korumuş olacaksınız.»

«Kaç sayfa var bu dosyada. Bütün hepsini kendi başına mı düşündün?»

Rudolph, «Evet,» diye cevap verdi. Aylardır bu iş için metodik bir biçimde Johny Heath'in kafasını kullandığını ve karmaşık bölümlerin onun eseri olduğunu söylemedi.

Calderwood, «Peki, tamam tamam,» diye mırıldanarak devam etti, «Bakacağım.»

«Bir şey söylememe izin verir misiniz efendim. Bana kalırsa bu meseleyi New York'da avukatlarınız ve bankerlerinizle konuşmalısınız.»

«New York'da avukatlarım olduğunu nerden biliyorsun?»

«Bay Calderwood, biliyorsunuz uzun süredir sizin hesabınıza çalışıyorum.»

«Anladık. Diyelim ki bu evrakı bir süre daha inceledikten sonra, bütün o Allahın belâsı plânı senin önerdiğin biçimde gerçekleştirmeye karar, verdik. Bankadan kredi aldık, piyasa his-

se senedi çıkardık, gölün yakınına o Allahın belâsı merkeze alış veriş sitesini kurduk, budala gibi yanına tiyatro da yaptık, hepsini yaptık. Peki senin bundan beklediğin nedir?»

«Şirketin başında siz olmak şartıyla, uygun bir aylıkla kurul başkanı olmayı umuyorum,» dedi Rudolph. «Ve beş yıl içinde hisse senetlerinden bir miktar satın alma hakkı.» 'Allah razı olsun şu Johny Heath'den, ayrıntıyla vakit geçirmeye ne lüzum var? Büyük oyna,' «Burayı devralacak birini bulurum.» Oklohoma'daki Brad'a çoktan yazmıştı mağazada kendisine bir iş olduğunu.

«Her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmüşsün, öyle değil mi?» Calderwood'un sesinde belirli bir düşmanlık seziliyordu.

«Bir yıldan beri bu plân üstünde çalışıyorum,» diye cevap verdi yumuşak bir tonla. «Bütün mümkün problemleri çıkardım.»

«Ya ben hayır dersem, bütün bu kâğıtları bir kenara itip hepsini unutursam o zaman ne dersin?»

«O zaman buradan yıl sonunda ayrılmak zorunda olduğumu söylerim. Korkarım benim için daha iyi gelecek sağlayan bir iş aramak zorunda kalırım.»

«Uzun zamandır birlikte çalışıyoruz, ama bundan sonra sensiz de yapabilirim,» dedi Calderwood.

«Elbette.»

Suratını ekşiterek masası üstünde duran kâğıtlara baktı, içlerinden birini alarak özel bir memnuniyetsizlikle incelemeye başladı.

«Tiyatro,» dedi kızgın bir ifade ile. «Şehirde zaten bir tane tiyatro var.»

«Gelecek yıl yıkılıyor.»

«İşini ne de güzel biliyorsun? Temmuz'a kadar kimseye söylememek kararındaydılar.»

«Daima konuşan biri olur.»

«Evet, evet anlıyorum. Ayrıca daima dinleyen biri de olur.»

Rudolph, «Evet,» diye gülümseyerek cevap verdi.

Sonunda Calderwood da gülümsedi, «Peki işine dön şimdi, yakında çağırırım seni.»

Rudolph, bürodan çıktığında Calderwood masasında dağınık duran kâğıtlara bakıyordu. Odasına çıkarken her zamanki gibi mutlu ve genç bir ifadeyle gülümsüyordu.

Jchny Heath'in yardımıyle Rudolph, bu tür bir girişimin sağlayacağı bütün hukukî kolaylıkları bir bir sıralamıştı plânında.

Hiç kuşkusuz bu plânı Calderwood'un kabul edeceğini biliyordu. Kısa zamanda böyle bir alış veriş merkezinin kazançları hisse senetlerinin fırlamasına yol açacaktı. Calderwood ölünce veraset ve intikal vergisini ödemek için Calderwood'un kansı ve çocukları bütün işi ivedilikle satmak zorunda kalmayacaklar, bunun yerine hisse senetlerinin büyük bir kısmını ellerinde tutarak bir kısmını satarak bu vergiyi karşılayabileceklerdi.

Rudolph, bu plânı hazırlarken anonim şirketler, vergiler ve gayrimenkul kanunlarını incelemiş ve Amerikan sisteminde paranın kendisini nasıl koruduğunu içten içe sevinerek görmüştü Kanunları kendi çıkarına işletmek konusunda hiç bir ahlâki endişe duymuyordu. Işin kuralları vardı sadece. Kuralları öğrenir ve bunlara uyardın! Eğer bir başka kural dizisi olsa, ona da uyardın.

Prof. Denton, barda rahatsız rahatsız Rudolph'u bekliyordu. Müşterilerin içinde onlardan ayrı olduğu hemen göze çarpıyordu. Kuşkusuz hiç biri üniversitenin yanından geçmemişti.

«Gelmekle çok iyi ettin Jordach,» dedi alçak ve aceleci bir sesle. «Ben burban içiyorum sana ne ısmarlayayım?»

«Gündüzleri içmiyorum.» Ama bunu söylediğine pişman olmuştu, sanki Denton'un içki içmesini onaylamıyormuş gibi gelebilirdi ona.

«Çok doğru, çok doğru! Evet, insan kafasını ayık tutmalı. Genellikle ben de akşamı beklerim içmek için ama...» Rudolph'u kolundan tutarak; «Istersen bir yere oturalım,» dedi. Taa köşedeki loca biçimi yerlerden birine işaret etmişti eliyle. «Fazla zamanımız yok, geri dönmek zorunda olduğunu biliyorum. Tezgâhın üstüne içki parasını dikkatle sayarak bıraktı ve sonra uzaklaştılar bardan. Karşılıklı olarak oturdular, yağlı yemek listesini incelemeye başladılar.

«Ben çorba ve hamburger istiyorum,» dedi Denton garsona «Ve de bir bardak kahve, sen ne istersin Jordach?»

«Aynen.»

Denton masaya doğru eğilerek; «İşlerinin iyi gittiğini duydum.» dedi Rudolph'a. Kalın metal çerçeveli gözlükleri üstünden bakarak: «Ben duvarım. Bir çok kaynaklarım var. Birisi, mağazanızın vefakâr müşterilerinden olan Bayan Denton. Haftada

en az üç kere uğruyor olmalı. Zaman zaman görüyorsundur onu.»

«Sadece geçen hafta rastladım kendisine.»

«Mağazanın gittikçe geliştiğini söylüyor. 'Her gün yeni bir şey fışkırıyor,' diyor bayan Denton. Şehir büyüycr, yeni yeni insanlar geliyor, elbette yeni şeyler alacaklar. Bu günlerde herkeste para var her nasılsa. Kolej Profesörleri hariç tabii.» Züğürtlüğün acısıyla kırışıklıklar belirdi alnında. «Buraya sana durumumdan şikâyet etmeye gelmedim,» diye sözüne devam etti. «Hiç kuşkusuz üniversitede sana teklif edilen yeri kabul etmemekle akıllıca bir iş yaptın. Akademik hayat: Kıskançlık, hainlik, nankörlük dolu insan, diken üstünde oluyor böyle bir hayatta. İş dünyası elbette çok daha iyi. Al, ver; it, iti ısırmaz. Gerçekten daha dürüst.»

«Pek öyle değil.»

Denton; «Elbette, elbette,» diye sözünü kesti. «Her şey karaktere bağlı. Teoriye kendini kaptırmamak, gerçeği gözden kaçırmamak gerek. Her hâl ve kârda senin başarına çok seviniyorum.»

Garson kadın çorbaları getirdi. Danton çorbasını kaşıklamaya başladı. «Evet, yeniden başlama imkânım olsaydı hayata beni bu hale sokan, o vebalı fildişi duvarlardan çıkardım dışarı. Görüyorsun beni ne hâle getirdi o duvarlar, dar görüşlü, kızgın, başarısız, korkak...»

«Bunlardan hiç biri doğru değil sizin için,» dedi Rudolph. Denton'un kendini böyle aşağılamasına hayret etmişti. Her zaman neşeli, kendinden emin görünür, ekonomik kötülükle ilgili görüşlerini anlatmaktan mutluluk duyardı.

Çorbasını içmeye devam ederek, «Korku ve heyecan içinde yaşıyorum,» dedi Denton. «Korku ve heyecan.»

Rudolph, «Eğer bir yardımım olabilirse, elimden...» diye söze başladı.

Denton çorbasını bitirmişti; garson hamburgerleri getirdi

«Başarıya erişmek için başkalarının haklarını çiğnemeyeceksin sen. Senin düşüncelerini ve karakterini bilirim. Yıllarca gözledim seni. Prensip sahibisin, sağ duyu sahibisin. Titiz bir zihnin var. Bu gözlerden artık birşey kaçmaz oğlu, Jcrdach.»

Rudolph sessizce yemeğini yiyor, bu iltifat selinin durması-

nı bekliyordu. Denton bu kadar ilgi gösterdiğine göre, mutlaka ondan isteyeceği önemli bir şey olmalıydı.

«Savaştan önce senin gibi bir sürü genç vardı, dürüst, ileri görüşlü, güvenilir. Bunların çoğu öldü, üstelik adını bile bilmediğimiz yerlerde. Sonra ortaya hilekâr, açıkgöz, herşeyden bir çıkar gözeten, iki yüzlü bir nesil çıktı. Sınıfta kopye çekenlerin sayısını bir bilsen hayretler içinde kalırsın. Ah! Eğer bir param olsaydı, buradan uzaklaşır ve tek başıma bir adada yaşardım.» Sinirli bir ifadeyle saatine baktı. «Zamanımız azalıyor,» dedi sonra. Kuşkulu gözlerle etrafını süzüyordu. Yanlarındaki bölmede kimse yoktu, ilerki masada yemekleriyle meşgul üç adamın konuşulanları duyması imkânsızdı. Sesini alçaltarak; «Gelelim meselenin aslına,» dedi. «Başım belâda Jordach.»

'Galiba kürtaj yapan bir doktor adresi isteyecek,' diye düşündü Rudolph. **Üniversitede aşk.** Gazete manşetlerini görür gibi oluyordu, **kız öğrencilerden biriyle ay ışığında tarih dersi yapan Profesör. Kürtaj yapan doktor tutuklandı.** Rudolph, yüzünden birşey belli etmemeye alışarak hamburgerini yemeye devam etti. Et soğuk ve sert, patatesler fazla yağlıydı.

«Duydun değil mi ne dediğimi?»

«Başım belâda; dediniz.»

«Evet.» Öğrencisi dediklerine dikkat ediyordu. «**Kötü** bir belâ.» Kahvesinden bir yudum aldı. «Peşimdeler.»

«Kim?»

«Düşmanlarım.» Barı bir kere daha süzdü, aynı kuşkulu gözlerle.

«Ben okuldayken herkes sizi çok severdi,» dedi Rudolph.

«Bir sürü dalga, dalavere vardır ki, öğrenciler hiç bir zaman farkına varmazlar. Evet, fakülte odalarında, hattâ müdürün odasında dönen dolapların kimse farkında değildir. Ben dürüst konuşan açık bir insanım, işte zayıf tarafım da burası. Ben bilimsel özgürlük uydurmacasına inanmış bir kimseydim. Düşmanlarım zamanı iyi seçtiler. Bölüm başkan yardımcısını meğer bundan yıllar evvel kovmam gerekliymiş, o işe yaramaz bilim adamı bozuntusunu. Sırf acıdığım için yapmadım bunu. Bu adam benim yerime göz dikmiş meğer ve sağda solda hakkımda asılsız dedikodular ve imâlı sözler söylermiş. Şimdi beni kurban etmeye hazırlanıyorlar Jordach.»

«Bana ne olup bittiğini daha açık söylerseniz daha iyi olur

düşüncesindeyim,» dedi Rudolph. «O zaman belki bir yardımım olup olamıyacağını daha iyi anlarım.»

«Evet, evet yardımın olabilir, şüphesiz olabilir. Aradıkları cadıyı buldular, kazan hazır, **Ben.**»

«Pek anlayamadım...»

«Cadı avına çıktılar. Herkes gibi gazeteleri okuyorsun değil mi? Kızılları üniversitelerimizden kovalım çığlıklarını duymuyor musun?»

Rudolph, gülerek, «Siz kızıl falan değilsiniz Profesör, biliyorsunuz bunu,» dedi.

Denton, kaygıyla çevresini süzerek; «Yüksek sesle konuşma evlât,» diye uyardı. «Bu gibi konularda yayın yapmanın anlamı yok.»

«Eminim bunda kaygılanacak bir şey yok Prof.» Olayı ciddiye olamadığını göstermek için, «Ciddî bir şey olmasından korkmuştum ben de,» dedi. «Bir kızı hamile bıraktınız sandım.»

«Gülersin tabii. Bu yaşta bunun ciddiye alınacak bir yönü olmaz. Ama artık üniversitelerde, yüksek okullarda kimsenin güldüğü yok. En akla hayale gelmez suçlamalar etrafı silip süpürüyor. 1938'de filanca, falan yıkıcı derneğe beş dolar yardım yapmış, falan hoca filan derste Karl Marx'dan bahsetmiş. Hey Tanrım! İnsan nasıl olur da on dokuzuncu yüzyıl iktisat teorilerini öğretirken Karl Marx'dan söz etmez. Bu kadarcık olsun bilimsel namus kalmadı mı? Amerikanın ekonomik yapısı hakkında şakayla karışık bir iki söz edersin, sonra babası falanca bölüğün komutanı yontma taş çağından kalma et kafalı bir askere kuş beyinli bir öğrenci bunu anlatır ayıkla pirincin taşını, Bilmiyorsun evlâdım, bilmiyorsun! Whitby her yıl devletten yardım gören bir okuldur. Geveze bir parlamenter derhal okulun ideolojik durumunun soruşturulmasını ister ve bir komisyon kurulmasını önerir, adını gazetelere geçirmek için. Yurtsever adam, inançlarını savunan adam. Sana şimdi söyleyeceklerimi kimse duymasın Jordach. Okulda müdür başkanlığında özel bir komisyon kuruldu. Fakülte üyeleri hakkındaki suçlamaları dinleyecek. Okuldan yok yere bir kaç kişi uzaklaştırıp göze girmek, böylece devletten bir kaç kuruş koparmak ümidindeler. Ve kurbanlar arasında liste başı benim. Bilmem anlatabiliyor muyum?»

«Hey Allahım!»

«Evet, gerçekten hey Allahım. Gerçi senin siyasal görüşlerinin ne olduğunu bilmiyorum ama...»

«Politikayla hiç uğraştığım yok.»

Denton; «Mükemmel, mükemmel,» diye devam etti. «Yine de kayıtlı bir Cumhuriyetçi olan daha iyi olurdu. Bir de oyumu Eisenhower'e verdim.» Sahte bir kahkaha attı Denton. «Oğlum Kore'ye gitti, savaşın biteceğine sözverdiler. Fakat bunu nasıl kanıtlarsın. Şu oy sorununda söylenecek çok şey var.»

«Ne yapmamı istiyorsunuz Profesör?» diye sordu Rudolph.

«Evet, şimdi geleiim buna. Bir hafta sonra kurul benim durumumu görüşmek üzere toplanacak. Salı günü saat 14:00'de. Saati aklında tut. Yapılan suçlamaları şöyle bir gördüm: 1930'larda Komünist cephe örgütüne paraca yardımda bulunmak, sınıfta tanrı tanımaz ve radikal sözler etmek, öğrencilere şüpheli bazı kitapları okumalarını tavsiye etmek. Bildiğimiz akademik budama işi, hep bilinen oyunlar. Bugünkü şartlar altında, Dulles denecek adam bütün dünyaya karşı kükrer, nükleer tehditler savururken, en kıymetli adamlar bozuk para gibi harcanırken benim gibi küçük bir okul hocasının sözü bile olmaz. Bir fısıltıyla harcarlar. Yine şansım varmış, bizim üniversitedekilerde utanç duygusu büsbütün kaybolmamış ki, bana kendimi savunma ve tanık dinletme hakkı verdiler. Ama bu utanç duygusunu yıl sonuna kadar sürdüreceklerinden şüpheliyim...»

«Ne dememi istiyorsunuz?»

«Ne istersen onu söylersin. Seni belirli bir şey söylemeye hazırlamak istemem. Benim hakkımda ne düşündüğünü söyle. Derslerimde bulundun, ders dışı bir sürü konuşmalarımız oldu, evime geldin. Zeki bir insansın aldanmazsın. Bu şehirdeki herkes kadar tanırsın beni. Ne istersen onu söyle. Herkes iyi bir kişi olarak bilir seni, üniversite sicilin mükemmel, tek bir leke yok, yükselmekte olan bir iş adamısın, senin tanıklığın çok yararlı ve etkili olur.»

«Elbette tanıklık ederim,» dedi Rudolph. **Belâ işareti. Saldırılar. Ya Calderwood'un tavrı ne olacak. Komünist davasına magazayı siyasete sokmak.** «Tabii, elbette tanıklık ederim,» diye tekrar etti Rudolph. 'Böyle bir iş için yanlış bir gün,' diye düşündü rahatsız olarak. Birden ve ilk defa korkaklığa özgü o ince kaygıyı anladı.

«Bunu diyeceğini biliyordum Jordach.» Rudolph'un ellni

ateşli bir biçimde sıktı. «Yirmi yıldır arkadaşım olarak geçinen bir sürü insanın bu teklifini reddettiğini duysan hayret ederdin. Kaçamaklı cevaplar ve korkaklık. Bu ülkede artık cadı kazanı kaynatmaya başladılar Jordach. Sana Komünist olmadığıma yemin etmemi ister misin?»

«Ne gereği var profesör?» Rudolph saatine baktı; «Korkarım gitmem gerekecek,» dedi. Ayağa kalkarak, «Kurul toplandığı zaman orada olurum.» Elini cebine atarak, kendi hesabını ödemek için izin istedi.

Denton, onu durdurarak, «Seni ben davet ettim, konuğumsun. Hadi git işine yavrucuğum seni daha fazla alıkoymayayım,» dedi. Ayağa kalktı, kendilerini dinleyen olup olmadığını bir kere daha kontrol etmek için etrafına bakındı, kimsenin onlara bakmadığını memnunlukla gördü ve Rudolph'un elini yeniden hararetle sıktı.

Rudolph, pardesüsünü alarak bardan çıktı. Buğulu pencereden Denton'un yeni bir içki ısmarladığını gördü.

Mağazaya girdiğinde yediği yemeğe rağmen doymamış olduğunu anladı; çayhaneye giderek bir şişe süt içti, soprano dırdırları arasında.

Çevresindeki soğuk, hırslı, rujlu, açgözlü çehreleri süzdü: anneler, gelinler, bakireler, kız kuruları, metresler karmakarışık parfüm kokuları içinde bin türlü ses. Evli olmadığı ve kimseyi sevmediği için kutladı kendini. 'Hayatımı bu gibi kadınların masraflarını karşılamak için harcamam,' diye düşünerek içtiği sütün parasını verdi ve bürosuna çıktı.

Masasında kısa bir mektup vardı; «İnşallah bir an önce New York'a gelirsin. Başım belâda ve seninle konuşmam lâzım. Sevgiler, Gretchen.»

Mektubu çöp sepetine atarak; «Hey tanrım!» dedi. «Bir saat içinde ikinci bu.»

Hafta boyunca hiç bir değişiklik olmadı. Calderwood, Rudolph'un teklifinden söz etmedi hiç. Her zamanki gibi mağazayla ilgili konularda konuşmuşlardı sadece. Vereceği kararla ilgili hiç bir sezdiri yoktu, ne söylediklerinde ne de davranışlarında.

Hafta içinde Gretchen'i telefonla aramış, hafta içinde New York'a gelemeyeceğini söylediğinde Gretchen'in umut kırıklığına uğradığını görmüştü. 'Gelecek hafta içinde gelmeye çalışırım.' demiş, sonunda ne olduğunu sormuştu. Fakat Gretchen telefon-

da bir şey söylemedi, 'bekleyebilir.' dedi. Madem ki bekleyebilirdi, o halde çok önemli olamazdı.

Denton bir daha telefon etmedi. Belki de Rudolph'un cayacağından korkuyordu. Kurul önüne çıkmaktan gittikçe kaygılandığını gördü Rudolph. Ya Denton'un farkında olmadığı ya da ondan sakladığı bir delil bulunmuş olsaydı, o zaman Denton'un yandaşı olduğu şüphesi uyanabilir, yalancı ya da budala sanılabilirdi. Ama asıl kaygısı, Denton'u harcamaya baştan kararlı olan kurulun, Profesörü savunan herkese karşı dostça bir tavır almayacağı idi. Bütün hayatı boyunca, insanlara, üstelik özellikle yaşlı ve otorite sahibi insanlara kendini sevdirmeye çaba harcamıştı. Doğru bulmayan akademik çehrelerin oluşturduğu bir kurulun karşısına çıkmak düşüncesi rahatsız ediyordu onu.

Hafta boyunca, kafasında kurul üyelerine karşı Denton'u savunan ve bütün üyeleri kendine hayran bırakan bir sürü söylev tasarladı. Tasarladığı bütün konuşmaları sonunda değersiz buluyordu.

Kilise çanlarıyla uyandı. Pazar sabahı. Calderwood'a verdiği kâğıtların kopyaları üzerinde bazı değişiklikler ve düzeltmeler yapmaya karar vermişti, ancak evde kalamayacağını anladı. Pazar günleri iyice çekilmez olurdu annesi. Kilise çanları bayan Jordach için kiliseden uzak geçen günlerinin acısını dile getirirdi. Rudolph'a, birlikte kiliseye gitmelerini, törene katılmalarını teklif ederdi boyuna. Kahvaltıda: «Bizi cehennem ateşi bekliyor,» der, «Üstelik kurtuluş yolu olan kilise buradan bir sokak aşağıdayken,» diye eklerdi.

«Bir başka Pazar anne, bugün çok meşgulüm,» dedi Rudolph.

Mary Jordach, «Ne yapalım o kutsal günü bekleyeceğiz,» diye cevap verdi. Rudolph kapıdan çıkarken ağlıyordu.

Motoru çalıştırdı, kararsızlık içindeydi, o sırada üstünde kayaklar bulunan bir araba geçti yanından, 'neden olmasın arabayı izlerim,' diye düşündü. Mağazanın kayak malzemesi bölümünde çalışan genç Larsen'in hafta sonları kayak kiraya vermek için kullanılacak eski bir çiftlikten söz etmiş olduğunu hatırladı. Bu işte çok para olduğunu söylüyordu Larsen. Arabayı izlerken rahatsız olmuyordu artık, belirli bir amaç vardı.

Yokuşu çıktığında neredeyse donacaktı. Karda yansıyan güneş ışınları başını döndürmüştü, yokuşu inerken gölgeler üstüne

çullanıyordu sanki. Herkes genç, neşeli ve mutlu görünüyordu etrafta, kızların dar pantolonları dolgun kalçalarını belli ediyor, istek Pazar sabahının sağlıklı kırsal duygusu haline geliyordu insanda.

Bir süre manzarayı hoşlanarak, seyretti sonra içinde bir yalnızlık duydu. Motora binip şehre dönmek üzereydi ki, Larsen büyük bir süratle ve bir kar kümesi kaldırarak durdu önünde.

«Nasılsınız Bay Jordach?» Gülümserken pırıl pırıl yanan iri beyaz dişleri görünüyordu. Arkadan onu izlemekte olan iki kız da geldiler sonra Larsen'in yanına.

Rudolph, «Merhaba Larsen,» diye cevap verdi. «Bana sözünü ettiğin o çiftliği görmeye gelmiştim.»

«Çok iyi yaptınız.» Larsen, eğildi kayakları çözdü. Başında şapka yoktu, eğildiği zaman uzun parlak sarı saçları gözlerinin üstüne düşüyordu. Rudolph, Larsen'in yanında duran kızlara baktı.

«Merhaba bay Jordach,» dedi kızlardan biri. «Kayak yaptığınızı bilmiyordum.»

Rudolph kıza baktı dikkatle, gülüyordu, sırtında kalın yeşil bir kazak vardı, kar gözlükleri küçük yüzünü örtüyordu hemen hemen, Gözlüklerini ve mavi - kırmızı karışımı yün takkesini başından atarak, «Kıyafet değiştirdim,» dedi.

Tanımıştı kızı. Plak bölümünden Bayan Soames. Müziğe doymuş, memeleri ritme uygun sallanan, tombul sarışın.

«Günaydın, günaydın,» dedi Rudolph. Bayan Soames'in belinin inceliği ve kalçalarının yuvarlaklığına şaşmıştı. «Hayır, kayak yapmıyorum dolaşıyorum sadece.»

Bayan Soames gülerek, «Burada dolaşılacak sürüyle yer var öyle değil mi?» diye sordu.

Kayaklarını çözmüş olan Larsen, «Bay Jordach, size nişanlımı tanıştırayım, Bayan Packard,» diye söze girdi.

Kar gözlüklerini çıkarmıştı Bayan Packard da. Bayan Soames kadar güzel olduğu anlaşılıyordu. Hemen hemen aynı yaştaydılar. «Memnun oldum,» dedi kısaca Bayan Packard. Nişanlı; demek insanlar hâlâ evlenebiliyorlar.

«Yarım saate kadar döneriz kızlar. Bayan Jordach'la bir işimiz var,» dedi Larsen. Kayaklarını dikine sapladı kara, kızlar onlara el sallayarak uzaklaştılar.

Rudolph, kızların arkasından bakarak. «Çok güzel kayak yapıyorlar,» dedi.

Larsen, «Eh işte,» diye aldırmadan cevap verdi. «Ama başka çekiciliikleri var.» Güldü. Larsen'in haftada altmış beş dolar kazandığını biliyordu Rudolph. 'Haftada altmış beş dolarla nasıl oluyor da bu kadar mutlu,' diye düşündü.

Çiftlik bulundukları yerden üç yüz metre kadar uzaktaydı. «Sadece büyük bir soba lâzım,» diyordu Larsen, «ikiyüz kadar da kayak ayakkabısı kiraya verilebileceğine iddiaya girerim. Tabii, diğer tatil günleri de cabası. Üstelik burayı bir tabak kuru fasulyeye iki üniversite talebesine işlettirmek mümkün. Altın madeni olabilir burası. Eğer biz yapmazsak bir başkası mutlaka yapacak. Burada kayak yapılmaya başlanalı çok olmadı: Ama gittikçe gelişiyor, birisi mutlaka bu fırsattan yararlanmasını bilecek.»

Larsen'in kendisini ikna etmeye çalışmasını, Calderwood'u ikna etmek için uğraşmalarına benzeterek gülümsedi. İş âleminde bazen sen özendirirsin, bazen de seni özlendirirler. 'Eğer bu proje gerçekleşirse Larsen'in aylığını iyice yükseltirim,' diye düşündü.

«Kimin burası?»

«Bilmem. Kimin olduğunu öğrenmek zor olmaz.»

Zavallı Larsen, hiç ticaret kafası yok. Eğer bu benim fikrim olsaydı, kimseye tek söz etmeden kendim almaya çalışırdım önce. «Sana iyi bir iş çıktı Larsen, burasının kime ait olduğunu bir öğren bakalım. Kiraya veriyor mu? Veriyorsa ne istiyor? Satıyor mu? Satıyorsa ne istiyor? Ve mağazanın sözünü etme. Kendim işletmeyi düşünüyorum de adama.»

«Anladım, anladım,» dedi Larsen ciddi bir ifadeyle başını sallayarak. «Fazla soru sormalarına izin vermemek gerek.»

«Bir deneyelim bakalım. Hadi gidelim buradan donuyorum, buralarda kahve içecek bir yer var mı?»

«Evet, öğle yemeği zamanı geldi. Bir mil kadar aşağıda iyi bir lokanta olacak. Öğle yemeğinde bize katılır mısınız?»

«Teşekkür ederim Larsen, çok memnun olurum,» diye cevap verdi.

Kayak yapılan yere kadar yürüdüler, Larsen ski ayakkabılarıyla ağır ve dik yürüyordu. Ayakkabılarının altı köseleydi Ru-

dolph, buzda kaymamak için dikkatli ve kısa adımlarla yürümek zorunda kalıyordu. Kızlar inşallah seyretmiyordur dedi içinden.

Kızların yanına geldiklerinde, her ikisi de kayaklarını çıkarmıştı. Bayan Soames, «Açlıktan ölüyoruz, yetimleri doyuracak kimse yok mu?» diye sordu, Larsen'in yiyeceklerini söylemesine fırsat olmamıştı.

«Tamam kızlar tamam kaygılanmayın, sizi doyuracağız, kesin feryadı,» dedi Larsen.

Bayan Soames, «Oo! Bay Jordach, demek bizimle yemek yiyeceksiniz?» diye alayla devam etti. «Bu ne şeref.»

Rudolph, «Sabah erken kahvaltı etmiştim,» diye cevap verdi. Sonra verdiği cevabın anlamsızlığına sinirlendi. «Belki içki ve yemeğe hiç bir diyeceğim olmaz,» diyerek Larsen'e döndü ve, «Ben sizi motorla izlerim,» dedi.

Bayan Soames, «O güzel motor sizin mi Bay Jordach?» diye sordu. Eliyle Rudolph'un motorunu gösteriyordu.

«Evet.»

«Ayy. Ben de binmeyi çok isterdim doğrusu.» Dolaysız ve taşkın bir konuşma tarzı vardı Bayan Soames'in, sanki kendine olan güveni elinde olmayan nedenlerle uçup gidiverecekmiş gibi. «Benim arkaya binmeme izin verir miydiniz?»

«Oldukça soğuk.»

«İçimde uzun, yünlü iki kat iç çamaşırı var,» dedi bayan Soames, Larsen'e dönerek, «Hiç şüphen olmasın Bay Jordach beni üşütmez Benny,» dedi. Sanki sorun, hollolmuş gibi, «Benim kayaklarımı arabaya koy, ben Bay Jordach'la gidiyorum.»

Rudolph'un yapabileceği bir şey yoktu. Larsen, Bayan Soames'ın kayaklarını yeni Ford'una koyarken, onlar motora doğru gittiler. 'Haftada altmış beş dolarla nasıl oluyordu da yepyeni bir Ford alabiliyor,' diye düşündü Rudolph. Bir an Larsen'in mağazada dürüst davranıp davranmadığından kuşkuya düştü.

Rudolph motora bindi. Bayan Soames arkaya geçti ve kollarını sıkıca beline doladı, Rudolph, gözlüklerini düzeltti ve Ford'u izlemeye başladı. Larsen hızlı sürüyordu arabayı, ona yetişebilmek için gazlamak zorunda kaldı, eskisinden daha da soğuktu hava, beline dolanmış olan Bayan Soames'ın rüzgârın uğultusu içinde, «Ne güzel değil mi?» diye bağırdığını duydu.

Büyük ve temiz bir lokantaydı. Kayakçıların sesiyle arı kovanına dönmüştü etraf. Pencerenin yanında bir masa bulabildi-

ler sonunda. Bayan Scames'in sırtında dolgun göğüslerini ortaya koyan açık mavi kaşmir bir kazak vardı. Süveterinin içine giydiği yün gömleğinin yakasına özenle ipek bir fular bağlamıştı. 'Fazla süslü,' diye düşündü, Rudolph.

Kızlar koka kola, Larsen bira ısmarladı. Rudolph daha inandırıcı bir şeye ihtiyacı olduğunu hissederek, eski moda bir sipariş te bulundu. İçkiler gelince bayan Soames bardağını kaldırdı ve Rudolph'un bardağına değdirerek; «Pazarın şerefine!» dedi. «Onsuz yapacaktık.» Yanyana oturuyorlardı, kadının bacaklarının bacaklarına dokunduğunu hissetti. Sanki tabii bir hareket miş gibi belli etmeden bacağını yana çekti biraz, ama kız farketmişti, farkettiğini anladı ona bakarken.

Hep birlikte bonfile ısmarladılar. Bayan Soames müzik kutusu için bir on kuruşluk istedi, Larsen, Rudolph'dan daha çabuk davrandı. Makineye gitmek için yerinden çıkarken Rudolph'a iyice yaslandı bayan Soames. Ayağındaki çizmelere rağmen dolgun kalçalarının sallanışını seyretti Rudoph yürürken.

Birden müziğin sesi duyuldu ve Bayan Soames müziğe uygun ayak hareketleri yaparak masaya geldi. Bu kez yerine geçmek için Rudolph'un üstüne tırmandı, ne yapmak istediği konusunda hiç tereddüt etmeye gerek yoktu artık. Bacakları daha bir yakından değmeye başladı birbirine. Dizini kenara çekmek istedi, ama herkes bir gariplik olduğunu fark edecekti, iyisi mi olduğu gibi kalsındı.

Bonfile ile birlikte şarap içmek istedi canı. Ama bütün bir şişe ısmarlasa diğerlerinin gösteriş yaptığını sanacağından korktu. Listeye baktı: California kırmızı, California beyaz, «Şarap içmek isteyen var mı?»

«Ben isterim,» dedi Bayan Soames.

Larsen; «Sen şekerim?» diye bayan Packard'a dönerek sordu.

Bayan Packard oyun bozanlık etmemek için, «Eğer herkes içiyorsa tabii ben de içerim...» diye cevap verdi,

Yemek bittiğinde üç şişe kırmızı şarap içmişlerdi.

«Yarın mağazada kızlara anlatacak iyi bir hikâye çıktı,» dedi Bayan Soames. İçkiden yüzü hafif pembeleşmişti, hiç bir rahatsızlık duymadan cömertçe sürtüyordu bacaklarını Rudolph'unkine, «Bir pazar günü büyük, yaklaşılmaz Bay Buzdolabı beni ığfâl etti...»

Larsen, Rudolph'un Bay Buzdolabı sözüne nasıl tepki gösterdiğini anlamak için bir yandan Rudolph'u süzerken, «Hey kendine gel Betsy, ne dediğine dikkat et,» diye uyardı Bayan Soames'ı.

Bayan Soames, Larsen'e aldırmadı, alnına düşen bir tutam sarı saçı küçük tombul eliyle arkaya iterek; «Büyük şehirli davranışlarıyla ve California şarabıyla Prens, beni tuzağa düşürdü,» diye devam etti, «Evet, kurnazdır bizim Bay Jordach.» Göz kırparak: «Sanırsınız ki, bir bakışta bir kasa birayı dondurabilir. Ama Pazarları gerçek Bay Jordach çıkıyor ortaya. Şişelerin mantarları patlıyor, şaraplar akıyor, içiliyor, Larsen'in kaba saba şakalarına gülüyor ve küçük tezgâhtar bir kızla bacak sürtme oynuyor, Tanrım, Bay Jordach ne kadar da kemikli dizleriniz varmış.»

Rudolph gülmeden edemedi, onunla birlikte diğerleri de güldü. «Yemin ederim ki sizinkiler hiç de kemikli değil Bayan Soames,» dedi.

Tekrar hep birlikte güldüler.

Bayan Soames: «Gözüpek motosiklet binicisi Bay Jordach, her şeyi bilir, hisseder,» diye devam etti. «Size devamlı Bay Jordach diyemem valla, genç Patronum mu diyeyim? Yoksa Rudy mi?»

«Rudy iyidir,» diye cevap verdi Rudolph.

Eğer etrafta kimse olmasa sarılır ve o davetkâr, parlak, yarı alaylı ağzı öperdi.

«Rudy?» diye devam etti Bayan Soames, «Sonia. Rudy de ona.»

«Nasılsın Rudy?» dedi Bayan Packard. Onun için bir anlamı yoktu bunun, mağazada çalışmıyordu ki.»

«Hadi Benny sen de?» diye ısrar etti Bayan Soames, emreder bir sesle Larsen, yalvarır bir ifadeyle Rudolph'a bakarak. «Sarhoş,» dedi Bayan Soames için.

«Saçmalık etme Benny,» dedi Rudolph.

Larsen gönülsüzce, «Rudy,» dedi sonra.

Soames şarabından bir yudum alarak konuşmasına devam etti: «Anlaşılan adam Rudy. Mağaza kapandıktan sonra onu kilitliyorlar. Hiç kimse iş saatlerinden sonra görmez onu, ne bir erkek, ne bir kadın ne de bir çocuk. Özellikle hiç bir kadın. Sırf birinci katta onun için geceleri göz yaşı döken yirmi kız var. Al-

lah bilir ikinci kattaki kadınların sayısını. Soğuk, yürekten olmayan bir gülümseme ile bakar ve geçer Rudy.»

Rudolph, «Nerden öğrendin böyle konuşmasını?» diye sordu yarı utanmış, yarı memnnun ve koltukları kabarmış olarak.

«Çok kitap okur,» dedi Bayan Packard. «Her gün bir kitap bitirir.»

Bayan Soames, Bayan Packard'n dediklerine kulak asmadan devam etti konuşmasına. «Bir keresinde Churchill'in dediği gibi bilmecelere sarılı bir sırdır o. Sabahları genç ve renkli bir çocukla koştuğu söylenir. Neden kaçıyor acaba? Sık sık New York'da görüldüğü söylenir. Büyük şehirde ne gibi günahlar işliyor acaba? Neden bölgesel günahlar işlemez?»

«Betsy,» dedi Larsen zayıf bir sesle, «Hadi kayak yapmaya gidelim.»

«Gelecek hafta aynı istasyonu açın belki bütün bunların cevabını bulursunuz,» dedi Bayan Soames. «Şimdi artık elimi öpebilirsiniz,» diyerek Rudolph'a uzattı elini. Rudolph, yüzü hafifçe kızararak öptü Bayan Soames'in tombul elini.

«Şehre dönmem gerek,» dedi sonra, masaya hesabı bıraktı. Bahşişle birlikte on beş dolara patlamıştı.

Dışarıda kar serpeliyordu. Sıkıntılı ve tehlikeli bir görünüşü vardı dağın, çizgileri kar girdabında belli belirsiz.

«Yemeğe teşekkür ederiz Bay Jordach,» dedi Larsen. Haftada bir kere Rudy demek yeterdi ona. «Çok güzel bir vakit geçirdik gerçekten.»

«Gerçekten hoş vakit geçirdik, teşekkür ederim Bay Jordach,» diye tekrar etti Bayan Packard. Larsen'in eşi olmanın uygulaması içindeydi.

«Haydi bakalım Betsy,» dedi Larsen. «Dağa tırmanıyoruz, şarabın acısını çıkaralım biraz.»

Bayan Soames, «Ben sevgili arkadaşım Rudy'le birlikte olüm saçan motoruna binerek şehre dönüyorum,» diye cevap verdi.

«Çok soğuk olur motorla gitmek,» dedi Rudolph. Bayan Soames parkasının içinde, kar şapkasına uygun düşmeyen kocaman gözlükleriyle küçücük görünüyordu. Ve o koca gözlüklerle kafası, vücudu üstünde kocaman bir şeydi.

«Bu gün artık kayak yapmayacağım,» diye diretti Bayan

Soames. «Başka spor yapmak geliyor içimden,» diyerek motora gitti, arkaya bindi ve, «Haydi gidelim artık,» dedi.

Larsen, sanki olup bitenden kendisi sorumluymuş gibi, «İstemezseniz onu götürmek zorunda değilsiniz,» dedi Rudolph'a.

«Yok canım gelsin, eğer istiyorsa, yavaş giderim.»

Larsen hâlâ kaygıyla, «Komik bir kız,» diye devam etti. «İçki içmesini bilmiyor, ama dediklerinde hiç bir kötü niyet yok.»

«Kimseyi incitmiş değil ki Benny,» dedi Rudolph Larsen'in kalın kazakla kaplı omzunu okşayarak, «Sen endişelenme. Şu çiftlik işini bir halletmeye bak,» İş dünyasının güvenliği.

«Elbette bakarım!» dedi Larsen. Rudolph, motoru çalıştırıp oradan uzaklaşırken Larsen ve Bayan Packard el salladılar. Bayan Soames sıkıca dolamıştı kollarını Rudoph'un beline.

Dönüş hoşuna gitti Rudolph'un.

Şehre yaklaşmışlar Whitby Üniversitesine gelmişlerdi, yavaşladı ve Bayan Soames'a nerede oturduğunu sordu. Üniversite civarında bir yerde oturuyordu. Hep bildiği sokaklar. Gerçi henüz erkendi daha, ama gök kara bulutlarla kaplıydı, bazı evlerde ışık yanıyordu. Kavşağa gelince kırmızı ışıkta durdular Bayan Soames'un eli yavaşça belinden kaydı ve kavradı. Bir yandan Rudolph'u okşuyor, bir yandan da gülüyordu.

«Sürücüsü meşgul etmek yok!» dedi Rudolph. «Eyalet yasası.»

Fakat güldü geçti Bayan Soames, hiç birşey olmamış gibi oyununu sürdürdü.

Köpeğini dolaştırmaya çıkmış yaşlı bir adamın yanından geçtiler. Rudolph, adamın hayretler içinde kaldığına emindi. Gazladı ve bunun bir dereceye kadar yararı oldu. Bayan Soames kuvvetle sarıldı Rudolph'un beline düşmemek için.

Kızın verdiği adrese geldiler. Sarı otlarla kaplı bir bahçe içinde tek katlı ahşap bir evdi. Pencerelerde ışık göremedi Rudolph.

«Geldik Bayan Soames.»

«Güzel bir gezinti oldu Rudy, özellikle son iki dakika.» Kar gözlüklerini ve şapkasını çıkardı ,uzun sarı saçlarını omuzlarına salıverdi. «İçeri gelmek ister misin?» diye sordu sonra, «Evde kimse yok. Annem ve babam misafirliğe gittiler. Kardeşim de sinemada. İkinci kısıma başlıyabiliriz.»

Durakladı Rudolph. Eve baktı bir süre, içerisinin nasıl ol-

duğunu tahmin etmeye çalıştı. Anne ve baba misafirlikte, ama ya erken dönerlerse. Ya erkek kardeş sinemadan sıkılır ve beklenmedik bir anda gelirse eve. Bayan Soames bir eli belinde, diğeriyle gözlüklerini sallayarak ona bakıyordu.

«Evet?»

«Belki bir başka sefere.»

«Ürkek kedi,» dedi Bayan Soames, kapıya doğru koştu, kapıda dönerek Rudolph'a dil çıkardı. Karanlık binada kayboldu sonra.

Rudolph düşünceli biçimde motoru şehrin merkezine doğru sürmeye başladı. Eve gitmek istemiyordu, bir sinemanın önünde park etti ve içeri girdi. Filmi seyrettiği söylenemezdi, konusunu bile anlamamıştı.

Bayan Soames'ı düşündü durdu. Budala ve ucuz bir kız, onu kızdırıyor ve alay ediyordu. Ertesi sabah onu mağazada görmek istemedi. Mümkün olsa kovdururdu. Ama sendikaya gider ve şikâyet ederdi, kovma nedenini nasıl açıklayabilirdi ki: **«Bana Bay Buzdolabı dedi. Sonra bana Rudy dedi. Sonra güpe gündüz caddede şeyimi tuttu.»**

Bayan Soames'ı kovmak fikrinden vaz geçti. Ama bir kere daha açıkca ortaya çıkmıştı ki, mağazadan kimseyle kırıştırmamak gerekliydi.

Lokantada tek başına bir akşam yemeği yedi, bir büyük şişe şarap bitirdi, caddede nerdeyse elektrik direğine çarpıyordu.

Kötü bir gece geçirdi, sabah yediye çeyrek kala kalktı yataktan. Bir süre daha yatakta kalmak istemişti ama Quentin McGovern'la koşması gerektiğini biliyordu. Yataktan fırladı ve koştu.

Sabah mağazaya gittiğinde plâk bölümünün önünden geçmemeye dikkat etti. Larsen'e el salladı ve Larsen sanki pazarı birlikte geçirmemişler gibi ciddi bir ifadeyle, «Günaydın Bay Jordach,» dedi.

Öğlen Calderwood, Rudolph'u bürosuna çağırarak, «Rudy,» dedi. «Bütün bu zaman zarfında plânını düşündüm. New York'dakilerle tartıştım, yarın New York'a gidiyoruz. Saat 14.00 de

Wall Street'de avukatla randevumuz var. Sana bazı sorular sormak istiyorlar. Sabah 11.05 trenine bineceğiz. Henüz bir söz vermiycrum sana, ama bu plânda birşeyler olduğu anlaşıldı,» Rudolph'u süzerek; «Sevinmiş görünmüyorsun Rudy?» diye suçlarcasına sordu.

«Hayır çok memnun oldum, çok,» dedi Rudolph. Gülümsemeye çalıştı. 'Yarın Salı,' diye düşündü. 'Salı günü ikide Denton'a kurulc çıkacağıma söz vermiştim.' «Çok iyi bir haber efendim,» diye devam etti Rudolph. Yeniden gülümsedi. Zoraki ve çocuksu bir gülümseme. «Galiba bu habere hazırlıklı değildim. Yani çok erken oldu demek istiyorum.»

«Öğlen yemeğini trende yiyeceğiz,» dedi Calderwood.

Trende ihtiyar adamla öğlen yemeği. Yani içki yok. Profesör Denton'a üzüleceği yerde, buna üzülmeye karar verdi.

Öğleden sonra telefon çaldı ve Bayan Giles cevap verdi. «Bakayım yerinde mi efendim, Kim arıyor diyeyim?» Ahizeyi eliyle kapatarak; «Prof. Denton,» dedi.

Rudolph bir duraklama geçirdi, sonra telefona uzandı. «Nasılsınız Profesör?» dedi gönülden. «İşler nasıl?»

«Jordach,» dedi kalın ve hışırtılı bir sesle Denton, «Ben şimdi Ripley'deyim, beş dakikaya kadar gelebilir misin? Seninle derhal görüşmem gerekiyor.»

'Sonra söyleyeceğime şimdi söylerim,' diye düşündü Rudolph. «Elbette gelirim biraz sonra oradayım.» Sonra Bayan Giles'e dönerek, «Beni arayan olursa yarım saate kadar döneceğim,» dedi.

Barda Denton'ı aradı. Denton, geçen sefer oturdukları bölmede masaya yaslanmış içkisini içiyordu. Şapkasını ve pardesüsünü çıkarmamıştı. Üstü başı buruşuk, gözlük camları buğlu ve lekeliydi. Bir kış günü parkta banka oturmuş yaşlı bir şarapçıya benzetti Denton'ı. Sınıfta, kendine güvenen, alaycı o şen adam kaybolmuştu bir anda.

Rudolph Denton'un karşısına oturarak, «Nasılsınız Profesör?» diye sordu. Pardesü ve şapka giymek zahmetine katlanmamıştı, iki adımlık bir yol için. «Sizi gördüğüme memnun oldum.» Gülümsedi. Sanki Denton'u, o eski Denton olduğuna inandırmak istiyordu.

Donuk bakışlarla Rudolph'a doğru döndü Denton, elini uzat-

madı. Genellikle kırmızı olan yüzü yeşilleşmişti adeta. 'Kanı bile teslim olmuş,' diye düşündü Rudolph.

«İç bir şeyler,» dedi kalın bir sesle. Çoktandır içiyordu anlaşılan. Turuncu üniformalı kadına, «Bayan.» diye seslendi. «Ne içeceksin?» diye sordu Rudolph'a

«Viski lütfen.»

«Arkadaşıma viski ve soda, bana da yeni bir barbın.»

Siparişi verdikten sonra bir süre dalgın elindeki bardağa bakarak sessiz oturdu Denton. Mağazadan Ripley'e gelirken yolda kararlaştırmıştı Rudolph söyleyeceklerini. Yarın kurul önüne çıkmasının olanaksız olduğunu söyleyecek, fakat eğer kurul toplantıyı ertelerse bunu yine yapabileceğini belirtecek, olmazsa bu akşam müdürün evine giderek konuşacak, ama eğer Denton bunu da kabul etmezse ifadesini yazılı olarak verecekti. Bu teklifi yapacağı anı korkuyla bekledi, ama Calderwood'la New York'a gitmemesi imkânsızdı. Denton'a bir süre sessiz kaldığı için teşekkür etti içinden, sonra içkisini büyük bir gürültüyle karıştırdı, konuşmayı bir kaç saniye için olsun geciktirmek.

«Seni böyle işinden atkoyduğum için çok üzülüyorum Jordach,» diye söze başladı Denton. Başını kaldırmamıştı konuşurken, âdeta mırıldanıyordu kendi kendine, «İnsan başı belâda olunca bencilleşiyor. Sinemanın önünden geçiyorum az evvel, insanlar bir komediye gülmek için kuyruğa girmişlerdi. Ve kendi kendime, 'acaba benim başıma gelenleri bilmiyorlar mı ki?' diye sordum. Bildikleri halde nasıl oluyor da içleri rahat filim seyredebilecekler?» Acı acı gülerek devam etti; «Saçma. 1939 ve 1945 yılları arasında Avrupa'da elli milyon insan öldü ve ben haftada iki kere sinemaya giderdim o zaman» İçkisinden büyücek bir yudum aldı, biraz daha eğildi masaya doğru. Bardağı masaya bırakan eli titriyordu.

«Ne olduğunu anlatın bana,» dedi Rudolph, yumuşak ve yatıştırıcı bir sesle.

«Hiç bir şey olduğu yok. Ama tabiî bu da doğru değil. Bir sürü şey oluyor. Her şey halloldu artık.»

«Neden bahsediyorsunuz kuzum?» Soğuk kanlı olmaya çalışıyordu, ama sesindeki heyecanı yine de gizliyemedi. 'Demek ki bir şey yokmuş,' dedi kendi kendine. Çay kaşığında fırtına. İnsanlar sonuna kadar bu derece burada olmakta direnemezler ya «Yani mesele halloldu mu? Soruşturma durdu mu?»

«Soruşturma filân durmadı, ben durdum, ben bıraktım uğraşmayı,» dedi Denton. Başını kaldırdı, kalın çerçeveli gözlüklerinin üstünden Rudolph'a bakarak: «Bu gün istifamı verdim,» dedi.

«Yapmamalıydınız bunu.»

«Evet yaptım. İstifa edersem soruşturmanın kapanacağını söylediler. Yarın o kurulun karşısına çıkmayı bir türlü yedirememdim kendime. On iki yıl sonra artık yaşlanmışım. Belki daha genç olsaydım. Gençken insan akıl dışı işlere daha çok katlanabiliyor. Sanıyorsunki hak yerini bulur sonunda. Bir haftadan beri iki gözü iki çeşme karımın. Bu utanç beni öldürecek diyor. Tabiî söz gelişi böyle söylüyor ama, bir kadının bir hafta gece gündüz sürekli ağlaması insanın iradesini yıpratıyor. Böylece her şey bitti. Sana teşekkür etmek ve yarın orada bulunmana gerek olmayacağını söylemek istemiştim sadece.»

Rudolph yutkundu, birden duyduğu rahatlamayı belli etmek istemedi. «Kurulda konuşmaktan büyük memnunluk duyacaktım,» dedi, Hiç de memnunluk duymayacaktı, ama şu veya bu şekilde bu işi söz verdiği gibi yapmaya kararlıydı nasıl olsa. «Şimdi ne yapacaksınız?»

«Cenevrede İnternational Scholl'daki bir arkadaşım bir can kurtaran halatı attı sağ olsun. Parası az ama olsun. Cenevre'dekilerin buradakiler derecesinde manyak olmadıkları anlaşılıyor. Şehrin çok güzel olduğunu söylüyorlar.»

«Ama oradaki sadece bir lise,» diye protesto eder bir sesle yakındı Rudolph. «Bütün hayatınız boyunca yüksek okul hocalığı yaptınız siz.»

«Orası Cenevre, bu Allahın belâsı memleketten bir an önce gitmem gerek.»

Rudolph, şimdiye kadar Amerika'ya kimsenin Allahın belâsı memleket dediğini duymamıştı, Denton'un kızgınlığına hayret etti. «Sizin sandığınız kadar kötü değil burası,» dedi.

«Daha da beter.»

«Her şey düzelecek, sizden geri dönmenizi isteyecekler.»

«Asla!» dedi Denton, «Dizleri üstüne çöküp yalvarsalar da gelmem bir daha.»

«Size bir yardımım dokunabilir mi? Para falan?»

Denton başını sallayarak, «Şimdilik durumumuz iyi» dedi. «Evi satıyoruz. Satın aldığımdan bu yana fiyatlar bir hayli fırladı.

Ülke gelişiyor,» kuru bir kahkaha attı. «Şimdi eve gitmem gerekiyor,» diyerek birden ayağa kalktı. «Her gün öğleden sonra karıma Fransızca dersleri veriyorum»

Rudolph'un içkilerin parasını vermesine ses etmedi Denton. Dışarıda pardesüsünün yakalarını kaldırmış yürürken bu kez daha çok bir şarapçıya benziyordu. Ayrılırlarken Rudolph'un gevşek bir biçimde elini sıkmış ve, «Sana yazarım Cenevre'den,» demişti, «Zararsız mektuplar. Allah bilir bu günlerde bütün mektupları okuyorlardır.»

Denton'un kambur akedemik vücudu az sonra Allahın belâsı memleketin insanları arasında kayboldu. Bir süre onu seyretti Rudolph, sonra mağazaya döndü. Derin bir nefes aldı, genç ve şanslı hissediyordu kendini.

Denton için üzüldü, ama daha önemlisi kendi adına seviniyordu. Bundan böyle hiç bir işinde pürüz olmayacaktı. O gün öğleden sonra işareti almıştı, başarı yolu açıktı.

Ertesi günü 11.05 treniyle rahat, kendinden emin, iyimser Calderwood'la birlikte New York'a hareket ettiler. Restorana geçtiklerinde Rudolph içki içmeyeceğine üzülmüyordu artık.

BÖLÜM 5

Eve doğru yürürken, «Neden gelip bekliyorsun hep,» diye yakınıyordu Billy. «Ben bebek miyim?»

«Yakında kendi başına gidip gelirsin,» diye cevap verdi Gretchen, caddeden karşıya geçerlerken otomatikman elinden tutmuştu Billy'nin.

«Yakında ne zaman?»

«Yakında.»

«Ne zaman?»

«On yaşına gelince.»

«Hey tanrım!»

«Biliyorsun ki, böyle şeyler söylememelisin.»

«Babam söylüyor,»

«Sen baban değilsin,»

«Bazen sen de söylüyorsun,»

«Sen ben misin? Üstelik benim de söylemem gerekir, bu gibi şeyleri,»

«O zaman neden söylüyorsun?»

«Kızıyorum da ondan.»

«Şimdi ben de kızgınım. Hiç bir çocuğun annesi kapıda beklemiyor, herkes kendi başına gidiyor evlerine.»

Oturdukları sokağa gelmişlerdi artık, güvenlik içindeydiler. Gretchen Billy'in elini bıraktı, arkasından oyalanarak gelmesine izin verdi. Oturdukları kahverengi taş binaya yaklaşınca Johnny Heath ve Rudolph'un kapıya yaslanmış onu beklediklerini gördü.

İkisi de oldukça neşeliydiler: Görünüşe göre, bir iki kadeh atmışlardı. Ellerindeki kese kâğıtları içindeki şişelerin şampanya olduğunu anladı. «Merhaba çocuklar,» dedi Gretchen «Neden geleceğinizi önceden haber vermediniz?»

«Geleceğimizi bilmiyorduk ki,» diye cevap verdi Rudolph. «Hazırlıksız bir kutlama olacak bu.» Yanağından öptü ablasını. İçmemişti.

«Merhaba Billy,» dedi küçük çocuğa.

Billy baştan savma ve gönülsüz bir biçimde «Merhaba!» diye geçiştirdi. Dayı yeğen arasındaki bağıntı pek o kadar sıcak değildi. Genellikle dayısına «Rudy» derdi Billy, zaman zaman Gretchen Billy'den daha saygılı olmasını ister, kardeşine Rudolph dayı demesini öğütlerdi. Ama bu kez Willie işe karışır, «Hep o köhne adetler, çocuğu ikiyüzlü yetiştirme Allahını seversen!» derdi.

«Hadi gelin yukarı çıkıp açalım şu şişeleri,» dedi Gretchen.

Oturma odası karmakarışıktı; artık burada çalışıyordu; yukarısını tamamiyle Billy'e bırakmak zorunda kalmıştı.

Rudolph odanın dağınıklığını tasvip etmediğini anlamıştı bakışlarından. Acaba on dokuz yaşındaki titiz kızı hatırlayarak onun hakkında bir yargıya mı varmak istiyordu? Muntazam giyimli, hata yapmaz, kardeşine karşı haksız bir kızgınlık duygu içinde. Aile geçindiriyorum, hayatımı kazanmaya çalışıyorum, unutma kardeş!

Paltosunu ve eşarbını asarken, odanın karışıklığını gidermek kaygısıyle; «Billy hadi yukarı ödevinin başına,» dedi titiz bir sesle.

Büyüklerle birlikte bulunmaktan kurtulmanın sevinci içinde «Olur,» dedi Billy. Mutsuz görünmeye çalışarak, mutluluk içinde çıktı odasına.

Gretchen üç tane bardak çıkardı büfeden, Rudolph şişeyi açmaya çalışıyordu. «Neyi kutluyoruz?» diye sordu.

«Başardık,» diye cevap verdi Rudolph, «Bu gün nihayet imzalar atıldı. Bundan böyle hayatımız boyunca, sabah, öğle akşam şampanya içebiliriz.» Mantar patladı, eline bir parça köpük bulaştı.

Gretchen, «Mükemmel!» dedi mekanik bir biçimde. Rudolph'un tek yanlı bir şekilde iş âlemine gömülmesini anlamak kolay değildi onun için.

Kadehleri tokuşturdular.

«Dee Cee Enterprises'in Kurul Başkanının şerefine,» dedi Johnny Heath, «Zengin iş adamlarına bir yenisi daha katıldı.»

Rudolph ve Johnny Heath güldüler, sinirleri gergindi hâlâ. Gretchen'de ikisi de, bir kazadan kurtulmuş iki insan izlenimini bırakıyorlardı. Şehirde o bürolarda ne olup bitiyor acaba diye merak etti Gretchen.

Yerinde duramıyordu Rudolph. Elinde içki bardağı, odanın içinde bir aşağı bir yukarı yürüyor, kitapları karıştırıyor, darmadağın masanın üstündeki kâğıtlara göz atıyor, gazetelere bakıyordu; sinirliydi.

Johnny Heath'in tersine, tombul, yumuşak ve sakin bir görünüşü vardı. Elinde bardağı rahat bir uykuya dalmak üzere sanırdınız. Rudolph'a oranla para ve para kullanımıyla ilgili konularda çok daha tecrübeliydi, ani servet yapma ve iflâs olaylarına çok daha fazla alışıktı.

Rudolph radyoyu açtı, **Emperor** konçertosu çalıyordu, sırıtarak, «Bizim müziğimizi çalıyorlar,» dedi Johnny Heath'e.

«Kesin Allah aşkına!» diye lâfa girdi Gretchen, «Kendimi yoksul hissetmeye başladım yanınızda.»

«Eğer Willie'nin aklı varsa,» dedi Johnny Heath, «Ne yapar yapar, yalvarır yakarır, borç alır, çalar çırpar, zahmet edip, birkaç kuruş para biriktirir ve Dee Cee Enterprises'ın alt katından içeri girer. Gerçekten diyorum, bu işin ne derece gelişeceğine şaşarsın.»

«Willie,» diye cevap verdi Gretchen «Yalvarmayacak kadar gururlu bir adamdır. Borç yapmakla ve çalamayacak kadar korkak olmakla ün salmıştır ayrıca.»

Johnny yalancıktan şaşırmış gibi davranarak, «Arkadaşım hakkında konuşuyorsun dikkat et,» dedi.

«Bir zamanlar benim de arkadaşımdı,» diye cevap verdi Gretchen.

«Biraz daha şampanya al,» diyerek Gretchen'in bardağına içki koydu Johnny Heath.

Rudolph, Gretchen'in çalışma masasındaki müsveddelerden birini çekerek, «Cüceler Çağı,» diye okudu. «Ne biçim başlık bu Allah aşkına?»

«Yeni televizyon programlarıyla ilgili bir makale olacaktı,» diye cevap verdi Gretchen. «Makelenin içine geçen yılın oyunlarını, bu yılki oyunları, bir sürü roman, Eisenhower kabinesini, mimariyi, kamu ahlâkını, eğitimi hepsini soktum. Billy'nin nasıl eğitim gördüğüne şaşıyorum, belki de bu makaleyi yazmaya başlamama bu sebep oldu.»

Rudolph, ilk paragrafı okuduktan sonra, «Çok sert yazıyorsun,» dedi.

«Herkesi haşlamam için para veriyorlar bana,» diye cevap verdi Gretchen, «Bu da benim dümenim.»

«Gerçekten burada yazdığın kadar kızgınlık hissediyor musun?»

Bardağını Johnny'e doğru uzatarak, «Evet,» dedi Gretchen.

Telefon çaldı. «Muhtelemen Willie'dir,» dedi Gretchen, «Akşam yemeğine eve gelemeyeceğini söyleyecektir mutlaka.» Kalktı ahizeyi aldı ve «Alo,» dedi. Sesinde peşin bir kızgınlık hissediyordu. Telefondaki ses şaşırttı Gretchen'i. «Bir saniye» dedi, ahizeyi Rudolph'a uzatarak; «Seni arıyorlar.»

Rudolph, omuzlarını silkerek, «Beni mi?» diye sordu şaşkınlıkla, «Burada olduğumu kimse bilmiyor ki.»

«Telefondaki adam Bay Jordach'ı istediğini söyledi.»

«Efendim?»

Kısık ve gizlilik duygusu uyandıran bir ses, «Jordach sen misin?» diye sordu.

«Evet.»

«Ben Al. Bu gece senin için beş yüz koyuyorum. İyi para, Beşe, yedi.» Rudolph'un «Bir dakika,» demesine kalmadan kapandı telefon. Elindeki ahizeye şaşkınlık içinde bakarak, «Ne garip bir iş,» dedi. «Al adında bir adam arıyor. Bu gece benim

için beş yüz koyduğunu söylüyor, beşe yedi. Gretchen, yoksa gizliden gizliye kumar falan mı oynuyorsun?»

«Al diye birini tanımıyorum. Beş yüz dolarım da yok, üstelik adam Bayan değil Bay Jordach'ı istedi.»

«Çok garip,» diye tekrar etti Rudolph, sonra Johnny'e dönerek, «Buranın telefonunu kimseye verdin mi?» diye sordu.

«Bildiğim kadarıyla hayır.»

«Adam yanlış numara çevirdi o halde;» dedi Gretchen.

«Öyle görünmüyor,» dedi Rudolph, «New York'ta kaç tane Jordach olabilir ki? Hiç Jordach diye birine rastladın mı şimdiye kadar?»

«Şu rehberi versene.»

Gretchen rehberin yerini işaret etti, Rudolph rehberi alarak J harfine bakmaya başladı, «T Jordach,» diye okudu yüksek sesle, «West, 93. sokak,» rehberi yavaşça kapatarak yerine koydu ve Gretchen'e dönerek; «T. Jordach? Ne dersin o mu acaba?» diye sordu.

«İnşallah değildir,» dedi Gretchen.

«Ne oluyor Allah aşkına,» diye sordu Johnny.

«Thomas adında bir erkek kardeşimiz var,» diye cevap verdi Rudolph .

«Ailen'in kuzusu,» diye ekledi Gretchen.

«On yıl var ki, onu ne gördük ne de bir haber alabildik,» diye devam etti Rudolph.

«Jordach'lar olağanüstü biçimde birbirine bağlı kişilerdir,» diye yeniden söze karıştı Gretchen. Şampanya yavaş yavaş etkisini göstermeye başlamıştı. Henüz öğle yemeği vermediğini hatırladı.

«Ne iş yapıyor?» diye sordu Johnny. «Kardeşini kastediyorum.»

«En ufak bir fikrim yok!» diye cevap verdi Rudolph.

«Çocukluk anılarımıza göre düşünürsek, polisten kaçmakla meşgul olduğunu söyleyebiliriz,» dedi Gretchen.

«Dur bakalım öğreneceğim ne yaptığını,» dedi Rudolph ve yeniden rehberi alarak T. Jordach'ın telefon numarasını aldı. Numarayı çevirdi, sesinden genç olduğu onlaşılan bir kadın çıktı.

«İyi günler madam,» dedi kibar ve resmî bir sesle; «Bay Thomas Jordach'la görüşebilir miyim?»

«Hayır görüşemezsiniz,» diye cevap verdi kadın, ince soprano bir sesi vardı. «Kimsiniz?» diye sordu, şüphelenmişti.

«Bir arkadaşı,» diye cevap verdi Rudolph, «Bay Jordach evdeler mi?»

«Uyuyor,» dedi kadın kızgın bir sesle. «Gece dövüşecek, kimseyle konuşacak vakti yok.»

Ve küt diye kapandı telefon.

Rudolph, kadın yüksek sesle konuştuğu için ahizeyi kulağından uzak tutmak zorunda kalmıştı; konuşulanları hem Gretchen hem de Johnny izleyebilmişti böylece.

«Bu gece dövüşecek, evet bizim Tommy'den başkası olamaz,» dedi Gretchen.

Rudolph iskemlenin üstünde duran New York **Times** gazetesini aldı, spor sayfasını açarak, «İşte burada,» dedi. «Tommy Jordach ve Virgil Walters bu gece karşılaşıyorlar. On ravunt. Orta siklet. Sunnyside Gardens'da.»

«Taa dağ başında desene!» dedi Gretchen.

«Ben gideceğim,» diye cevap verdi Rudolph.

«Neden,» diye sordu Gretchen.

«Kardeşim yahu!»

«On yıl onsuz yaşadım,» diye devam etti Gretchen, «Yirmi yılı deneyeceğim.»

Rudolph, Heath'e dönerek, «Sen geliyor musun Johnny?» diye sordu.

«Özür dilerim,» diye cevap verdi Johnny. «Yemeğe davetliyim. Sonra anlatırsın bana nasıl geçtiğini.»

Yeniden çaldı telefon, Rudolph merakla koştu ama Willie'yi arayan bu kez. «Merhaba Rudy!» diyordu Willie. Telefondaki seslerden bir meyhanede olduğu anlaşılıyordu. «Gretchen'le konuşmasam da olur,» diye devam etti. «Lütfen söyleyiver, bu gece bir iş çıktı, biraz geç kalacağım beni yemeğe beklemesin.»

Gretchen, divanda uzanmış gülümseyerek, «Ne dediğini söylemene gerek yok,» dedi Rudolph'a.

«Akşam yemeğe gelemiyormuş.»

«Ve ben de beklememeliymişim!»

«Evet galiba böyle söyledi.»

«Johnny,» dedi Gretchen. «Ne dersin ikinci şişeyi açmanın zamanı geldi mi?»

İkinci şişe bittiğinde, Gretchen çocuğa bakarak birini ça-

ğırmış, giyiniyordu. Sunnyside Garden'ın nerede olduğunu öğrenmişlerdi. Duş aldı, saçını yaptı, siyah yünlü bir elbise geçirdi sırtına. Sonra, iddialı bir boks maçı için yeteri kadar iyi giyinmiş miyim diye, aynaya baktı. Biraz zayıflamıştı son zamanlarda hafif bol geliyordu elbisesi, ama odaya girince her iki erkeğin de yüzünde bir memnunluk ve tatmin ifadesi belirdiğini gördü. «Hiç bir zaman kılıksızlaşmamalıyım, hiç bir zaman,» diye düşündü

Çocuk bakıcısı geldi az sonra. Gretchen kıza talimatını verdi, Rudolph ve Johnny'le birlikte apartmandan çıktılar. Fazla uzakta olmayan bir bara girdiler hep birlikte. Johnny bir iki kadeh içtikten sonra gitmek için izin istedi. Rudolph yanında beş dolardan fazla para olmadığını hatırladı birden ve Johnny'e dönerek, «Johnny bu gece benim bankam ol ha?» dedi.

Johnny, cüzdanını çıkararak beş tane on dolarlık banknot uzattı, «Yeter mi?»

Rudolph, gülerek dikkatsizce yerleştirdi paraları cebine, «Teşekkürler.»

«Bunda bu kadar büyük bir komiklik göremedim ben?» diye sordu Gretchen.

«Hiç bir zaman cebimde ne kadar para olduğunu bilmeyecek kadar rahatlayacağımı tahmin etmemiştim,» diye cevap verdi Rudolph.

«Zenginlerin dünyaya boş veren alışkanlıkları başladı sende de,» diye takıldı Johnny. «Tebrikler azizim, yarın büroda görüşürüz. İnşallah kazanır kardeşin maçı.»

«İnşallah nakavt olur!» dedi Gretchen.

Ringden üç sıra gerideki yerlerine geçerken, yapılmakta olan ön bir karşılaşma vardı. Gretchen koca salonda sadece bir iki kadın olduğunu hiç birinin siyah yünlü elbise giymediğini gördü. Şimdiye değin hiç gelmemişti boks maçına, ne zaman televizyonda bir maç gösterilse derhal düğmeyi çevirirdi. İnsanların para için birbirlerini yumruklaması kaba ve aptalca geliyordu ona. Çevresindekilere şöyle bir baktı, tam bu tip eğlenceyi arayacak insan yüzleriydi. Şimdiye kadar bu kadar çok çirkin adamı bir arada görmediğine emindi.

Ringde dövüşenler birbirlerine fazla zarar verecek şeyler yapmıyorlardı. Gretchen olan biteni horlar bir duygu içinde seyretmeye başladı. Salonu kaplayan sigara dumanı içinde pek bir ses yoktu kalabalıktan, ta ki arada bir şiddetli bir yumruk sesi

duyulsun. O zaman salonu keskin hayvanî bir hırlama sesi dolduruyordu.

Rudolph'un zaman zaman boks maçlarına gittiğini biliyordu, Willie'yle Ray Robinson gibi boksörler hakkında tartıştığına tanık olmuştu bir keresinde. Yan gözle belli etmeden baktı kardeşine, ringdeki görüntüyle ilgileniyordu.

Burnuna gelen ter kokusu ve yumrukların patladığı yerde beliren kırmızı lekeler içinde ilk defa kardeşinin inceliğinden, tahsilli olmanın verdiği üstünlükle belirli şeyler karşısında gösterdiği hoşnutsuzluktan, terbiyesinden ve saldırgan olmayışından kuşkuya düştü. Sanki birden ringdeki, onları çevreleyen kalabalıktaki vahşetle özdeşleşivermişti.

Bir sonraki rauntta boksörlerden birinin kaşı patladı; her iki boksörün üstü başı kan içinde kalmıştı. Kalabalığın fışkıran kanı görünce sevinç çığlıkları atmaya başlaması iğrendirdi onu, kardeşinin de az sonra aynı kasaplığı yapmak üzere ringe çıkmasını bekleyip bekleyemeyeceğini bilemiyordu.

Asıl maçın başlamasına az kalmıştı. Ama Gretchen'in yüzü çoktan solmuştu, kendini hasta hissediyordu. Ter ve duman arasında sırtında kırmızı bornoz, çevikçe ringe sıçrayan iri yarı adamı tanıdı: Thomas,

Menejerler Thomas'ın bornozunu sırtından alıp sargılı ellerine eldivenleri geçirmeye başladıkları zaman Rudolph'un ilk hissettiği şey kardeşinin vücudunun kılsızlığını kıskanmak oldu. Kendi göğsünde ve koltuk altlarında sert ve kıvırcık siyah kıllar çoğalmaya başlamıştı. Bacakları da siyah uzun kıllarla kaplıydı. Düşlediği Rudolph'un görüntüsüne ters düşüyordu bu. Yazları yüzmeye gittiğinde, kılları yüzünden utanır, insanların gizliden ona güldüğünü düşünür, hemen hemen hiç güneşlenmeden gömleğini giyerdi.

Thomas, vahşi, adaleli ve idmanlı vücudu dışında şaşılacak derece az değişmişti. Yüzünde hiç bir iz yoktu, hâlâ o sevgi hissi uyandıran çocuksu anlatım vardı. Maçın başlamasından önce tamamlanması gereken formaliteler boyunca gülümsüyordu Thomas, ama Rudolph sinirli sinirli hafifçe dudağını ısırdığını farketti. Hakem son talimatını verirken, ipek mor şortunun altında bacaklarındaki adalelerin oynayışı farkediliyordu. Köşesinde seyircilere tanıtılana kadar hiç başını kaldırmamıştı. Başını kal-

dırdığı zaman da Gretchen ve Rudolph'u gördüyse de hiç bir değişiklik olmamıştı yüzünde.

Rakibi uzun boylu ve uzun bacaklı bir zenciydi. Uzun kollarıyle köşesinde tehlikeli bir görünüş içinde mırıldanarak zıplıyor, menejerlerinin kulağına fısıldadığı şeyleri dinliyordu bir yandan da.

Gretchen yüzünde katı ve acılı bir anlatımla duman bulutu içinden gözlerini kısarak kardeşinin güçlü ve yakıcı çıplak vücudunu görmeye çalıştı. Kılsız erkek vücudundan hoşlanmıyordu. Willie'nin hemen bütün vücudunu kaplayan kırmızı, yumuşak bir tüy tabakası vardı. Ayrıca profesyonel adalelerin ilkel görüntüsü ürpertiyordu onu. **Aynı rahmin ürünleri.** Bu düşünce şaşırttı onu. Thomas'ın çocuksu gülümseyişinin arkasında yatan kurnaz bir kötülük yapma, can yakma, acı veren işlerle uğraşmaktan doğan tatmin duygusunu görüyordu. Bu yüzden bir çatı altında yaşadıkları kardeşinden uzaklaşmıştı. Kuvvetli ışıklar altında az sonra başlayacak olan korkunç gösterinin öğelerinden birinin kendi kanından ve etinden olduğu düşüncesi dayanılmaz bir hal almıştı. «Elbette,» dedi kendi kendine, «Sonunda yaşamak için dövüşmek zorunda kalacağını düşünmeliydim.»

Boksörlerin her ikisi de birbirinin dengi görünüyordu. Eşit derecede hızlıydılar. Gerçi zenci, Thomas kadar saldırgan değildi ama, uzun kollarıyla kendini daha iyi savunma imkânını buluyordu. Durmadan dalıyordu Tom. Zencinin vücuduna iyi bir yumruk yerleştirebilmek için yüzüne bir iki tane yemeyi göze alıyordu. Ama sonra zenciyi cezalandırır gibi köşeye kısılınca bu yumrukların acısını çıkarıyordu.

Thomas zenciyi köşede yumruk seline tutunca arkalardan, «Hadi öldür şu pis zenciyi,» diye bağıran sesler duyuldu. Gretchen arada bulunduğundan ötürü kendi adına, burada bulunan diğer bütün erkek ve kadınlar adına utanıyordu. Cornwall'ı özleyen ve «Bayan Jordach ne kadar güzel ayaklarınız var!» diyen Arnold Simms'i hatırladı. «Bu gece için bağışla beni Arnold Simms,» dedi kendi kendine.

Maç sekiz raunt sürdü. Thomas'ın burnu kanıyordu, ama hiç gerilememiş, tersine sanki mekanik bir enerjinin yardımıyla korkunç ve umursamaz dalışlar yapmaya başlamış, yavaş yavaş adamı yormuştu. Sekizinci raunta geldiklerinde zenci nerdeyse elini kaldıramıyordu, Tom kuvvetli sağ bir direkle adamı

ringe uzattı. «Hakem sekizi sayınca ayağa kalktı zenci boksör, iyice yorgundu. Tom yüzü kana bulanmış fakat çocuksu gülümseyişini yitirmeden zencinin etrafında dönüyor, acımasız biçimde dövüyordu adamı. Gretchen, saniyenin onda biri kadar bir zaman içinde zencinin, yüzüne elliden fazla yumruk yediğini düşündü. Salonu kulakları sağır eden bir çığlık doldurdu. Zenci yüz üstü yere düşmüştü, yerden kalkmaya çalıştı. Tek dizi üstünde doğrulabildi bir süre için. Tom köşesinde çömelmiş zenciyi seyrediyordu. Yüzü kan içinde, fakat hazır ve yorulmaz. Adamın ayağa kalkmasını, döğüşün sürmesini ister gibi bir hali vardı. Gretchen Thomas'ın kanlı yüzünde, zenci bir daha kalkmamak ve maçı yitirmek üzere ringe yığılırken bir an umutsuzluk ifadesi belirdiğine emindi.

Kusmak istedi, mendilini ağzına götürerek öğürdü sadece. Ne kadar da parfüm kokuyordu mendili. Yerinde büzülüp kalmıştı. Daha fazla seyredemeyecekti. Neredeyse bayılacak ve böylece dünyaya ringdeki muzaffer hayvanla olan son bağının da koptuğunu ilân edecekti.

Rudolph maç boyunca hiç ses etmeden oturmuş, zaman zaman stil ve incelikten yoksun vahşi sahnelere dudak bükmüştü sadece.

Boksörler ringi terkettiler. Zenciyi menejerleri havlulara sararak götürdüler. Tom sırtına vuranlara muzaferane gülümsüyordu. Soyunma odasına giderken ringin Gretchen'le Rudolph'a uzak kalan köşesinden inmişti, onları görme olanağı yoktu.

Salondaki kalabalık yavaş yavaş dağılmaya başladı. Salon boşalıyordu, ama Gretchen ve Rudolph tek söz etmeden yan yana oturuyorlardı, sanki gördüklerinden sonra konuşmak tehlikeli olacakmış gibi. Nihayet Gretchen kalın bir sesle, «Hadi çıkalım buradan» dedi.

«Geri dönmemiz gerekli,» dedi Rudolph.

Gretchen şaşkınlıkla kardeşine bakarak, «Ne demek istiyorsun?» diye sordu.

«Geldik, maçı seyrettik, onu, görmeliyiz,»

«Bizimle işi yok onun,» diye cevap verdi Gretchen. Bunu söylerken dediklerine kendisi de inanmamıştı.

Rudolph ayağa kalktı. Gretchen'i elinden tutarak, «Gel hadi gel» dedi. Her türlü meydan okuyuşa karşı çıkmaya hazırdı Ru-

dolph. Sunnyside Garden'da soğukkanlı, doğru, mükemmel, ince bir şövalye.

«Hayır gelmeyeceğim, gelmeyeceğim,» diye çaresiz mırıldanıyordu. Gretchen, ama gene de Rudolph'un kendisini ona aldırmadan bu kanlı, muzaffer, vahşi, kindar çehreyle karşılaştıracağını, biliyordu.

Soyunma odasının kapısı önünde duran gruptan kimse Rudolph ve Gretchen'in içeri girmelerine engel olmadı. Tam içeriye girerlerken «İstersen ben dışarıda bekleyeyim, giyinmemiş olabilir,» demişti Gretchen, ama Rudolph aldırmamış, onu da yanında sürüklemişti içeri.

Thomas belinde bir havlu, lekeli bir masaj masası üstünde oturmuştu.

«Yok bir şey canım,» diyordu doktor. «Bir dikiş daha atalım tamam.»

Thomas, doktorun işini kolaylaştırmak için gözünü kapattı.

«Böyle bir yerde ne arıyorum, nasıl oldu da geldim buraya!» diye düşündü Gretchen.

Doktor bir adım geri çekildi, başını yana eğmiş hayranlıkla eserini seyrediyordu şimdi, «İşte bitti,» dedi, sonra yaranın üstüne gazlı bez ve plâster yapıştırdı. «On güne kadar yeniden dövüşebilirsin.»

«Teşekkürler doktor,» dedi Thomas ve gözlerini açtı. Rudolph'u ve Gretchen'i gördü. «Allah Allah!» diyerek çarpık çarpık gülümsedi, «Burada ne işiniz var?»

«Sana bir haberim var,» dedi Rudolph. «Bu gün bana Al adında bir adam telefon etti ve senin için bu gece yediye beş, beş yüz dolar koyacağını söyledi.»

«Hey gidi Al, hey» dedi Thomas, sonra endişeli bir ifadeyle yuvarlak hatlı kadına baktı, sanki bu haberi onun duymasını istemiyordu.

«Tebrikler!» diye devam etti Rudolph. Bir adım ilerleyerek elini uzattı Tom'a. Tom, saniyenin onda biri kadar bir zaman için duraksadı, sonra gülümseyerek elini sıktı Rudolph'un.

Gretchen bir türlü tebrikler diyemedi, «Kazandığına memnun oldum Tom,» dedi sadece.

«Teşekkürler!» diye cevap verdi Gretchen'e sonra «Herkesi, herkese tanıştırayım» diyerek odadaki diğer insanlara döndü. «Kardeşim Rudolph ve Gretchen, karım Teresa, menejerim Bay

Schultz, antrenman arkadaşım Paddy» Teresa, «Tanıştığımıza memnun oldum,» dedi. Telefondaki şüpheci kadının sesiydi bu.

«Ailen olduğunu bilmiyordum,» dedi Schultz, o da kuşkulanmıştı. Sanki ailesi olmak tehlikeli ya da dava konusu bir olaymış gibi.

«Vallahi ailem olduğundan ben de pek emin değilim,» diye cevap verdi Thomas, «Yollarımız biraz erken ayrıldı. Hey Schultz kardeşlerim bilet alarak maça geldiğine göre epey bir balon olmaya başladım sayılır ne dersin?»

«Bugünden sonra Garden'ı sağlayabilirim,» diye cevap verdi Schultz. «İyi dövüş çıkardın.» Yeşilimsi süveter giymiş ufak tefek bir adamdı. «Evet, sizin herhalde konuşacak sürüyle şeyiniz vardır, ayrı geçen günleri anlatacaksınız, birbirinize. Sizleri yalnız bırakayım. Yarın bir ara uğrar, gözünün durumuna bakarım Tommy. Hoşçakalın.» Diğerleriyle birlikte odadan çıktı Schultz.

«İşte başbaşa kaldık,» dedi Thomas, «Aile yeniden bir araya geldi. Bunu kutlamamız gerekir öyle mi Teresa?»

Teresa, yüksek ve kızgın bir sesle, «Bana kardeşlerin olduğundan hiç söz etmemiştin şimdiye kadar» dedi.

«Sadece bir kaç yıl unuttum onları» diye kestirme bir cevap verdi Thomas. Sonra masadan atladı aşağı, «Eğer hanımlar bir süre dışarıya çıkarsa üstümü değiştireyim.»

Gretchen, kardeşinin karısıyla birlikte hole çıktı. Dışarda, Teresa saldırgan bir ifadeyle, «Bu güne kadar onu hiç seyretmek zahmetine katlanmadınız,» dedi.

«Düne kadar boksör olduğunu bilmiyordum» diye cevap verdi Gretchen, «Oturmama izin verir misiniz, çok yorgunum.»

Tom giyinirken acele etmiyordu. Sıra kiloduna gelince, saygılı bir davranışla arkasını döndü, arada sırada yüzünü kuruluyordu havluya, terini tam olarak atamamıştı duşta. Zaman zaman Rudolph'a bakıyor, başını sallayarak, «Hay Allah!» diyordu.

«Nasıl hissediyorsun kendini Tommy?» diye sordu Rudolph.

«Zararım yok. Ama yarın kan işerim. Orospu çocuğu iki tane iyi yapıştırdı böbreklerime. Gene de oldukça iyi döğüş oldu ha? Ne dersin?»

«Evet, evet» diye cevap verdi Rudolph. Bir türlü, ona göre

bunun ikinci sınıf bir sokak kavgasından başka bir şey olmadığını söyleyemedi.

«Bahiste favori o olmasına rağmen, herifi haklayacağımı biliyordum» diye devam etti Tom, «Beşe yedi, sıkı bahis, bu bahisten yediyüz papel kazandım.» Kendisiyle övünen küçük bir çocuğa benziyor şimdi. «Yalnız bunu Teresa'nın yanında söylemen çok kötü oldu. Artık bende para olduğunu biliyor, av köpeği gibi düşer paranın peşine.»

«Ne kadardır evlisin?»

«Resmen iki yıl. Bir süre beraber yaşadıktan sonra evlen gitsin dedim. Biraz aptaldır ama iyidir. Çocuk, evlenmeye değdi doğrusu. Oğlan oldu.»

«Bir gün görmek isterdim onu.»

«Ne zaman istersen. Gel bir eve.» Sırtına balıkçı yaka siyah bir kazak geçirdi Tom. Kazağı başından geçirirken, «Sen evlenmedin mi hâlâ?» diye boğuk bir sesle sormuştu.

«Hayır!»

«Gene ailenin en akıllısı sensin. Gretchen'den ne haber?»

«Uzun zamandır evli. Dokuz yaşında bir oğlu var.»

Tom başını sallayarak, «Uzun zaman tek başına kalacak kız değildi zaten. Tanrım, ne güzel kadın olmuş değil mi? Hatta eskisinden de güzel!»

«Evet öyle.»

«Gene aynı bokluklara devam ediyor mu?»

«Böyle konuşma Tom, eskiden de son derece iyi ve temiz bir kızdı Gretchen; şimdi saygı değer bir hanımefendi.»

«Biliyor musun» dedi Thomas. «Birkaç yıl evvel Port Philip'e gittim, pederin öldüğünü öğrendim.»

«İntihar etti.»

«Evet, manav da böyle söyledi.» Tom göğüs cebini yoklayarak cüzdanın yerinde olup olmadığını kontrol etti. «Eski evin yerinde yeller esiyordu. Bodrumda ışık yoktu. Yerine büyük bir gıda pazarı inşa etmişler. Annem yaşıyor mu hâlâ?»

«Evet, beraber oturuyoruz.»

«Çok şanslısın, hâlâ Port Philip'te misin?»

«Whitby.»

«Fazla seyahat etmiyorsun değil mi?»

«Çck vakit var daha,» diye cevap verdi Rudolph.

«Ben kendi hesabıma» diyordu Tom, «Bir çok yer dolaştım. Çhicago, Cleveland, Boston, New Orleans, Philadelphia, San Francisco, Hollywood, Tia Juana. Bir yer adı söyle, muhakkak gitmişimdir. Kültürünü seyahatle artıran bir adamım ben.»

Aniden kapı açıldı ve acayip makyajıyle kızgın Teresa göründü, «Bütün gece burada konuşacak mısınız Allah aşkına?»

«Tamam şekerim, tamam,» diye cevap verdi Thomas, «Çıkıyoruz. Gretchen'le birlikte bizle yemeğe gelir miydiniz?» diye sordu Rudolph'a dönerek.

«Çin lokantasına gideceğiz,» diye söze karıştı Teresa, «Bayılıyorum Çin lokantasında yemeğe.»

«Korkarım bu gece olmaz,» diye cevap verdi Rudolph. «Gretchen'in eve gidip çocuğa bakan kızı göndermesi lâzım.» Birden Thomas'la karısının birbirlerine baktığını gördü. «Galiba karısıyla birlikte etrafta görünmek istemediğimi düşünüyor,» dedi kendi kendine.

Fakat Thomas omuz silkerek, dostça, «olur, bir başka zaman gideriz yemeğe. Nasılsa hepimiz sağ olduğumuzu biliyoruz artık,» demişti. Kapıdan çıkarlarken aniden durarak, Rudolph'a döndü ve, «Yarın şehirde olacak mısın?» diye sordu.

«Tommy,» diye sızlandı Teresa, «Yemeğe gidecek miyiz, gitmeyecek miyiz?»

«Kes,» diye bağırdı Tom, «Ha Rudy?»

«Evet şehirdeyim. Bütün günü mimar ve avukatlarla geçirmek zorundayım.»

«Nerede görebilirim seni?»

«Otelde olacağım, Otel Warwick..»

«Yerini biliyorum, orada olurum.»

Gretchen holde katıldı onlara.

Bir başka soyunma odasının önünden geçerlerken Tom kapının önünde durarak, «Bir süre içeriye bakmam lâzım,» dedi, «Gel Rudy benimle Virgil'e bir merhaba de. Ona benim kardeşim olduğunu ve gayet iyi döğüştüğünü söyle. Bu onu rahatlatır biraz.»

«Bu Allahın belâsı yerden hiç bir zaman çıkamayacağız,» diye yakınmaya devam etti Teresa.

Tom karısına aldırmadan kapıyı açtı, önden girmesi için Rudolph'a yol verdi. Hâlâ giyinmemişti zenci boksör.

Tom dostane bir tavırla kolunu hasmının omuzuna atarak, «Nasılsın Virgil?» diye sordu.

«Şimdi daha iyiceyim,» diye cevap verdi Virgil, Rudolph yakından görünce boksörün en çok yirmi yaşında olduğunu anlamıştı.

«Seni kardeşim Rudy'le tanıştırayım Virgil,» dedi Thomas. «Rudy, iyi bir dövüş çıkardığını söylemek istedi sana.»

Rudolph, «Tanıştığımıza memnun oldum efendim» diyen boksörle el sıkıştı, «Müthiş, güzel bir dövüş oldu,» dedi Rudolph. Aslında 'Hey delikanlı gözünü seveyim bir daha eldiven giyme hiç,' demek geliyordu içinden.

«Evet,» diye cevap verdi boksör, «Kardeşiniz müthiş kuvvetli.»

«Şanslıyım.» dedi Thomas. «Gerçekten şanslıyım. Baksana sadece beş dikiş attılar kaşıma.»

«Maksatlı değildi Tommy, yemin ederim ki değildi.»

«Elbette canım, şaka ediyorum. Maksatlı filan demedim. Şöyle bir uğrayıp hatırını sorayım dedim sadece.» Yeniden kolunu omuzuna attı zenci boksörün.

«Geldiğine teşekkür ederim,» dedi Virgil.

«İyi şanslar evlât,» diyerek odadakilerin ellerini bir bir sıktılar, Rudolph'la ayrılırken.

Hole çıktıklarında Teresa, «Haydi artık yemek vakti geldi,» diye söyleniyordu.

Çıkışa doğru yaklaşırlarken Rudolph «Bu evlilik ancak altı ay daha, o da ya yaşar ya yaşamaz,» diye düşünüyordu kendi kendine.

Yanyana yürürlerken, Tom, Rudolph'a, «Çocuğu zorladılar,» diye anlatıyordu, «Bir kaç kolay maç kazandı ve asıl maça çıkardılar oğlanı. Bir iki kez seyrettim dövüşünü, derhal alaşağı edebileceğimi anladım. Bu Allahın belâsı menejerler yok mu? Dikkat ettin mi, o menejeri olacak piç ortaklıkta görünmüyordu bile. Oğlanın hastaneye gidip gitmemesi gerektiğini bile araştırmamıştır. Boktan bir meslek bu bizimki.»

Dışarı çıkınca bir taksi durdurdular. Gretchen önde şoförün yanına oturmak istedi. Teresa arkaya Rudolph'la Tom'un arasına oturdu. Aşırı parfüm sürmüştü. Rudolph pencereyi biraz

aralayınca, «Kapa şunu gözünü seveyim, saçım bozuluyor,» diye bağırmıştı nerdeyse, «Özür dilerim,» diyerek kapattı pencereyi Rudolph.

Köprüye geldiklerinde Rudolph ineceklerini söyledi.

«Bizimle gelmek istemediğinize eminsiniz değil mi?» diye sordu Tom.

«Şehirdeki en iyi Çin yemeği bu lokantadadır,» diye yine lâfa karıştı Teresa,

«Emin olun iyi bir yemek kaçırıyorsunuz.»

«Benim hemen eve dönmem lâzım,» dedi Gretchen, sesi titriyordu, bir krizin eşiğindeydi sanki. «Emin olun derhal eve dönmem gerekiyor.»

Eğer Gretchen olmasaydı Thomas'la birlikte yemeğe giderdi Rudolph.

Gecenin gürültülü havasından, o döğüşten sonra böyle bir zamanda Tom'u bu dırdırcı karıyla yalnız başına, kutlamadan yemeğe göndermek haksızlık olacaktı. Bir başka sefere bunun acısını çıkartmaya karar verdi.

Şoför arabayı durdurdu, Gretchen ve Rudolph indiler, «Hoşça kalın akrabalar,» dedi, şen bir sesle Teresa.

«Yarın beşte görüşürüz Rudy,» diye tekrarladı Tom. Rudolph 'tamam' anlamında başını salladı.

«İyi geceler,» diye fısıldadı Gretchen, «Lütfen, kendine dikkat et Tom.»

Taksi uzaklaşırken Gretchen Rudolph'un koluna yapıştı sıkıca, düşmemek için. Rudolph müşteri arayan bir araba durdurdu ve Gretchen'in adresini verdi şoföre. Arabanın karanlığında birden boşaldı Gretchen.

Göz yaşları ve hıçkırıklar durdu nihayet, Gretchen mendille sildi gözlerini, «Özür dilerim,» dedi Rudolph'a, «Nefret edilecek bir züppeyim ben, zavallı çocuk, zavallı çocuk...»

Apartmana geldiklerinde bakıcı salondaki divanda uyuyordu. Willie henüz gelmemişti.

Odada sadece tek bir lâmba yanıyordu. Ellerinde viskileri diğer ışıkları yakmadan yarı karanlıkta oturmayı tercih ettiler.

Uzaktan bir ambulans sireninin çığlığı duyuldu. Bir başkasının kazası.

«Hoşuna gidiyordu,» dedi Gretchen nihayet, sessizliği bozarak, «Çocuk hemen hemen kendini savunacak durumda değil-

ken ona o kadar çok yumruk vurdu ki, hoşuna gidiyordu bu. Ne zaman boks aklıma gelse bunu insanın hayatını kazanmak için bir yol olduğunu düşünürdüm sadece. Ama bu gece, hiç de böyle değildi.»

«Acayip bir meslek,» dedi Rudolph, «İnsanın dövüş anında neler hissettiğini bilmek çok zor.»

«Sen **utanmadın mı** kendinden?»

«Şöyle söyleyeyim,» dedi Rudolph, «Memnun olmadım, mutlu değilim. Amerika'da en azından onbinin üstünde boksör var. Elbette **birinin** ailesinden gelecek bunlar.»

«Ben senin gibi düşünmüyorum,» diye devam etti Gretchen soğukkanlı.

«Nasıl düşünüyorsun peki?»

«O ince mor şortlar,» dedi Gretchen. Sanki nefretini üstünde yoğunlaştıracağı bir nesne bulmuştu, sanki böylece bu müthiş gecenin karmaşık dehşetini defedebilecekti kafasından. «Tom'un bu gece ringde olmasında bir bakıma bizim, benim, senin, annemin ve babamın suçu olduğunu düşünüyorum.»

«Olaylara böyle bakmıyorum.»

Gretchen, sert bir biçimde, «Sen ticarî bir papazsın,» dedi Rudolph'a. «Yoksulluğun yerine servet yapmak için ant içmişsin sadece. Acaba uzun vadede hangisi daha iyi?»

«Aptal aptal konuşma,» diye cevap verdi Rudolph. Pişman olmuştu yukarıya çıktığına.

«Ve diğer iki niteliğin,» diye devam etti Gretchen, «İffet ve itaatkârlık. Bâkire annemin hatırı için iffetli ve Whitby ticaret odasının papazı Duncan Calderwood'a karşı itaatkâr.»

«Hepsi değişecek artık,» diye cevap verdi Rudolph, ama daha fazla savunmak istemedi kendini.

«Duvarı aşacak mısınız aziz peder Rudolph? Kendini et kazanına bırakacak, sefahat âlemine dalacak, evlenecek misin yoksa? Duncan Calderwood'a defol git mi diyeceksin yoksa?»

Rudolph kızgınlığını yenmeye çalışarak yerinden kalktı. Biraz soda koydu içkisine, sonra «Haksızlık ediyorsun Gretchen,» dedi. Mümkün olduğu kadar soğuk kanlı davranmaya gayret ederek, «Bu gecenin acısını benden çıkarmaya kalkmakla.»

«Özür dilerim,» diye cevap verdi Gretchen, ama sesinde hiç bir yumuşama yoktu. «Evet, ben en kötüsüyüm. Nefret etti-

ğim bir adamla yaşıyorum. Önemsiz, fazla renkli olmayan yararsız bir iş yapıyorum. New York'ta en kolay elde edilen kadın benim... Seni şaşırtıyor muyum kardeş?»

«Kendine haketmediğin bir sıfatı yakıştırıyorsun.»

«Şaka ediyorsun. Listesini ister misin? Johnny Heath'le başlayan bir liste. Ne sanıyorsun kara gözüne, kara kaşına mı aşık senin Johnny?»

«Bütün bunlara Willie ne diyor?» diye sordu Rudolph, diğer meseleyi es geçerek. İlişkileri ne şekilde ve hangi nedenle başlamış olursa olsun artık arkadaştılar Johnny'le.

«Willie'nin yeni barlar keşfedip, arada sırada sarhoş bir orospuyla yatmaktan bu dünyada mümkün olan en az şerefle, en az işi yaparak yaşamak istemekten başka bir gayesi yok ki. Eğer rastgele biri kendisine On Emrin yazılı olduğu orjinal tableti verseydi ilk düşüncesi Sina Dağına turistlik seyahat reklâmı olsun diye bunu bir firmaya okutmak olurdu.»

Rudolph güldü; herşeye rağmen Gretchende katıldı ona, «Yıkılmakta olan bir evlilik kadar, güzel söz söyleme sanatını geliştiren başka bir şey yoktur,» diye ekledi.

Rudolph'un gülmesi bir rahatlık sağlamıştı. Hedef o değildi artık, başkasına doğrulmuştu Gretchen'in silahı.

«Kendisi hakkında ne düşündüğünü biliyor mu Willie?»

«Evet biliyor, üstelik, üstelik katılıyor bu düşünceye. İşin kötü tarafı da bu ya. Bu dünyada hayranlık duyduğu ne bir kadın, ne de bir erkek olduğunu söylüyor. Özellikle de kendisini kasdederek. Eğer başarısızlığa uğramamış bir adam olsam kendimden hiç memnun olmazdım dedi bana. Romantik erkeklere karşı uyanık ol.»

«O halde neden birlikte yaşıyorsun onunla?» diye sordu Rudolph.

«Sana başımın belâda olduğuna dair bir not göndermiştim, hatırlıyor musun?»

«Evet,» diye cevap verdi Rudolph. Hatırlıyordu elbet. O günü bütün ayrıntılarıyle hatırlıyordu. Bir sonraki hafta New York'a geldiğinde, meselenin ne olduğunu sormuştu Gretchen'e. «Yok bir şey geçti,» diye cevap vermişti o da.

«Willie'ye kendisinden ayrılmak istediğimi söylemeye karar vermiştim. Ve senin ne düşündüğünü öğrenmek istiyordum.»

«Neden fikrini değiştirdin?»

«Pek bir şey olmadı,» diye, omuz silkerek cevap verdi Gretchen. «Billy hastalandı. Doktor önce apandisit sandı. Fakat apandisit değilmiş, sonradan öğrendik. Hastalığı boyunca her gece sabaha kadar Willie ile birlikte bekledik onu. Yüzü bembeyaz, yatakta acı içinde kıvranıyordu yavrucak. Willie'yi çocuğun etrafında endişeli ve üzüntülü bir biçimde pervane gibi dönerken görünce, onu çok sevdiğini anladım birden. Ve istatistiklere, ayrılık sonucu ruhî bozukluğa uğrayan yeni bir çocuk eklensin istemedim. Evet işte... şimdi o ince annelik duygusu geçti. Eğer, annem ve babam ben dokuz yaşındayken boşansalarmış hiç kuşkusuz bu günkünden çok daha iyi bir kadın olurdum.»

«Yani, boşanmak mı istiyorsun?»

«Eğer çocuğu alabilirsem ama, hiç kuşkun olmasın çocuğu vermek istemeyecektir bana.»

Rudolph duraksadı ve büyücek bir yudum aldı viskisinden. «Bu işle ilgilenmemi ister misin?» Eğer Gretchen'in takside öyle hıçkıra hıçkıra ağlayışına tanık olmamış olsaydı, bu gibi bir meseleye karışmak istemezdi.

«Bir yararı olacaksa,» diye cevap verdi Gretchen, «Bir erkekle yatmak istiyorum, on erkekle değil, dürüst olmak istiyorum ve nihayet yararlı bir iş yapmak istiyorum. Lütfen bir içki daha verir misin bana?»

Rudolph bara giderek içkileri tazeledi. «Fazla içiyorsun.» dedi sonra Gretchen'e.

«Keşke!» diye cevap verdi Gretchen.

Yaklaştıkça bir uyarıyı, uzaklaştıkça bir acıyı dile getiren yeni bir siren sesi duyuldu. Geleceği haber veren şey! Acaba deminki kazanın dönüşü müydü bu? Yoksa şehir sokaklarındaki sonsuz, sınırsız kanın bir uzantısı mı?

Rudolph divanda kıvrılmış oturan Gretchen'e içkisini verdi. Saatin biri vurduğunu duydular.

«Çin lokantasında yemeklerini bitirmişlerdir artık,» diye devam etti Gretchen. «Jordach'ların tarihinde tek mutlu evliliği Tom'un yapmış olması mümkündür. Acaba Çin lokantasında yemek yerken ve yataklarını ısıtırlarken birbirlerini seviyor sayıyorlar mı?»

Kapıda anahtar sesi duyuldu. «Tamam,» dedi Gretchen, «Madalyalarını takmış evine dönüyor eski asker.»

Wilie odaya girdi, yalpalıyordu. «Merhaba sevgilim,» diye-

rek Gretchen'i yanağından öptü. Rudolph Willie'nin ne kadar kısa boylu olduğuna şaştı birden. Belki de asıl kusuru bu derece kısa boylu olmasıydı. Rudolph'a dönerek, «Tüccar Prens nasıllar bu akşam,» diye sordu.

«Kutla onu,» dedi Gretchen. «Anlaşmayı bugün imzalamışlar.»

«Tebrikler,» dedi Willie, etrafına bakındı, «Yahu burası kapkaranlık,» diye devam etti, «Nelerden konuşuyordunuz, ölülerden, mezarlardan, günahlardan mı?» Bara giderek şişede kalan son viskiyi de kadehine boşalttı. «Sevgilim,» dedi sonra Gretchen'e dönerek: «Yeni bir şişe açmamız gerekiyor.»

Gretchen yerinden kalktı ve mutfağa gitti. Willie endişeli bir biçimde baktı karısının arkasından, Rudolph'a dönerek, «Yemeğe gelmediğim için kızgın mı bana?» diye fısıltıyla sordu.

«Sanmıyorum,» diye cevap verdi Rudolph.

«Burada olmana memnun oldum,» diye devam etti Willie. «Aksi halde şimdi yedi yüz yirmi beş numaralı dersimi dinliyor olacaktım. Gretchen, elinde yeni bir şişeyle döndü mutfaktan, «Teşekkürler sevgilim,» dedi Willie.

Şişeyi Gretchen'in elinden aldı, açtı ve içkisini tazeledi, «Ne yaptınız bu gece?»

Divandaki yerinden kalkmadan, «Bu gece ailevî bir birleşmeyi kutladık,» diye, cevap verdi Gretchen, «Boks maçına gittik.»

«Ne! ne diyor Allahaşkına Rudy bu?»

«Sonra anlatır sana,» diye cevap verdi Rudolph, içkisini bitirmeden yerinden kalktı, «Benim kaçmam lâzım artık,» dedi. «Sabah şafakla birlikte kalkmam gerekiyor,» Willie'yle birlikte oturmak, bu gece de diğerlerinden farksızmış gibi davranmak, sanki kızkardeşinin kendisi ve kocası hakkında söylediklerini işitmemiş taklidi yapmak rahatsız edecekti onu. Eğildi. Gretchen'i yanağından öptü, Willie kapıya kadar eşlik etti ona.

«Gretchen'i yalnız bırakmadığın için çok teşekkür ederim. Onu böyle yalnız başına evde bırakmak çok canımı sıkıyor ama, ne yaparsın kaçınılmaz bir durumdu.»

Maksatlı değildi Tommy, yemin ederim ki değildi, zenci boksörün sözlerini hatırladı Rudolph, «Bana mazeret göstermen gerekmez Willie,» diye cevap verdi.

«O boks maçı şakaydı değil mi? Dalga geçiyordunuz?»

«Hayır şaka değildi, gerçekten boks maçına gittik.»

«Bu kadını hiç bir zaman anlayamayacağım. Televizyonda maç seyretmek istesem, başkasının evine gitmek zorunda kalırım. Sonra tutuyor kendisi.. Herneyse anlatır bana nasılsa.» Kuvvetle sıktı Rudolph'un elini; Rudolph, merdivenleri inerken Willie'nin kapıyı zincirlediğini duydu. İçinden «Asıl tehlikeyi kendinle birlikte kitliyorsun,» demek geldi. Birden o gece Otel Moritz'deki 923 numaralı odanın telefonu cevap vermiş olsaydı, «Şimdi nerede olurdum acaba, kimbilir ne gibi bahaneler uydurmak zorunda kalırdım, ya da belki çoktan boynuz takmıştım,» diye düşündü, «Eğer dindar olsaydım, Tanrının beni gözettiğine inanmam gerekirdi.»

Gretchen'e istediği şartlarla boşanmakla yardım edeceğine dair verdiği sözü hatırladı. Atılması gereken ilk adımın ne olduğunu biliyordu, güvenilir özel bir dedektif bulmanın yolunu düşündü. Johnny Heath bilirdi. Tam New York gibi bir şehrin adamıydı Johnny Heath. Dedektifin bürosundan içeri gireceği, dedektifle karşılaşacağı o nefret verici anı düşünerek derin bir iç geçirdi.

Arkasına dönerek, az önce çıktığı apartmana bir kere daha baktı; ona karşı komplo hazırlamaya söz vermişti bu gece. Bir daha bu merdivenleri hiç tırmanmayacağını, o kısa boylu umutsuz adamın elini hiç sıkmayacağını biliyordu. İkiyüzlülüğün de bir sınırı vardı.

BÖLÜM 6

I

Ertesi sabah sidiğinde kan vardı Thomas'ın, ama fazla değil; ayrıca canı da yanmıyordu pek.

Eliyle ceketinin cebinde duran şişkin cüzdanını yokladı. Trene binmeden önce Al'dan yedi yüz dolarını almıştı. Belki iki yüz papalle atlatabilirdi Teresa'yı, daha olmazsa iki yüz elli verirdi.

Önünde oturan adam gazetenin spor sayfasını okuyordu; adamın, bir önceki gece yapılan boks karşılaşmasını okuduğunu farketti. Acaba omuzunu dürtsem, 'Bayım, o okuduğunuz bok-

sör bendenizim; maçın ayrıntılarını benden dinlemek istemez misiniz?' acsem ne olur diye merak etti.

Oldukça yer vermişti gazete karşılaşmaya, üstelik Virgil yerdeyken Tom'un köşede tetikte bekleyen bir de resmini koymuşlardı. Sabah evden çıkmadan önce Schultz telefon etmişti; spor yazarlarından biri bu karşılaşmanın Tom'u iddialılar basamağına yükselttiğini söylüyordu; Ingiltere'de bu haberi duyan bir organizatör, altı hafta içinde onları Ingiltere'ye dâvet etmişti, «Artık uluslararası oluyoruz,» diyordu Schultz.

«Ee, daha ne? Gayet neşeli ve hayatından memnun olmalıydı; Tren hapishaneyi çoktan geride bırakmıştı, tutuklulardan bir kısmı, kim bilir belki onun yaptıklarından onda birini yapmadığı halde içeride bulunuyordu şu an. Ama gene de iyi hissetmiyordu kendini; Teresa para meselesini kendisinden sakladığı için ve bir de kendi deyimiyle, 'Çıt kırıldım.' ailesi yüzünden başının etini yemişti. Ayrıca, o güne kadar bir hazine saklarcasına ailesinden hiç söz etmeyişine de kızgındı.

'Kız kardeşin olacak karının bana bakışını görecektin, kirli bir şeye bakıyormuş gibi davrandı. Ya süslü ağabeyin! Sürdüğüm parfüm bok kokuyormuş gibi camı açmaz mı? Yol boyunca bana değmemek için bir yana sıkıştı kaldı. Değse bel soğukluğu kapacak beyefendi hazretleri. Sen on yıl kardeşini görme, sonra bir fincan kahvesini bile içmeye gelme. Zatı-âliniz büyük boksör! Tek kelime etmediniz, hepsini kabullendiniz gitti.' demişti Teresa.

Lokantada büyük bir sessizlik içinde yemeğini yemiş, çenesi yatakta açılmıştı. Her dövüşten sonra olduğu gibi sevişmek istemişti Teresa ile, maç öncesi haftalarca perhizde kalırdı; demir gibi olmuştu organı, fakat sımsıkı kapanmış, yanına gelmesine bir türlü izin vermemişti, Teresa. 'Hey Tanrım!' diye düşündü Tom, 'bu karıyla çenesini dinlemek için mi evlendim ben?'

Bütün gece karısının dırdırını dinlemiş adam gibi uyuyamamıştı. Işin kötüsü, dedikleri doğruydu kadının. Artık büyümüş, koca adam olmuştu, yıllar sonra kardeşleri birden ortaya çıkmış ve toputopu soyunma odasında iki dakika görüşmüşlerdi onunla. Tıpkı eskiden olduğu gibi kendini yeniden aptal, yararsız ve şüpheli görüyordu.

Git maçlar kazan, gazetelerde resmin basılsın, ertesi gün kan işe, millet alkışlasın, herkes sırtını sıvaslasın, Londra'ya da-

vet edil, sonra bir daha görmeyi ummadığın iki züppe çıkagelsin ve bir merhaba deyip geçsin; bütün başarıların bir anda hiç. Ama işte bu boksör parçası, o anasının babasının kuzusu kardeşini, o altın mızıkalı, o parfüm kokusundan rahatsız olan züppeyi fena şaşırtacaktı bu gün.

Bir an çılgınca bir düşünce geçti kafasından. Belki trenden hiç inmez, Albany'e kadar devam eder, oradan aktarma yapar, Elysium'a giderdi. Bütün dünyada şimdiye kadar ona sevgiyle kucağını açmış, kendini tam bir insan gibi hissetmesine izin vermiş, o kadına koşardı: Amcasının yatak hizmetçisi Clothilde'e Banyoda Saint Sebastian.

Port Philip'te önceden düşündüğü gibi trenden indi ve doğruca bankaya gitti.

II

Billy ağzındaki lokmayı gevelerken sabırsızlığını belli etmek istemiyordu Gretchen. Henüz giyinmemişti, ev kıyafetiyle oturuyordu masada. Çocuğun önüne konan tabağı bir kenara itişine kızmamaya, onu azarlamamaya çalıştı.

«Neden sanki tabiat müzesine gitmem gerekiyor?» diye sordu Billy.

«Özel bir şey düzenlemişler sizin için.»

«Benim için değil; şart mı benim gitmem?»

«Bütün sınıf birarada gidiyorsunuz.»

«Conrad Franklin hariç hepsi budala.»

Beş dakikadır ağzında aynı lokmayı geveliyordu Billy. «Acaba dövsem mi?» diye düşündü Gretchen.

Sesinin sakinliğine kendi de şaşırarak, «Hadi bitir yemeğini» dedi Gretchen. Şaşmakta haklıydı, bugün annelik dışında her türlü duyguya açıktı çünkü.

«Tatlı olarak jöle var.»

«Jöle sevmiyorum.»

«Ne zamandan beri?»

«Bugünden beri. Ne anlamı var bir sürü içi doldurulmuş hayvanı seyretmenin? Eğer hayvanları tanımamızı o kadar arzu ediyorlarsa hiç olmazsa canlılarını göstersinler.»

«Pazar günü seni hayvanat bahçesine götürürüm.»

«Pazar günü Conrad Franklin'e gideceğim, söz verdim,» diye cevap verdi Billy, sonra ağzında bir süredir gevelemekte olduğu lokmayı çıkartarak tabağına koydu.

Saatin tik takları arasında, «Bu yaptığın doğru bir şey değil.» dedi Gretchen.

«Ama çok sert.»

Gretchen, «Peki o halde,» diyerek tabağı çekti çocuğun önünden, «Bitirdinse bitirdin.»

Billy, tabağı geri çekerek, «Daha salatam bitmedi» diye direndi. Sonra bir marul yaprağını inadına geometrik parçalara bölmeye başladı.

Gretchen, çocuğu dövmemek için, 'kişiliğini ispat etmeye çalışıyor,' diye düşündü, 'geleceği için iyi bir işaret bu.' Marul yaprağı üstünde uygulanan işlemi seyretmeye daha fazla dayanamadı, kalktı buz dolabından bir tabak jöle çıkardı.

«Neden bugün çok sinirlisin? Ne yapacağı bilmez bir halin var, elin ayağın dolaşıyor,» dedi Billy.

'Çocukların Allahın belâsı sezgileri' diye düşündü Gretchen. Jöle'yi Billy'nin önüne bırakarak, «Ye tatlını gecikiyorsun» dedi sadece.

Billy, kollarını göğsünde kavuşturarak. arkasına yaslandı ve; «Jöle sevmediğimi söylemiştim» dedi.

«Tamam» dedi Gretchen, «Jöle yok, haydi gidiyoruz.»

Kazanmanın sırrını iyi biliyordu Billy. Yüzünde zafer gülümsemesi yerine, «Neden sanki bir sürü cansız hayvan seyrettirecekler bize?» diye bir yakınma vardı.

Gretchen, okuldan eve döndüğünde terli ve nefes nefeseydi. Yol boyu koşmuştu nerdeyse. Telefon çalıyordu; açmadı; aceleyle soyunarak doğru banyoya geçti. Ilık bir duş aldı; kurulanırken ıslak vücudunu iyiden iyiye seyretti, 'her iki türlü de olabilirdi' diye düşündü, 'şişmanlayabilirdim de, şükür Tanrıya zayıfladım. Ruhumun ıslak cazibesi; vücudum.'

Vücudunun o kısmına eli değince, bir önceki gece duyduğu şiddetli arzuyu hatırlayarak titredi. Ringdeki siyah ve beyaz boksörlerin onu dehşete düşüren, hasta eden görüntüsü birden korkunç bir arzuya dönüşmüştü. Kadın için cinsiyet bir saldırıydı; gizliliğin çiğnenmesiydi, bir erkeğin diğerine vurması gibi. Sabaha karşı darbelerin yerini okşamalar almış, okşamalar dar-

bolere dönüşmüş, yorganın altında kıvranmıştı. Willie istese itiraz etmeyecekti, ama arkasını dönmüş uyuyordu.

Uyuyabilmek için kalkmış, uyku hapı almıştı sonra.

Yeniden çaldı telefon, aldırmadı; giyinmeye devam etti. Bir süre giysilerine baktı, bir seçim yapabilmek için; sadece, ciddî lâcivert bir elbise seçti. **İşin reklâmını yapmak yok.** Koyu renkli, uzun, düz saçlarını fırçaladı; omuzlarına dökülüyordu saçları, tüm ihanet ve şüpheleri gizleyen kırışıksız alnını açığa çıkarıyordu.

Boş taksi bulamayınca, tünele binmek zorunda kaldı. 5. caddede indi; rüzgârlı güz güneşi altında lâcivert giysisi vitrinlerde yansıyarak yürümeye başladı. Yanından geçen kadınlardan kaç tanesinin kendine benzediğini düşünüyordu. Ustaca pantolonlu kıyafetinden sıyrılmış, diyaframı yerinde, hızlı adımlarla aşığına yürüyen kadın.

Saatine baktı, ikiye yirmi vardı, ancak beş dakika normal hızla yürüyebilecekti.

Colin Burke, Madison ve Park arasındaki 56. caddede oturuyordu. Bir başka anı: Son dakikada gitmekten vaz geçtikleri bir parti. Adamın zamanında, ilerde sevişeceği kadının anılarına yakın bir yerde ev kiralamış olabileceğini düşünmesi beklenemezdi ya!

Her zamanki beyaz aralıktan geçerek dış kapının zilini çaldı. 'Şimdiye değin kaç sefer bu zili çaldım?' diye geçirdi içinden. 'Yirmi mi, otuz mu, yoksa altmış mı?' Bir gün sayacaktı elbet.

Asansörle dördüncü kata çıktı; Colin, yalınayak, pijamaları üstüne giydiği robdöşambrı ile kapıda bekliyordu; acelesiz öpüştüler.

«Sana kahve vereyim mi?» diye sordu Gretchen'e.

«Hayır teşekkür ederim az önce yemek yedim.»

«İşte kıskanılacak düzenli bir hayat» diye ince bir alayla cevap verdi Colin.

«Beni kıskanmayı sonraya bırak, sen önce yarın gel, Billy'e bir yemek yedir bakalım.»

Burke, elinde kahve fincanı, bir yandan kalın kaşları altında müşfik, koyu yeşil gözleriyle Gretchen'i süzüyor, bir yandan da kahvesini yudumluyordu. Otuz beş yaşlarındaydı; boyu kısaydı.

Gretchen'den daha kısa. **Acaba alın yazımda hep kısa boylu erkekler mi var?**

Bir önceki gece Rudolph'a on değil tek erkekle yatmak istediğini söylediği zaman Burke'ü kastetmişti. Gerçekten de, Willie'nin mutsuz, şefkatli bir özlemle, evliliğin nerdeyse o unutulan alışkanlığı içinde ona yaklaştığı zamanlar dışında, bu ilişki başladı başlayalı kimseyle yatmamıştı.

Kocası ile yatıp yatmadığını sormuştu Burke; doğruyu söylemişti; ayrıca, bundan zevk aldığını da itiraf etmişti. Ona yalan söylemenin gereğini duymuyordu; aklına gelen herşeyi rahatlıkla söyleyebileceği tek insandı Burke. Tanıştıklarından bu yana hiçbir kadına el sürmediğini söylemişti o da. Emindi doğruyu söylediğine.

«Güzel Gretchen» dedi Burke, dudaklarından fincanı çekerek «Cömert ve güzel Gretchen! Her sabah geldiğini düşünüyorum da...»

«Anlaşılan bugün keyfin yerinde» diye cevap verdi Gretchen.

«Değil aslında» dedi Burke, fincanı masanın üstüne bırakmış, Gretchen'in yanına gelmişti, «Beni felâket bir öğleden sonrası bekliyor. Az önce avukatım telefon etti, iki buçukta Columbai bürosunda bulunmam gerekiyor. Batıya gidip bir iki film yapmamı istiyorlar. İki kere aradım seni telefonla, ama cevap veren olmadı.»

Burke'den biraz uzaklaşarak. «Duydum ama açmadım» diye cevap verdi Gretchen. Bir sigara yaktı. «Bu sene sahneye koyacağın bir oyun olduğunu sanıyordum.»

«At o sigarayı elinden,» diye çıkıştı Burke, «Kötü rejisörlerin hepsi, ne zaman iki kişi arasında bir gerilim olduğunu göstermek istese birine sigara yaktırır.»

Gülerek söndürdü sigarayı Gretchen.

«Oyun henüz tamamlanmadı,» diye devam etti Burke, «Gözden geçirme işi epey vakit alıyor. Bu gidişle yıl sonuna kadar biteceği yok. Öyle mahzun bakma!»

«Mahzun baktığım yok. Umutlarım kırıldı yalnızca. Arzuluyum ve uzun zamandır sevişmedik.»

Gülme sırası Burke'e gelmişti. «Şu senin söz dağarcığın yok mu? Daima gerçeği söylersin. Bu akşam olmaz mı?»

«Geceleri olmayacağını biliyorsun. Alay ediyorsun bildiğin halde.» Willie belli olmazdı hiç, bir bakarsın gayet neşeli ıslık çalarak geliverirdi yemeğe. «İyi bir film mi bari?»

Sakalını sıvazlayarak, «İyi olabilir» diye cevap verdi Burke. «Yok canım iyi olmasına aslında imkân yok. Doğrusu paraya ihtiyacım var.»

«Geçen yıl iyi gitti işlerin?» Onu zorlamaması gerektiğini biliyordu, ama yine de zorluyordu.

«Bir yandan Sam Amca, bir yandan nafaka işi tüketti beni. Lincoln 1863'de köleliği kaldırdı ama evli erkekleri unuttu nedense.»

Bu günlerde aşk da herşey gibi vergi dairesinin insafına kalmıştı, insanlar çeşitli vergi biçimleri içinde kucaklaşılıyordu sanki. «Seni Johnny Heath ve kardeşimle tanıştırmam gerekiyor» dedi Gretchen, «Vergiden kaçmanın yollarını çok iyi bilirler.»

«İş adamları» dedi Burke, «İşin sırrını bilir onlar. Tahsildarım benden kesilen vergiye şöyle bir baksa oturup ağlar vallahi. Bölünmüş paraya ağlamanın yararı yok. Bakalım bir de Hollywood'a gidelim. Aslında bekliyordum bunu. Yönetmen, tiyatro kadar neden sinema ile de ilgilenmesin? Sinemanın bayağılığı, tiyatronun kutsallığı düşüncesi çoktan tarihe karıştı. Yaşayan dramatik sanatçılar içinde en iyisi kim dersen, Federio Fellini derim. Kendimi bildim bileli, sahnede **Yurttan Kane**'den iyi bir şey görmedim. Kim bilir, belki de 1950'lerin Orson Welles'i olurum?»

Bütün bunları, odada bir aşağı bir yukarı yürüyerek söylemişti; Gretchen, Burke'ün kendi söylediklerine gerçekten inandığını, branşının bu yeni aşamasına bir an önce girmek için sabırsızlandığını görüyordu.

Nezaketle gülümsedi Gretchen, «İş bu safhaya gelene kadar hiç sözünü etmedin bana.»

«Ağzı sıkı herifin tekiyim ben, bilirsin. Kesinleşmeden bir şey söylemek istemedim.»

Bir sigara yaktı, ellerini bir şeyle oyalamalıydı, kim aldırırdı rejisörlerin klişe gerilim numaralarına. «Ya ben ne olacağım burada?» diye sordu, sormaması gerektiğini bildiği halde.

«Sana ne olmuş ki? Her zaman uçak var.»

«Hangi yönde?»

«Her iki yönde de.»

«Bu ne kadar sürer? İki hafta?»

Burke, parmağıyla masaya vurdu, boğuk bir ses çıktı. «Her zaman.»

«Billy'le Batıya gelsek, birlikte yaşayabilir miyiz?»

Gretchen'in başını elleri arasına alarak, alnından öptü; sakalı hafifçe sürtündü cildine. Sonra, «Aman Tanrım!» diyerek geri çekildi birden, «Daha traş olacağım, yıkanıp giyineceğim, geç kaldım.»

Burke'ün traş olmasını, banyo alışını, giyinişini seyretti Gretchen. Taksiyle 5. Caddeye kadar onunla birlikte gitti. Burke, sorusuna cevap vermemişti ama telefon etmesini istemişti, sonucu bildirecekti.

Burke'den ayrıldıktan sonra, vaktini caddelerde avare avare dolaşmakla geçirdi; iki hafta sonra geri göndereceğini bildiği bir kazakla bir elbise aldı.

Saat beşte, yeniden üstünü değişmiş, diyaframsız, okul kapısı önünde Billy'i bekliyordu.

III

Yorulmuş olduğunu anladı. Öğlene kadar avukatlarla görüşmüştü.

Öğleden sonra da mimarlar gelmişti, onlar da yorucu insanlardı. Kuracakları merkezin plânlarıyla uğraşıyordu. Hepsi de istekli ve yetenekli kişilerdi şüphesiz; şimdiye kadar hep şehirlerde iş yapmışlardı: cam, çelik ve çimento. Oysa, Rudolph, geneksel biçim ve malzeme üstünde direniyordu. Bir de Calderwood'un onayı meselesi vardı. Mimarlara sürekli olarak, «Eski bir New England kasabasındaki caddeye benzesin istiyorum» diyordu. Buna karşılık onlar, hoşnutsuz söyleniyorlardı. «Burası tutucu kırsal bir bölgedir,» diye anlatmaya çalışıyordu Rudolph, «Biz bu insanlara ancak kolaylıkla benimseyecekleri, onlara yabancı gelmeyecek bir mizansen içinde satış yapabiliriz.»

Çizilen plânlar henüz Rudolph'un istediği gibi olmamıştı ama, son çizimden mimarların teslim olmak üzere olduklarını anladı.

Gözleri ağrıyordu, 'acaba gözlüğe mi ihtiyacım var?' diye düşündü. Plânların üstünde çalışırken biraz viski koydu kendine, üstünü suyla doldurdu bardağın.

Telefon çaldı. Saatine baktı; Tom beşte gelirim demişti, ahizeyi kaldırdı; Johnny Heath'in sekreterinin sesini tanımıştı, «Bay Jordach, Bay Heath görüşmek istiyorlar.»

Beklemeye başladı; rahatsız olmuştu; kendi teşkilâtında, arayan kim olursa olsun telefonda bekletmemeye karar verdi. Amerika'da şu an telefonlarda acaba kaç kişi sekreterlerin 'bir dakika lütfen!' şeklindeki uyarılarını dinliyor, kaç davet reddediliyor, kaç kadın teklifleri yüzüstü bırakıyor, kaç anlaşma bozuluyordu.

Johnny Heath, «Merhaba Rudy» deyince, kızgınlığını belli etmemeye çalıştı.

«İstediğin bilgiyi veriyorum, yanında kalem kâğıt var mı?»

«Evet.»

Johnny, Rudolph'a özel bir dedektifin adını ve adresini yazdırdı, «Çok güvenilir biri olduğu söyleniyor» dedi. Rudolph'un neden dedektif aradığını sormamıştı, ama bir şeyler tahmin ediyordu elbet. Rudolph, dedektifin adını ve adresini kaybettikten sonra teşekkür etti.

«Teşekküre değmez» diye cevap verdi Johnny, «Akşam birlikte yemek yiyelim mi?»

«Ne yazık ki, sözüm var» dedi Rudolph, aslında sektere bozulduğu için atlatmıştı Johnny'i.

Telefonu kapattıktan sonra, kendini büsbütün yorgun hissediyordu; dedektifi ertesi gün aramaya karar verdi. Yorgunluk hissetmesine hayret ediyordu. O güne kadar akşam üstü saat beşte kendini böyle yorgun hissettiğini hatırlamıyordu hiç.

Tom gelmeden önce bir süre kestirebileceğini umarak elbiseleri ile uzandı yatağa. Uyuyamadı bir türlü. Kızkardeşinin bir önceki gece kendisi hakkında söylediği horlayıcı sözleri düşünüyordu, bütün gün boyunca.

Gretchen, çağının hastalığını yaşıyordu. Her şey sekse dayalıydı onun için; gizli bir orgazmın kovalanmasından ibaretti. Bildiği kadarıyle cinsel davranışdan doğan ve diğer bütün mut-

lulukları lekeleyen mutluluk oldukça pahalıya mâl oluyordu: Sabahın dördünde insana askıntı olan bir kadın; iki saat sonra bırakıldığı için cinai bir nefretle insanın kafasına bardak fırlatan bir kadın; budala bir kızın arkadaşlarının yanında insanla dalga geçmesi, ona haremağası muamelesi yapması, sonra güpegündüz organına yapışması! Annesiyle babasını biraraya getiren şey ister aşk, ister seks olsun, sonuçta birbirini parçalayan iki vahşi hayvana dönüşmemiş miydi? Sonra ikinci kuşağın evlilikleri: Tom'dan başlayalım. O beyinsiz, haris, budala, yakınmaktan başka bir şey bilmeyen kadına yakalanmış olan Tom'u ne gibi bir gelecek bekliyordu acaba? Ya Gretchen? Değersiz ve aldatılmış bir kocadan kopmuş, çaresiz bir cinsellik içinde kendini tüketen, yattığı erkeklerden ötürü kendinden nefret eden bir kadın. Dedektif rezaleti, anahtar deliklerinden gözetleme, avukatlar, boşanma, bütün bu kepazeliklere kim katlanacaktı?

«Hepsinin canı cehenneme» dedi ve güldü, yanlış sözcük seçmişti.

Telefon çaldı, «Kardeşiniz salonda bekliyorlar Bay Jordach.»

«Lütfen yukarı çıkarır mısınız?»

Yataktan kalktı, örtüyü düzeltti; lüks ve tembellik içinde görünmek istemiyordu. Etrafa dağılmış olan plânları aceleyle bir dolaba tıktı. Tom'da önemli, işi başından aşkın bir adam izlenimi uyandırmak istemedi.

Kapıyı açtığı zaman 'Hiç olmazsa kravat takmış' resepsiyondaki memurları düşünerek, diye geçirdi içinden.

«Gel, otur. İçki ister misin? Bir şişe viskim var. Başka bir şey istersen aldırayım?»

Tom, iğreti ve dik bir biçimde oturarak, «Viski iyidir,» dedi, güçlü büyük ellerini yanına sarkıtmıştı, geniş omuzlarına dar geliyordu ceketi.

«Su?» diye sordu Rudolph. «İstersen soda getirteyim?»

«Su.»

Tom'un içkisine su koymak için, banyoya geçerken, 'sinirli bir hostese benziyorum' diye düşündü.

«Şerefe!» diye kadeh kaldırdı Rudolph.

«Şerefe!» diye kısaca cevap verdi Tom.

«Bu sabah gazetelerde hakkında iyi yazılar çıktı» dedi Rudolph.

«Evet» diye cevap verdi Tom. «Okudum. Bak Rudy, vakit kaybetmenin hiç gereği yok.» diyerek cebinden şişkin bir zarf çıkardı. Ayağa kalktı, yatağın yanına giderek zarfın ağzını açtı paralar yatak örtüsünün üstüne saçıldı.

«Ne yapıyorsun kuzum?» diye hayretle sordu Rudolph; nakit parayla iş görmezdi hiç, genellikle cebinde beş dolar olurdu. Otel odasında yatak örtüsü üstüne saçılmış paralar rahatsız etti onu. Bir gangster filminde ganimetin paylaşılmasına benziyordu.

Thomas, boş zarfı çöp sepetine fırlatarak, «Hepsi yüzer dolarlık banknotlar halindedir,» dedi. «Hepsi senin.»

«Neden söz ettiğini anlayamadım» diye cevap verdi Rudolph. «Bana borcun yok ki!»

«Bu, senin o Allahın belâsı kolej masraflarının karşılığı olan para. Hani o benim yüzümden yok olan. Bu parayı babam Ohio'daki dolandırıcı takımına kaptırmıştı. Babama ödemek istedimdi. O öldüğüne göre şimdi senin.»

Rudolph, bir gece önceki kanlı döğüşü hatırlayarak, «Bu parayı kazanmak için oldukça güç şartlar altında çalışıyorsun, böyle fırlatıp atamazsın,» dedi.

«Bu para için çalışmadım.» diye cevap verdi Thomas. «Tıpkı babamın parayı kaptırış şekli gibi, ben de kolay yoldan elde ettim. Şantajla. Uzun zaman oldu. Yıllardır bankada duruyordu. Bu işten ötürü bir ceza da görmedim.»

«Budalaca bir jest yapıyorsun,» dedi Rudolph.

«Ben budala herifin tekiyim,» diye cevap verdi Thomas. «Budalaca jestler yaparım. Al parayı. Artık senden kurtuldum.» Masada duran içki bardağını bir dikişte bitirdi ve, «Gidiyorum artık,» dedi.

«Dur bir dakika, otur,» diye kardeşinin koluna yapıştı Rudolph, o anda bile Tom'un güçlü adalelerini fark etmişti. «İhtiyacım yok bu paraya. İşlerim iyi. Daha bugün beni zengin edecek bir anlaşma imzaladım, Ben...»

«Memnun oldum, ama mesele bu değil» diye, duygusuz bir ses tonuyla cevap verdi Tom. «O Allahın belâsı ailene olan borcumu ödemek istedim, hepsi bundan ibaret.»

«Bu parayı almam Tom. Hiç olmazsa çocuğun hesabına

bankaya koy.»

«Bu para benim değil» dedi Rudolph, çaresizlik içinde, «Ne yapayım bu parayı ben?»

«İster üstüne işe, ister karılara yedir, ister yardım derneğiğine bağışta bulun, ne istersen onu yap,» diye cevap verdi Thomas, «Ama kesin olarak bilmen gereken bir şey var; Ben, bir daha cebime sokmam bu parayı.»

«Otur Allahını seversen bir dakika!» diye Tom'u koltuğa doğru sertçe çekti Rudolph. «Seninle konuşmalıyım.»

«Dinle beni Tom!» diye başladı. «Artık aynı yatakta yatan, birbirini sinirlendiren ve sürekli olarak birbirinden yakınan birer çocuk olmaktan çıktık. Koskoca adam olduk şimdi; kardeşiz.»

«On yıldır neredeydiniz kardeş? Ya sayın prenses hazretleri Gretchen?» diye sordu Tom, «Tek bir kart attınız mı bana?» «Bağışla beni! Eğer Gretchen'le konuşursan o da aynı şeyi isteyecek senden.»

«Onu bir daha sefere gördüğümde yanıma merhaba diyecek kadar yanaşamayacak.»

«Dün gece seni ringde seyrederken anladık bunu» diye devam etti Rudolph. «Bir aileyiz biz, birbirimize karşı borçlarımız var.»

«Benim aileye beş bin kâğıt borcum vardı; işte orada, yatağın üstünde. Kimsenin kimseye borcu kalmadı artık,» konuşurken başını önüne eğmişti, nerdeyse çenesi göğsüne yapışıyordu.

«Ne istersen onu söyle, sana karşı olan davranışlarımı nasıl istersen öyle nitele, ama yardımcı olmak istiyorum artık sana.» dedi Rudolph.

«Yardıma ihtiyacım yok» diyerek bardağındaki viskiden büyükçe bir yudum aldı Thomas.

«Düpedüz var. Dinle Tom! Ben bu işlerin uzmanı değilim ama, bir boksörün sonunda ne hale geldiğini tahmin edecek kadar maç seyrettim. Sakatlanacaksın. Fena sakatlanacaksın. Büyük boksör değilsin, kendi türünde şampiyon olmak başka şey, her geçen gün genç, tutkulu, antrenmanlı ve daha iyi yetişmiş elemanlarla karşılaşmak başka şey. Harab edeceksin kendini. Çarpmalar, kanamalar...»

«Bir kulağım yarım duyuyor» diyerek şaşılacak bir itirafla söze girdi Thomas, profesyonel konuşma kabuğundan çıkarmış-

tı onu. «Bir yıldan beri; ama ne zararı var, müzisyen değilim nasılsa.»

«Dediğim gibi, yararlanmaların yanırısa Tom,» diye devam etti Rudolph. «Öyle bir gün gelecek ki, kazandığından çok kaybetmiş olacaksın. Ya da gün gelecek bacak kadar çocuk altedecek seni. Kendin bir çok kereler bunun örneğini görmüşsündür. Bunun sonu bu. Yeni maç alamayacaksın, o zaman cebinde kaç kuruş para olacak? Hayatını neyle kazanacaksın? Otuzundan, hattâ belki de otuz beşinden sonra, her şeye yeniden başlayarak mı?»

«Beni kandırmaya çalışıyorsun itoğlu it!» dedi Thomas.

Rudolph, Tom'u odada tutabilmek için yeniden içki koydu bardağına. «Gerçekçi olmaya çalışıyorum sadece,» dedi.

«Hep o eski Rudy» diye alaylı bir biçimde cevap verdi Tom. «Daima kardeşi için mutlu ve gerçekçi bir hayat tasarlar.» İçkiyi kabul etti.

«Büyük bir ticarî teşkilâtın başındayım şimdi,» diye devam etti Rudolph. «Bir sürü boş yer var. Sana iyi ve sürekli bir iş sağlayabilirim.»

«Ne yapacağım? Haftada elli dolara kamyon şoförlüğü mü?»

«Çok daha iyisini.» diye cevap verdi Rudolph. «Budala bir adam değilsin. Bir bölümün idarecisi olabilirsin.» Söylediklerine gerçekten inanıyor muydu acaba, «Bütün mesele, sağduyulu hareket etmek ve canla başla öğrenmek istemek.»

«Bende ne sağduyu, ne de bir şey öğrenmek isteği var.» diye cevap verdi Thomas. «Sanki bunu bilmiyor musun?» Ayağa kalkarak, «Artık gitmem gerek,» dedi, «Evden bekliyorlardır.»

Rudolph, omuz silkerek, çaresiz, yatağın üstünde etrafa saçılmış paralara baktı ve, «Peki o halde, şimdilik nasıl istersen,» dedi.

«Şimdiliği falan yok bunun,» diyerek kapıya doğru yürüdü Thomas.

«Evine gelip çocuğunu göreceğim, bu gece seni ve karını yemeğe davet ediyorum, ne dersin?»

«Boş ver derim,» diyerek, kapıyı açtı. «Bir gün yine maçımı seyretmeye gel. Gretchen'i de getir. Hayranlarım olsun isterim elbet. Ama soyunma odasına kadar zahmet etmeyin bir daha.»

«Her şeyi yeniden bir düşün. Beni nerede bulacağını bili-

yorsun» dedi Rudolph, yorgun bir sesle. Başarısızlığa alışık değildi; tükenmişti. «Bu arada aklıma gelmişken söyleyeyim. Bir ara Whitby'e uğrayıp annene bir merhaba diyebilirsin. Devamlı seni soruyor.»

Rudolph, Whitby'deki adresini ve telefon numarasını yazarak Tom'a uzattı, «Eğer fikrini değiştirirsen, adres burda?» diye ekledi.

Thomas, bir ara duraksadı, sonra kâğıdı umursamaz bir davranışla cebine attı. «Belki on yıl sonra yeniden görüşürüz kardeş!» Kapı kapanmıştı. Oda onsuz çok daha geniş görünüyordu şimdi.

Kesin kararlıydı; parayı kendisi için kullanmayacaktı. Yarın kardeşi adına Dee Cee Calderwood hisse senetlerinden alacaktı. Zaman gelince epey para olurdu beş bin dolar. Gerçi para özür dileme işini bizzat yerine getiremezdi ama, eski yaraları sarmakta yine de güvenilebilirdi paraya.

Telefon çaldı; Willie'nin neşeli ve ayık sesi duyuldu: «Merhaba tüccar prens! Bize gelir misin akşam yemeğine?»

«Özür dilerim Willie, verilmiş sözüm var.»

«Hatırım için erteleyiver sözünü, hadi az sonra görüşürüz.»

Yavaşça kapattı telefonu, az sonra görmeyecekti Willie'yi, hiç olmazsa bu akşam.

BÖLÜM 7

I

Liseli bir kız öğrencinin düzenli elyazısını andıran mektup, «Sevgili Oğlum!» diye başlıyordu, «Kardeşin Rudolph, New York City'deki adresini bana vermek lûtfunda bulundu. Bu fırsattan yararlanarak, bunca zamandır uzak kaldığım oğlumla temas kurmuş oluyorum.»

«Hey Tanrım!» diye düşündü, «Şimdi de bir başkası.» Az önce eve geldiğinde holdeki masanın üstünde bulmuştu mektubu. Mutfaktan gelen çatal, kaşık seslerinden Teresa'nın bulaşık yıkadığını anladı; çocuk, hindi gibi sesler çıkarıyordu.

Geldiğini haber verdi Teresa'ya, yukarı oturma odasına çıktı, divanın üstündeki oyuncakları bir kenara itti ve oturdu.

Mektup elinde, bir süre kararsız öyle kaldı: «Acaba okusam mı, yoksa yırtıp atsam mı?»

Az sonra arkasından emekleyerek gelen çocukla birlikte Teresa göründü. Terden parlıyordu makyajlı cildi.

«Bir mektup vardı sana aldın mı?» diye sordu. Bu günlerde, özellikle Tom'un İngiltere'ye gideceğini öğrendiğinden bu yana, pek dostça tavır almıyordu ona karşı.

«Evet aldım.»

«Kadın yazısına benziyor.»

«Annemden.»

«Buna inanacağımı mı sanıyorsun?»

«Bak o halde!» diyerek mektubu kadının burnunun dibine kadar uzattı Tom.

Teresa okumaya çalıştı, yakını iyi göremiyordu, ama bir türlü yanaşmıyordu gözlük takmaya. «Bir anne için fazlaca düzgün bir el yazısı,» dedi. «Oh! Maşallah ne aile,» diye devam etti. «Her geçen gün yeni gelişmeler kaydediyor.»

Çocuğu da yanına alarak mutfağa döndü.

Teresa'ya rağmen mektubu okumaya karar verdi Tom. «Bakalım neler diyor bizim kocakarı?»

«Rudolph, tesadüfen buluşmanızı anlattı,» diye içinden okumaya başladı. «Ne yalan söyleyeyim, seçtiğin mesleğe biraz şaştım doğrusu. Ama babanın karakterini, her gün bahçede o kum torbası ile size nasıl örnek olduğunu düşündükçe fazla şaşmamam gerektiğini anlıyorum. Yine de dürüst yoldan kazanıyorsun hayatını. Rudolph, evlendiğini ve bir de çocuğun olduğunu söylüyor, mutlu olmanı dilerim.»

Eşinden sözetmedi Rudolph, aile hayatının babanla benim yaşayışımızdan daha mutlu olmasını temenni ederim. Bilmem anlattı mı Rudolph, bir gece kediyle birlikte aniden ortalıktan kayboldu baban.

Sarhoş babanın arzularını karşılamaktan daima yorgun düşerdim. Bu yüzden hiç bir zaman sana olan sevgimi gereğince gösteremedim. Ama belki, ömrümün şu son günlerinde artık barışabiliriz. Rudolph'un konuşma tarzından, ona karşı pek dostça davranmadığını sezdim. Bunun için bir takım haklı sebepler gösterebilirsin elbet. Düşünceli, fakat soğuk bir adam oldu. Eğer onu görmek istemezsen, sana evde olmayacağı bir günü bildirebilirim. Zaten çoğu zaman dışarda. Böylece rahat

sız olmadan birbirimizi görmüş oluruz. Torunumu öp benim için. Seni seven annen.»

«Allah, Allah!» dedi Thomas, «Mezardan gelen sesler!»

Mektup elinde boş gözlerle duvarı seyretmeye başladı. Teresanın mutfakta yüksek sesle çocuğu azarladığını dahi duymuyordu. Fırının üstündeki evi, aile ile birlikte yaşadığı, her zamankinden daha bir kenara itilmiş olduğu o günleri düşünmeye başladı. Belki de gider görürdü yaşlı anasını, sevgili kuzusu Rudolph hakkındaki yakınmalarını dinlerdi.

II

Polislikten emekli, belediye meclisi üyesi özel dedektif Bay Mc Kenna, biçimli siyah çantasından düzgün bir zarf içindeki raporu çıkararak Rudolph'un masası üstüne bıraktı. «Bu raporun, söz konusu kişi hakkında istediğiniz bütün bilgileri kapsadığına eminim» diyordu Mc Kenna, tombul parmaklarını kel kafasında gezdirerek. «Aslında araştırmamız beklenenden çok daha kısa süre içinde meyvesini verdi.» Sesinde, Willie'nin dikkatsizliğinden doğma üzüntüsü seziliyordu. Profesyonel bir maharet gerekmemişti, zaten ne kadar sürmüştü ki? «Sanıyorum, söz konusu hanım, New York City kanunları çerçevesinde sadakatsizliğe dayanarak, işini bilen bir avukat yardımıyle kolayca boşanabilecektir. Hiç kuşkusuz kadının haklı olduğu görülüyor.»

Rudolph, temiz bir biçimde daktilo edilmiş rapora nefretle baktı. Telefonları dinlemek, ekmek temin etmek kadar kolaydı: Beş dolara otel cdalarına dinleyici koyabilirdiniz. Bir öğle yemeği, sekreterin yırtılarak çöp sepetine atılmış aşk mektuplarını yeniden okunur şekle sokması için yeterliydi. Polis dosyaları zaten açıktı.

Ahizeyi kaldırdı, Gretchen'in numarasını çevirdi. Meşgul sinyali! Telefonu kapattı, perdeyi aralayarak, dışarısını seyretmeye başladı. Soğuk ve gri bir öğle sonrasıydı. Aşağıda yayalar, pardesülerinin yakaları kalkık, rüzgârdan korunmaya çalışıyorlardı. Tam eski polis memurunun havası.

Tekrar çevirdi Gretchen'in numarasını. Meşgul sinyali. Canı sıkılmıştı, öfkeyle kapattı telefonu. Bu uğursuz işten mümkün

olduğu kadar çabuk sıyrılmak istiyordu. İsim vermeden bir avukat arkadaşıyla konuşmuştu; avukat, davacının en kısa zamanda evlilik ikâmetgâhını çocuğu ile birlikte terk etmesi, ya da diğer tarafın bir yolu bulunarak evden derhal uzaklaştırılması gerektiğini söylemişti. Bundan sonra, karı kocanın hiç bir şekilde, aynı çatı altında kalmaması gerekliydi.

Willie'i çağırıp dedektifin raporunu görüşmeden önce Gretchen'e durumu anlatmak istiyordu. Ayrıca, derhal bu konuda Willie ile konuşmaya niyetli olduğunu da söyleyecekti.

Yine meşgul sinyali veriyordu telefon.

Saatine baktı, dörde beş vardı. Büyük bir ihtimalle Willie bürosunda öğle yemeğinde çektiği martinilerin mahmurluğunu gidermeye çalışıyordu. Willie'nin numarasını çevirdi; tatlı sesli sekreterlerden bir el etti Willie'ye: «Hayrola tüccar prens, bu şerefi neye borçluyum?» Sesinden en az üç martini içtiği belliydi.

«Willie, derhal buraya gelmen gerekiyor.»

«Bak evlât, şu an pek ayrılamam, ayrıca...»

«Willie, derhal gelmen gerek diyorum sana.»

«Peki. İçkimi hazırla.»

Willie, içkisiz, az önce dedektifin oturduğu koltukta raporu okuyordu. Dışarısını seyrediyordu Rudolph. Willie'nin masanın üstüne bıraktığı kâğıtların hışırtısını duydu.

«Anlaşılan epey meşgulmuşum. Ne yapacaksın bunu şimdi?»

Rudolph, uzandı, masanın üstünde duran kâğıtları aldı ve bir bir yırtarak çöp sepetine atmaya başladı.

«Ne demek oluyor bu?» diye sordu Willie.

«Daha faza dayanamayacağım demek oluyor» diye cevap verdi Rudolph. «Bu raporu gören ve bilen olmayacak. Eğer karın boşanmak istiyorsa, kendi işini kendi görsün.»

«Oo! demek Gretchen'in fikriydi bu?»

«Tamamen onun fikri değil. Senden ayrılacağını fakat çocuktan vaz geçmek istemediğini söyledi. Ben de yardım ederim demiştim.»

«Akrabalık evlilikten daha önemli, değil mi?»

«Öyle.»

«Az daha tatsız bir iş yapacaktın tüccar prens.»

«Evet.»

«Bana bu oyunu oynadığını sevgili eşim biliyor mu?»

«Bilmiyor ve bilmeyecek.»

«İlerde sevgili kayınbiraderime övgü yağdırırım bu davranışından ötürü» diye devam etti Willie. «Oğluma, 'Bak amcana! Etrafındaki nur çemberini görmeye çalış derim,' Tanrı aşkına! İçki bulunmaz mı burda?»

Rudolph, şişeyi getirdi; yaptığı şakalara rağmen, gözle görülür derecede içkiye ihtiyacı vardı Willie'nin. Şişenin yarısını içti. «Bu işin masrafları kime yükleniyor?»

«Bana.»

«Ne tuttu?»

«Beş yüz elli dolar.»

«Neden doğrudan bana gelmedin? Bu paranın yarısına istediğin bilgiyi verirdim sana. Parayı ödememi istiyor musun?»

«Boş ver! Evlendiğinizde size bir armağan alamamıştım, ona say gitsin.»

«Gümüş tabakan daha iyi bir armağan bu sevgili kayınbirader. Daha içki kaldı mı o şişede?»

Rudolph, Willie'nin bardağına içki koyarak, «Ayık olmalısın» dedi. «Seni ciddi konuşmalar bekliyor.»

«Evet» diye cevap verdi. Willie, «Kızkardeşine Algonquin barda içki ısmarladığım gün, kimseye mutluluk getirecek bir başlangıç olmamıştı.» Üzüntülü bir ifadeyle gülümseyerek devam etti; «O gün sevmiştim onu. Arada sırada yine de seviyorum. Ama benim yerim çöp sepeti!» Eliyle yırtılmış raporların durduğu çöp sepetini işaret etmişti bunu söylerken, «Aşk nedir bilir misin?»

«Hayır.»

«Ben de bilmiyorum. Şimdilik hoşça kal!» Ayağa kalkarak; «Yarım saatlik ilginç sohbet için teşekkürler.» dedi Willie. Ayrılırken Rudolph'un elini sıkmıştı.

III

Aradığı yerin burası olduğuna pek inanamamıştı. Adresin doğruluğunu kontrol etmek için yeniden baktı Rudolph'un verdiği kâğıda.

«Belki de burasını sadece kocakarı için tutmuştu, kendi

şehrin iyi bir yerinde yaşıyordu. Vay pic vay!»

Zilin yanında 'Jordach' adını okudu. Zile bastı. Bir süre bekledi, ama kapı otomatiğinden bir ses çıkmadı.

Yeniden bastı zile. Hiç bir cevap alamadı. «Belki» diye, kızgınlıkla kendi kendine söylenmeye başladı, «Son dakikada Rudolph, gel ayakkabılarımı boya diye telefon ettiyse sevinç içinde koşa koşa ona gitmiştir.»

Annesiyle karşılaşmadığı için, yarı memnun bir şekilde dönmek üzereydi ki, otomatiğin sesini duydu. Aslında, bu ziyaret işi iç açıcı bir fikir değildi. Merdivenleri çıkmaya başladı.

Birinci katın kapısı önünde oğlunu bekliyordu Mary Jordach. Yüz yaşında görünüyordu. Tom'a doğru bir iki adım atmaya çalışınca, bekleme nedeni anlaşıldı. Bu durumda bir odadan, diğerine ancak beş dakikada yürüyebilirdi. Şimdiden gözleri yaşlı, oğlunu kucaklamak için kollarını açmıştı.

«Yavrum evlâdım benim» diye hıçkırıyordu, «Bir daha hiç göremeyeceğim diye korkuyordum.»

Tom, neler hissedeceğini merak ederek yanaklarından öptü anasını; yüzü limon kolonyası kokuyordu.

Oğlunun koluna girerek onu içeri aldı. Küçük ve karanlık oturma odasında, Vanderhoff sokağından kalma kırık dökük eşyaları tanıdı. Açık duran kapıdan, yandaki derli toplu odada, temiz bir yatak, bir çalışma masası ve kitaplar görünüyordu. Her yer kitap doluydu nerdeyse.

«Bu kadar kitap alacak parası olduğuna göre» diye düşündü Thomas, «Şüphesiz yeni eşya alacak parası da vardır.»

Mary Jordach, oğlunu sallanan koltuğa doğru sürükleyerek, «Otur yavrucuğum, otur!» dedi. «Ne güzel bir gün Yarabbim?» Sesi ince, bacakları şiş ve şekilsizdi; sakatlara özgü genliş, yumuşak ayakkabılardan giyiyordu. Yürüyüşü, uzun zaman önce kaza geçirmiş bir insanın yürüyüşünü andırıyordu. «Çok iyi gördüm seni, fevkalâdesin! **'Rüzgâr Gibi Geçti'**den kapma kelimeler. Yavrumun yüzü bozulmuş olacak diye korkuyordum, ama yakışıklısın. Sen zaten benim tarafıma çekmişsin, İrlandalı Diğer ikisi gibi değilsin.» Mary Jordach, iskemlede dimdik oturan oğlu etrafında acayip bir telâşla dolanmaya başladı. İnce vücudu üstünde çiçekli bir elbise vardı; kalın bacakları sanki bir başka kadına aitti. «Elbisen çok güzel!» diye sözüne de-

vam etti, «Tam bir centilmen elbisesi. Hâlâ kazakla gezeceksin diye endişelenmiştim.» Neşeli, çocuksu bir kahkaha attı. «Alınyazımın bu kadar insafsız olmayacağını tahmin ediyordum. Ölmeden önce oğlumun yüzünü bir kere daha görmenin nasip olacağını seziyordum. Şimdi emelim, torunumu görebilmek. Yanında resmi var mı? Her mutlu baba gibi eminim, bir tane taşıyorsundur cüzdanında.»

Tom, çocuğunun resmini uzattı.

«Adını ne koydunuz?»

«Wesley» diye cevap verdi Thomas.

«Wesley Pease, evet güzel bir ad!»

Thomas, oğlunun adının «Wesley Pease» değil «Wesley Jordach» olduğunu, Teresa ile ad konusunda haftalarca kavga ettiklerini, Terasa'yı «Wesley'den daha az süslü ad için kandırmaya uğraştığını anlatmadı. Teresa uzun süre ağladıktan sonra bu adı kabul etmişti.

Yaşlı gözlerle resmi incelemeye başladı. Sonra öptü çocuğun resmini, «Mini mini güzel yavrucak!» diyerek.

Thomas, çocukken annesinin kendisini öptüğünü hatırlamıyordu hiç.

«Bana göstermelisin onu.»

«Elbette.»

«Ne zaman?»

«İngiltere'den dönünce.»

«İngiltere mi? Daha yeni kavuştuk birbirimize, şimdi de dünyanın öbür ucuna gidiyorsun.»

«Sadece iki haftalığına.»

«Böyle bir tatile gidebildiğine göre durumun iyi olmalı?»

«Tatile gitmiyorum, iş için gidiyorum.» Döğüşten sözetmek istememişti, «Yol paramı çekiyorlar.» Zengin görünmenin gereği yoktu, aslında değildi de. Jordach ailesi içinde yoksulluktan yakınmak daima daha emin bir davranıştı. Bir aile için, eve giren her kuruşa sahip çıkan bir kadın yeterdi.

«Para biriktirdiğini umarım, senin mesleğinde...»

«Elbette, elbette,» diye cevap verdi Tom, «Sen, beni merak etme,» etrafına göz gezdirerek, «Anlaşılan Rudolph da para biriktiriyor» dedi.

«Evet,» diye cevap verdi annesi, «Pek dayalı döşeli sayıl-

maz burası, değil mi? Ama şikâyet etmeye hakkım yok. Merdivenleri inemediğim için, alışveriş ve temizlik işlerine bakacak bir kadın tuttu Rudolph. Tutumlu olmak zorunda. Bizim ailenin trajedisidir para. Vaktinden önce yaşlanmama para sebep oldu.» Kendine acır bir ifadeyle içini çekti. «Bu konuda delinin tekiydi baban, en zorunlu ihtiyaçlar için bir on dolar uğruna, haftalarca kavga ederdim. İngiltere'ye gittiğinde gizlice bir araştır bakalım; Onu, oralarda gören olmuş mu? **Her hangi bir yerde** olabilir. Biliyorsun, zaten Avrupalıydı elbette orada saklanacak.»

«Zavallı» diye düşündü Tom, iyice oynatmış.» Rudolph buna hazırlamamıştı onu. «Peki, gittiğimde bir soruştururum,» dedi.

«İyi kalpli bir insansın» diye devam etti Mary Jordach, «Aslında bilirdim iyi kalpli bir çocuk olduğunu. Karın nasıl bir anne?»

«İyidir,» diye kestirme cevap verdi Thomas. Teresa hakkında konuşmak istemiyordu. Saatine baktı, bu tür konuşmalar, odanın boğuculuğu içini karatıyordu, «Dinle anne,» diye söze başladı. «Saat nerdeyse bire geliyor. Aşağıda araba var, hadi birlikte yemeğe gidelim.»

«Yemek! Demek lokantaya gideceğiz? Mükemmel!» diye sevinçle cevap verdi Mary Jordach, «Oğlu annesini yemeğe götürecek!»

«En iyi lokantaya gidelim» diye ekledi Thomas.

Akşam üstüne doğru Schultz'un arabasıyla New York'a dönerken, olan biteni hatırlayarak bir daha buralara gelip gelmeyeceğini düşünüyordu.

Yemekte kokteyl ikram etmişti annesine; Mary Jordach, az sonra çakır keyif olmuş, genç bir kız gibi kıkırdayarak, «Kendimi ahlâksız hissediyorum,» demişti. Yemekten sonra araba ile şehri dolaşmışlardı; uzun zaman burda yaşamasına rağmen pek bir yer gezmemişti, oğlunun mezun olduğu üniversiteyi bile. Okulun önünden geçerken, «Buraların bu kadar güzel olduğunu bilmiyordum» diye bir kaç kere tekrar etmiş, Calderwoods'un önüne geldiklerinde, şaşkınlık içinde, «Meğer ne kadar büyük bir mağazaymış! Şimdiye kadar hiç gelmedimdi. Üstelik burayı tamamen Rudolph idare ediyor sayılır,» demişti.

Birlikte mağazayı dolaşmışlar, ona on beş dolara güzel süet bir çanta almak istemişti Tom. Mary Jordach, tezgâhtara

eski çantasını sardırmış, yenisini gururla koluna takarak çıkmıştı mağazadan.

Eve döndüklerinde, Tom'dan çocuğunun resmini istemişti, çerçeveletip yatak odasına asacaktı. Tom'dan resmi aldıktan sonra, ayaklarını sürüyerek yatak odasına gitmiş, elinde sararmış bir fotoğrafla dönmüştü. Uzun beyaz bir elbise içinde, ondokuz yaşındayken çekilmiş genç kızlık resmini oğluna uzatarak, «Al bunu, sende kalmasını istiyorum» dedi.

Tom, resmi sessizce cüzdanına yerleştirirken onu seyretmiş, «Biliyor musun?» demişti, «Bazan şu koca dünyada kendime en yakın seni hissediyordum. Sen ve ben sade insanlarız, kardeşlerin gibi değil. Rudy'i seviyorum, sevmem de gerekli aslında, ama bir türlü anlayamıyorum onu, bazen de ürküyorum. Buna karşılık sen, yapılı, genç, hayatını yumruklarıyla kazanan birisin. Ama senin yanında kendimi rahat hissediyorum, sanki yaşıt iki arkadaşmışız gibi. Çok güzel bir gündü. Duvarların ötesine geçmiş bir tutsak gibiyim.»

Onu yanaklarından öpmüş, kısaca kucaklaşmışlardı.

Son olarak, «Farkında mısın? Sen geldiğinden beri sadece bir tane sigara içtim» demişti Mary Jordach.

Alacakaranlıkta bütün bunları düşünerek sürüyordu arabayı. Bir benzin istasyonu yanındaki barın önünde durdu, viski içti. Cüzdanını çıkardı, annesinin genç kızlık resmine bakmaya başladı. Onu görmeye geldiğine memnundu. Kimseler yoktu barda; bütün hayatı boyunca sessizlik ve barış içinde geçen bir saat! Nefret ettiği insanlardan bir kişi daha azalmıştı bu gün.

KİTAP ÜÇ

BÖLÜM 1

1960

Kahve içmek istedi canı. Hizmetçileri Doris daha kalkmamıştı. Gerçi kendi hazırlayabilirdi kahvesini ama, Doris mutfaktaki seslerden uyanırdı. Kendisine haber verildiği için göstermelik bir yakınmanın altında, uygusuna engel olunduğu için kızgınlık duyacağı kesindi. Billy'i kaldırmak için henüz erken olduğunu düşündü, özellikle böyle bir günde. Yataktan kalktığında uyuyordu Colin; kollarını koynunda kavuşturmuş, çatık bir çehreyle sevmediği bir film seyrediyor gibiydi uykuda.

Colin'i düşünerek gülümsedi. Bazan ona uykuda aldığı önemli pozları anlatırdı, ayrıntılı olarak daha başka pozlarından da söz etmişti; Sevinçli, nazenin, müstehcen ve ürkmüş. Perde aralığından gözüne vuran güneş ışınları uyandırmıştı Gretchen'i. Colin'e yanaşıp, koynunda kavuşturduğu kollarını çözmek istemişti. Ama, sabahları hiç sevişmedi Colin, «Sabahlar» derdi, «Ancak cinayet işlemek için uygundur.» New York'da çalışma zamanını tiyatro geleneğine göre düzenlediği için, stüdyodaki günlük çalışmalar hiç de sevimli gelmiyordu ona. Kendisi de kabul ediyordu, öğlene doğru adeta kudurmaya başladığını.

İnce geceliği hafif rüzgârda uçarak, çıplak ayakla nemli çimler üstünde gezinmeye başladı.

Sabah gazeteleri katlanmış bir şekilde bahçe kapısına sıkıştırılmış duruyordu. Eve doğru yürürken başlıklara şöyle bir göz attı. Ön sayfada Nixon ve Kennedy'nin resimleri vardı ko-

caman. Her ikisi de akla gelebilecek her konuda vaatte bulunuycrdu. John Fritzgerald Kennedy kadar yakışıklı ve genç birinin başkanlığa adaylığını koymasının alışılmamış olduğunu düşündü. Colin, 'Cazip çocuk' derdi Kennedy için; ama aktörler her gün onu cezbetmeye çalıştığından pek de olumlu bir yargı sayılmazdı.

Seçim günü kayıtlı oldukları bölgede bulunmayacaklarını düşünerek, gidecekleri yerde oy verebilmeleri için şimdiden başvurmaları gerektiğini hatırladı. Kasım'da New York'da olacaklardı; Nixon'a karşı atılacak her oyun önemi vardı. Artık dergilerde yazmıyordu; eski siyasal heyecanını yitirmişti. Mc Carthy dönemi, insan haklarına olan bütün güvenini sarsmıştı. Siyasal tavırlarını Colin'e duyduğu sevgi yüzünden bırakmıştı; Colin, en hafif deyişle, siyasete karşı kapris dolu tutarsız bir ilgi duyuyordu. Zaman zaman kendini umutsuz bir sosyalist veya bir nihilist olarak niteler, bir başka zaman tek vergi tarafları ya da monarşist olduğunu iddia ederdi. Siyasal tavrının ne olacağı, kiminle tartıştığına bağlıydı. Her şeye rağmen, sonunda yine de Demokratlara oy verirdi. Ne Colin, ne Gretchen, ikisi de, şehrin tutkusal faaliyetlerine katılmıyorlardı. Aslında, davetlere gittikleri yoktu. Colin fazla içmez, alışılmış Hollywood partilerinin alkollü gevezeliklerinden nefret ederdi. Kimseyle flört etmediğinden, zengin ve ünlü rejisöre gönül vermek isteyen genç hanımlarla da ilgilenmiyordu. Willie'yle birlikte geçen, gevşek, gürültülü ve hareketli günlerden sonra, evde kocasiyle başbaşa sessiz yaşamaktan yakınmıyordu.

Colin'in 'kalabalık içine karışmaktan' (böyle ifade ederdi) hoşlanmaması mesleği için zararlı olmamıştı. Sık sık, «Yalnızca yeteneksiz kişiler bu budala oyunu oynar,» derdi. Daha ilk filminde kanıtlamıştı yeteneğini. İkinci filmi de başarılı olmuştu. Şimdi beşinci yıl içinde üçüncü filmini tamamlamak üzereydi. Artık kendi kuşağı içinde en yetenekli rejisörlerden biri sayılıyordu. Tek başarısızlığı, ilk filminden sonra New York'a dönüp sahneye bir oyun koymasında olmuştu. Oyunu sekiz gösteriden sonra kaldırdılar. Bu olayı izleyen üç hafta boyunca gözden kaybolmuştu Colin. Döndüğünde huysuz ve sessizdi; yeniden çalışmaya başlayabilmesi için aylar geçti. Başarısızlıkları göğüsleyebilecek yaratılışta bir adam değildi. Gretchen'e de kendisiyle birlikte azap çektiriyordu. Ayrıca, Gretchen'in daha o za-

man oyunun henüz sahneye konacak durumda olmadığını söylemesi de fayda etmemişti. Yine de işiyle ilgili her konuda karısının fikrini sorar, ondan kesinlikle samimi hareket etmesini isterdi. Açıkça söylerdi düşüncelerini Gretchen. Bir gece önce, stüdyoda filmin son çekimleri yapılırken, fotoğrafların sıralanışında bir aksaklık olduğunu sezmişti.

Neyin aksadığını tam olarak bulabilmek için, yatak odasına giderken sahne sahne hatırlamaya çalıştı filmi. Eleştirisi havada kalmalıydı.

Yatağın yanındaki saate baktı, Colin'i kaldırmak için daha çok erkendi.

Masada duran gözlükleri takarak gazetelere bakmaya devam etti. Burke'ün gözlüklerini takmıştı, fark etmiyordu pek. Yatak odasına kadar gidip kendi gözlüklerini almaya üşendi.

Tiyatro kısmında, New York'da yeni başlayan bir oyun hakkında bir makale vardı; adını şimdiye kadar kimsenin duymadığı genç bir aktörü göklere çıkarıyordu yazar. New York'a gittiklerinde oyunu görebilmeleri için yer ayırtmak gerekiyordu, not etti. Sinema bölümünde, Colin'in birinci filmi hakkında bir makale çarptı gözüne; kesip göstermeyi düşündü; böylelikle daha az saldırgan olurdu kahvaltıda.

Oğleden sonra Hollywood Park'da hangi atların koştuğunu öğrenmek için spor sayfasını çevirdi. Colin bayılırdı at yarışlarına, tutkulu bir kumarbazdı ayrıca. En son Gretchen'e bir broş alacak kadar iyi para kazanmıştı. Gazeteyi elinden bırakmak üzereyken yan tarafta antrenman sırasında resmi çekilmiş iki boksör ilişti gözüne. «Tanrım! İşte o,» dedi. Fotoğrafın altında şöyle yazıyordu: «Henry Quayles, gelecek haftaki orta siklet karşılaşması için Tommy Jordach'la çalışıyor.»

Rudolph'la birlikte maça gittikleri o geceden sonra bir daha haber almamıştı Tom'dan. «Artık sadece antrenmanlarda işe yaradığına göre» diye düşündü, iyice gözden düştü anlaşılan. Colin'in resmi görmeyeceğini umarak katladı gazeteyi; her şey gibi Tom'dan da bahsetmişti ona, kardeşiyle tanışmak isteyebileceğinden çekiniyordu.

Mutfakta sesler duydu; Billy'i uyandırmaya gitti. Yatakta bağdaş kurmuş gitarını akort etmekle meşguldü Billy.

Valizi iskemlenin üstünde hazır duruyordu. Büyük bir özenle hazırlanmıştı. Her nasılsa Billy, anne ve babasına rağmen veya belki de onların dağınıklığı yüzünden son derece düzenli bir çocuk çıkmıştı.

Gretchen, oğlunun saçlarını öptü. Tepki göstermedi Billy. Davranışlarında ne görülür bir düşmanlık, ne de sevgi vardı. Akord işine devam etti.

«Hazır mısın?» diye sordu Gretchen.

«Hıhı!» Uzun bacaklarını çözerek atladı yataktan. Pijamasının önü açıktı, güneşten kararmış teni altında kaburga kemikleri sayılıyordu neredeyse.

«Sen de hazır mısın?» diye sordu Billy.

«Bavullar hazır, kapanacak sadece.»

Billy herhangi bir yere okula, trene, uçağa, geç kalmaktan hastalık derecesinde korkardı. Ona nasıl davranılacağını iyi biliyordu Gretchen.

«Kahvaltı için ne istiyorsun?»

«Portakal suyu.»

«Sadece portakal suyu mu?»

«Bir şey yemesem iyi olur, uçakla midem bulanıyor.»

«Dramamine'ni almayı unutma.»

«Unutmam.» Pijamasının üstünü çıkararak, dişlerini fırçalamak için banyoya geçti. Colin'le birlikte oturmaya başladıklarından bu yana, annesinin yanında soyunmak istemezdi. Billy'nin Colin'e hayranlık duyduğunu biliyordu, ama evlilik öncesi Colin'le yaşadığı için annesine karşı duygularında bir değişme olmuştu şüphesiz. Çocukluğun katı ve ıstırap verici inançları.

Colin'i uyandırmaya gitti.

Kulağının arkasından öperek uyandırdı onu. Sırtüstü uzanmış, hareketsiz tavana bakıyordu Colin. «İnsaf yahu!» diye bağırdı sonra. «Daha gece yarısı.»

Gerinerek kalkmaya çalıştı, ama sırtüstü yeniden yığıldı yatağa. «Kurtar bakalım şu yaşlı adamı» diyerek Gretchen'e elini uzattı. Kocasının doğrulmasına yardım etti Gretchen. Yatağın kenarına oturmuş bir yandan gözlerini oğuşturuyor, bir yandan da gün ışığını lânetliyordu şimdi.

Birden gözlerini oğuşturmaktan vaz geçerek, «Anlat bakalım» diye Gretchen'e döndü. «Dün ikinci makaranın sonuna doğru bir gariplik hissettiğini söylemiştin...»

«Kahvaltıya kadar sabredemedi» diye düşündü Gretchen, «Bir şey söylemedim canım!»

«Bir şey söylemen gerekmez zaten, iç çekişin yeter.»

«Bu kadar dikkatli ve sinirli olma,» diye yatıştırmaya çalıştı Gretchen. «Özellikle kahveni içmeden önce.»

«Hadi söyle hadi!»

«Peki o halde. Hoşuma gitmeyen bir şey vardı, ama neden hoşuma gitmediğini bir türlü bulamadım.»

«Ya şimdi?»

«Galiba artık biliyorum.»

«Neymiş?»

«Hadi haberi aldıktan sonra, kendi kabahati olduğuna inanıyor ya, işte o sahneyi izleyen olaylar...»

«Evet,» dedi Colin, sabırsız, «Filmin kilit sahnelerinden biri.»

«Evde bir biri ardına hep aynaya bakarak dolaştırıyorsun adamı. Banyodaki aynaya, elbise dolabındaki boy aynasına, oturma odasındaki o karanlık aynaya, hattâ kapı önündeki su birikintisinde yansıyan görüntüsüne bile bakıyor...»

Colin, kızgın ve kendini savunuyor bir biçimde, «Amaç gayet basit, kendini inceliyor,» dedi. «Daha açık konuşalım. Değişik ışıklar altında, değişik açılardan kendine bakıyor, öğrenmek için... değil mi? Nesi aksak bunun?»

«İki şey» diye sakin devam etti Gretchen, bilinç altında hep bu mesele ile uğraşmış olduğunu anlıyordu şimdi. «Evet iki şey. Birincisi tempo. O ana kadar tempo çok hızlı, bütün çalışmanın stili bu. Sonra birden, sanki çok önemli bir noktayı vurguluyormuşsun gibi, tempoyu durgunluk derecesine vardıracak kadar ağırlaştırıyorsun. Çok açık.»

«Elbette çok açık! Tam benim tarzım.»

«Kızacaksan susayım.»

«Zaten kızgınım, susma. İki şey demiştin, diğeri ne?»

«Bütün o sürekli yakın çekimleri, adamın acı çektiğini, şüphe içinde kıvrandığını, kafasının karmakarışık olduğunu göstermek için yapıyorsun.»

«İyi! Hiç olmazsa bu kadarını anlamışsın.»

«Devam edeyim mi? Yoksa kahvaltıya geçelim mi?»

«Bundan sonra evleneceğim karı, böyle allahın belâsı bir zekâya sahip olmayacak. Devam et!»

«Belki böylelikle adamın ıstırap çektiğini, şüphe içinde kıvrandığını, kafasının karmakarışık olduğunu gösterebildiğini sanıyorsun. Hattâ belki **aktör** de aynı şeyleri sanıyor, ama benim bütün gördüğüm ışık durumunun gözlerini iyice belli edip etmediği endişesi içinde, aynada kendini hayranlıkla seyreden genç ve yakışıklı bir adam.»

«Haltetmişsin sen. Aşağılık bir karısın. O sahne üstünde tam dört gün çalışıldı.»

«Senin yerinde olsam değiştirirdim.»

«Oh! Maşallah!» dedi Burke. «Gelecek yapımda ev işleriyle ben meşgul olurum, stüdyoya sen gidersin.»

«Kendin sordun.»

«Hiç bir zaman akıllanmamkı» diyerek yataktan fırladı. «Beş dakikaya kadar kahvaltıya hazır olurum.» Havaalanına Colin getirmişti onları, sakin görünmeye çalışmasına rağmen, bir an önce stüdyoya dönmek istediği yüzünden okunuyordu. Yol boyu kendini kullanışı sinirlendiriyordu onu. Tek beceremediği şeydi araba kullanmak. Gereksiz yere yavaş giderken birden gazlıyor, olur olmaz yerde önündeki arabaları geçmeye çalışıyor yol isteyenlere küfür ederek bir türlü izin vermiyordu geçmelerine. Gretchen, nihayet kendini tutamayıp onu uyandığında, huysuzlanır, «Amerikalı karı olma yine!» diye çıkışırdı. Mükemmel araba kullandığına inanmıştı bir kere. Dediğine bakılırsa hiç kaza yapmamıştı şimdiye dek. Sadece bir kaç kere fazla sürat yapmaktan yakalanmış, fakat patronları, o değerli ve şüpheli centilmenler sayesinde iş örtbas edilmişti.

Yavaş yavaş diğer yolcular da gelmeye başladılar. Colin, «Daha dünya kadar vaktimiz var, hadi restoranda birer kahve içelim,» dedi.

Gretchen, oğlunun uçağa ilk binebilmek için sırada kalmayı tercih edeceğini biliyordu. «Colin,» dedi. «Beklemenin gereği yok hiç. Yolcu uğurlamak sıkıcı iştir zaten...»

«Birer kahve içelim» diye tekrar etti Colin, «Henüz uyanamadım.»

Birlikte restorana doğru yürüdüler. İkisi arasında yürüyordu Gretchen, ailenin bütün unsurlarının güzel olduğundan emindi, yanlarından geçen insanlar onları süzüyordu. «Gurur» diye geçirdi içinden, «Mükemmel bir günah!»

Karı koca kahve içtiler; Billy, koka kola ile ilâcını aldı.

Çocuğun ilâç içtiğini görünce, «Ben de onsekiz yaşına kadar otobüs yolculuğuna dayanamaz, kusardım,» dedi. «İlk flörtümden sonra hepsi geçti.»

Billy'nin gözlerinde, değerlendirici, yargılayıcı bir ifade belirdi. Billy'e yetişkinlere nasıl davranıyorsa öyle davranıyordu Colin. Gretchen, bazen bunun gerçekten yerinde olup olmadığını düşünürdü. Çocuğun üvey babasına karşı olan hislerini bilmiyordu, acaba nefret mi? Yoksa tahammül mü? Billy, duygularını açığa vuran bir çocuk değildi. Colin, ona kendini sevdirmek için fazladan çaba harcamazdı. Bazen ona karşı sert olur, bazen okulla ilgili işlerinde yardım etmeye çalışır, zaman zaman onunla şakalaşır, bazen de ondan uzak kalırdı. Seyircilerine taviz vermezdi Colin, Gretchen'e göre mesleğinde takdir edilecek bir nitelikti bu, ama huysuz ve geçimi zor bir adam uğruna babasını terketmiş bir annenin tek evlâdı için sağlıklı bir davranış sayılmazdı elbet. Arada sırada kavga ettikleri olurdu, ama hiç bir zaman Billy konusunda değil. Ayrıca, Willie Abbott, mali sıkıntı yüzünden oğlunun tahsil parasını gönderemediğinden buna da yükleniyordu Colin. Çocuğa paranın nerden geldiğini söylememesini uyarmıştı Gretchen'e, ama Billy'nin durumu bildiğine emindi Gretchen.

«Okula gittiğimde,» diye devam etti Colin, «Senin yaşındaydım. İlk hafta başladım, ilk yıl nefret ettim okuldan. İkinci yıl az çok tahammül edebiliyordum. Üçüncü yıl okul gazetesini çıkarmaya başladım, böylece ilk defa bir iş yapmanın zevkini duymuştum. Başkalarına ve kendime itiraf etmemekle birlikte sevmiştim okulu. Ayrılacağım yıl ağladım.»

«Okula gitmeye bir itirazım yok» dedi Billy.

«Çok iyi,» diye devam etti Colin. «Gideceğin okul iyi bir yer, tabiî bu günlerde iyi bir okuldan sözetmek mümkünse. En kötü ihtimalle yanlışsız cümle yazmayı öğrenirsin.» Cebinden bir zarf çıkararak çocuğa uzattı. «Al bunu» dedi, «İçinde ne olduğunu annene söyleme sakın.» Billy, teşekkür ederek zarfı cebine koydu. Sonra saatine bakarak, «Kalksak iyi olacak galiba,» dedi.

Billy elinde gitarı, çıkış kapısına doğru hep birlikte yürümeye başladılar. «Dinî eğitime önem veren bir okulda gitarı nasıl karşılarlar acaba?» diye düşündü Gretchen. Belki de bir şey demezlerdi. Bu çağda on dört yaşında bir çocuğun çeşitli davranışlarına karşı hazırlıklı olmaları gerekirdi.

Kapıya vardıklarında bir kısım yolcular uçağa biniyorlardı. Bill'e «Sen önden git, ben Colin'le vedalaşayım,» dedi Gretchen.

Colin, Billy'nin elini sıkarken, «İhtiyacın olan bir şey olursa telefon et tamam mı?» dedi. Gretchen, Colin'in gözlerindeki sevgi ve şefkati farketti. «Hata yapmamışım cnunla evlenmekle,» diye düşündü.

Billy, ciddi bir gülümseyişle veda etti, devriye gezen bir piyade eri gibi sırtında gitarı uçağa doğru yürüdü.

Colin, çocuğun arkasından bakarak, «Alışır kısa zamanda,» dedi.

«İnşallah!» diye cevap verdi Gretchen. «O zarfta para vardı değil mi?»

«Önemli bir şey değil,» diye cevap verdi Colin. «Moruk parası. İnsanın yatılı okul hayatına bir şişe içki, ya da **Playboy** olmadan tahammül edemeyeceği anlar olur. Willie, İdlewild'da karşılayacak mı sizi?»

«Evet.»

«Çocuğu okula birlikte mi götüreceksiniz?»

«Evet.»

«Haklısın galiba! Törenlerde ana baba birlikte olmalı.» Gözlerini uçağa binen yolculara dikerek sözlerine devam etti. «Şu havayolları reklâmlarında merdivenleri gülümseyerek çıkan mutlu adamları gördükçe, ne kadar iyi yüzlü bir toplumda yaşadığımızı anlarız. Kimse uçağa binerken mutlu değildir. Bu gece eski kocan Willie ile yatacak mısın?»

«Colin!»

«Böyle yapan bir sürü kadın var. Boşanma en son afrodizyakmış.»

Gretchen, «Allah belânı versin!» diyerek kapıya doğru yürüdü.

Burke, Gretchen'i kolundan yakaladı, «Özür dilerim» diyerek geri çekti. «Ben sarhoş, ömür törpüsü, mutluluktan şüphe eden bağışlamayan bir adamım.» Yalvarırcasına gülümseyerek, «Sadece tek bir şey istiyorum senden: Willie'ye benden söz etme lütfen,» diye ekledi.

«Olur,» diye cevap verdi Gretchen. Çoktan bağışlamıştı kocasını, öpüştüler. Uçağa biniş için son uyarı yapan ses duyuldu.

«İki hafta sonra New York'da görüşürüz,» dedi Colin. «Ben gelene kadar şehrin tadını çıkarma sakın.»

«Merak etme» diye cevap verdi Gretchen ve ayrıldılar.

Dramamine'e rağmen İdlewild'a iniş yapacakları sıra kustu Billy. Gayet dikkatli ve özür diler bir tarzda naylon torbaya öğürürken, omuzları sarsılmış, alnında ter tanecikleri birikmişti. Gretchen, pek bir yararı olmayacağını bilmekle birlikte, oğlunun alnını tutmaya çalışmış, onunla aynı acıyı duymuştu. Annelik.

Öğürmesi sona erince Billy, torbanın ağzını kapayarak tuvalete gitti. Döndüğünde hâlâ bembeyazdı yüzü. Alnında biriken teri silmiş, biraz kendine gelmiş gibiydi. Annesinin yanına otururken, «Allah kahretsin! Daha çocuğum ben,» diyordu kendi kendine.

Willie, gözünde güneş gözlükleri, yolcuları bekleyen küçük kalabalığın arasında kaybolmuştu nerdeyse. Rutubetli, güneşsiz bir gündü. Daha merhaba diyecek kadar yaklaşmadan, akşamdan kalma olduğunu, gözündeki kanı saklamak için gözlük taktığını anlamıştı Gretchen. «Hiç olmazsa aylardır görmediği oğlunu karşılayacağı gün içmese» diye düşündü Gretchen. Rahatsızlığını belli etmemeye çalıştı. Çocuğu yanında eski eşlerin dost ve içten görünmesi gerekirdi. Boşanmanın zorunlu kıldığı iki yüzlülük.

Billy, babasına doğru kalabalığı yararak koşmaya başladı, kucaklaştılar.

Willie, oğlunun sevgi gösterisi karşısında aptal aptal gülümsüyordu. Kolu oğlunun omuzunda, Gretchen'e uzandı, «Merhaba şekerim!» diyerek yanaklarından öptü onu. Bir günde iki öpücük. Kıtanın iki ayrı ucunda. Ayrılış ve varış. Willie, boşanma ve çocuk konusunda son derece anlayışlı davranmıştı, ona «Şekerim» lâfını ve bir öpücüğü çok görmemeliydi. Güneş gözlükleri ve alkol kokusu hakkında tek söz etmedi Gretchen. Giyimi gayet düzgündü, oğlunu okul müdürüne takdim edebilirdi. Bir yolunu bulup, ertesi gün okula giderlerken içmesine engel olacaktı Gretchen.

Otelde ayırttığı dairenin oturma odasında, yalnız başına ışıklar içinde New York'u seyrediyor, şehrin ona yabancı gelmeyen heyecan verici gürültüsünü dinliyordu. Saf saf, gece oğluyla beraber olabileceğini sanmıştı, ama kiralık arabayla şehre

girerlerken, Willie oğluna dönerek, «İnşallah divanda yatmaya itirazın olmaz» demişti. «Tek bir odada kalıyorum. Yedek bir divan var ama iki yayı kopuk. Senin yaşında pek farketmez sanırım.»

«Mükemmel!» demişti Billy. Şüphesiz içtendi bunu söylerken. Üstelik annesine dönüp ne düşündüğünü öğrenmek bile istememişti. Zaten sorsa da ne diyebilirdi ki?

Willie, Gretchen'in Algonquin'de kalacağını öğrenince alaylı bir ifadeyle kaşlarını kaldırmıştı sadece.

Bunun üstüne «Colin crayı çok sever,» diye kendini savunmak zorunda kalmıştı Gretchen. «Tiyatroya yakın, provalara gidip gelmesi kolay oluyor.»

Araba Algonquin'in önünde durduğunda, «Bir keresinde burada bir kıza bir şişe şampanya ısmarlamıştım,» demişti Willie.

«Sabah kalkar kalkmaz beni ara lütfen,» diye rica etmişti Gretchen. «Öğleden önce okulda olmalıyız.»

Billy, ön koltukta oturuyordu, ayrılırken annesini öpmemiş sadece el sallamıştı.

Müracaatta kendisine bir mektup olduğunu söylediler. Rudolph'a tel çekerek New York'da olacağını bildirmiş, birlikte yemeğe çıkmalarını istemişti.

Mektup Rudolph'dan geliyordu. O gece birlikte çıkmalarının mümkün olmadığını, ancak ertesi sabah onu arayacağını yazıyordu.

Doğru dairesine çıkmış, daha bavullarını açmadan duş almıştı. Sonra 'ne giysem!' diye düşündü bir süre, nihayet bir rob geçirdi sırtına, gece ne yapacağını bilmiyordu.

Nerdeyse Willie'ye telefon edecekti; Billy'nin uçakta geçirdiği rahatsızlıktan sonra ne durumda olduğunu soruyormuş gibi davranabilirdi; bu arada belki akşam birlikte yemeğe çıkmalarını teklif ederdi Willie. Telefonun yanına gitti, ancak ahizeye el sürmedi. Dişice tuzakları en az seviyede tutmalı, oğlunun babasıyla birlikte hiç olmazsa heyecansız tek bir gece geçirmesine izin vermeliydi.

Eski tip döşenmiş odada, bir ileri bir geri dolanmaya başladı. Bir zamanlar New York'a geldiği için ne kadar mutlu olduğunu, şehrin ona nasıl kucak açtığını hatırladı. Genç, yoksul ve yalnızken onu bağrına basmıştı şehir. Oysa şimdi, daha yaşlı, daha akıllı, daha zengindi, ama bir odada tutsak.

Üçbin mil ötedeki kocası, bir kaç sokak ötedeki oğlu davranışlarını görülmez bir biçimde sınırlıyordu işte. Ama hiç olmazsa otelin restoranında bir yemek yiyebilirdi. Önünde yarım şişe şarap, başkalarının konuşmalarını dinlememeye çalışan, yarı sarhoş yalnız bir kadın. Tanrım! «Bazen kadın olmak ne sıkıcı şey.»

«Yatak odasına geçti, Colin'in sevmediği pahalı siyah robunu giydi. Üstünkörü bir makyaj yaptı, saçlarını bile fırçalamadı. Tam odadan çıkmak üzereyken telefon çaldı.

Eğer arayan Willie ise herşeye rağmen davetini kabul etmeye karar verdi.

Johnny Heath arıyordu. «Rudolph burada olacağını söylemişti. Geçerken bir hatırını sorayım dedim.»

«Yalancı» diye geçirdi içinden. «Saat dokuza çeyrek kala Algonquin'in önünden kim geçer?» Yine de sevinçli bir sesle, «Johnny! Bu ne sürpriz;» dedi.

«Aşağıdayım, eğer henüz yemek yemedinse..»

İsteksiz,görünmeye çalışarak, «Giyinik değilim. Yukarıya istetmeyi düşünüyordum yemeği. Yolculuk yordu beni. Yarın sabah erken kalkmam gerekiyor» dedi.

«Barda bekliyorum,» diyerek telefonu kapattı Johnny.

«Telâşsız ve kendinden emin, Wall Street'in orospu piçi!» diye düşündü Gretchen. Yeniden elbise değiştirdi. Tam yirmi dakika bekletti Johnny'i aşağıda.

Johnny, masada, «Rudolph gelemediği için çok üzgündü» diyordu Gretchen'e. «Oysa seni çok görmek istiyordu.»

«Ya, öyle mi?»

«Gerçekten öyle. Doğru söylüyorum. Telefonda sesinden belli oluyordu üzüntüsü. Özellikle beni aradı ve seni yemeğe çıkarmamı rica etti.»

«Biraz daha şarap rica edebilir miyim?» diye sordu Gretchen.

«Eğer imkân bulabilseydi» diye devam etti Johnny. «Emin ol gelirdi.» Arkadaşlar, düşmanlar, aşıklar akrabalar arasında mükemmel bir arabulucuydu Johnny Heath. «Sana çok derinden bağlıdır.» Kimseye derinden bağlı değildi Rudolph. «Seni şimdiye kadar tanıdığı bütün kadınlardan daha çok takdir ettiğini söylemiştir bana.»

«Kuzum, sizin uzun kış gecelerinde konuşacak başka lâfınız yok mu allahaşkına!» diyerek içkisinden bir yudum aldı Gretchen. Hiç olmazsa iyi kalite şarap içiyordu bu akşam. Belki de sarhoş olurdu. Ama, ertesi sabah erkenden yapacak işleri vardı, uyuması lâzımdı. «Acaba, Willie ve oğlu ne yapıyorlar şu an. Başbaşa, sessiz bir lokantada yemek mi yiyorlar?» diye düşündü.

«Aslında, Rudolph'un şimdiye kadar evlenmemiş olmasında senin büyük payın var. Seni çok takdir eder. Senin çapında birine rastlayamadı ve...»

«Evet beni çok takdir eder,» diyerek Johnny'nin sözünü kesti Gretchen. «Neredeyse bir yıl oluyor görüşmeyeli. Bir gecesini ayıramadı.»

«Gelecek hafta Port Philip'de bir satış merkezi açıyor. Şimdiye kadar açtıkları içinde en büyük olanı. Yazmadı mı sana?»

«Yazdı. Ama pek dikkat etmedim açılış tarihine.»

«Yapacağı tonla iş var. Günde yirmi saat çalışıyor. İmkansızdı gelmesi. İnsanın işinin başından aşkın olması ne demek bilirsin.»

«Biliyorum, şimdi çalış,sonra yaşarsın. Aklını oynatmış!»

«Peki kocandan ne haber. O da çalışıyor mu? Eminim sana hayrandır. Buna rağmen uçağa atlayıp seninle birlikte gelebildi mi?»

«İki hafta sonra gelecek. Aslında değişik türden işler.»

«Anlıyorum» diye devam etti Johnny. «Film çevirmek kutsal iş, bu durumda kadını feda etmek onu yükseltiyor. Ama ticarete gelince durum başka. Pis iş, kirli iş ticaret. İnsanın, masum, saf ve tek başına kalmış kızkardeşini havaalanına karşılamaya gelmesi, bu kaba, kirli, pis işten kendini kurtarması gerekli.»

«Sen Rudolph'u değil, kendini savunuyorsun,» diye cevap verdi Gretchen.

«İkimizi de. Eğer sanatçılar uygarlığın yarattığı tek değerli insan'ın kendileri olduğunu düşünüyorlarsa bu onların bileceği iş. Ama benim gibi para içinde yüzen zavallıların onlara katılacağını sanmak budalalık olur. Onlarınki belki güzel bir düş alemidir ama beni etkilemez. Eminim, Wall Street'da air-condition'lı bir büro yerine Greenwich Village'da tavan arasında çalışsaydım Colin Burke'den çok önce benimle evlenirdin.»

«Bir tahmin daha yap bakalım» diyerek bardağını uzattı Gretchen. «Biraz daha şarap lütfen.»

Johnny, Gretchen'in bardağını doldurdu, sonra yeni bir şişe açması için garsona işaret etti. Sessiz, hareketsiz, dalgındı. Gretchen, böyle birden patlamasına hayret etmişti; Johnny'nin bu tür huyları yoktu. Hattâ sevişirlerken bile gayet soğuk ve ilgisiz olurdu, sadece üstlendiği her işte olduğu gibi teknik bir uzmanlığı vardı bu konuda da.

Sıradan ve alçak bir sesle, «Budalalık ettim,» dedi nihayet. «Sana evlenme teklif etmem gerekirdi.»

«O zaman evliydim ben. Hatırlamıyor musun?»

«Cclin Eurke'le tanıştığında da evliydin. Hatırlıyor musun?»

Gretchen omuz silkerek, «Başka bir zamandı,» dedi. «Üstelik diğerlerinden farklı bir erkek.»

«Burke'nin yaptığı filmlerden bazılarını gördüm» dedi Johnny, «Oldukça güzel.»

«Çok daha fazlası söylenebilir.»

Johnny gülümseyerek, «Aşkın gözleri,» diye cevap verdi.

«Ne demek istiyorsun Johnny?» diye sordu Gretchen.

«Hiç!» dedi Johnny Heath, «Zamanımı boşu boşuna geçirdiğim için biraz hırçınlık ediyorum, hepsi bundan ibaret. Şimdi artık misafirime, yakın bir arkadaşımın eski karısına terbiyeli bazı sorular sorabilirim. Umarım mutlusundur?»

«Çok.»

«İyi bir cevap,» diye onaylar biçimde başını salladı Johnny. «Çok iyi bir cevap, hanımefendi, uzun zamandır bekledikleri mutluluğu nihayet altın perdemizin kısa boylu fakat etkili rejisöründe buldular.»

«Anlaşılan hırçınlığın devam ediyor» dedi Gretchen. «Eğer istersen kalkar giderim.»

«Birazdan tatlımız gelecek» diyerek Gretchen'in eline dokundu, «Gitme başka soracaklarım var. Senin gibi bir geçmişi olan, **New York'lu** bir kadının o Allahın belâsı yerde ne işi var, bir türlü anlayamıyorum.»

«Çoğu zaman,» diye cevap verdi Gretchen, «New York'da olmadığıma şükrediyorum.»

«Ya diğer zamanlar? Her halde sıradan bir kadın gibi evde hanım hanımcık kocanı beklediğini söyleyecek değilsin bana.».

«Eğer gerçekten bilmek istiyorsan,» diye devam etti Gretchen, «Pek evde oturuyorum sayılmaz. Birlikte yaşadığım ve sevdiğim adamın çalışma hayatının ayrılmaz bir parçası sayılırım. Buradaki gibi züppece önemli pozlar takınıp, gizliden gizliye sevişmekten, dergilerde yazı yazmaktan ve haftada üç kere şişeden çekip çıkarılması gereken bir alkolikle yaşamaktan çok daha iyi.»

«Evet» dedi Johnny, «Kadınların devrimi. Kilise, çocuklar, mutfak, tanrım evlenmeyi düşüneceğim sen kadınsın sen...»

«Kiliseyi bir yana at, hayatımın gerçek tasvirini yapmış olursun,» diyerek ayağa kalktı Gretchen, «Tatlıyı yemesem de olur. Altın perdenin kısa boylu fakat etkili rejisörü karısının zayıf olmasını ister.»

Hızlı adımlarla restorandan çıkarken, arkasından «Gretchen» diye seslendiğini duydu Johnny'nin. Masum bir şaşkınlık vardı sesinde. Şimdiye kadar olmadık bir şey gelmişti başına, sürdürdüğü kurallı oyunların dışında bir şey. Arkasına dönüp bakmadı.

Aceleyle oteldeki odasına çıktı, derhal santralı arayarak kendisine Beverly Hills'deki numarasını bağlamalarını istedi. Saat sekizdi California'da, evde olsaydı Colin. Kocasının sesini duyma ihtiyacı vardı şu an.. Oysa Colin'in telefonda konuşmaktan nefret ettiğini biliyordu, karşısındaki Gretchen bile olsa huysuz davranırdı. Ev cevap vermiyordu, stüdyoyu aradı, Colin'in az önce çıktığını söylediler.

Yavaşça ahizeyi yerine koyarak bir ileri, bir geri dolaşmaya başladı odada. Sonra masaya oturdu, bir kâğıt çekerek yazmaya başladı: «Sevgili Colin, telefonla aradım evde yoktun, stüdyoyu aradım orada da yoktun, mutsuzum ve bir zamanlar aşığım olan bir adam beni rahatsız eden gerçek dışı şeyler söyledi. New York çok sıcak ve Billy babasını benden daha fazla seviyor. Sensiz çok mutsuzum, evde olman gerekirdi, hakkında kötü şeyler düşünüyorum şu an. Birazdan bara inip bir veya iki kadeh ya da daha fazla içeceğim. Eğer biri asılmaya kalkarsa polise telefon edeceğim, seni görmeden iki hafta daha nasıl yaşayabileceğimi bilemiyorum, havaalanındayken yakanın buruşuk olduğunu hatırlıyorum, kötü bir ev kadınıyım ben, ama yine de ev kadını, ev kadını, ev kadını. Dünyanın en iyi mesleği.

Bir dahaki sefere telefon ettiğimde eğer seni evde bulamazsam nasıl intikam alacağımı görürsün. Sevgiler. G.»

Mektubu okumadan zarfa koydu, aşağıya bekleme salonuna inerek pulladı ve posta kutusuna attı.

Bara geçti, barmenle konuşmadan iki kadeh viski içti, kimse asılmadı. Az sonra odasına çıktı, soyundu ve yattı.

Sabah telefon ziliyle uyandı, Willie, «Yarım saate kadar seni almaya geliyoruz,» diyordu.

Eski havacı, eski kocası Willie dikkatli sürüyordu arabayı. Okula yaklaştıkça, yollara ilk yaprakların dökülmeye başladığını gördüler.

Okul, kırmızı tuğlalı Kolonyal tipte bir binaydı, yer yer beyaz sütunlara, çevreye serpilmiş ahşap yatakhanelere rastlanıyordu. Yaşlı ağaçlar ve geniş oyun sahaları arasına dağılmıştı binalar. Ana binaya yaklaştıklarında «İyi bir kulübe kaydolursun Billy» dedi babası.

Büyük binanın önünde durdular, telâşlı öğrencilerin arasından geçerek büyük bekleme salonuna girdiler. Orta yaşlı bir bayan öğrencilerin kayıt işleriyle ilgileniyordu, hepsinin teker teker ellerini sıkarak ne kadar memnun olduğunu söyledi, havanın güzelliğinden sözetti, Billy'e yakasına takması için renkli bir kart verdi, sonra yakalarında değişik renkli etiketler olan ileri sınıf öğrencilerinin kümeleştiği gruba doğru, «David Grawford» diye seslendi. On sekiz yaşlarında gözlüklü bir çocuk geldi yanlarına. Orta yaşlı bayan, çocuğu tanıştırarak, Billy'e döndü ve, «William, seni yerine David yerleştirecek. Eğer bir derdin olursa David'le halledeceksin,» dedi.

David, «Evet sana ben yardım edeceğim» diye cidi ve sorumlu bir tonda tekrarladı. «Bavulların nerede odanı göstereyim sana.» Billy, David'le birlikte merdivenleri çıkmaya başladı, orta yaşlı bayan bir başka üçlü Amerikan ailesini aynı gülümseme ile karşılıyordu şimdi.

Gretchen, Willie ile birlikte çocukların arkasından yürüyordu. «William,» diye fısıldadı. «Biran kadının kimi kasdettiğini anlayamadım.»

«İyi işaret bu» diye cevap verdi Willie, «Ben okula gittiğimde herkes birbirine soyadıyla hitap ederdi, sözde bizi orduya hazırlıyorlardı.»

Grawford, Billy'in bavulunu taşımakta ısrar etti; okul sahasını geçerek çevrelerdeki binalardan daha yeni olduğu anlaşılan kırmızı tuğlalı üç katlı bir yere geldiler.

İçeriye girerlerken, «Odan üçüncü katta William,» diyordu Grawford.

Giriş kapısının üstünde bir plâka vardı, yatakhanenin, Teğmen Robert Silliote'nun babası Robert Silliote'nun armağanı olduğunu bildiriyordu.

Gretchen, plâkayı gördüğüne memnun olmamıştı, ama diğer odalardan gelen neşeli genç erkek sesleri ve caz müziği içini ferahlattı biraz.

Billy'e ayrılan oda genişti, iki yatak, iki çalışma masası ve iki soyunma dolabı vardı. Billy'in önceden gönderdikleri eşyaları yataklardan birinin üstünde duruyordu, diğer yatakta da bir başkasına ait eşyalar vardı.

«Oda arkadaşınla tanıştın mı?» diye sordu Grawford.

«Hayır,» diye cevap verdi Billy, çok yumuşak başlı görünüyordu. «Oda arkadaşı inşallah, kabadayı, oğlancı ya da esrarkeş filân değildir» diye düşündü Gretchen. Birden çaresiz kalmıştı, bir hayat kontrolünden çıkıyordu artık.

«Öğle yemeğinde tanışırsınız» dedi Grawford. «Birazdan yemek zili çalar.» Ciddi ve sorumlu bir gülümseyişle, «Elbette bütün anne ve babalar da yemeğe davetlidir Bayan Allott,» dedi.

Billy'in yüzünde «Daha şimdiden söyleme lütfen» der gibi beliren acılı ifadeyi yakaladı Gretchen, nasılsa Billy için babasının Bay Abbott, annesinin ise Bayan Burke olduğunu anlatacak bol zaman vardı. Daha ilk günden olmazdı elbet. «Teşekkür ederiz David» dedi Gretchen, sesinde titreme vardı sanki.

Grawford şilteyi işaret ederek, «Üç battaniye almanı tavsiye ederim Billy,» dedi, «Burada geceler korkunç soğuk olur, battaniyeden daha iyi düşmanı yoktur soğuğun, ayrıca idare, gelişmekte olan gençlere soğuğun iyi geldiğini düşünür.»

Gretchen Billy'e, «Bugün gönderirim battaniyeleri New York'dan» dedi, sonra Willie'ye dönerek: «Öğle yemeği için ne dersin Willie?»

Willie, yalvarır bir sesle, «Acıktın mı yoksa şekerim?» dedi. Gretchen, Willie'nin içkisiz bir okul lokantasında yemek yemekten ıstırap duyacağını çoktan anlamıştı.

Ona acıyarak, «Yok canım şaka ettim,» dedi.

«Zaten saat dörtte şehirde olmam gerek» diye devam etti Willie, «Randevum var..»

Zil sesiyle birlikte büyük bir gürültü duyuldu. «İşte zil de çaldı. Yemekhane kayıt işleminin yapıldığı yerde William. Ben müsaadenizi rica edeyim» diyerek, Gretchen ve Willie'yi kibarca selâmladı Grawford.

«Ne kadar efendi çocuk değil mi?» diye sordu Gretchen.

«Bakalım siz yokken nasıl davranacak? Anlatırım» diye cevap verdi Billy.

«Biran önce yemeğe insen iyi olur,» dedi Willie.

«Seni yemekhaneye kadar götürelim,» dedi Gretchen. Ağlamak istiyordu, ama Billy'nin önünde yapamazdı bunu.

Hep birlikte ana binaya doğru yürümeye başladılar; Gretchen, merdivenlere varmadan durdu, vedalaşma anı gelmişti. kalabalık bir grup içinde vedalaşmak istemiyordu cğluyla.

«Evet» dedi, «Burada ayrılabiliriz.»

Billy, annesini kucaklayarak aceleyle öptü, ona gülümsemeye çalıştı. Gretchen, Willie, oğluyla el sıkıştı. Her ikisine de «Buraya kadar bana eşlik ettiğiniz için teşekkür ederim» dedi Billy. Sonra kuru gözlerle merdivenlerden çıkan öğrenci seline karıştı.

Göz yaşları arasında oğlunun beyaz sütunlar arasında gidişini seyretti Gretchen. Willie, eski karısının koluna girerek onu arabaya götürdü. Virajlı ve ağaçlıklı okul yolundan aşağıya indiler.

Önce Willie'nin yanında oturuyor, yolu seyrediyordu sessiz. Willlie'nin oturduğu yerden kulağına garip bir ses geldi, Willie arabayı bir ağacın altında durdurmuştu. Kendini kontrol edemiyordu, hıçkırıklara boğulmuştu; kucaklaştılar, ağladılar ağladılar ağladılar; Billy için, oğullarının önünde uzanan hayat için, kendileri için, sevgi için, Bayan Abbott Bayan Burke için içtikleri bütün viskiler yaptıkları bütün yanlışlıklar için, arkalarında bıraktıkları hatalar için.

Johnny Heath ve Gretchen arabadan indiler, park yerinden geçerek Rudolph'un bulunduğu yere doğru ilerlemeye başladılar. Rudolph, kocaman bir Calderwood yazısının altında duruyordu; elinde kamerası bir kız, «Siz hiç benle ilgilenmeyin,» diyordu ona. Port Philip'in Kuzey eteklerinde yeni bir satış mer-

kezinin açılış günüydü .İyi bilirdi burasını Gretchen, bir kaç mil ötede Boylan'ın malikânesi vardı.

Açılış törenini kaçırmışlardı. Çünkü Johnny öğlen yemeğine kadar bir türlü bürodan ayrılamamıştı. Johnny iki gün önce yemekte yaptığı kabalıktan ötürü özür dilemişti Gretchen'den. Yol boyunca arkadaşça davrandılar birbirlerine. Daha çok konuşan Johnny olmuştu, ama Gretchen'den ve kendinden sözetmemişti hiç. Hep Rudolph'un bir ticaret adamı olarak başarılarını övmüştü.

Gretchen, elindeki deftere not almakla meşgul Rudolph'un yanına vardığında, fotoğrafçı kız bir kaç metre ötede çömelmiş, Rudolph'un Calderwood yazısı altında yeni bir resmini çekmeye hazırlanıyordu. Rudolph, Gretchen ve Johnny'i görünce gülümseyerek onlara doğru yaklaştı.

Birbiri üstüne fotoğraf çeken kız «Güzel, çok güzel» diyordu, sürekli olarak.

«Sizleri tanıştırayım» dedi Rudolph; «Kız kardeşim Bayan Burke, arkadaşım Bay Heath, Bayan... ıh bayan... çok affedersiniz.»

«Prescott» diye cevap verdi fotoğrafçı kız, «Jean deseniz olur. Lütfen benimle ilgilenmeyin.» Ayağa kalktı, utangaç bir tavırla gülümsedi. Ufak tefek bir kızdı. Uzun, düz kahverengi saçları vardı, at kuyruğu bağlanmış. Omuzundaki kameralara rağmen gayet serbest hareket edebiliyordu.

«Gelin size içerisini gezdireyim,» dedi Rudolph, «Eğer bizim ihtiyara rastlarsanız, hayranlık nidaları atın olur mu?»

Nereye gitse bir erkek ve kadın grubu Rudolph'un yolunu kesiyor, yaptığı işin şehir için ne kadar yararlı olduğunu söylüyordu.

Rudolph'u kutlayan hanımlar içinde Gretchen okul arkadaşlarından ya da Boylan'ın fabrikasından hiç bir tanıdığa rastlamadı. Ama her nasılsa Rudolph'un bütün okul arkadaşları buradaydı. Bazıları içten, bazıları da kemirici bir kıskançlık içinde kutluyorlardı onu. Karıları ve çocuklarıyle birlikte Rudolph'un yanına gelen erkekler, «Beni hatırladın mı? Aynı sınıftaydık.» diyerek zamanın unutturucu etkisini silmeye çalışıyorlardı. Hepsi de kardeşinden daha yaşlı, daha yavaş ve kaba görünüşlüydüler. Buna karşılık kazandığı başarı Rudolph'u, bir başka kuşağın adamı yapmıştı. Daha ince, daha kibar ve daha çabuk

hareket eden bir kuşağın. Biran Colin'in de olduğundan çok daha genç göründüğünü anladı. Başarılı insanların gençliği.

«Neredeyse bütün şehir burada,» dedi Gretchen. «Evet neredeyse» diye cevap verdi Rudolph. «Hattâ duyduğuma göre Teddy Boylan bile gelmiş. Birazdan rastlarız ona.» Dikkatle baktı Gretchen'in yüzüne.

«Teddy Boylan mı?» diye yapma bir hayretle sordu Gretchen. «Hâlâ yaşıyor mu o kuzum?»

«Denildiğine göre yaşıyormuş» diye cevap verdi Rudolph, «Benim de uzun zamandır gördüğüm yok.»

Aralarında bir anlık soğukluk oldu. Sonra birlikte dolaşmaya devam ettiler. «Bir dakika bekleyin beni burada,» dedi Rudolph, «Bandoyu bir göreyim. Fazla modern çalıyorlar.»

Gretchen, Johnny Heath'e dönerek «Her şeyi denetimi altında tutmak istiyor, öyle değil mi?» diye sordu.

Rudolph, geri dönerken bando «Happy Days Are Here Again»i çalmaya başlamıştı.

«Sana Virginia Calderwood'u tanıtayım Gretchen.» dedi Rudolph, «Patronun en küçük kızı, senden çok bahsettim ona.»

«Tabii Bradford Knight'ı hatırlıyorsun değil mi?»

«Mezuniyet günü verdiğiniz partide işlerinizi bitirmiştim» dedi Bradford.

Şimdi hatırlamıştı Gretchen. Oklahoma şivesiyle konuşan eski gedikliyi. Şivesi biraz düzelmişti ama, saçının dökülmesi hiç de iç açıcı değildi.

«Elbette hatırlıyorum,» dedi Gretchen, «Çok değerli bir iş adamı olduğunuzu duyuyorum.»

«Yüzüm kızaracak hanımefendi» dedi Knight.

«Hepimiz çok değerli insanlarız» diye söze girdi Rudolph

«Hiç de öyle değil» dedi Calderwood'un en küçük kızı, Gözleri Rudolph'un üstündeydi devamlı olarak. Ciddi söylemişti bunu.

Kız hariç hepsi güldüler. «Zavallı kızcağız,» diye geçirdi içinden Gretchen. «Bu bakışları bir başka erkeğe saklasan iyi edersin.»

«Baban nerede?» diye sordu Rudolph, «Kız kardeşimi tanıştırmak istiyorum onunla.»

«Eve gitti» dedi kız. «Belediye Başkanının konuşmasına kızmış. Hep senden bahsetmiş, ondan tek kelime sözetmemiş.»

«Elbette» dedi Rudolph, «Ben burada doğdum, Belediye Başkanı da bunu vurgulamak istiyor.»

Calderwood'un en küçük kızı, «Ayrıca o kızın sürekli senin resmini çekmesi de sinirini bozmuş,» diye devam etti. Bunu söylerken bir kaç metre ötede grubun yeni bir resmini çekmeye hazırlanan Bayan Prescott'u işaret etmişti eliyle.

«Mesleğin cilveleri bunlar,» dedi Johnny Heath, «Bir süre sonra durulur.»

«Siz babamı bilmezsiniz» dedi kız. Rudolph'a dönerek, «Az sonra telefon edip biraz yatıştırmaya çalışsan iyi edersin» diye ekledi.

«Sonra telefon ederim» dedi Rudolph, umursamaz bir biçimde, «Eğer vaktim olursa. Birazdan hep birlikte birşeyler içmeye gideceğiz, siz de katılmaz mıydınız?»

«Barlarda görünmemem lâzım» diye cevap verdi Virginia. «Biliyorsun.»

«Peki o halde» dedi Rudolph, «Birlikte akşam yemeği yeriz. Brad, etrafı bir dolaş bakalım işler ne âlemde.»

«Gel bakalım Virginia» dedi Knight. «Sana babanın hatırı için bir bardak portakal suyu ısmarlayayım.»

Kız, isteksiz bir şekilde ayrıldı yanlarından.

«Düşlediği erkek Brad değil onun» dedi Gretchen. Birlikte yürürlerken: «Apaçık.»

«Sakın bunu Brad'a söyleme» dedi Rudolph. «Patrona damat olup imparatorluk kurmak hayalleri peşinde.»

«Güzel kız» dedi Gretchen.

«Evet güzel» diye cevap verdi Rudolph. «Özellikle bir patron kızı için.»

Rudolph, mağazayı baştan sona gezdirdi onları. Colin bir keresinde Gretchen'in satın alma iç güdüsünün normalin altında olduğunu söylemişti, Amerikan fabrikalarından amansızca taşan mallar üzüntüye boğuyordu onu.

Yaşadığı çağda onu en çok bunaltan şeylerin hemen hepsi bu binaların içine tıkılmıştı. Bunu yapan da sevdiği kardeşinden başkası değildi; zekâsının somut, maddeci kanıtıydı bunlar. Jordach'ların hikâyesini dinlerken kendisi için de bir bölüm ayıracaktı.

Dükkânlardan sonra Rudolph onlara tiyatroyu gezdirdi. New York'dan gelen bir turne tiyatrosu bir komedi oynayacaktı bu gece. Salona girdiklerinde hararetli bir prova vardı. Buranın dekorasyonunda yaşlı Calderwood'un pek rol oynamadığı anlaşılıyordu. Gretchen, sahnenin modern bir biçimde donatılması için hiç bir şeyden sakınılmamış olduğunu gördü. Yıllardır ilk defa tiyatroyu bıraktığı için pişmanlık duydu.

«Burası çok güzel Rudy,» dedi.

«Hiç olmazsa onaylayacağın **bir şey** gösterebildim sana,» diye yavaşça fısıldadı Rudolph.

Gretchen, kardeşinin elini tutarak, diğer başarıları karşısında davranışlarıyla gösterdiği sessiz eleştiri için özür diledi.

«Sonunda,» diye devam etti Rudolph, «Bütün ülke boyunca bu gibi altı tane tiyatromuz olacak. Kendi oyunlarımızı koyacağız sahneye, her oyun bir yerde iki hafta kalacak, sonra bir başka yerdeki tiyatromuza gidecek. Böylelikle, bir oyunun enaz üç ay devamını sağlamış oluyoruz. Kimseye bağlı kalmamız gerekmiyor. Eğer Colin benim için bir oyun koymak isterse...»

«Hiç şüphem yok böyle bir yerde çalışmaktan çok zevk duyar,» dedi Gretchen. «New York'un o eski ahıra benzeyen tiyatrolarından hep yakınırdı. New York'a gelince ona göstereceğim burasını. Ama belki de bu, o kadar iyi bir fikir değil?»

«Neden?»

«Bazen çalıştığı kişilerle kanlı bıçaklı olur da.»

«Merak etme benimle kavga etmez,» dedi Rudolph. Kendisine güveniyordu. Daha ilk tanıştıklarında Burke'le birbirlerini sevmişlerdi. «Sanatçılar karşısında onlara ayrıcalık tanıyan saygılı bir kişiyim ben. Haydi şimdi bir iki kadeh bir şeyler içelim.»

Gretchen saatine bakarak, «Korkarım size katılamayacağım» dedi. «Saat sekizde Colin arayacak otelden; eğer beni bulamazsa kıyametleri koparır. Johnny ayrılmamızda bir sakınca var mı?»

«Emrinizdeyim madam,» diye cevap verdi Johnny.

Gretchen, kardeşiyle vedalaşarak ayrıldı. Yüzü sahneden yansıyan ışıklarla aydınlanıyordu Rudolph'un. Filim değiştiren Prescott derhal yeni pozlar çekmeye koyuldu.

Gretchen içki davetini kabul etmediğine şimdi bir kere daha memnundu; çünkü köşede gözüne ilişen adamın Teddy Boy-

lan olduğuna emindi. Aradan on beş yıl da geçse Boylan'ın kendisini rahatsız edecek güce sahip olduğunu biliyor, rahatsız olmak istemiyordu.

Otel odasına girdiğinde telefon çalıyordu. California'dan arıyorlardı, ama Colin değildi arayan, Stüdyo âmiri Colin'in o gün saat birde bir trafik kazasında öldüğünü söylemek ve baş sağlığı dilemek için aramıştı. Saat birde ölmüştü Colin, bu zamana kadar haberi olmamıştı Gretchen'in.

Telefondaki adama, gösterdiği yakınlık ve nezaket için soğukkanlı teşekkür ederek kapadı telefonu. Işıkları yakmadan öylece oturduğu yerde kalakaldı.

BÖLÜM 2

1960

Gong'un vurmasıyla birlikte son raunt başladı; Schultz «Biraz daha sıkıştırmayı dene bakalım Tom!» diye bağırıyordu. Quayles'in beş gün sonra karşılaşacağı boksör çok süratliydi; Tom'dan bu boksörün stilini taklit etmesi isteniyordu. Ama Quayles öyle sıkıştırılması kolay boksörlerden değildi, cambaz gibi devamlı dans ediyordu. Kimsenin canını yakmazdı pek, ama şimdiye kadar zekâsıyla tanınmıştı hep. Beş gün sonraki maçı bütün televizyonlar verecekti. Üstelik Quayles bundan yirmi bin dolar para kazanacaktı. Oysa, bu çalışma için Thomas'a altı yüz dolar vaat etmişlerdi. İki boksörün de menejerliğini yapan Schultzy organizatörleri sıkıştırmamış olsa bu kadar da vermeyeceklerdi aslında. Bu karşılaşmanın arkasında Mafia parası vardı; şüphesiz Mafia bağış dağıtacak bir örgüt değildi.

Antrenman bir tiyatronun içinde yapılıyordu, kanarya sarısı pantolonlu, fantazi Las Vegas gömlekli seyirciler rahat tiyatro koltuklarından seyrediyorlardı çalışmayı. Thomas, sahnede kendini boksörlerden çok aktör gibi hissetmeye başlamıştı.

Quayles, çevik hareketlerle Tom'un saldırılarından kaçıyor, sonra kendisini seyreden kalabalığa gösteriş yaparcasına rahat bir biçimde onu hırpalıyordu.

Bu işte Thomas'ı tatmin eden tek bir şey vardı: Gizliden gizliye Quayles'in karısıyla yatıyordu ve bir gün bunu Quayles'a anlatacaktı.

Antrenmanlarda Tom'un durumunda olan boksörlerin asıl boksörü incitmemeleri gerekiyordu, ama son raunttu bu. Tom, cezaya rağmen «Şu iti, parlak donu üstüne bir oturtayım,» diye düşünerek cesaretli bir dalış yaptı. Quayles, Tom'un niyetini sezmişti, yüzündeki alaylı gülümseyiş şimdi daha da belirgin bir hale gelmişti, Tom'un yumruklarından süratle kurtulmasını bildi. Raunt'un sonunda adam ycrulmamıştı bile, buna karşılık Tom nefes nefese kalmıştı.

Bitiş gongu vurduğunda Tom'a dönerek, «Hey tosun! Bana ders parası ödemen gereken senin,» dedi Quayles.

«Cuma günü gebereceğini umarım ucuz domuz» diye cevap verdi Tom. Sonra ringten atlayarak duşa gitti. Quayles, ip atlamaya, kürek çekmeye ve kum torbasıyla çalışmaya devam edecekti daha. İtoğlu itin yorulduğunu görmemişti Tom, döğüşmek için bitmez bir enerjiye sahipti. Büyük bir ihtimalle orta siklet şampiyonu clacak, bankaya bir milyon dolar para koyacaktı.

Duştan döndüğünde Quayles hâlâ gölge boksu yapıyordu. gözlerinin altı Quayles'den yediği yumrukların etkisiyle kızarmıştı.

Shultz içinde iki raunt karşılığı elli dolar bulunan zarfı Tom'a uzattı. Tom salondan hızla uzaklaşarak yakıcı Las Vegas güneşine çıktı.

Çalışmadan sonra susamıştı, kızgın caddeden geçerek karşıdaki bir otele girdi. Serin ve loştu bekleme salonu. Etrafta dolaşan pahalı fahişeler vardı. Bara geçerken rulet masalarını çevreleyen kalabalığı gördü. Şu kokuşmuş Allahın belâsı şehirde ondan başka herkesin cebi para doluydu. Son iki hafta içinde kazandığı bütün parayı, yaklaşık olarak beşyüz doları, kumar masasında kaybetmişti.

Cebinde Schultz'nin bir zarf içinde verdiği elli dolar duruyordu; kumar masasına gitmemek için kendisiyle mücadele etti bir süre. Barmene bir bira ısmarladı, kilcsu yerindeydi nasılsa. Usteltk görünürde Schultzy de yoktu. Ayrıca, Schultz Tom'un davranışlarına pek aldırmıyordu son zamanlarda, elinde iyi bir boksör vardı artık. Acaba Schultz aldığı paranın yüzde kaçını haydut takımına veriyordu?

Bir şişe bira daha içti; barmene parayı ödedi; bardan çıkarak kumar masasının önünde durdu, oyunu seyretmeye başladı.

Kısa boylu bir adamın önünde otuz santim yüksekliğinde fiş birikmişti; insanı zorla çekiyordu şu zarlar. Cebinden zarfı çıkardı ve doğru fiş almaya gitti. On dakika kadar sonra cebinde on dolar kalmıştı sadece; bunu saklayacak kadar sağduyusu vardı henüz.

Kapıcıya, şehre giden taksilerden birine onu şehire bırakmasını söylemesi için rica etti; hiç olmazsa taksi parasından tasarruf edebilirdi böylece. Kaldığı otel temiz bir yer değildi, birkaç oyun makinesi ve bir de rulet masası vardı. Quayles, Sands Otelinde kalıyordu.

Resepsiyonda adına yazılmış bir mektup buldu. Teresa'dan geliyordu. Açmaya zahmet etmedi bile, içinde ne olduğunu biliyordu. Para istiyordu muhakkak. Son zamanlarda çalışmaya ve Tom'dan daha fazla para kazanmaya başlamıştı Teresa, ama bu, ondan para istemesine engel değildi. Bir gece kulübünde vestiyer olarak çalışıyordu, vestiyerlikten kalan vakitlerde de yasaların izin verdiği ölçüde bacaklarını açarak sigara satıyor, daha doğrusu kıçını sallayarak bahşiş koparmaya çalışıyordu şundan bundan.

Yukarıya, odasına çıkarak yatağa uzandı. Para harcamamanın tek yolu buydu. Cuma'ya kadar on dolarla nasıl idare edeceğini düşünmek zorundaydı.

Gözlerini kapadı ve düş kurarak uyumaya çalıştı biraz. Fransa'yı düşlemeye başladı. Hayatının en güzel günlerini Akdeniz kıyılarında geçirmişti. Beş yıl geçmişti aradan; düşleri şiddetinden kaybediyordu gittikçe.

Londra'daki maçı kazandıktan sonra, Cote d'Azur'a gitmişti. Kolay bir maç olmuştu Londra'daki; bir ay sonrası için Schultyz ona Paris'te bir maç almıştı; New York'a geri dönmenin anlamı olmayacaktı; bunun yerine Londra'nın ateşli kızlarından biriyle ahbap oldu; kız, Cannes'de küçük fakat çok güzel bir otelden sözetmişti ona. İlk defa ciddî para geçiyor sayılırdı eline, birden tüm Avrupa'da bir kolu arkasında bağlı bütün boksörleri dövebileceğini sandı. Hafta sonu tatilinde kızın sözünü ettiği o küçük otele gittiler. Hafta sonu tatili nasılsa on günlük bir tatile dönüştü. Schultyz'den adamcağızın saçını başını yolduğunu belli eden acıklı telgraflar alıyordu üst üste. Ama hiç biri fayda etmedi. Thomas, sıcak kumlara uzanmış, günde muntazaman iki öğün sıkı yemek yiyor son zamanlarda vaz-

geçmez olduğu Roze Şaraptan içiyordu, on gün için epey kilo aldı. Nihayet Paris'te maç günü gelip çatınca, ancak maç sabahı kilo tutturabildi. Fransız neredeyse öldürecekti Tom'u. Hayatında ilk defa nakavt cluyordu. Ve aniden Avrupa'daki maçlarının sonu kesiliverdi. Parasının çoğunu, diğer ilgililerinin yanısıra mücevherata aşırı düşkün olan İngiliz kızıyla yemişti. New Yorkla kadar bütün yol boyu tek söz etmedi Schultz.

Elindeki imkânları almıştı Fransız boksör. Bir daha gazetelerde Tom'dan söz edilmedi hiç. Maçların arasındaki zaman gittikçe uzadı, aldığı para gittikçe azalmaya başladı. İki kere de şikeli maç yaparak para aldı, Teresa tamamen yüz çevirmişti ondan. Eğer çocuk olmasa çoktan bırakırdı Teresa'yı.

Buruşuk yatakta uzanmış, odanın kavurucu sıcağı içinde bunları düşünürken, kardeşinin Otel Warwick'de dedikleri geldi hatırına. «Acaba züppe kızkardeşine, ben ona zamanında demiştim der mi?» diye düşündü.

Boş veer!

Bir iki galibiyet her şeyi unutturabilirdi. Bir iki galibiyet sonra yine Paris'e davet edilebilirdi; o zaman yeniden Cote d'Azur'a gider, bulvar kahvelerinde Roza şarabını içer, limanda demirlemiş kotraları seyrederdi. Eğer şansı gerçekten iyi giderse belki o kotralardan birini kiralayabilirdi de. Şöyle herkesten uzak bir güzel başını dinlerdi. Belki yıl içinde bir iki maçın kazancını bankaya koyar işi biraz garantiye alırdı.

Bütün bunları düşünmek yeniden keyiflendirmişti onu; tam aşağıya inecek, kumar masasına bir on dolar daha yatıracaktı ki, telefon çaldı.

Cora, Quayles'in karısıydı arayan; deli gibiydi, çığlıklar atıyordu telefonda. Sürekli olarak, «Öğrendi! öğrendi!» diye bağırıyordu. «Allahın belâsı otelci, çocuklardan biri söylemiş, az önce nerdeyse döve döve öldürecekti beni. Galiba burnumu kırdı, hayatımın sonuna kadar sakat kalacağım..»

«Dur bakalım, bu kadar telâşlanma,» dedi Thomas. «Neyi öğrendi bir kere?»

«Neyi öğrendiğini biliyorsun, şimdi sana geliyor.»

«Dur bir dakika, ne söyledin sen?»

«Ne söyledin ne demek!» diye yeniden çığlık atmaya başladı kadın. «Elbette inkâr ettim. Sonra yüzüme yumruk attı, her tarafım kan içinde şu an. İnandıramadım. Senin oteldeki çocuk-

lardan biri telefonla söylemiş. Biran önce şehri terketsen iyi olur. Derhal. Sana geliyor, yolda, Allah bilir ne yapacağını. Tabii sonra da bana, ama ben daha bekleyemeyeceğim. Doğru havaalanına gidiyorum. Bavulumu bile almadan. Sana da aynı şeyi yapmanı tavsiye ederim. Yalnız bundan böyle, benden uzak dur. Onu bilmezsin, katildir. Derhal bir şeye atla ve uzaklaş şehirden.»

Thomas, çığlık çığlığa devamlı konuşan bu sese daha fazla tahammül edemedi, kapattı telefonu. Valizi köşede duruyordu, kalktı pencereye gitti ve jaluzilerden dışarı bakmaya başladı. Saat dörttü, bu sıcakta kimseler yoktu caddelerde. Kapıya gitti, kilidi açtı. Sonra odadaki tek iskemleyi köşeye taşıdı. İlk hamlede iskemleye takılmak istemiyordu.

Hafif bir gülümsemeyle yatağa oturdu. Şimdiye kadar hiç döğüşten kaçtığı olmamıştı, bundan da kaçacak değildi elbet. Belki de bu bütün hayatının en zevkli döğüşü olabilirdi. Küçük otel odası çabuk hareket etmek için elverişli değildi kibirli boksör için.

Elbise dolabından deri bir ceket çıkararak sırtına giydi ve fermuarı çekti, boynunu korumak için yakalarını kaldırdı. Sonra gayet sakin yatağın köşesine oturdu, beklemeye başladı. Otelin önünde bir arabanın fren sesi duyuldu, yerinden kımıldamadı Thomas. Bir dakika sonra merdivenlerde ayak sesleri, sonra büyük bir şiddetle açıldı kapı ve odanın tam ortasında Quayles göründü.

«Merhaba,» diyerek yavaşça ayağa kalktı Tom.

Quayles kapıyı kapadı, kilitledi.

«Bütün olan biteni biliyorum Jordach,» dedi Quayles.

Tom gözlerini Quayles'in ayaklarından ayırmadan, «Neyi biliyorsun?» diye yumuşak bir dille sordu, adamın ilk hareketini izliyordu.

«Karımla aranda olup bitenleri.»

«Haa, evet!» dedi Tom. «Doğru ya söylemeyi unutmuştum sana. Yatıyorum onunla.»

Yana kaçmaya hazırdı şimdi, züppe Quayles'in sağ bir direkle ona doğru hiddetli fırlayışını neredeyse gülerek izledi. Kolaylıkla kurtuldu bu hamleden, hızla dalarak adama yapıştı ve bütün gücüyle vurmaya başladı. Ayıracak hakem yoktu. Eski sokak döğüşcüsü Tom, adamın çırpınmalarına rağmen onu

kıskıvrak yakalamış, bütün sokak döğüşü numaralarını kullanarak en ufak bir açıma duymadan vuruyordu. Tekme, yumruk, kafa, diz. Sol eliyle bitkin adamı boğazından tutarak duvara yasladı ve suratına birbiri üstüne sağ yumruk indirmeye başladı. Sonra geri çekildi, adam kan lekesi dolu halının üstüne hareketsiz yığıldı.

Kapı kırılırcasına vuruluyordu, dışarıdan Schult'in sesini duydu. Kilidi açtı, Schultz içeriye girdi.

Bütün olan biteni bir bakışta gördü Schultz.

«Hey akılsız piç hey!» dedi Tom'a, «O kuş beyinli karıya rastladım, her şeyi anlattı bana. Vaktinde yetişirim sandımdı, Tam bir sokak döğüşçüsü değil mi? Para için nineni dövemezsin ama, bok yere şampiyon olacak adamı perişan edersin.» Yerde sessiz yatan Quayles'in yanına çöktü. Adamı yüz üstü çevirerek patlamış yüzünü ve çenesini incelemeye başladı. «Sanıyorum çenesini kırmışsın. Aptallar. Ne bu cumaya, ne de gelecek cumaya döğüşebilir. Çocuklar çok hoşlanacak bu işten, hem de çok. Bu ite büyük yatırım yapmışlardı.» Hareketsiz yatan Quayles'i dürterek, «Herifi bu hale getirdiğin için çok sevinecek çocuklar, çok. Senin yerinde olsam, ben, bu koca bozuntusunu hastaneye kaldırmadan buradan kaybolurum derhal, Ve senin yerinde olsam Okyanusu geçer, hayatta kalmak için on yıl kadar buralara dönmem bir daha. Uçakla gitme, gideceğin yere varana kadar havaalanında karşılarlar. Hiç şüphen olmasın, ellerinde kırmızı güller karşılamazlar.»

«Ne yapayım?» diye sordu Tom. «Çıkıp gideyim mi böyle sipsivri? Cebimde on dolarla?»

Schultz, kımıldamaya başlayan Quayles'a endişeyle bakmaya başladı. Ayağa kalktı ve Tom'a dönerek, «Gel dışarıda konuşalım» dedi. Kapıyı dışarıdan kilitledi.

«Aslında delik deşik olmayı çoktan hak ettin» diye lâfa başladı, «Ama uzun zamandır birlikte çalışıyoruz...» Sinirli sinirli koridoru gözden geçirdi. Cüzdanından para çıkararak, «Al.» dedi. «Bütün param bu kadar. Yüz elli dolar. Benim arabayı al. Aşağıda anahtarlar üstünde. Renod havaalanında bırak. Arabayı çaldığını söylerim onlara. Ne olursa olsun karınla temas kurma. Onun peşinde olacaklar. Onu arar, senin kaçtığını ve senden haber beklememesini söylerim. İzini kaybettirmeye bak.

Sana git bu memleketten derken şaka etmiyorum. Zaten hayatının iki paralık değeri yok Amerika'da.» Dikişli kaşlarını çatarak düşünmeye başladı, «En emin yol, bir gemidde iş almaktır. New York'a varınca Aegean adlı otele git doğru Batı'da 18. caddedir. Hep Yunanlı denizciler kalır orada. Müdürü bul. Rumca uzun bir adı vardır, ama herkes Pappy der ona, yabancı şileplerle iş yapar. Benim gönderdiğimi ve derhal bu ülkeden dışarı çıkman gerektiğini söyle. Bir şey sormaz. Savaş zamanından kalma minnet borcu vardır bana. Bundan böyle de aklını başına al. Sanma ki, başka isim kullanarak Avrupa'da döğüşmekle bir kaç kuruş para kazanırsın. Bu andan itibaren denizcisin. Anladın mı?»

«Evet» diye cevap verdi Tom.

«Bundan böyle senden hiçbir haber almak istemiyorum. Bunu da anladın mı?»

«Anladım.» Odanın kapısına doğru yürümeye başladı Tom, Schultz koluna yapıştı. «Nereye gidiyorsun kuzum?»

«Pasaportum odada kaldı. İhtiyacım olacak.»

«Nerede?»

«Dolabın üst gözünde.»

«Bekle burada,» dedi Schultz, «Ben alırım.» Kapıyı açarak içeriye girdi. Biraz sonra pasaportla göründü, «Al.» diyerek pasaportu Tom'un eline tutuşturdu. Tom aşağıya indi, kumar masasının yanından geçti, resepsiyoncu meraklı gözlerle bakıyordu ona, ceketinin yakasında kan lekesi vardı çünkü. Caddeye çıktı, Schultz'nin Quayles'in Cadillac'ı arkasında duran arabasına atladı.

BÖLÜM 3

Saat onbirde buluşacaklardı, ancak Jean telefon etmiş bir kaç dakika gecikeceğini bildirmişti. Zaten, onun da bir iki yere telefon etmesi gerekiyordu. Cumartesi sabahıydı. Bütün hafta boyunca telefon edememişti kız kardeşine, çok meşguldü; kendini suçlu hissediyordu bu yüzden. Cenazeden döndüğü günden bu yana haftada enaz iki kere telefon ediyordu Gretchen'e. Ona, Doğu'ya gelmesini ve apartmanında oturmasını teklif etmişti. İhtiyar Calderwood büro merkezini New York'a

taşımayı reddettiğinden, ayda on günden fazla kalamıyordu şehirde. Ama Gretchen, hiç olmazsa bir süre daha, California'da kalmaya karar vermişti. Burke, bir vasiyetname bırakmamış ya da bırakmış olsa bile böyle bir kâğıt parçasının izine rastlanmamıştı. Eski karısı avukatları vasıtasiyle bir takım çirkin hukukî manevraların yanı sıra evi ele geçirmeye, dolayısiyle Gretchen'i evden uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.

Şu an saat sekiz olmalıydı California'da, Gretchen'in sabahları erken kalktığını biliyordu. Santrala kız kardeşinin numarasını verdi, Times'in kahvaltıdan beri kafasını meşgul eden bilmecesini çözmeye devam etti.

Telefon çaldı, ahizeyi aldı, Calderwood arıyordu. Yaşlı, düz ve genizden gelen bir ses. Pazar sabahları kilisede geçen iki saati dışında Cumartesi ve Pazarların pek bir anlamı yoktu ihtiyar için. Her zamanki gibi hiçbir nezaket girişi yapmadan söze başladı Calderwood, «Rudy, bu gece burada olacaksın.»

«Ben böyle düşünmemiştim Bay Calderwood. Hafta sonu burada yapacağım bazı şeyler var, üstelik Pazartesi günkü toplantı da burada ve...»

«Seni mümkün olduğu kadar erken görmek istiyorum Rudy.» dedi Calderwood, huysuzluğu üstündeydi. Yaşlandıkça sabırsız ve sinirli olmaya başlamıştı. Gittikçe artan servetine ve bunu mümkün kılanlara kızıyordu nedense. Ayrıca, her geçen gün önemli meselelerde New York'daki hukukî ve malî danışmanlara daha çok bağlanması onu rahatsız ediyordu.

«Salı sabahı büroda olacağım Bay Calderwood. O güne kadar beklemez mi?»

«Bekleyemez. Ayrıca, seni büroda değil, evde görmek istiyorum. Yarın akşam yemeğinden sonra bekleyeceğim Rudy.»

«Hay hay efendim.»

Telefon, Calderwood veda etmeden kapandı.

Ahizeyi yerine bırakırken kaşlarını çattı. Pazar günü öğleden sonra Jean'la birlikte maça gideceklerdi, bilet almıştı.

Yeniden çaldı telefon, bu kez Gretchen'di karşıdaki. Burke'nin ölümünden bu yana sesinde hissedilir bir değişiklik olmuştu Gretchen'in, ta genç kızlığından beri sesindeki o canlılık, o heyecan uçup gitmişti sanki. Rudolph'un aramasına memnun olmuştu; ama bu, sakat birinin hastanede ziyaretçilerine memnuniyetini ifade etmesine benziyordu. Colin'in evrak-

larını taramakla, başsağlığı mektuplarına cevap yazmakla ve hukukî muameleleri takip etmekle meşgul olduğunu söylüyordu Gretchen. Geçen hafta Rudolph'un kendisine gönderdiği çek'e teşekkür ederek, ev işi çözümlenince ona olan borçlarını ödeyeceğini söyledi.

«Endişelenme,» dedi Rudolph, «Lütfen! Hiçbir borcun yok bana.»

Gretchen bu konunun üstünde daha fazla durmadı, «Aradığına çok memnun oldum» diye devam etti, «Yoksa birazdan ben arayacaktım seni, bir riçam var senden.»

«Buyur» dedi Rudolph. Sonra, «Bir saniye,» diyerek ahizeyi masanın üstüne koydu. Sokak kapısının zili çalmıştı, kalktı, dik tafonun düğmesine bastı; «Bayan Prescott aşağıdalar» diyordu kapıcı.

«Lütfen yukarı çıkarın» dedi Rudolph. Sonra doğru telefona giderek Gretchen'den özür diledi. «Evet ne diyordun?»

«Dün Billy'den mektup aldım» diye devam etti Gretchen, «Mektubun muhtevası pek hoşuma gitmedi. Bir şeyler olduğu anlaşılıyor, ama Billy'i bilirsin hiç bir zaman derdini açmaz. Büyük bir umutsuzluk içinde olduğunu sanıyorum. Acaba bir ara vakit bulup, okula uğrayabilir misin? Bak bakalım derdi ne imiş?»

Biran tereddüt etti Rudolph. Çocuğun kendisini, ona açılacak kadar sevdiğinden emin değildi. Kaş yapayım derken göz çıkarabilirdi. «Elbette giderim» dedi, «Eğer istersen. Ama acaba babası gitse daha doğru olmaz mı?»

«Hayır» diye cevap verdi Gretchen, «Beceriksizin tekidir Willie. Mutlaka mümkün olan en büyük yanlışı yapar.»

Daire kapısı vuruldu, «Bir saniye Gretchen» dedi Rudolph, «Kapıda biri var.» Kapıya koştu, Jean'e «Telefonla konuşuyorum.» diyerek yeniden telefona döndü, «Evet Gretchen'cim!» Kız kardeşinin adını özellikle söylemişti, Jean bir başka kadınla konuştuğunu sanmasın diye. «Ne yapacağımı söyleyeyim sana alıp öğle yemeğine çıkarırım. Ne olduğunu anlamaya çalışırım.»

«Seni rahatsız etmekten hiç hoşlanmıyorum ama mektubu çok karamsardı» dedi Gretchen.

«Büyük bir ihtimalle ciddî bir şey yoktur. Yarışta ikinci olmuş ya da cebir sınavından kırık not almıştır. Bilirsin çocukları!»

«Sanmıyorum, düpedüz umutları kırılmış bir havası var yazdığı mektubun.» Ağlayacak gibiydi Gretchen'in sesi.

«Yarın gece seni ararım. Evde olacak mısın?»

«Evde olacağım.»

Ahizeyi yerine bırakırken kızkardeşini düşündü, dağın tepesinde bir evde tek başına ölü kocasının kâğıtları arasında telefon bekleyecek. Üzüntüyle başını salladı. Yarın düşünürdü kızkardeşini artık. Köşede bir iskemlede oturmuş olan Jean'a baktı gülümseyerek, saçlarını at kuyruğu bağlamıştı her zamanki gibi.

«Öyle bir görünüşün var ki,» dedi Rudolph, «Sana süt ya da Kola-koka ikram etmek geliyor içimden.»

«Madem o kadar bir şeyler ikram etmek istiyorsun, bari bir içki ver. Fazla su koyma.»

Eğildi ve Jean'ı alnından öptü. 'Ah, şu genç kızlar!' diye düşündü Rudolph, su koymak için mutfağa giderken.

Börbin'ını içerken bir yandan da **Times**'dan o günkü resim-heykel sergilerine bakıyordu Jean. Serbest fotoğrafçı olarak çalışıyordu; genellike dergilerden ve katalog yayıncılarından iş alırdı.

«Rahat bir ayakkabı giy» dedi Rudolph'a, «Öğleden sonra oldukça uzun yol yürüyeceğiz.»

«Nereye gidersen, takip ederim seni,» diye cevap verdi Rudolph.

Tam çıkacakları sırada telefon çalmaya başladı yeniden. «Bırak çalsın» dedi Rudolph, «Biz çıkalım.»

«Ne demek?» diye sordu Jean, «Telefon çalarken cevap vermeden çıkıp gidebilecek misin?»

«Elbette!»

«Ben hiçbir zaman yapamam bunu» dedi Jean, «Çok sevindirici bir haber olabilir.»

«Şimdiye kadar telefonda hiç sevindirici haber almadım» diye cevap verdi Rudolph, «Haydi çıkalım!»

«Lütfen cevap ver telefona, yoksa bütün gün rahatsız olurum,» diye ısrar etti Jean.

«Hayır olmam.»

«O halde ben olurum. Ben cevap vereyim.» Telefona doğru yürümeye başladı.

«Tamam, tamam,» diye atıldı Rudolph ve ahizeyi aldı.

Annesi Whitby'den arıyordu. «Rudolph» deyişinden anlamıştı sevindirici bir haber olmadığını.

«Tatiline müdahale etmek istemem ama,» diye başladı söze, her nedense New York'da oğlunun zevk âlemi içinde yaşadığını düşünürdü. «Kaloriferler söndü, bu cereyanlı yerde oturuyorum.» Üç yıl önce, şehrin eteklerinde onsekizinci yüzyıl çiftliklerine benzeyen alçak tavanlı güzel bir yer almıştı Rudolph. Annesi buradan yıkık, dökük ya da cereyanlı bir yer diye söz ederdi.

«Martha'nın bir faydası olmuyor mu?» diye sordu Rudolph. Martha gece yatısına kalan hizmetci kadının adıydı. Evi temizliyor, alış veriş yapıyor, yemek pişiriyor ve annesine bakıyordu. Bu işin karşılığında kadına çok az bir para verdiğinin farkındaydı.

«Martha mı?» diye haykırdı annesi, «Onu şu an kovmak fikrindeyim.»

«Anne!...»

«Git kazana bak dedim, düpedüz itiraz etti bana.» Yarım oktav yükselmişti sesi. «Bodrumdan korkuyormuş. Üstüne bir şeyler giy demez mi! Elbette sen bu kadar yüz verirsen, bana kazak giymemi tavsiye eder. Hiç şüphen olmasın! Yemeklerimizle karnını tıkabasa doyuruyor, öyle şişman ki Kuzey Kutbunda bile üşümez domuz karı. Yemek yemek için bir gün eve dönersen demek istiyorum, lütfen bir iki kelime konuş onunla, yalvarırım!»

«Yarın öğleden sonra evde olacağım, konuşurum.» Jean'in kötü kötü kendisine baktığının farkındaydı. Jean, Batı'da bir yerde yaşayan anne ve babasını iki yıldır görmüyordu. «Bu arada anne» diye devam etti Rudolph, «Büroya telefon et, Brad'i bul, bu gün nöbetçi o. Benim eve bir usta göndermesini istediğimi söyle.»

«Huysuz kocakarı diyecek benim için.»

«Hiç bir şey demez. Sen dediğim gibi yap lütfen.»

«Bir bilsen burası ne kadar soğuk. Pencerenin altından

giren rüzgârın uğultusu yeter. Bir türlü anlayamıyorum neden herkes gibi biz de yeni bir apartmanda oturmuyoruz?»

«Martha'ya oturma odasındaki şömineyi yakmasını söyle. Kapıyı da kapat. Kaloriferler tamir edilene kadar ısınırsın böylece.»

«Martha'ya bir şey söylemek ha! Bakalım sözümü dinlerse. Yarın akşam yemeğine gelecek misin eve?»

«Korkarım hayır.» diye cevap verdi Rudolph, «Calderwood'a gitmem gerekiyor.» Yalan da değildi hani. Gerçi Calderwood birlikte yemek yemeyecekti ama, yine de görmeye gidecekti onu, ama annesiyle birlikte olmak istemiyordu akşam yemeğinde.

«Calderwood, Calderwood!» dedi annesi, «Adını duymaktan bıktım bu adamın. Zaman zaman bir daha bu ismi duyarsam bağıracakmışım gibi geliyor.»

«Artık gitmem gerekiyor anne. Beni bekleyen biri var burada.»

Telefonu kapatırken annesinin ağlamaya başladığını duydu. «Neden sanki şu yaşlı kadınlar kendi başlarına sesizce ölüvermezler?» dedi Jean'a dönerek, «Eskimolar bunu daha iyi yapıyorlar. Haydi bir başkası aramadan çıkalım buradan.»

Kendi başına buyruk bir kızdı Jean. Oturduğu yeri henüz görmemişti Rudolph. Ya Rudolph'un apartmanında, ya da şehirdeki barlardan birinde buluşurlardı. Nedenini açıklamıyordu ona. Genç olmasına rağmen, kendine güveni vardı. Çalışma biçimi oldukça profesyoneldi. İlk tanıştıklarında utangaç sanmıştı onu, oysa yatakta hiç de öyle değildi. Rudolph'un Whitby'deki işinden dolayı sık sık görüşemediklerinden hiç yakınmazdı. Bundan asıl yakınan Rudolph oluyordu; bu yüzden şehirde gereksiz işler çıkarıyor, lüzumsuz iş randevuları veriyordu.

Sevgilisine bütün ayrıntılarıyla hayatını anlatan kızlardan değildi Jean. Çok az şey biliyordu onun hakkında. Batı'dan gelmişti New York'a; ailesiyle arası açıktı. Ailenin galiba ilâç işleriyle ilgili firmasında çalışan bir ağabeyi vardı. Yirmi yaşında bitirmişti üniversiteyi. Sosyoloji bölümünden mezundu. Ta çocukluğundan beri fotoğrafçılığa karşı ilgi duyardı. Bir şeyler yapabilmek için New York'a gelmesi gerekiyordu, bu nedenle gelmişti şehre, Cartier - Btesson, Penn, Capa, Duncan ve Klein'in çalışmalarını seviyordu. Ünlü fotoğrafçılar arasında kadın

isimleri için de yer vardı belki bir gün onun ismi de listede yer alacaktı.

Başka erkeklerle de dolaşmıştı.

New Yorlk **Times**'in bilmecesini Rudolph'dan daha çabuk çözüyordu. Sadece bir elyazısı vardı. Rudolph'un anlamadığı yeni ressamların eserlerini seviyordu. «Devamlı bak,» derdi Rudolph'a, «Bir gün aniden bir kapı açılır, bütün engeleri aşarsın.»

Hiç kimseye gitmez, acıklı filmlerde ağlamazdı. Hiçbir arkadaşıyla tanıştırmamıştı Rudolph'u. Johnny Heath hiç etkilemiyordu onu.

«Seni seviyorum.» dedi Rudolph. Yatakta yan yana yatıyorlardı, eli Jean'ın göğsü üstündeydi. Çarşafı boğazlarına kadar çekmişti ikisi de. Saat akşam üstü yediydi. İçerisi karanlıktı. Yirmi tane sergi dolaşmışlardı. Hiçbir engeli aşamamıştı Rudolph. Küçük bir Italyan lokantasında öğle yemeği yemişlerdi. Yemekte Jean'e onu ertesi gün maça götüremeyeceğini söylemişti, nedenini de anlatarak. Rahatsız olmamıştı Jean. Ona biletleri verdi Rudolph, bir erkek arkadaşıyla gideceğini söyledi Jean. Büyük bir iştahla yedi yemeğini.

Eve döndüklerinde ikisi de üşümüşlerdi, öğle sonrası birden soğuk çıkmıştı; Rudolph içine rom katılmış sıcak çay hazırlamıştı.

Jean, makosenlerini bir yana fırlatarak, yere oturmuş ve «Keşke şömine olsaydı burada.» demişti.

«Bundan sonra kiralayacağım yerde olur,» diye cevap vermişti Rudolph. Öpüştüklerinde ikisi de rom kokuyordu. Acelesiz, eksiksiz seviştiler. «İşte kış günleri, Cumartesi öğle sonraları böyle olmalı New York'da.» dedi Jean, sessizce yatağa uzanırken, «Sanat, rom ve aşk.»

Rudolph güldü daha sıkı bir şekilde sarıldı kıza. Kadınsız geçen yıllarına üzüldü. Ama belki de üzülmemesi gerekirdi, belki de kadınsız geçen o yıllardan sonra hazırdı Jean için.

«Seni seviyorum» dedi, «Seninle evlenmek istiyorum.»

Bir süre sessiz yattı Jean, sonra çarşafı bir yana fırlatarak yataktan kalktı ve sessizce giyinmeye başladı.

'Her şeyi mahvettim' diye düşündü Rudolph, «Ne oldu?»

«Bu benim hiçbir zaman çıplak olarak tartışmadığım bir konudur.» diye ciddî cevap verdi Jean.

Yeniden güldü Rudolph, ama mutlu değildi. Bu konuyu kaç

kere, kimlerle tartışmıştı acaba? Şimdiye kadar hiç kıskançlık duymamıştı. Kâr getirmeyen bir duyguydu kıskançlık.

Odanın duvarına vuran ince gölgeyi seyretti, giysilerin hışırtısını duyuyordu. Oturma odasına geçti Jean. Kötü işaret mi? Acaba arkasından gitmese, olduğu yerde kalsa daha mı iyi olurdu? Ne 'Seni seviyorum,' ne de, 'seninle evlenmek istiyorum,' demeyi planlamamıştı önceden.

Yataktan fırladı, aceleyle giyindi. İçeride radyoyu karıştırıyordu Jean. 'Seni seviyorum,' dese hiçbir zaman inanamayacağınız bir sesi vardı spikerin.

Yüzünü ona dönmeden, «Bir içki istiyorum,» dedi.

Börbın hazırladı Rudolph, erkek gibi içiyordu Jean. Hangi âşığı böyle içmeyi öğretti ona?

Kızın önünde dikilerek, «Evet?» diye sordu Rudolph. Ceketini giymemişti, ayakları çıplaktı. Kısa kollu gömlek ve çıplak ayakla, tam böyle bir durumu tartışacak gibi giyinmişti doğrusu.

«Saçın karmakarışık,» dedi Jean, «Saçın karışıkken daha güzel oluyorsun.»

«Belki kullandığım lisan karışık» dedi Rudolph, «Belki ne dediğimi anlamadın yatak odasında?»

Radyoyu kapatarak, «Anladım» dedi Jean, «Benimle evlenmek istiyorsun.»

«Evet.»

«Hadi sinemaya gidelim,» dedi Jean. «Köşedeki sinemaya. Görmek istediğim bir film oynuyor.»

«Benimle eğlenme!»

«Yarın gece bitiyor ve yarın gece sen burada değilsin.»

«Sana bir soru sordum.»

«Ne! İltifat mı yapıyorsun bana?»

«Hayır.»

«İltifatını yaptın, hadi şimdi sinemaya gidelim..» Bunu söylerken yerinden kalkmamıştı Jean. Yarı karanlıkta, kırılacak bir şeymiş gibi öyle oturuyordu sessiz. Onu süzmeye başladı Rudolph. Yatakta söyledikleri birden ağzından çıkmış sözler değildi. Gerçek bir ihtiyacın ifadesiydi.

«Eğer hayır dersen kırılacağım.»

«Gerçekten inanıyor musun bu dediklerine?» İki eli arasında döndürdüğü içki bardağına bakıyordu.

«Evet.»

«Gerçeği söyle.»

Gülme sırası Jean'a gelmişti, «Hiç olmazsa dürüst bir koca olursun,» dedi.

«Evet seni bekliyorum?» Eliyle çenesini kaldırarak gözlerine bakmaya başladı. Soluk küçük yüzünde, gözlerinde şüphe ve korku vardı.

«Şehire geldiğinde telefon et bana,» dedi.

«Bu cevap değil.»

«Bir bakıma cevap, düşünmek için zaman istiyorum senden.»

«Neden?»

«Çünkü hoşuma gitmeyen bir şey yaptım da ondan.»

«Ne yaptın?» Gerçekten bilmek isteyip istemediğini bilmiyordu Rudolph.

«Çakışma durumu» diyerek devam etti Jean. «Bir kadın hastalığıdır bu. Seninle tanıştığımda hiç yapamayacağımı sandığım bir şey yaptım. İki erkekle birden yatıyorum. Üstelik o da benimle evlenmek istiyor.»

Rudolph, acı acı, «Şanslı kız,» dedi. «Yoksa odayı paylaştığın kız arkadaşın o mu?»

«Hayır,» diye cevap verdi Jean, «Sahici kız odayı paylaştığım. Görmek istersen tanıştırırım seni.»

«Bu nedenden ötürü oturduğun eve gelmemi istemiyorsun, çünkü o da orada.»

«Hayır orada değil.»

«Ama oradaydı.» Rudolph şaşkınlık içinde çok kırıldığını, üzüldüğünü gördü, işin kötüsü yarayı kendisi deşmişti.

«Senin en çekici yönlerinden biri.» diye devam etti Jean. «Kendinden son derece emin olmandı. Ama eğer aşk çekiciliğini yok edecekse unut sevmeyi.»

«Ne Allahın belâsı bir gün?» dedi Rudolph.

«Hislerini iyi ifade ediyorsun,» diyerek ayağa kalktı Jean. «Anladığım kadarıyla sinemaya gitmiyoruz bu gece.»

Kızın giyinişini seyretti Rudolph, eğer böyle çıkıp giderse bir daha onu görmemesi gerekirdi. Ona doğru giderek, sarıldı ve öptü.

«Yanılıyorsun,» dedi, «Sinemaya gideceğiz bu gece.»

Titrek ve ürkek bir biçimde gülümsedi Jean, sanki bunun için büyük bir çaba harcaması gerekiyordu. «Çabuk hazırlanırsan iyi edersin» dedi Rudolph'a, «Filmin başını kaçırmaktan nefret ederim.»

Yatak odasına giderek, saçlarını taradı, kravat taktı, ayakkabılarını giydi. Darmadağın olmuş yatağa baktı şöyle bir, savaş meydanına benziyordu şimdi. Odaya girdiğinde Jean'in kamerasını omuzuna asmış olduğunu gördü, bıraktırmak istedi ama başaramadı.

«Yeteri kadar kaldım burada,» dedi Jean, «Bir cumartesi için.»

Ertesi sabah erkenden yola koyuldu, Billy'nin okuluna gidiyordu.

Okula telefon ederek, Billy'e saat yarımda onu yemeğe çıkarmak üzere orada olacağını ve kendisini beklemesini bildiren bir mesaj bırakmıştı. Umduğundan daha erken vardı okula. Ana binanın önünde arabadan indi, ne yapacağını bilemeden etrafına bakınmaya başladı; nasıl bulacaktı Billy'i? Bir süre sonra yüz metre kadar ilerideki kiliseden genç erkek sesleri duydu «Onword Christian Soldiers»ı söylüyorlardı.

Merdivenlerin önünde bir Lincoln Cootinental durdu. Zengin aile çocuklarının okuluydu burası. Amerika'nın gelecekteki yöneticileri. Kendisinin Chevrolet'si vardı. «Acaba okul çaylarına motosikletle gitsem ne derler?» diye düşündü. Arabadan, sırtında pahalı bir pardesü, önemli kılıklı bir adam çıktı, kadın arabanın içinde bekliyordu. Anne ve babalar. Amerika'nın gelecekteki yöneticilerine hafta sonu ziyaretine geliyorlardı. Adamın davranışlarından en azından bir şirketin başkanı olduğu anlaşılıyordu. Artık insanın tipinden ve davranışlarından mesleğini tahmin etmeyi öğrenmişti Rudolph.

«Günaydın efendim,» dedi adama, bilinen iş hayatı diliyle, «Acaba Sillitoe Salonunun nerede olduğunu biliyor musunuz?»

Adam gülümseyerek ve ağzında enaz beş bin dolarlık değerindeki zarif dişçilik hünerini göstererek, «Günaydın! Günaydın!» dedi. «Elbette biliyorum, göstereyim. Benim oğlan da geçen yıl oradaydı. En iyi binadır. İşte karşıda» dedi eliyle işaret ederek. Elli metre kadar ötedeydi bina. «İsterseniz arabayla da gidebilirsiniz, bu yolu takip ederek dönün.»

«Teşekkür ederim.»

Rudolph arabasına binerek binaya gitti, dört yaşlarında blucinli bir kız çocuğu dağınık dinlenme salonunda üç tekerlekli bisikletiyle dolaşıyordu. Şaşırmıştı Rudolph, erkek yatılı okulunda dört yaşında bir kızla karşılaşacağı aklına gelmemişti hiç.

Oda kapısı açıldı, pantolonlu, güler yüzlü, tombulca genç bir hanım görüldü. Havlayan iri köpeğe «Dur Boney!» diye ihtar ettikten sonra Rudolph'a dönerek «Zararsızdır,» dedi.

Rudolph, kadının burada ne aradığını da anlamamıştı bir türlü.

Kadın azgın azgın kuyruğunu sallayan köpeği tutmak için tasmasından çekerek, «Okulda oğlunuz mu var?» diye sordu Rudolph'a.

«Hayır,» diye cevap verdi Rudolph. «Billy Abbot'ın dayısıyım. Sabah telefon etmiştim.»

Kadının güler yüzlü çehresinde garip bir ifade belirdi birden. İlgi mi — şüphe mi — yoksa ferahlama mı? «A, evet,» dedi kadın, «Sizi bekliyor, müdür yardımcısının eşiyim, adım Mollie Fairweather.»

Kız çocuğu, köpek hepsi anlaşılıyordu şimdi. «Billy'in başına ne gelmiş olursa olsun bu genç, güler yüzlü, sağlıklı kadının suçu olamaz,» diye düşündü Rudolph.

«Çocuklar kiliseden neredeyse dönerler!» diye devam etti Bayan Fairweather. «İçeride beklemek, bir şeyler içmek istemez miydiniz?»

Rudolph, «Rahatsız etmeyeyim» dedi, ancak bayan Fairweather'in ısrarı karşısında direnmedi.

Geniş ve rahat bir odaydı. Biraz aşınmıştı eşyalar, etraf kitap doluydu. «Kocam kilisede» diye açıkladı Bayan Fairweather, «Ama, biraz sek vermutumuz olacak sanıyorum.» İçerideki odadan bir çocuk ağlaması duyuldu. «Bizim bir numara çağırıyor.» dedi kadın. Aceleyle Rudolph'a içkisini vererek, «Özür dilerim,» dedi ve öteki odaya geçti. Kadının içeriye girmesiyle birlikte çocuğun ağlama sesi de kesildi. Saçlarını düzelterek geri geldi az sonra kendine de içki koydu. «Rahatsız olmayın oturun lütfen.»

Garip bir sessizlik oldu aralarında.

«Yakışıklı, terbiyeli, bir çocuktur Billy» diyerek sessiziği

bozdu Bayan Fairweather. «Bazen öyle yaramaz ve huysuz çocuklara çatıyoruz ki... Bay?»

«Jordach,» diye cevap verdi Rudolph.

«Bu bakımdan terbiyeli çocukları çok takdir ederiz,» İçkisinden bir yudum aldı. Rudolph, Bay Fairweather'in şanslı bir adam olduğunu düşündü.

«Annesi biraz endişeli Billy hakkında,» dedi.

«Öyle mi?» Çok çabuk tepki göstermişti kadın. Gretchen, bir şeyler sezinledim derken pek haksız değildi galiba.

«Geçen hafta içinde ondan bir mektup almış. Dediğine bakılırsa, ama elbette anneler meseleyi olduğundan biraz da büyütürler, mektup çocuğun bir umutsuzluk içinde olduğu izlemini uyandırıyormuş» Görevini bu anlayışlı, iyi kalpli kadına açıklamakta şüphesiz hiç bir sakınca olamazdı. «Umutsuz kelimesi bana biraz fazla sert göründü. Yine de bir yardımım dokunup dokunamayacağını öğrenmeye geldim. Annesi California'da...» Nedense utanç duydu birden söyleyeceklerinden, «ikinci evliliği.»

«Pek alışılmamış bir şey değil bu.» diye cevap verdi Bayan Fairweather. Sonra gülerek, «California'lı anne ve babaları kastetmiyorum elbette, ikinci evliliklerden söz ediyorum.»

«Bir kaç ay önce kocası öldü.» dedi Rudolph.

«O! Öyle mi? Başınız sağ olsun! Belki de Billy bu yüzden...» Cümlesini bitirmedi.

«Özel olarak farkına vardığınız bir şey mi var?»

Kadın rahatsız olmuş bir davranışla saçlarını geriye iterek, «Bu konuyu kocamla konuşsanız galiba daha iyi olur. Daha çok onun konusuna giriyor da.»

«Kocanızın izin vermeyeceği bir şey söylemeyeceğinize eminim,» diye ısrar etti Rudolph.

Bayan Fairweather, «İçkinizi tazeleyeyim,» diyerek Rudolph'un bardağını yeniden doldurdu.

«Acaba aldığı notlar yüzünden mi?» diye sordu Rudolph. «Yoksa herhangi bir nedenden ötürü kendisini hırpalayan biri mi var?»

«Hayır, notları iyi, derslere gayet iyi ayak uyduruyor. Hırpalama işine gelince, burada öyle şeyler olmaz.» Omuz silkerek: «Bilmeceli bir hali var. Bu sorunu kocamla defalarca tartıştık, ondan ses almaya çalıştık, başaramadık. Soğuk ve uzak.

Kimseyle ilişkisi yok. Ne diğer çocuklarla, ne de öğretmenleriyle. Oda arkadaşı bir başka yere taşınmak istedi...»

«Kavga mı etmişler?»

«Hayır, oda arkadaşı Billy'in kendisiyle hiç konuşmadığını söylüyor. Hiç bir konuda. Odanın düzgün tutulmasında payına düşeni kapıyor, zamanında dersini çalışıyor, yemeğini yiyor, ama kendisine ne sorulursa sorulsun ya evet ya da hayırlı cevap veriyor. Fiziki bakımdan güçlü bir çocuk olmakla birlikte, hiçbir oyuna katılmaz. Ayağına gelen topa şöyle bir vurduğu bile olmuyor. Cumartesileri başka okullarla spor karşılaşmaları olduğunda, bütün okul sahada iken o odasında kitap okumayı tercih ediyor.» Kadının sesinden, güçlükle karşılaştıkları anlaşılıyordu.

Bayan Fairweather, «Eğer yaşı büyük olsaydı Bay Jordach.» diye devam etti. «Melânkolik olduğunu söylerdim. Biliyorum, bu dediklerimin pek bir yararı yok...» Özür dilercesine gülümsedi, «Teşhir değil, tasvir bunlar. Ama kocam ve ben şimdiye dek bundan öteye bir şey düşünemedik. Ama eğer siz bir şeyler bulabilirseniz, yani okulun yapabileceği bir çare bulursanız, son derece memnun kalırız.»

Kilisenin çanları çalmaya başlamıştı, Rudolph kapıdan çıkan çocukları gördü. «Acaba bana Billy'in odasının nerede olduğunu söyleyebilir miydiniz? Onu odasında beklersem daha iyi olur.» Belki, Billy'le karşılaşmadan önce onu daha iyi anlayabilmek, için, bazı ip uçları yakalayabilirdi.

«Üçüncü katta. Koridorun sonunda soldaki oda.»

Rudolph, kadına teşekkür ederek ayrıldı.

Billy'nin oda kapısı diğer bütün odalar gibi açık duruyordu. Oda sanki görünmez bir duvarla ikiye bölünmüştü. Yataklardan birinin örtüsü buruş buruş, üstü plâk ve resim doluydu. Yatağın yanında yere bir sürü kitap yığılmıştı. Duvarlarda dergilerden kesilmiş artist ve aktör resimleri vardı. Oysa, odanın diğer bölümünde yatak gayet düzgün yapılmıştı, kırışıksız. Duvarlarda hiç bir şey asılı değildi. Sadece yatağın başucunda Gretchen ve Burke'nin ayrı ayrı çekilmiş küçük fotoğrafları duruyordu. Willie Abbott'un resmi yoktu görünürlerde.

Masanın üstünde açık ve ters döndürülmüş bir kitap duruyordu, eğildi baktı Rudolph; Camus'nun **Veba**'sı. On dört ya-

şındaki çocuk için biraz garip bir seçim, üstelik onu hiç de melânkoliden kurtaracak bir kitap değil.

Odadan içi sıkıldı, nedense Billy'in oda arkadaşıyla tanışmak istemedi, aşağıya indi.

Uzakta Billy'i gördü. Tek başına yürüyordu. Başı dik, normal bir yürüyüşü vardı, mahçup, korkak bir hali yoktu. Rudolph o yaşlarda kendisinin nasıl, dimdik ve suda kayar gibi yürümeye, arkadaşlarından daha yaşlı ve olgun görünmeye çalıştığını hatırladı. Yine de böyle yürüyordu, ama artık alışkanlık halini almıştı bu, bilinçli bir şey değildi.

Binanın önüne gelince «Merhaba Rudy!» dedi Billy, gülümsemeden. «Ziyaretime geldiğin için teşekkür ederim.»

El sıkıştılar. Yüzü çocuksu değildi, ancak hâlâ traş olması gerekmiyordu. Sesi de kalınlaşmıştı.

«Bu gece Whitby'de olmam gerekiyordu» dedi Rudolph. «Nasılsa yola gidecekken bir uğrayayım, birlikte yemeğe çıkalım dedim.»

Billy dikkatle süzdü Rudolph'u, bunun gelişigüzel bir ziyaret olmadığını anladığına emindi.

«Bu dolaylarda iyi bir lokanta var mı?» diye sordu Rudolph. «Açlıktan ölüyorum.»

«Bir keresinde babamla bir yere gitmiştik. Fena değildi. Son geldiğinde.»

«Ne zaman geldi ki?»

«Bir ay önce. Geçen hafta da gelecekti, ama mektupta arabasını ödünç alacağı arkadaşının son dakikada bir işi çıktığı için gelemeyeceğini yazıyordu.»

«Acaba,» diye düşündü Rudolph. «Willie Abbott'un resmi masadan bu nedenle mi kalktı?»

«Ayrılmadan önce odana çıkman, ya da dayınla birlikte yemeğe gideceğini haber vermen gerekmiyor mu?»

«Hayır.»

Eirden, deminden beri yanlarından güle oynaya, birbirleriyle şakalaşarak geçen çocuklardan hiç biriyle selâmlaşmadığını farketti Billy'nin.

Galiba korktuğu kadar vardı Gretchen'in, belki de daha beterdi durum.

Kolunu çocuğun omzuna attı, hiç bir tepki gelmedi Billy'den. «Haydi gidelim!» dedi. «Yolu gösterirsin bana.»

Billy, tabağındaki bifteği keserken, «Geçen hafta arkadaşının neden babama arabasını ödünç vermediğini biliyorum,» diyordu. «Yemekten sonra arabayı park etmek için geri giderken ağaca bindirdi, arka çamurluğu ezdi. Yemekten önce üç martini, yemekte bir şişe şarap ve yemekten sonra da iki bardak konyak içmişti.»

Eleştirici gençlik, Rudolph, sudan başka bir şey içmediğine memnundu şu anda.

«Belki de canı sıkkındı bir şeye,» dedi. Baba oğul arasındaki sevgi bağlarını çözmeye gelmemişti buraya.

«Tahmin ederim. Çoğu zaman canı sıkkındır zaten,» diye cevap vererek, yemeğe devam etti Billy. Ötede bir masada beş, altı çocuk bir adamla ve kadınla birlikte yemek yiyorlardı. İşte ana baba ziyaretinden arkadaşlarını da yararlandıran bir öğrenci!

Aradaki uzun sessizliği bozmak için, «Okulda yemekler nasıl?» diye sordu.

«İyi.»

«Çocuklar nasıl?»

«Onlar da iyi. Yok pek o kadar iyi değil. Çoğu babasının ne kadar önemli adam olduğunu, Başkanla nasıl yemek yediğini, ülkeyi nasıl yönettiğini, yazları nasıl Newport'a gittiklerini, çiftliklerindeki atları ve kız kardeşinin yirmi beş bin dolara çıkan tanışma partisinden sözeder.»

«Bu gibi konuşmalarda sen ne diyorsun?»

«Susuyorum. Ne diyebilirim ki? Babam tek başına tek bir odada yaşıyor, iki yıl içinde üç kere işten kovuldu. Bunu mu anlatayım? Yoksa öğle yemeklerinden sonra araba kullanırken ortaya çıkan büyük marifetlerini mi?» Bütün bunları insanı hayrette bırakacak kadar soğukkanlı ve ağırbaşlı bir biçimde söylemişti Billy.

«Üvey baban için ne düşünüyorsun?»

«Ne düşüneyim istiyorsun? Öldü. Ölmeden önce de onu okulda tanıyan altıdan fazla çocuk yoktu. Çocuklar film rejisörlerinin ya da bu gibi meslek sahiplerinin bir çeşit manyak olduğunu düşünürler.»

«Ya öğretmenlerin hakkında ne düşünüyorsun?» Hiç olmazsa onayladığı bir şey olsun istiyordu Rudolph.

Billy, kızarmış patatesinin üstüne biraz daha tereyağı ala-

rak, «Hiç biriyle ilişkim yok,» diye cevap verdi. «Bana verilen görevi yaparım sadece.»

«Nen var Billy?» Artık doğrudan meseleye girmenin zamanı gelmişti. Dolaysız biçimde davranacak kadar tanımıyordu çocuğu.

Billy, dayısına meydan okurcasına bakarak, «Buraya gelmeni annem istedi değil mi?» diye sordu.

«Eğer bilmen gerekiyorsa, evet.»

«Onu endişelendirdiğim için üzgünüm,» dedi Billy, «O mektubu yazmamam gerekirdi.»

«Elbette yazman gerekirdi. Nen var Billy?»

«Bilmiyorum» diye cevap verdi Billy. Yemeği bırakmış, sesini kontrol etmeye çalışıyordu şimdi.

«Her şey berbat! Bir süre daha burada kalırsam ölecekmişim gibi geliyor bana.»

«O ne demek? Öleceğin falan yok!» diye sertçe çıkıştı Rudolph.

«Yok tabii, ama öyle hissediyorum.» Bir an sinirli ve çocuksu göründü. «Bir şeyin gerçekten olması ayrı şey, onun hissedilmesi ayrı şeydir. Duygular gerçek değil mi?»

«Evet öyle» diye onayladı Rudolph, «Hadi anlat!»

«Burası bana göre bir yer değil,» diye devam etti Billy. «Burada eğitim görüp, bu çocuklar için düşünülen mesleklerden birine atılmayı istemiyorum. Görüyorum işte babalarını! Çoğu yirmibeş yıl önce aynı okulu bitirmiş. Tıpkı çocukları gibi onlar da, sadece yaşlı tabii. Başkana memleket sorunlarında öğüt veriyorlar ama, Colin Burke'nin büyük bir adam olduğundan ve öldüğünden haberi yok hiç birinin. Benim yerim değil burası Rudy. Babamın yeri de burası değil. Colin Burke de böyle bir yerde olamazdı. Eğer beni dört yıl daha burada tutarlarsa kendilerine benzetirler, istemiyorum bunu. Bilmiyorum...» Umutsuzca başını sallarken saçları tıpkı babası gibi alnına döküldü. «Korkarım, saçmaladığımı sanıyorsun. Ya da ev özlemi çeken, bu yüzden sızlanan bir çocuk sanıyorsun.»

«Hiç de böyle düşünmüyorum Billy. Gerçi haklı olup olmadığını bilemem ama, meseleyi çok güzel ortaya koydun.» Evini özlemek diye geçirdi içinden. Peki ama hangi evi?

«Kiliseye gitmek zorunlu,» diye devam etti Billy. «Haftada birkaç kez beni hıristiyan olduğuma inandırmaya çalışıyorlar.

Ben Hıristiyan değilim, annem değil, babam değil, Colin de değildi. peki bütün bunların bedelini neden ben ödeyeyim?

«Ya para işi?» diye alçak sesle sordu Billy, yanlarından bayan garson geçiyordu. «Şimdi Colin öldüğüne göre para nereden gelecek?»

«Bu konuda endişelenme; annene bu işi üstleneceğimi söyledim.»

Kötü kötü baktı Rudolph'a, sanki ona karşı bir komployа giriştiğini öğrenmişti az önce. «Bu parayı kabul edecek kadar sevmiyorum seni dayı,» dedi.

Sarsılmıştı Rudolph, yine de soğukkanlı konuşmayı başardı. Ne de olsa daha on dört yaşında bir çocuktu Billy. «Neden yeteri kadar sevmiyorsun beni?»

«Çünkü sen tam buranın adamısın. İlerde oğlunu buraya gönder.»

«Bu konuda bir şey söylemeyeceğim,» dedi Rudolph.

«Bunu söylediğim için üzgünüm ama gerçek bu.» Gözleri dolu dolu olmuştu Billy Abbott'un.

«Bunu söylediğin için seni beğeniyorum,» dedi Rudolph. «Çocuklar genellikle senin yaşında zengin dayılarına karşı duygularını gizlemeyi tercih ederler.»

«Annem ta kıtanın bir ucunda yalnız başına devamlı ağlarken ben ne yapıyorum burada?» diye aceleyle devam etti Billy. «Colin gibi biri öldü. Ben burada saçma bir futbol maçında çığlıklar atacağım, ya da kilisede İsa'nın bizi kurtardığı hikâyesini dinleyeceğim.» Yanaklarından aşağıya yuvarlanan göz yaşlarını silerek. «Bak sana söyleyeyim, eğer beni almazsan kaçacağım. Ve bir yolunu bulup annemin yanına döneceğim, ona yardımcı olmaya çalışacağım.»

«Tamam» dedi Rudolph.

Billy başını salladı, mendiliyle göz yaşlarını silerek, mendilini cebine koydu.

«Haydi şimdi yemeğimizi bitirelim» dedi Rudolph. Başka bir şey yemedi kendisi. Billy'in tabağını temizleyişini seyretti..

Yemekten sonra okula dönerlerken, «Okula varınca doğru odana çık, eşyalarını topla, bavulunu hazırla. Sonra aşağıda beni arabada bekle,» dedi Rudolph.

Billy'in Pazar günü kilise töreni kıyafetiyle binaya girişini seyretti. Arka sahada oynanan bir futbol karşılaşmasının he-

yecanlı sesleri geliyordu. Kendi yaşındakilerin oynadıkları ve Billy'nin katıdığı yüzlerce oyundan biri.

Dinlenme salonu çocuklarla doluydu.

Kapıyı, uzun boylu, hafif kambur duruşlu, saçları alnına dökük, sıhhatli görünen güler yüzlü bir adam açtı. Her tarafı erkek çocuk dolu böyle bir evde yaşaması için insanın sinirlerinin çelikten olması gerekliydi.

«Bay Fairweather mi?»

«Evet,» dost ve sıcak.

«Rahatsız ettiğim için özür dilerim. Biraz konuşabilir miyiz? Billy Abbott'un dayısıyım..»

«A, evet!» dedi Fairweather. Elini uzatarak, «Karım yemekten önce kendisiyle konuştuğunuzu söyledi. İçeri buyurmaz mıydınız?» Kitaplarla dolu bir koridordan geçerek yine kitap dolu bir salona girdiler.

Bayan Fairweather bir koltukta oturmuş kahvesini içiyordu; çocuk annesinin dizlerine yaslanmış, resimli bir kitabın sayfalarını çevirmekle meşguldü; köpek bir köşede yayılmış uyuyordu. Bayan Fairweather, Rudolph'u görünce, gülümsedi ve kahve bardağını kaldırarak selâmladı.

Rudolph, kıskançlığının farkına vararak; «Bu derece **mutlu** olamazlar,» dedi içinden.

«Buyurun oturun» dedi Fairweather, «Bir kahve alır mıydınız?»

«Hayır teşekkür ederim. Az önce içtim.»

Fairweather, karısının yanındaki koltuğa gömüldü. Ayağındaki tenis ayakkabıları ve sırtındaki yün gömlekle Pazarın tadını çıkarıyordu anlaşılan. «Billy'le konuştunuz mu?» diye sordu. Konuşmasında Güney şivesinin kalıntısı belli oluyordu.

«Konuştuk,» dedi Rudolph, «Ama ne dereceye kadar iyi bir konuşma olduğunu bilemiyorum. Billy'i, hiç olmazsa bir süre almak istiyorum Bay Fairweather. Bunun kesinlikle gerekli olduğunu sanıyorum.»

Karı koca bakıştılar.

«Durum bu kadar kötü mü?»

«Oldukça.»

«Elimizden geleni yaptık biz,» dedi Fairweather, özür diler bir havası yoktu.

«Anlıyorum,» diye devam etti Rudolph, «Yalnız Billy biraz değişik bir çocuk, üstelik son zamanlarda başına gelen olaylar sarstı onu..» Acaba Colin Burke adını hiç duymuş muydu Bay Fairweather? Göçen bir yetenek. «Daha fazla üstüne varmanın gereği yok. Bu yaştaki bir çocuğun öne süreceği sebepler fantazi olabilir, ama hiç kuşkusuz bir takım şeyler hissettiği de bir gerçek.»

«Demek Billy'i almak istiyorsunuz?»

«Evet.»

«Ne zaman?»

«On dakikaya kadar.»

«Bu kadar çabuk mu?» diye lâfa karıştı Bayan Fairweather.

«Ne kadar bir süre için almayı düşünüyorsunuz?» diye sakin sordu Bay Fairweather.

«Şimdi bilemiyorum. Belki bir kaç gün, belki bir kaç ay. belki de tamamen.»

Rahatsız edici bir sessizlik oldu. Dışarıdan futbol oynayan çocukların sesi geliyordu. Fairweather yerinden kalktı, masaya giderek yeniden kahve ile doldurdu bardağını. «Kahve istemediğinize emin misiniz Bay Jordach?»

Rudolph başını salladı hayır anlamında.

«İki buçuk hafta sonra yılbaşı tatili başlıyor,» diye devam etti Fairweather, «Bir kaç güne kadar da sömestir sonu sınavları başlar. Tatile kadar beklemek daha doğru olmaz mı?»

«Sanmıyorum,» dedi Rudolph, «Bana göre yapılacak en doğru iş buradan Billy ile birlikte ayrılmam olacak.»

«Müdür beyle görüştünüz mü? Aslında benim pek bir yetkim yok bu konuda.»

«Ne kadar az problem çıkarsa ve Billy ne kadar az insanla konuşmak zorunda kalırsa inanın o kadar iyi olur çocuk için,» dedi Rudolph.

Karı koca yeniden bakıştılar.

«Charles,» dedi Bayan Fairweather, «Sanıyorum biz durumu açıklayabiliriz müdür beye.»

Fairweather, düşünceli bakışlarla kahvesinden bir yudum aldı. Ayakta hâlâ masanın yanında duruyordu. Pencereden giren soluk güneş ışığı yüzünü aydınlatmıştı. Fairweather, sıhhatli, düşünceli, genç ruhların doktoru.

«Evet, durumu müdüre biz izah edebiliriz sanıyorum,» dedi,

«Yalnız umarım bir kaç gün içinde beni arar ve kararınızı bildirirsiniz?»

«Elbette.»

Fairweather, iç çekerek, «Bu sessiz görünen meslekte öylesine çok yenilgi var ki Bay Jordach. Billy'e istediği zaman geri dönebileceğini söyleyin lütfen. Kaybettiği zamanı kolaylıkla telâfi edecek kadar zeki bir çocuktur.»

«Söylerim,» dedi Rudolph. «Gösterdiğiniz yakınlığa ve ilgiye çok teşekkür ederim.»

Fairweather kapıya kadar eşlik etti Rudolph'a, ayrılırken gülümsemeden elini sıktı sadece.

Billy, arabada dayısının yanında oturuyordu. «Bir daha dönmek istemiycrum buraya,» demişti okuldan ayrılırken. Nereye gittiklerini bile sormamıştı dayısına.

Whitby'e vardıklarında beş buçuk olmuştu saat. Karanlık kış gününde sokak lâmbaları yanıyordu. Yol boyu uyumuştu Billy. Çocuğu annesiyle tanıştıracağı o korkulu anı düşünüyordu hep. Her an «Fahişenin evlâdı» gibi bir iltifat beklenebilirdi Mary Jordach'dan. Saat yedide Calderwood'un evinde olması gerekiyordu, çocuğu New York'daki eve bıraktıktan sonra Whitby'e vaktinde yetişmesi mümkün olmayacaktı. Diyelim ki yetişebilecekti, kime bırakacaktı çocuğu? Willie Abbott'a mı? Gretchen, bu konuda Willie'ye bir şey söylenmesini istememişti. Ayrıca, Billy'in babası hakkındaki fikirlerini öğrendikten sonra alkolik bir bakıma terk edilmesi okul havasından ne kadar değişik olurdu?

Bir ara çocuğu bir otele yerleştirmeyi düşündü ama, çok soğuk bir şey olacaktı bu, caydı. Bu durumda bir çocuğun ilk gecesini otelde geçirmesi doğru olmazdı. Ayrıca, biraz fazlaca korkak bir davranış olurdu. Tek çare, kocakarıyla hesaplaşmaktı.

Billy'le birlikte eve girdiklerinde annesini oturma odasında görmeyince sevindi yine de. Koridora baktı annesinin oda kapısı kapalıydı. Büyük bir ihtimalle yine Martha ile kavga etmiş, odasına kapanmıştı. Onunla yalnız konuşmak en doğru iş olacaktı.

Billy'le birlikte mutfağa girdiler. Martha oturmuş gazete okuyordu. Fırında pişen yemeğin kokusu geldi burunlarına Martha, annesinin kızgınlıkla dediği gibi şişman bir kadın de-

ğildi. Elli yaşlarında, bâkire, dünya zevklerinden umudunu kesmiş, asık çehreli bir kadındı.

«Martha, benim yeğenim Billy. Bir kaç gün bizde misafir kalacak. Çocuk yorgun, karnını iyice doyurduktan sonra banyo yapsın. Benim odanın yanındaki misafir odasında yatak. Ona yardım edersin değil mi?»

Martha mutfak masası üzerindeki gazetesini düzelterek, «Anneniz yemekte olamayacağınızı söylemişti,» dedi.

«Olmayacağım. Birazdan çıkıyorum ben.»

«O zaman yeteri kadar yemek var.» Sonra eliyle itercesine Mary Jordach'ın odasını işaret ederek, «Misafir geleceğinden söz etmemişti hiç,» dedi .

Sesine Billy'in hatırı için neşeli bir hava vermeye çalışarak, «Henüz bilmiyor,» diye cevap verdi Rudolph.

«Tamam, buna çok sevinecek. Yeni bir torun,» dedi Martha.

Billy, sessizce bir köşede oturmuş havayı ölçmeye çalışıyordu, hoşuna gitmemişti.

Gerçi Martha'nın yüzünde pek görülmeyen bir sevimlilik ifadesi belirmişti, ama nereden bilsin Billy. «Gel bakalım delikanlı» dedi çocuğa, «Senin gibi sıska birine yer bulmak o kadar zor olmayacak.»

Rudolph, Martha'nın söz dağarcığındaki şefkat ve sevgi ifadelerine şaşardı hep.

«Haydi Billy» dedi Rudolph, «Sen yukarıya çık. Gelirim yanına.»

Billy, tereddüt içinde Martha'yı takip etti. Şimdi dayısına daha çok bağlanmıştı.

Rudolph, Billy'nin ayak seslerinden annesinin evde bir yabancı olduğunu anlayacağını tahmin etti. Oğlunun ayak sesini çok iyi tanırdı Mary Jordach, merdivenleri çıkarken ona seslenirdi hep. Dolaptan buz aldı; annesiyle karşılaşmadan önce bir şeyler içmeye ihtiyacı vardı. Elinde içki bardağı oturma odasına geçti, odanın sıcak oluşu hoşuna gitmişti. Demek, kalorifer tamiri için usta göndermişti Brad. Ya annesinin dili bir de soğukla bilenmiş olsaydı?

Rahat bir koltuğa çökerek, zevkle yudumlamaya başladı içkisini. Odanın Danimarka tarzı modern döşemelerini seviyordu. Oysa, annesi, odanın dişçi bekleme salonuna benzediğinden

yakınırdı.

Acele etmeden bitirdi içkisini, az sonra, karşılaşacağı sahne için sabırsızlanacak değildi ya! Nihayet annesinin oda kapısını vurdu. Alt kattaki odada kalıyordu, merdivenler yüzünden. Son ameliyattan sonra yürümesi oldukça düzelmişti.

«Kim o?»

«Benim anne. Uyuyor musun?»

«Hayır.»

Kapıyı açarak içeri girdi Rudolph.

«Merdivenlerde fil gibi tepinilirse uyunmaz elbette,» diye yakınmaya başladı; sırtında pembe sabahlığı yatağında oturuyordu. Ameliyattan sonra doktorun verdiği kalın camlı gözlükler sayesinde kitap okuyor, televizyon seyrediyor ve en önemlisi sinemaya gidebiliyordu artık. Camların arkasında büyüyen gözlerinde, vahşi, boş ve ruhsuz bir bakış vardı.

Doktorlar sanki yeniden dünyaya getirmişti Mary Jordach'ı.

Tek kelimeyle yeniden gençleşmiş, yeniden hayata gelmişti. Rudolph, tıbbî müdahalenin annesinin son yıllarını daha rahat geçirmesini sağlayacağını düşünmüştü. Oysa, ameliyatlar gençleştirmişti onu. Eskisiyle kıyaslanmayacak kadar büyük bir yaşama gücüne kavuşmuştu. Yoksulluk içinde geçen gençlik günlerinin, mutsuz evlilik yıllarının acısını çıkarıyordu; buna onu oyuncaklarından yoksun ederek engel olmazdı Rudolph.

Bir ara Martha ile birlikte oturmak üzere şehirde ona ayrı bir yer tutmayı plânlamıştı. Sonra bu teklifini kendisine söylediği zaman yüzünün ne şekil alacağını düşündü, vaz geçti. Bütün hayatında her şeyden çok sevdiği, oniki saat dükkânda çalıştıktan sonra gece yarılarına kadar gömleklerini ütülediğini, uğruna gençliğini, kocasını ve diğer evlâtlarını bir yana ittiği sevgili oğlu son günlerinde bunu mu yapacaktı yaşlı annesine?

Böyle birlikte yaşamaya devam ettiler. Rudolph, iyilik bilmez biri değildi.

«Kim o yukarıdaki? Eve bir kadın mı getirdin?» diye suçlar bir saldırganlıkla sordu Mary Jordach.

«Bu eve hiç bir zaman kadın getirmedim anne. Bununla birlikte eğer getirmek istersem getirebilirim her halde.»

«Babanın kanı!»

«Torununu getirdim. Okuldan aldım.»

«O ayak sesi altı yaşındaki çocuğun ayak sesi değil; kulak-

larım var şükür tanrıya!»

«Tom'un oğlu değil, Gretchen'in oğlu.»

Elleriyle kulaklarını kapayarak, «Bu ismi bir daha duymak istemiyorum,» dedi. Televizyondan yeni mimikler kapmıştı.

Rudolph, yavaşça annesinin ellerini aşağıya indirdi. «Çok hoşgörülü davrandım bu konuda» diye boşandı. «Bu mesele yıllar önce çözümlenmeliydi aramızda.»

«Dinle anne,» diye söze başladı, «Çok iyi bir çocuk, üstelik başı dertte..»

«O orospunun piçi benim evime giremez!» diye Rudolph'un sözünü keserek bağırdı Mary Jordach.

«Ne Gretchen orospu» diye karşılık verdi Rudolph, «Ne de oğlu piç, üstelik burası senin evin de değil.»

«Nihayet bu sözleri bir gün söyleyeceğini biliyordum,»

Rudolph, işe trajik unsur kattığına kulak vermeyerek devam etti, «Sadece bir kaç gün misafir kalacak bizde. İlgiye, şefkate, sevgiye ihtiyacı var. Ben, Martha ve sen, hepimiz elimizden geleni yapacağız. Anlaşıldı mı?»

«Ya ben ne diyeceğim Peder McDonnell'a?» Bunu söylerken dehşetten büyümüş gözlerini, teorikman kapısında Peder McDonnell'in bekçilik yaptığı gökyüzüne dikmişti.

«Peder McDonnell'e sonunda Hıristiyan Hayırseverliğinin anlamını öğrendiğini söylersin.»

«Hıristiyan hayırseverliği hakkında konuşmaya gelince üstüne yoktur ama, ömründe bir kere kiliseden içeri adım attın mı?»

«Tartışacak vaktim yok bunları» dedi Rudolph, «Calderwood bekliyor. İşte sana söyledim çocuğa karşı nasıl davranacağını.»

«Onunla karşılaşmamaya dikkat edeceğim» diyerek okuduğu romanlardan bir aktarma daha yaptı Mary Jordach, «Kapım kapalı kalacak, Martha yemeğimi tepsi ile buraya getirir.»

«İstersen böyle davran anne» dedi Rudolph, gayet sakin, «Ama böyle davrandığın andan itibaren sana verdiğim parayı kesiyorum. Bundan böyle ne araba, ne briç partileri, ne kiliseye bağış, ne parfüm, ne de McDonnell'e ziyafet. Düşün bir.» Ayağa kalktı. «Benim gitmem lâzım. Martha çocuğa yemek hazırlayacak. Yemeği hep birlikte yeseniz iyi olur derim.»

Kapıyı kaparken annesinin gözlerinde yaş vardı. «Ne ucuz

bir tehdit metodu? Hey Allahım neden ölmez ki sanki?» Holdeki büyük duvar saatine baktı; eğer California'yı hemen bağlarlarsa Gretchen'le konuşacak kadar vakti vardı. Kendine yeni bir içki koyarak telefonu beklemeye başladı.

Az sonra telefon çaldı. Olup biteni mümkün olduğu kadar kısa anlattı Gretchen'e, sonra «Billy'i uçakla göndereyim mi? Yoksa kendin mi gelip alırsın?» diye sordu.

«Uçakla gönder» dedi Gretchen.

«Ne kadar iyi.» Böylece Salı ya da Çarşamba günü New York'a gitmek için bir bahane oluyordu, Jean...

«Ne kadar minnettar olduğumu bilemezsin Rudy» dedi Gretchen.

«Saçma» diye cevap verdi Rudolph, «Benim oğlum olunca ben de senden ona gözkulak olmanı beklerim. Hangi uçağa bindirdiğimi ayrıca haber veririm sana. İleride bir gün belki ikinizi de ziyarete gelirim.»

Başkalarının hayatı.

Kapıyı Calderwood'un kendisi açtı. Sabahki dinî görevleri çoktan bitmiş olmasına rağmen, yelekli koyu bir elbise ve beyaz gömlek giymiş, resmî bir kravat takmıştı. Evleri daima yarı karanlık olurdu, bu yüzden Rudolph, «Gel içeri Rudy, biraz geciktin,» diyen Calderwood'un yüzündeki ifadeyi göremedi.

«Özür dilerim efendim,» diyerek yaşlı adamı takip etti. Ağır adımlarla yürüyordu Calderwood, sanki kendisi ile mezar arasında kalan bir kaç adımlık mesafeyi uzatmak istiyordu.

«Buyur otur,» diyerek Rudolph'a deri kaplı rahat koltuklardan birini gösterdi. «İçki içmişsin» dedi sonra üzüntüyle, «Ne yazık ki, damatlarım da içer.» Bir süre önce büyük kızları, biri Chicago'lu, diğeri Arizona'lı birer adamla evlenmişti. Rudolph, kızların eşlerini sevgiyle değil, coğrafi nedenlerle seçtikleri inancındaydı, babalarından mümkün olduğu kadar uzak olmak isterlerdi.

«Aslında seni buraya içki meselesini konuşmak için çağırmadım,» diye devam etti Calderwood, «Bayan Calderwood ve Virginia dışardayken, şöyle erkek erkeğe konuşalım dedim. Sinemaya gittiler, rahatça konuşabiliriz.» İhtiyar böyle uzun girişler yapmazdı, ayrıca rahat olmadığı da anlaşılıyordu.

Rudolph, Calderwood'un masası üstündeki kalemlerle, kâğıt açacağıyla oynayışını seyrediyor, bekliyordu.

Calderwood, boğazını temizleyerek, «Rudolph...» diye yeniden söze başladı, «Davranışların beni şaşırtıyor.»

«Davranışlarım mı?» biran Jean'la olan meseleyi öğrendiğini düşündü.

«Evet, hiç de Rudolph'dan beklenecek işler değil.» Üzüntülü bir sesle söylemişti bunu. «Benim oğlum gibiydin. Hattâ ondan da yakın. Doğru, açık, güvenilir bir insandın. Birdenbire sana bir şeyler oldu, benim arkamdan işler çeviriyorsun. Ortada görünür hiç bir şebep yokken. Doğrudan bana gelir, meseleyi anlatabilirdin, hoş karşılardım.»

«Bay Calderwood,» dedi Rudolph, «Neden bahsettiğinizi anlayamıyorum.»

«Kızım Virginia'nın duygularından söz ediyorum. Hiç inkâra kalkışma Rudy.»

«Bay Calderwood...»

«Haksız yere onun duygularıyle oynadın. İsteyebileceğin bir şeyi çalmaya kalkıştın.» Sesinde kızgınlık vardı.

«Sizi temin ederim ki Bay Calderwood, ben..»

«Yalan söylemek senin huyun değildi Rudy.»

«Yalan söylemiyorum ve..»

«Ya kızıma her şeyi itiraf ettiğini söylersem,» diye parladı Calderwood.

Rudolph, birden kendisini çaresiz hissetti, aynı zamanda içinden gülmek geliyordu. «İtiraf edecek hiç bir şey yok ki ortada.»

«İkinizin anlattığı hikâye birbirini tutmuyor. Annesine seni sevdiğini, New York'ta sekreter olarak çalışmak istediğini, böylece seni daha serbest görebileceğini söylemiş.»

«Hey tanrım!»

«Bu evde tanrı adı gereksiz yere kullanılmaz Rudy.»

«Bay Calderwood» diye söze devam etti Rudolph. «Bugüne kadar Virginia'ya arada sırada mağazada rastladığımda öğle yemeği ve dondurma ısmarlamaktan öte hiç bir şey yapmadım.»

«Büyülemişsin onu» dedi Calderwood, «Haftada beş kere senin için gözyaşı dökülüyor. Genç ve saf bir kız, baştan çıkartılmazsa hiç bir zaman böyle soytarılıklar yapmaz.»

«Püriten geleneği nihayet patlak verdi» diye düşündü Rudolph, ne kadar hadiseli bir gündü. Billy, okul, annesi ve şimdi de bu.

«Bu konuda ne yapmak niyetinde olduğunu öğrenmek istiyorum delikanlı,» dedi Calderwood. Delikanlı deyince tehlikeli şeyler düşünürdü hep. Rudolph, bütün ihtimalleri bir anda gözden geçirdi: Durumu sağlamdı, ama kesin olarak iktidar Calderwood'un elindeydi. Mücadeleyi sonunda Calderwood kazanabilirdi! Şu Virginia denen budala orospu!

«Ne yapmamı istediğinizi bilmiyorum efendim» diye cevap verdi. Zaman kazanmak istiyordu.

«Gayet basit» dedi Calderwood, Bayan Calderwood'un mutlu haberi kendisine verdiğinden beri bu meseleyi düşündüğü açıktı. «Virginia ile evlen. Ama bana New York'a yerleşmeyeceğinize söz vermelisiniz.» New York konusunda çıldırmış bu adam diye düşündü Rudolph, «Seni kendime eşit haklarla ortak yaparım. Öldüğüm zaman, kızlarım ve Bayan Calderwood'un hissesi çıktıktan sonra hisselerimin büyük bir kısmı senin olur. Veto hakkın da olur. Bu meseleyi bir daha konuşmayacağız. Aslında ben bunu unutmaya çalışacağım. Rudy, senin gibi bir damadım olsun isterdim. Yıllardır Bayan Calderwood'la birlikte bu meseleyi düşünürüz. Kızlarımızla ilgilenmemen ikimizi de hayal kırıklığına uğratmıştı. Oysa, kendi çapında güzel, iyi yetişmiş birer aile kızlarıdır hepsi de. Ayrıca, her biri küçümsenmeyecek bir servete sahip. Bir türlü anlayamıyorum, neden bana doğrudan gelmek varken böyle bir yol seçtiğini.»

«Hiç bir yol seçmiş değilim,» diye cevap verdi Rudolph, kafası başka şeyle meşguldü. «Virginia çok güzel bir kız. Son derece iyi bir eş olur. Eminim. Benimle ilgilendiğine dair en ufak bir şey hissetmedimdi...»

«Evet, doğru söylüyorum» diye tekrar etti Rudolph. Canı cehenneme işin de, paranın da. «Ne yapmaya niyetli olduğumu söyleyeyim size: Burada Bayan Calderwood ve Virginia'nın dönmesini bekleyeceğim. Geldiklerinde Virginia'ya hepinizin önünde soracağım, söylesin bakalım hiç ona kur yaptım mı? Hiç öpmeye kalkıştım mı?» Düpedüz maskaralıktı bütün bu söyledikleri, ama başka çaresi de yoktu. «Eğer, evet derse yalan söyler. Ama beni katiyen ilgilendirmez. Çıkar giderim buradan, ne isterseniz onu yaparsınız, o Allahın belâsı işiniz de, hisse senet-

leriniz de, kızınız da size kalsın.»

«Rudy» diye bağırdı Calderwood, sesinde büyük bir şaşkınlık vardı; Rudolph, adamın dayanaklarının çürüdüğünü anlamıştı.

«Eğer daha başından beni sevdiğini bizzat sana söylemiş olsaydı» diye üstünlüğünü sürdürerek, cesaretle, devam etti Rudolph. «Belki bugünkünden daha olumlu bir durum doğardı. Virginia'yı severim. Ama artık çok geç. Dün gece New York'da, bir başka kıza evlenme teklif ettim.»

«New York'da mı?» diye üzüntülü bir sesle sordu Calderwood, «Hep New York, hep New York!»

«Evet, hanımlar eve dönene kadar beklememi istiyor musunuz?» diyerek tehdit eder biçimde bacak bacak üstüne attı Rudolph.

«Bu sana çok pahalıya mal olabilir Rudy,» dedi Calderwood.

«Evet, bana çok pahalıya mal olabilir, biliyorum» diye kararlı bir biçimde direndi Rudolph. Bunları söylerken midesinde şiddetli bir sancı hissetti.

«Ya bu New York'da evlenme teklif ettiğin kız» diye sordu Calderwood, «Teklifini kabul etti mi?»

«Hayır.»

«Aşk böyledir işte.» İnce duyguların çılgınlığı, muammalı arzular, seks anarşisi Calderwood'un kolay anlayacağı konular değildi. «Bir iki aya kadar unutursun onu, belki Virginia ve sen...»

«Sadece dün hayır dedi bana» diye Colderwood'un sözünü kesti Rudolph. «Ama düşünecek, hanımların dönmesini bekleyeyim mi?» Ellerinin titremesine engel olmak için kollarını kavuşturmuştu.

Calderwood, kalemliği masanın ucuna doğru iterek, «Doğruyu söylediğin besbelli Rudy» dedi, «Benim aptal kızımı bu kadar etkileyen şeyin ne olduğunu bilmiyorum ama, şimdi karımın ne diyeceğini gayet iyi biliyorum. Onu yanlış yetiştirdiğimi söyleyecek yine. Onu çekingen yaptığımı, aşırı korumaya çalıştığımı anlatacak yine baştan. Sana bir anlatsam bu konuda aramızda geçen münakaşaları. Benim gençliğimde her şey çok daha başkaydı. Bunu kesin olarak söyleyebilirim. Kızlar hiç bir zaman kendilerine ilgi duymayan adamlara âşık olduklarını söyle-

mezlerdi annelerine. Allahın belâsı filmler, kadınların beynini yıkıyor. Senin beklemen gerekmez. Ben hallederim. Git şimdi, biraz kendimi toparlamam gerekiyor.»

Kalktılar, «Size bir öğütte bulunmama izin verir misiniz?» diye sordu Rudolph.

«Her zaman öğüt verirsin bana,» diye cevap verdi Calderwood, kayıtsız. «Yıllardır hep bir şeyler fısıldarsın kulağıma. Bazen o yaz mağazada hiç çalışmamış olsaydı diyorum kendi kendime. Ne diyeceksin bakalım?»

«Bırakın Virgina New York'a gitsin, sekreterlik öğrensin. Bir iki yıl ilişmeyin ona.»

«Aman ne büyük fikir!» dedi Calderwood, «Söylemesi kolay. Kızın olsun da o zaman göreyim seni. Haydi kapıya kadar eşlik edeyim sana.»

Kapıda elini Rudolph'un omuzuna koyarak, «Rudy,» dedi. «New York'daki kız hayır derse, Virginia'yı düşünürsün değil mi?»

«Endişelenmeyin Bay Calderwood» diye belirsiz bir cevap verdi Rudolph.

Arabanın motorunu çalıştırdığında hâlâ sokak kapısında bekliyordu Bay Calderwood.

Acıkmıştı, yine de akşam yemeği için lokantaya girmeden önce eve dönüp Billy'in ne alemde olduğuna bakmaya karar verdi. Ayrıca, Gretchen'e telefon ettiğini, bir iki güne kadar onu California'ya göndereceğini de söylerdi. Bu haberi aldıktan sonra çocuk şüphesiz daha rahat bir uyku çekerdi. Okul belâsından kurtulduğunu bilerek.

Ön kapıyı açtığında mutfaktan sesler duydu. Oturma ve yemek odalarından sessizce geçti, mutfak kapısından içerisini dinlemeye başladı. «Büyüme çağında olan çocukların» annesinin sesini tanıdı Rudolph. «İştahlı olması gerekir. İştahlı olmana çok sevindim Billy, Martha, çocuğa biraz daha et ve salata ver. Yo, yoo! Salata yemem yok. Benim evimde çocuklar önlerine konan salatayı yer.»

Hey tanrım!

«Büyüme çağında çocuklarda» diye devam etti Mary Jordach, «En takdir ettiğim şey, yakışıklılığın yanısıra terbiyeli olmaktır.» Cilveli bir sesle devam ederek, «Biliyor musun bana kimi hatırlatıyorsun, dayın Rudolph'u; o da herkesin kabul et-

tiği gibi şehrin en yakışıklı çocuğuydu. Gerçi hiç bir zaman şımarmasın diye bunu söylemeşimdir ona. Kibirli çocuktan kötü bir şey olamaz.»

Billy, yaşının verdiği açık yüreklilikle, saldırgan olmayan bir biçimde, «Herkes babama çok benzediğimi söyler,» dedi. Sesinin tonundan aile çevresine alıştığı anlaşılıyordu.

Sesinde hafif bir titreme ile «Babanızla tanışmak talihine erişemedim» dedi Mary Jordach, «Hiç şüphesiz yer yer benzerlikler olur, ama temelde bizim tarafa, dayın Rudolph'a benziyorsun. Martha?»

«Evet, bazı benzerlikler var,» diye cevap verdi Martha.

«Saç farkına rağmen» diye devam etti Mary Jordach, «Dudaklar ve ağız çok andırıyor. Zaten saç önemli bir ayrılık değildir. Saçtan karekter belli olmaz.»

Rudolph, kapıyı açarak içeriye girdi. Billy, etrafı kadınlarla sarılmış, masanın bir ucunda oturuyordu.

«Nasıl, karnını doyuruyorlar mı?» diye sordu Rudolph.

«Yemek çok güzel,» diye cevap verdi Billy. Yüzünde sabahki üzüntüden eser kalmamıştı.

Mary Jordach, Rudolph'un yüzüne bakmadan, «Çikolatalı muhallebiyi seveceğini umarım Billy» dedi, «Martha çok lezzetli yapar bunu.»

«Evet, çok severim» diye cevap verdi Billy.

«Rudolph da çok severdi, öyle değil mi?»

«Evet, evet» Rudolph yılda bir kereden fazla çikolatalı muhallebi yediğini hatırlamıyordu evde, üstelik hiç de çok sevmezdi. Ama böyle bir günde annesinin hafifliklerine karşı çıkmak doğru olmayacaktı. Ruj bile sürmemişti dudaklarına; gerçek bir anneanne rolü oynuyordu. Ondan yana bir puan.

«Billy annenle konuştum» dedi Rudolph.

Billy, korkuyla Rudolph'a baktı. «Ne dedi?»

«Bekliyor. Salı ya da Çarşamba günü uçağa bindireceğim seni. Bürodan kurtulur kurtulmaz New York'a gideriz.»

Çocuğun dudakları titriyordu, ama ağlayacak kadar değil, «Nasıl davrandı?»

«Geleceğine çok sevindi.»

«Zavallı kız» diye atıldı Mary Jordach, «Sürdüğü hayat, hayattan yediği darbeler.»

Rudolph annesinin yüzüne bakmadı.

«Ne kadar üzücü bir şey,» diye devam etti Mary Jordach, «Tam birbirimize yeni kavuşmuşken bir kaç gün sonra gideceksin. Ama artık cradaki soğukluk kalktığına göre bir gün sizleri ziyarete gelebilirim. Ne dersin Rudolph?»

«Çok güzel derim.»

«Hep görmek istemişimdir California'yı. Havası yaşlılara iyi gelirmiş. Duyduğuma göre gerçek bir cennet diyorlar California için. Ölmeden önce bir kere görürüm... Martha Billy'e muhallebisini verebilirsin.»

«Peki efendim.» diyerek masadan kalktı Martha.

«Bir yudum almaz mısın? Gel Rudolph aileye katıl.»

«Hayır teşekkür ederim.» diye cevap verdi Rudolph. Aile çevresine katılmak en son isteyeceği bir şeydi. «Karnım tok.»

«Benim yatma vaktim geldi. İnsan bu yaşta vaktinde uyumalı. Yatmadan önce annenin odasına gelir ona kocaman bir öpücük verirsin değil mi Billy?»

«Evet, efendim,» dedi Billy.

«Anneanne diyeceksin,» diye itiraz etti Mary Jordach.

«Anneanne,» diye itaatkâr bir biçimde tekrar etti Billy.

Muzaffer bakışlarla odadan çıktı Mary Jordach.

«İyi geceler anne, iyi uykular,» dedi Rudolph.

Az sonra evden çıkarak, yemeğini dışarıda bir lokantada yedi, Jean'nı telefonla aradı, evde bulamadı. Salı ya da Çarşamba buluşup buluşamayacaklarını soracaktı.

BÖLÜM 4

Güneş batarken perdeleri kapa. Gecenin ışıkları içinde uzanan şehri seyretmeyeceksin. Çünkü, Colin seni yanına alır, ışıklar içinde uzanan şehri birlikte seyrederdiniz, dünyada en çok sevdiği manzarasının bu olduğunu söylerdi. Amerika geceleri güzel görünürdü sadece.

Siyah giyinme. Yas tutmak özel bir olaydır.

Dostlardan ve yabancılardan gelen baş sağlığı mektuplarına duygulu cevaplar verme. Gecikmeden kibar bir dille cevaplandır mektupları. Fazlası gereksiz.

Çocuğunun yanında ağlama.

Colin'in, yalnız başına acı çekmeni istemeyen arkadaşlarının, meslekdaşlarının yemek davetlerini kabul etme.

Bir problemle karşılaşınca telefona sarılma, büro kapalı artık.

Colin'in son filmini bitirmeyi üstlenen kimselere, Colin'in filmin nasıl olmasını isteyeceğine dair fikir beyan etme.

Gazetecilerle görüşme, makale yazma. Dedikoduya konu olmamaya bak. Büyük bir adamın dul karısı gibi davranma. Yaşasaydı ne yapardı diye düşünme.

Doğum günlerini, yıl dönümlerini unut.

Galalara, açılış gecelerine gitme.

Almaçtan uçan uçak seslerini duyduğun zaman birlikte yaptığınız seyahatleri hatırlama.

Ne kadar canın istese de içme. Uyku haplarından kaçın, bu sonu gelmez sessizliğe katlanmaya çalış.

Oturma odasındaki masanın üstünde yazıları ve dergileri al. Bütün hepsi birer yalan şimdi.

Kocanın eserleri hakkında çıkan yazı ve eleştirilerin dosyasına bakma. Eleştirmenlerin kasidelerini okuma.

Bırak tek bir resmi kalsın evde.

Diğer bütün fotoğrafları bir kutuya koy ve tavan arasına kaldır.

Akşam yemeğinde, kocanın sevdiği yemekleri bulundurma (kavurma, kırmızı biber, dana sote.)

Giyinirken dolaptaki elbiseleri seçerek bunu severdi diye düşünme.

Oğluna karşı soğukkanlı ve normal davran. Okulda başı belâya girince ya da sokakta kavga edince aşırı sert tepki gösterme. Ne sen ona yapış, ne de o sana. Arkadaşları onu davet ettiği zaman «Elbette git» demeye çalış. «Evde yapacak sürüyle işim vardı zaten. Yalnız kalsam daha iyi olur.»

Ona babalık etmeye çalışma. Oğlun erkeklerle halledilmesi gereken şeyleri, bırak erkeklerle halletsin. Onu oyalamaya çalışma, acı çeken bir kadınla bir dağın tepesinde yaşıyor diye.

Seks'i düşünme hiç. Aklına gelince nasıl oluyor diye şaşma.

Eski kocan arayıp başsağlığı diledikten sonra, seninle yeniden evlenmek istediğini söylediği zaman kanma. Sevgiyle yaşamayan bir evlilik, ölüme dayalı devam ederse felâket olur.

Birlikte mutlu olduğunuz yerlere gitmekten ne çekin, ne de bu gibi yerleri özellikle ara.

Bahçeyle uğraş, güneş banyosu yap, bulaşıkları yıka, evi temiz tut, oğluna ev ödevlerinde yardım et, ondan fazla şey bekleme. Onu okul otobüsüne yolcu ederken fazla öpmemeye çalış.

Yazın ziyaretine gelmek istediğini söyleyen annene karşı anlayışlı ol, «Daha yaza çok var,» diye geçiştir.

Hayatını oğlunun üstüne kurma. Onu kaybetmenin en emin yoludur bu.

Devamlı meşgul ol. Ama ne ile?

«Her yeri aradığınıza emin misiniz Bayan Burke» diye sordu avukat Greenfield. Stüdyodan göndermişlerdi. Baverly Hills'deki büyük binalarda isimleri yazılı sürüyle avukattan biriydi. Avukatların hepsi de eşit derecede zeki, güleryüzlü ve pahalıydı ama, hiç birinin elinden bir şey gelmiyordu.

«Bütün evi altüst ettim Bay Greenfield.» diye cevap verdi Gretchen. «Yüzlerce fatura buldum, bir kısmı ödenmemiş, ama vasiyet diye bir şeye rastlamadım.»

Bay Greenfield iç geçirmek üzereydi az daha, ama kendini tuttu. Genç bir adamdı, yakası düğmeli gömleği Doğu'da okuduğunu, parlak kravatı California'da yaşadığını gösteriyordu. «Kocanızın her hangi bir bankada kasası olabilir mi dersiniz?»

«Hayır,» dedi Gretchen, «sanmıyorum. Bu gibi şeylerde çok ilgisizdi.»

«Korkarım bir kaç hususta biraz fazlaca ilgisizmiş, meselâ vasiyet konusunda...»

«İnsanın bütün ihtimalleri düşünmesi gerekir,» diye cevap verdi Bay Greenfield. Gretchen, adamın yirmi bir yaşından beri devamlı vasiyet hazırladığına emindi. «Biz kendi payımıza her yeri araştırdık. İnanmayacaksınız ama kocanız hiç bir avukat tutmamış. Sözleşmeleri hep menejeri yaparmış. Hattâ menejerinin dediğine göre bunları okumuş dahi. Hattâ, boşanma dilekçesini onun adına eski eşinin avukatı yazmış.»

Gretchen, kocasının eski eşiyle tanışmamıştı, ama Colin'in ölümünden sonra onu tanımaya başlıyordu. Havayolları şirketlerinden birinde hosteslik yapıyordu. Zaman zaman da modellik. Paraya aşırı bir düşkünlüğü vardı, ayrıca para için çalışmanın kadınlıkla bağdaşmayan iğrenç bir iş olduğuna inanmıştı. Colin'in ölümünden hemen sonra, avukatları vasıtasiyle Colin'in bankadaki hesaplarını muhafaza altına aldırmış, ayrıca

Gretchen'e bir tebliğat yaptırarak evin satılmasını da önlemişti.

Gretchen'in bankada ayrı hesabı yoktu, ne zaman paraya ihtiyacı olsa Colin'den ister, faturaları sekreter öderdi. Durum böyle olunca, beş kuruşsuz kalmış, hayatını sürdürebilmesi için Rudolph'dan yardım istemişti.

«Bu evden çıkmam gerekiyor. Bay Greenfield,» dedi Gretchen. Geceler tahammül edilmez olmuştu. Karanlık oda köşelerinden fısıltılar geliyordu kulağına. Sanki bir anda kapı açılacak, Colin içeri girecekti, millete küfrederek.

«Evet sizi anlıyorum,» diye cevap verdi Bay Greenfield. Gerçekten kibar bir adamdı. «Ama eğer evde fizik varlığınız olmazsa, o zaman kocanın eski eşi bir yolunu bulur, eve yerleşebilir. Gerçekten çok iyi avukatları var.» Bu meslekî takdir duygusunda hiç bir kıskanma yoktu; bir caddedeki bütün avukatlar diğer bir caddedeki meslektaşlarını övmekte bir sakınca görmezdi. «Daima bir açığı vardır kanunun. Ve eminim bulurlar.»

«Ama biz bulamıyoruz işte,» diye çaresiz yakındı Gretchen.

«Bu zaman meselesidir Bayan Burke. Bu davanın açık seçik bir yönü yok. Bunu söylemek istemezdim ama durum bu. Ev kocanızın üstüne, ipotekli. Ödeme yapılması gereken yerler var. Toprakların kesin büyüklüğü bilinmiyor, uzun zaman belirsiz kalabilir. Bay Burke'ün rejisörlüğünü yaptığı üç filmde oldukça büyük sayılabilecek hissesi vardı. Yabancı bir film şirketindeki hisse senetlerinin faizi var. Bunun yanısıra filmlerinin, oyunlarının telifi sürekli bir gelir sağlar.» Bütün bu mükemmel zorluklardan doğacak gelire iştahla bakıyordu Bay Greenfield, hiç şüphesiz hukuk bu derece karmaşık bir dal olmasaydı başka meslek seçerdi. «Bütün bunlar için,» diye devam etti, «Uzman raporları, stüdyo ilgililerinin tanıklığı ve taraflar arasında belli ölçüler içinde bir pazarlık gerekecek. Tabii, eve ve toprağa dair yeni talepler ileri süren olmazsa. Uzak akrabaları kastediyorum; biliyorsunuz bu gibi durumlarda akraba yerden biter.»

«Sadece bir erkek kardeşi var,» dedi Gretchen. «O da bir şey istemediğini söyledi bana.» Colin'in hava kuvvetlerinde albay olan bir kardeşi vardı. Cenazeye geldiğinde tanışmışlardı. Gretchen herşeyi Rudolph'u bile gölgede bırakacak derecede gayet enerjik bir biçimde düzenlemişti. İki kardeş sohbet sıra-

sında birbirlerine öldüklerinde dinî tören yaptırmayacaklarına söz vermişlerdi. Albayın dediğine göre, bu yüzden Colin'e dinî tören yapılmasına da engel olmuştu. Özel bir uçak tutmuş, bizzat kendisi kullanarak kardeşinin küllerini okyanusa serpmişti. Gretchen'e bir şeye ihtiyacı olursa kendisini aramasını söylemişti ayrılırlarken. Ama Colin'in eski eşi ve avukatlarının bombardımanı karşısında, etrafı hukukî ağlarla çevrili Gretchen'e ne gibi bir yardımda bulunabilirdi, sipsivri bir hava albayı?

Gretchen kalkarak; «Çok teşekkür ederim Bay Greenfield, özür dilerim çok vaktinizi aldım,» dedi.

«Rica ederim efendim,» diyerek Bay Greenfield de kalktı. «Bütün gelişmelerden sizi günü gününe haberdar ederim.»

Kapıya kadar geçirdi Gretchen'i. Yüzünden bir şey belli etmemekle birlikte Gretchen'in sırtındaki açık mavi elbiseyi onaylamadığı aşikârdı.

Her taraftan da daktilosu başında meşgul sekreterlerin sıralandığı uzun bir odadan geçti. Vasiyetler, şikâyetler, dilekçeler, iflâslar, transferler, ipotekler.

'Colin Burke'ün anısını daktilo ediyorlar,' diye düşündü. 'Her geçen gün biraz daha.'

BÖLÜM 5

Soğuk olmasına rağmen, pruvadan Atlantiğin iri gri dalgalarına bakmak hoşuna gidiyordu Thomas'ın. Kendi nöbeti dışında da buradan geminin dalgalara batışını seyrederdi. Hiç bir şey düşünmek istemiyordu; ne gereği vardı ayrıca.

Gemiye Liberya bayrağı çekmişlerdi; ama her iki yolculuklarında da Liberya'ya uğramamışlardı. Aegean Oteli'nin Müdürü Pappy, Schultzy'nin dediği gibi ona yardımcı olmuş, otelde ölen Norveçli bir denizcinin giysilerini, çantasını vermiş ve onu bu gemiye yerleştirmişti. **Elga Andersen**'in sahibi bir Yunanlıydı. Gothenburg'dan Rotterdam, Algeciras, Cenova ve Pire limanlarına gidecek yük alıyordu. New York'da sekiz gün kalmış, otel odasından dışarı çıkmamıştı hiç. Yemeklerini bizzat Pappy getiriyordu odasına. **Elga Andersen**'in denize açılmasından bir gece önce, Pappy onu rıhtıma kadar getirmiş ve gemiye bindirmişti. Anlaşılan Pappy'in borcu oldukça büyüktü Schultzy'e.

Ertesi sabah, şafakla birlikte denize açıldı **Elga Andersen.** Thomas Jordach'ı arayanlar bundan böyle onu bulmakta büyük güçlük çekeceklerdi.

On bin tonluk bir gemiydi **Elga,** 1943'de yapılmıştı; kötü günlere tanık olmuştu. Tatlı ve kolay kârlar uğruna boyuna el değiştirmiş, hiç kimse geminin su üstünde kalmasını sağlamaktan öte bir şey yapmamıştı. Teknenin su altındaki kısmı midye doluydu, makineleri hırıldıyordu âdeta. Yıllardır boyanmamıştı, her taraf pas içindeydi, yemek berbattı.

Kaptan, Nazi sempatizanı olduğu söylenen, yaşlı, aşırı dindar bir manyaktı. Fırtınalı günlerde güvertede diz çöker, Tanrıya yalvarırdı. Süvarilerin her birinin on ayrı ülkede kâğıtları vardı, diğer gemilerden sarhoşluk, yetersizlik ya da hırsızlık suçundan kovulmuş kişilerdi hepsi. Atlantik veya Akdeniz kıyısındaki her ülkeden adam vardı tayfalar arasında: Yunanlılar, Yugoslavlar, Norveçliler, İtalyanlar, Faslılar, Meksikalılar, Amerikalılar. Birçoğunun evrakı fazla incelemeye gelecek cinsten değildi. Devamlı poker oynayan yemekhanede her gün kavga olurdu tayfalar arasında, süvariler kavgaya karışmama konusunda özel bir dikkat gösterirlerdi.

Tom, ne poker oynuyor, ne de kavgalara karışıyor, sadece kendisine bir şey sorulduğu zaman, çok gerekli olduğunda ağzını açıyordu. O da kırk yılda bir beyaz suları yararak giden bu gemide yerini bulduğunu düşünüyordu. Ne kadın, ne kilo derdi, ne sabahları kan işemek, ne de her ay sonu para kavgası. Bir gün Schultz'e Las Vegas'da aldığı yüz elli dolar borcunu ödeyecekti.

Ayak sesleri duydu, arkasına bakmadı.

«Kötü bir gece geçireceğiz!» dedi yanına yaklaşan adam, «Fırtınaya giriyoruz.»

Thomas, başını çevirmeden «Hıı!» dedi sadece. Sesinden tanımıştı adamı.

«Kaptan köprüde dua ediyor yine,» diye sözüne devam etti adam, «Bilirsin gemide dindar biri var mı, hava bozacak derler.»

Hiç cevap vermedi Thomas.

«İnşallah büyük bir fırtına değildir,» diye aldırmadan devam etti Dwyer, «Bu gibi gemilerin çoğu dayanamaz büyük dalgaya. Üstelik gemiyi ağzına kadar yüklediler, farkettin mi?»

«Hayır.»

«Gerçeği söylüyorum, ağzına kadar yüklediler gemiyi. Bu, denize ilk açılışın mı?»

«İkinci.»

Dwyer, Savannah'da yazılmıştı gemiye.

«Allahın belâsı bir gemi bu. Ama ben gemici olarak buradayım.»

Dwyer'in ondan soru beklediğini biliyordu, kararmakta olan ufku seyretmeye devam etti.

Dwyer, Tom'un konuşmak niyetinde olmadığını görünce, «Biliyor musun?» diye devam etti. «Üçüncü kaptanlık sertifikamı aldım. Amerikan bandıralı gemilerde yükselmek için yıllarca beklemek gerekli. Ama böyle köhne bir teknede, süvari denen bu ayak takımından biri nasıl olsa bir gün, ya sarhoşluktan kendini kaybedip denize düşer, ya da bir limanda polisin eline geçer, o zaman sıra bana gelir. Anlıyorsun değil mi?»

Thomas, hırıldar gibi kısaca, «Hıı,» dedi bir kere daha. Gerçi Dwyer'e karşı bir düşmanlığı yoktu ama, ona sempati de duymuyordu.

«Sen de kaptanlık kâğıdı almayı tasarlıyor musun?» diye sordu Dwyer.

«Daha düşünmedim,» diye cevap verdi Tom.

«Yapılacak tek şey bu,» diye sözüne devam etti Dwyer. «Güverteye ilk ayak bastığım gün anladım bunu. Tayfalıkla hayat geçmez. Pis bir hayat, ellisinde çöküyor insan. Hattâ Amerikan gemilerinde bile olsa. Sendikaya ve taze meyvaya rağmen. Taze meyve, hıh! İnsan daha ilerlemeyi düşünmeli. Boston'a ikinci gidişimde ikinci kaptanlık sınavına gireceğim doğruca.»

Thomas, adamı merakla süzdü.

'Yoksa,' diye geçirdi içinden Tom, 'Buraya bana o konuda yanaşmak için mi geldi. Zaten ne zaman yanından geçsem gülümser. İyisi mi piçi şimdiden uzaklaştırayım.' Adama dönerek, «Madem o kadar bilmişsin, üçüncü kaptan kâğıtların falan var. o halde neden bu boktan gemide bizim gibi zavallı tayfalar arasındasın? Neden bu cici beyaz denizci elbiseleriyle sosyetik bir gemide dolaşmıyorsun ha?»

«Kendimi büyük gördüğüm yok Jordach,» dedi Dwyer. «Doğruyu söylüyorum, kendimi büyük gördüğüm falan yok benim. Arada bir sohbet etmek istiyor insan. Benim yaşımdasın,

Amerikalısın, doğru bir adamsın, daha ilk gördüğümde anladım bunu. Gemide herkes hayvandan farksız. Hep benimle dalga geçerler. Ben onlardan biri olamam. Benim idealim var. Onların poker oyunlarına katılmakla vakit geçiremem. Bunu farketmişsindir.»

«Hiç bir şey farketmedim,» diye cevap verdi Thomas.

«Benim homoseksüel olduğumu sanıyorlar. Bunu da farketmedin mi?»

«Hayır, farketmedim.» Yemekhanede pek oturmazdı Tom.

«Benim kaderim bu,» diye sözüne devam etti Dwyer, «Üçüncü kaptanlık için nereye başvursam kâğıtlarımı, bonservislerimi inceliyorlar, hepsi iyi. Gelgelelim benimle karşılaşıp konuşunca garip garip yüzüme bakarak boş yer olmadığını söylüyorlar. Anlarım arkadaş, o bakışın manasını bir kilometre öteden anlarım. sana yemin ederim ki homoseksüel değilim Jordach.»

«Yemin etmen gerekmez,» dedi Thomas.

«Üstelik nişanlıyım, evleneceğim yakında,» diye devam etti Dwyer, sonra elini arka cebine atarak cüzdanından bir resim çıkardı. Thomas'ın burnuna kadar uzatarak; «Işte geçen yaz Narragansett Plâjı'nda nişanlımla çektirdiğim resim.» dedi. Dolgun vücutlu, kıvırcık saçlı, güzel bir kızdı resimdeki. Kızın yanında ince adaleli vücuduyla tüy siklet bir boksöre benziyordu Dwyer. Ama elbette bu bir boksöre benziyordu Dwyer. Ama elbette bu bir şey kanıtlamazdı. «Hiç homoseksüele benzer halim var mı?. Hiç bu kızda bir homoseksüelle evlenecek göz var mı?»

«Hayır,» diye kabul etti Tom.

Güverteye vuran dalgalar resmi ıslattı. «Resmi cüzdanına koysan iyi edersin,» dedi Tom. «Yoksa bozulacak.»

Dwyer, mendille resmi kurulayarak, özenle yeniden yerleştirdi cüzdanına. «Sadece bilmeni istedim,» dedi sonra. «Yani zaman zaman seninle konuşmak istersem aklına kötü bir şey gelmesin diye.»

«Tamam,» dedi Thomas. «Biliyorum artık.»

«Birbirimize güvenimiz olduğu sürece,» diye âdeta kavga edercesine devam etti Dwyer. «Mesele yok.» Sonra birden Tom'un yanından uzaklaştı.

Cebeli Tarık'tan geçiyorlardı. Tek kelimeyle berbattı hava. Gemi dalgalara her gömülüşünden sonra, neredeyse uskur

su yüzüne çıkıyor, bütün tekne sarsılıyordu. Tom ve Dwyer, hem kendileri hem de masa üstündeki harita, kâğıt ve kitapların düşmemesi için masaya tutunmak zorunda kalıyorlardı. Buradan başka, başbaşa sakin çalışabilecekleri yer yoktu gemide. Günde onaz iki saat, gemicilik, seksten okuma, yıldızlardan yön tayin etme yükleme konularında üçüncü kaptanlık sınavına hazırlık olmak üzere Dwyer'le birlikte çalışıyorlardı. Tom, bütün bunları ne kadar çabuk öğrendiğine şaşmıştı. Nöbet saatleri dışında yatağında uzanır, bunun nedenlerini düşünürdü. Gerçi çalışma konusu dışında hâlâ pek bir şey okuduğu yoktu, gazete, dergi ve ne de kitap. Ama tek çıkış yolunun çalışmak olduğunu anlamıştı.

Dwyer, yalnızca güvertede değil, makine dairesinde de çalışmıştı. Bu yüzden makineyle ilgili konuları büyük bir rahatlıkla kavrıyordu. Tom'un garaj deneyi de bu konuda yararlı olmuştu.

Masadan kaymakta olan haritaları yakalayarak, «Günün birinde,» dedi Dwyer, «Bir teknemiz olacak, Kaptan Jordach, Kaptan Dwyer, sizleri gemilerine davet ederler.»

«Özellikle,» diye devam etti Dwyer. «Bir savaş falan olursa, ama öyle İkinci Dünya Savaşı gibi büyük bir savaş demiyorum, şöyle Kore savaşı gibi. Bilemezsin savaş bölgesine sefer yapan gemilerin tayfalarına ne para veriyorlar. Ciğeri beş para etmez bir takım herifler tekne sahibi oldu vallahi! Sen gene merak etme, nasıl olsa Amerika yakında bir başka yerde savaş çıkarmak zorunda, işte o zaman paraya bak.»

«Hayallerini yatağa sakla,» dedi Tom. «Hadi dersimize dönelim.»

Yeniden haritanın, kitapların üstüne eğildiler.

Marsilya'da Tom'un kafasına birden esti. Vieux Port'da birlikte akşam yemeği yemişler, neredeyse gece yarısı olmuştu. Fransa'nın Güney sahili. Üç şişe roze şarap içtiler. Sabah beşte demir alacaktı **Elga Andersen.** Bu saatten önce gemiye dönmeleri sürece bir mesele yoktu.

Yemekten sonra barları dolaştılar. Şimdi küçük bir bardaydılar. Müzikdolabında bir şeyler çalıyordu, birkaç şişman fahişe vardı etrafta dolaşan, müşteri arayan. Fransa'nın Güney sahillerinde insanın yanına alacağı kadınlardan değildi bunlar.

Tam yarı mahmur, tezgâhın başında içerken, gözleri şişman

bacaklı kadınlara takıldı, Cannes'da o İngiliz kızıyla, hayatının en güzel geçen on gününü hatırladı.

Birasını yudumlayan Dwyer'e dönerek, «Bir şey geldi aklıma,» dedi.

«Nedir?» Dwyer yan gözle kadınları süzüyordu. Birinin gelip yanına oturacağından, bacağına el atacağından endişeliydi. Öğle sonrası, bir ara Tom'a homoseksüel olmadığını göstermek için, bir fahişe kiralamalarını teklif etmişti. Tom bunun gerekli olmadığını, homoseksüel olsa da olmasa da bir şeyi değiştirmeyeceğini, ayrıca, bir kanıt aracı olmayacağını, çünkü aynı zamanda kadınlarla yatan sürüyle homoseksüele rastladığını söylemişti.

«Nedir ne,» diye sordu Tom.

«Bir fikrim var dedin ya?»

«Ha, evet, hadi gel şu bok gemiyi kaçıralım.»

«Çıldırmışsın sen,» diye cevap verdi Dwyer. «Gemisiz Marsilya'da ne yapabiliriz ki? Bizi derhal deliğe tıkarlar.»

«Kimse bizi deliğe tıkmaz. Devamlı kalalım demedim ki. Gemi buradan sonra hangi limana uğrayacak? Cenova'ya değil mi?»

«Evet, Cenova,» diye isteksiz cevap verdi Dwyer.

«Cenova'da bineriz. Gece sarhoş olduğumuzu, sabah gemiye yetişemediğimizi söyleriz. Ne yapabilirler? Bir kaç günlük yevmiyemizi keserler hepsi o kadar. Cenova'dan sonra gemi doğru Hoboken'e gidiyor, tamam mı?»

«Evet.»

«Limanlarda yok yere beklemek istemiyorum. Ayrıca, o Allahın belâsı gemiden usandım. New York'da her zaman daha iyi bir gemi bulmamız mümkün.»

«Peki ama Cenova'ya kadar ne yapacağız burada?» diye endişeyle sordu Dwyer.

«Gezeriz, büyük bir gezintiye çıkarız. Trene biner Cannes'e gideriz. Gazetelerde okuduğumuz milyonerlerin çoğunu görürüz orada. Bir kefe gitmiştim ben. Hayatımın en zevkli günleri orada geçti. Plâjda uzanır, birer de karı tavlarız. Nasılsa maaşımızı almadık mı?»

«Ben paramı biriktiriyorum,» diye cevap verdi Dwyer.

«Yaşa biraz yaşa!» diye sabırsız bağırdı Tom. Artık o kasvetli gemiye dönmek tahammül edilmez bir düşünce olmuştu.

Cannes, bu kadar yakındayken, o nöbetlere, o çöplük yemeğe dönmenin âlemi var mıydı?

«Diş fırçamı almadım yanıma,» dedi Dwyer.

«Sana bir diş fırçası alırım ben,» diye cevap verdi Tom. «Bir de her zaman ne kadar büyük bir denizci olduğundan bahsederdin...»

«Denizcilikle Cannes'in ne ilgisi var anlayamadım?»

«Hey denizci çocuk!» Bardaki fahişelerden biriydi seslenen. «Hey denizci çocuk!» diyordu. Göğüslerini gösteren açık bir elbise giymişti. «Güzel bir kadın, azıcık bir içki, güzel zaman ister misin?» Gülümserken altın dişleri görünüyordu.

«Hadi yollan bakalım,» dedi Tom.

Destça «Sa!aud,» diyerek ayrıldı kadın yanlarından.

«Bir de soruyorsun denizcilikle Cannes arasında ne gibi bir ilgi var diye? Söyleyeyim; Lake Superior'da çok iyi bir denizciydim diyorsun değil mi?»

«Evet.»

«İyi denizci misin, değil misin?»

«Hey Allahım Tommy! Hiç bir zaman Kristof Kolomb olduğumu iddia etmedim. Yelkenli ve küçük motorlar kullandım çocukken dedim sadece.»

«Demek motor kullanmasını biliyorsun. Yoksa bilmiyor musun?»

«Elbette küçük motorları kullanabilirim canım. Ama hâlâ oradaki ilgiyi bulamadım.»

«Cannes'de sahilde saatle kiralık tekne veriyorlar. Nasıl kullandığını bizzat görmek istiyorum. Evet, teori konusunda iyisin, bütün o haritalardan, kitaplardan, pusuladan anlıyorsun ama bir de pratikte görelim bakalım. Ha? Yoksa bunu da homoseksüellik konusu gibi ispatsız kabul etmemi mi istiyorsun?»

«Tommy!» Kırılmıştı Dwyer.

«Bana motor kullanmasını öğretebilirsin. Bunu uzmanından öğrenmek istiyorum. Allah kahretsin! Eğer benimle gelmeyecek kadar korkaksan yalnız giderim. Haydi koş git tıpış tıpış gemine, hanım evlâdı gibi.»

«Tamam,» dedi Dwyer, «Şimdiye kadar hiç böyle bir şey

yapmadım. Fakat bu kez yapacağım. Geminin canı cehenneme!»

«Büyük tur,» dedi Tom, neşeli.

Eskisi kadar heyecan verici ve güzel bulmadı Cannes'i. Çünkü yanında İngiliz kızı yerine Dwyer vardı bu kez. Ama hiç kuşkusuz, Elga Andersen'de nöbet tutmaktan, o bulaşık suyunu yemekten ve o kokulu koğuşta horlayan Faslılarla birlikte yatmaktan çok daha iyi idi.

Saat hesabı küçük motor kiralıyorlardı ve Tom'da motoru kazasız belâsız limana yanaştırabiliyordu.

«Şu Allahın işine bak,» diyordu Thomas. «Demek dünyada bu kadar çok para var ve biz hâlâ meteliğe kurşun atıyoruz.»

Quait St. Pierre'de denizcilerin, kaptanların uğrak yeri olan bir meyhane keşfetmişlerdi. Bazısı İngilizdi denizcilerin; büyük bir kısmı da İngilizceyi çat pat konuşabiliyordu. Ne zaman fırsat bulsalar denizcilerle sohbet ediyorlardı. Adamların hiç biri fazla çalışmıyordu, meyhanenin çoğu zaman yarıdan fazlası dolu olurdu.

Şehirde dört gün kaldıktan sonra, «Bu adamlar evrenin sırrını keşfetmişler,» diyordu Thomas.

Gemiye dönmekten bütün bütün vaz geçmeyi düşündü biran. Yatlarda bir iş bulmayı denedi. Ama kaptan olmadıkça iş bulmak çok güçtü. Ayrıca, mevsimlik iş vardı sadece, çok az para veriyorlardı, Cannes'i bu derece sevmesine rağmen, bir yıl burada kalabilmek için sekiz ay açlık çekilmeyeceğini de anlamıştı.

Şaşkındı Dwyer, hattâ şaşkından öte bir durumu vardı. Daha önce Cannes'e gelmemişti. Tekneler arasında olmak, ona çocukluğunun bütün güzel günlerini hatırlatıyordu.

Meyhanede adı Jennings olan, savaşta İngiliz Deniz Kuvvetlerinde çarpışmış, beyaz saçlı, kahve rengi koyu tenli bir İngiliz oturuyordu. Beş kamaralı bir motoru vardı adamın, turistik gezi seferleri yapıyordu.

Keyifli keyifli pastis'ini yudumluyordu Jennings. Adı Gertrude Ii olan kısa, temiz, konforlu teknesini tam meyhanenin karşısına demirlemişti. 'Tatlı hayat bizimki,' diyordu, 'Bunu kabul etmek lâzım. Bir kaç kuruş için gemiden yük boşaltmak, Kuzey Denizinde fırtınada makine dairesinde kan kusmak nerede, bu nerede? Vergi hikâyesi de babası. Güneşli havada yanyana

demirlenmiş tekneleri göstererek, 'Zengin adam havası tam,' dedi Jennings, 'Zengin adam havası!'

«Sanc bir şey scrayım Jennings,» dedi Thomas. İçkileri Tcm ısmarlamıştı, elbette bir kaç soru hakkı vardı. «Şöyle seninki gibi orta halli bir tekne alabilmek ve işe başlayabilmek için ne kadar para lâzım?»

Jennings pipcsunu yaktı, düşünceli bir ifadeyle sonra ağzından çekti. Hiç bir işi acele değildi Jennings'in. Artık İngiliz bahriyesi de rıhtımlar da geride kalmıştı onun için. Bol zamanı vardı. «Cevabı zor bir soru,» dedi. «Gemiler kadın gibidir. Eazıları pahalı, bazıları ucuz olur, ama sağladıkları durum fiyatlarıyla ölçülemez.» Gevrek gevrek güldü sonra.

«Asgarisi nedir?» diye ısrar etti Tcm. «Yani mutlaka elde bulunmcsı gereken miktar?»

Jennings başını kaşıdı, içkisini bitirdi. Bir içki daha ısmarladı, Tom. «Şans meselesi bu,» diye söze başladı Jennings. «Öyle durumlar bilirim ki, adam hiç tereddüt etmeden yüz bin pcund bastırmış, Hollonda'da ya da İngiltere tersanelerinde yaptırılmış tam konforlu, çelik gövdeli, bütün âletleri tamam bir tekne almıştır gıcır gıcır. Ama suya indirdiği gün basmıştır küfürü, bir süre scnra bir kasa viskiye satmaya razıdır alıcı bulamaz.»

«Bizim öyle yüz bin poundumuz yok zaten,» dedi Tom kısaca.

«Bizim mi?» diye şaşkınlıkla sordu Dwyer. «Biz demekle neyi kastediyorsun?»

Dwyer'e dönerek «Kes sesini,» dedi Tom, «Senin tekne yüz bin pcundluk tekne değil,» diye scrdu Jennings'e.

«Evet,» diye cevap verdi Jennings, «Ben böyle bir iddiada bulunmadım ki.»

«Hani şöyle keseye uygun bir şey demek istiyorum.»

«Keseye uygun lâfı tekneler için geçerli değildir,» diye cevap verdi Jennings; adamın tavrı Tom'un sinirine dokunmaya başlamıştı. «Biri için keseye uygun olan, bir başkası için fantazi sayılabilir bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Dediğim gibi, bu şans işi azizim. Meselâ, diyelim ki, adamın birinin güzel, rahat bir teknesi var, ama karısını deniz tutuyor, ya da fırtına yüzünden o yıl hiç iş yapamadı veya taksidini ödeyemedi, yahut da İtalya veya Fransa'da komünistlerin

idareyi alması söz konusu ya da bir savaş durumu var, piyasa düşük, ne demek istediğimi çakıyor musun?»

«Evet,» dedi Tom, «Bütün ihtimalleri anlatman gerekmez.»

«Ne diyordum,» diye devam etti Jennings. «Ha, adam ümitsiz. Pazartesiye kadar beş bin guinea bulması lâzım, yoksa ev gidecek, işte sen oradaysan ve yanında da beş bin guinea hazırsa...»

«Guniea nedir?» diye sordu Dwyer.

«Beş bin guinea onbeş bin dolar demektir,» diye cevap verdi Tom. «Öyle değil mi?»

«Üç aşağı beş yukarı öyle,» dedi Jennings. «Ha bak! Başka durum da olabilir, kaçak girerken yakalanan bir teknenin gümrükte açık arttırmayla satılacağını haber alırsın. Gerçi bir parça tamire ihtiyacı olur ama aldırma. Aldırma demekle tamir işini bizzat kendin yaparsın demek istiyorum yoksa bu Fransız korsanlarının eline düştün mü astarı yüzünden pahalıya gelir. Adamın gözlerini çalarlar bunlar. İşte tamirini falan iyi ayarlayabilirsen, sekiz ya da on bin pound kadar bir parayla denize indirirsin tekneyi.»

«Sekiz ya da on bin Pound,» diye kendi kendine söylendi Dwyer. «İnsanın parası olmadıktan sonra, sekiz ya da on milyon da olabilirdi.»

«Kes sesini,» diye yeniden çıkıştı Tom. «Para kazanmanın yolları vardır.»

«Evet,» dedi Dwyer. «Ama nasıl?»

«Vardır dedim ya. Bir keresinde bir gecede beş bin dolar almıştım.»

Aegean Otelinden ayrıldığından bu yana ilk defa açık veriyordu; konuştuğuna pişman oldu. «Sen nasıl kazanılacağını kafana takma,» dedi sertçe Dwyer'e. Sonra Jennings'e dönerek, «Bana bir iyilikte bulunur musun?» diye sordu.

«Yapabileceğim bir şeyse,» diye cevap verdi Jennings. «Ve bana paraya mal olmayacaksa hay hay!» Hafifçe güldü. Tekne sahibi, işi iyi, açık göz, Kraliyet Bahriye mezunu, savaşı ve yoksulluğu ustaca atlatmış, yaş tahtaya basmaz kurt denizci Jennings.

«Eğer şöyle iyi, ucuz bir şey bulursan derhal bize yaz e mi?»

«Memnuniyetle,» diye cevap verdi Jennings, «Ver adresini.»

Biran duraksadı Tom. Adres olarak verebileceği tek yer

Aegean Oteliydi, bunu da bir tek annesine bildirmişti.

«Yaz evlât, yaz şu adresi,» diye tekrar etti Jennings.

«Senin adresi verelim,» dedi Dwyer'e dönerek. Dwyer, Deniz Yolları Sendikasındaki adresini verebilirdi, onu arayan kimse yoktu nasılsa.

«Neden düş kurmaktan vaz geçmiyorsun?» diye sordu Dwyer.

«Dediğimi yap sen.»

Dwyer, omuz silkerek adresini yazdı bir kâğıt parçasına ve Jennings'e verdi. Düzgün, okunaklı el yazısı vardı. Fırsat bulsa iyi defter tutacaktı üçüncü kaptan Dwyer.

Yaşlı denizci kâğıt parçasını derisi çatlak cüzdanına yerleştirdi. «Gözlerimi açar, kulaklarımı dikerim,» diye söz verdi onlara.

Tom hesabı ödedi ve Dwyer'le birlikte her zamanki gibi demirli tekneleri gözden geçirmeye çıktılar. Yavaş ve sessiz yürüyorlardı. Tom, Dwyer'in zaman zaman rahatsız bakışlarla kendisini süzdüğünün farkındaydı.

Burna vardıkları zaman Dwyer'e sordu: «Kaç paran var?»

«Kaç param mı var?» diye kavgacı bir sesle tekrar etti Dwyer, «Yüz dolarım bile yok. Bir yolcu gemisinin milyonda birini almaya yeter ancak.»

«Ne kadar paran var derken üstündeki parayı sormadım sana. Bütün paran ne kadar diye sordum. Devamlı olarak para biriktirdiğini söylüyordun.»

«Eğer böyle bir çılgınlık için yeteri kadar param olduğunu sanıyorsan»

«Ne kadar paran var diye sordum sana. Bankada?»

«İki bin iki yüz dolar,» diye isteksiz söyledi Dwyer. «Bankada, dinle Tom, düş kurmaktan vaz geç...»

«Bir gün ikimizin bir teknesi olacak. Bu limanda. İngilizin dediği gibi zengin adamın havası var burada. Parayı nasıl olsa buluruz.»

«Bu iş için kanun dışı bir şey yapmaya niyetli değilim,» diye cevap verdi Dwyer. Sesinden korktuğu anlaşılıyordu. «Şimdiye kadar suç işlemedim, bundan sonra da işlemek niyetinde değilim.»

«Sana kim suç işleyeceğiz dedi ki?» Aklından biran bu ihtimal de geçmemiş değildi oysa. Ringdeki hayatı boyunca,

Dwyer'in suç kabul edeceği sürüyle şeye tanık olmuştu. Bunları yapan adamların hepsi de pahalı giysileri, son model arabaları, frapan giyimli karılarıyla toplumda herkesten saygı gören kişilerdi.

Parayı nasıl olsa buluruz diye mırıldandı kendi kendine, güneşin altında parlayan milyonluk teknelere bakarak. Son geldiğinde bir kere daha geleceğine yemin etmişti buraya, işte gelmişti. Bir kere daha gelecekti, bir yolunu bulup.

Ertesi sabah erkenden Cenova'ya giden trene bindiler. Monte Carlo'da durup şehri göreceklerdi. Belki de Monte Carlo kumarhanelerinde şansları yaver giderdi.

Yanında ince, güzel bir kız, bir sürü yeni valizle Paris'te yataklı vagondan indi Rudolph, ikinci perona baksa kardeşi Thomas'ı görecekti.

BÖLÜM 6

Otel müdürü, sakin, mavi denize bakan balkonlu dairelerini gösterdiğinde, soğukkanlılığını bozmadı sadece «Güzel, teşekkür ederim,» demişti Rudolph. Gençlik günlerindeki düşünü hatırlayınca aptal aptal sırıtmamak için güç tutuyordu kendini. Otel müdürü, Jean ve kendisi ne de güzel oynuyorlardı rollerini.

Müdür eğilerek selâmladı onları ve odadan ayrıldı. Komiler bavulları çoktan yerlerine bırakmıştı. Yanında gerçek karısı vardı. «Haydi balkona çıkalım,» dedi.

Güneşin altında öpüştüler balkonda.

Neredeyse evlenemiyorlardı. Bir türlü karar veremiyordu Jean. Sürekli duraksıyor, zaman istiyordu; onu her görüşü üzücü olmaya başlamıştı Rudolph için. Zamanının büyük bir kısmı Port Philip'le, Whitby aarsında mekik dokumakla geçiyordu. New York'a gelip de Jean'i her aradığında, şehirde olmadığına dair bir mesaj buluyordu sadece. Bir gün onu bir lokantada boncuk gözlü, uzun saçlı, genç bir adamla yemek yerken görmüştü. Adamın yüzünde bir haftalık sakal vardı. Jean'la buluştukları bir seferinde adamın kim olduğunu sormuştu, o olduğunu kabul etmişti Jean. Onurla hâlâ yatıp yatmadığını sorduğunda, «Seni ilgilendirmez,» cevabını almıştı.

Rakibinin böyle çirkin biri oluşu Rudolph'u bir kat daha

aşağılıyordu. Jean'in adamın Amerika'nın ünlü fotoğrafçılarından biri olduğunu söylemesi de fayda etmedi. Bu kez Rudolph onunla ilişkiyi kesmiş, onun kendisini aramasını beklemişti, ama aramamıştı Jean. Bir zaman sonra dayanamadı ve yeniden aradı onu. Onunla yatmaya devam etmeye, fakat evlenme konusuna hiç değinmemeye karar verdi.

Kızın ona karşı olan davranışları kendisi hakkındaki bütün hayallerini yıkmıştı. Yalnızca yatakta tatmin oluyor, aşağılandığı inancını yatakta kafasından kovabiliyordu. Bütün tanıdığı erkekler, bütün bildikleri kızların evlilik plânları kurduklarını söylerlerdi. O halde Rudolph'un nesi vardı ki, evlilik teklif ettiği iki kız da kendisini reddetmişlerdi.

Virginia Calderwood meselesi de bir çözüme ulaşmamıştı. İhtiyar Calderwood Rudolph'un tavsiyesini tutmuş, kızını serbest yaşaması ve sekreterlik öğrenmesi için New York'a göndermeye razı olmuştu. Daktilo yazmayı ve strenografiyi çok garip saatlerde çalışıyor olmalıydı Virginia, çünkü ne zaman New York'a gitse kızı oturduğu apartmanın karşısından geçerken görürdü. Bazen gece yarısı bir kaç kere telefon eder, «Rudy, seni seviyorum, çok seviyorum benimle yatmanı istiyorum,» derdi.

Sırf Virginia'dan kurtulmak için New York'a geldiğinde değişik otellerde kalmaya başlamıştı, ama bu sefer de Jean yatmaya yanaşmıyordu onunla. Hangi ahlâki nedene dayandığını keşfedemediği bir ısrarla, otelde sevişmeye itiraz ediyordu. Yatak zevklerinden de yoksun kalmaya başlamıştı. Henüz yaşadığı yeri görmesine de izin vermemişti Jean.

Sık sık uzun mektuplar alıyordu Virginia'dan. Rudolph'a karşı duyduğu cinsel özlemi son derece açık bir dille anlatıyordu Virginia.

Jean'e Virginia'dan sözettiği zaman, «Vah zavallı cazip adam,» diyerek gülüp geçmişti sadece. Gene bir gece geç vakit eve döndüklerinde, karşı kaldırımda Virginia'nın beklediğini görmüşler, Jean kızı birlikte içki içmek üzere eve davet etmeye kalkmıştı.

Eskisi gibi işine de vermiyordu kendisini tam olarak, bir raporu anlayabilmek için bir kaç sefer okumak zorunda kalıyordu. Rahat uyuyamıyor, sabahları yorgun kalkıyordu yataktan. Hayatında ilk defa yüzünde sivilceler belirdi.

Bir keresinde New York'da bir partide etrafında üç erkekle dolaşan, dolgun göğüslü güzel bir sarışınla tanışmıştı. Kadın onunla başbaşa kalmak istediğini açıkça belirtmiş, kendisini evine bırakmasını istemişti Rudolph'dan. Zengin ve dul olduğunu söylüyor, etrafında dönen erkeklerden yakınıyor, Rudolph'u cinsel bakımdan çok çekici bulduğunu itiraf ediyordu. Yatakta bir şey beceremedi Rudolph, arkasından kopan kahkahalar arasında evi terketti.

'Hayatımın en şanssız günü,' diyordu Jean'e, «Port Philip'e resim çekmeye geldiğin gündür,»

Ama hiç bir şey, Jean'le evlenmesine, onunla yatmak ve hayatı boyunca birlikte olmak istemesine engel değildi.

Bütün gün aramıştı onu. Belki on kere, on beş kere, ama cevap veren olmamıştı. 'Bir kere daha arayacağım,' dedi kendi kendine. 'Ama bu sefer de bulamazsam, gidip bir güzel kafayı çekeceğim, karılara saldıracağım barlarda kavga edeceğim döndüğümde Virginia Calderwood'a kapının önünde rastlarsam yukarı çıkarıp bir güzel yatacağım onunla.'

Telefonun zili çaldı çaldı, tam kapatmak üzereyken karşı taraftan ahizenin kalktığını duydu. Çocuksu bir sesle, «Alo!» dedi Jean.

«Telefonun bozuk muydu?»

«Bilmiyorum. Bütün gün dışarıdaydım.»

«Bütün gece de dışarıda mı olacaksın?»

Bir sessizlik oldu. «Hayır,» diye cevap verdi Jean.

«Buluşur muyuz?» Hayır derse kapatacaktı telefonu. Bir keresinde Jean'e ona karşı olan duygularının sadece iki alternatif olduğunu söylemişti: Öfke ve arzu.

«Buluşmamızı istiyor musun?»

«Saat sekiz nasıl? Sana bir içki hazırlarım burada.» Bunu söylerken pencereden bakmış Virginia'nın karşı kaldırımda olup, olmadığını kontrol etmişti.

«Banyo almam gerekiyor,» dedi Jean, «Acele içinde dışarıya fırlamak da istemiyorum. Neden sen gelmiyorsun? Ben sana bir içki hazırlarım.»

«Kaçıncı kat,» diye sordu Rudolph.

«Dördüncü. Dikkat et asansör yok.» Sonra kapandı telefon.

Banyoya geçti, bir duş aldı, üstünü değiştirdi. Elleri titriyor-

du traş olurken, yüzünü kesti. Uzun süre dinmedi kan. Ancak sekizi beş geçe çaldı Jean'in kapısını.

Kapıyı daha önce hiç görmediği bir kız açmıştı Rudolph'a. Bulucin üstüne bir kazak giymişti.

«Merhaba! Adım Florence,» diyerek kendini takdim etmiş, sonra Rudolph'un geldiğini Jean'a haber vermişti.

«İçeri girsene Rudy,» diye seslenmişti Jean. «Makyaj yapıyorum.»

«Teşekkür ederim Florence,» diyerek Jean'ın odasına geçti Rudolph. Üstünde küçük bir ayna duran bir masanın önünde çıplak oturmuş, gözlerini boyamakla meşguldü Jean. Oysa şimdiye kadar göz boyası kullandığını farketmemişti. Bu konuda bir şey söylemedi. Ne de çıplak oluşundan söz etti. Odayı incelemeye koyuldu. Duvarlar baştan aşağı Rudolph'un fotoğraflarıyla doluydu, gülen, gülümseyen, kaş çatan, inceleyen. Resimlerin bazıları küçük bazıları büyütülmüştü. 'Demek bitti, evet bitti, karar verdi.' diye düşündü Rudolph.

«Bu adamı bir yerden gözüm ısırıyor,» dedi.

«Ben tanıyacağını sanmıştım,» diye cevap verdi Jean. Sonra yeniden gözlerini boyamaya devam etti.

Yemekten sonra evlilik töreninden söz ettiler. Sıra tatlıya geldiğinde çoktan vaz geçmişlerdi törenden.

«Bir kadında en sevdiğim şey!» diyordu Rudolph, «Kararlı olmaktır.»

«Ben kararlıyım,» diye cevap verdi Jean. Rudolph, münakaşa ettikçe Jean surat asmıştı. «Söyleyeyim sana ne yapacağımı balayı haftamızda. Odamdaki o fotoğrafları bir bir indirip duvarları temizleyeceğim.»

Gizlilik konusunda kesin kararlıydı Jean. Rudolph, evleneceklerinden hiç vakit geçirmeden herkesi haberdar etmek istemiş, Jean, başını sallayarak, «Kimseye hiç bir şey bildirmek yok,» demişti.

«Annem ve kız kardeşim var,» dedi Rudolph, «Aslında bir de erkek kardeşim var.»

«İşte bütün mesele bundan çıkıyor ya,» diye cevap verdi Jean. «Benim de babam ve ağabeyim var. İkisine de tahammülüm yok. Eğer senin ailene haber verdiğini ve benim onlara vermediğimi bir öğrenirlerse on yıl boyunca devamlı gök gürültüsü dinleriz Batıdan. Evlendikten sonra ne senin ailenle, ne de

benim ailemle bir ilişkimiz olmalı. Aileler yok bu işte.»

Fazla direnmeden kabul etti Rudolph.

Avrupa'dan döndüklerinde ne yapacaklarını kararlaştırmadılar; Jean ne çalışma hayatını bırakmaya yanaşmış, ne de Whitby'de yaşamayı kabul etmişti.

«Allah hayrını versin,» dedi Rudolph. «Daha evlenmeden bana koca muamelesi yapıyorsun.»

«Ben eve kapanacak kadınlardan değilim,» diye direniyordu Jean. «Küçük şehirlerden hoşlanmıyorum. Burada işlerim iyi. Benimle evlenmek isteyen biri var diye mesleğimden vaz geçecek değilim ya.»

«Jean..» diye uyardı Rudolph.

«Peki, peki,» diye düzeltti Jean. «Evlenmek istediğim bir adam var,» diye.

«Böylesi daha iyi.»

«Sen kendi bürosunun New York'da olması gerektiğini söylüyordun.»

«Ama New York'da değil işte.»

«Beni devamlı görmezsen daha çok seversin.»

«Hayır.»

«O halde devamlı görmezsem, ben seni daha çok severim.»

Bunu da kabul etti Rudolph, «Son teslim oluşum,» diye ekledi.

Gözlerini kırpıştırıp, uslu uslu alay ederek, «Elbette şekerim!» dedi Jean. «Kişiliğini ispat etmesini bilen erkeklere hayranımdır.»

Her şey yoluna girmişti, güldüler. «Ama evleneceğimizi bildirmemiz gereken tek bir kişi var,» dedi Rudolph. «O pasaklı fotoğrafçı, yalnız törene gelmeden önce traş olacak.»

«Tamam oldu,» diye cevap verdi Jean. «O zaman ben de Virginia Calderwood'a haber veririm.»

Zalim ve mutlu, elele lokantadan çıktılar. 3'üncü caddedeki bütün barları bir bir dolaştılar, önlerindeki yılların şerefine içerek. Ertesi sabah Tiffany'den elmas bir nişan yüzüğü aldı Rudolph, fakat «Servetin tuzaklarından nefret ederim,» diyerek yüzüğü geri gönderdi Jean. «Altın yüzük nemize yetmiyor?»

Calderwood'a, Brad'a ve Johnny Heath'a nedenini bildirmeden bir aylık seyahate çıkacağını söylemek mümkün değildi. Nihayet bu durumu Jean'a de kabul ettirdi, tek bir şart koş-

muştu Jean: Kimseye bir şey söylemeyeceklerdi.

Üzüntülüydü Calderwood. Rudolph, üzüntülü oluşunun nedenini anlayamamıştı tam olarak, kızı yüzünden mi? Yoksa Rudolph işten bir ay ayrı kalacağı için mi? «İnşallah acele etmiyorsundur?» demişti Rudolph'a, «Kızı hatırlıyorum, fakir görünüşlü bir şeydi. Herhalde beş kuruşu yoktur cebinde.»

«Çalışıyor,» diye savunurcasına cevap vermişti Rudolph.

«Çalışan kadınlardan hoşlanmam,» diyerek başını sallamış, «Ah, Rudy, eh isteseydin her şeye sahip olabilirdin,» demişti. 'Evet her şeye sahip olabilirdim,' diye düşündü Rudolph. 'Çılgın Virginia, o müstehcen mektupları da dahil olmak üzere.'

Ne Brad ne Johnny Heath fazla sevinç tezahüratı göstermemişlerdi, ama onları sevindirmek için evlenmiyordu ki Buna rağmen törene gelmişler, yeni evlileri uğurlamışlardı.

Havaalanında Jean'in eşyaları tartılırken ilk defa kocalığını gösterdi Rudolph. «Allah Allah! Ne var bunların içinde bu kadar ağır gelecek yahu?» diyerek.

«Elbise var,» diye cevap vermişti Jean, «Yoksa Fransızların içinde karının çıplak dolaşmasını mı istiyorsun?»

Fazlalıklar için çeki yazarken, «Hayır, servetin tuzaklarını sevmeyen bir kız için,» demişti Rudolph, «Biraz fazla eşyan var da.» Bunu söylerken onu incitmemeye gayret etmişti, ama öte yandan, uzun yoksulluk yılları ister istemez para konusunda tutumlu yapmıştı onu.

Hava gittikçe ısınıyordu. Tembel ve mutlu güneşin altında uzanmışlardı. Güneşten tenleri bronz rengi olmuş, Jean'in saçları sararmıştı. Otel'in kortunda Rudolph'a tenis dersleri veriyor, kabiliyeti olduğunu söylüyordu. Ders konusunda son derece ciddiydi, en ufak bir yanlışa göz yummuyordu. Deniz kayağı yapmasını da öğretti ona. Bildiği şeylerin çokluğu karşısında şaşırıyordu Rudolph.

Yemeklerini, lüks plaj kabinine getirttiler. Istakoz ve beyaz şarap. Sonra, pancurları kapalı odalarına çekilerek seviştiler.

Plajda kumda uzanırlarken çıplak güneşlenen kızlardan hiç birine bakmıyordu Rudolph. Oysa bakılacak kızlardı hani.

«Normal değilsin sen,» dedi Jean.

«Neden?»

«Çünkü kızlara baktığın yok.»

«Sana bakıyorum ya!»

«Devam et.»

Yeni restoranlar keşfetmeye başladılar. Chez Felix'in koya bakan terasında biberli balık çorbası içtiler. Seviştiklerinde ikisi de sarmısak ve şarap kokuyordu; aldırmadılar.

Arada sırada dağ kasabalarına yürüyüş yapıyorlardı. Matisse Kilisesini, Vallauris'de çömlek işlerini gördüler. St. Polu-de-Venve'de Colombe d'Or'ın terasında yemek yediler, beyaz güvercinlerin kanat sesleri arasında.

Sean, nereye gitse fotoğraf makinesini de, yanına alıyor, Rudolph'un sayısız resmini çekiyordu. «New York'da yatak odamızın duvarlarını resimlerinle donatacağım,» diyordu kocasına.

Denizden çıktıktan sonra gömlek giymiyordu artık Rudolph Jean göğsündeki kılları sevdiğini söylemişti.

Cap d'Antibes'ten sıkıldıkları zaman İtalya'ya gitmeye karar verdiler.

Cap d'Antibes'den bıkmadılar.

Bir gün teniste Jean'den bir set aldı Rudolph. Iki dakika kadar müthiş bir öfke duydu kocasına.

Calderwood'a bir süre daha dönmeyeceklerini bildiren bir telgraf gönderdiler.

Otelde son derece güzel bir İtalyan film yıldızı dışında kimseyle konuşmuyorlardı. Kadın o derece güzeldi ki, konuşmamak imkânsızdı adeta. Öğleye kadar artistin resimlerini çekti. Jean ve New York'da **Vogue**'a gönderdi. **Vogue**'dan Eylül sayısında resimlerin basılacağına dair bir telgraf aldılar ertesi gün.

Hiç bir terslik olmuyordu.

Cap d'Antibes'den bıkmamış olmalarına rağmen, arabayla güneydeki şehirleri gezdiler. Hiç bir yerde umut kırıklığına uğramadılar.

Portofino meydanında çikolatalı dondurma yediler, dünyanın en iyi çikolatalı dondurması. Turistlere kart postal, dantelli, işlemeli masa örtüleri satan yaşlı kadını, limanda demirlemiş yatları seyrediyorlardı.

İnce uzun, beyaz, son derece güzel bir yat ilişti Rudolph'un gözüne. «Tekne dediğin böyle olur işte,» dedi hayranlıkla.

Çikolatalı dondurmasını kaşıklayarak, «Senin olsun ister miydin?» diye sordu Jean.

«Elbette isterdim.»

«Sana alayım onu.»

«Teşekkürler,» diye cevap verdi Rudolph. «Hazır niyet etmişken, bir Ferrari ve Cap d'Antibes'deki kırk odalı evi de alıver bari.»

Dondurmasını yemeğe devam ederek, «Şaka etmiyorum; gerçekten söylüyorum,» dedi Jean. «Eğer istiyorsan?»

Jean'i dikkatle süzdü Rudolph. Sakin ve ciddiydi. «**Vogue,** o resimler için sana bu kadar para vermeyecek herhalde?»

«**Vogue**'la bir ilgisi yok canım,» diye devam etti Jean. «Son derece zenginim ben. Annem ölürken korkunç bir hisse senedi bıraktı. Dedem Amerika'nın en büyük ilâç firmalarından birinin sahibiymiş.»

«Firmanın adı ne?» diye sordu Rudolph, şüpheyle.

Firmanın adını söyledi Jean.

Rudolph, bir ıslık çalarak kaşığını masaya bıraktı.

«Yirmi beş yaşıma gelene kadar hisselerimin kontrolü babamın ve ağabeyimin elinde,» diye devam etti Jean. «Ama şimdi bile gelirim seninkinin üç katını buluyor. İnşallah seni rahatsız etmemiştir bu.»

«Hey tanrım! Ne balayı, ne balayı!» diyerek kahkahalara boğuldu Rudolph.

O gün öğleden sonra yatın yerine Rudolph'a limandaki mağazaların birinden son derece frapan pembe bir gömlek aldı Jean.

Sonra Rudolph servetinden neden kendisine sözetmediğini sorunca bu meseleyi geciktirmeye çalışarak, «Para lâfından nefret ederim,» dedi. «Evde para lâfından başka hiç bir şey konuşulmazdı. On beş yaşıma geldiğim zaman paranın insanı bozduğu inancına vardım. On beş yaşımdan sonra bir daha evime ayak basmadım. Üniversiteyi bitirdikten sonra annemin bıraktığı paranın kuruşuna el sürmedim. Babamın ve kardeşimin parayı işe yatırmalarına izin verdim. Süre dolduktan sonra da gelirimi işe yatırmamı istiyorlar. Ama hiç de sandıkları gibi olmayacak. Ellerinden gelse beni aldatacaklarını gayet iyi biliyorum, buna izin vermeyeceğim özellikle onların beni aldatmasına.»

«Peki o halde ne yapacaksın bu parayla?»

«Bu işi sen üstleneceksin,» diye cevap verdi Jean. «Kusura bakma, ama sana kalıyor. Ne yaparsan yap; ama bana sözünü etme hiç. Ve bir de hayatımızın bütün tadını tuzunu kaçıracak

bir yatırım yapma ne olursun.»

«Son bir kaç haftadır oldukça fantazi bir hayat sürüyoruz,» diye cevap verdi Rudolph. «Ama balayı bu, gerçek sayılmaz.»

Roma'daki otele vardıklarında müracaatta Rudolph'u bekleyen bir telgraf buldular. Bar'dan geliyordu: **«Annen hastanede stop.. Doktorlar sonunun yaklaştığından endişe ediyorlar stop.. En kısa zamanda dönsen iyi olur stop.»**

Telgrafı Jean'e uzattı. Otelin bekleme salonundaydılar, daha yeni vermişlerdi pasaportlarını resepsiyon memuruna. Jean telgrafı okuduktan sonra, «Bu gece kalkan uçak var mı soralım,» dedi üzüntülü. Akşam üstü saat beşte varmışlardı otele.

«Haydi yukarı çıkalım,» dedi Rudolph. Bu meseleyi kalabalık bir otel salonunda konuşmak istemiyordu.

«Otelimizden memnun kalacağınızı umarım,» diyerek onları odalarına çıkardı resepsiyon memuru.

Komiler bagajları bırakıp ayrıldılar; Rudolph ve Jean, açılmamış bavulları seyrettiler bir süre. En az iki hafta kalmayı plânlamışlardı Roma'da.

«Hayır,» dedi Rudolph, «Bu akşam uçakla gitmeyeceğiz. Roma'dan beni tamamen yoksun edemeyecek. Yarın hareket ederiz. Bir gün daha kalabiliriz. Beni görmeden öleceğini hiç sanmam. Haydi aç bavulları.»

BÖLÜM 7

I

Cenova'da gemiye biner binmez Falconetti ile başının belâya gireceğini biliyordu. Geminin dayısıydı Falconetti. İri yarı bir adamdı. Kocaman elleri, şalgam gibi küçük bir kafası vardı. Silâhlı soygundan hapis yatmıştı.

Güvertede rakipsiz olduğunu kanıtlamak için her yolculuktan önce dört beş kişiyle kapışır, hepsini yere sererdi. Yemekhaneye girdiğinde kimse elini radyoya süremezdi, herkes Falconetti'nin müzik zevkini yansıtan istasyonu dinlemek zorundaydı.

Tayfaların yarısından çoğuna borcu vardı Falconetti'nin.

Borç sayılan bu paraların bir daha yüzünü göreceğinden kimsenin ümidi yoktu elbet. İstediğinde eğer on dolar verilmezse, bir kaç gün sonra, bir bahane bulur, kavgada muhakkak acısını çıkarırdı bunun.

Thomas'dan çok daha iri olmakla birlikte, ona satışmamaya çalışıyor, fazla konuşmuyor, barışçı bir tavır gösteriyordu. Ayrıca Falconetti'nin davranışlarından da Thomas'a karşı ılımlı bir yol seçtiği belli oluyordu.

Ama Cenova'da gemiye bindikleri gün Dwyer'le birlikte yemekhaneye girdiklerinde, kâğıt dağıtmakla meşgul olan Falconetti onlara doğru dönmüş ve «Vay, bizim muhabbet kuşları geldi!» diyerek yılışık bir öpücük sesi çıkarmıştı. Masadakiler güldü. Falconetti esprilerine gülünmesini isterdi. Dwyer'in yüzü kıpkırmızı oldu; Tom hiç soğukkanlılığını bozmadan kendine bir bardak kahve koydu, masalardan birinin üstünde duran **Daily American** gazetesini eline alarak bir koltuğa çöktü.

«Bana bak Dwyer,» diye devam etti Falconetti. «Ben bilet keseyim. Çocukların senin gibi bir fıstığa ihtiyacı var. Önümüzde daha çok yol var değil mi çocuklar?»

Masanın etrafında oturan adamlardan bir kısmı utanç ve çaresizlik içinde doğruladılar Falconetti'nin bu önerisini.

Tom, gazetesini okumaya ve kahvesini içmeye devam ediyordu. Dwyer'in yalvarır gözlerle kendisine baktığının farkındaydı ama, Falconetti işi azıtmadıkça kavga etmek niyetinde değildi.

«Böyle bedava aşk dağıtmanın gereği yok Dwyer,» diye sözüne devam etti Falconetti. «İkimiz birlikte çalışırsak, hem ufak bir servet sahibi hem de kadınsızlık çeken şu çocuklara sevap yapmış olursun. Bütün iş fiatı tespit etmekte. Oğlancılık beş kağıt, sevişme on kâğıt. Ben sadece yüzde onumu alırım, ha, ne dersin?»

Yerinden fırladı ve dışarıya çıktı Dwyer, masadaki adamlar gülüştüler. Tom hâlâ gazetesini okuyordu, ama elleri titremeye başlamıştı. Kendini kontrol etmesi gerektiğini biliyordu. Bütün gemiyi titreten bu çam yarmasını dövse, o zaman kim olduğunu merak edecekler ve içlerinden biri tanıyacaktı onu. Ayrıca, her sahilde görüldüğünü düşmanlarına ulaştıracak adamlar vardı.

«Oku şu Allahın belâsı gazeteni ve çeneni sıkı tut» dedi kendi kendine.

Falconetti aynı öpücük sesini çıkararak, «Hey oğlancı!» diye seslendi Tom'a. «Yazık değil mi bak sevgilin üzüntüsünden ölecek.»

Tom gayet sakin yerinden kalkarak, gazetesini katladı bir kenara koydu, sonra elinde kahve bardağı Falconetti'nin oturduğu masaya doğru ilerledi. Hâlâ sırıtıyordu Falconetti. Kahveyi Falconetti'nin yüzüne boşalttı. Yerinden kımıldamadı Falconetti. İçersi birden bir ölüm sessizliğine büründü.

«Eğer bir daha o sesi çıkardığını işitirsem, buradan Hoboken'e kadar her karşılaştığımda marizlerim seni,» dedi Tom.

Falconetti yerinden kalkarak, «Sen istedin, bunu,» dedi ve yine aynı öpücük sesini çıkardı.

«Güvertede bekleyeceğim,» dedi Tom. «Tek başına gel.»

«Yardıma ihtiyacım yok,» diye cevap verdi Falconetti.

Güverteye çıktı Tom, daracık bir yerde Falconetti gibi iri kıyım bir adamla kapışmak işine gelmezdi. Güvertede bol yer vardı.

«Hey, beyinsiz şişko buradayım!» diye seslendi Falconetti'ye. Adamı üstüne saldırtmak istiyordu, onun uzun ve kuvvetli kollarına yakalanmak işine gelmeyecekti. Falconetti gibi bir adamla, boks kuralları içinde döğüşmemeleri bir şansızlıktı aslında. «Haydi şişko acele et, bütün gece seni bekleyecek değilim,» dedi yeniden.

«Kendin istedin bunu Jordach,» dedi ve kollarını savurarak kızgınlıkla saldırdı Falconetti. Tom bir adım yana kaçtı, bütün gücüyle sağ yumruğunu adamın midesine gömdü. Falconetti boğuluyormuş gibi bir ses çıkardı, sallanıyordu, yere düştü sırtüstü, hırıltı sesi geliyordu boğazından ama kendinden geçmemişti, iri açılmış gözlerle Tom'a bakıyor, bir şey söylemiyordu.

«Çabuk ve temiz oldu,» diye düşündü Thomas. Memnundu, adamın hiç bir yerinde iz kalmamıştı. Eğer kendisi bir şey söylemezse kimse bilmezdi güvertede ne olduğunu. Zaten kendisinin konuşacağı yoktu.

«Aldın mı dersini beyinsiz,» dedi Tom. «Bundan böyle açma o kenefin kapağını!»

Falconetti, aniden fırlayarak koca elleriyle Tom'u bileğinden yakaladı ve çekti. Diğer elinde parlayan bir şey vardı. Tom

bıçağı görmüştü. Hiç vakit kaybetmeden dizleriyle Falconetti'nin yüzüne çöktü, diğer eliyle de adamın bıçağı tutan kolunu yakalayarak bükmeye başladı. Hâlâ direniyordu Falconetti, ama bıçağı tutan eli gittikçe zayıfladı. Tom dizleriyle kollarından çivilemişti adamı güverteye, bıçağı bir kenara fırlattı. Sonra, iki dakika kadar devamlı olarak Falconetti'nin yüzünü yumruklad ı.

Nihayet ayağa kalktı. Falconetti hareketsiz yatıyordu, yerde kan vardı. Eğildi bıçağı aldı ve denize fırlattı.

Falconetti'ye son bir defa daha bakarak içeriye girdi. Hoşuna gitmişti. «Galiba iyice kocayana kadar döğüşeceğim ben,» dedi kendi kendine.

Yemekhanede oyun durmuştu, eskisinden daha kalabalıktı içerisi, kavgayı diğerlerine de haber vermişlerdi. Herkes bilinen sonucu bekliyordu. İçeri girdiğinde ateşli bir tartışma vardı, onu görünce sustular.

Tom, bardağına yeniden kahve koyarak, «Allah kahretsin, yarım bardak kahveyi boku bokuna harcadık,» dedi yüksek sesle.

Oturdu, gazetesini açtı, okumaya devam etti.

Cebinde aylığı, omuzunda Norveçli denizcinin çantası, iskeleden aşağıya doğru yürüdü. Dwyer arkadan geliyordu. Kimseyle vedalaşmamışlardı. O fırtınalı gecede Falconetti kendini denize attığından beri kimse konuşmuyordu onlarla. Hepsinin Allah belâsını versin. Yediği dayaktan sonra, ondan uzak duruyordu Falconetti. Fakat, yüzü düzelince dayağın acısını Dwyer'den çıkarmaya başlamıştı. Ne zaman onu yalnız yakalasa öpücük gönderiyordu. Nihayet bir gece nöbetten dönerken Dwyer'in kamarasından çığlık sesleri duydu; kapı kilitli değildi. İçeriye girdiğinde Dwyer perişan bir vaziyette yerde yatıyordu, Falconetti ayakta pantolonunu çekiyordu. Falconetti'yi burnundan yakalayarak kapıya kadar sürükledi, kıçına bir tekme yapıştırarak dışarıya attı. «Sana söylemiştim,» diye bağırdı arkasından, «Bundan sonra nerede görürsem, döveceğim seni haberin olsun.»

Dwyer, yaşlı gözlerle Tom'a bakarak, «Bu yaptığını, aradan bin yıl geçse unutmayacağım» demişti.

«Huysuzluğu bırak,» diye cevap verdi Tom. «Bir daha rahatsız etmez seni.»

Gerçekten de bir daha rahatsız etmedi Dwyer'i Falconetti. Thomas'la karşılaşmamak için elinden geleni yapıyordu ama ne kadar gayret etse, günde bir kere karşılaşıyorlardı yine de. Tom her seferinde, «Gel bakalım beyinsiz,» diyerek seslenir; Falconetti yüzü buruşuk, dişlerini sıkarak, ayaklarını sürüye sürüye çıkarken, bir de yumruk yerdi midesine. Bu işi devamlı olarak tayfaların arasında yapmaya başlamıştı, ama süvarilerin önünde ilişmiyordu Falconetti'ye. Artık saklayacak bir şey kalmamıştı, o gece Falconetti'nin yüzünü ne hale getirdiğini gördükten sonra tayfalar zaten bir şeyler sezinlemişti. Hattâ bir keresinde Spinelli adındaki tayfa «ilk günden beri düşünüyorum,» demişti, «Bir yerde muhakkak gördüm ben seni.»

«Hiç karşılaşmadık,» diye cevap vermişti Tom. Ama bunu demenin hiç bir yararı olmadığını biliyordu artık.

«Evet, evet hatırladım şimdi» diye devam etmişti Spinelli. «Bundan beş altı yıl kadar önce bir zenci ile döğüşünü seyretmiştim.»

Tom ise, «Queen'e hiç gitmedim,» diye cevap vermişti.

«Pekâlâ senin dediğin olsun,» diyerek başını sallamıştı Spinelli. «Beni ilgilendirmez zaten.»

Thomas, Spinelli'nin bir süre sonra eski bir boksör olduğu haberini herkese yayacağını biliyordu, ama denizde oldukları sürece bir şey çıkmazdı bundan. Karaya indiklerinde dikkatli olması gerekecekti. Bu arada Falconetti'nin prestijini sıfıra indirmenin zevkini tadıyordu bol bol. İşin garip tarafı, Falconetti'nin bir zamanlar tirtir titrettiği bütün tayfalar Thomas'dan nefret ediyordu bu yüzden. Şimdiye kadar, bu adama boyun eğdikleri için böyle bir duygu içindeydiler.

Falconetti, Thomas'ın içerde olduğunu bildiği zamanlar yemekhaneye girmezdi. Nihayet bir gün yemekhanede karşılaştılar. Tom ona vurmamış fakat «Olduğun yerde kal geri zekâlı, birazdan sana arkadaş getireceğim,» demişti.

Sonra aşağıya Renway'ın kamarasına inmiş, «Gel benimle Renway,» demişti zenciye.

Renway korkulu gözlerle Tom'u izleyerek içeriye girdi. Zenci içeride Falconetti'nin oturduğunu görünce dışarı çıkmak istemiş, fakat Tom adamı kolundan çekerek, «Efendi gibi hep

birlikte oturacağız burada. Hem de bu beyin yanında oturup güzel güzel müziğimizi dinleyeceğiz,» demişti.

Sonra Falconetti ile Renway'in arasında oturdu. Falconetti, koca ellerini masaya koymuş, hareketsiz ve sessiz bekliyordu.

Bir süre sonra «Bu gecelik bu kadar eğlence yeter,» dedi Tom, «Haydi bakalım beyinsiz, al voltanı.» Bu lâf üstüne Falconetti ayağa kalkmış, kimsenin yüzüne bakmadan güverteye çıkmış ve kendini denize atmıştı. O sırada ikinci kaptan güvertedeydi; ama ona engel olmasına imkan yoktu, uzaktaydı. Gemiyi durdurmuşlar, isteksiz bir aramadan sonra yollarına devam etmişlerdi. Zaten zifiri karanlığın ve dağ gibi dalgaların arasında hiç bir şey bulmak mümkün değildi.

Kaptan soruşturma açılmasını istemişti, ama tayfalardan kimse bir şey söylemedi. Ertesi gün bilinmeyen nedenle intihar olarak yazdı raporunu.

Thomas ve Dwyer iskelenin yakınlarında bir taksi çevirdiler, «Broadway 96. Cadde,» dedi şoföre Thomas. Aklına ilk gelen adres bu olmuştu: Araba 62. Caddede durdu, «Haydi in bakalım,» dedi Tom, «Yakında bana bir haber verirsin değil mi Tommy?» diye endişeli sordu Dwyer.

Taksinin kapısını kaparken, «İşlerin gidişine bağlı,» diye cevap verdi Tom. Dwyer'in sürekli onu aramasını istemiyordu.

18. Caddede taksiden indi, Batıya doğru bir blok yürüdü, köşeyi dönerek yeniden aynı yere geldi. Aegean Otel'e vardı.

Denizcilere görünmeden odasına çıktı. Çantasını bir kenara fırlatarak, üstünde hardal rengi bir örtü bulunan yatağa uzandı, tavandaki çatlakları seyretmeye başladı. Perdeler kapalıydı; açmadı.

On dakika sonra kapı vuruldu, Pappy'nin vuruşuydu bu. «Bir şey duydun mu?» diye sordu Tom.

«Burada kaldığını bilen biri var,» diye cevap verdi.

Boğazının kuruduğunu hissetti Thomas, «Ne diyorsun Pappy?» diye kalın bir sesle sordu.

«Bundan bir hafta önce seni biri sordu.»

«Deme?»

«Tanımadığımı söyledim.»

«Ne dedi?»

«Burada kaldığını bildiğini, kardeşin olduğunu söyledi.»

«Tarif etsene şu adamı?»

«Senden biraz daha uzun ve ince, kısa kesilmiş siyah saçlı, yeşil gözlü, esmer, temiz giyimli, iyi öğrenim görmüş bir konuşması vardı tırnakları manikürlü.»

«Tamam, tamam!» diye kesti Tom, «Kardeşim olacak züppe bu. Adresi annemden almış olmalı. Oysa adresi kimseye vermeyeceğine dair yemin ettirmiştim ona. Allah vere de ondan başkası bilmese burayı. Ne istiyormuş?»

«Konuşmak istiyormuş seninle. Adresini öğrenirsem derhal kendisine haber vermemi istedi. Bir de telefon numarası bıraktı. Whitbyde.»

«Tamam canım o. Biraz kendime geleyim ararım. Daha önce yapılacak şeyler var. Şimdiye kadar hiç bir haber almadım ondan. Senden bir iki ricam olacak Pappy.»

Peki anlamında başını salladı Pappy, parasını aldıktan sonra her şeyi yapardı.

«İlkin bir şişe içki, ikinci olarak bir tabanca istiyorum. Sonra Schutz'i bul ve sor bakalım hava nasıl? Acaba benim oğlanı görebilir miyim? Ha! Sonra da bir kadın bul bana.»

«Yüz dolar» dedi Pappy.

Tom cüzdanından iki ellilik çıkararak uzattı Pappy'e Sonra cüzdanı da vererek, «Kasaya koy bunu,» dedi. Gelecek kadının hırsız olmadığını bilemezdi.

Pappy, kapıyı vurduğunda şişeyi çoktan yarılamıştı.

«Schultz, ile konuştum» dedi Pappy, «İşler henüz düzelmemiş. Gemi bulur bulmaz ayrılsın buradan diyor.»

«Elbette,» diyerek sarhoşlukla başını salladı. Tom. İşler hâlâ düzelmemişti. Belki de hayatı boyunca düzeleceği yoktu işlerin. «Schutz oğlumu görebileceğim hakkında bir şey söyledi mi?»

«Tavsiye etmem,» dedi.

«Demek tavsiye etmem dedi ha! Hey gidi Schultz hey! İnsanın evlâdı olmayınca. Benim hakkımda bir şeyler duydun mu?»

«**Elga Andersen**'den bir Yunanlı denizci geldi az önce. Bekleme salonunda Falconetti adında birini öldürdüğünü anlatıyordu.»

«Her zaman tam vaktinde haber alırsın değil mi Pappy?»

«Adam eski boksörlerden olduğunu biliyor. Sana yeni bir gemi bulana kadar buradan dışarı çıkmamaya bak.»

«Bir yere çıkacağım yok zaten. Hani kadın?»

«Birazdan gelir. Adının Bernard olduğunu söyledim. Soru sormaz.»

«Neden Bernard?»

«Sevdiğim bir arkadaşımın adıdır.»

«Bernard, ne ad yarabbi.»

Bütün bir hafta odadan dışarı çıkmadı. Bu süre boyunca altı şişe viski getirtti Pappy'e. Ancak başka kadın istemedi. Fahişelerden eskisi gibi zevk almıyordu. Bıyık bıraktı. İşin kötüsü kızıl renkte çıkıyordu bıyığı. Tabancayı doldurup, boşaltma talimleri yaptı boyunca. Gittikçe azalıyordu parası. Çağırdığı zaman hemen gelmediği için Pappy'e bağırdı, Pappy sabırlı olmasını söyledi.

Kapının vurulduğunu duyduğunda saat öğleden sonra üçtü. Pappy genellikle bu saatte yukarıya gelmezdi hiç. Günde üç kez yemeğini getirirdi sadece.

Thomas kapıyı açtı; Pappy kara gözlükleriyle, yüzündeki anlam belirsiz içeri girdi.

«Bir şey mi var?»

«Biraz önce kardeşin aşağıdaydı.»

«Ne dedin ona?»

«Belki bulurum dedim. Yarım saat sonra yine gelecek. Görmek ister misin?»

Biran düşündü Tom. «Neden olmasın?» dedi sonra. «Bu onu memnun edecekse?»

Pappy başını sallayarak, «Geldiğinde yukarı çıkarırım onu,» dedi.

Pappy'nin arkasından yeniden kilitledi kapıyı. Bıyıklarını kesmeye karar verdi, kılların sertliği sinirine dokunuyordu. Yarı karanlık banyonun aynasında yüzüne baktı. Komik duruyordu bıyık, gözleri kanlıydı. Kesti bıyıklarını. Ayrıca saç traşı olması da gerekiyordu. Tepesi açılmaya başlamıştı. Ne yazık ki saç traşı gelmiyordu Pappy'nin elinden.

Yarım saat bir türlü geçmek bilmedi.

Kapının vuruluşundan bunun Pappy olmadığını anlamıştı. «Kim o?» Acaba nasıldı sesinin tonu? Bir haftadır Pappy'den başka kimseyle konuştuğu yoktu. Zaten Pappy'le de uzun boylu konuşmak mümkün değildi.

«Ben Rudy.»

Rudolph'u içeriye aldıktan sonra yeniden kilitledi kapıyı, el sıkıştılar. Yer göstermedi kardeşine. Rudolph'un saç traşına ihtiyacı yoktu, başı da açılmamıştı. Gofre kumaştan yazlık güzel bir elbise giymişti. «Bir kilometre uzunluğunda ütü ve çamaşır faturası gelir bu adama,» diye düşündü Tom.

Rudolph gülümsemeye çalışarak, «Aşağıdaki adam seninle ilgili meselelerde çok anlaşılmaz davranıyor,» dedi.

«İşini bilir.»

«İki hafta önce yine gelmiştim.»

«Biliyorum.»

«Telefon etmedin.»

«Etmedim.»

Rudolph meraklı gözlerle odayı incelemeye başladı. Yüzünde, gördüklerine inanmayan bir ifade vardı. «Birinden mi saklanıyorsun?» diye sordu.

«Yorum yapmak yok,» diye cevap verdi Tom. «Gazetelerde dendiği gibi.»

«Sana bir yardımım olabilir mi?»

«Hayır,» Ne söyleyebilirdi ki ona? 26.24 boylam, 38.31 enlemde, on bin feet derinlikte, git Falconetti'yi ara mı diyecekti? Yoksa git, Las Vegas'daki 38'lik kısa namlulu bir tabanca taşıyan gangteri bul, pişman olduğumu, Quayles'i bir daha dövmeyeceğimi mi söyle diyecekti?

«Seni gördüğüme memnun oldum Tom,» diye devam etti Rudolph. «Bu olağan bir ziyaret sayılmasa da.»

«Anlıyorum.»

«Annem ölmek üzere Tom, seni görmek istiyor.»

«Nerede?»

«Whitby'de hastanede. Birazdan oraya gideceğim. Eğer istersen sen de...»

«Ölmek üzere demekle ne kastediyorsun, bugün mü ölüyor, yoksa haftalardır sürüyor mu bu?»

«Her an ölebilir. İki kere kalp krizi geçirdi.»

«Hey tanrım!» Annesinin ölebileceği hiç aklına gelmemişti. Hattâ Cannes'den onun için satın aldığı bir eşarp vardı çantasında. Üç renkli, üstünde Akdeniz haritası olan. Armağan getirilen insan ölür müydü hiç?»

«Zaman zaman onunla görüştüğünü, ona mektup yazdığını biliyorum. Son zamanlarda aşırı dindar kesildi, herkesle helâl-

laşmak istiyor. Gretchen'i de çağırdı.»

«Varsın annesiyle helâllaşsın, benimle konuşacak bir şeyi yok Gretchen'in. Aslında anneme karşı bir düşmanlığım yok. Çok acı çektirdim ona. Ayrıca o Allahın belâsı babam da...»

«Benimle geliyor musun? Araba aşağıda.»

Başını salladı Tom. Gidecekti.

«Yanına bir şeyler alırsan iyi edersin» dedi Rudolph. «Ne kadar kalacağın belli olmaz..»

«Bir on dakika izin ver bana» dedi Tom. «Otelin önünde bekleme. Bir süre dolaş arabayla, sonra 4. Bulvardan alırsın beni. Eğer beni göremezsen iki blok aşağıya in, sonra yeniden dön aynı yere. Sağ taraftaki kapının kilidi açık olsun. Yavaş sür arabayı. Ne marka?»

«Cevrole 1960, yeşil.»

Thomas kardeşini uğurlarken kimseyle konuşmamasını uyardı.

Rudolph'un arkasından yeniden kilitledi kapıyı. Eşyalarını koyacak bir valizi yoktu. Traş takımını, iççamaşırlarını Pappy'nin getirdiği içki kutularından birine yerleştirdi.

Otelden çıkarken danışma masasının arkasında gördü Pappy'i, hiç ses etmedi. Dışarı çıkınca güneş gözlerini kamaştırdı, 4. Bulvara doğru telâşsız, acele yürümeye başladı.

Bulvarın yarısına kadar yürümüştü araba yanında belirdi, bir kez daha bakındı etrafına ve atladı arabaya.

Şehirden çıkınca yolculuktan zevk duymaya başladı.

Rudolph oldukça hızlı sürüyordu arabayı. Bütün dikkatini yola vermişti. Arada sırada şişeden yudumlar alıyordu Thomas; hafiften sarhoş olmaya başlamıştı, kendini iyi hissetmeye yetecek kadar.

Bir ara yetmiş mille giderken arkalarından bir siren sesi duyuldu. «Allah kahretsin!» diyerek arabayı yana çekti Rudolph.

Şehir dışı trafik polisi yanlarına yaklaşarak, «İyi günler efendim,» dedi. Polislerin «İyi günler efendim,» diyeceği türden bir adamdı Rudolph.

«Ehliyetiniz lütfen.» Ehliyete bakmadı bile, ta ki Thomas'ın yanında duran içki şişesi gözüne ilişene kadar. Sert bakışlarla, yüzü güneşten yanmış lacivert elbiseli Thomas'a dönerek, «Elli milden fazla hız yapmamanız gerekirken yetmiş mille gidiyordunuz,» dedi.

«Evet öyle memur bey,» diye cevap verdi Rudolph.

«Ayrıca içki de içiyordunuz,» dedi trafik polisi. Soru sormuyordu besbelli.

«Ağzıma içki koymadım,» diye cevap verdi Rudolph. «Arabayı ben sürüyorum.»

Trafik polisi ehliyeti tutan eliyle Thomas'ı işaret ederek: «Kim bu?»

«Kardeşim.»

«Hüviyetiniz var mı yanınızda?» diye sordu Tom'a. Kuşkulanmıştı.

Tom cebinden pasaportunu çıkararak uzattı, polis sanki eline sahte bir şey veriliyormuş gibi aldı pasaportu, incelemeye başladı. «Neden pasaportla dolaşıyorsunuz?»

«Denizciyim.»

Trafik polisi Rudolph'a ehliyetini geri verdi, Tom'un pasaportunu cebine koyarak, «Bu bende kalacak» dedi. Sonra şişeyi işaret ederek, «Onu da verin bana,» dedi ve aldı şişeyi. «Şimdi beni takip edin.»

«Memur bey,» diye atıldı Rudolph, «Neden sadece ceza kesmiyorsunuz, yolumuza gidelim, yola devam etmemiz son derecede...»

«Beni takip edin dedim,» diye sert bir sesle tekrar etti polis. Sonra hızla içinde bir başka polisin beklediği arabasına döndü.

Trafik şubesine gidebilmek için geldikleri yoldan on mil kadar geri döndüler. Bu arada Tom, belindeki tabancayı Rudolph'a belli etmeden döşemenin altına atmayı başardı. Eğer arabayı ararlarsa en az altı aydan bir yıla kadar cezası vardı. Ruhsatsız silâh taşımak. Trafik polisi şubede komisere, Tom ve Rudolph'un fazla hız yaptıklarını, arabada içki bulundurduklarını, her ikisine de alkol testi yapılmasını istediğini söyledi. Komiser Rudolph'a karşı kibar davranıyordu, buna rağmen her ikisinin de ağzını hohlattı, Tom'un idrarını aldılar bir şişeye.

Şubeden çıktıkları zaman hava kararmıştı. Gerçi polisler içki şişesine el koymuşlardı ama fazla hız yapmaktan ötürü ufak bir para cezasıyla atlatmışlardı işi. Komiser her ikisinin de sarhoş olmadıklarını söyledi. Tom'un pasaportunu alan polis, pasaportu geri vermeden önce uzun uzun incelemişti. Buna üzülmekle birlikte yapacağı bir şey yoktu Tom'un.

«Beni arabana almamalıydın» dedi Tom yolda. «Şimdi içkili araba kullanmaktan alıkonmuş olmayacaktın.»

«Boş ver,» diyerek gaza bastı Rudolph.

Döşemenin altını yokladı Tom, silâh yerinde duruyordu, arabayı aramamışlardı. «Belki de talihim dönüyor.»

Ancak gece dokuzda vardılar hastaneye. Kapıdaki hemşire Rudolph'un yolunu kesmiş, kulağına bir şeyler fısıldamıştı. «Teşekkür ederim,» dedi garip bir sesle Rudolph. Sonra kardeşinin yanına gelerek, «Bir saat önce ölmüş,» dedi.

II

«Son sozu,» diye anlatıyordu Gretchen; «Babanı gördüğünde söyle; onu affettim,» oldu. «Sonra kcmaya girdi ve bir daha kendine gelemedi.»

«Bu konuya iyice kafasını takmıştı» dedi Tom. «Üstelik bana Avrupa'da onu aramamı söylemişti bir keresinde.»

Cenaze töreni için yapılması gereken herşeyi tamamlamıştı Rudolph. Aslında bütün bunları deli saçması bulduğunu anlatmıştı telefonda Jean'e. Jean, o isterse törene geleceğini söylemiş, Rudolph «Gereği yok» demişti.

Rcma'da aldıkları telgraf çok kötü etki yapmıştı karısı üstünde. Gece «Hep şu Allahın belâsı aileler!» demiş hep içmiş, ayrıca bütün yol boyu içmeye devam etmişti. Eğer Rudolph kolundan tutmamış olsaydı, uçağın merdivenlerinden düşüyordu. Onu New York'da yatakta bırakmıştı. İnce, solgun ve yorgun bir görünüşü vardı. Şu an aralarında karısının olmayışına şükretti Rudolph.

«Annen ölmek üzereyken git bir de polis karakollarında şişeye işe,» dedi Tom. Sadece o içiyordu, ama sarhoş değildi.

Hastanede Tom ve Gretchen kucaklaşmışlar, birden Tom'un hatırladığı o züppe, burnu kaf dağında kız kaybolmuş, yerini içten, seven, sıcak bir kardeş almıştı. Tom eskiyi unutup, uzlaşmalarının mümkün olacağını düşünmüştü. Zaten şu dünyada yeteri kadar düşmanı vardı.

«Cenaze töreni beni kcrkutuyor» dedi Rudolph. «Bütün o yaşlı briç arkadaşları ve o budala Mc Donnell'in söylevi.»

«Fakirlik, sevgi özlemi onu, ister istemez, tanrıya bağladı,»

dedi Gretchen.

«Eğer Mc Donnell da bu kadarcık bir şey söyleyecek olsa mesele yok,» diye devam etti Rudolph.

Tom özür dileyerek yukarıya Billy'le paylaştığı misafir odasına çıktı. Mary Jordach'ın odasına kimse girmemişti daha.

Az sonra Rudolph'la başbaşa kaldılar. «Tom oldukça değişmiş görünüyor. Öyle değil mi?» diye sordu Gretchen.

«Evet.»

«Boyun eğmiş, yenilmiş bir hali var.»

«Sebebi ne olursa olsun, şüphesiz bir düzelme var» dedi Rudolph.

Thomas'ın ayak sesini duyunca konuşmayı kestiler. Tom elinde bir küçük paketle girdi odaya, paketi Gretchen'e uzatarak «Al bunu sana getirdim,» dedi.

Gretchen paketi açtı, üstünde Akdeniz haritası olan eşarbı dizlerine serdi, «Teşekkür ederim, çok güzel» diyerek kalktı. Tom'u öptü yanağından. Her nedense birden sinirlerini bozdu bu öpücük Tom'un, delice bir takım şeyler yapmak geçti içinden, her şeyi parçalamak, tabancayla sağa sola ateş etmek gibi. «Cannes'dan annem için almıştım,» dedi.

«Cannes'dan mı? Ne zaman Cannes'a gittin ki?» diye sordu Rudolph.

Ne zaman Cannes'da olduğunu söyledi Tom, aynı tarihlerde, aynı yerde birbirlerini görmeden dolaşmış olduklarını anladılar. «İki kardeş birbirinin yanından geçiyor, ikisinin de haberi olmuyor,» dedi Rudolph, «Gözünü seveyim Tom, bundan sonra hiç olmazsa birbirimizin nerede olduğunu bilelim.»

«Olur,» dedi Tom, Gretchen'i bundan böyle görmek istemi, ama Rudolph başka mesele. Çok çekmişti Rudolph'un yüzünden. «Elbette, niye olmasın,» diye tekrar etti Tom. «Sekreterime tembih ederim, ileride yapacağım seyahatlerin bir listesini gönderir sana. Ben yatmaya gidiyorum, uzun bir gün var önümüzde.»

III

Cenaze töreninde bir sürü insanın yanı sıra Tedd Boylan da vardı. Whitby ve Port Philip mahallî gazeteleri önemli yurttaş Rudolph'un annesinin ölüm haberine büyük bir yer ayırmışlardı.

Sütunlarında Mary Jordach hakkında yazılacak fazla bir şey yoktu elbet. Gazeteler bunun yerine ölenin başarılı oğlu Rudolph'dan sözediyorlardı bol bol.

«Zavallı annem» diye düşündü Rudolph, «Törende bu kalabalığı görse ne kadar sevinirdi kimbilir.»

Peder McDonnell, Rudolph'un tahminin ötesinde çekilmez derecede uzun bir söylev verdi.

Tabut mezara indirilirken Mary Jordach'ın briç arkadaşlarının hıçkırık sesleri duyuldu, Gretchen, Tom ve Rudolph yanyana duruyorlardı, Gretchen Billy'nin elinden tutmuştu.

Mezarlıktan çıkarlarken yollarını kesti Boylan, «Gretchen, Rudolph sizlere üzüntülerimi bildirmek isterim,» dedi, «Çok genç ayrıldı aramızdan.»

Birşn kafası karıştı Rudolph'un, annesini daima çok yaşlı görürdü. İlk defa, elli altının ölüm için genç yaş sayıldığını farketti. Hemen hemen Boylan'ın yaşında. Şimdi anlaşılıyordu Boylan'ın «Çok genç ayrıldı aramızdan» demesinin nedeni.

«Teşekkür ederim Teddy» diyerek Boylan'la el sıkıştı Rudolph. Hiç de ölüme hazır hali yoktu Boylan'ın. Değişmemişti, aynı saçları, aynı ten, dimdik, ayakkabıları her zamanki gibi parlak.

«Senden ne haber Gretchen?» diye sordu Boylan. Sırada üzüntülerini sunmak için bekleyen bir grup insan vardı, her zamanki gibi diğer insanların hakları karşısında tasasızdı Boylan

«İyiyim, teşekkür ederim Teddy» diye cevap verdi Gretchen.

Boylan, kendisini ciddi bakışlarla süzen çocuğo dönerek, «Oğlun değil mi?» diye sordu.

«Billy, Bay Boylan eski bir dostumuzdur.»

«Nasılsın Billy?» diyerek çocuğun elini sıktı Boylan. «İleride bu kez sevindirici bir vesileyle bir kere daha karşılaşacağımızı umarım.»

Hiç bir şey söylemedi Billy. Thomas da kısık gözlerle Boylan'ı inceliyordu. «Acaba Tom'un içinden gülmek mi geliyor?» diye düşündü Rudolph. Acaba Boylan'ı çıplak gördüğü geceyi hatırlıyor muydu Thomas?» Mezarlık düşünceleri.

«Kardeşim Thomas,» diye Tom'u tanıttı Boylan'a Rudolph.

«Ha, evet,» dedi Boylan. Elini uzatmadı. Sonra Rudolph'a dönerek, «Bütün bu işlerin arasında bana telefon edecek vakit

bulursan, birlikte bir akşam yemeği yeriz Rudolph. İtiraf etmeliyim ki, meslek seçimine itiraz etmekte haklı değilmişim. Mümkün olursa Gretchen'i de getir» dedi.

«California'ya hareket ediyorum,» diye cevap verdi Gretchen.

«Ne kötü. Evet, ben sizleri daha fazla meşgul etmeyeyim,» dedi. Başını hafifçe eğerek onları selâmladı ve ayrıldı yanlarından.

Eve döndüklerinde hepsi de birer içkiye ihtiyaçları olduğunu kabul ettiler. Billy başının ağrıdığını söyleyerek yukarıya uzanmaya çıktı, yüzü solmuştu. Martha durmak bilmeyen göz yaşlarına rağmen, soğuk bir şeyler hazırlamak için mutfağa geçti.

Annelerinin sözünü etmeden kadeh kaldırdılar hepsi de.

Öğlen yemeğinden sonra hep birlikte New York'a gitmek üzere, ayrılmaya karar verdiler, evde kalıp baş sağlığı telefonlarına cevap vermek istemiyorlardı.

«Bu evi ne yapacaksın şimdi Rudolph?» diye sordu Gretchen.

«Bilmem. Elde tutarım herhalde. Zamanımın büyük bir kısmını burada geçirmek zorundayım hâlâ. Ama bana biraz büyük gelecek burası. Burada oturmak ister miydin?»

Gretchen hayır anlamında başını salladı, avukatlar işleri henüz bir çözüme kavuşturamamışlardı. «California'ya bağlandım bir kere» diye cevap verdi.

«Ya sen?» diye Thomas'a sordu Rudolph.

«Ben mi?» Şaşırmıştı Thomas. «Ben ne yapayım burada?»

«Bir iş bulursun.» Bir iş bulurum demeye dikkat etmişti Rudolph. Martinisinden bir yudum alarak, «Kabul etmelisin ki, New York'da kaldığın yerden daha iyice.»

«Fazla kalmayı düşünmüyorum buralarda. Ayrıca bana göre bir yer değil burası. Kafesten kaçmış bir hayvanmışım gibi bakıyor insanlar bana.»

«Abartıyorsun,» dedi Rudolph.

«Arkadaşın Boylan mezarlıkta elimi bile sıkmadı. Eğer bir adamın eli mezarlıkta da sıkılmazsa, nerede sıkılır be birader?»

«Garip bir adam Boylan» diye cevap verdi Rudolph.

«Hiç şüphen olmasın,» diyerek güldü Thomas.

Gretchen, Thomas'a meraklı gözlerle bakarken «Neye gülüyorsun?»

«Bir dahaki sefere onu gördüğünde söyle,» diye devam etti Thomas, «Hakkı var elimi sıkmamakta.»

«Neden söz ediyorsun Allah aşkına?»

«Sor bakalım Zafer Gecesi şenliklerini hatırlıyor mu? Hani bir haç yakılmıştı da evinde yangın çıkmıştı.»

«Ne diyorsun» diye sertçe sordu Rudolph. «Yani sen mi yaptın bunu?»

«Ben ve arkadaşım.» Yerinden kalktı masaya giderek bardağını yeniden içkiyle doldurdu.

«Neden yaptın?» diye sordu Gretchen.

«Gençlik taşkınlığı. Kazandığımız zaferi kutlamak için.»

«Peki neden özellikle onu seçtiniz?»

Thomas, Gretchen'e dönerek; «Çünkü o zamanlar sevdiğim bir hanımla onaylamadığım bir ilişkisi vardı da ondan. Hanımın adını vereyim mi?»

«Gereği yok» diye sessizce cevap verdi Gretchen.

«Arkadaşın kimdi?» diye sordu Rudolph.

«Ne farkeder ki?»

«Tom» dedi Gretchen, «Artık **öyle** değilsin değil mi?»

Eğilerek Gretchen'i alnından öptü Thomas. «İnşallah» diye ekledi. Sonra, «Ben yukarı çıkıp çocuğa bir bakayım» dedi. «Sevdim onu. Belki yanına gidersem kendini yalnız hissetmez.»

Yukarı çıkarken içkisini de beraberinde aldı.

İki martini daha hazırladı Rudolph, kendisi ve Gretchen için. Yanında rahat olunacak biri değildi kardeşi. Odadan çıkarken bile arkasında bir gerilim, bir kızgınlık bırakmıştı.

«Hey Tanrım» dedi Gretchen. «Hepimizin aynı kandan olduğuna inanmak ne kadar güç!»

«Kim bilir.»

«Sen ve ben en kötüyüz Rudy.»

Rudolph omuz silkerek: «Annem de kötüydü, babam da kötüydü. Onların neden kötü olduklarını biliyorduk, hiç olmazsa bildiğimizi sanıyorduk. Ama bu bir şey değiştirmiyor ki. Ben kötü olmamaya **çalışıyorum.»**

«Şansın kurtardı seni.»

«Oldukça çalıştım.»

«Cclin de çalışmıştı. Aradaki fark sen hiç bir zaman ağaca çarpmazsın.»

«Ölmediğim için özür dilerim Gretchen.» Sesinden belli cluyordu kırıldığı.

«Lütfen bu şekilde anlama,» diye cevap verdi Gretchen. «Ailede hiç bir zaman ağaca çarpmayacak birinin olduğuna seviniyorum. Bu, hiç şüphesiz, Tom olamaz, ben olamadığımı da biliyorum. Belki de en kötüsü benim. Bütün ailenin şansını ben taşıyorum. Eğer bir öğle sonrası Port Philip'de liman yolunda dolaşmasaydım hayatlarımız tamamen farklı olabilirdi. Biliyor muydun bunu?»

«Neden sözediyorsun?»

«Teddy Boylan'dan. Yoldan o aldı beni. Bugün biri olmamda büyük etkisi vardır onun. Şimdiye kadar erkeklerle olan ilişkim Teddy Boylan'ın yüzündendir. New York'a Teddy Boylan yüzünden kaçtım. Willie Abbott'la Teddy Boylan yüzünden evlendim ve ondan farklı olmadığı için Willie'den nefret ettim. Cclin'i Teddy Boylan'ın tam zıddı olduğu için sevdim. Bütün o milleti sinirlendiren iğneli makaleleri, Teddy Boylan gibi adamlar yaratan, onların asalakça çalışmadan yaşamasını sağlayan Amerikan toplumunu eleştirmek için yazıyordum.»

«Manyaklık bu... Ailenin şansı! Neden gidip bir çingene falcıyla konuşmuyorsun belki de tılsımı bozar.»

«Çingeneye ihtiyacım yok» diye devam etti Gretchen, «Eğer Teddy Boylan'la yatmamış olsaydım, Tom o yangını çıkarır mıydı? Acaba bir Teddy Boylan olmasaydı çocuğu apar topar şehirden gönderirler miydi? Eğer ailesinin yanında kalsaydı acaba bugünkü Tom mu olurdu?»

«Evet, belki olmazdı,» diye kabul etti Rudolph, «Fakat başka bir neden de olabilirdi.»

«Ama bir başka neden olmadı işte. Kız kardeşiyle yatan bir Teddy Boylan vardı sadece. Sana gelince...»

«Benim hakkımda bildiğin her şeyi ben de biliyorum.» diye Gretchen'in sözünü kesti Rudolph.

«Biliyor musun? Acaba Teddy Boylan'ın parası olmasa üniversiteye gidebilir miydin? Acaba bir Teddy Boylan olmasa bu türlü giyinebilir miydin? Zevklerin bu derece incelir miydi? Acaba Teddy Boylan'dan başka kim seni konserlere götürür, tahsilini tamamlatır, sana kendine güven duygusunu aşılardı?»

İkinci martinisini de bitirdi Gretchen.

«Tamam o halde,» dedi Rudolph. «Teddy Boylan'ın altından heykelini yaptıracağım.»

«Belki de yaptırman gerek bunu,» diye devam etti Gretchen. «Üstelik şimdi karının parasıyla bu heykeli yaptırabilecek durumdasın da.»

«Çizmeyi aşıyorsun,» diye çıkıştı Rudolph. «Biliyorsun ki, bu konuda en ufak bir fikrim...»

«Tamam işte ben de bunu söylüyorum ya. Jordach'ların kötülüğü sende şansın yardımıyla başka şeye dönüşüyor.»

Gretchen'in sesindeki bütün sertlik kayboldu bu anda, yüzü yumuşadı, gençleşti. «Colin'le beraberken kötü değildim,» dedi.

«Değildin.»

«Bir daha başka bir Colin'e rastlayacağımı sanmıyorum hiç.»

Uzandı, kızkardeşinin elini okşadı Rudolph. Gretchen'in üzüntüsü, kızgınlığını unuttturmuştu ona. «Rastlayacağını söylersem bana inanmayacaksın,» dedi.

«İnanmayacağım.»

«Peki ne yapmayı düşünüyorsun, böyle oturup üzülecek misin hep?»

«Hayır.»

«Ne yapacaksın o halde?»

«Yeniden okula dönüyorum.»

«Okul mu?» İnanamamıştı Rudolph. «Bu yaştan sonra?»

«California Üniversitesi beni mezuniyet sonrası kurlara kabul etti.»

«Ne yapacaksın?»

«Gülersin.»

«Bugün hiç bir şeye gülecek halim yok.»

«Bu fikri bana Billy'nin okulundaki çocuklar birinin babası verdi. Adam Psikiyatri doktoru.»

«Hey tanrım!»

«İşte gördün mü ne kadar şanslısın,» diye devam etti Gretchen, «Psikiyatri sözünü duyunca hey tanrım diyebiliyorsun.»

«Özür dilerim.»

«Adam bir psiko - analist görevlisinin yanında Part Time

olarak çalışıyor. Bunlar ihtisası olmayan, ama analiz çalışmış, analizden geçmiş kişiler, Derin analizlerin gerekli olmadığı durumlarda tedavide bulunabiliyorlar. Grup tedavisinde, öğrenmek, okumak, yazmak istemeyen zeki ve yıkıcı çocukların eğitilmesinde, evden kaçan ve kendi içlerine kapanık çocukların düzelmesinde ve bunun gibi daha bir çok sorunda yararlı oluyorlar...»

«Ee!» dedi Rudolph, sabırla dinlemişti Gretchen'i. «Demek elinde California Üniversitesi'nden bir kâğıt ve bu gibi sorunları çözmek için kolları sıvayacaksın ve...»

«Hepsini değil elbet,» diye cevap verdi Gretchen. «Belki bir, belki iki, belki yüz. Ama aynı zamanda kendi problemimi de çözmüş olacağım. Bir uğraşım, bir yararım olacak.»

«Ne kadar sürecek bu okul işi?»

«Lisans alabilmek için en az iki yıl. Sonra da analizin bitmesi...»

«Sen hiç bir zaman bitiremeyeceksin okulu,» dedi Rudolph, «Bir erkek bulup...»

«Belki de,» diye cevap verdi Gretchen, «Şüpheliyim, ama kimbilir?»

Martha girdi içeriye, gözleri kızarmıştı ağlamaktan, yemeğin hazır olduğunu bildirdi. Gretchen yukarı çıkan Tom'u ve Billy'i yemeğe çağırdı. Hep birlikte masaya oturdular. Herkes birbirine karşı çok kibar davranıyordu. «Lütfen tuzu verir misiniz?», «Çok teşekkür ederim canım.», «Yok daha fazla almayayım ben.»

Yemekten sonra ölülerini geride bırakarak hep birlikte arabayla New York'a hareket ettiler.

Algonquin Oteli'ne vardıklarında saat yediyi geçiyordu. Rudolph'un Jean'la birlikte kaldığı dairede tek yatak odası olduğu için Gretchen ve Billy otelde kalacaklardı. Rudolph, Jean'i de alarak hep birlikte yemek yemelerini teklif etti Gretchen'e, ama Gretchen yengesiyle tanışmak için uygun bir gün olmadığını söyledi. Rudolph, Tom'u da davet etmiş, fakat «Randevum var,» diyerek atlatmıştı Tom.

Arabadan indikleri zaman Thomas, kolunu Billy'in omuzuna atarak, «Benim de bir oğlum var Billy,» dedi. «Senden çok daha küçük, ama büyüdüğü zaman senin gibi bir genç olursa bir baba olarak çok övüneceğim onunla.»

Son üç gün içinde ilk defa gülümsedi Billy.

«Tom!» dedi Gretchen, otelin kapısında. «Bir daha görebilecek miyim seni?»

«Elbette.» diye cevap verdi Thomas. «Telefonunu biliyorum, ararım seni.»

Gretchen ve oğlu ayrıldılar.

«Ben artık taksiyle giderim Rudy,» dedi Thomas. «Biran önce karına kavuşmak istiyorsundur.»

«Bir şeyler içmek istiyor canım, haydi bara gidelim...»

«Teşekkür ederim ama vakit kalmadı pek,» diye cevap verdi Thomas, trafiği gözlüyordu.

«Tom.» diye direndi Rudolph. «Seninle konuşmam gerek.»

«Konuşacak bir şeyimiz olduğunu sanmıyorum.» diye cevap verdi Tom. Eliyle bir taksiye işaret etti, durmadı. «Bana söyleyecek bir sözün olmaması gerekir.»

«Öyle mi?» diye sert bir çıkış yaptı Rudolph. «Demek sana söyleyecek sözüm olmaması gerekir. Ya sana şu an altmış bin dolar sahibi olduğunu söylersem ne dersin? Acaba bu haber fikrini değiştirmene sebep olur mu?»

«Çok şakacısın,» dedi Tom.

«Hadi gel içeri,» dedi Rudolph. «Şaka ettiğim yok.»

Thomas, Rudolph'u izledi.

Az sonra garson viskilerini getirdi, «Haydi duyalım bakalım şu haberini,» dedi Tom.

«Şu bana verdiğin o Allahın belâsı beş bin dolar vardı ya? Hatırladın mı? Yatırım yaptım bu parayla.»

«Evet, hatırladım.»

«Ne istersem, onu yapabileceğimi söylemiştin o parayla,» diye devam etti Rudolph, «Sanıyorum aynen şöyle demiştin; İster üstüne işe, ister karılara yedir, ister bir hayır derneğine ver, ne istersen onu yap...»

«Daima iyi bir iş adamısın Rudy.»

«Yatırımı senin adına yaptım. Kendi şirketime. Senin adına aldığım beş bin dolarlık hisse senetleri bu geçen süre içinde birden çok yükseldi. Senin altmış bin dolarlık hissen var şirkette.»

Bir dikişte bitirdi içkisini Thomas, sonra gözkapaklarını kapadı, parmaklarını gözlerine bastırdı.

«Son iki yıldır devamlı seni arıyordum,» diye devam etti Rudolph. «Telefon şirketi, telefonunun iptal edildiğini söyledi. Eski adresine gönderdiğim mektupların hepsi, 'Bu adreste bulunmadı damgasıyle geri geldi.' Annem hastaneye kaldırılana kadar seninle temasta olduğunu söylemedi. Gazetelerin spor sayfalarına baktım hep, senden söz edilmiyordu.»

«Batıda dövüşüyordum o sıralar,» diye cevap verdi Thomas.

«Aslında seni bulamadığıma bir yandan da seviniyordum. Çünkü hisse senetleri fiyatlarının yükselmeye devam edeceğini biliyordum. Vakti gelmeden satman kötü olacaktı. Doğrusu bana soracak olursan, şimdi de satmana taraftar değilim...»

«Yani şimdi ilgili yere yarın gitsem, hisse senetlerimi satmak istediğimi söylesem, bana altmış bin dolar verirler mi?»

«Tavsiye etmediğimi söyledim sana...»

«Bak Rudy,» dedi Thomas. «Büyük adamsın sen. Üstelik bunca zamandır senin hakkındaki düşüncelerimin büyük bir kısmını değiştireceğim. Ama şu an hiç bir öğüt dinleyecek halim yok benim. Senden bütün istediğim, altmış bin doları alacağım adresi vermen.»

Üstelemekten vazgeçti Rudolph. Johnny Heath'in adresini yazarak verdi Thomas'a, «Yarın git adrese,» dedi. «Ben birazdan telefon ederim, seni bekleyecek. Lütfen dikkatli ol Tom.»

«Beni merak etme Rudy,» dedi Thomas. «Bundan böyle öyle dikkatli olacağım ki, sen bile tanıyamayacaksın.» Birer içki daha ısmarladı Thomas. Garsonu çağırmak için kolunu kaldırınca belindeki tabanca göründü. Bir şey söylemedi Rudolph. Yapabileceği her şeyi yapmıştı kardeşi için başka ne yapabilirdi ki?

«Bir dakika bekle beni burada,» dedi Thomas. «Bir yere telefon edip döneceğim.»

Bekleme salonunda telefon rehberinden Pan - Am'in telefon numarasını bularak ertesi gün Paris'e kalkan uçak saatlerini öğrendi. Telefondaki kızın rezervasyonla ilgili sorusuna, «Hayır teşekkür ederim.» diye cevap verdi. Sonra Dwyer'i aradı. Uzun bir süre beklemesi gerekti Dwyer'i telefonda. Neredeyse telefonu kapatmak üzereydi.

«Alo!» dedi Dwyer. «Kiminle görüşüyorum?»

«Tom, Dinle...»

«Tom!» diye heyecanlı bir sesle devam etti Dwyer. «Kaç zamandır burada telefonunu bekliyorum senin. Öldün mü, kaldın mı?»

«Kapa çeneni de beni dinle,» diye çıkıştı Tom. «Yarın akşam saat sekizde Paris'e kalkan bir uçak var Pan - Am. Saat altı buçukta rezervasyonun önünde ol. Bavulun filan hazır olsun.»

«Yani yer mi ayırttın uçakta?»

«Hayır, daha ayırtmadım. Oradan alacağız biletlerimizi. Bütün gün listede adımı yazılı tutmanın ne anlamı var.»

«Tabii, tabii, anlıyorum Tom.»

«Sadece vaktinde dediğim yerde ol e mi?»

«Olurum, merak etme.»

Kapattı telefonu.

Yeniden bara kardeşinin yanına döndü, içkilerin parasını ödemekte ısrar etti.

Dışarıda ayrılmak üzereyken, «Dinle Tom,» dedi Rudolph. «Bu hafta içinde birlikte bir yemek yiyelim. Karımla tanışmanı istiyorum.»

«Güzel fikir,» dedi Tom, «Cuma günü ararım seni.»

Taksiye bindi ve şoföre 4. Bulvarda 18. Caddeye çekmesini söyledi.

Arabanın arkasında koltuğa iyice kuruldu. Altmış bin doları olursa herkesi yemeğe davet ederdi ,hattâ kardeşini bile.

KITAP DÖRT

BÖLÜM 1

1963

Eve vardığında sanki bardaktan boşanıyordu yağmur.

Posta kutusuna baktı, bir kaç fatura ve Venedik'ten Rudolph'un elyazısıyla bir mektup vardı.

Ayağındaki ıslak ayakkabıları bir kenara fırlattı, kendine buzlu bir viski hazırlayarak divana oturdu.

Rudolph'dan gelen mektubu açtı. Uzun bir mektuptu.

«Sevgili Gretchen,» diye başlıyordu mektup, «Venedik'te yağmur yağıyor şu an. Jean, fotoğraf çekmek için dışarı çıktı. Venedik'te resim çekmek için en uygun zaman olduğunu söyledi. Ben, otelimde, sanattan uzak rahatım. Jean, ayrıca en çirkin insanları, en yoksul görünümleri içinde yakalamaya çalışıyor. Güç hayat şartları, ihtiyarlık, diyor. Kırda yaşayan insanların durumlarını en iyi tespit eden iki nokta. Buna karşılık ben, güneşte, yakışıklı insanların resimlerini tercih ediyorum. Ama ne yaparsın, ona göre hödük bir kocayım ben.

Çok garip değil mi? Bu kadar seyahat etmemize, babamın Alman asıllı olmasına rağmen, içimde bu ülkeyi görmek için en ufak bir arzu yok. Jean daha önce gitmiş Almanya'ya, ama yeniden gitmeyi istemiyor. Biri, Amerika'ya çok benzediğini söylüyor Almanya'nın. Bu konuda Jean'in yargısını olduğu gibi kabul ediyorum.

Artık balayımızda olduğu gibi pahalı ve fantazi yerlere gitmiyoruz. Jean, düş dünyasından çıktığımızı, gerçekliğe döndüğümüzü söylüyor. Arkadaş sıkıntısı çekmiyoruz hiç. Her

rastladığı insanla gayet serbest konuşuyor Jean. Benim Fransızcam, onun İtalyancası ve herkesin İngilizcesi arkadaşlık ilişkilerimizi kesintisiz sürdürmemize yardımı oluyor. Burgonya'dan bir bağcı, Biarritz'deki bir plâjda masör, balıkçılar, film figüranları, yaşlı İngiliz turisti hanımlar, İngiliz ordusunun eski komandoları, Avrupa'da görevli bir Amerikan eri, Dünyanın kurtuluş umudunu John Fitzgerald Kennedy'e bağlayan bir parlamento üyesi. Eğer Kennedy'e rastlarsan bari söyle de bilsin.

«Sana samimiyetle bir şey söyleyeyim Gretchen; ne yap yap, Billy'i yirmisine varmadan Avrupa'ya gönder. Avrupa değişmeden görsün çocuk bir kere.»

Telefonun zili çaldı, Gretchen mektubu bir yana bırakarak ahizeyi aldı, Sam Corey arıyor. Corey, Colin'le birlikte üç kere çalışmış bir kesimciydi. Haftada hiç aksatmadan enaz üç kere ararardı Gretchen'i. Colin yakın arkadaşıydı. Ayrıca, zaman zaman Gretchen'in ilgileneceğini tahmin ettiği filimlere götürürdü cnu. Elli beş yaşındaydı mutlu ve sağlam bir evliliği vardı, insan rahat ediyordu yanında. Colin'in arkadaşları arasında Gretchen'in ilişkisini sürdürdüğü tek insandı Corey.

«Gretchen,» diyordu Sam. «Bu akşam üstü stüdyoda **Nauvelle Vague** filimlerinden biri gösterilecek, filmden scnra seni akşam yemeğine...»

«Özür dilerim Sam,» diye kesti Gretchen. «Bu akşam okuldan bir arkadaşım geliyor, birlikte ders çalışacağız.»

«Okul, okul, okul,» diye söylendi Sam, «Nerede o eski güzel günlerimiz?» Lise son sınıfta terk etmişti tahsil hayatını Sam, yüksek tahsile itibarı yoktu, hiç.

«Bir başka gece gideriz Sam, ha?»

«Elbette. Yağmur senin evi daha sürüklemedi mi?»

«Sürüklemek üzere.»

«California'da olur böyle şeyler.»

«Venedik'te de yağmur yağıycrmuş.»

«Böyle çok gizli haberleri nereden alıyorsun bakalım?»

«Kardeşim Rudolph'un mektubunu okuyordum da, o yazıyor.»

Sam'la tanışmıştı Rudolph, Jean'la birlikte bir haftalığına Gretchen'de kalmaya California'ya geldiklerinde, Sam, Rudolph'u beğenmiş fakat karısı için deli divane olduğunu da gözden kaçırmamıştı.

«Ona mektup yazdığında,» diye devam etti Sam, «Sor bakalım, yönetmek istediğim bir film var, şöyle beş milyon kadarcık bir şey katmak ister mi?»

Hollywood'da son derece zengin kişiler arasında yıllarca bulunmuş olan Sam, bankada yüz bin dolardan fazla parası bulunan bütün insanların, yetenek sahibi olmadıkları sürece dolandırılmaları gerektiğine inanırdı.

«Sanırım çok memnun olur,» diye cevap verdi Gretchen.

«Haydi bakalım kendine dikkat et yavrucuğum,» diyerek telefonu kapattı.

Tanıdığı en soğukkanlı insandı Sam. Yıllar boyu stüdyonun fırtınalı havası içinde sinirlerini bozmadan sürüyle insanla uğraşmış, hiç kimseyi gereksiz yere pohpohlamadan, sağlıklı eleştirilerle yararlı olmaya çalışmıştı. Colin'in oyunlarını seyretmişti, Hollywood'a geldiğini duyunca onunla görüşmüş, birlikte çalışmalarını teklif etmişti.

Colin öldükten sonra Gretchen'i uyarmış, bir iş yapmadan Hollywood'da dul olarak dolaşırsa sefil olacağını söylemişti. Colin'le Gretchen arasındaki ilişkiyi yakından bilirdi.

Kaldığı yerden Rudolph'un mektubuna döndü. Zengin, genç ve güzel karısıyla Venedik'teydi Rudolph. Şu Rudolph'un şansı.

«Anladığıma göre Whitby'de işler biraz karışık,» diye yazıyordu Rudolph. «İhtiyar Calderwood'un benim tatilin uzamasına canı sıkılmış, hattâ melek yüzlü, iyi dost Johnny bile mektuplarında bu tatilin biraz fazlaca uzadığını ima ediyor. Aslında ben buna tatil bile demiyorum, şimdiye kadar hayatımda bu derece zevk duyduğum bir başka şey olmamasına rağmen. Bu geziyi tahsilimin bir devamı saymak mümkün, yoksulluk günlerinde bir türlü fırsatını bulamadığım bir öğrenim.

Yurda döndüğümde çözüm bekleyen sürüyle iş var. Bu işlerin içinde en önemli olanı bundan sonraki hayatımın ilerisi için bir karara varmak. Otuz beş yaşındayım. Bundan böyle hayatımın sonuna kadar hiç sıkıntıya düşmeden yaşamamı sağlayacak kadar sermaye ve gelire sahibim. Kazanma hırsım, kazandıkça söndü, genellikle olduğunun tersine. Bundan böyle ülkenin değişik yerlerinde Calderwood adına yeni mağazalar açmak, yeni firmaların denetimini ele geçirmek eskisi kadar zevk verici değil. Johnny Hearth'i ve Brad'ı büyüleyecek olan bir ticaret imparatorluğu, benim için sıkıcı bir düş olmaya başladı.

Gezmeyi seviyorum, bir daha buralara gelemeyeceğim söylense mutsuz olacağım.

Hayatımın bundan sonraki kısmını Avrupa'da yoksulluk çeken insanlara, sanatçılara para yardımı yapmakla geçirebilirim, ama korkarım bu yine de tam bir iş sayılmayacak.

Bir başka dert de Whitby'i ve Whitby'deki evi sevmem, Gerçekten Whitby'den başka yerde oturmayı düşünmüyorum. Bir süre önce Jean de şehri sevmeye başladığını, bir çocuğumuz olursa Whitby'de yetiştirmeyi arzuladığını itiraf etti. Bu durumda bana bir çocuk yapma işi kalıyor anlaşılan. Zaten her zaman biraz büyük şehir havasına ihtiyaç hissettiğimizde kalacak küçük bir daire kiralayabiliriz New York'da. Fakat Whitby'de herkes bir şeylerle meşguldür, boş oturan insana rastlanmaz. Bu nedenle çevrede deli olarak tanınmaktan korkuyorum. Bir başka deyimle, Teddy Boylan tipinde biri olmak istemiyorum.

Belki de New York'a dönünce bir **Times** gazetesi alır iş ilânlarına bakarım.

Az önce Jean girdi içeri. İyice ıslanmış yağmurdan, çakır keyif. Yağmurdan kaçmak için bir meyhaneye sığınmak zorunda kaldığını söylüyor. Selâmı var sana. Uzun ve bencil bir mektup oldu bu, senden de böylesine uzun ve bencil bir mektup beklerim. Mektubunu Paris'de American Express'e gönder. Gerçi tam olarak ne zaman Paris'te bulunacağımızı bilemiyorum ama, nasılsa bir iki haftaya kadar gideceğiz. Mektubu tutarlar. Sana ve Billy'e sevgilerimi gönderirim. Rudolph.»

«NOT : Tom'dan bir haber aldın mı? Annemin cenazesinden sonra tek bir haber alamadım ondan.»

Kardeşinin ince kâğıtlara düzgün elyazısıyla yazılmış mektubunu bir kenara bıraktı Gretchen. Bir içki daha almaya karar verdi. Pencereden dışarı baktı, bardaktan boşanırcasına yağıyordu, tüm şehri yıkıyordu yağmur.

Rudolph'un mektubu üstünde uzun düşüncelere daldı. Yazışmalarda daha arkadaşça davranıyorlardı birbirlerine, Rudolph, mektuplarda daha az gururlu oluyor ve kendine daha ölçülü bir güven besliyordu. Oysa birlikte oldukları zaman, eninde sonunda onu incitmek duygusu geliyordu Gretchen'e. Mektubunda büyük bir içtenlik ve hoşgörü vardı Rudolph'un. Billy, okulda dayısına o güne kadar haşin davrandığını söylemişti an-

nesine, buna karşılık Rudolph hiç bir zaman bu konunun sözünü etmemiş, çocuğa karşı davranışlarında hep aynı sevgi ve sıcaklığı göstermişti. Bütün mektuplarında «Billy'e sevgiler» demeyi ihmal etmezdi.

Dışarısını seyrederken, 'Bağışlayıcı olmayı öğrenmeliyim, diye düşündü Gretchen. Tom meselesini ne yapacağını bilemiyordu. Sık sık mektup yazmazdı. Tom, ama yine de gelişmelerden haberdar ediyordu kızkardeşini. Ama tıpkı annesine yaptığı gibi Gretchen'den de Rudolph'a adresini vermeyeceğine dair söz almıştı. Şu an Tom da İtalya'daydı. Yarımadanın diğer ucunda, güneyde, kardeşiyle aynı ülkede. Bundan bir kaç gün önce ondan bir mektup almıştı Gretchen. Tom ve Dwyer adındaki arkadaşı uzun aramalardan sonra nihayet keselerine uygun bir tekne bulmuşlar, bütün sonbaharı ve kışı teknenin onarımıyla geçirmişlerdi. «Her şeyi bizzat kendimiz yapıyoruz,» diye yazıyordu mektubunda Tom, çizgili kâğıda iri, çocuksu elyazısıyla, «Motoru bütün söktük, onarım ve temizlik işlerini tamamladıktan sonra yeniden taktık, yepyeni oldu. Bütün teknenin gövdesini zımparalayıp, macunladık, koruyucu boyadan sonra o koca tekneyi iyice bir boyadık. İçine birkaç kullanılmış eşya attık. Kamaraları düzelttik, pırıl pırıl oldu. Ayrıca, pervaneyi de bir güzel onardık. Şu bizim Dwyer meğer ne kadar iyi bir dekoratörmüş, motorun içini bir göreceksin. Diyebilirim ki, bir hafta, günde aralıksız ondört saat çalıştık. Değdi ama. Tekneyi henüz suya indirmememize rağmen kamaralarda yatıyoruz. Boşu boşuna para harcamanın gereği yok. Ne Dwyer, ne ben yemek pişirmekten anlıyoruz, fakat şükür tanrıya aç kaldığımız da yok. Gezi seferlerine çıktığımızda bir aşçı tutmaya karar verdik. Üç tayfayla işi halledebileceğimizi sanıyorum, tayfalardan biri aynı zamanda aşçı olacak. Eğer Billy isterse yazın gelebilir, hem eğlenir hem de iş yapmış olur. Belki de çocuğun yazın açık havada çalışması iyi olur.

On güne kadar tekneyi suya indirmeyi düşünüyoruz. Ad konusunda bir karara varamadık henüz. Satın aldığımızda teknenin adı; **Penelope II** idi, bu benim gibi eski bir boksör için fazla gösterişli bir ad. Ha, yeri gelmişken söyleyeyim, buralarda kimsenin kimseyle dövüştüğü yok. Gerçi münakaşa çok oluyor, daha doğrusu hemen herkes yüksek sesle konuşuyor ama yumruklarını kullanmıyor, İnsan bir meyhaneye girince dövüş çıkacak

derdi yok, Güney'de, Napoli'de durumun farklı olduğunu söylüyorlar ama bilemem.

Burada iş durumlarını ayarlayan adam iyi bir insan, anladığım kadarıyla iş ilişkilerinde âdil davranıyor, daha şimdiden bize iki gezi seferi temin etti. Biri haziranda, diğeri temmuzda.

Tekneyi suya indirince kaptanlığı Dwyer yapacak, tekneyi ben satın almış olmama rağmen. Üçüncü kaptanlık kâğıtları var Dwyer'in, motor kullanmasını gayet iyi biliyor. Aynı zamanda bana da öğretiyor. Kimseye çarpmadan limana girebildiğim gün, ben de kaptan olacağım. Masraflar çıktıktan sonra tüm kazancı eşit olarak ikiye bölüşüyoruz, arkadaşım olduğu için ona başka türlü davranamazdım.

Bak sana tekrar hatırlatıyorum sözünü: Rudolph'a benden hiç sözetmeyeceksin. Çünkü, bana sağladığı parayla döküntü bir tekne aldığımı duyarsa eminim sinirinden çatlar. Onun parayla ilgili düşüncesi, daima bankalara bağlıdır. Elbette herkes keyfince kullanır parayı, İşlerimi şöyle iyice düzelttikten sonra onu ve karısını geziye çıkmaya davet edeceğim. İşte o zaman kardeşinin o kadar aptal olmadığını görür.

Mektuplarında kendinden hiç bahsetmiyorsun. Anladığım kadarıyla hayatından memnun değilsin. Özür dilerim ama belki de bu memnuniyetsizliğin sebebi kendi seçimindir. Eğer şu bizim Dwyer böyle kadınsı bir şey olmasaydı gel seni onunla evlendireyim diyecektim. Hem böylece aşçı işini de halletmiş olurduk. Şaka, şaka.

Eğer Doğu'ya yolun düşerse, bana bir iyilik yapar mısın? Bir bak bakalım karım ne âlemde, çocuk ne halde? Ne bayrağı ne yıldızlarını arıyorum, çocuğu fena halde özledim.

Bu kadar uzun yazmamın nedeni çılgınlar gibi yağmur yağması. Kaptan köşkünün boyanması yarıda kaldı artık. Eğer Akdeniz'de yağmur yağmaz derlerse inanma.

Dwyer yemeğe çağırıyor beni. Bilemezsin pişirdiği şey ne pis kokuyor. Haydi hoşça kal, Sevgiler, öpücükler, Tom.»

Potra Santo Stefano'da yağmur, Venedik'te yağmur, California'da yağmur. Hava konusunda pek şanslı değiller Jordach'lar. Ama ikisinin hiç olmazsa diğer konularda şansları iyi gidiyor. «Akşam üstü saat beş, ne çekilmez bir zaman,» dedi kendi kendine yüksek sesle Gretchen. Kendine daha fazla acımamak

için perdeleri çekti ve yeni bir içki daha aldı.

Saat akşam üstü yedide arabayla Kosi Krumah'ı Wilshire Bulvarı'ndan almaya çıktığında daha dinmemişti yağmur. Yavaş sürüyordu arabayı.

Kosi, sosyolijiden masterini yapıyordu. İkisinin aldığı ortak dersler vardı. Sınavlardan önce zaman zaman birlikte çalışırlardı. Üniversiteyi Oxford'da tamamlamıştı, diğer öğrencilerden hem daha yaşlı hem de daha zekiydi, hiç olmazsa Gretchen'e göre. Gana'lıydı ve bursla okuyordu. Bursun fazla dolgun olmadığını biliyordu Gretchen, bu bakımdan birlikte çalışırlarken her zaman ona akşam yemekleri hazırlardı. Yeteri kadar gıda almadığına emindi, ama bunun sözünü etmezdi Kosi hiç. Onunla lokantaya gitmeye cesaret edemiyordu, ne denli iyi giyinmiş ve salt Oxford şivesiyle konuşuyor olursa olsun, beyaz kadının bir zenciyle lokantaya gelişine itiraz eden garsonlar olabilirdi. Sınıfta bu konuda bir problem olmuyordu. Gretchen'e karşı çok saygılı ve uzak davranıyordu Kosi, öğrenci - öğretmen ilişkisi türünden. Colin'in filimlerinden hiç birini görmemişti. Sinemaya gidecek vakti olmadığını söylüyordu. Gretchen parası olmamasından şüphe etmişti. Hiç kızlarla ahbaplık ederken görmemişti onu. Tek arkadaşı Gretchen'di.

Buluşacakları zaman Rodeo ve Wilshire köşesinden alırdı Kosi'yi. Arabası yoktu Kosi'nin, ama köşeye kadar otobüsle gelebiliyordu. Arabanın camına vuran yağmur damlacıkları arasından zorla gördü onu. Köşede bekliyordu yağmurun altında, üstünde pardesü yoktu, ceketinin yakalarını bile kaldırmamıştı. Başı dik, sıkışık trafikte geçen arabaları seyrediyordu.

Arabayla Kosi'nin yanında durdu, kapıyı açtı. Kosi'nin oturduğu yere derhal ufak bir su gölü oluştu.

«Kosi,» dedi Gretchen, «Az daha boğulacakmışın. Neden bir kapı pervazına sığınmadın?»

«Benim kabilemde azizim,» diye cevap verdi Kosi, «İnsanlar böyle azıcık bir sudan kaçmazlar.»

Kızmıştı Gretchen, «Oysa benim kabilemde,» diye Kosi'nin mimiklerini taklit ederek, «Zayıf iradeli beyaz erkekler hiç olmazsa yağmurdan kaçacak kadar sağduyu sahibidirler.» dedi. «Sen.. Sen.. Neyse.» bir süre buna bir etiket aradı kafasında, **«İsrailli!»**

Garip bir sessizlik oldu aralarında. Sonra kahkahalarla gül-

dü Kosi. Gretchen de katıldı ona. «Bari gözlüklerinin camlarını sil kabile mensubu!» dedi Gretchen.

İtaatkâr bir tavırla Gretchen'in dediğini yaptı Kosi.

Eve vardıklarında üstündekileri çıkartıp ona Colin'in bir gömleğini ve süveterini verdi Gretchen.

Birlikte mutfakta yemek yediler.

İlk başta hep aç olmadığını, yemek yemeyeceğini söylerdi Kosi, ama önüne konan tabakta tek lokma kalmazdı.

Billy'nin nerede olduğunu sordu Kosi. Genellikle, hep birlikte yerlerdi yemeklerini, Billy'nin hafta sonu tatili için seyahatte olduğunu öğrenince, «Çok kötü, arıyorum küçük adamı.» demişti Kosi.

Avlunun parkelerinde trampet çalıyordu yağmur damlaları, Yemeklerini bitirdikten sonra yeni bir şarap şişesi daha açtı Gretchen.

«Doğrusunu söylemek gerekirse,» dedi. «Bu gece çalışacak gibi hissetmiyorum kendimi.»

«Bırak şimdi bunları,» diye çıkıştı Kosi, «Bütün o selle, yemek yemek için boğuşmadım ben.»

Bulaşıkları tamamlarken ikinci şişe şarabı da bitirdiler. Gretchen yıkamış, Kosi kurulamıştı tabakları. Bulaşık makinesi iki aydır bozuk duruyordu. Aslında pek gerek olmuyordu makineye. En kabadayısı üç kişi oluyordu yemekte. Makinenin onarım işiyle uğraşmak daha dertti.

Kahvelerini yanlarına alarak, oturma odasında derslerinin başına geçtiler. Gördüğü eğitimin yardımıyla çok çabuk bir kavrayışı vardı Kosi'nin, Gretchen'in ağırlığına sabırsızlanıyordu.

«Azizim,» dedi Kosi. «Düpedüz dikkatini dağıtıyorsun. Bırak rica ederim sanatseverliği.»

Kitabını kapadı Gretchen. Birlikte masaya oturduklarından beri belki dördüncü azar işitişiydi bu. 'Tıpkı büyük siyah bir dadı gibi,' diye düşündü içinden. İstatistik çalışıyorlardı, son derecede sıkıcı bulurdu bu dersi Gretchen, «Herkes senin kadar zeki olmaz ki,» dedi Gretchen. «Ben Accra'nın en parlak öğrencisi olup, burs kazanmadım hiç bir zaman...»

«Sevgili Gretchen,» diye kırgın bir ses tonuyla cevap verdi Kosi. «Hiç bir zaman en parlak öğrenci benim diye bir iddiada bulunmadım.»

«İddiada bulunmadın,» diye devam etti Gretchen, 'Şirretleşiyorum galiba,' diye düşünüyordu içinden. «Zaten iddiada bulunman gerekmez ki, orada üstün pozlarda oturmuş duruyorsun. Ya da budala bir kabile tanrısı gibi sağnağın altında dimdik, korkak ve zavallı beyaz ırkın mükemmel kadillakları içinde geçişini seyrediyorsun.»

Kosi ayağa kalktı, gözlüklerini cebine yerleştirdi. «Özür dilerim,» dedi. «Anladığıma göre bu ilişkinin sonu gelmeyecek...»

«Bu ilişki,» diye alaylı bir biçimde taklit etti onu Gretchen. «Böyle konuşmayı nereden öğrendin kuzum?»

«Iyi akşamlar Gretchen,» dedi Kosi. «Eğer gömleğimi ve ceketimi giymeme izin verirsen bir dakika sonra giderim buradan.»

Adamın banyoda üstünü değiştirdiğini duydu Gretchen.

Kosi, ıslak ve buruşuk gömleğini, ceketini sırtına giymiş olarak oturma odasına döndüğünde onu bekliyordu Gretchen. Gözlüksüz kusursuz hatlarıyla güzel bir yüzü vardı bir bakıma, yenilmiş ve acınacak görünüşlü.

«Şimdi gidiyorum,» dedi Gretchen'e.

«Seni arabayla bırakayım,» diye cevap verdi Gretchen.

«Teşekkür ederim yürürüm.»

«Dışarısını seller götürüyor.»

«Biz İsrailliler,» diye devam etti ciddiyetle Kosi, «Yağmura pek aldırmayız.»

Gülmek istedi Gretchen, ama şaka eder bir anlam yoktu Kosi'nin yüzünde.

Kapıya doğru yöneldi Kosi. Gretchen ceketinin kolundan tutarak, «Kosi,» dedi, «Lütfen böyle gitme.»

Kosi döndü. Gretchen, «Lütfen,» diyerek kollarını adamın boynuna doladı ve onu yanaklarından öptü. Kosi, yavaşça elleri arasına aldı Gretchen'in başını ve incitmeden öptü onu. Biraz daha sertçe oldu ikinci öpüşü. Kosi'nin ellerinin vücudunun aşağısında kaydığını hissetti. 'Neden olmasın? Neden olmasın?' diye düşündü. Onu, yatak odasına sürüklemek istedi Kosi, ama divana attı kendini Colin'in, yatağında değil.

Gretchen'in üstüne çıkarak, «Soyun,» dedi Kosi.

«Işıkları söndür.»

Işıkları söndürdü, soyunurken, adamın da soyunduğunu duyuyordu, ona yaklaştığında titrediğini farketti. İçinden, 'Bir yan-

lışlık oldu, lütfen git şimdi,' demek geçti içinden, ama utandı bunu söylemeye.

Çok acele etmişti Kosi, Gretchen hazır değilken sevişmeyi tamamlamak istemiş, canını yakmıştı. İnliyordu ama zevk duyduğu için değil canı yandığı için.

Her şey çok çabuk sona erdi, tek söz edilmemişti. Kosi'nin kalktığını ve ışıkları yakmaya gittiğini duydu. Yerinden fırlayarak yatak odasına geçti, kapıyı kilitledi. Üst üste bir kaç kez yüzünü yıkadı soğuk suyla, sonra lavabonun üstündeki aynada görüntüsüne baktı. Ağzının etrafına bulanmış olan dudak boyasını sildi. Sıcak bir duş, almak iyi olacaktı, ama Kosi'nin bunu duymasını istemiyordu. Sırtına sabahlığını geçirdi, mümkün olduğu kadar uzun süre içeride kalmaya çalıştı, belki dışarıya çıktığında gitmiş olur ümidiyle. Fakat, giyinmiş, ayakta oturma odasının ortasında duruyordu Kosi. Gülümsemeye çalıştı Gretchen, nasıl bir gülümseme olduğunu bilmiyordu bunun.

«Bundan böyle kimseye bir daha böyle bir şey yapma,» dedi Kosi. «Ve özellikle bana. Hoşgörüye ve acınmaya muhtaç değilim. Üstelik, hiç kimsenin ırkların birleşmesi programının bir parçası olmak hoşuma gitmez.»

Başını önüne eğmiş konuşamıyordu Gretchen.

«Lisansını alınca,» diye aynı heyecansız ve kötüleyici tonda devam etti Kosi. «Düşkünler kliniğinde yoksul piçlere Lady Bountiful rolünü oynarsın dilediğin gibi. Bütün zencilere ve Meksikalılara bu ülkenin aslında ne derece demokratik, cömert ve mükemmel bir yer olduğunu kanıtlamaya çalışan, Hıristiyan eğitimi görmüş, iyi kalpli, zengin, güzel, dul bir beyaz kadın. Ama işte ben sizin bu rolü oynadığınızı seyretmek için burada olmayacağım. Ben ülkemde, Afrika'da, bütün zencilere sizin gibilerin biran önce boğazını kesmek gerektiğini öğreteceğim.»

Sessizce terketti odayı, sokak kapısının sesi duyuldu.

Gretchen, ertesi sabah derslere gitmedi, Sam Corey'i arayarak onunla konuşmak istediğini bildirdi.

BÖLÜM 2

Hamileyken bile sabah kahvaltılarını her gün birlikte kocasıyla yapmak istiyordu Jean. «Akşam üstü eve geldiğinde,» di-

yordu, «En az senin kadar yorulmuş olmak isterim. Bütün gün sırtüstü uzanıp, akşam yok yere kocasına yüklenen Amerikalı kadınlara benzemek istemem doğrusu. Biliyor musun, ihanet kadar kullanılmamış enerjinin yol açtığı hırçınlaşmalar da ayrılma nedeni oluyor.»

Yemek odasının penceresinden soluk Nisan güneşi giriyordu içeriye. Martha kahvelerini getirdi, Mary Jordach'ın ölümünden bu yana insanlara karşı çok daha yakın ve güler yüzlü olmuştu Martha. Jean'ın önüne kahvesini bırakırken, 'Demek ölümün de bazı yararları var,' diye geçirdi içinden Rudolph. Eskiden olsa kahve fincanını, kadere karşı mücadelesinin bir ifadesi olarak masanın üstüne çarparak koyardı.

Gebelik yüzünü yuvarlamıştı, eski liseli kız görünümünü yitirmişti Jean.

«Bu sabah,» dedi Rudolph. «Tanrısal bir görünüşün var.»

«İki ay seksten uzak kalsaydın,» diye cevap verdi Jean. «Senin de tanrısal bir görünüşün olurdu.»

«İnşallah bu perhize değer,» dedi Rudolph.

«İsterse değmesin.»

«Bu sabah ufaklık ne âlemde?»

«Ne âlemde olacak, asker botlarını giymiş bir aşağı bir yukarı tepiniyor.»

«Ya kızsa?»

«O zaman ona aynı zamanda, iki kişiye birden âşık olmamasını öğretirim,» diye cevap verdi Jean. Birlikte güldüler.

«Bugün ne yapacaksın?» diye sordu Rudolph.

«Durumuma bakmak için hemşire gelecek. Çocuğun odasına ısmarladığımız eşyaları teslim edecekler, Martha ile yerleştireceğiz, sonra tartılacağım. Görüyorsun oldukça doluyum. Ya sen?»

«Üniversiteye gitmem gerekiyor,» diye cevap verdi Rudolph. «Bugün Mütevelli Heyeti toplantısı var, sonra büroya uğrayacağım.»

«Umarım o yaşlı canavar Calderwood'un dırdırlarını dinlemeyeceksin.»

Hazirandan sonra işten ayrılacağını söylediğinden bu yana Rudolph'u nerede ve ne zaman görse münakaşa ediyor ve sürekli olarak, «Kim otuz altı yaşında işten çekilir, görülmüş şey mi bu?» diyordu Calderwood.

«Sen Calderwood konusunda hiç endişelenme,» diye cevap verdi Rudolph. «Öğlen yemeğe gelirim.»

«Koca dediğin böyle olur. Her gün öğle yemeğine gelir evine. Yemekten sonra sevişiriz.»

«Sevişmek filân yok.» Eğildi alnından öptü karısını.

Sabahın erken saatinde etrafını seyrede seyrede acelesiz, sürüyordu arabasını.

İdare binasına gidebilmek için atletizm sahasından geçmesi gerekiyordu. Sahada Quentin McGovern'in koştuğunu gördü, arabadan indi, artık genç ve ciddi bir adam olan Quentin yanına geldi. Siyah derisi terden parlıyordu. «İlk dersim saat onbirde» dedi Quentin, «Böyle güzel havayı görünce koşmak istedi canım.»

«İşler nasıl Quentin?» diye sordu Rudolph.

«Fena değil, antrenör yakında ciddi bir başarı kazanacağımı söylüyor.»

«Annen ne diyor bu işe?»

Eski soğuk kış sabahlarındaki sohbetlerini anımsayarak gülümsedi Quentin. «Bu işe fazla kafayı takma diyor, anneler değişmez kolay kolay.»

«Okulda derslerin nasıl?»

«Oldukça iyi.»

«Buna sevindim. Şimdilik hoşçakal, benim toplantıya gitmem gerekiyor. Babana selâm söyle.»

«Babam öleli çok oldu Bay Jordach,» diye sessizce cevap verdi Quentin.

Özür dileyerek arabasına bindi Rudolph, 'Hey tanrım,' diye geçirdi içinden, Quentin'in babası en az yirmi beş yıl çalışmıştı şirkette, öldüğünden haberi bile olmuyordu. Ne düşüncesiz insanlar vardı şu dünyada. Ona haber bile vermemişlerdi.

Sabah, artık Quentin'le konuşmadan önceki kadar güzel ve temiz değildi.

Üniversite park yeri öylesine doluydu ki, arabasını ancak elli metre öteye parketmek zorunda kaldı Rudolph. 'Neredeyse her taraf park yerine dönecek,' diye üzüntüyle düşündü. Bir keresinde New York'da arabanın radyosunu çalmışlardı, bu olaydan sonra arabayı nerede bırakırsa bıraksın kilitlerdi. Bir sürü kavga etmişlerdi Jean'la, çoğu zaman ön kapıyı bile açık bıra-

kıyordu Jean. «Komşuyu sevmek ayrı şey, onun çalma hırsını kamçılamak ayrı şey,» demişti karısına.

Kapının kilitlendiğini kontrol ederken birisinin, «Hey Jordach,» diye seslendiğini duydu. Leon Harrison'du seslenen. Mütevelli Heyeti üyelerindendi, toplantıya gidiyordu. Altmış yaşlarında, iri yarı, şişman, sıcak görünüşlü, beyaz saçlı bir adamdı Harrison, mahallî gazetenin sahibiydi.

İdare binasına doğru yürürlerken kolunu Rudolph'un omuzuna atarak, «Nasılsın genç?» dedi Harrison. «Bugün herkes biz eski kafalıları ateşe tutmaya hazırlanıyor anlaşılan.»

«Ateşe tutacak bir şey yok canım,» diye cevap verdi Rudolph, «Profesör Fredericks'den kurtulmak için fen binasının yakılması yolunda bildiğiniz o eski teklifler öne sürülecek yine.» Fen Bölümü Dekanı olan Fredericks, Harrison'un çok yakın dostuydu. Arada sırada onun gazetesinde insanın yüzünü kızartacak bilimsel makaleler yazardı. En az yılda üç kez, yakında kanserin çaresini bulduğunu açıklayan bir yazı yayınlayacağını ilân ederdi.

«Siz iş adamları,» dedi Harrison, «Hiç bir zaman salt bilimin değerini takdir edemezsiniz. Sizler her altı ayda bir, yatırımınızın karşılığını görmek istersiniz. Deney tüplerinden dolar fışkırmasını beklersiniz.»

Yanlarından geçen psikoloji bölümü öğretim görevlilerinden bir hanımı şapkasını çıkararak selâmladı. Modaya uygun kinleri, buna karşılık eskimiş bir takım alışkanlıkları vardı. «Duyduğuma göre, Dee Cee'de bazı ilginç şeyler olmuş?» diye sordu.

«Dee Cee'de daima ilginç şeyler olur,» diye cevap verdi Rudolph.

«Her zamankinden daha ilginç,» diye devam etti Harrison. «Senin düşeceğin hakkında söylentiler var.»

«Hiçbir zaman düşmem ben.» dedi Rudolph. Sonra pişman oldu bunu söylediğine.

«Diyelim ki düştün, kim geçer yerine? Knight mi?»

«Böyle bir şey söz konusu değil,» diye cevap verdi Rudolph. Aslında böyle bir şey Calderwood'la aralarında söz konusu olmuş, fakat bir karara varılamamıştı. Yalan söylemekten hoşlanmazdı, ama Harrison gibi bir adama yalan söylemeyen sonunda mutlaka pişman olurdu.

«Dee Cee'nin bu şehir için büyük önemi var» diye sözüne devam etti Harrison. «Ve bu konuda sana büyük teşekkür borçluyum. Bilirsin ben yağcılıktan hoşlanan bir adam değilimdir, gerçeği söylüyorum. Ama okuyucularım perde arkasında ne olup bittiğini öğrenmek isterler haklı olarak.»

Bu zararsız sözlerin ardında, ikisinin de bildiği bir tehdit vardı.

«Eğer bir değişiklik olursa,» dedi Rudolph. «Bunu ilk defa okuyucuların öğrenir.»

İdare binası merdivenlerini yanında Harrison'la birlikte tırmanırken, günün çok vakitsiz bozulmaya başladığını düşünüyordu Rudolph.

Rektör Dorlacker, Harvard'dan mezun, saçmalıklara arka çıkmayan, genç, dinamik bir adamdı.

Rudolph'la iki dosttular, arada sırada onu ziyaret eder, birlikte serbestçe üniversite sorunlarını tartışırlar, genellikle mütevelli heyeti üyelerinin büyük çoğunluğunun budanması gereğini konuşurlardı. Harrison'dan nefret ediyordu rektör.

Toplantıda her zamankinden farklı şeyler konuşulmadı.

Kütüphanenin güz döneminde açılacak olan yeni kurulan bölümüne daha bir ad verilmediği hatırlandı. Geçen toplantıda Bay Jordach, buraya Kennedy Kanadı denmesini, hattâ eskisiyle birlikte bütün kütüphanenin adının Kennedy Kütüphanesi olarak değiştirilmesini önermişti.

Harrison, Kennedy'nin tartışma götürür bir kişiliği olduğunu, bütün ülkeyi değil sadece onun yarısını temsil ettiğini, bu nedenle üniversiteye bölücü siyasetin sokulmaması gerektiğini öne sürerek, şiddetle karşı koydu bu önergeye. Oylamada, yeni kısma Kennedy Kanadı denmesine, buna karşılık kütüphanenin adına ilişilmemesine karar verildi.

Harrison, okul gazetesinde atom bombası denemelerinin yasaklanmasını isteyen bir öğrenci yazısını takmıştı aklına, rahatsız oluyordu bundan. Yazı Kurulu, üniversiteye siyaset sokmaktan, Amerikan Hükümetini küçük düşürmekten ötürü cezalandırılmalıydı. Dorlacker, üniversitede tam bir düşünce özgürlüğünden yana olduğunu bildirdi. Oylamada Yazı Kurulunun cezalandırılmasına gerek görülmedi.

«Bu heyet,» diye çıkıştı Harrison. «Sorumluluklarını görmezlikten gelmeye başlıyor.»

Heyetin en genç üyesiydi Rudolph, mümkün olduğu kadar yumuşak ve dikkatli konuşurdu. Dorlacker'le olan dostluğundan, mezunlardan olsun diğer kuruluşlardan olsun, malî kaynak sağlamada gösterdiği başarıdan dolayı heyet üyeleri içinde en etkili oydu. İlk başlarda bu işe boş zamanlarında uğraşılacak bir iş gözüyle bakıyordu; oysa ilk başlardaki bu yardım duygusu, onda kısa zamanda yönetme ilgisine dönüşmüştü. Harrison gibi taş kafalı heyet üyelerine rağmen birbiri üstüne yeni projeler kabul ettirmek hoşuna gidiyordu.

Mütevelli heyet üyesi olarak gittiği her yerde üniversiteleri görmeyi bir görev sayardı Rudolph. Bütün bu canlı çalışmalarının yanı sıra, yıllık hesaplarda üniversiteyi görmek bahanesiyle gezi masraflarını da vergiden düşüyordu. Johnny Heath'den vergi konusunda aldığı dersleri anında değerlendiriyordu Rudolph. «Yurt İçi Gelirler Dairesiyle oynamak,» derdi Johnny. «Zenginlerin başlıca eğlendirici uğraşısıdır.»

«Bildiğiniz gibi,» diye sözüne devam etti Dorlacker, «Bu toplantıda gelecek akademik yıl için yeni öğretim üyeleri atamamız konuşulacaktı. Açık olan tek bir kadromuz var. Ekonomi kürsüsü profesörlüğü. Öğretim üyesi arkadaşlarımızla tek tek, ya da akademik kurul olarak yaptığımız uzun görüşmelerden sonra eskiden de bu kürsünün profesörlüğünü yapmış, halen Avrupa'da bulunan ve son zamanlarda bu bilim dalında değerli bir kitabı yayınlanmış olan Prefesör Lawrence Denton'u öneriyoruz.»

Denton adını söylerken özellikle Rudolph'dan yana dönmüştü Dorlacker.

Apaçık bir göz kırpmaydı bu. Rudolph uzun süreden beri Denton'la mektuplaşıyor, profesörün yeniden ülkesine dönmek istediğini biliyordu. Vatan özlemine dayanacak adamlardan değildi Denton. Mektuplarında karısının yurt özleminden söz ederdi hep. Rudolph, Dorlacker'e Dentondan bahsetmiş, Dorlacker'da Denton'a karşı sempati uyanmıştı. Bu arada Denton'un Alman ekonomisiyle ilgili olarak Avrupa'da yankılara yol açan bir kitap yayınlamış olması, Rudolph'un işini büsbütün kolaylaştırmıştı.

«Denton» dedi Harrison. «Bu adı gayet iyi hatırlıyorum. O

da kızıllardandı, bu yüzden soruşturma komisyonuna sevkedilmişti.»

«Bütün soruşturma evrakını inceledim Bay Harrison,» diye cevap verdi Dorlacker, «Profesör Denton aleyhinde ciddî en ufak bir belgeye rastlamadım. Ayrıca bu soruşturma resmî bir şekil de kazanmamış, Profesör Denton Avrupa'da çalışmak için istifa etmiş.»

«Bir kızıldı o,» diye üsteledi Harrison, «Bu üniversitede zaten yeteri kadar vahşi insan var. Yenilerini almaya ne gerek var?»

«O zaman,» diye devam etti Dorlacker, «Ülkeler Mc Carthy etkisi altındaydı. Bir sürü suçsuz, değerli insan bu yüzden harcandı. Ülkede cadı kazanı kaynatıldı uzun süre. Şükür bu dönemi atlatmış bulunuyoruz, şimdi. Bizim için önemli olan akademik yetenektir. Ben kendim Whitby Üniversitesinin sadece akademik yargılara değer vermesinden ötürü çok mutluyum.»

«Eğer bu adamı geri getirirseniz,» dedi Harrison, «Gazetemde bu konu üstünde uzun boylu duracağımı da bilin.»

Hiç bir kızgınlığa, taşkınlığa sapmadan, «Bu sözlerinizi gayet yersiz buluyorum Bay Harrison.» diye cevap verdi Dorlacker. «Eminim bu konuyu daha enine boyuna düşündükten sonra, deminki sözlerinizi gerçekleştirmek hususunda daha dikkatli olmak zorunda kalacaksınız. Eğer başka söz almak isteyen arkadaşımız yoksa bunu oya koyuyorum.»

«Jordach» diye atıldı Harrison, «Umarım bu konuyla senin bir ilgin yoktur!»

«Aslında var» diye cevap verdi Rudolph, «Ben Whitby Üniversitesinde okurken en ilginç bulduğum profesörlerden biriydi Denton. Ayrıca, son yayınladığı kitabı da son derece aydınlatıcı buluyorum.»

Denton'ın yeniden üniversiteye alınmasına karşı tek oy Harrison'dan geldi. Toplantıdan sonra müjdeyi vermek için hemen Denton'a bir telgraf çekmeye karar verdi Rudolph.

Kapı vuruldu, «Girin» dedi Dorlacker.

«Rahatsız ettiğim için özür dilerim efendim,» diyerek içeri girdi Dorlacker'in sekreteri. «Bay Jordach'ı telefondan arıyorlar, kendilerinin toplantıda olduğunu söyledim, fakat...»

Rudolph derhal yerinden fırladı, sekreter odasındaki telefona koştu.

Karısı arıyordu, «Derhal gelsen iyi olur, sancılarım başladı. Lütfen acele et,» diyordu. Mutlu, fakat endişeli bir tonla konuşmuştu Jean.

«Derhal geliyorum,» diyerek telefonu kapattı Rudolph. Sekretere dönerek «Lütfen Bay Dorlacker'a ve diğer üyelere özür dileğimi bildirin,» dedi. «Derhal karımı hastaneye götürmem gerekiyor. Sizden bir ricam olacak, lütfen hastanede Dr. Levine'i arar ve bizim yarım saate kadar orada olacağımızı söyler misiniz?»

Bütün gün boyunca karısının elini tutmuş, yanında beklemişti. Nasıl dayanabiliyordu acıya? Dr. Levine sakindi, bunun ilk doğumda olağan olduğunu söyledi. Dr. Levine'in soğukkanlılığı Rudolph'u daha da sinirlendiriyordu. Gün boyu muntazam aralıklarla hastanın yanına uğramıştı. Dr. Levine. Endişesizdi, sanki nezaket ziyaretine gelmişti. Rudolph'a aşağıya inip bir şeyler yemesini söylediği zaman, karısı acı çekerken adamın böyle bir şeyi nasıl teklif edebildiğine hayret etmişti, «Ben kocayım» diye cevap vermişti Dr. Levine'in teklifine. «Jinekolog değil.»

Bu söze gülerek, «Kocaların da yemek yedikleri olur canım,» diye cevap vermişti doktor. «İnsanın gücünü yitirmemesi gerekli.»

Gece yarısı doğum yaptı Jean. Bir kızları olmuştu. Dr. Levine, ameliyat odasından Rudolph'a bir kızı olduğunu, annenin ve çocuğun her ikisinin de sağlığının yerinde olduğunu bildirmek için çıktığı zaman, içinden doktorun boynuna sarılmak geldi Rudolph'un.

Odaya girdiği zaman. Jean yatakta yüzü kızarmış, küçülmüş, bitkin bir haldeydi. Kocasına gülümsemeye çalıştı bu bile onun için gereğinden fazla yorucu bir çaba oluyordu.

«Karınızın artık uyuması gerekiyor» dedi Dr. Levine. «Siz eve gidebilirsiniz.»

Rudolph, odadan çıkarken Jean, şaşılacak kadar kuvvetli bir sesle, «Yarın fotoğraf makinemi getir bana Rudy lütfen,» dedi. «Kızımın ilk günlerinin resmini çekmek istiyorum.»

Dr. Levine, Rudolph'u yeni doğan çocukların kaldığı odaya götürdü kızını görmesi için. Camın arkasında altı tane yeni doğmuş bebek vardı, yan yana yatan. Onların arasında Dr. Levine eliyle işaret etti Rudolph'a kızını.

Sabah çıktığında sıcaktı hava, pardesü almamıştı yanına, oysa soğuktu şimdi, titriyordu. Arabasına doğru yürüdü, bu kez kilitlememişti kapıyı, ama radyo yerinde duruyordu, kimse bir şey çalmamıştı.

Heyecandan bir türlü uyuyamayacağını biliyordu. Biriyle konuşup bir iki kadeh içmek istedi canı, ama saat gecenin birini geçiyordu, bu saatte kimi uyandırabilirdi ki?

Yolda kaloriferi çalıştırdı, arabanın içi ısındı birden. Dış kapının önündeki ışıkları açık bırakmıştı Martha. Bahçeye girdi, kapının önünde birinin beklediğini farketti.

«Kim o?» diye sert bir sesle sordu.

Karanlıkta belli olmuyordu, ışığa çıktı, yakası kürklü gri bir pardesü giymiş, başında eşarp Virginia Calderwood'u tanıdı.

«Ne arıyorsun bu saatte burada Virginia?» diye hayretle sordu.

«Her şeyi biliyorum,» diye cevap verdi Virginia. Yanına gelmişti Rudolph'un. Güzel, soluk yüzünde kocamanlaşan siyah gözleriyle onu süzüyordu. «Devamlı hastaneye telefon ettim. Haber alabilmek için. Kızkardeşin olduğumu söyledim. Ve öğrendim doğum yaptığını. Benim bebeğimi doğurdu.»

Virginia kendisine dokunmasın diye bir adım gere çekilerek, «Eve dönsen iyi olur Virginia» dedi Rudolph, «Eğer baban gecenin bu saatinde burada bulunduğunu öğrenirse...»

«Öğenirse öğrensin» diye cevap verdi Virginia, «Kimseden çekindiğim yok benim.»

«Seni eve bırakayım arabayla,» dedi Rudolph, «Kızların deliliği ile kendi ailesi uğraşsın. Ben uğraşacak değilim ya! Üstelik böyle bir gecede! Senin iyi bir uykuya ihtiyacın var şimdi...»

«Benim evim yok» diye cevap verdi Virgina, «Benim yerim senin kollarının arasıdır. Babamın şehirde olduğumdan haberi bile yok. Bak işte senin yanındayım, ait olduğum yerde.»

«Sen buraya ait değilsin Virginia» diye umutsuz ısrar etti Rudolph. Sağduyulu bir adamdı, sapıtmalar karşısında çaresiz kalıyordu. «Burada karımla birlikte oturuyorum» dedi.

«Seni benden çaldı o,» diye devam etti Virginia, «Gerçek bir aşkın arasına girdi. Bugün hastanede ölmesi için sürekli dua ettim.»

Rudolph, «Bin arabayo seni evine götüreceğim,» dedi.

«Bana çocuk gibi davranma,» diye cevap verdi Virginia. «Çocuk değilim ben. Ayrıca aşağıda kendi arabam var. Kimsenin beni evime bırakmasına gerek yok.»

«Bak Virginia» diye devam etti Rudolph, «İnanılmayacak kadar yorgunum, daha bir saat uyku girmedi gözüme. Eğer benimle gerçekten konuşacağın bir şey varsa yarın telefon et.»

«Benimle sevişmeni istiyorum,» dedi Virginia. Elleri cebinde, gözlerini Rudolph'a dikmiş, sanki istediği son derece olağan bir şeymiş gibi davranıyordu. «Evet, benimle bu gece sevişmeni istiyorum. Bunu senin de istediğini biliyorum, daha ilk gününden anladım gözlerindeki ifadeden,» diye fısıldarcasına, «Sadece bir türlü cesaret edemiyorsun,» diye devam etti. «Herkes gibi sen de babamdan korkuyorsun. Haydi gel inat etme, bir denemeye değer. İlk tanıştığımız günden bu yana bana çocukmuşum gibi davranıyorsun. Sana kesin olarak küçük ve saf bir kız olmadığımı söyleyebilirim. Ayrıca, başka erkeklerle de ilişkim oldu. Ama belki sevgili eşinizin o çok değerli fotoğrafçısı kadar değil. Bunu bildiğime şaştın değil mi? Senin hakkında her şeyi bilmeyi iş edindim kendime. İstersen sana bilmediğin bir sürü yeni şey anlatabilirim.»

Rudolph daha fazla dayanamamış, içeri girmiş, kapıyı hızla kapayarak içeriden kilitlemişti. Müthiş bir kızgınlıkla kapıyı yumrukluyordu Virginia. Evin bütün kapılarını kilitledi, bütün pencerelerini kapattı. Oturma odasına döndüğünde sokak kapısındaki yumruk darbeleri dinmişti. Bu gürültüye rağmen Martha uyanmamıştı. Avlunun elektriklerini kapattı. Hastaneye telefon ettikten sonra bitkin bir şekilde yatak odasına çıktı.

Uykuya dalmadan önce «Nice yıllara sevgili kızım,» diye fısıldadı kendi kendine.

Cumartesi öğle sonrasıydı. Basık tavanlı ahşap kulüp binasında kimseler yoktu henüz.

İflasın eşiğindeydi şehir kulübü.

Jean'ı beklerken gazeteye bir gözatmak istedi. Ön sayfada profesör Denton'un üniversiteye atanmasıyla ilgili üstü kapalı kaynağı belli olmayan bir makale vardı. Üniversite gençliğinin şüpheli bazı akımların etkisinde bırakılmak istendiği anlatılıyordu. «Vay, piçoğlu piç Harrison!» dedi yazıyı okuduktan sonra.

Barın diğer bir köşesinde oturmuş, resimli bir dergi okuyan barmen «Bir şey mi istemiştiniz Bay Jordach?» diye sordu.

Gazeteyi bir yana fırlatarak, «Bir bira daha lütfen,» dedi Rudolph. Birden Harrison'ın gazetesini satın almaya karar verdi, becerebilirse şehir için büyük bir iyilik olacaktı bu. Aslında pek zor bir iş değildi. Enaz üç yıldır bir kuruş kâr etmiyordu gazete. Harrison bu işin arkasında Rudolph'un olduğunu bilmese uygun bir fiyatla satabilirdi gazeteyi. Bu meseleyi Pazartesi günü Johnny Heath'le görüşmeye karar verdi.

Golfden dönen Brad ve arkadaşları içeri girdiler az sonra. Rudolph gözlerini Brad'ın turuncu golf pantolonuna dikerek, «Hayrola, kadınlararası handikaplı golf yarışmasına mı katılıyorsun yoksa?» diye sordu. Brad gülümseyerek, «Erkek kuştüyü bu Rudy,» diye cevap verdi, «Bilirsin doğa daima hanımlardan daha renklidir. Hafta sonları doğa gibi renkli oluyorum ben de.»

«Jean'le tenis oynarken bir süre izledim sizi» diye devam etti Brad, «Jean'in sıhhati mükemmel anlaşılan.»

«Hamuru sağlam» diye cevap verdi Rudolph, «Ha, hatırıma gelmişken Enid'e verdiğin armağan için teşekkür edeyim.» Jean'ın annesinin kızlık adıydı Enid. Konuşabilecek duruma gelince kocasından kızlarına Enid adını koymak için izin istemişti Jean. Rudolph karısının arzusunu kabul etmiş, hiçbir dini tören yapmadan çocuğa Enid adını koymuşlardı Jean kocasının Tanrı tanımazlığını paylaştığı için aralarında bu konuda bir anlaşmazlık olmuyordu.

Brad'ın oyun arkadaşlarından biri olan yeşillendirme derneği başkanı Eric Sunderlin, yandaki boş çiftliğin ve ağaçlık arazinin satın alınarak oyun sahasının genişletilebileceğinden sözediyordu.

«Amerika'da her yerde, her konuda,» diye üzüntüyle düşündü Rudolph, «İşleri iki katına çıkartmak, herşeyi büyütmek eğilimi var.»

«Sen ne dersin bu işe Rudy,» diye sordu Sunderlin, «İmza verecek misin?»

«Henüz yeteri kadar düşünmedim» diye cevap verdi Rudolph, «Bir iki hafta kadar düşünme izni ver bana.»

«Bunda düşünülecek ne var ki?» diye saldırgan bir biçimde direndi Sunderlin

«Rudy'i bilmez misin,» diye söze karıştı Brad, «Saç traşı olmadan önce bile düşünür o.»

«Senin gibi bir arkadaşın bize arka çıkması çok yararlı olurdu» diye devam etti Sunderlin, «Bilesin rahat bırakmayacağım seni.»

«Hiç şüphem yok» diye cevap verdi Rudolph. Sunderlin bunu kendisine yapılmış bir iltifat sayarak yüksek sesle güldü.

Brad barda kalmıştı, bir içki daha ısmarladı kendine. Yüzünde devamlı bir kırmızılık vardı. İçinden mi, güneşten mi anlamak mümkün değildi.

Brad, «Bu şehirde herkes senden sanki boyun üç metre imiş gibi söz ediyor.»

«Ben de bu yüzden bu şehirde oturmayı tercih ediyorum ya,» diye cevap verdi Rudolph.

«İşten ayrılınca burada kalmayı düşünüyor musun?» diye sordu Brad.

«İşten ayrılacağımı kim söyledi?» Bu konuda Brad ile hiçbir şey konuşmamışlardı.

«Bilirsin lâf duyulur.»

«Kimden duydun?»

«İşten ayrılacaksın, öyle değil mi?»

«Kimden duydun?»

«Virginia Calderwood'dan.»

«Ha!»

«Annesiyle babasının bu konuda konuştuklarını duymuş.»

Şu çılgın Virginia'ya bak sen, casus, kulağı delik, dedikoducu Virginia.

«Son bir kaç aydır devamlı görüşüyoruz Virginia ile,» diye devam etti Brad, «Güzel kız.»

«Hıı,» dedi Rudolph.

«Yerine kimin geçeceğini ihtiyarla konuştunuz mu?»

«Evet konuştuk.»

«Kim?»

«Henüz bir karar veremedik.»

Brad, yüzü az öncekinden daha da kızarmış olarak, «Herhalde eski okul arkadaşına karardan hiç olmazsa on dakika önce haber verirsin?»

«Veririm. Başka neler söyledi Virginia Calderwood?»

Brad konuyu geçiştirmek istercesine, «Fazla bir şey söyle-

medi,» diye cevap verdi. «Bir de seni sevdiğini falan söyledi işte. Son zamanlarda görüştünüz mü Virginia ile?»

«Hayır» diye cevap verdi Rudolph, Enid'in doğduğu geceden sonra bir daha görmemişti onu. Aşağı yukarı altı hafta oluyordu. Az zaman değildi. Son zamanlarda gördü sayılmazdı.

«Bir süredir birlikte iyi vakit geçiriyoruz Virginia ile,» diye devam etti Brad. «Göründüğü gibi bir kız değil, gerçekten eğlenmesini seven bir kişi.»

Bunlar da hanımefendinin yeni özellikleriydi demek. Eğlenmesini seven bir kişi.

«Aslında,» dedi Brad, «Onunla evlenmeyi düşünüyorum.»

«Neden?» diye sordu Rudolph, nedenini bilmekle birlikte.

«Kadın peşinde dolaşmaktan bıktım. Neredeyse kırkıma yaklaşıyorum, bu hayat yorucu olmaya başladı benim için.» diye cevap verdi Brad.

«Belki de senin durumun beni etkiledi» diye devam etti sözüne Brad, «Eğer evlilik senin statünde biri için gerekliyse, belki benim statümdeki biri için de evlilik saadeti gerekli olabilir diye düşünmüştüm.»

«Bundan önceki evliliğinde, pek mutlu olduğunu sanmıyorum,» dedi Rudolph. Bir petrolcünün kızıyla olan ilk evliliği altı aydan fazla sürmemişti Brad'in.

«O zaman çok gençtim,» diye cevap verdi Brad, «Ayrıca Virginia gibi temiz bir kız da değildi. Kimbilir belki de şansım değişti.»

Rudolph, derin bir iç geçirerek, «Şansın pek değişmedi Brad,» diye alçak sesle cevap verdi. Sonra Brad'a Virginia Calderwood ile ilgili bütün bildiklerini anlattı bir bir. Mektupları, telefonları, gece sokaklarda beklemesini ve nihayet altı hafta önceki çılgınlığı. Brad bütün bunları hiç ses etmeden dinledi. Sonunda sadece «Bu derece çılgınca arzu edildiğine göre, görkemine diyecek olmamalı ahbab,» dedi.

Az sonra Jean girdi içeriye. Duş aldığı belli oluyordu saçlarının pırıltısından, «Hoş geldin,» diyerek yerinden kalktı Brad, Jean'ı yanaklarından öptü, sonra «Herkese içki ısmarlıyorum.» dedi.

Çocuktan, golften, tenisten ve bir sonraki hafta Whitby tiyatrosunda oynanacak olan yeni oyundan sözettiler. Virginia

Calderwood'un sözünü eden olmadı hiç. İçkisini bitirdikten sonra duş almaya gideceğini söyleyerek izin istedi Brad.

İki hafta sonra Bayan Virginia Calderwood ile Bay Bradford Knight'ın nikâh dâvetiyelerini aldılar. Org çalmaya başladığında Virginia Calderwood babasının kolunda göründü. Beyaz gelinliği içinde güzel, kendinden emin ve zarif bir görünüşü vardı. Rudolph, Jean'la birlikte ön sıralardan birinde oturuyordu, yanlarından geçerken yüzüne bakmadı Virginia. Kurban taşında, sağdıçı Johnny Heath, her ikisi de reye pantolonlu, yüzü her zamankinden daha kırmızı ve terli bekliyordu damat: Bradford Knight. Herkes sağdıçın neden Rudolph olmadığına şaşmıştı. Bir Rudolph hariç.

Rudolph bir yandan töreni izlerken «Bütün hepsi benim yüzümden oldu» diye düşünüyordu, «Oklahoma'dan ben getirdim buraya. İşe ben soktum. Gelini ben reddettim. Benim sorumluluğum mu acaba?»

Şehir kulübünün bahçesinde oluyordu düğün. Tentenin altında uzun bir masa büfe olarak düzenlenmiş, şemsiyelerin altına masalar yerleştirilmişti. Gelin ve damadın ilk danslarını, ilk valslerini yaptığı terasta orkestra çalıyordu. Rudolph, Brad gibi birinin nasıl olup da bu derece iyi vals yapabildiğine şaşmıştı.

Bir görevi yerine getirir gibi öpmüştü gelini Rudolph. Herkese karşı gösterdiği aynı tebessümle mukabele etmişti Virginia, 'Belki' diye düşündü Rudolph, 'Hepsi geçti gitti, şimdi düzelmiştir artık.'

Jean dansetmek için direniyordu, güpegündüz dans edilmeyeceği gerekçesiyle karşı çıktı Rudolph.

Kocasına daha da yaklaşarak «Düğünlere bayılırım» dedi Jean, «Özellikle başkalarının düğünlerine» sonra Rudolph'a kötü kötü bakarak, «Bana kalırsa gelinin şerefine bir kadeh kaldırman lâzım. Ne derece sadık bir arkadaş olduğundan, geceleri hep yolunu gözlediğinden, sürekli telefon ettiğinden, yalnız kaldığın zaman sana yatak arkadaşlığı yapmayı teklif ettiğinden sözetmen gerekmez mi?»

Rudolph endişeli gözlerle etrafına bakınarak, «Sus,» dedi karısına. Hastaneden döndüğü gece olanları anlatmamıştı Allahtan.

«Çok güzel görünüyor,» diye sözüne devam etti Jean, «Yaptığın seçimden pişman değil misin?»

Umutsuzluk içinde, «Haydi dans edelim,» diye cevap verdi Rudolph.

«Haydi artık inelim bu pistten» dedi Jean'e, «Çok kalabalıklaştı.»

Pistten indiler, Brad'ın Tulsa'dan düğün için gelmiş olan babasıyla şampanya içtiler. Yüzü güneşten yanık, kara kuru bir adamdı. İflâs etmiş bir iş adamından çok kovboy filimlerinde şerif rollerine çıkan figüranlara benziyordu.

«Brad daima sizden sözeder» diyordu yaşlı adam Rudolph'a, «Ve tabii güzel, genç eşinizden de» kadehini Jean'e doğru kaldırdı. «Evet, Bay Jordach» diye sözüne devam etti Brad'ın babası, «Oğlum Brad daima minnettardır size. Kendisine yaptığınız iyiliklerin değerini çok iyi anlıyor. Sizden telefon gelene kadar akşam yemeğini nasıl çıkaracağını bilemezdi. O zamanlar ben de yoksul ve parasızdım. Sizden de ne saklayacağım, oğluma ekmek parası sağlayacak malzemem bile yoktu elimde, Ama yine işlerim düzeldi işte. Fakat artık biraz bir köşeye çekilip dinlenmek istiyorum. Tek odada oğlumla kuru ekmek yerken, sizden gelen telefon bizim için en büyük sürpriz olmuştu. Bakın işte,» diyerek eliyle genç dâvetlilerle şampanya içmekte olan oğlunu, gelinini ve Johnny'nin bulunduğu topluluğu göstererek, «Hepsi de ne güzel giyinmiş. Önlerinde bulutsuz, pırıl pırıl bir gelecek, şampanyalarını içiyorlar. Yanında genç, güzel, zengin bir eşi var. Eğer gün gelir de bütün bunları size borçlu olduğunu inkâr edecek olursa ona ilk yalancı diyecek ben olurum.»

Brad, Virginio ve Johnny hep birlikte yanlarına geldiler. Brad'ın yaşlı babası Virginia'yı dans etmek için piste götürdü. Brad de Jean ile dans etti.

«Senin pek bir şey kutlar halin yok bugün» dedi Johnny, ne kaçardı o uykulu gözlerden.

«Gelin genç ve güzel, şampanya mükemmel, güneş parlak, arkadaşım dünyalığını garanti altına almanın huzuru içinde,» diye cevap verdi Rudolph, «Neden kutlamayayım?»

«Yok canım, tahminim doğru» diye ısrar eti Johnny.

«Bak bardağım boşaldı» dedi Rudolph, «Haydi gidip biraz daha şarap alalım.» Sonra tentenin altındaki bara doğru yürümeye başladılar.

«Pazartesi günü Harrison'dan cevap gelecek,» dedi Johnnny, «Sanırım öneriyi geri çevirmeyecek. Oyuncağına kavuşacaksın.»

Başını salladı Rudolph. Yine de, sonunda kâr ihtimali görmediği şeylere horlayıcı gözle bakan Johnny'nin gazeteyi oyuncak olarak nitelemesi sinirlendirmişti onu. Bu konudaki düşünceleri ne olursa olsun, Johnny yine de işin üstesinden gelmişti. Bir kaç küçük mahalli gazetenin sahibi olan Hamlin adında birini bulmuş, onu araya koymuştu. Ayrıca üç ay sonra hisselerini Rudolph'a satmak için Hamlin'le sözleşme yapılmıştı. Hamlin pazarlık konusunda tâviz vermeyen bir adamdı, hizmetinin karşılığı olarak gazetenin satış fiyatının yüzde üçünü istemişti.

Az sonra Sid Grosset geldi yanlarına, son seçimlere kadar Whitby Belediye başkanlığı yapmıştı.

«Merhaba genç» dedi Grosset, «Senin hakkında bazı şeyler duyuyorum bu günlerde.»

«İyi mi, kötü mü?»

«Rudolph Jordach hakkında kimse kötü bir şey duyamaz» diye cevap verdi Grosset, hiç yoktan politikacı değildi ya.

«Hele, hele» diye söze katıldı Johnny.

«Merhaba Johnny,» dedi Grosset, el sıkıştılar. Herkesin eli sıkılmalıydı, her zaman bir başka seçim söz konusu olabilirdi. «Asıl kaynağından duydum» diye devam etti Grosset, «Bu ay sonu Dee Cee'den ayrılıyormuşsun.»

«Bu kez kaynak kim bakalım?»

«Bay Duncan Calderwood.»

«Günün heyecanı anlaşılan ihtiyarın başına vurdu,» dedi Rudolph, Grosset ile ne iş konusunda, ne de bundan böyle ne yapacaktı hakkında konuşmak istiyordu. İleride bol bol vakit olacaktı nasılsa.

«Demek günün heyecanı ihtiyarın başına vurdu diyorsun. Geleceğe ilişkin plânlarının ne olduğunu bilmediğini söylüyor. Aslında bir plânı olup olmadığını da bilmiyorum dedi. Ama eğer bazı teklifleri dinlemek istersen,» dedi Grosset, sonra çevresine şöyle bir bakındı, demokrat var mı, yok mu diye, «Belki bu bir iki gün içinde bir konuşuruz. Önümüzdeki hafta içinde belki uğrarsın benim büroya ha?»

«Gelecek hafta içinde New York'da olacağım,» diye cevap verdi Rudolph.

«Canım bin dereden su getirmenin alemi yok,» diye cevap verdi Grosset, «Hiç politikaya atılmayı düşündün mü?»

«Evet, yirmi yaşındayken. Ama şimdi hem daha yaşlı, hem de daha akıllıyım.»

«Bırak bu lâfları,» diye direndi Grosset, «Herkes aklından geçirir politikaya atılmayı. Özellikle senin gibi biri: Zengin, sevilen, başarılı, genç ve güzel bir karısı olan, enerjik bir adamsın.»

«Ne demek istiyorsun? Kennedy öldü diye beni başkanlığa mı aday göstereceksiniz yoksa?»

«Sana şaka geliyor» diye ciddi bir ifadeyle cevap verdi Grosset, «Ama belki bundan on veya yirmi yıl sonra şaka gelmeyebilir. Öyle değil mi? Politikaya mahalli basamaktan başlamalısın Rudy, buradan, en sevildiğin ve tutulduğun yerden. Doğru değil mi?» diyerek Johnny'e döndü Grosset.

«Evet en sevildiğin ve tutulduğun yerden,» diye tekrar etti Johnny.

«Yoksulluk içinde burada üniversiteye gittin, yakışıklı, tahsilli, toplum sevgisi olan bir kişisin.»

«Ben toplum sevgisinden çok birey sevgisine sahip olduğumu düşünürdüm» diye cevap verdi Rudolph, övgüyü yerinde kesmek için.

«Ne dersen de,» diye devam etti Grosset, «Bir bak bakalım kaç tane komitenin, kurulun üyesisin, üstelik tek bir düşmanın bile yok.»

«Bana hakaret etme Sid,» diye cevap verdi Rudolph, adamın ısrar etmesinden hoşlanıyor ve aslında göründüğünden çok daha dikkatli dinliyordu dediklerini.

«Ben ne dediğimi gayet iyi biliyorum,» diye devam etti Grosset.

«Henüz demokrat mı, cumhuriyetçi mi olduğumu bile bilmiyorsun,» dedi Rudolph, «Leon Harrison'a soracak olursan komünist oiduğumu söyer sana.»

«Yaşlı bir osuruktan başka bir şey değildir Leon Harrison, eğer uğraşacak vaktim olsa gazeteyi çeker alırdım onun eilnden.»

Bu sözün üstüne Johnny'e göz kırpmadan edemedi Rudolph,

«Ben söyleyeyim sana ne olduğunu. Kennedy tipinde bir cumhuriyetçisin sen. Tam kazanacak bir tip. Yaşlı partinin böyle birine ihtiyacı var.»

«Tamam bir hamlede sınıfladın beni. Bir de cam kutuya koy bari» dedi. Rudolph ne düşünceyle olursa olsun, bir kategoriye sokulmaktan hoşlanmazdı.

«Ben senin Whitby Belediye Başkanı olmanı istiyorum. Bahse girerim kolay becerirsin bu işi. Ne dersin? Sonra buradan basamak basamak tırmanırsın merdivenleri. Birden senatör olmak isteyeceğini sanmam.»

«Bak Sid» diye kibarca söze başladı Rudolph, «Deminden beri seni kızdırmaya uğraşıyorum. Aslında beni memnun ediyor övgülerin. Gelecek hafta içinde seni görmeye gelirim. Söz veriyorum. Ama unutma, ki, şu an bir toplantı odasında değil, düğündeyiz, ayrıca gelinle dans etmek gerekiyor biraz.»

İçki bardağını masaya bıraktı, Grosset'i kibarca selâmladıktan sonra Virginia'yı aramaya başladı. Henüz dans etmemişti gelinle, onunla pistte görünmezse kuşkusuz lâf çıkardı. Küçük bir şehirdi Whitby, herkesin gözleri keskin, kulakları hassas.

Umut vaat eden Demokrat, muhtemel New York Senatörü, kocasının kolunda pür neşe sohbet eden Virginia'nın yanına yaklaştı. «Gelinle dans etme şerefini bağışlar mıydınız?» diye sordu Brad'a.

«Benim olan her şey senin sayılır, biliyorsun,» diye cevap verdi Brad.

Virginia ile birlikte pistte dönmeye başladılar. Genç kızların ve genç erkeklerin kıskanç gözlerle onları süzdüğünü bilerek gururla başını arkaya atmış, eli tüy gibi Rudolph'un omuzunda dans ediyordu gelin.

«Sana uzun yılların mutluluğunu dilerim,» dedi Rudolph.

Hafifçe gülerek, «Elbette mutlu olacağım,» diye cevap verdi Virginia, «Brad kocam, sen sevgilim olacaksın.»

«Tanrım,» dedi Rudolph.

Parmağının ucuyla Rudolph'un dudaklarına, dokunarak susturdu onu Virginia. Dans bittikten sonra, gelinle birlikte damadın bulunduğu yere doğru yürürlerken az önce, çok iyimser düşündüğünün farkına vardı Rudolph. «Hiç bir şeyin düzeleceği yok, aradan milyonlarca yıl geçse de.»

Gelinle damat balayına çıkmak üzere arabalarına yollanırken konfet serpmedi onlara, merdivenlerde Calderwood'un yanında duruyordu. İhtiyar da konfet atmamıştı; yüzü buruşuktu, kafasından geçenlerin etkisiyle mi, yoksa güneşten ötürü mü bilinemezdi.

«Ne diyorsun?» diye sordu ihtiyar nihayet.

«Çok güzel bir düğün oldu,» diye cevap verdi Rudolph.

«Düğünü kastetmedim.»

Rudolph omuz silkerek, «Bir evliliğin nasıl sonuçlanacağını kimse bilemez» dedi:

«Bundan bir şeyler sağlayacağını umuyor şimdi,» dedi Calderwood.

«Çok normal bir şey bu.»

«Ne şanssızlık, keşke bugün onunla New York'a giden sen olsaydın.»

«Hayat her zaman arzularımıza uymuyor.»

«Çok doğru,» diyerek başını salladı Calderwood, «Ona güvenmiyorum. Aslında bu güne kadar yanımda çalışan sonunda damadım olan bir adam için böyle konuşmak istemezdim, ama gerçeği de saklayamam kendimden.»

«Buraya geldiğinden bu yana yanlış bir şey yapmadı» dedi Rudolph; «Bir şey hariç» diye geçirdi içinden. «Virginia hakkında anlattıklarıma inanmadı. Belki de daha kötüsü inandı, buna rağmen evlendi onunla.» Ancak bunları söyleyemezdi Calderwood'a.

«Arkadaşın olduğunu biliyorum» diye devam etti Calderwood, «Yaşlıyım önyargılarım var. Senin kadar güveneceğim biri olmadıkça hayatta onunla iş yapamam Rudy. Çoğu zaman benim fikirlerime karşı çıkmana rağmen. Ama kesin olarak biliyorum ki, benim çıkarlarıma karşı olan, ya da benim itibarımı zedeleyecek bir şey yapmazsın sen.»

«Teşekkür ederim Bay Calderwood» diye cevap verdi Rudolph.

«Bay Calderwood, Bay Calderwood» diye ters bir biçimde çıkıştı ihtiyar. «Ölüm yatağımda da bana Bay Calderwood mu diyeceksin?»

Rudolph bu kez «Teşekkür ederim Duncan,» dedi. Devam etti Calderwood, yaşlı ve çatlak bir serzeniş vardı konuşma

sında, «Hattâ öldükten sonra bile. Bunu daha istemiyorum. Ama eğer sen tavsiye edersen..»

Derin bir iç çekti Rudolph. «Her zaman ihanet edecek biri çıkar,» diye düşündü, «Tavsiye etmiyorum,» dedi yavaşça. «Hukuk işlerinde adı Mathers olan genç bir avukat var..»

«Tanıyorum» dedi Calderwood, «Kısa boylu, zayıf, gözlüklü bir adam. İki çocuğu var. Philadelphia'lı.»

«Harvard'ın hukuk bölümünü bitirmeden önce, Whartson İş İdaresi Okulundan lisans almış. Dört yıldır bizimle birlikte çalışıyor. Her bölümü tanır. Her zaman doğru sorular sorar. Benim büronun girdisini çıktısını bilir, New York'da istediği firmada burada kazandığından fazla alabilir, ama burada oturmaktan hoşlanıyor.»

«Tamam,» dedi Calderwood, «Yarın söyle kendisine.»

«Senin söylemeni tercih ederim Duncan» dedi Rudolph. Hayatındaki ikinci Duncan.

«Her zamanki gibi,» diye devam etti Calderwood. «Teklifinden yine hoşlanmadım ama galiba doğruyu söylüyorsun. Ben söylerim. Haydi biraz şampanya içmeye gidelim şimdi. Dünyanın parasını sarf ettim, eh bir parça içmeye hakkım olsun!»

Yeni atama, yeni evliler balayından dönmeden bir gün önce açıklandı. Brad kararı gayet soğukkanlı karşıladı, kararın kime ait olduğunu sormadı Rudolph'a. Üç ay sonra Whitby'deki işi bıraktı, Virginia'yı da yanına alarak Tulsa'ya babasının düzenlediği işte çalışmaya gitti. Enid'in birinci doğum yılında beş yüz dolarlık ikinci bir çek geldi Brad'dan.

Düzenli aralıklarla şen, arkadaşça mektuplar yazıyor, işlerin çok iyi gittiğini, tahmininden çok daha fazla para kazandığını söylüyordu. Seviyordu Tulsa'yı, üstelik Tulsa'da golf iddialarının Whitby'dekilerden çok daha cömert niceliklere ulaştığını anlatıyordu.

Rudolph biraz da suçluluk duygusu içinde Brad'ın işletmesinin hisse senetlerinden satın almaya başladı.

BÖLÜM 3

1965

Güvertenin baş tarafında çömelmiş, bir yandan ıslık çalıyor, bir yandan da çapa vincinin bronz makarasını parlatmaya çalışıyordu. Daha Haziran başında olmaların rağmen oldukça sıcaktı hava. Yalınayak ve yarı beline kadar çıplaktı Thomas. Gövdesi Limandaki diğer denizciler gibi iyice kararmıştı.

Aşağıdan makine homurtusu geliyordu. Dwyer, Pinky Kimball ile birlikte pompalardan birinin onarımına çalışıyordu. Mevsimin ilk turuna ertesi gün çıkacaklardı. Bir gün önce yaptıkları deneme turunda fazla ısınmıştı motor. Limandaki en büyük tekne **Vega**'nın makinisti olan Pinky, kendiliğinden, motora bakmayı teklif etmişti. Gerçi Tom ve Dwyer kendi başlarına ufak tefek onarımları yapabiliyorlardı ama, karmaşık bir durumla karşılaştıklarında anlayan birini bulmak zorunlu oluyordu. Şansları iyi gitmiş, kış boyu Kimball ile iyi arkadaşlık kurmuştu Tam. Böylece, **Clothilde**'i suya indirene kadar epey yardımı dokunmuştu Kimball'ın **Penelope** adını neden değiştirip **Clothilde**'i seçtiğini anlatmamıştı Dwyer'e. Kendi başına düşünmüş, tekneye kadın adı vermenin uygun olacağında karar kılmıştı. Neden Clothilde olmasın? Hiç şüphesiz Teresa diyecek değildi.

Akdeniz'deki en küçük teknelerden biri olmasına ve sürüyle aksaklığına rağmen **Clothilde** mutluluk veriyordu ona. Ayrıca dalgalı denizde teknenin durumu tehlikeye girebilirdi. Ancak, bu eski tekneyi iki buçuk yıl önce Porto Canto Stefano'dan aldıklarından bu yana onu rahat ve temiz bir hale getirmek için ellerinden geleni yapmışlardı.

Aslında gemide yaptığı her iş mutlu ediyordu onu. Zaman zaman teknenin bir ucundan, öbür ucuna gezinir her şeyi kontrol ederdi. O güne kadar hayatında tek tabak yıkamamış olmasına rağmen saatlerce mutfakta tavaları parlatmaya çalışır, buzluğun pırıl pırıl olmasına özel bir dikkat gösterirdi. Gezi başlayınca kiraladıkları aşçı ile birlikte hepsi tertemiz beyaz gömlek ve pantolon giyerler, hepsinin göğsünde «Clothilde» yazısı

bulunurdu. Soğukta ya da hava bozduğu zamanlar sırtlarına mavi birer denizci kazağı geçirirlerdi.

Çeşit çeşit kokteyl yapmasını ve bunların servisini öğrenmişti, bir keresinde Amerikalı bir grup, Clothilde'i Tom'un Bloody Mary'lerinden ötürü tercih ettiklerini söylemişti. Aslında Akdeniz'de bir ülkeden diğerine seyreden gezi teknelerinde sarhoşlar için ucuz bir tatil sayılırdı bu, vergisiz olarak kasalarla içki satın almak mümkün oluyordu. Kendisi hemen hiç içmiyordu, arada sırada bir iki şişenin yanında bir tek pastis atardı o kadar. Denize açıldıklarında başına giydiği beyaz kaptan şapkasının, geziye daha bir renk kattığını düşünüyordu Thomas.

Bir kaç kelime Fransızca, İtalyanca, İspanyolca öğrenmişti Limanlarda formaliteleri tamamlamada, alışverişte yetiyordu bu kadarı Ancak, pazarlık etmeyi beceremiyordu. Oysa Dwyer dili çok çabuk kapmıştı, hemen herkesle çat pat konuşabiliyordu.

Thomas, Gretchen'e Clothilde'nın denizde tam süratle seyrederken çekilmiş bir fotoğrafını göndermişti. Gönderdiği teşekkur mektubunda resmi şöminenin üstüne koyduğunu ileride bir gün Clothilde ile seyahate çıkacağını, studyosunda bir işle meşgul olduğunu yazıyordu Gretchen. Sözünü tutmuş Tom'un adresini vermemişti Rudolph'a. Amerikadaki tek bağlantısıydı Gretchen. Kendini yalnız hissettiği ya da çocuğunu özlediği zamanlar ona yazardı. Tom'un ısrarı üzerine Dwyer Boston'daki nişanlısına mektup yazmış, kızdan Aegean Otel'e uğrayıp Pappy ile konuşmasını istemişti. Hâlâ kızın kendisi ile evleneceğini iddia ediyordu Dwyer. Ancak, yazılan mektuba bir cevap gelmedi.

Falconetti olayından bu yana kimseyle döğüşmemişti. Zaman zaman hâlâ Falconetti'nin hayali geliyordu gözüne. Bu konuda fazla duygulu olmamakla birlikte adamın ölmüş olmasına üzülüyor, bir türlü inandıramıyordu kendini bu konuda suçsuz olduğuna.

Makine odasındaki gürültüler kesildi, az sonra Kimball'ın kırmızı saçlı kafası göründü güverteye çıkan merdivenlerde. Arkadan Dwyer çıkıyordu. Üstü yağlı birer tulum giymişti her ikisi de. Kimball ellerini kirli bir bez parçasına sildikten sonra bezi fırlattı yere, «Oldu galiba arkadaş» dedi. «Haydi bir çalıştıralım bakalım.»

Dwyer ve Pinky demir alırlarken Tom kaptan odasına giderek motoru çalıştırdı.

Gayet iyi motor kullanıyordu artık. Sadece hava bozuk ve liman fazla kalabalık olduğu zamanlar dümeni Dwyer'e bırakırdı. Balıkçıların arkasından, şamandıranın yanından dönerek limandan yavaşça çıktı Tom. Vieux Carré kalesini arkada bırakıp Cap d'Antibes'e doğru yönelirken hız verdi motora. Göstergelerde en ufak bir şey yoktu. Yaşasın şu Pinky! Kış boyu yaptığı onarmalar onlara en azından yüz dolar kazandırmıştı. Vega öylesine konforlu ve yeni bir tekneydi ki, limandayken hemen hemen yapacak bir işi olmuyordu Pinky'in. Bu nedenle canı sıkıldığı zamanlar Clothilde'in sıcak makine dairesinde ufak tefek tamirlerle uğraşarak oyalanmış oluyordu.

Huysuz bir İngilizdi Kimball. Çilli yüzü hiç bir zaman güneşten esmerleşmez, yaz boyu pembe kalırdı. Kendi deyişiyle içkiyle başı dertteydi. İçtiği zamanlar birden kavgacı kesiliyor, bulunduğu barda kavga çıkarıyordu. Ayrıca sık sık patronlarıyla da münakaşa ederdi, bir yıldan fazla bir gemide çalıştığı pek görülmemişti. İyi bir makinist olduğundan hemen yeni bir iş bulması güç olmuyordu. Sadece çok büyük yatlarda çalışabiliyordu, aksi halde yetenekleri küçük bir teknede harcanmış oluyordu. Plymouth şehrinde büyümüş, bütün hayatını denizlerde geçirmişti. Thomas gibi birinin denizcilik yapmasına, bu işi sürdürebilmesine hayret ediyordu. «Siz Yankee'ler» derdi başını sallayarak, «Her işin üstesinden gelirsiniz. Dünyayı elinizde tuttuğunuza şaşmamalı.»

Ta başından beri arkadaşça geçinmişlerdi Thomas ile. Limanda ne zaman rastlaşsalar, barda karşılaştıkları zaman içki ısmarlarlardı birbirlerine. Kimball, Thomas'ın boksör olduğunu anlamış, Tom boks anılarından sözetmişti ona. Giderek arkadaşlıkları ilerlemiş, Tom otelde Quayles'i nasıl dövdüğünü bile anlatmıştı Kimball'a. Kimball'ın kavgacı duygularını özellikle tahrik etmişti bu hikâye. Ancak Falconetti'den sözetmedi Tom, bu konuda en ufak bir şey konuşmaması gerektiğini iyi biliyordu Dwyer de.

Bir keresinde «Hey yavrum hey,» demişti Kimball, «Eğer senin kadar iyi dövüşebilseydim, inan Gib'den Pire'ye kadar bütün limanlardaki barları hallaç pamuğu gibi atardım.»

«Ve tabii sonunda kaburgalarına bıçağı yerdin,» diye cevap vermişti Tom.

«Haklısın, hiç şüphesiz haklısın,» diye devam etmişti Kimball «Ama bıçağı yemeden önceki zevki bir düşün. Ne zevk be!»

Tom'la Kimball arasındaki arkadaşlık bir gece Nice'deki bir barda perçinlendi. Birlikte gitmemişlerdi Nice'e, Tom ve Dwyer rastgele bir bara girmişlerdi limanda. Kimball'ın hepsi yapılı ve kötü bakışlı bir grup Fransız denizcisine meydan okuduğunu gördüler. Tom adamların silâhlı olduklarını anladı derhal, tabanca değilse bile muhakkak bıçak vardı yanlarında.

Kimball Fransızca bağırıyordu, ne dediğini anlamıyordu Tom, ama adamların yüzündeki ifadeden neticenin ne olacağını kestirmek güç olmuyordu. İçkili olduğu zamanlar Fransızları fena halde küçümserdi Kimball. Aslında bu nerede içtiğine bağlıydı biraz. İtalya'da, İtalyanları horlardı. Aynı şekilde İspanya'da içkili iken sıra İspanyollara gelmiş demekti. Bir de içkili iken saymasını da unutuyordu Kimball, küfür ziyafeti çektiği adamların enaz beş kişi olduklarını görmüyordu anlaşılan.

Kimball'ın bağırmalarının çoğunu anlayan Dwyer, «öldürecekler onu,» diye fısıldadı Tom'a, «Ustelik arkadaşı olduğumuzu anlarlarsa bizi de öldürürler.»

Thomas, Dwyer'in koluna sıkıca yapışarak Kimball'ın yanına doğru sürükledi onu.

«Merhaba Pinky» dedi neşeli bir sesle.

Pinky Tom'dan yana dönerek kavgacı bakışlarla yeni düşman aramaya başladı. Tom'u görünce «A, demek siz de buradasınız ha,» dedi sevinçle. «Şu **uskumrulara** iyilikleri için bir iki şey anlatmaya çalışıyorum da.»

«Kes bunları Pinky,» diye çıkıştı Thomas, sonra Dwyer'e dönerek «Şimdi diyeceklerimi tek tek bu beylere tercüme edeceksin,» dedi. Bunları söylerken uğursuz bir yarı daire şeklinde etraflarını çevirmiş olan denizcilere sıcak sıcak gülümsemişti Tom. «Gördüğünüz gibi baylar» diye söze başladı Thomas. «Bu İngiliz benim arkadaşım,» Dwyer'in sinirli bir ses tonuyla cümleyi Fransızcaya çevirmesini bekledi. Etraflarında çember olan adamların yüzünde hiç bir ifade değişikliği olmamıştı. «Ayrıca,

içkili bir adam,» diye sözüne devam etti Thomas, «Elbette insan ister içkili olsun, ister ayık olsun arkadaşının dövülmesini istemez. Onun daha fazla konuşmasına engel olmaya çalışacağım. Ancak bundan böyle diyecekleri ya da şimdiye kadar dedikleri için burada kavga çıkmasına izin vermeyeceğim. Ben, bu gece bu barda polisi ve barışı koruma görevimi yapıyorum. Lütfen tercüme et.»

Dwyer, Tom'un dediklerini büyük bir rahatsızlıkla tercüme ederken Pinky, «Ne boktan arkadaşsın sen,» diye bağırıyordu Tom'a. «İtibarımızı beş paralık ettin.»

«Bir şey daha ekleyeyim,» diye sözüne devam etti Thomas, «Bundan sonraki içkiler benden.»

Adamlar kararsız birbirlerinin yüzüne baktılar. Aslında döğüşme niyetiyle gelmemişlerdi bara, Tom'un davetini kabul edebilirlerdi pekâlâ.»

«Bir de döğüşçüsün,» diye çıkıştı Pinky, «Ama her gün anlaşma halindesin.» Yine de on dakika sonra Tom'un kendisini bardan sağsalim dışarı çıkarmasına ses etmedi. Ertesi gün elinde bir şişe pastis ile yatta göründü Pinky. «Teşekkür ederim dün gece için Tommy,» dedi. «Eğer iki dakika daha gecikseydin rahat kafatasımı kırmışlardı herifler. Bir kaç tek attığım zaman, ne oluyor bana bir türlü anlayamıyorum. Hem de kazanma şansım hemen hiç olmayan durumlarda kavga çıkarmaya kalkıyorum. Cesaretimin mükâfatı olarak tepeden tırnağa bütün vücudum yara izi dolu.»

«Döğüşmeni lâzım,» diye cevap verdi Thomas, kiminle ve ne sebeple olursa olsun döğüşme ihtiyacı hissettiği günleri hatırlamıştı. «Ama gayet sakin olacaksın. Ve her seferinde bir tek adamı gözüne kestireceksin. Ayrıca bana da güvenme, benim bu taraklarda bezim yok artık.»

«Eğer bana saldırsalardı ne yapardın?» diye sordu Pinky.

«Oyalama hareketine girişirdim,» diye cevap verdi Tom. «Dwyer'in seni salondan çıkarmasına yetecek kadar oyalardım, sonra da tabii bütün hızımla kaçardım oradan.»

«Demek oyalama hareketine girerdin ha? Bunu görebilmek için bütün paramı verirdim.»

Thomas, diğer zamanlarda sıcak ve arkadaş canlısı olan bu adamı bir iki kadeh içince, böyle kendini öldürür derecede

kavgacı yapan şeyin ne olduğunu çıkartamadı bir türlü. Ama belki bir gün bunun gerçek nedenini öğrenirdi.

Pinky, kaptan odasına gelerek göstergelere baktı. «Tamam ahbab,» dedi, «Motorların sapasağlam, geziye rahat başlayabilirsin. Kendi teknenle. Kıskanıyorum seni.»

«Tamamen hazır değiliz geziye,» diye cevap verdi Tom, «Mürettebat bir kişi eksik.»

«Neden?» diye sordu Pinky, «Geçen hafta tuttuğunuz o ispanyol nerede?»

Aşçılığı, hizmetleri övülen bir Ispanyolla konuşmuşlardı. Ayrıca adam çok para da istememişti. Fakat bir gece kıyıya çıkarken, Tom adamın pantolonunun paçasını sıyırıp çorabına bir bıçak sakladığını görmüştü.

«Niçin taşıyorsun bunu?» diye sormuştu adama.

«Saygı görmek için,» dive cevap vermişti Ispanyol.

Ertesi gün derhal kovdu adamı, teknede saygı görmek için bıçak taşıyan aşçıya ihtiyacı yoktu.

La Garoupe koyundan çıkarlarken, «Kovdum,» diye cevap verdi Pinky'in sorusuna, nedenini de anlattı. «Şimdi yeni bir aşçıya ihtiyacım var. Iki hafta kadar bekleyebilirim. Ilk geziye çıkacağımız kimseler motoru sadece gündüzleri istiyorlar. yemeklerini de dışarıdan getiriyorlar. Ama yaz için birine ihtiyacım olacak.»

«Kadın tutmak geldi mi aklına hiç?»

Thomas yüzünü buruşturarak, «Yemek pişirmenin yanı sıra bir sürü başka ağır işler de var,» diye cevap verdi.

«**Kuvvetli** bir kadın» dedi Pinky.

«Hayatım boyunca başım, ister kuvvetli olsun ister zayıf olsun, hep kadın yüzünden derde girmiştir,» diye cevap verdi Tom.

«Bir düşün bakalım,» diye devam etti Pinky, «Sırf çamaşır, ütü gibi dertler yuzünden kaç müşteri kaybediyorsun?»

«Evet biliyorum.» diye cevap verdi Tom. «Dert oluyor bu. Bildiğin biri var mı?»

«Var» dedi Pinky, «Vega'da hostes olarak çalışıyor. İşini terk etmek üzere. Deniz için çıldırır çamaşır ütülemekten güverteye çıkacak vakti olmadığı halde.»

«Oldu o zaman.» dedi Tom biraz isteksiz, «Aldım gitti, yalnız söyle bıçakla falan gelmesin.»

Kadın olarak kadına ihtiyacı yoktu Tom'un, limanlarda sürüyle güzel kadın vardı dolanan. Bunlardan biriyle tanışır, bir yerlere gider, üç beş kuruş para sarfeder güzel bir gece geçirirdi. Ertesi sabah hiç bir endişe duymaz, kafası salim bir başka limana hareket ederdi. Seks işini Dwyer'in nasıl çözümlediğini bilmiyordu, sormamak daha iyi.

Limana dönmek için dümeni kırdı. Sağlamdı motor, daha fazla yakıt harcamanın gereği yoktu.

Sabah altıda Pinky'i yanında bir kadınla motora doğru gelirken gördü. Saçları.. iki yandan at kuyruğu yapmış, kısa boylu, toplu bir kadındı. Sırtında ince mavi bir kazak, altında pantolon, ayağında sandalet vardı.

«Seni Kate ile tanıştırayım,» dedi Pinky, «Senden bahsettim ona.»

Thomas elini uzatarak, «Merhaba Kate» dedi. El sıkıştılar. Güvertede ağır işler yapacak olan bir çamaşırcı için yumuşak sayılacak elleri vardı Kate'nin. O da İngilizdi. Liverpool'dan geliyordu, yirmibeş yaşlarındaydı. Kendinden sözederken alçak sesle konuşuyordu. Çamaşırın yanı sıra yemekten ve servisten anladığını, hava raporlarını takip edebilecek kadar Fransızca ve İtalyanca bildiğini, dümen kullanabileceğini anlattı. İspanyola verilen maaşla çalışmaya hazırdı. Güzel olmamakla beraber, şuh, sıhhatli bir görünüşü vardı. Güneşten iyice kararmıştı teni. Konuştuğu insanın doğrudan gözlerine bakıyordu. Eğer kışın işine son verirlerse Londra'ya dönüp garson olarak çalışabileceğini de söyledi. Evli veya nişanlı değildi, motorda herkesten farklı bir muamele görmek istemiyordu.

«Vahşi bir İngiliz gülüdür o,» dedi Pinky, «Öyle değil mi Kate?»

«Bırak şakayı Pinky» diye cevap verdi Kate. «Bu işte çalışmak istiyorum. Akdenizin bir ucundan öbür ucuna kolalı beyaz gömlekler içinde, ayağımda beyaz çorap dolaşmaktan, Miss ve Matmazel diye çağrılmaktan usandım. Zaman zaman geçerken hep senin tekneye bakardım Tom. Sevindim. Ayrıca İngiliz Kraliyet Yat Kulübünün tekneleri gibi olmayışı da hoşuma gitti. Temiz, güzel ve dost bir görünüşü var. Üstelik kesin olan bir şey var, o da iki gecede bir uzun tuvaletli hanımların bu teknede balo vermeye kalkmayacağı.»

Thomas, müşterilerinin zarafetini savunma çabası içinde

«Aslında,» dedi «Biz de yoksulları eğlendirmiyoruz burada.»

«Ne demek istediğimi anladığını sanırım,» diye cevap verdi Kate, «Körü körüne alış veriş etmenizi istemedim hepsi o kadar. Akşam yemeği yediniz mi?»

«Hayır,» diye cevap verdi Tom. Aşağıda mutfakta Dwyer sabah aldığı koca bir balıkla boğuşuyordu. Henüz önemli bir iş başardığı söylenemezdi.

«Size yemek yapayım.» dedi kız. «Hemen şimdi. Eğer severseniz kalırım burada. **Vega**'ya gider eşyalarımı toplar gelirim. Yok beğenmezseniz bir şey kaybetmiş sayılmazsınız. Aç kalsanız bile açık restoran bulunur nasıl olsa. Pinky sen de bizimle yemeğe kal.»

«Oldu,» dedi Tom. Sonra aşağıya mutfağa inerek, balığı rahat bırakmasını söyledi Dwyer'e. «Bir geceliğine de olsa Corban Bleu'den bir aşçı geldi.» dedi. Kate önce mutfağa şöyle bir göz etti, sonra bütün çekmece ve dolaplara bakarak neyin nerede olduğunu öğrenmeye çalıştı. Dwyer'e dönerek balık almasını bilmediğini, ama ihtiyaç halinde bununla da idare etmenin mümkün olacağını söyledi. Tom ve Dwyer'e mutfaktan çıkmalarını, yemek hazır olunca onları çağıracağını bildirdi. Bütün istediği birinin Antibes'e kadar gidip taze ekmek ve biraz da kamamber peyniri almasıydı.

Güvertede hep birlikte yediler yemeklerini. Masayı Kate kurmuştu, masa birden her zamankinden çok daha güzel görünüdü. Buz kovasının içine iki şişe şarap yerleştirmişti ayrıca.

Yanında garnitür olarak patates, sarmısak, domates, soğan bulunan baharlı balık haşlaması yapmıştı. Beyaz şarap ve biraz da peynir. Sofraya oturduklarında henüz kararmamıştı hava. Erkekler traş olmuş, üstlerine rahat gömleklerini giymiş, güvertede bir yandan pastislerini yudumlayarak, diğer yandan mutfaktan gelen nefis kokuyu teneffüs ederek beklemişlerdi yemeği. Tekneye çarpan suların okşayıcı sesinden, başka bir şey duyulmuyordu limanda.

Kate, büyük bir çorba kâsesinin içinde getirdi balığı sofraya, salata tabağının yanına bıraktı. Herkese servis yaptıktan sonra, onlarla bilrikte kendisi de yavaşça yemeğe başladı. Şarap servisini kaptan yapıyordu.

Thomas ilk lokmayı aldı, dikkatle ve düşünceli bir ifadeyle çiğnemeye başladı, sonra Pinky'ye dönerek, «Gerçek bir arka-

daş değilsin,» dedi. «Beni şişmanlatmayı plânlıyorsun anlaşılan. Tamam Kate göreve başladın.»

Kate gülümseyerek Tom'a, baktı, hep birlikte Kate'nin şerefine kadeh kaldırdılar.

Hattâ kahve bile kahveye benzedi ilk defa.

Yemekten sonra erkekler güvertede sigaralarını tüttürüp leylak rengi dağları seyrederken, Kate bulaşıkları yıkıyordu aşağıda.

O gece Kate Thomas'la birlikte **Vega**'ya gidip valizini aldı ve **Clothilde**'e yerleşti. Dwyer, Tom'un kamarasındaki ikinci yatağı kendine hazırladı. Tom kırık burun kemiği yüzünden horluyordu.

Bir hafta sonra Kate ile Dwyer yer değiştirdiler, Tom'un kamarasına geçti Kate, horlama sesinden rahatsız olmuyordu.

Goodhart'lar her Haziranda Hotel du Cap'a gelen yaşlı bir çiftti. Adamın North Carolina'da pamuk fabrikaları vardı, ama artık işi oğluna devretmişti. Uzun boylu, dik yapılı, kır saçlı, hareketleri yavaş bir adamdı. İş adamından çok emekli bir albayı andırıyordu. Ağarmış yumuşak saçlarıyla bayan Goodhart kocasından biraz daha genç bir hanımdı. Vücut hatları muntazam olduğundan pantolon giyebiliyordu. Geçen yıl iki haftalığına kiralamışlardı Goodhard'lar **Clothilde**'i, o derece memnun kalmışlardı ki geziden, kışın Tom'a mektup yazarak rezervasyon yaptırmışlardı bu mevsim için de.

Enaz zahmeti olan müşterilerden sayılırlardı. Her sabah saat 10'da Tom mümkün olduğu kadar Cabanas Oteline yakın demirler. Goodhart'lar ufak bir deniz motoruyla tekneye ulaşırlardı. Her gün otelde hazırlattıkları yemeklerini ve şaraplarını birlikte getirirlerdi. Her ikisi de altmışının üstündeydi. Deniz biraz fazla çalkantılı olduğu günler Tom Antibes koyuna girer, onları oradan alırdı. Bazen yanlarında kendileri gibi yaşlı misafirleri olurdu. Denizin nisbeten sakin ve derin olmayan bir yerinde demirlerler, Goodhart'lar mayolarını giyerek güneşlenir ve arada sırada yüzerlerdi.

Bazen misafirleri olduğunda Tom onlara güverteye, yere bir battaniye serer, üstünde poker oynarlardı. Goodhart'lar birbirlerine ve herkese karşı son derece yumuşak ve kibar insanlardı.

Her gün saat tam bir buçukta içkileri hazır olurdu. Bloody Mary. Sonra Dwyer Goodhart'ların otelden getirdikleri yiyecekleri açar hep birlikte yemek verlerdi. O kadar çok yemek getirirlerdi ki, genellikle hepsinin akşam yemeği de çıkardı.

Thomas'ı tek endişelendiren şey kahve meselesiydi, ama artık Kate işe başladığından bu yana bu konuda da içi rahattı. Gezinin ilk günü Kate'i Goodhart'larla tanıştırdığında Bay Goodhart, «Kaptan, bu gemi her yıl biraz daha yenileşiyor,» diyerek başını sallamıştı, onayladığının ifadesi olarak.

Öğle yemeğinden sonra Bay ve Bayan Goodhart aşağıya kamaralarına inerlerdi öğle uykusu için; Tom sık sık sevişme sesleri duyardı aşağıdan.

Saat dörde doğru Goodhart'lar her zamanki gibi ciddi ve bir tören havası içinde güvertede görünürlerdi.

Sonra saat tam beşte birden Goodhart'ların duşlarını almış, saçları taralı, beyaz pantolon ve lâcivert bileyzir'ları ile güvertede görürdünüz. «Içki vakti geldi mi dersin kaptan?» derdi Bay Goodhart ve eğer misafirleri yoksa, «Bize şeref vermenizi rica ederim,» derdi.

Tom bir yandan viskileri hazırlar, bir yandan da demir alması ve makinceleri çalıştırması için Dwyer'e el ederdi. Sonra Hotel du Cap'e doğru yollanırlardı.

Yine de öğle sonrası, Bay Goodhard «Kaptan» dedi «Burolarda senden başka Jordach var mı?»

«Bildiğim kadarıyla hayır,» dedi Tom. «Neden sordunuz?»

«Dün otel şefine senin adından sözettim» diye devam etti Bay Goodhart, «Otellerinde Bay ve Bayan Rudolph Jordach'ın bir ara misafir kaldığını söyledi.»

Thomas viskisinden bir yudum alarak, «kardeşimdir» diye cevap verdi. Bay Goodhart'ın kendisini merakla süzdüğünü gördü, adamın kendisi hakkında ne düşündüğünü tahmin etmeye çalıştı, «Daha çocukken yollarımız ayrı düştü,» dedi kısaca. «Ailenin şanslı bebeği o çıktı.»

«Kimbilir,» dedi Bay Goodhart. «Belki de sensin ailenin şanlısı. Bütün hayatım boyunca çalıştım. Yılda böyle bir iki haftalık tatil yapma olanağını ancak bu yaştan sonra bulabiliyorum.» Esefle içini çekti. «Bana da ailenin şanslı çocuğu derlerdi hep.»

Az sonra genç ve dinç görünüşüyle Bayan Goodhart geldi

yanlarına. Tom içkisini bitirdi. Bayan Goodhart'a viskisini hazırlamak üzere kalktı. İçki konusunda kocasını asla yalnız bırakmazdı Bayan Goodhart.

Gezi için günde ikiyüz elli dolar ödüyordu Bay Goodhart, ayrıca yakıt ve mürettebatın yiyecek parasını da veriyordu. Geçen yıl ayrılmadan önce Tom'a beşyüz dolar ikramiye de vermişti. Bir ara Tom ve Dwyer, iki hafta süreyle bu masrafları karşılayabilmek için (tabii otel dairesi dahil) Goodhart'ın ne kadar parası olması gerektiğini hesaplamaya kalkışmışlar, fakat sonunda vaz geçmişlerdi. «Zengin işte, düpedüz zengin,» demişti Dwyer. «Bir düşünebiliyor musun, bu herifin böyle bir tatil yapabilmesi için North Carolina'daki o fabrikalarda zavallı işçiler kaç saat hayvanlar gibi çalışmak zorundalar?» Dwyer'in bu görüşleri fabrikada işçi olarak çalışan sosyalist babasının etkisi altında biçimlenmişti.

Gezinin son günü her zamankinden daha erken dönmeye karar verdiler otele. Çünkü birden fırtına çıkmış, deniz kabarmaya başlamıştı. Adaların arasında olmasına rağmen, Clothilde iyiden iyiye sallanıyor, demir tarıyordu. Bay Goodhart her zamankinden fazla içmişti bugün; ne o ne de karısı kamaraya inmişlerdi öğle uykusu için. Dwyer demir aldığında hâlâ mayoları ile duruyorlardı güvertede, sadece üstlerinde birer hafif kazak vardı. Hatta Thomas kendiliğinden öğle sonrası viskilerini hazırlamayınca Bay Goodhart biraz terslik bile göstermişti.

Adanın rüzgârı kesen tarafından dışarı çıkar çıkmaz güvertede oturmak güçleşmeye başladı, parmaklıklara tutunmak zorunda kalıyorlardı viskilerini yudumlarlarken.

«Otele varmak için botu kullanmak mümkün olamayacak galiba,» dedi Thomas. «Dwyer'e söyleyeyim de Antibes'e gidelim doğruca.»

Bay Goodhart Tom'u kolundan tutarak, «Şöyle bir görelim etrafı,» dedi, gözlerinde kan lekesi vardı. «Zaman zaman kötü havayı severim ben.»

«Nasıl isterseniz efendim,» diye cevap verdi Tom. «Dwyer'e bildireyim.»

Kaptan odasında Dwyer dümenle boğuşuyordu âdeta; Kate arkadaki sıraya oturmuş, soğuk etle hazırlanmış sandöviçini yiyordu. İştahlıydı.

«Burundan dönüyorum, aksi halde halimiz harap,» dedi Dwyer.

»Doğruca otele yollanalım,» dedi Tom.

Kate sandöviçini bırakarak şaşkın gözlerle Thomas'a bakmaya başladı.

«Delirdin mi?» diye çıkıştı Dwyer. «Bütün motorlar bir kaç saat önce girdiler limana, zaten çok geç kaldık. Ayrıca, botla sahile ulaşmak hemen hemen imkânsız.»

«Biliyorum,» diye cevap verdi Thomas. «Etrafı görmek istiyorlar.»

«Boşuna zaman harcamak,» diye mırıldandı Dwyer. Ertesi sabah St. Tropez'de başlayan ikinci bir gezi vardı. Goodhart'lar bırakır bırakmaz ertesi günün hazırlıklarına başlamayı plânlamışlardı. Hava böyle olmasa bile geminin baştan sona kadar yeniden gözden geçirilmesi, hazırlanması vakit alacaktı. Kuzey'den karayel esiyordu, korunmak için yavaş ve kıyıya yakın gitmeleri gerekecekti. Epey zaman alacaktı bu.

«Sadece bir kaç dakika için,» dedi Thomas yatıştırırcasına. «Sonra görürler ki, imkânsız Antibes'e döneriz.»

«Kaptan sensin,» diye cevap verdi Dwyer, o sırada büyücek bir dalga **Clothilde'**in teknesinde patlayarak motoru rotadan çıkardı.

Islanmamak için kaptan odasından dışarı çıkmıycrdu Thomas. Goodhart'lar güvertede sırılsıklam olmuşlardı dalgalardan, ama bundan zevk duydukları anlaşılıyordu.

Golfe Juan'ı geçtiler, küçük körfezde demirlemiş tekneler sağa sola, aşağı yukarı cırnıyordu. Bay Goodhart birer viski daha hazırlaması için Tom'a el etti.

Otele beşyüz yarda kadar yaklaştıklarında beton iskelenin dalgalarla kaplı olduğunu gördüler, dalgalardan denize inen merdiveni seçmek mümkün olmuyordu. Dwyer'in dediği gibi bütün sürat motorlarını beton iskelenin yanından almışlardı. Düzgün havalarda genellikle beton iskeleye bağlı dururdu bu sürat tekneleri. Tramplenin yanında tehlike işareti olan kırmızı bir bayrak dalgalanıyordu, denize inen merdiveni zincirle kapamışlardı.

Tom kaptan odasından çıkarak Goodhart'ların yanına yaklaştı. «Korkarım dediği doğru çıktı efendim. Bu havada tekney-

le içeriye girmek mümkün değil, limana dönmemiz gerekecek,» dedi.

«Siz gidin limana,» diye gayet sakin cevap verdi Bay Goodhart. «Biz karımla birlikte yüzmeye karar verdik; yüzerek çıkacağız karaya. Sadece mümkün olduğu kadar yakınlaşmaya çalışın. Tabii tekneyi tehlikeye sokmadan.»

«Kırmızı bayrağı çekmişler,» dedi Tom. «Denizde şu an kimseler yok.»

«Sen bakma Fransızlara,» diye cevap verdi Bay Goodhart. «Biz karımla bir keresinde Newport'da bunun kadar kötü bir havada karaya çıkmıştık. Öyle değil mi şekerim? Sonra arabayı gönderir limandan eşyalarımızı aldırtırız, kaptan.»

«Burası Newport'a benzemez efendim,» diye son bir girişimde bulundu Thomas. «Kumluk bir plâj değildir burası. Kayalara çarparsınız.»

«Sen dediğimiz gibi yap,» dedi Bay Goodhart. «Mümkün olduğu kadar yakınlaş ikimizin de canı yüzmek istiyor.»

Tom, «Peki efendim,» diyerek ayrıldı yanlarından ve kaptan odasına Dwyer'in yanına gitti.

«Bir yüz yarda daha yaklaş,» dedi Dwyer'e. «Yüzerek çıkmak istiyorlar karaya.»

«Ne yapmak istiyorlar bunlar Allah aşkına? İntihar mı edecekler?»

«Kendi bilecekleri iş,» diye cevap verdi Tom, sonra Kate'ye dönerek, «Haydi git giy mayonu» dedi. Kendi üstünde mayosu hazırdı.

«Biz atlar atlamaz,» diye Dwyer'e dönerek devam etti Tom. «Motoru uzaklaştır kıyıdan, aman kayalara dikkat et. Bizim karaya vardığımızı görünce sen limana git doğruca, oraya arabayla geliriz biz Gerisin geri yüzmek istemiyorum bu havada.»

Iki dakika kadar sonra solmuş bir mavi mayoyla geldi Kate. Kuvvetli bir yüzücüydü. Tom sırtındaki kazağı çıkardı, birlikte güverteye çıktılar. Goodhart'lar da kazaklarını çıkarmış onları bekliyorlardı. Teni iyice esmerleşmişti Bay Goodhart'ın. Yapılı bir adamdı, bir zamanlar güçlü adaleleri olduğu anlaşılıyordu.

Clothilde ile beton iskele arasında demirlemiş olan raft dalgalara gömülmüştü.

«Fakat raft'a yüzmeye çalışalım,» dedi Tom. «Böylece bir nefes almış olur, sonra yine devam ederiz yüzmeye.»

«Size ne oluyor ki?» diye sordu Bay Goodhart. «Yani siz de mi geleceksiniz?» Karı koca ikisi de sarhoştu şüphesiz.

«Kate ile biz de yüzmeye karar verdik, hepsi bundan ibaret,» diye cevap verdi Thomas.

«Nasıl istersen kaptan,» dedi Bay Goodhart ve atladı. Arkasından da karısı.

«Sen kadını gözet,» dedi Tom Kate'e. «Ben ihtiyara göz kulak olurum.»

Raft'a varmak pek güç olmadı. Bay Goodhart eski stil kulaç yüzüyordu. Nefes almak için çoğu zaman başını çıkarıyordu sudan. Tom Bayan Goodhart'a baktı, kadının yorulmuş ve su yutar bir hali vardı, fakat hemen yanı başında yüzüyordu Kate. Tom ve Bay Goodhart zor belâ raft'a çıktılar. Ayakta durmak mümkün değildi, ister istemez çömeldiler. Bayan Goodhart'ın da raft'a çıkmasına yardımcı oldular, nefes nefese idi, hastalanacak gibi bir hali vardı.

«Hava biraz düzelene kadar burada kalsak galiba iyi olacak,» dedi Bayan Goodhart. Bir yandan da raft'ın kaygan yüzünden denize yuvarlanmamaya çalışıyordu.

«Beklersek daha da fenalaşır,» diye cevap verdi Tom. «Hattâ biraz sonra belki suya yeniden girmek bile mümkün olmaz.»

Dwyer kıyıya çok yaklaştığı için endişelenmiş, bu nedenle yine beş yüz yarda açılarak ileride daire çizmeye başlamıştı. Bayan Goodhart'ı bu berbat havada tekneye çıkarmak mumkun değildi.

«Sanıyorum bizimle birlikte gelmek zorundasınız,» dedi Tom, Bayan Goodhart'a.

Bay Goodhart konuşmuyordu hiç, ayılmıştı.

«Nathaniel» diye kocasına dönerek, «Lütfen deniz sakinleşene kadar burada kalmak istediğimi ona söyler misin?» dedi Bayan Goodhart.

«Ne dediğini duydun,» diye cevap verdi Bay Goodhart. «Yüzmek istiyordun, yüz bakalım» sonra birden balıklama suya atladı.

Bu zaman içinde kıyıda kayaların üstünde yirmiye yakın insan toplanmış, onları seyrediyordu.

Thomas, Bayan Goodhart'ın elini tutarak, «Haydi birlikte atlıyoruz,» dedi. Dengesini kaybetmeden doğrulmaya çalıştı ve atladılar suya. Eleleydiler. Suya girince korkusu daha azaldı Bayan Goodhart'ın. Merdivenlere kadar yan yana yüzdüler Kayalara yaklaştıkça dalgaların kendilerini sürüklediğini Bayan Goodhart'a seslendi. «İlk ben gidiyorum Bayan Goodhart, nasıl yaptığıma dikkat edin, dalgaya kendimi bırakacağım ve demir parmaklıklardan birini yakalamaya çalışacağım. Sonra size işaret ederim, o zaman bırakın dalgaya kendinizi ve yakınlaşınca bana tutunmaya çalışın. Korkmayın hiç bir şey olmaz.» Hiç bir şey olmayacağından emin değildi, ama kadını yüreklendirmesi gerekiyordu.

Büyükçe bir dalganın gelmesini bekledi, sonra dalgaya kendini bırakarak demir parmaklığı yakaladı ve derhal kendini çekti. Sonra doğrularak, «Haydi!» diye bağırdı Bayan Goodhart'a. Dalga Bayan Goodhart'ı büyük bir hızla itiyordu Tom'a doğru. Tom kadını kuvvetle yakaladı kolundan ve dalga ile birlikte geri sürüklenmesine engel oldu.

Sıra Bay Goodhart'a gelmişti; adam öylesine ağırdı ki, Tom neredeyse ikisinin birden geri sürükleneceğini sandı. Amu kuvvetliydi ihtiyar. Hem Tom'u, hem de demir parmaklıklardan birini kavramayı başarmıştı. Biraz sonra da Kate geldi. Hep birlikte merdivenleri çıktılar.

Bay Goodhart otele haber göndererek arabayı ve şoförü istetti. «Çok iyi başardık kaptan,» dedi sadece. Arabayı beklerken barda Tom ve Kate'e içki ısmarladı.

Arabaya binerken «Hesabı görmemiz lâzım kaptan,» dedi. «Akşam yemeğinde limanda mısın?»

Güneş battıktan sonra hemen St. Tropez'ye hareket etmeyi plânlamışlardı, fakat, «Evet limandayız,» diye cevap verdi Tom.

«Çok iyi, bir veda içkisi içeriz,» diyerek arabanın kapısını kapattı ve onları uğurladı Bay Goodhart.

Limanda arabadan inerlerken döşemede ıslak mayoları iki yuvarlak iz bıraktı. Clothilde henüz varmamıştı limana, ters dönmüş bir sandal gördüler. Islak mayoları ile beklerken, ikisi de korku ve endişe içinde titredi.

Onbeş dakika sonra limana girdi Clothilde. Derhal üstlerini değiştirdiler. Kate kahveyi hazırladı. «Zenginler,» diyordu

Dwyer, «Daima bir yolunu bulup ödetirler insana,» Sonra üçü de motoru temizlemeye başladılar.

Yemekten sonra Dwyer ve Kate çarşafları ve diğer büyük parçaları yıkatmak için Antibes'e indiler. Tom güvertede piposunu tüttürmüş Bay Goodhart'ı bekliyordu.

Az sonra Bay Goodhart'ın arabasının farlarını gördü. Sırtında ciddi bir elbise, içinde beyaz gömlek vardı. Koyu renk bir kravat takmıştı. Şehir kıyafeti daha yaşlı gösteriyordu adamı.

«Bir şey içer miydiniz?» diye sordu Tom.

«Viski iyi olur kaptan,» diye cevap verdi Bay Goodhart. Tamamiyle ayıktı şimdi. «Tabii eğer sen de bana katılacaksan?» Güvertedeki portatif koltuklardan birine oturdu. Tom içkileri hazırlamak için salona geçti, dönüşte kaptan odasına uğrayarak hesabı aldı.

Tom'un elinden içki bardağını alırken, «Bayan Goodhart biraz üşütmüş,» dedi Goodhart. «O yüzden gelemedi. Size geçirdiğimiz tatilden çok memnun kaldığını söylememi ve özellikle teşekkürlerini bildirmemi istedi.»

«Çok kibarlar,» diye karşılık verdi Thomas. «Biz de kendilerinin aramızda olmasından büyük mutluluk duyuyorduk.» Madem ki, Bay Goodhart'ın öğle sonrası macerasından sözetmeye niyeti yoktu, o da bu konu üstünde durmamalıydı. «Hesabı hazırladım efendim,» diyerek zarfı uzattı adama. «Eğer kontrol etmek isterseniz...»

Bay Goodhart zarfı umursamaz bir biçimde sallayarak «Eminim doğrudur,» dedi. Sonra hesap pusulasına limandan gelen loş ışıkta şöyle bir göz attı. Çek defterini çıkardı, yazdığı çeki Tom'a uzattı, «Size ve arkadaşlarınıza da bir şeyler yazdım kaptan,» diye ekledi.

Thomas çeke baktı; Beş yüz dolar ikramiye. Tıpkı geçen yılki gibi. «Çok cömertsiniz efendim,» dedi. Yazlar Goodhart ailesiyle ne kadar güzel geçiyordu.

Goodhart, «Gelecek yıl belki de geziyi bir ay olarak düzenleriz,» diye devam etti. İkramiye meselesini geçiştirmek ister bir hali vardı.

«Çok yer gördün mü kaptan?» diye hayretle sordu Bay Goodhart.

«Hıhıh.»

«Üstelik bir de para alıyorsun?»

«Geçimimizi sağlıycruz, herkes sizin gibi clmaz Bay Goodhart.»

«Belki de yaşlandığımız için biraz yumuşadık,» diye cevap verdi Bay Goodhart, «Bir bakıma. Bir içki daha alabilir miyim kaptan?»

«Eğer sonunda yüzmeye kararlı değilseniz elbette,» diye cevap verdi Thomas. Bay Goodhart'ın bardağını doldurmak için aldı.

«Bugün yaptığımız çck boktan işti değil mi?» diye gülerek sordu Goodhart.

«Açıkçası öyle,» diye cevap verdi Tom. Adamın böyle bir ifade kullanmasına şaşmıştı. İçkileri hazırlayıp güverteye döndüğünde Bay Goodhart'ı koltuğa iyice yayılmış, başı yukarıda, yıldızları seyrederken buldu. Tom'un elinden bardağı aldı.

«Dinle kaptan,» dedi Goodhart, «Karımı ve kendimi biraz şımartmaya karar verdim. Şimdi seninle sıkı bir anlaşma yapacağız. Gelecek yıl bir hazirandan başlamak üzere **Clothilde**'i altı haftalığına kiralıyorum. Bu gece sana kapora da vereceğim. Ustelik yüzmek yasak dediğin zaman yüzmek de yok. Ne dersin?»

«Benim için hava hoş, fakat...» Durakladı Thomas.

«Fakat ne?»

«**Clothilde** şimdiye kadarki gezilerinizde yaptığımız gibi gündüzleri iyi sizin için. Adalara filân gitmek için... Fakat altı hafta gemide kalmak... Bilmem ki... Bazı insanlar için dert değil, ama lükse alışkın bazıları için...»

«Yani bizim gibi iki beceriksiz moruk için demek istiyorsun, yeteri kadar konforlu değil?»

«Valla,» diye devam etti Thomas rahatsız olmuştu. «Zevk almanızı isterim. Dalgalı denizde biraz sarsar **Clothilde,** aşağıda da havalar hemen hep böyledir. Ayrıca bu gibi havalarda lumbczları kapatmak zcrunda kalırız. Doğru dürüst bir banyo falan yck, sadece duş...»

«Bizim için daha iyi olur,» diye cevap verdi Goodhart. «Bütün hayatımız boyunca rahat yaşadık, kaptan,» diyerek doğruldu ve devam etti. «Beni utandırıyorsun kendimden. Demek ben ve eşimin böyle güzel bir gemiyle Akdeniz seyahatinde yeteri ka-

dar rahat edemeyeceğimizi düşünüyorsun. Insanların hakkımızdaki düşünceleri böyle olursa fena.»

«Insanlar değişik yaşamaya alışkındırlar.»

«Senin hayatın çetin geçti, öyle değil mi?» diye sordu Goodhart.

«Bir çok insanın hayatından farklı değil,» dedi Tom.

«Yine de ne derece çetin sayılır acaba?» diye devam etti Goodhart. «Biliyor musun, oğlum senin gibi biri olsaydı inan daha memnun olurdum. Hiç kuşkusuz çok daha memnun olurdum.»

«Bilinmez,» diye cevap verdi Tom. «Yaptığım sürüyle şey var,» dedi Thomas. «Hiç biri övülecek şey değil.»

«Bu sizi diğerlerinden, bizlerden ayırmıyor kaptan,» diye sessizce cevap verdi Goodhart. «Yeri gelmişken söyleyeyim. Bugün öğle sonrası olanlar için özür dilerim. Sarhoştum. Ayrıca iki haftadır boyuna, sıhhatli, genç üç kişi var karşımda. Sizlerin yanında kendimi büsbütün yaşlı hissediyorum, ama birden hiç de yaşlı olmadığımı göstermek geldi içimden. Hepimizin hayatını tehlikeye soktum. Bile bile. Çünkü bizi yalnız başımıza denizle bırakmayacağınızdan emindim.»

«Bırakalım bu konuyu,» dedi Tom. «Nasılsa kimseye bir şey olmadı.»

Acı acı, «Yaşlılık bunlara yol açıyor Tom,» dedi Goodhart, sonra otele dönüp bizim hanımın durumuna bir baksam iyi olacak,» dedi. El sıkıştılar, «Gelecek hazirana kadar hoşça kal.»

Kate ve Dwyer dönünce Goodhart'ın parayı ödediğini, gelecek mevsim için altı haftalık ilk gezinin rezervasyonunu yaptırdığını anlattı Thomas.

Kız arkadaşından mektup gelmişti Dwyer'e. Kız, Aagean Oteli'ne gitmiş, fakat Tom'un istediği bilgiyi alamamıştı. Çünkü kızın yazdığına göre, Pappy ağzı bağlı bıçaklanmış şekilde ölü bulunmuştu. Buna şaşmadı Tom, Pappy türünden kişiler eninde sonunda çevirdikleri işin bedelini böyle öderlerdi.

Mektupta özellikle Dwyer'i rahatsız eden bir başka şey daha vardı, kimseye bir şey söylemiyordu bu konuda Dwyer, ama bir şeyler olduğunu sezinlemişti Thomas. Dwyer'in kızı artık daha fazla beklemek istemiyordu, ayrıca Boston'dan ayrılmaya da niyeti yoktu. Eğer evlenmek isterse Amerika'ya dönmesini yazıyordu Dwyer'e. Daha bu konuda Tom'un fikrini

sormamıştı, ama sorduğunda Tom karı kısmının bu kadar fedakârlığa değmeyeceğini söyleyecekti.

Erken yattılar. Sabah dörtte yola çıkacaklardı St. Tropez'ye vaktinde varabilmek için.

Kate, Tom ve kendisi için yatağı büyük kamarada hazırlamıştı. Nasılsa müşteri yoktu gemide. İlk defa rahat sevişme imkânları olacaktı. Kate bunu kaçırmayacağını söylemişti. Şimdiye kadar paylaştıkları kamarada iki dar yatak vardı ranza şeklinde.

Kısa, dolgun vücudu, giysiler içinde pek gösterişli değildi Kate'in. Son derece yumuşak derisi ve dolgun iri göğüsleri vardı. İnce bir ihtirasla sevişiyordu.

Uykuya dalmadan önce sordu Kate: «Dwyer motoru aldıktan sonra ismi değiştirdiğini söyledi. Clothilde kim?»

«Fransız kraliçesiydi,» diye cevap verdi Thomas. Kadını bir daha kendine çekti. «Çocuk denecek kadar gençken tanıdığım biriydi,» diye devam etti sonra. «Tıpkı senin gibi kokuyordu.»

Hava şartları zaman zaman kötü olmasına rağmen bütünüyle İspanya yolculuğu da iyi geçti. Motoru kiralayanlar bir Fransız çifti ile göbekli iki İranlı iş adamı ve karıları olmadığı besbelli iki kadından ibaretti. Ayrıca, kabinler arasında epey hararetli bir trafik akımı da oluyordu bazı geceler. Ama Fransızlara görgü öğretecek değildi Thomas. Paralarını ödedikten ve kadınların güvertede delik açan ince topuklu ayakkabılarla dolaşmasına engel olduktan sonra gerisi onu ilgilendirmezdi. Kadınlardan biri özellikle üst kısmını çıkartmaya meraklıydı, güvertede güneşlenirken. Eğer dümendeki Dwyer tipinde biri olmasa kayalıklara bindirmeleri işten bile değildi. Yine bu bayan, Thomas'a gece kabinine girmesinde hiç bir sakınca olmayacağını büyük bir ustalıkla belli etmişti. Olanlardan hoşlanmıyordu Kate. Ama Thomas bu gibi şeylere bulaşmak niyetinde değildi.

Fırtına yüzünden doğan gecikmelerden ötürü müşterileri Marsilya'da indiler. Thomas, Dwyer'i ve Kate'i, Marsilya'ya ilk geldikleri gün yemek yedikleri restorana götürdü. Elga Andersen'in limanda olmayışı ne kadar kötü bir rastlantıydı. Yoksa o güne şilebin etrafında rahat Clothilde ile dolaşmak ve Nazi kaptanı selâmlamak ne kadar zevkli olacaktı.

Antibes'den çıkacakları yeni geziye daha üç günleri vardı.

Büyük kamarayı havalandırdı, yataklarını hazırladı Kate.

Gece Tom'a, «O orospu etrafında çırılçıplak dolaşırken üç hafta boyu iyice azap çektin,» dedi.

Güldü Thomas.

«Bak bu gülmeni sevmedim,» diye çıkıştı Kate. «Seni uyarıyorum, eğer seni bu gibi kadınlardan biri ile dalga geçerken göreyim, ilk önüme gelen erkekle giderim bu tekneden.»

«Bu metodla beni namuslu kılabilirsin,» diye cevap verdi Thomas.

Sonra doğru duracağına dair söz aldı Tom'dan Kate. «Seninle her seviştiğimde bir kötü anı daha siliniyor benliğimden,» diye fısıldadı Tom. Az sonra Kate'nin gözyaşlarını hissetti kolunda.

Ertesi gün öğleye doğru Antibes'e vardılar. İki mektup vardı Tom'a. Birinin kimden geldiğini anlayamadı. Diğerinin üstündeki elyazısını tanıdı Rudolph.

«Sevgili Tom,» diye yazıyordu Rudolph, «Nihayet bunca zaman sonra senden bir haber almak mümkün oldu. Duyduğuma göre işlerin iyi imiş. Bir iki gün önce Bay Googhart telefon etti büroma. Senin gemide ya da teknede imişler. Herhalde beni merak etmiş. Beni ve Jean'i içki içmeye davet etti. Senin de bildiğin gibi son derece iyi insanlar. Senden, sürdüğün hayattan ve teknenden mühiş övgüyle söz ediyorlar. Belki de Dee Cee'de yaptığın paroyla dünyanın en iyi yatırımını sen seçtin. Eğer bu aralar son derece meşgul olmasaydım (anlaşılan bu güz Whitby Belediye Başkanlığı seçimlerinde aday gösterilmek üzereyim!) derhal bir uçağa atlar ve Jean ile birlikte Akdeniz'in mavi sularında seninle birlikte geziye çıkardım. Gelecek yıl belki. Bu arada senden izin almadan **Clothilde**'i yeni evlenmiş olan ve Akdeniz'de geziye çıkmak isteyen bir arkadaşıma kiraladım. Belki de hatırlarsın: Johnny Heath. Eğer seni rahatsız ederse atarsın denize.

Gerçekten söylüyorum. İşlerinin iyi olmasına son derece sevindim. Eğer yardımım dokunabilecek bir durum da olursa lütfen çekinmeden yaz bana. Sevgiler. Rudolph.»

Mektubu okuduktan sonra yüzünü buruşturdu Tom. **Clothilde**'e Rudolph'un sayesinde sahip olduğunu hatırlamak istemiyordu. Ancak, mektup öylesine candan, hava öylesine güzel, işler öylesine iyiydi ki, kirli çamaşırları karıştırmanın gereği

yoktu hiç. Diğer mektup, Rudolph'un sözünü ettiği arkadaşından geliyordu. Clothilde'i 15 eylülden 30 eylüle kadar kiralayıp kiralayamayacağını öğrenmek istiyordu. Mevsim sonuydu Eylül, hiç bir rezervasyonları yoktu. Beklenmeyen para.

Oturdu derhal bir mektup yazdı Heath'e, onu eylülün 15'inde ya Nice havaalanında, ya da Antibes istasyonunda karşılayacaktı.

Kate'e yeni geziden, bunu kardeşinin ayarladığından sözetti. Ona bir teşekkür mektubu yazdırdı Kate. Mektubu imzaladı, tam zarfa koyacakken, Rudolph'un «Bir isteğin varsa yaparım» sözünü hatırladı. 'Neden olmasın?' diye düşündü. 'Ne zararı olur ki?' Not'a şöyle yazdı: «Bana bir yardımın olabilir. Çeşitli nedenlerle New York'a gelemiyordum şimdiye kadar. Ama bu nedenler artık ortadan kalkmış olabilir. Yıllardır çocuğumdan bir haber aldığım yok. Ne oldu bilmiyorum. Üstelik hâlâ evli olup olmadığımı da bilemiyorum. Eğer mümkün olursa oraya gelmek, oğlumu bir zaman için de olsa yanıma almak istiyorum. Hani o ilk defa benim maçımı seyrettiğin geceyi hatırla, yanımda menejerim diye tanıttığım bir adam vardı. Adı Schultz. Aslında adı Herman Schultz. En son adresi 8. Bulvar Bristol Otel'i idi, ama belki orada değildir artık. Boks kulüplerinden birine sorarsan bilirler yerini. Acaba Teresa ve çocuk hakkında bir bilgisi var mı diyordum? Şimdilik benim yerimi bildirme ona. Sor bakalım o mesele hâlâ devam ediyor mu? O anlar. Eğer adamı bulursan haber ver bana, ne diyor? Bu gerçekten çok büyük bir iyilik olacak, çok memnun olacağım.»

İki mektubu da Antibes Postanesine verdikten sonra motora dönerek işe koyuldu.

BÖLÜM 4

I

Bristol Otel'de Herman Schultz'i hatırlayan yoktu. Ama Madison Square Garden'in danışma bürosundan bir genç, Batı, 53. Sokakta bir pansiyonun adresini verdi. 53. Sokağı neredeyse ezberlemeye başladı Rudolph. Ağustos içinde New York'a her gelişinde, yani son dört hafta içinde, üç kere uğradı bu ad-

lese. Schultz diye birinin burada kaldığını söylüyordu, ama şehirde değildi. Şehirde değil, ama nerede? Telefon numarasını bıraktı, telefon eden olmadı. Her zili çalışında nefretle karışık bir titreme duygusu içinde kalıyordu. Kimsesiz yaşlıların, sahipsiz gençlerin kaldığı çürüyen bir binaydı burası.

Antrede beklerken keskin sidik kokusu geliyordu burnuna. «Bay Schultz evdeler mi?»

Iki büklüm yaşlı bir adamdı kapıyı açan. «Dördüncü kat, arkaya bakan oda.»

Merdivenleri çıkmaya başladı, dördüncü kata çıkan kapı ardına kadar açıktı. İçerisi müthiş sıcaktı. Rudolph bir zamanlar Tom'un kendisini tanıştırdığı adamı hatırladı, Schultz dağınık bir yatağın ucuna oturmuş, odanın çatlak duvarlarını seyrediyordu.

Kapının pervazına vurdu hafifçe Rudolph, adam yavaşça acı hisseder gibi çevirdi Rudolph'dan yana başını.

Düdük sesine benzer düşman bir tonla «Ne istiyorsun?» diye sordu Schultz.

Rudolph içeri girerek, «Ben Tom Jordach'ın kardeşiyim,» dedi, elini uzattı.

Schultz sağ elini arkasına çekti. Yakası terden ıslanmış kirli bir gömlek vardı sırtında. Ağzını oynatışında bir gariplik seziliyordu, sanki yerine oturmamıştı takma dişleri. Başı tamamiyle açılmıştı. «Ben el sıkmam,» dedi, «Mafsal iltihabı var.» Rudolph'a oturması için yer göstermedi, aslında oturacak yer de yoktu yataktan başka.

«O Tom denilen orospu çocuğunun adını duymak istemiyorum.» diye ekledi sonra.

Rudolph cüzdanını açtı, içinden iki tane yirmi dolarlık banknot çıkararak Schultz'e uzattı, «Bunu size vermemi istedi,» dedi.

«Koy yatağın üstüne.» Yüzündeki yılana benzer kurşuni ifade değişmedi hiç. «Bana yüz elli dolar borcu vardı.»

«Gerisini yarın yollamasını sağlarım,» diye cevap verdi Rudolph.

«Neden şimdi değil? Bu günün nesi var? Ne istiyor yine? Bu kez kimi dövecek?»

«Hayır,» diye cevap verdi Rudolph. «Başı belâda değil.»

«Çok üzüldüm bunu duyduğuma.»

«O meselenin kapanıp kapanmadığını sormamı istedi sizden.» Kendi sözleri biran yabancı gelmişti Rudolph'a.

Schultz büsbütün kötüleşen bir ifadeyle, «Paranın geri kalan kısmını yarın vereceğine emin misin?» diye sordu.

«Eminim.»

«Mesele falan diye bir şey kalmadı ortada,» dedi Schultz. «Hiç bir şey kalmadı. O senin ağzına ettiğim kardeşin herifi patakladıktan sonra bir daha Quayles serserisinin talihi düzelmedi. Hayatta tek para kazanma şansımı yitirmiş oldum ben de böylece. Quayles'i bulup çıkaran benim. Yok mesele falan kalmadı artık. Herkes ya öldü, ya da hapiste şimdi. Hiç kimsenin o Allahın belâsı kardeşinin adını hatırladığı yok. Ana caddelerde dolaşsa kimse el dahi etmez. Söyle ona, bu haber yüzelli papelden çok daha fazla eder.»

«Söylerim,» diye cevap verdi Rudolph. Adamın sözünü ettiği konulardan haberdarmış gibi görünmeye çalışıyordu. «Bir başka sorum daha var.»

«Bu kadarcık paraya biraz fazla soru sormuyor mu?»

«Karısı hakkında haber almak istiyor.»

Gülmeye başladı Schultz, «O orrospu!» diyerek iki hecede söylemişti orospu sözünü. «Resimleri gazetelere geçti. **Daily News**'a. Barlarda fuhuş yapmaktan tutuklandı iki kere. Gazetelere adını Teresa Laval olarak verdi. Fransızım dedi, ama kaltağı tanıdım. Bütün hepsini tanırım orospuların, birbir anlatırım hikâyelerini bayım...»

«Nerede oturduğunu biliyor musun?» Bütün öğle sonrasını hamam kadar sıcak, ter kokan bu yıkık dökük odada adamın dişi cinsiyeti üstüne düşüncelerini dinlemekle geçirmeye niyeti yoktu. «Ve çocuğun yerini?»

Schultz başını sallayarak: «İşim yok da onları mı takip edeceğim. Benim kendi oturduğum yerden haberim yok be! Teresa Laval. Fransız.» Yeniden gülmeye başladı.

«Çok teşekkür ederim Bay Schultz,» dedi Rudolph. «Sizi bir daha rahatsız etmem.»

«Ne zahmeti canım. Iki lâf attık iyi oldu. Paranın geri kalan kısmının yarın geleceğine eminsin değil mi?»

«Garanti veriyorum.»

«Gerçi iyi bilbiseler giyiyorsun ama bu garanti sayılmaz,» diye cevap verdi Schultz.

Odadan çıkarak hızla merdivenleri inmeye başladı Rudolph. Pansiyon arkada kalmıştı, 53. Sokak bile güzel görünmeye başladı ona.

II

Kennedy Havaalanında uçaktan indiğinde Rudolph'un telgrafı vardı cebinde. Yüzlerce yolcuyla birlikte pasaport ve sağlık formalitelerini tamamladı. Geçen gelişinde aynı havaalanının adı Idlewid'di, ama alana kendi adını vermek için beynine kurşun yemek hiç de ucuz bir şey değildi.

Pasaport kontrolündeki iri kıyım adam Tom'a sanki ülkeye girmesini istemiyormuş gibi bakıyordu. Siyah kaplı büyük bir defterde Jordach adını aradı, Jordach adına rastlamayınca umutları kırıldı sanki.

Sonra gümrük muayenesini bekledi. Sanki bütün Amerika tatilden ülkesine geri dönüyordu. Nereden geliyordu bütün bu paralar?

Rudolph'a bir telgrafla geliş tarihini ve saatini bildirmişti. Camdan kalabalığın içinde kardeşini bulmaya çalıştı.

Heath'lerle geziden döndüklerinde Antibes'de Rudolph'dan gelen bir telgraf bulmuştu: «Sevgili Tom, burada senin için endişe edilecek bir şey yok stop.. yakında oğlunun adresini bulacağıma inanıyorum stop.. Sevgiler, Rudolph.»

Gümrük kontrolünde bavulunu didik didik ettiler Tom'un, Amerika'ya armağan getirdiği kimse yoktu.

Bavulunu taşımak isteyen bir hamala hayır dedi, çıkış kapısında Rudolph'un kendisine el salladığını gördü. El sıkıştılar. bavulu taşımak istedi Rudolph, bırakmadı.

Birlikte binadan çıkarlarken, «Nasıl geçti seyahatin?» diye sordu Rudolph.

«İyi.»

«Arabayı biraz öteye park etmiştim.» dedi Rudolph. «Bir saniye bekle burada, buraya çekeyim.»

Arabayı getirmeye giderken Rudolph'un hâlâ kayar gibi dimdik yürüdüğünü farketti.

Gömleğin yakasını açtı, kravatını gevşetti. Ekim ayının başları olmakla birlikte yapışkan bir sıcak vardı. New York'un ha-

vasını unutmuştu anlaşılan. 'Bilmem ki, nasıl yaşanır burada?'

Beş dakika sonra mavi bir buick'le geldi Rudolph. Tom, bavulu bagaja atarak bindi arabaya. Arabanın içinde bir condition sistemi vardı. Rudolph, trafik kurallarına uygun bir hızla sürüyordu arabayı. Tom hastaneye annesine gittikleri bir günü hatırladı. Fazla hızdan polisler, içki ve tabanca.. Işler zamanla iyiye doğru gidiyordu demek.

«Evet.» dedi Thomas.

«Schultz'i buldum,» diye söze başladı Rudolph. «Ve derhal sana telgraf çektim. Endişe edilecek bir durum kalmadığını söyledi. Herkes ya öldü ya da hapiste dedi, ne demek istediğini sormadım fazla.»

«Terasa ve çocuktan ne haber?»

Rudolph kaşlarını çatık, air condition sistemi ile oynamaya başladı. «Açıkçası nereden başlayacağımı bilemiyorum. Biraz zor söylemesi.»

«Boş ver sen, ben metin adamımdır.»

«Schultz'in ne çocuktan, ne de kadının adresinden haberi var, fakat iki kere karının resmine gazetelerde rastladığını söyledi.»

«Neden?» Biran büyük bir şaşkınlığa uğradı Tom, belki de çılgın karı pavyonlarda filan ün yapmış olabilirdi.

«Barlarda fuhuş yapmaktan tutuklanmış. İki kere,» diye devam etti Rudolph. «Sana bunu söylemek zorunda kaldığım için üzgünüm.»

«Unut,» diye cevap verdi Tom. «Olacağı buydu zaten.»

«Schultz başka isim kullandığını söyledi, ama tanımış yine de,» diye devam etti Rudolph. «Kontrol ettim o çıktı gerçekten. Polisten aldım adresini.»

«Eğer param çıkışırsa,» dedi Thomas. «Gider yatarım o crospu ile. Belki artık nasıl sevişeceğini öğrenmiştir.» Rudolph'un yüzündeki acılı ifadeyi farketti. Ama Okyanusu kibar kılmak için aşmamıştı Tom. «Ya çocuktan ne haber?»

«Poughkeepsie yakınlarında bir yerde askerî bir okulda okuyor,» diye cevap verdi Rudolph. «Iki gün önce öğrenebildim bunu.»

«Askerî okulda mı? Hey Tanrım! Yoksa subaylar anasını manevralarda kullansın diye mi?»

Rudolph hiç ses etmeden sürmeye devam etti arabayı.

Tom'un içini dökmesini, kızgınlığının geçmesini bekledi.

«Zaten ben de hep oğlumun asker olmasını isterdim,» diye devam etti Thomas. «Bütün bu bilgileri nasıl sağladın?»

«Özel dedektif.»

«Dedektif konuştu mu Prospu ile?»

«Hayır.»

«O halde burada olduğumu bilen kimse yok?»

«Yok. Bir şey daha yaptım, inşallah alınmazsın.»

«Ne?»

«Hiç ad vermeden bir avukat arkadaşım ile konuştum. Hiç bir güçlükle karşılaşmadan derhal boşanabileceksin, o iki tutuklamadan ötürü.»

«İnşallah içeri kapatırlar ve anahtarını da denize atarlar.»

«Her tutuklamada sadece birer gece kalmış içeride. Ayrıca para cezası da ödemiş.»

«Başarılı avukatların marifeti öyle değil mi?» Elysium'da tutuklu kaldığı günleri hatırladı.

«Bak Tom,» dedi Rudolph. «Ben bu akşam Whitby'e dönmek zorundayım. İster benimle gelirsin, istersen apartmanda kalırsın. Kimse yok apartmanda. Her sabah temizlik için hizmetçi kadın gelir sadece.»

«Teşekkürler,» diye cevap verdi Thomas. «Apartmanda kalırım. Yarın ilk işim konuştuğun avukatı görmek olacak. Randevu ayarlayabilir misin?»

«Elbette.»

«Teresa'nın adresi, okulun adı hepsi var sende değil mi?»

Evet anlamında başını salladı Rudolph.

«Bana gereken de sadece bunlar,» dedi Thomas.

«Ne kadar kalmayı tasarlıyorsun New York'da?»

«Şu boşanma işini tamamlayıp, oğlanı birlikte Antibes'e götürene kadar,» diye cevap verdi Thomas.

Bir süre hiç bir şey söylemedi Rudolph. Tom pencereden dışarı, körfezde demirlenmiş teknelere bakıyordu. Clothilde'in Flushing Körfezi yerine Antibes'de olmasına sevindi birden.

«Johnny gezinin mükemmel olduğunu, çok sevindiğini yazdı bana,» dedi Rudolph.

«Anlamadım ki ne zaman bir şey sevecek kadar vakti oldu?» diye cevap verdi Tom. «Çünkü her beş dakikada bir kamaraya inip kıyafet değiştirliyordu. En az otuz bavul vardı yan-

larında. Allahtan iki kişiydiler. Sadece iki kamarayı bagaja ayırdık.»

Rudolph gülümseyerek, «Çok zengin bir ailenin kızı.» diye cevap verdi.

«Her halinden belli oluyor,» diye devam etti Thomas. «Ama arkadaşın iyi. Denizin dalgalı olmasından pek rahatsız olmadı. İkinci haftanın sonunda öylesine çok soru sordu ki, Clothilde'i Tunus'a götürebilirdi kendi başına. Gelecek yaz sana ve karına birlikte gelmeniz için teklifte bulunacağını söyledi.»

«Eğer vakit bulabilirsem.» dedi Rudolph.

«Nedir Allahaşkına bu belediye başkanlığı hikâyesi?» diye sordu Thomas.

«İyi fikir değil mi?»

«Valla bana göre en iyi politikacı bile beş para etmez.»

«Belki de ben bu fikrinin değişmesine engel olurum.»

«İşte tek iyi bir adam gelmişti başa,» diye devam etti Tom. «Onu da vurdular.»

«Herkesi vuramazlar ya?»

«Hiç olmazsa denerler,» dedi Tom, eğildi radyoyu açtı

«Tom,» diye sordu Rudolph, «Hiç özlediğin olmuyor mu Amerikayı?»

«Amerika'dan ne gördüm ki? Bundan sonra bir daha buraları görmesem umurumda değil.»

«Böyle konuştuğunu görmek çok üzüyor beni.»

«Bir aileye, bir yurtsever yeter.»

«Oğlun konusunda ne düşünüyorsun?»

«Ne olmuş ki oğluma?»

«Ne kadar bir süre için Avrupa'da tutacaksın onu?»

«Devamlı olarak,» diye cevap verdi Thomas. «Ama belki sen başkan seçilir, bütün memleketi düzeltir, bütün dolandırıcıları, generalleri, polisleri, yargıçları, parlamenterleri ve o pahalı avukatları deliğe tıkarsın ve tabii bu arada bir kurşuna kurban gitmezsen, o zaman oğlanı bir ziyaret etmesi için gönderirim buraya.»

«Ya tahsil meselesini ne yapacaksın?»

«Antibes'de okullar var. Hiç şüphesiz askeri okullardan çok daha ividir.»

«Ama Amerikalı o.»

«Ee, ne olmuş?»

«Fransız değil ki?»

«Evet, Fransız da olmayacak, Wesley Jordach olarak kalacak.

«Kendini bir yere ait hissetmeli. Bunu hissedemeyecek çocuk.»

«Ya ben nereye aitim? Buraya mı?» diyerek güldü Thomas. «Oğlumun yeri zeytin yetişen ve şarap yapılan bir Akdeniz ülkesinden, zeytin yetişen ve şarap yapılan bir başka Akdeniz ülkesine seyahat eden bir tekne olacak.»

Daha fazla direnmekten vazgeçti Rudolph. Apartmana varana kadar başka lâf etmediler.

Asansörle yukarıya çıkarlarken, «Senin kapıcı bizim kıyafeti beğenmedi.» dedi Thomas. «Marsilya'dan giyindiğimi söyle ona. Avrupa'da bütün erkekler oradan alış veriş yapar.»

«Şehre dilediğimiz kadar sık inemiyoruz son zamanlarda,» dedi Rudolph, «Jean yine hamile.» Barı ve buzdolabını gösterdi kardeşine. «Eğer istersen burada da yemek yiyebilirsin, kadın aynı zamanda iyi bir aşçıdır.» Sonra kardeşini misafir odasına götürdü. Jean burayı tıpkı Whitby'deki çiftlik evinin misafir odasına benzer şekilde döşemişti. Rudolph elinde olmadan kardeşinin bu odada ne kadar yabancı kaldığını farketti.

Thomas, Rudolph'un kırıştırmamaya büyük önem gösterdiği yataklardan birinin üstüne bavulunu ve şapkasını bıraktı. Johnny Heath kendi teknesinde Tom'un çok titiz olduğunu yazmıştı. Denizdeki âdetlerini karada sürdürmüyordu anlaşılan.

Yeniden oturma odasına döndüklerinde Rudolph, kendisi ve Thomas için birer viski hazırladı, sonra Tom'a Teresa ile ilgili olarak sağladığı bütün polis evrakını ve özel dedektif raporlarını verdi. Ayrıca, avukatın bürosuna telefon ederek ertesi sabah için Tom'a randevu aldı.

İçkilerini bitirince, «Bir başka ihtiyacın var mı?» diye sordu Rudolph. «Okula seninle birlikte gelmemi ister misin?»

«Okul işini kendim hallederim,» diye cevap verdi Thomas. «Endişelenme.»

«Para durumun nasıl?»

«Çok iyi teşekkür ederim.»

«Eğer herhangi bir durum olursa,» dedi Rudolph, «Bana telefon edersin.»

«Oldu başkan,» diye cevap verdi Thomas.

El sıkıştılar ve ayrıldı Rudolph. Thomas, polis ve dedektif raporlarıyla başbaşa kaldı odada. Okumaya başladı.

Banyoda parfümlü sabunla güzelce bir yıkandı, traş oldu. Temiz bir gömlek ve Marsilya'dan aldığı yeni lâcivert elbiselerini giydi. Sonra bir bardak viski daha içti. Asansörle aşağıya indi, bulvara çıktı, yürümeye başladı. Yan sokaklardan birinde bir et lokantası gördü, bir biftek yedi, yarım şişe şarap içti.

Hilltop Askerî Akademisi adı gibi askerî görünüşlü bir tepenin üstündeydi gerçekten. Binanın etrafı yüksek gri bir duvarla çevriliydi, hapishane gibi. Kiraladığı arabayla okulun ana kapısına geldiğinde gri-mavi üniformasıyla talim yapan öğrencileri gördü. Hava birden soğumuştu. Talim yapan çocukların yanından geçerken baktı belki Wesley'i görürüm diye, göremedi ama.

Bakımlı çimenler ve çiçeklerle çevrili kale gibi bir binanın önünde durdu. Oğlunu böyle bir yerde okutabildiğine göre, Teresa hizmetleri karşılığında iyi para alıyor olmalıydı.

Soğuk ve karanlık uzun bir holden geçti. Karşıdan üniformalı bir gencin yaklaştığını gördü. «Oğlum, kumandanlık nerede? Bu binada mı?» diye sordu.

Çocuk, Thomas sanki general MacArthur'muş gibi esas duruşa geçerek, «Buradan gideceksiniz efendim.» diye eliyle işaret etti. Hiç kuşkusuz büyüklere karşı saygı göstermesini kusursuz öğretiyorlardı Hilltop Askerî Akademisi'nde. Belki de bu nedenden ötürü Teresa çocuğu bu okula vermişti.

Thomas kumandanlık bürosunun kapısını açtı, alçak bir parmaklığın arkasındaki masada iki kadın çalışıyordu. Parmaklığın en yakınındaki masaya yaklaştı. Kadın başını kaldırarak, «Size ne gibi bir yardımım olabilir efendim?» diye sordu. Kadının üstünde ne üniforma vardı, ne de esas duruşa geçmişti Tom'un karşısında.

«Bu okulda okuyan bir oğlum var,» dedi Thomas, «Adım Jordach.Kumandanla görüşmek istiyorum.»

Kadın sanki Jordach adı kendisi için özellikle hatırlanmasından elem duyulan bir admış gibi garip garip baktı Thomas'a. Ayağa kalktı, «Albay Bainbridge'e burada olduğunuzu haber vereceğim efendim,» dedi, «Lütfen istirahat buyurun.» Eliyle duvar boyunca uzanan sırayı gösterdi. Sonra badi badi yürüyerek

odadan dışarıya çıktı. Şişman bir kadındı, çorapları kırışık, gençleri tahrik etmiyorlardı Hilltop Askerî Akademisi'nde.

Az sonra aynı kadın içeri girerek, «Albayım sizi bekliyorlar efendim,» dedi Thomas'a. Birlikte Albayın odasına girdiler.

«Hilltop'a hoş geldiniz Bay Jordach.» dedi. Albay, gerçi esas duruşta değildi ama yine de o izlenimi uyandırıyordu, «Oturmaz mıydınız?» Albayın yüzünde garip bir ifade vardı, Rudolph'un kapıcısı gibi.

Otururken; «Eğer Amerika'da bir süre daha kalırsam korkarım terziyl değiştirmek zorunda kalacağım,» diye düşündü Thomas.

«Fazla vaktinizi almak istemem Albayım,» diye söze başladı Thomas, «Buraya oğlum Wesley'i görmeye geldim.»

«Elbette, anlıyorum,» diye cevap verdi Albay. Kelimelerin üstüne basar gibi bir konuşma tarzı vardı. «Şu an talimdeler az sonra biter, gönderirler.» Gırtlağını temizleyerek, «Delikanlının ailesinden birinin nihayet kendisini ziyarete gelmesi çok memnuniyet verici bir şey. Babasısınız değil mi?»

«Evet, dışarıdaki bayana söylemiştim.»

«Size bu soruyu sorduğum için beni bağışlayın Bay... Bay Jordach,» diye devam etti Albay, «Ancak Wesley'in okul girişinde babasının ölü olduğu yazılı idi,» 'Vay orospu vay. Vay aşağılık orospu,' diye içinden geçirdi Thomas. «Ama işte görüyorsunuz ki ölü değilim,» dedi sonra.

«Evet görüyorum,» diye sinirli cevap verdi Albay Bainbridge. «Anlaşılan evrakta bir hata olmuş, fakat bu hatayı anlamak yine de güç.»

«Uzun süreden beri yurt dışındaydım,» diye cevap verdi Thomas, «Ayrıca karımla aram pek iyi sayılmaz.»

«Böyle bile olsa,» diye devam etti Albay Bainbridge, «Gerçi ailevî konular bizi ilgilendirmez ama, şimdiye kadar Bayan Jordach'la tanışmak şerefine erişemedik. İlişkimiz daima mektup aracılığıyla olmuştur. New York'da antika işleriyle uğraşıyorlar değil mi?»

«Bilmem belki de öyledir,» diye cevap verdi Thomas, «Ben şimdi oğlumu görmek istiyorum.»

«Beş dakikaya kadar talimleri biter.» diye cevap verdi Bainbridge. «Sizi görmekten büyük bir memnuniyet duyacağına emi-

nım. Bu sırada babasını görmek sanırım onun en çok ihtiyaç duyacağı bir şeydir.»

«Hayrola?' Nesi var ki?»

«İdare edilmesi güç bir çocuk Bay Jorduch, onunla başımız dertte biraz.»

«Ne gibi dertte?»

«Son derece... hı, kavgacı desek,» Aradığı sözcüğü bulduğuna sevinmişti Bainbridge. «Devamlı olarak herkesle kavga ediyor. Yaş, rutbe ve gövde farkı gözetmeden. Geçen devre hocalardan birini dövdü. Hoca bir hafta devam edemedi derslere Yumruklarını kullanmak hususunda son derece usta bir genç Wesley. Elbette bu tür bir okulda çocukların belirli bir dereceye kadar saldırgan bir ruh taşımalarına memnun oluyoruz ama, Wesley...» Derin bir iç geçirdi Albay Bainbridge. «Normal bir kavgacılık düzeyinde kalmıyor. Bu durumda daha üst sınıflardan öğrencileri ona gözkulak olmaları için görevlendirdik. Ne yalan söyleyeyim bu kavgacılığı tehlikeli buluyoruz.»

'Jordach kanı,' diye düşündü Thomas. 'Ağzına sıçtığımın Jordach kanı.'

«Size üzülerek bildirmek zorundayım Bay Jordach,» diye devam etti Albay. «Wesley bu devre cezalı, hiç bir izin hakkı yok.»

«O halde Albayım,» diye söze başladı Thomas. «Size bazı iyi haberlerim var. Wesley konusunda sizleri rahata kavuşturacağım.»

«Bu konuyu ele alma kararınıza çok sevindim. Annesine sayısız mektup yazdık, fakat görülüyor ki, hanımefendi cevap veremeyecek kadar meşguller.»

«Bugün öğleden sonra onu okuldan almayı düşünüyorum. Endişeleriniz son bulabilir.»

«Ben bu derece sert bir tedbir beklemiyordum.» diye cevap verdi Albay Bainbridge. Sesinde hafif bir titreme vardı.

«Ama ben teklif ediyorum işte,» diye tekrarladı Thomas.

Bainbridge ayağa kalkarak, «Bunun doğru bir şey olacağını sanmıyorum,» dedi. «Bunu yapabilmeniz için annesinin yazılı izni gerekli. Şimdiye kadar bütün resmi temaslarımız annesi ile oldu. Bütün bir yıllık okul ücretini ödedi annesi. Çocukla aranızdaki bağları araştırmamız gerekecek.»

Thomas cebindeki pasaportu çıkararak masaya bıraktı

«Kime benziyor bu dersiniz?» diye sordu.

«Elbette adınız Jordach,» diye devam etti Bainbridge, «Ama dediğim gibi çocuğun annesi ile temasa geçmemiz gerekiyor.»

«Daha fazla vaktinizi almak istemem Albayım.» diyerek elini cebine attı Thomas. Rudolph'dan aldığı bütün polis ve dedektif raporlarını masanın üstüne bıraktı. «Lütfen okuyun,» diyerek kâğıtları işaret etti.

Bainbridge rapocru aldı, bir süre okudu, sonra gözlüklerini çıkararak, eliyle gözlerini oğuşturmaya başladı. «Aman Allahım!» diyerek kâğıtları büyük bir endişe ile Thomas'a geri uzattı. Sanki kâğıtların bir süre daha masada kalması okul için tehlikeli bir şeymiş gibi.

«Hâlâ cocuğun okulda kalmasını arzu ediycr musunuz?» diye sordu Thomas.

«Elbette bu raporlar bir çok şeyi değiştiriyor,» diye cevap verdi Albay. «Hem de büyük ölçüde.»

Yarım saat sonra Thomas ve Wesley okulun kapısından çıkıyorlardı. Valizlerini arkaya yerleştirmiş, önde babasının yanında sırtında üniformasıyla oturuyordu Wesley. Yaşından daha gelişmiş bir görünüşü vardı. Axel Jordach'a benziyordu. Babasını görünce en ufak bir taşkınlık göstermemiş, okuldan ayrıldığına ne üzülmüş ne sevinmişti, ne de babasına kendisini nereye götürdüğünü sormuştu.

«Yarın sabah,» dedi Thomas oğluna, «Sana yeni elbiseler alırız. Hiç aklından çıkartma, artık kavga yok.»

Hiç ses etmedi çocuk.

«Ne dediğimi duydun mu?»

«Evet efendim.»

«Bana efendim deme, babanım senin.»

BÖLÜM 5

1966

Kesim şefi olarak çalıştığı üçüncü filmdi bu. Sam Corey yardımcısı kadar bu işi Gretchen'e de öğretmiş, onu rejisör ve produktörlere gereği gibi övdükten sonra ilk bağımsız işini alması için göndermişti. Çevrede kıskançlık uyandıracak rejisör-

lük tutkusu taşımadığı, işinde maharetli ve yaratıcı olduğu için epey talibi olmuştu.

Üzerinde çalıştığı filmin çekimi New York'da yapılıyordu. Hollywood'un bir sürü asalağı içinde barındıran büyük aile atmosferinden sonra, New York'un kişilerden bağımsız çeşitliliği heyecan veriyordu ona. Boş zamanlarında Colin'in ölümünden sonra yeniden ilgilenmeye başladığı siyasî çalışmalarını sürdürüyordu. Yardımcısı Bayan Ida Cohen'le Vietnam savaşı aleyhinde ve üniversite olayları hakkında konferansların verildiği yerlere gidiyorlardı.

Siyasî toplantılara katılmadığı akşamlar mümkün olduğu kadar sık tiyatroya gidiyordu Gretchen.

Cam perdede gözünden geçen görüntülere bakarak yüzünü buruşturdu. Gretchen'e göre sıralamaya istenen havayı vermiyordu Kinsella'nın çekimi.

Bir sigara yaktı. Tabla olarak ağzına kadar izmarit dolu film kutularını kullanıyorlardı.

İç çekerek, 'Kırkıncı yaş,' diye düşündü.

Doğum günü dolayısiyle kendisini kutlayan olmamıştı henüz. Hiç olmazsa Billy'den telgraf beklemişti.

Kapı açıldı Evans Kinsella girdi içeriye, sırtında beyaz bir yağmurluk. Islaktı yağmurluğu, dışarıda yağmur yağdığını farketmemişti Gretchen.

«Merhaba kızlar,» dedi Evans.

Ida'yı ve Gretchen'i yanaklarından öptü. Paris'te bir film yapmış, her önüne gelenle öpüşme alışkanlığını oradan almıştı. Paris'te çevirdiği film hiç bir başarı kazanmamıştı. «Kötü zamanıma rastladı,» derdi hep. Metal iskemlelerden birine yayıldı derhal, nerede olursa olsun oturuşu ile çevrede hiç bir yabancılık çekmediği izlenimini yaratmak isterdi. «Bu sabah erkenden sete gittik, ama az sonra yağmur başladı. Hazen zaten öğleye doğru kafayı buldu.» Hazen filmin baş aktörü idi. Öğleye varmadan her zaman sarhoş olurdu. «Burada nasıl gidiyor işler?» diye sordu Evans.

«Tamamlanmak üzere,» diye cevap verdi Gretchen.

Işıklar yanınca, «Ne düşünüyorsunuz?» diye sordu Evans.

«Hazen ile çalışıldığına göre saat birde işi kesmek daha ye-

rinde olur,» diye cevap verdi Gretchen.

«Demek herifin sarhoş olduğu belli oluyor ha?»

«Evet, belli oluyor.»

«Bu meseleyi menejeri ile konuşup bir hal çaresi arayacağım.»

«Gittiği barın garsonu ile konuşsan daha iyi edersin,» diye cevap verdi Gretchen.

«Başkalarının içmesine tahammülüm yok,» diye cevap verdi Kinsella.

Işıklar yeniden söndü, bu kez Gretchen'in sıralamalarını seyretmeye başladılar. Seyrettiklerini beğenmedi Gretchen. Işıklar yandığında «Çok güzel, sevgilim,» dedi Kinsella.

Gretchen iki yıldır tanıyordu Evans'ı, bundan önce de onun için çalışmıştı. Evans'ın kolay memnun kalan bir rejisör olduğunu anlamaya başlamıştı. Ama onu açıkça eleştirmenin yanlış olacağını biliyordu. «Ben pek emin değilim,» diye cevap verdi Gretchen. «Bir süre daha uğraşmam gerekecek gibi geliyor bana..»

«Zaman kaybından başka bir şey değil,» dedi Evans, «Güzel olduğunu söyledim sana.»

«Bilmem ama,» diye devam etti Gretchen, «Bana biraz monoton geldi.»

«Benim de istediğim bu ya,» diye cevap verdi Evans, «Manoton olmasını istiyorum.»

«Perdedeki uğursuz gölgeler neticede uğursuz bir hava yaratmıyor,» dedi Gretchen.

«Vazgeç beni Colin Burke'e benzetmekten,» diye çıkıştı Evans. Birden ayağa kalkarak: «Benim adım Burke değil, Evans. Belki unuttun diye söylüyorum. Evans Kinsella. Lütfen unutma bu kez.»

«Bırak gözünü seveyim çocukluğu,» diye tersledi Gretchen. Bazen Evans'la olan değişik hizmetlerini birbirine karıştırıyordu.

«Yağmurluğum nerede? Nereye bıraktım allahın belâsı yağmurluğu,» diye yüksek sesle söylemeye başladı Evans.

«Kesim odasında bıraktın,» dedi Gretchen.

Birlikte kesim odasına geçtiler. Yağmurluğunu giydi sırtına, tam kapıdan çıkarken Gretchen'e dönerek, «Bugün birlikte yemek yememizi ve sinemaya gitmemizi teklif edecektim sana,» dedi. «Olabilir mi?»

«Özür dilerim,» dedi Gretchen, «Kardeşim gelecek beni almaya, hafta sonunu onların evinde geçireceğim.»

Birden bir yalnızlık çöktü Evans'ın üstüne. Bir dakika içinde altmış huy değiştirebilecek kişilikteydi Evans. «Hafta sonu bir kuş kadar özgürüm,» diye devam etti Evans, «Birlikte olsaydık...» Yan gözle Ida'ya baktı, sanki dışarıda olmasını arzu ediyordu şu an.

«Pazar günü döneceğim,» diye cevap verdi Gretchen, «Akşam yemeğinde serbest olurum.»

«Ne yapalım, bununla yetinmek zorunda kalacağız anlaşılan. Kardeşine hürmetlerimi söyle. Ayrıca onu kutladığımı da.»

«Neden kutluyorsun?»

«**Look**'da resmini görmedin mi? Bütün Amerika'da ünlü oldu bu hafta.»

«Ha, şu mesele,» dedi Gretchen. **Look**, «Kırk yaşının altında umut vaat eden on siyasî,» adlı bir seri röportaj yayınlıyordu. Bu seriden birinde Rudolph'un Jean ile birlikte bir resmi çıkmıştı. Makale genç ve yakışıklı belediye başkanını övüyor, güzel, zengin karısından ve cumhuriyetçi parti safhalarında hızla yükseleceğinden uzun boylu söz ediyordu.

«Korkarım sen o makaleyi okuyunca,» dedi Gretchen, «Şehirdeki ölüleri bile dirilttiğini sandın. Rudolph'a delicesine âşık olan bir bayan gazeteci tarafından hazırlandığını tahmin ediyorum. Çok iyi bilir çeşitli niteliklerden yararlanmanın yolunu.»

Evans gülerek, «Bakıyorum en yakınlarına karşı bile duyguların düşüncelerini etkilemiyor,» dedi.

«En yakınlarımın kendileri hakkında yazılan palavralara inanmamasını temenni ederim sadece,» diye cevap verdi Gretchen.

«Artık gidiyorum,» dedi Evans, «Pazar akşamı yedide seni otelden alırım.»

«Bekleyeceğim.»

«Yalnızlık dolu bir gece geçireceğim,» dedi Evans kapıdan çıkarken.

Doğrusu ne kadar da yalnız kalacaktı. Sırf Gretchen'in bildiği iki metresi vardı New York'da.

«Hiç karar veremiyorum,» dedi Ida. «Bu adam soytarı mı, deha mı?»

«Her ikisi de değil,» diye cevap verdi Gretchen.

Saat altı buçukta Rudolph geldi kesim odasına. Sırtında koyu mavi bir yağmurluk, başında bej bir fötr vardı. Umut vaat eden bir siyasi.

Rudolph, içerdeki seslerden rahatsız olarak, «Hey Tanrım!» dedi. «Buna nasıl tahammül edebiliyorsun kuzum?»

«Dürüst çalışmanın sesleri,» diye cevap verdi Gretchen, Yaptıklarını yeniden gözden geçirerek makarayı Ida'ya verdi. «Derhal eve git artık,» dedi Ida'ya. Siyasi toplantı olmadığı akşamlar bıraksalar gece saat ona, onbire kadar kalırdı Ida. Boş kalmaktan nefret ediyordu, korkuyordu.

52. Caddeye vardıklarında yağmur birden sağanak halini aldı. Klüp 21'in önündeydiler tam. «Haydi içeriye gidip bir şeyler içelim,» dedi Rudolph, «Kapıcı bir taksi bulur bize nasılsa.»

Saçları yağmurdan dümdüz olmuş, çorapları çamurlanmıştı Gretchen'in.

Salona geçene kadar karşılaştıkları bütün görevliler «Tünaydın Bay Jordach,» dediler Rudolph'a saygıyla. Bir çok el sıkıldı.

«Benim gibi biriyle buraya gelmen korkarım itibarını zedeleyecek,» dedi Gretchen.

«Çok daha beterini görmüşlerdir,» diye cevap verdi Rudolph, «Insan çok daha beterini.»

«İltifatına teşekkürler.»

«Yok canım bunu demek istemedim. Öyle çıktı ağzımdan sadece. Aslında çok güzelsin.»

Güzel hissediyordu kendini. İslanmış, kılıksız, yaşlı, yorgun, yalnız ve yaralanmış. «Boş ver,» dedi. Gretchen, «Bugün kendime acıma günüm.»

«Jean nasıl?» diye sordu. Jean ikinci çocuğunu düşürmüş, bu olaydan sonra kadında bir gariplik olmuş, insanlardan uzaklaşmış, acayip bir uysallık gelmişti üstüne.

«Jean mi?» dedi Rudolph kısaca, «Düzeliyor biraz biraz.»

Garson geldi yanlarına, Rudolph kendisine bir viski, Gretchen'e ise bir martini ısmarladı.

Kızkardeşinin şerefine kadehini kaldırarak, «Doğum günün kutlu olsun,» dedi.

Unutmamıştı demek, «Bana bu kadar iyi davranma,» dedi Gretchen, «Ağlamaklı oluyorum.»

Rudolph cebinden diktörtgen bir mücevher kutusu çıkartarak. «Bir dene bakalım, uyacak mı?» diye kızkardeşine uzattı.

Üstünde Cartier yazılı olan kutuyu açtı Gretchen. İçinde çok güzel altın bir kol saati vardı. Kolundaki sıradan saati çıkartarak yeni saatini taktı.

«Bugünün başka ganimeti var mı?» diye sordu Rudolp.

«Yok,» diye cevap verdi Gretchen.

«Billy telefon etti mi?»

«Hayır.»

«Birkaç gün önce üniversiteye uğramış, hatırlatmıştım.»

«Herhalde çok fazla meşgul,» diye oğlunu savunur bir cevap verdi Gretchen.

«Belki de benim hatırlatmama kızmıştır,» dedi Rudolph. «Bilirsin dayısından oldum olası pek hoşlanmaz.»

«Kimseden hoşlandığı yok ki.»

Billy California'da liseyi bitirdikten sonra Whitby Üniversitesine kaydolmuştu.

«Bu çocuğun nesi var Allah aşkına?» diye sordu Rudolph.

«Bana ıstırap çektiriyor,» diye cevap verdi Gretchen.

«Neden ama?»

«Evans meselesinden herhalde. Bu konuda mümkün olduğu kadar tedbirli olmaya çalıştım. Tek bir gün dahl bizde kalmadı Evans ve her gece eve döndüm. Ama yine de meseleyi anladı. Billy'le aramıza bir soğukluk girdi. Bana öyle geliyor ki, anneler asıl çocukları olduğu zamanlar melankoliye kapılmalı, onları kaybettikleri vakit değil.»

«Geçer,» diye devam etti Rudolph, «Bir tür kıskançlık bu. Hepsi bundan ibaret.»

«İnşallah, Evans'dan nefret ediyor. Onun bir sahtekâr olduğunu söylüyor.»

«Sahtekâr mı sahiden?»

Gretchen omuz silkerek, «Bilmem sanmıyorum,» diye cevap verdi. «Elbette Colin'le kıyas kabul etmez. Ama ben de etmem.»

«Neden kendini kötülüyorsun?»

«Kırkına basmış bir kadının doğum gününde kendini kötülemekten daha olumlu bir iş yapması düşünülebilir mi?»

«Otuzunda görünüyorsun,» dedi Rudolph, «Gerçekten.»

«Çok iyisin.»

«Evans evlenmeyi düşünüyor mu seninle?»

«Hollywood'da,» diye devam etti Gretchen, «otuz iki yaşındaki başarılı rejisörler kırk yaşındaki dullarla evlenmeyi pek dü-

şünmezler. Tabiî dullar ünlü, zengin ya da ikisi birden olmadıkça. İkisi de bende yok.»

«Seviyor mu seni?»

«Kim bilir?»

«Sen seviyor musun onu?»

«Aynı cevap: Kim bilir? Onunla olmaktan hoşlanıyorum. Onun için çalışmaktan cna bağlı olmaktan zevk duyuyorum. Beni tatmin ediyor. Bir erkeğe bağlı olmam lâzım. Piyango Evans'a vurdu. Bana evlenme teklif etse hemen kabule hazırım ama etmeyeceğini biliyorum.»

«Mutluluklar dilerim,» dedi Rudolph, düşünceli, «Bitir içkini artık kalkalım. Jean bekliyor bizi.»

Gretchen saatine bakarak, «Bay Cartier'e göre saat tam yediyi on sekiz geçiyor,» dedi.

Hâlâ devam ediyordu yağmur. Kapıcı bir taksi durdurmuştu onlara. Gretchen'e taksinin kapısına kadar büyük bir şemsiye ile eşlik etti.

Apartmana vardıklarında içeride birtakım gürültüler geldiğini duydular. Rudolp, arkasında Gretchen doğru salona koştu. Jean yerde oynayan küçük bir çocuk gibi bacaklarını açmış, halının üstünde oturuyordu. Elinde bir çekiç, sistemli olarak önündeki kameraları ve bütün kamera malzemelerini kırıyordu bir bir. Ayağında çorap yoktu, sırtında kirli bir süveter, bakımsız saçları önüne dökülmüştü.

«Jean,» diye bağırdı Rudolph, «Ne halt ediyorsun?»

Jean yüzünü örten uzun saçları arasından kötü kötü bakarak, «Demek sayın belediye başkanı hazretleri zengin ve güzel karısının ne yaptığını öğrenmek isterler. O halde sayın başkan hazretlerine güzel karısının ne yaptığını söyleyeyim. Hurda imâl ediyor sayın başkanın eşi,» dedi. Boğuk bir sesi vardı, sarhoştu. Çekici büyük bir merceğin üstüne indirdi, bir anda tuzla buz oldu mercek.

Rudolph, karısının elinden çekip aldı çekici. Karşı koymadı Jean. «Sayın belediye başkanı genç ve güzel karısının elinden aldılar çekici,» dedi yalnızca. Sonra, yerdeki kırık dökük kameralara bakarak, «Üzülmeyin sevgili hurdalarım benim,» diye sürdürdü. «Başka çekiç buluruz.»

Rudolph elinde çekiç Gretchen'e baktı. Yüzünde utanç ve korku vardı. «Delirdi mi Jean,» dedi karısına. «En az beş bin

dolarlık zarar yaptın.»

«Sayın başkanın sayın eşi fotoğraf makinesine bundan böyle ihtiyaç duymayacak,» diye karşılık verdi Jean. «Bundan sonra başkaları benim resmimi çeksin. Yetenekli kişiler. Hoppala, haydi çekicimi ver bana sevgili Rudy'im, ya da sevgili karına biraz içki ver.»

«Yeteri kadar içmişsin.»

«Rudolph,» dedi Gretchen, «Ben gitsem iyi olacak, anlaşılan bu akşam Whitby'e gitmiyoruz.»

«Güzel Whitby,» diye konuştu Jean, «Sayın belediye başkanının güzel ve genç karısının demokratlara ve cumhuriyetçilere hiç bir ayırım gözetmeksizin gülümsemek zorunda olduğu o güzel şehir.»

«Kes bunları Jean,» diye sertçe çıkıştı Rudolph.

«Gerçekten ben gitsem iyi olacak,» diye yineledi Gretchen, «Telefon ederim sana..»

«Sayın başkanın sayın kız kardeşi,» diye yeniden başladı Jean, «Aceleniz nedir? Böyle ayrılmayın aramızdan, kocamın bir gün oyunuza ihtiyacı olabilir. Kalın lütfen. Şöyle ailece başbaşa bir iki kadeh bir şeyler içelim. Eğer hata yapmazsanız sizinle evlenebilir de. Kalın ve dinleyin bu genç dahiyi... Çok öğreticidir.» Kelimeleri söylerken güçlük çekiyordu. «On derste söylev. Yakında kart bastırıyorum: Bayan Rudolph Jordach, eski fotoğrafçı, şimdi kocasının çalışma arkadaşı. Amerika'da geleceği en parlak kişilerden biri. Özelliği asalak ve iki yüzlülük. Konuşma dersleri verilir.» Kıkırdayarak sürdürdü: «Her yetenekli Amerikalıya diploma garantisi veriyoruz.»

Rudolph hızla salondan uzaklaşan Gretchen'i alakoymaya kalkışmadı. Elinde çekiç, sırtında ıslak yağmurluğu öyle kalakaldı odanın ortasında, şaşkın gözlerle sarhoş karısını süzerek,

Holde asansörün gelmesini beklerken Jean'ın, «İnsanlar hep çekiçlerimi alıyor elimden,» diye bağıran tiz sesini duydu Gretchen.

Algonquin'e varınca Evans'ın kaldığı oteli aradı. Çıkan olmadı. Otele, hafta sonu boş olduğuna dair bir mesaj bıraktı.

Ertesi sabah saat dokuzda Rudolph telefon etti. Yalnızdı Gretchen.

«Belki başbaşa kalsanız Jean için daha iyi olur.» dedi Gretchen.

«Yalnız kalmamamız daha iyi,» diye cevap verdi Rudolph. «Ha, hatırıma gelmişken söyleyeyim, valizini burada unutmuşsun.»

«Biliyorum,» diye cevap verdi Gretchen, «Saat onda sizde olurum.»

Oturma odasındaki kamera kırık dökükleri temizlenmişti. Gretchen içeriye girdiğinde Rudolph ve Jean Mozart'ı dinliyorlardı. Telaşsız, sakin bir hali vardı Rudolph'un. Jean benzi biraz soluk ve neşesiz görünmekle birlikte bir gece öncesine göre düzelmiş sayılırdı. Gretchen'e özür diler gözlerle bakıyordu Jean. «Gretchen,» dedi. «Bu elbise ile harikasın. Bu düğmelerden nereden bulabileceğimi söyle bana. Tam benim göz rengime uyacak.»

Merdivenlerden inerken Jean tıpkı küçük bir kız çocuğu gibi kocasının elini tutmuştu.

Karısının arabayı getirmesini beklerken Gretchen'e, «Sekreterime telefon ederek Billy'i bulmasını ve onu öğle yemeğine beklediğimizi haber vermesini bildirdim,» dedi Rudolph.

«Teşekkür ederim Rudy,» dedi Gretchen. Uzun zaman oluyordu oğluyla görüşmeyeli, kalabalık içinde görüşmeleri daha iyi olacaktı.

Jean ve Gretchen ikisi de öne oturdular. Radyoyu açtı Rudoluh. Bronx'a kadar onlara Mozart eşlik etti.

Şimdi iki yaşında olan sarışın, tombul Enid bekliyordu onları. Annesinin kucağına sıçradı, kucaklaştılar, öpüştüler, öpüştüler. Rudolph Gretchen'in valizini yukarıdaki konuk odasına taşındı. Rudolph valizini masanın üzerine bırakarak, «Sanıyorum ihtiyacın olan her şey var orada,» dedi Gretchen'e.

«Rudy,» dedi Gretchen, sesini alçaltarak, «Bugün içki içme faslını es geçsek iyi olacak.»

«Neden?» Şaşırmış görünüyordu Rudolph.

«Bu konuda Jean'i tahrik etmemelisin. Başkalarının içtiğini görünce...»

«Oo!» dedi Rudolph, umursamaz bir ifade ile. «Bu konuda kaygı duymana gerek yok. Biraz fazla kaçırdı dün gece hepsi bundan ibaret.»

«Jean alkolik Rudy,» dedi Gretchen yavaşça.

Rudolph, yok canım der gibisinden el hareketi yaparak, «Fazla trajik oluyorsun Gretchen,» diye cevap verdi. «Arada sı-

rada biraz fazla içer hepsi bu kadar, Sen, ben yapmıyor muyuz aynı şeyi?»

«Sen ve ben yapmıyoruz,» diye cevap verdi Gretchen, «Jean'ın bir damla içmemesi gerek. Bir yudum bira bile. Ve mümkün olduğu kadar içki içenlerden uzak kalmalı. Onu korumak zorundasın.»

«Kimse onu korumadığımı iddia edemez,» dedi Rudolph. Sesinden kızdığı anlaşılıyordu.

«Evdeki içki şişelerini kontrol et Rudy,» diye devam etti Gretchen.

«Sakin ol,» diye cevap verdi Rudolph. «Burası Hollywood değil.»

Telefonun sesi duyuldu. Jean, «Gretchen, Billy seni arıyor,» diye seslendi yukarıya.

«Lütfen dediklerime kulak ver,» diye üsteledi Gretchen.

«Git oğlunla konuş,» diye soğuk bir cevap verdi Rudolph.

Tamamen olgun bir adam sesi gibiydi Billy'in sesi telefonda. «Merhaba anne, gelmen çok iyi oldu,» diyordu. «Senden bir ricam var. Rudolph'dan benim adıma özür dile, şu an çok meşgulüm, yemek davetine gelemeyeceğim. Beyzbol oynuyorum. Bir başka zaman geleceğimi söyle kendisine.»

«Peki,» dedi Gretchen. «Söylerim. Seni ne zaman görebilirim?»

«Valla bilmem ki,» diye devam etti Billy. Gerçekten şaşkın bir hali vardı. «Oyundan sonra bir arkadaşın evinde büyük bir bira ziyafeti var da...»

«Oyun nerede? Gelir seni seyrederim. Arada görüşürüz»

«Kırıldın mı?»

«Neden kırılayım? Oyunun nerede olduğunu söyle bana.»

«Üniversite sahasında. Gayet kolay bulursun.»

Gretchen, «Peki şimdilik hoşça kal Billy,» diyerek telefonu kapattı. Oturma odasına geçti. Jean divanda Enid'le oynuyordu. İçki hazırlamaktaydı Rudolph.

«Billy sizden özür diliyor,» dedi Gretchen. «Çok önemli bir işi çıkmış, yemeğe gelemeyecekmiş.»

«Çok kötü,» dedi Rudolph. Ama kızdığı belli oluyordu. Hazırladığı kokteyli Gretchen'e ve Jean'e uzattı. Jean çocukla meşgul olduğunu, içmeyeceğini söyledi. Yemekten sonra Gretchen Rudolph'un arabasını alarak Whitby Üniversitesine gitti

Oğlu beyzbol oyuncularının arasına karışmıştı. Bir süre oğlunu seyretti Gretchen. Billy farkında değildi hiçbir şeyin.

Nihayet annesini görerek yanına geldi, «Merhaba anne,» diyerek öptü Gretchen'i. Savaşa karşı clan rozete gözü takıldı, yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. «Beni bulmakta güçlük çekmedin değil mi?»

«Hayır,» diye cevap verdi Gretchen. «İnşallah oyundan alıkoymuycrumdur seni.» Ses tonunun yanlış olduğunu biliyordu Gretchen.

«Yok canım,» diye cevap verdi Billy, sonra arkadaşlarına dönerek, «Hey çocuklar,» diye seslendi. «Biri vuruşu benim yerime yapsın, ziyaretçim var.» Hiç kimseyle tanıştırmadı annesini. «Haydi gel şöyle bir yürüyelim, hem etrafı da görmüş olursun,» dedi.

«Yemeğe gelemeyeceğine üzüldü Rudolph ve Jean,» Yine yanlış ses tonu.

Billy ilgisiz bir sesle, «Demek üzüldüler?» dedi. «Ben de üzgünüm.»

«Rudolph devamlı seni davet ettiğini ama hiç gitmediğini söylüyor.»

«Anlarsın,» diyerek omuz silkti Billy. «Daima bir engel çıkıyor.»

«Arada sırada uğrasan dayına memnun olacağım,» dedi Gretchen.

«Giderim bir ara,» dedi Billy. «Birlikte iki nesil arasındaki uçurumu, okulda uyuşturucu madde kullananların durumunu tartışırız. Bu konuda gazetesinde oldukça ilginç yazılar çıkıyor.»

«Sen de uyuşturucu madde kullanıyor musun?»

«Anne, gözünü seveyim yirminci yüzyılda yaşadığımı unutma...»

«Beni horlamaya çalışma,» dedi Gretchen sertçe.

«Güzel bir gün,» diye devam etti Billy, «Uzun zaman oluyor görüşmeyeli. Tartışmayalım. Bak ilerideki bina okula ilk girdiğim yıl kaldığım yatakhane.»

«O oyundaki kız arkadaşın mıydı? Sınıftaki kızlardan birine karşı büyük bir ilgi duymaya başladığını yazmıştı mektuplarından birinde.

«Hayır. Benimkinin hafta sonu için annesi ve babası geldiler. Beni yok farzetmesi gerekti. Babasının bana tahammülü

yok. Benim de adama. Babası benim ahlâksız ve yasa tanımayan bir insan olduğumu söylüyor. Taş devrinden kalma bir herif.»

«Hakkında iyi lâf edeceğin kimse var mı Allah aşkına?»

«Elbette. Albert Camus. Ama öldü. Bak bana neyi hatırlattı bu. Nasıl bizim eski şair Evans Kinsella?»

«Yaşıyor,» diye cevap verdi Gretchen.

«Bak işte muazzam bir haber. Büyük haber!»

«Hiç New York'a indiğin oluyor mu?» diye sordu Gretchen.

«Arada bir.»

«Eğer geleceğini önceden haber verirsen,» dedi Gretchen, «Tiyatroya bilet alırım. Kız arkadaşını da getir birlikte. Onunla tanışmak istiyorum.»

«Öyle pek gösterişli bir kız değil,» dedi Billy.

«Ne olursa olsun canım. Tanışmak istiyorum.»

«Elbette.»

«Derslerin nasıl?»

Cevap vermedi, sadece suratını buruşturdu Billy.

«Rudolph derslerinin iyi gitmediğini, okuldan çıkarılacağını söylüyor.»

«Belediye reisliği yapmak kolay,» diye cevap verdi Billy. «Bir sömestrde kaç ders aldığımdan haberi var mı acaba?»

«Okuldan çıkarırlarsa askere gidersin. İster misin bunu?»

«Hiç dert değil,» diye cevap verdi Billy. «Ordu buradaki derslerden daha sıkıcı olmaz ya?»

«Hiç beni düşündüğün yok,» dedi Gretchen. Büyük yanlış. Klâsik yanlış. Ama demek zorundaydı bunu. «Seni Vietnam'a gönderirlerse benim burada neler çekeceğimi düşünüyor musun?»

«Erkekler savaşır, kadınlar ağlar. Bu işin kuralı böyle,» diye cevap verdi Billy. «Biz neden ötekilerden farklı olalım?»

«Olayların gidişini değiştirmek için hiç bir şey yaptığın var mı?» diye sordu Gretchen. «Mesela savaşın durdurulması için. Bütün ülkede birçok öğrenci bu uğurda geceli gündüzlü çalışıyor.»

«Budalalar,» dedi Billy. «Boşuna vakit harcıyorlar. Savaş bir sürü iş adamı için en iyi kazanç kapısı. Şipsevdi bir avuç gencin protestosu ne yazar. Senin rozetlerden bir tane de ben takayım bir yararı olacaksa. Pentagon Billy Abbott'un protesto

sunu duyunca ne kadar etkilenecek değil mi?»

«Billy,» diyerek oğluna döndü Gretchen. «Hiç bir şeyle ilgilenmez misin sen?»

«Aslında ilgileniyorum,» diye soğukkanlı cevap verdi Billy. «Bir gariplik mi var bunda?»

«Inşallah bütün bunlar sadece birer gençlik pozundan ibarettir,» dedi Gretchen.

«Gençlik pozu falan değil,» diye cevap verdi Billy. «Herhalde farkında değilsin, koca adam oldum artik ve her şeyi anlıyorum. Her şey iğrenç geliyor. Senin yerinde olsam bir süre oğlumu aramazdım. Eğer okul paramı göndermek zor geliyorsa onu da kesebilirsin. Eğer böyle biri olduğum için kendini suçluyorsan belki haklısın, belki haksız. Böyle konuşmak zorunda kaldığım için özür dilerim ama yapmak istemediğim tek bir şey var: O da iki yüzlülük. Benim hakkımda kaygılanmaktan vaz geçersen daha mutlu olacağını sanıyorum. Bu bakımdan sen sevgili kardeşin Rudolph'un ve sevgili dahi Kinsella'nın yanına dön ve ben de oyunuma.» Bunları söyledikten sonra hızlı adımlarla uzaklaştı annesinin yanından.

Gretchen oğlunun arkasından bakakaldı.

Bütün haftayı Whitby'de geçirmenin anlamı kalmamıştı artık. Akşam Jean ve Rudolph'la birlikte gürültüsüz ve hadisesiz bir yemek yediler. Sabah treni ile New York'a döndü.

Otele vardığında Evans'ın akşam yemeğine gelemeyeceğini biidiren notunu buldu.

BÖLÜM 6

1967

Dallas'a giden uçakta Johnny Heath ve Rudolph her ikisi de çantaları içindeki bir sürü evrakla meşguldüler.

Rudolph'un yanındaki koltukta oturan Johnny Heath de para işleriyle meşguldü, ama hiç olmazsa kendi parasıydı kafasını meşgul eden. Babası öldükten sonra Brad Büroyu Tulşa'dan Dallas'a taşımıştı. Dallas'a gidişlerinin gayesi, Peter Knight ve Son Oil Şirketine yapılan yatırımlar konusunda Brad'la görüşmekti. Görünüşe göre Brad'ın talihi ters dönmüş, Johnny ve

Rudolph kör kuyuya yatırım yapmakta olduklarını anlamışlardı. Johnny sıkı bir araştırmaya girmiş, Brad'ın sahte raporlar düzenleyerek para sızdırmakta olduğunu anlamıştı. Johnny'in bulguları kendisininkine yakındı, buna rağmen Rudolph Brad'la yüzyüze gelmedikçe inanmamaya kararlıydı.

Uçak havaalanına indiğinde Brad'ı göremediler etrafta. Yerine iri yarı bir yardımcısını göndermişti, onları karşılamak ve Bay Brad'ın özürlerini iletmek üzere. İçinde air condition tertibatı bulunan bir Kadillak'la şehrin göbeğinde Brad'ın kendileri için yer ayırttığı en büyük otellerden birine indiler.

Yeni bir otelde, her yer gayet büyük bir özenle dekore edilmişti.

«Şampanya ve bira buzdolabındadır,» diye ekledi Brad'ın yardımcısı. «Burada Bay Brad'ın konuğusunuz.»

«Sadece bir gece kalacağız,» dedi Rudolph.

Brad'ın yardımcısı iri kıyım Teksaslı. «Bay Knight bütün arzularınızı karşılamamı emrettiler,» diye devam etti. «Kendileri saat beşten sonra serbest olacaklar.» Saat üç buçuğa geliyordu.

Johnny etrafa bakınarak, «Her taraf vitrin gibi düzenlenmiş,» dedi. «Bizi avlamak için.»

Johnny Heath'ın devamlı kuşkucu tavırlarından rahatsız oluyordu Rudolph.

«Telefon etmem gereken bazı yerler var,» dedi Johnny'e. «Brad gelince lütfen bana haber ver.» Sonra odasına çekildi, kapıyı kapattı.

İlk önce eve telefon etti. Günde en az üç kere ararda karısını.

«Dallas'da havalar nasıl?» diye sordu Jean.

«Teksaslılar için iyidir herhalde. Ama diğer insanlar için dayanılması çok güç.»

«Ne zaman döneceksin?»

«Mümkün olduğu kadar çabuk.»

«Acele et,» dedi Jean. Johnny'le birlikte neden Teksas'a geldiklerini söylememiş karısına. Ayıkken iki yüzlülükten nefret ederdi Jean.

İkinci olarak belediyedeki bürosunu aradı, sekreteri çıktı. Öğleden sonra gazete bürosu önünde öğrenciler bir gösteri yaparak üniversitede yedek subay eğitimi yapılmasını salık veren

baş makaleyi kınıyorlardı. Makale Rudolph'un onayından geçtikten sonra yayınlanmıştı. Mecburî eğitim olması önerilmiyordu, sadece ordu içinde görev almak ya da ülkesini savunmak isteyen gençlerin katılması öneriliyordu. Öğrenciler gazeteyi taşlamışlar, idarehane polis çağırmak zorunda kalmıştı.

«Bu kadar yeter Walter,» dedi Rudolph yorgun. Telefonu kapattı, Whitby'de belediye başkanlığı yaptığı için yılda on bin dolar maaş alıyordu. Bütün bu parayı belediye bütçesine bırakıyordu, kamu yararına harcanmak üzere.

Ayakkabılarıyla uzanmıştı yatağa. Kalktığında ipek örtü üstündeki izleri zevkle seyretti. Salona geçti. Johnny hâlâ kâğıtlarıyla meşguldü. «Bu konuda hiç bir kuşkun olmasın Rudy,» dedi. «Bu orospu çocuğu bizi aldattı.»

«Bunu daha sonra konuşalım lütfen,» dedi Rudolph, «Şu an kafam toplum sorunlarında.» Bir bardak buzlu kokakola hazırladı kendine ve pencereden şehri seydetmeye başladı.

Yeniden odasına döndü, santrala Whitby Emniyet Müdürünün telefon numarasını verdi.

Telefonda üzüntülü geliyordu sesi Ottman'ın. Her zaman üzüntülü olurdu sesi. Mesleğinden rahatsız oluyordu. Rudolph'un deliğe tıktığı emniyet müdürü Bailey neşeli bir adamdı. Adamı içeri attırdığına zaman zaman pişman oluyordu Rudolph.

«Fena belâya çattık başkanım,» diyordu Ottman. «Polis memuru Slattery bu sabah sekiz buçukta esrar çeken bir üniversiteli yakaladı. Düşünün bir kere sabahın sekizinde.» Aile adamıydı Ottman, sabahlar kutsaldı onun için. «Çocuğun üstünde epey uyuşturucu madde bulundu. İçeri tıkmadan önce konuştu, yatakhanede en az elli öğrencinin uyuşturucu madde kullandığını söyledi. Yurda gidersek en az bir kilo uyuşturucu madde ele geçireceğimizi söylüyordu. Çocuğun avukatı var, akşam duyduklarını başkalarına da söylemiş olmalı. Şimdi ne yapayım? Az önce rektör telefon etti ve üniversiteye girmeye çalışmamamızı söyledi. Şehirde herkes duymuştu olayı. Sonra ne derler? Whitby Üniversitesi ne Havana, ne de Buenos Aires, şehir sınırları içinde, üstelik yasa yasadır.»

«Tam Dallas'a gelecek günü buldum,» diye düşündü Rudolph, «Biraz düşüneyim,» dedi Ottman'a.

«Eğer üniversiteye girmeme izin vermezseniz,» dedi Ott-

man. «Şu anda istifamı veriyorum.»

Haydaa! Ne doğru adam. Bir gün kendisi de uyuşturucu madde kullanacak, bunda bu derece hır çıkaracak ne olduğunu anlamaya çalışacaktı. Belki de tam Jean'a göre bir işti bu.

«Çocuğun avukatı aynı zamanda Leon Harrison'un avukatı,» diye devam etti Ottman. «Biraz önce Harrison buradaydı ne yapmak niyetinde olduğumu sordu. Mütevelli heyetini özel bir toplantıya çağırmaktan söz ediyor.»

«Peki o halde Ottman. Dodlacker'e telefon et. Benimle konuştuğunu ve saat sekizde okulun aranmasını emrettiğimi söyle kendisine. Savcı Satterlee'den bir arama emri al. Bütün polislere coplarını yanlarına almalarını söyle. Kimsenin yaralanmasını istemiyorum. Belki haber yayılır ve siz girmeden uyuşturucu maddeyi yok ederler de kurtuluruz.»

«Siz yeni gençliği tanımıyorsunuz,» dedi Ottman. «Kıçlarını bile silecek kafa yok bunlarda.»

Rudolph, Ottman'a otelin telefon numarasını bıraktı, baskından sonra kendisini aramasını söyledi.

Telefon çaldı, Johnny'in açmasını bekledi, ama kendi odasındaki telefon çalıyordu. Açtı.

«Rudy?» Gretchen'in sesiydi bu.

«Evet,» Gretchen, Jean'ın alkolik olduğunu söylediğinden bu yana aralarında bir soğukluk vardı.

«Önce Jean'ı aradım,» dedi Gretchen. «Bulunduğun yerin telefonunu verdi. Seni rahatsız etmediğimi umarım.»

«Hayır, hayır katiyen,» diye yalan söyledi Rudolph. «Tembel tembel dinleniyorum burada. Sen neredesin?»

«Los Angeles'dayım. Sana telefon etmeyecektim ama çıldırmak üzereyim.»

«Hayrola?»

«Billy hakkında. Bir ay önce okuldan çıkarıldığını biliyor muydun?»

«Hayır,» diye cevap verdi Rudolph. «Bilirsin hiç bir derdini söylemez bana.»

«New York'da bir kızla birlikte yaşıyor...»

«Gretchen sevgilim, diye yatıştırmaya çalıştı Rudolph. «Şu an belki bir milyon genç New York'da bir kızla birlikte yaşıyor. Bunda bu derece kaygı duyulacak ne var? Dua et ki, bir oğlanla yaşamıyor.»

«Hayır canım, elbette bu değil mesele, okuldan çıkarıldığı için askere çağırıyorlar.»

«İyi ya,» dedi Rudolph. «Bir bakarsın bunun yararı olur. Orduda iki yıl aklını başına getirir. Adam olur.»

«Elbette öyle konuşabilirsin, senin çocuğun erkek değil,» dedi Gretchen. «Bir oğlun olsun da göreyim seni. Beynine kurşun saplandıktan sonra pek adam olabileceğini sanmıyorum.»

«Bak Gretchen,» dedi Rudolph. «Meseleyi trajik hale getirme. İki ay sonra memlekete gönderiyorlar. Bir sürü insan sıyrık almadan atlattı savaşı.»

«İşte ben de bu nedenle seni arıyorum ya. Sıyrıksız atlatsın bu işi diye.»

«Ne gelir ki elimden?»

«Washington'da tanıdığın sürüyle insan var.»

«Okuldan çıkarılan, sağlığı yerinde bir delikanlının askere alınmasına kimse engel olamaz Gretchen,» diye cevap verdi Rudolph. «Washington'dakiler bile.»

«Pek emin değilim,» diye cevap verdi Gretchen. «Okuduklarımdan ve duyduklarımdan sonra. Sana Billy'i bütün bütün askere gitmekten kurtar demiyorum.»

«O halde ne yapmamı istiyorsun?»

«Tanıdıkların aracılığıyla Vietnam'a gönderilmesini engelle yalnızca.»

Derin bir iç geçirdi, Rudolph; gerçekten Washington'da bu işi yaptırabileceği pek az insan vardı.

«Gretchen,» dedi Rudolph. «Acaba bir başka yol bulamaz mıyız?»

«Bu işi yapabileceğini düşündüğüm tek bir kişi daha var senden başka,» diye cevap verdi Gretchen. «Colin Burke'in şimdi general olan havacı kardeşi. O da şu an Vietnam'da. Billy'i hiç de savaştan uzak tutmaya yanaşacağını sanmıyorum.»

Rudolph telefonu kulağından çekerek, «O kadar bağırma Gretchen,» dedi. «Çok iyi geliyor sesin, bağırmana gerek yok.»

Gretchen bu kez, «Bak söyleyim sana,» diye bağırmaya başladı. «Eğer bu konuda bana yardımcı olmazsan, New York'a gelip Billy'i de yanıma alarak Kanada'ya ya da İsveç'e geçeceğim, ayrıca bu davranışımın nedenlerini de mümkün olan en sert dille kamuoyuna duyurmaya çalışacağım.»

«Allah, Allah!» dedi Rudolph. «Ne oluyor kuzum sana böy-

le. Menepozun mu yaklaşıyor nedir?»

Birden telefonun kapandığını duydu Rudolph. Yavaşça yerinden kalktı, pencereye yaklaştı, dışarısını, Dallas'ı seyretmeye başladı.

Ailesini düşündü. Hiç farkında olmadan aileyi koruyan daima kendisi olmuştu.

Hiç bir zaman son bulmaz görevler. Özelliği de budur zaten görevlerin.

Telefona giderek santrala Gretchen'in telefon numarasını verdi. Az sonra telefon çaldı. «Tamam Gretchen,» dedi kız kardeşine. «Dönüşte Washington'a uğrar, elimden geleni yapmaya çalışırım. Endişelenme artık.»

«Teşekkür ederim Rudy,» dedi Gretchen. «Böyle davranacağını biliyordum.»

Saat beş buçukta otele geldi Brad. Her zamankinden daha kırmızıydı yüzü. «Kusura bakmayın, sizleri havaalanında karşılayamadım, fakat gönderdiğim adamın rahatınızı sağlamaya çalıştığını umarım. Eee, çoktan bir ziyaretime gelip, para yatırdığınız işlerin durumunu görmenin zamanı gelmişti. Yeni bir kuyu daha açıyoruz. Yarın bir uçak kiraladım, hep birlikte gider görürüz, Cumartesi günkü Teksas - Oklahoma maçına bilet aldım. Hafta sonları görülecek yerdir burası. Otuz bin mutlu sarhoş. Virginia burada olmadığı için gelemedi. Geldiğinizi duyunca burada bulunmadığına çok üzülecek. Babasının yanında. İhtiyarın durumu pek iyi değilmiş diye duydum. Ciddi değildir inşallah?»

«Kes bütün bu palavraları Brad,» diye lâfa girdi Rudolph. «Bir kere neden Virginia'nın burada olmadığını gayet iyi biliyoruz. Ayrıca dediğin gibi babasını ziyarete gitmiş değil.» İki hafta kadar önce Calderwood, Rudolph'un bürosuna gelerek, Virginia'nın Brad'ı bütün bütün terkettiğini söylemişti. Brad'ın Hollywoood'da bir artistle ilişkisi vardı, haftada üç kere uçakla Hollywood'a gidiyordu ve para durumu iyi değildi. Bunun üstüne Rudolph, Brad'dan kuşkulanmış, Johnny'e haber vererek durumu incelemesini istemişti.

«Neden sözettiğini anlayamadım ortak,» diye cevap verdi Brad. «Az önce karımla konuştum telefonla, yakında yanıma

döneceğini söyledi.»

«Ne karınla konuştun, ne de Virginia'nın döneceği var. Bunu sen de biliyorsun.»

«Elbette bunun yanı sıra başka bir sürü şeyden de haberim var,» dedi Johnny. Brad'la kapı arasında duruyordu. Sanki Brad'ın aniden kaçmasına engel olmak istiyordu. «Ve elbette biz de biliyoruz.»

«Hey Allah! Benim yıllar boyu arkadaşım değil de düşmanımmış gibi konuşuyorsunuz.»

«Gel açıkla her şeyi Brad,» dedi Johnny.

«Evet...» diye başladı Brad, hafif gülerek ya da gülmeye çalışarak, «Evet, belki arada sırada evlilik dışı bir iki serüvenim oldu. Bilirsin beni Rudy, iradem seninki kadar kuvvetli değildir. Güzel ve sokulgan bir kadına rastladığım zaman pek dayanamam. Virginia işi gereğinden fazla büyütüyor...»

«Virginia ile aranızda olanlar bizi ilgilendirmez,» dedi Johanny. «Bizi, verdiğimiz paraların nereye gittiği ilgilendiriyor.»

«Her ay bunu bildiriyorum size.»

«Elbette bildiriyorsun,» dedi Johnny.

Brad üstü armalı büyük ipekli mendille alnındaki teri silerek, «Son zamanlarda biraz şanssızlık oldu,» diye sürdürdü. «Allah rahmet eylesin babamın dediği gibi bu petrol işi için söyleyecek en güzel lâf, dalgayı sevmiyorsan denize girme.»

«Hesapları şöyle bir gözden geçirdik son zamanlarda,» dedi Johnny, «Ve gördük ki, yaklaşık olarak her birimizden yetmiş bin dolar para çalmışsın.»

«Her halde şaka ediyorsunuz,» dedi Brad. Moraran yüzünde gülümseme ifadesi dondu kaldı. «Şaka ediyorsunuz değil mi? Hiç de iyi bir şaka değil ama. Yüz kırk bin dolar!»

Rudolph, uyarırcasına, «Brad...» dedi.

«Tamam,» dedi Brad. «Anlaşılan şaka falan ettiğiniz yok,» Boş bir çuval gibi rahat koltuklardan birine yığıldı, «Nasıl olduğunu anlatayım o halde.»

«Olay şöyle olmuştu. Bundan bir yıl önce yeni yatırımlar sağlamak amacıyle Hollywood'a gitmiş, orada Sandra Dilson adında yeni parlamaya başlayan bir film yıldızı ile tanışmıştım. Bayan Dilson için deli divane olmaya başlamıştı. Ona el sürebilmem için epey zaman geçmesi gerekmişti. Kadını etkilemek amacı ile ona mücevher almaya başlamıştım. Kadını daha da et-

kilemek için at yarışlarında bahislere bile katılmaya başlamıştım. Gerçeği söylemek gerekirse şu an dört yüz bin dolarlık mücevherle dolaşıyor. Ama yatakta öyle anlar oldu ki açıkçası helâl olsun bu paraya dedim. Onu seviyorum, onun için her şeyi göze alırım. Bu aşkın bütün sonuçlarına katlanmaya hazırım.»

Para bulmak için sonraları aylık hesapları yanlış düzenlemeye başlamış, yıllar önce kapatılan kuyuları yeni açılıyormuş gibi göstermiş, ekipman giderlerini gerçeğin birkaç katı kaydetmişti. Büroda bir muhesebecisi vardı, ama adamın konuşmaması için ona da para yediriyordu. Şimdiye kadar birkaç yatırımcıdan bazı uğursuz sorular gelmiş, fakat hepsini de başarıyla savuşturmayı bilmişti.

«Şu an seni destekleyen kaç yatırımcı var?» diye sordu Jonny.

«Elli iki tane.»

«Elli iki budala,» dedi Johnny acı acı.

«Şimdiye kadar hiç böylesine bir şey yapmadım,» dedi Brad. «Teksas ve Oklahoma'da itibarım çok iyidir. Sorun. Herkes güvenir bana, hakları da yok değil.»

«Hapise gireceksin Brad,» dedi Rudolph.

«Yapamazsın bunu bana.»

«Hiç kuşkun olmasın.»

«Bir dakika, bir dakika,» diyerek araya girdi Johnny. «Hapisten önce konuşulması gereken başka şeyler var. Hapise girmesinden çok paramızı geri alıp alamayacağımızla ilgileniyorum ben.»

Brad, sevinçle, «Tamam, işte böyle,» dedi. «Anlayışlı adam dediğin böyle olur.»

«Mal olarak nen var şu an?» diye sordu Johnny.

«Tamam işte,» diye yineledi Brad. «Bak işte şimdi işten konuşuyoruz. Tamamen silinmiş durumda değilim. Hâlâ kredim var.»

«Bu odadan dışarı çıktığın andan itibaren bu ülkede hiç bir bankadan beş kuruş alamayacaksın Brad. İnanki bununla bizzat kendim uğraşacağım,» dedi Rudolph.

«Johnny...» diyerek Heath'e döndü Brad. «Çok intikamcı davranıyor Rudy, bu kadar kinci olmasına ne gereği var?»

«Malların hakkında bir soru sormuştum,» dedi Johnny.

«Valla defterde göründüğü kadarıyla durum hiç de iç açıcı

değil.» Umutla sırıtarak sürdürdü konuşmasını. «Fakat zaman zaman bir kenara birkaç kuruş koymuştum. Kara gün için. Gerçi bu miktar tüm borçları karşılamaya yetmez, ama sizlere olan borcumu fazlasiyla öder.»

«Virginia'nın parası mı bu?» diye sordu Rudolph.

«Virginia'nın parası ha!» diye adeta hırladı Brad. «İhtiyar, kızına verdiği parayı öylesine sıkı kayıtlara bağlamış ki, açlıktan ölsem bile bir sandöviç almam mümkün değil.»

«Bizden çok daha akıllıymış,» dedi Rudolph.

«Bak Rudolph,» dedi Brad, «Devamlı yüzüme vurman şart değil. Zaten yeteri kadar üzgünüm olup bitene.»

«Nakit ne kadar paran var?» diye sordu Johnny.

«Bu paranın defterlerde kayıtlı olmadığını anlıyorsun değil mi Johnny?» dedi Brad.

«Anlıyorum» diye cevap verdi Johnny. «Ne kadar?»

«Yaklaşık olarak yüz bin dolar kadar. Her ikinize de ellişer bin dolar verebilirim. Gerisini en kısa zamanda ödemeyi taahhüt ediyorum.»

«Nasıl ödeyeceksin gerisini?» diye sordu Rudolph.

«Valla bir iki kuyu var...» Rudolph yalan söylediğini anladı Brad'ın. «Ayrıca Sandra'ya gidip durumu anlatır, belki mücevherlerin bir kısmını geri alabilirim.»

Rudolph acaba der gibi başını sallayarak: «Gerçekten kadının böyle bir şey yapabileceğine inanıyor musun?»

«İyi bir kızdır Sandra, Rudy. Bir gün sana tanıştırırım onu.»

«Artık büyü de adam ol allahaşkına,» diye çıkıştı Rudolph.

«Sen burada biraz bekle,» dedi Johnny, Brad'a. «Ben Rudy ile bir süre yalnız konuşmak istiyorum.» Masanın üstünde duran kâğıtları özellikle Brad'a göstererek aldı ve Rudolph ile birlikte yatak odalarından birine geçtiler.

«Sizi beklerken bir iki yudum içmeme bir itirazınız olmaz herhalde,» diye sordu Brad.

Ikisi de ses etmediler, odaya girdiler ve kapıyı kapattılar arkalarından. «Bir karar vermeliyiz,» dedi Johnny. «Yüz bin dolarım var dediğine göre bunu paylaşarak kaybımızın bir kısmını geri almış oluruz. Geriye zaten yirmi bin dolar civarında bir şey kalıyor, nasıl olsa bu da şu veya bu şekilde bir çözüme bağlanır. Yok parayı almazsak durumu rapor ederek derhal ilân etmemiz gerekiyor. Bu durumda ya bütün alacaklılar paradan eşit

miktarda pay alırlar, ya da yardım oranına göre bir pay alırlar.»

«Peki, bize bu biçim bir ödeme yapması doğru mu?» diye sordu Rudolph.

«Henüz iflâs halinde olmadığına göre, mahkemede bir terslik çıkmaz.»

«Yapılacak iş değil bu,» diye cevap verdi Rudolph. «Yalnız bankadaki özel kasasının anahtarlarını alalım ki, parayı kaçırmasın.»

Johnny, içini çekerek, «Bunu demenden korkuyordum, zaten» dedi. «İllâ şövalyelik yapmak gerekli mi?»

«Onun dolandırıcı olması,» diye cevap verdi Rudolph. «Bizim de kayıplarımızı kapatmak için dolandırıcı olmamızı gerektirmez sanıyorum.»

«Bunda yasaya aykırı bir taraf olmadığını söyledim sana,» diye cevap verdi Johnny.

«Yeterli değil. Hiç olmazsa benim için, yeterli değil.»

Johnny düşünceli gözlerle Rudolph'a bakarak; «Ya ben gider Brad'a tamam der ve kendi payıma düşen parayı alırsam o zaman ne dersin?»

«Bu durumu raporumda bildirir, alacaklıların senin aleyhinde dava açmalarını isterim.»

«Tamam, teslim oldum,» dedi Johnny. «Sen namuslu bir politikacı olarak kal bakalım.» Birlikte salona döndüler.

«Yarın sabah saat dokuzda burada bulunmanı istiyoruz,» dedi Rudolph. «Bankalar açılmadan önce. Birlikte bankaya gideceğiz ve sözünü ettiğin parayı garantiye alacağız. Sana para için bir de makbuz veririz. Eğer yarın dokuzdan bir dakika geç kalırsan derhal polise telefon eder ve hakkında dolandırıcılıktan dava açarım.»

«Rudy..» dedi Brad üzüntülü bir ifade ile. «Hiç anlayışınız yokmuş. Elbette hepinizin durumu iyi, karılarınız zengin, bir derdiniz yok. Benim durumumu neden anlamaya çalışmıyorsunuz?»

«Kendini acındırmaya çalışma,» dedi Rudolph. Hayatında kimseye kızmamıştı bu derece. Kendini Brad'ın üstüne atılmamak için zor tutuyordu. «Dediğim gibi saat tam dokuzda burada ol.»

«Peki olurum,» diye cevap verdi Brad. «Herhalde akşam yemeğini benimle birlikte yemek istemezsiniz.»

«Seni öldürmeden defol, git buradan çabuk,» dedi Rudolph.

Az sonra Rudolph ve Johnny önde, arkalarında Brad, Johnny'in tanıdığı bir avukatın bürosuna gittiler. Avukat derhal Johnny'e Rudolph adına bir vekâletname hazırladı. Johnny işleri yoluna koymak için bir süre daha Dallas'da kalacaktı. Sonra Brad'la birlikte bankaya gittiler. Yanlarında tanık olarak avukatın bürosunda çalışan kâtibi de aldılar. Para sayıldıktan sonra zabıt tutularak paranın Johnny ve Rudolph tarafından alındığı belirtildi. Sonra para yine aynı bankada bir başka özel kasaya ama bu kez Rudolph ve Johnny adına teslim edildi.

Kasadan tam doksan üç bin dolar para çıktı, çaldığı parayı iyi tahmin etmişti Brad. Rudolph olsun Johnny olsun bu paranın kaynağı hakkında tek soru sormadılar. Paranın kaynağını bulmak başkasının işi olacaktı.

Bütün bu işler vakit almıştı epey. Rudolph öğle uçağına yetişebilmek için acele etmek zorunda kaldı. Rudolph'u havaalanına bırakması için arabasını teklif etmişti Brad. Gülümsemeye çalışarak, «Kadillakla gezdiğim son gün olacak nasılsa» demişti, «İyisi mi tadını çıkaralım.» Rudolph, Brad'ın teklifini reddetmiş ve bir taksi çağırmıştı. Taksiye binerken Johnny'e sekreterine telefon etmesini, akşam büroya gelemeyeceğini, Washington'da Maylower Oteli'nde kalacağını bildirmişti.

Uçakta ne öğle yemeği yedi, ne de Manhattan içti. Çantasındaki evrakla meşgul olmaya çalıştı. Devamlı Brad'ı düşünüyordu. Yıkılmış, beş kuruşsuz, mahkeme önüne çıkmayı bekleyen Brad. Ne uğursuz bu yıkım? Para sızdırmak uğruna mı, Hollywood'lu bir kaltak için mi? Mide bulandırıcı bir olay.

Jonny'nin tek başına Dallas'a giderek işi halletmesi çok daha iyi olacaktı.

İflâs işi sonuçlandıktan sonra Brad'a bir tür emekli maaşı bağlamaya karar verdi. Gizliden beş bin dolar verebilirdi ayda, böylece ne mahkemede, ne de alacaklıları el sürebilirdi bu paraya. Hiç kuşkusuz bu paraya çok ihtiyacı olacaktı Brad'ın, almak zorunda kalacaktı.

Kemerlerinizi bağlayınız yazısı yandı. İnmek üzereydiler.

Maylower'e vardığında kendisine bir mesaj vardı. Sekreterinden geliyordu. Acele olduğunu ve derhal kendisini aramasını rica ediyordu.

Yukarıya odasına çıkarak bürosunu aradı. İki kere üst üste

hatlar meşgul çıktı, neredeyse vaz geçmek üzereydi. Billy'in işi için tanıdığı bir senatörü aramaya karar verdi. Bu gibi sorunlar telefonda konuşulmazdı, ertesi günü öğle yemeği için bir randevu almayı düşündü.

Üçüncü deneyişte sekreterini bulabildi. «Çok özür dilerim efendim» diyordu Walter, heyecanlı bir sesle. «Korkarım derhal dönmeniz gerekiyor buraya. Dün daireler tatil olduktan sonra kıyamet kopmuş. Ben de daha bu sabah öğrendim, derhal sizi aradım.»

«Nedir mesele?» diye sordu Rudolph, sabırsızlıkla.

«Her şey öylesine karışık ki, olayların gerçek sırasını tam olarak bilemiyorum. Dün gece Ottman yurda girmek isteyince öğrencilerin barikatı ile karşılaşmış. Polisi içeri sokmak istememişler. Rektör Dolacker Ottman'ın polisleri çekmesi konusunda inandırmaya çalışmış ama başaramamış. Polis yeniden içeri girmek isteyince öğrenciler birtakım şeyler atmaya başlamışlardı polise. Atılan taşlardan biri Ottman'ın gözüne gelmiş, pek önemli diyorlar ama kendisi şu an hastanede. Böylece dün geceki hareket yarıda kesilmiş. Üstelik gösteri sizin evin önünde olmuş. Biraz önce sizin evdeydim, çimenler berbat haldeydi. Bayan Jordach'a yatıştırıcı ilâç verdiler doktorlar ve...

«Hikâyenin gerisini oraya döndüğümde anlatırsın,» diyerek telefonu kapattı Rudolph. İlk uçakla dönecekti.

Derhal bavulunu topladı, lobbye inerek hesabı ödedi ve havaalanına hareket etti. Billy Abbott'un askeri kariyeri bir süre havada kalacaktı anlaşılan.

Hırıltılı bir sesle konuşan şişman bir adamdı Scanlon. Aslında polis kadrosundaydı, altmış yaşına varmıştı, yakında emekliye ayrılacaktı. Bir türlü kurtulamamıştı romatizma derdinden, kendisine acındığı için Rudolph'un makam arabasına şoför tayin edilmişti.

Doğru üinversiteye çekmesini emretti Scanlon'a.

«Siz yine benim dediğime kulak verin. Valiye telefon edip asker çağırın,» dedi Scanlon. «Nasıl olsa sonunda bu olacak. New York'da ve California'da olanlara baksanıza.»

«Burası New York ya da California'ya benzemez,» dedi Rudolph.

«Ama burada da öğrenci ve zenci var,» diye inatla devam etti Scanlon. Bir süre konuşmadan sürdü arabayı. Sonra «Dün

gece evde olacaktınız,» dedi, «O zaman belki gerçekten ne demek istediğimi anlardınız.»

«Duydum,» dedi Rudolph, «Çimleri harap etmişler.»

«Çok daha fazlasını yaptılar,» dedi Scanlon, «Gerçi ben yoktum ama, Ruberti oradaymış o anlattı. Çok ayıp yaptıkları, çok ayıp! Devamlı sizi çağırmışlar dışarı, yakası açılmadık küfürler savuruyorlarmış, sonra Bayan Jordach kapıyı açmış...»

«Kapıyı mı açmış?» diye hayretle sordu Rudolph. «Neden yapmış bunu?»

«Neden yapsın, devamlı boş kutu atıyorlarmış eve, söyle o ite erkekse çıksın dışarı diyorlarmış. Üzülerek ve utanarak belirtmek zorundayım ki, sizi kastediyorlarmış Bay Jordach. Orada sadece Ruberti ile Zimmermann varmış, geri kalan polis kuvveti zaten üniversitedeydi. Iki kişi üç yüz kişiye karşı ne yapabilir ki? Evet dediğim gibi, Bayan Jordach kapıyı açmış ve bağırmaya başlamış, Nasıl olsa başkasından duyacaksınız, iyisi mi ben anlatayım. Bayan Jordach kapının önüne çıktığında zilzurna sarhoş ve tamamen çıplakmış.»

Rudolph dondu kaldı adeta, dosdoğru önüne bakıyordu tek söz etmeden.

«İçlerinde okul gazetesinin fotoğrafçısı da varmış,» diye devam etti Scanlon. «Birkaç resim çekmiş, Ruberti makineyi almak istemiş ama kaçırmayı başarmışlar. Resimlerle ne yapmak istediklerini bilemiyorum ama ellerinde.»

Bina projektörlerle aydınlatılmıştı. Her pencereden bir sürü öğrenci dışarıya binlerce kâğıt atıyordu. Üniversiteyi polis kordan altına almıştı, coplu olmakla birlikte son derece azdı polis sayısı. Bir ağacın altında duran Ottman'ın arabasının bulunduğu yere vardı Rudolph. Ve karısının çıplak resminden nasıl yararlanıldığını hayretle gördü. Resim birkaç metre boyunda büyütülerek birinci katla, giriş kapısı arasına asılmıştı. Projektörlerle aydınlanan resmin altında şu sözler yazılıydı: «Gerçeği bil ve gerçek seni özgür kılacaktır.»

Rudolph'un arabadan çıktığını gören öğrenciler müthiş bir gürültü kopardılar.

Ottman arabanın yanında gözünde bant olup biteni seyrediyordu.

«Sekreteriniz yolda olduğunuzu söyledi,» dedi Ottman, «Bu bakımdan siz gelmeden harekete geçmeyi doğru bulmadık. Ay-

rıca Dorlacker'le birlikte iki profesörü de yanlarında rehin tutuyolar. Akşam üstü altında ele geçirdiler binayı.»

Rudolph bir yandan Ottman'ı dinliyor, öte yandan binayı inceliyordu. O sırada birinci kat pencerelerinden birinde Quentin McGovern'i gördü. Rudolph'a bakarak gülümsüyordu Quentin.

«Bu gece» dedi Rudolph, Ottman'a dönerek. «Her ne pahasına olursa olsun birinci kattaki soldan üçüncü pencereden bakan, şu zencinin tutuklanmasını istiyorum. Adı McGover'dir. Universitede yakalayamazsanız, evinden alın.»

Ottman olur anlamında başını salladı. «Sizinle durumu tartışmak istiyorlar efendim,» dedi Rudolph'a.

Rudolph inatla başını sallayarak, «Ortada tartışılacak bir durum yok,» dedi. Karısının çıplak resmi altında kiminle neyi tartışacaktı?

«Derhal binayı ele geçirin.»

«Söylemesi kolay,» diye cevap verdi Ottman.

«Size binayı ele geçirin dedim,» diye tekrar etti Rudolph.

«Nasıl?» diye sordu Ottman.

«Silâh kullanmamızı mı istiyorsunuz?» Rudolph'un dediklerine inanamamıştı. «Bildiğimiz kadarıyla içlerinde silâhlı kimse yok.»

Biran durakladı Rudolph. «Hayır,» dedi. «Silâh kullanmak yok. Cop ve göz yaşartıcı bomba kullanabilirsiniz.»

«Onlar vazgeçene kadar beklemenin daha doğru olmayacağına emin misin?» İçerdeki öğrencilerden çok kendisi vazgeçme taraftarı görünüyordu. «Eğer hiç bir gelişme olmazsa belki asker çağırabiliriz.»

«Hayır beklemek gereksiz,» diye cevap verdi Rudolph. Ottman resmin biran önce indirilmesini istediğini biliyordu. «Göz yaşartıcı bomba ile hücuma geçme emri ver adamlarına,» dedi.

«Bunun için bana yazılı emir vermeniz gerekecek,» dedi Ottman.

«Ver defterini.»

Rudolph Ottman'ın defterini aldı, arabanın çamurluğu üstünde emri yazdı. Sonra polis kadrosunu toplayarak talimatını verdi.

Polisler çimlerin üstünden geçerek sıra halinde üniversite

binasına doğru ilerlemeye başladılar. Sonra ilk gaz bombası atıldı, ilk kattaki pencerelerden birinden içeri. Ve bir çığlık sesi duyuldu. Bunu diğer bombalar izledi. Penceredeki öğrenciler kayboldu birden. Polisler birer birer pencerelerden binaya girmeye başladılar.

Binanın arka tarafını tutmaya yetecek kadar polis olmadığı için öğrencilerin çoğu kaçmayı başarmıştı. Az sonra pencerelerden birinden sarkan polis Jean'in resmini çekip aldı.

Her şey çok çabuk sona ermişti. Yirmi kadar tutuklama olmuştu topu topu. Tutuklananların arasında McGovern yoktu.

Dorlacker ve iki profesör arkadaşı gözlerini oğuşturarak dışarı çıktılar. Rudolph yanlarına giderek, «Bir şeyiniz yok ya?» diye sordu.

Dorlacker kendisiyle konuşanın kim olduğuna baktıktan sonra, «Seninle konuşacak hiç bir şeyim yok Jordach,» dedi «Yarın ilk işim derhal bir basın toplantısı yapmak olacak, o zaman hakkındaki düşüncelerimi öğrenirsin kendi gazetenden.» Sonra hızla uzaklaştı Rudolph'un yanından.

«Haydi gel,» dedi Rudolph Scanlon'a. «Beni eve götür artık.»

Üniversite sahasından çıkarlarken yanlarından geçen ambulansların acı sirenlerini duydular.

«Scanlon,» dedi Rudolph, «Anlaşılan bu geceden itibaren belediye başkanı değilim artık. Ne dersin?»

Uzun süre cevap vermedi Scanlon. Kaşları çatık yolu gözlüyordu sadece. Sonra köşeyi dönerlerken, «Galiba haklısınız Bay Jordach,» dedi.

BÖLÜM 7

I

Bu kez Kennedy havaalanına indiğinde kendisini karşılayacak kimse yoktu. Gözünde siyah gözlükleri, el yordamı ile yürüyor gibi bir hali vardı. Geleceğini haber vermemişti Rudolph'a. Gretchen'in yazdığı mektuptan Rudolph'un başının dertte olduğunu öğrenmiş, burada bir de yarı kör bir kardeşin derdiyle onu rahatsız etmek istememişti. Bir gün Antibes'de

motoru bağlamaya çalışırken birden halat kopmuş ve kamçı gibi yüzüne çarpmıştı. Ertesi gün baş dönmesi ve görme bozuklukları başlamıştı. Bir süre bir şey olmamış gibi davranmak istedi, Wesley'i ve Kate'i endişelendirmek istemiyordu. Bay Goodhart'a mektup yazarak New York'da iyi bir göz doktorunun adresini istemiş, mektubuna cevap gelince Kate'e boşanma işi için New York'a gideceğini söylemişti. Onunla evlenmek istiyordu Kate, bu konuda Kate'i suçlamıyordu. Gebeydi, ekimde doğum yapacaktı. Nisanın ortalarındaydılar.

Kate, Thomas'a yeni bir elbise almıştı, artık herhangi bir avukatın ve kapıcının karşısına çıkabilirdi korkusuz. Şimdi üstünde Norveçli denizcinin montgomerisi vardı, fazla aşınmamıştı. Ne gereği vardı sokağa para dökmenin.

Pahalı olmasına rağmen bir taksiye bindi. Şoföre «Paramount Otel,» dedi, sonra koltuğa yayılarak gözlerini kapadı.

Oteldeki odasına çıkınca derhal doktoru aradı. Hemen gitmek istemesine rağmen hemşire ertesi gün saat on bire kadar doktoru görmenin mümkün olmayacağını söyledi. Soyundu, yatağa girdi.

«Retina kısmen parçalanmış,» dedi doktor. Uzun, dikkatli, fakat acı veren bir muayene olmuştu. «Korkarım sizi bir operatöre göndermem gerekecek,» dedi.

Başını salladı Thomas. «Ne kadara patlar bu?» diye sordu. «İşçiyim ben, Park Avenue tarifesini karşılayamam pek.»

«Anlıyorum» dedi doktor. «Doktor Holliwell'e durumu ben açıklarım. Hemşirede telefon numaranız var değil mi?»

«Var.»

«Hemşire size telefonla ne zaman hastaneye gideceğinizi bildirir. Endişe etmeyin sizi iyi bir doktora gönderiyorum.» Kendinden emin gülümsüyordu doktor.

Üç hafta sonra hastaneden çıktığında yüzü solgundu Tom'un.

Ameliyat bin iki yüz dolara patlamıştı, ama değmişti buna.

Otele varınca Rudolph'u aradı telefonla, Rudolph çıktı.

«Rudy» dedi Tom, «Nasılsın?»

«Kiminle görüşüyorum?»

«Tom.»

«Tom! Neredesin?»

«Buradayım New York'ta. Görüşmemiz mümkün mü, gelo-

yim mi sana?»

«Elbette,» Gerçekten samimi idi Rudolph, «Haydi gel derhal. Yeri biliyorsun.»

Rudolph'un oturduğu apartmana varınca kapıcı yolunu kesti, elbisenin yeni veya eski oluşu hiç bir şey değiştirmiyordu anlaşılan. Adını verdi kapıcıya. Kapıcı dahili telefonla Rudolph'a. «Bay Jordach, Bay Jordach sizi görmek istiyorlar,» dedi.

Rudolph'un, «Lütfen yukarı çıkmalarını rica edin,» dediğini duydu Thomas. Asansörle yukarı çıkarken Rudolph'un bütün bu yakınlığına rağmen yine de kırılmış olduğunu anladı.

Rudolph kardeşini holde karşıladı. «Sesini duyunca ne kadar şaşırdığımı tahmin edemezsin Tom. Çok sevindim,» dedi. Sonra bir adım geriye çekilerek kardeşini süzmeye başladı. «Ne oldu sana?» diye sordu. «Hastalıktan yeni kalkmış gibi bir halin var.»

İçinden Rudolph'un da pek iyi görünmediğini söylemek geçti ama söylemedi. «Bir içki verirsen bütün hepsini anlatırım,» dedi Thomas.

«Anlat bakalım hangi rüzgâr attı seni buralara. Ne zamandan beri New York'dasın?»

«Üç haftadan beri,» diye cevap verdi Thomas. İçki bardağını aldı ve iskemlelerden birine oturdu. «Bir göz ameliyatı için hastaneye yatmam gerekti. Hasta olduğum zaman yalnız kalmak isterim.»

«Bilirim bu duyguyu,» dedi Rudolph.

«İyiyim şimdi» dedi Thomas, «Yalnız bir süre dikkatli olmam gerekiyor. Haydi şerefe.»

«Şerefe,» diyerek kadeh kaldırdı Rudolph. Ciddi bakışlarla Tom'u süzerek, «Artık pek boksöre benzemiyorsun Tom,» dedi.

«Sen de belediye başkanına,» dedi Tom. Sonra pişman oldu bu derece çabuk tepki gösterdiği için.

Rudolph gülerek, «Gretchen olan biteni mektupta sana yazdığını söylemişti. Biliyorsun şansım kötü gitti bu kez.»

«Whitby'deki evi sattığını yazıyordu Gretchen,» dedi Thomas.

«Whiby'de daha fazla kalmanın gereği yoktu,» diye cevap verdi Rudolph. İçki bardağını düşünceli bir biçimde sallayarak; «Burası yetiyor bize. Enid dadısıyla parkta. Birazdan gelirler. Ona bir merhaba dersin. Senin oğlan ne âlemde?»

«Gayet iyi. Fransızca konuşuşunu duyacaksın. Motoru benden daha iyi kullanıyor.»

«Çok iyi, çok iyi,» dedi Rudolph. «Biliyor musun Gretchen'in oğlu Brüksel'de NATO'da yapıyor askerliğini?»

«Biliyorum,» dedi Tom. «Yazmıştı. Sen ayarlamışsın.»

«Siyasi plânda en son başardığım şeylerden biri,» diye cevap verdi Rudolph.

«Başına gelenlere çok üzüldüm Rudy,» dedi Thomas.

Rudolph omuz silkerek, «Çok daha kötü olabilirdi,» dedi «O öğrenci kör olacağı yerde ölebilirdi.»

«Şimdi ne yapmayı tasarlıyorsun?» diye sordu Thomas.

«Valla, işte kendimi şu ya da bu şekilde bir şeylerle meşgul etmeye çalışıyorum. Yapacak işi olmayan insanlar için tam oyalanacak bir şehir New York. Jean dönünce biraz seyahate çıkmak istiyoruz. Belki seni ziyarete bile gelebiliriz.»

«Nerede Jean?»

«Dinlenme evinde,» diye cevap verdi Rudolph, «Aslında dinlenme evi denmez. Bir klinikte. Tedavi yöntemleri son derece iyi. İlk tedaviden sonra altı ay bir damla içki koymadı ağzına. Benim kendisini ziyaret etmeme izin vermiyorlar. Ama durumunun iyiye doğru gitmekte olduğunu öğrendim.» Viski genzine kaçtı. Öksürüğü geçmişti. «Eee, gelelim sana. Gözün düzeldi. Ne yapmayı tasarlıyorsun?»

«Boşanmam gerekiyor,» dedi Thomas. «Bu konuda bana yardım edebileceğini düşündüm.»

«Seni o zaman gönderdiğim avukat bu konuda hiç bir güçlük olmayacağını söylemişti. Daha o zaman boşanman gerekirdi.»

«Vakit olmadı,» dedi Tom. «Wesley'i bu ülkeden mümkün olduğu kadar çabuk uzaklaştırmak istedim. Elbette yeniden New York'a gelmem için bir neden olması gerekti. Wesley'nin annesinin orospu olduğunu bilmesini istemiyorum. Ayrıca burada bir süre kalmam gerekecek, iş mevsimini kaçıracaktım. Ama şimdi ekime kadar boşanmam gerekiyor.»

«Neden ekim?»

«Bir kadınla yaşıyorum. Bir İngiliz kızı. Mükemmel bir kız. Ekimde bir çocuğumuz olacak.»

«Anlıyorum,» dedi Rudolph. «Kutlu olsun. Jordach'lar kabilesi çoğalıyor desene. Ne yapmamı istiyorsun?»

«Teresa ile karşılaşmak istemiyorum. Karşılaşırsam istemediğim bir şey yapabilirim. Şimdi bile, bunca zaman sonra. Eğer sen ya da bir başkası Teresa ile konuşup Reno'ya ya da benzeri bir yere gitmesini sağlayabilirse...»

Rudolph bardağını yavaşça masanın üstüne bırakarak: «Elbettè elimden geleni yapmak isterim.» Tam bu sırada kapı çalındı. «Tamam Enid gelmiştir,» dedi Rudolph. Az sonra kırmızı paltosu ile zıplaya zıplaya Enid girdi içeri. Odada babası ile birlikte yabancı bir adamın oturduğunu görünce durdu birden .Rudolph çocuğu kucağına aldı, yanaklarından öperek; «Haydi amcana merhaba de bakalım.»

Üç gün sonra Rudolph, Tom'a telefon ederek onu 3. Bulvarda P.J. Mariarty'de öğle yemeğine davet etti.

Rudolph lokantaya girdiğinde barda Tom'un kendisini beklediğini gördü. Kardeşinin yanındaki iskemleye otururken «Iyi haberlerim var sana,» dedi. «Hatunu Nevada'ya yolcu ettik.»

«Yapma?»

«Doğru söylüyorum. Kendim götürdüm havaalanına onu.»

«Yaşa be Rudy! Harikalar yaratıyorsun.»

«Aslında pek o kadar güç olmadı,» dedi Rudolph. «O da yeniden evlenmeyi düşünüyormuş.» Çok inandırıcı bir biçimde söylemişti bu yalanı. «Tabii New York mahkemelerinde uzun uzadıya sürünmenin gereği olmadığını da anladı.»

«Senden para istemedi mi?» diye sordu Tom.

«Hayır,» dedi Rudolph. İkinci yalan. «İyi para kazandığını, yol masraflarını kendisinin karşılayabileceğini söyledi.»

«Hiç böyle huyları yoktu,» dedi Tom.

«Belki hayat yumuşatmıştır onu da,» dedi Rudolph. Anlattıklarının hiç biri doğru değildi. İki gün boyunca durmadan tartışmıştı kadınla. Karısının tüm masraflarının yarısını peşin ödemişti, diğer yarısını boşanma kâğıtlarıyle birlikte döndüğünde ödeyecekti.

İlk defa iç huzuru içinde şöyle iyi bir yemek yediler. Iki şişe şarap içmişlerdi. Tom biraz da içkinin etkisiyle kardeşine övgüler yağdırdı durdu. Minnettarlığını, bunca yıl bu kadar iyi bir kardeşi olduğunu fark edemediği için budalalığını anlattı durdu. Konyaklarını içerken Rudolph'a dönerek. «Geçen gün Jean klinikten çıkınca seyahate çıkmayı düşündüğünüzü söylüyor-

dun. Haziranın ilk haftası için hiç bir rezervasyon yok. Karınla birlikte konuğum olmanızı istiyorum. Gretchen de gelebilirse onu da getir. Kate ile tanışmanı istiyorum. Boşanma işi bitti şimdi düğünüme de gel. Haydi Rudy, hiç itiraz etmiyorum.»

«Jean'e bağlı,» dedi Rudolph.

«Onun için son derece iyi olur bu,» dedi Thomas.

«Oldu,» dedi Rudolph. «Haziran'ın ilk haftası. Belki ikimizin de bir süre ülkeden ayrılması gerekli.»

Hesabı ödemekte diretti Thomas, «Bırak hiç olmazsa bunu yapayım» dedi. «Bunu kutlamam gerek. Hem bir göz kazandım hem de bir karıdan kurtuldum.»

II

Kate ile ilk tanıştıklarında kardeşinin güzellik anlayışını içten kınamıştı Rudolph. Seçtiği kadının daima güzel olmasını isterdi, oysa Kate olağan güzellik ölçülerinin dışında kalıyordu onu için.

Ancak aradan birkaç gün geçtikten sonra kadının Tom'a ve Wesley'e karşı davranışlarını görmüş, onlara ne kadar içten bağlı olduğunu anlamış, itirazsız en güç işleri bile üstlenmesini takdir etmişti.

Belediye Reisi söylevini bitirdi, yüzükler takıldı, Tom'la Kate öpüştüler.

Rudolph'un davetli olduğu en son nikâh töreni Brand ve Virginia'nınki olmuştu, hiç kuşkusuz bunu yeğlerdi.

Yeni evlilerden sonra Rudolph ve Gretchen de defteri imzaladılar.

Chez Felix au Port'da onları şampanya, kavun ve balık çorbası bekliyordu. Akerdeonun eşliğinde önce Belediye Reisi, sonra Kimball konuştu yeni evlilerin şerefine. Aradan Rudolph, büyük hayranlık uyandıran ve alkış toplayan Fransızca bir konuşma yaptı, gelin ve damat şerefine kadeh kaldırdı.

Öğle yemeği dörde doğru sona erdi. Sonra büyük bir bölümü yalpalayan davetli kalabalığı **Clothilde**'e vardı. Güvertede büyük bir sandık duruyordu. Rudolph'un evlilik armağanı. Armağanını New York'dan satın almış, acentaya düğün günü sahibine teslim edilmesini tembih etmişti.

Thomas sandığın üstündeki kartı okuduktan sonra, «Bu ne allahaşkına?» diye sordu.

«Aç bak.»

Dwyer çekiç ve keski getirdi, sonra hep birlikte sandığı açtılar. Sandığın içinden son derece güzel Bendix radar takımı ile bir anten çıktı. New York'tan ayrılmadan önce Bay Goodhart ile görüşmüş. Tom'un en çok neye ihtiyacı olduğunu sormuştu ona Rudolph. Bay Goodhart'ın tavsiyesi üzerine almıştı radarı.

Thomas biraz da çakır keyif olmanın verdiği duygu taşkınlığı içinde gözleri yaşlı kardeşinin elini sıkarak, «Yıllardır bir radarım olmasını düşlerdim hep;» dedi.

«Evlilik için uygun bir armağan bulmaya çalıştım,» dedi Rudolph, «Ufku gözet, engelleri gör, tehlikelerden uzak kal.»

«Hepinize söylüyorum,» dedi Thomas, «Tarihin kaydettiği en baba evlilik oldu bu.»

O gün öğleden sonra Portofino'ya gitmek üzere denize açılmayı tasarlamışlardı.

Dwyer ve Wesley, gelinle damadın hiç bir işe el sürmemesi kaydını koydular. Kral ve kraliçe gibi köşede oturacaklardı onlar. Diğer bütün motorların **Clothilde**'i selâmlayan korna sesleri ve denize serpilen çiçekler arasında limandan ayrıldılar.

«Yaşamak için gerçekten güzel yer şu Fransa,» dedi Rudolph.

«Evet,» dedi Tom, «Özellikle Fransız olmayanlar için.»

III

Gretchen ve Rudolph **Clothilde**'in kıç tarafında güvertede iskemlelerine oturmuş güneşin batışını seyrediyorlardı.

Dwyer, Kate ile birlikte akşam yemeğini hazırlamaktaydı Rudolph bu durumu protesto ederek hepsini Nice ya da Monte Karlo'da akşam yemeğine davet etmiş, ama Kate, «Düğün gecemde konuklarıma kendimin yemek hazırlamasından daha zevkli bir şey düşünemiyorum,» diyerek Rudolph'un önerisine karşı çıkmıştı.

Gretchen ve Rudolph da üstlerine süveter giymişlerdi, «Ne lüks değil mi?» dedi Rudolph. «Haziran'da süveter giymek.»

«Geldiğine memnun musun?» diye sordu Gretchen.

«Çok memnunum.»

«Ailenin birliği nihayet gerçekleşti,» dedi Gretchen. «Ve bunu Tom gerçekleştirdi.»

«Bizim hiç bir zaman tam olarak öğrenemediğimiz bir şeyi öğrenmiş Tom,» dedi Rudolph.

«Gerçekten öyle. Fark ettin mi, kiminle, konuşursa konuşsun sevgi dağıtıyor etrafına. Dwyer'e, arkadaşlarına, karısına. Hattâ oğluna bile.» Bunu söylerken hafifçe güldü.

Antibes'e gelmeden önce Bürksel'de Billy'e uğradığını anlatmıştı Rudolph'a, bu gülüşün altında yatan duygunun farkındaydı Rudolph. Billy, annesine karşı buz gibi soğuk bir tavır sürdürüyordu inatla. Hiç değişmemişti, her şeye karşı aynı ilgisiz Billy. Uyuşturucu maddelere devam, Gretchen'in anlattığına göre Brüksel'de yemek yedikleri son akşam. Kinsella konusu ortaya çıkınca Billy kudurmuştu adeta, «Senin yaşındaki bütün insanların foyasını biliyorum» demişti. «Benim kuşağımı güldüren bir dizi girişim içindesiniz. Yeni bir dünya yaratma çabasındasınız. Nazi imparatorluğunun yıkıntıları, daha doğrusu kalıntıları ile.»

«Bir bakıma,» demişti Gretchen Rudolph'a. «Belki de doğruyu söylüyor. Çirkin fakat doğru. Foya sözcüğü ile beni amaçladığı apaçık. Zamanı geldiğinde hapise, ya da çöle git demedim ona, bunun yerine kardeşimin nüfuzundan yararlanarak sevgili oğlumu, ama sadece sevgili oğlumu savaşın vahşetinden korumaya çalıştım. Böylelikle ölüm dilekçemi de imzalamış oldum.»

Doğru söze ne diyebilirdi Rudolph? O da Gretchen'in suç ortağı olmuştu bu konuda. Her ikisi de suçlu idi.

«Bak şu Wesley'e,» dedi Gretchen, çocuğu süzerek, «Bir orospunun yetiştirmesi. Babası ortaokulu güç bitirdi, hayatında bir tek bilim kitabı okumadı, hayatının büyük bir bölümünü yumruklarının gücü sayesinde sürdürdü. Ama zamanı gelince kimseye bir şey sormadan oğlunu çekip aldı yanına, onu bir sürü cahil, kaba saba insanın içine salıverdi. Billy, Wesley'in yaşında iken bizden cumartesileri sinemaya gitmek için para isterdi, oysa Wesley çalışıyor şimdi. Sonuç ne: Sağlıklı, yararlı ve terbiyeli. Üstelik babasına ne kadar bağlı. Tom'un baba olarak yaptığı şey, ne istediğini söylemekten ibaret, derhal yapıyor

babasının sözünü. Biz galiba çocuk yetiştirme konusunda yazılmış kitaplardan edindiğimiz bütün bilgileri yeniden gözden geçirmek zorunda kalacağız. Kimse Wesley'i Vietnam'a gönderemeyecek, babası halletmiş bu konuyu. Senin yerinde olsam Rudoluh, Enid'yi yeteri kadar büyüyünce yetişmesi için Tom'un yanına veririm. Canım çok içki istedi birden. Acaba Tom bir yerlere bir şişe saklamış olamaz mı?»

Rudolph, «Herhalde. Bir sorayım bakalım,» diyerek yerinden kalktı. Hava kararıyordu. Wesley ışıkları yakmak için yanlarına gelmişti. Gretchen'in yanından geçerken halasına gülümseyerek, «Herhalde biraz fazla heyecanlandı bizim ihtiyar,» dedi. «Dümeni ne tarafa kırdığıma bakmadı bile.»

«Elbette,» diye lâfa karıştı Rudolph. «İnsan her gün evlenmez ya.»

«Böyle olması babam için çok daha iyi,» diye cevap verdi Wesley. «Yoksa vücudu dayanamazdı buna.»

Salondan geçerek mutfağa indi Rudolph, Dwyer marulları yıkıyor, Kate sırtından gelinliğini çıkarmış, rosto hazırlıyordu. «Kate,» dedi «İçki var mı hiç gizlediğiniz?»

Kate fırının kapağını kapadı, doğruldu, ne yapacağını bilmez gözlerle Dwyer'e baktı. «Teknede içki içmek yok diye biliyordum ben,» dedi.

«Endişeye gerek yok,» diye cevap verdi Rudolph.

«Tavşan,» dedi Kate Dwyer'e, «Haydi git getir şişeyi.»

Az sonra bir şişe cinle döndü Dwyer. İçkileri hazırlayarak yukarı çıktı Rudolph. Gretchen bardağı alırken yüzünü buruşturarak, «Cin ve soda» dedi. «En nefret ettiğim şey.»

«Eğer Jean yukarı çıkarsa,» dedi Rudolph. «Soda içiyormuşuz gibi davran. Soda kokuyu öldürüyor nasıl olsa.»

«İnşallah anlamaz,» dedi Gretchen, «Evans'ın en sevdiği içkidir. Aramızdaki zevk ayrılıklarından bir başkası.»

Az sonra Jean güvertede göründü. Gretchen ve Rudolph'un elindeki bardaklara baktı, ama bir şey söylemedi.

«Enid nasıl?» diye sordu Rudolph.

«Melekler gibi uyuyor.»

«Hımmm!» diyerek ağzını şapırdattı Jean, «İçki kokusu alıyorum.»

Soda aldatmamıştı Jean'i, bir an için bile.

«Bir yudum ver,» dedi kocasına.

Rudolph duraksadı. Yalnız olsalar vermeyecekti, ama yanlarında Gretchen vardı. Kız kardeşinin önünde karısını küçük düşürmek istemedi. Bardağı uzattı.

Dwyer güvertede gemici fenerleriyle aydınlattığı masayı kurmaya başlamıştı.

Birden tekneye küt diye bir şeyin çarptığını ve kıç tarafından bir çatırdı geldiğini duydular. Şiddetle sarsıldı tekne. Wesley derhal motorları durdurdu, Dwyer arka tarafa koşarak suya bakmaya başladı.

«Allah kahretsin» dedi, «Kütüğe toslamışız, görüyor musun?»

Rudolph karanlıkta pek açık seçememekle birlikte suda bir şeyin yüzdüğünü fark etti. Yalın ayak, beline kadar çıplak güverteye fırladı Thomas.

«Kütüğe çarptı,» dedi Dwyer, «Korkarım pervanelerden biri ya da ikisi felç.»

«Batıyor muyuz?» diye korkuyla sordu Jean, «Enid'i alayım mı yanıma?»

«İlişme Enid'e,» diye sakin cevap verdi Thomas. «Battığımız falan yok». Kaptan odasına giderek dümene geçti. Derhal durdurdu motoru, «Sağ ön motorun pervanesi bozulmuş!» diye bağırdı Dwyer'e, «Belki şaf da.»

Wesley ağlamak üzereydi neredeyse. «Çok affedersin baba» dedi. «Görmedim emin ol.»

Thomas oğlunun omuzuna vurarak, «Üzme canını,» diye sürdürdü. «Senin kabahatin yok. Haydi koş makine dairesine bir bak bakalım sintineden su alıyor muyuz?» Piposunu yaktı, kolunu karısının omuzuna atarak Wesley'in makine dairesinden gelmesini bekledi.

«Su yok,» diye seslendi Wesley.

«Sağlam tekneymiş,» dedi Thomas, «Yaşa be emektar **Clothilde!**» Sonra birden Gretchen ve Rudolph'un elindeki bardakları farkederek, «Kutlamaya devam ediyor muyuz?» diye sordu.

«Sadece birer kadeh almıştık,» dedi Rudolph.

Thomas başını salladı. «Wesley,» diye seslendi, «Dümene geç. Antibes'e dönüyoruz. Sol ön motor çalışsın sadece yeterli.»

Wesley motoru çalıştırıp yön değiştirince, «Korkarım Portofino yattı çocuklar,» dedi Tom.

«Sen bize aldırma,» dedi Rudolph, «Motoru düşün.»

«Bu gece yapılacak bir şey yok,» diye cevap verdi Thomas «Yarın dalıp bir bakmalı. Eğer düşündüğüm gibiyse o zaman tekneyi karaya çekip orada onarmak gerekecek.»

«Değişen bir şey yok,» dedi Jean, «Hepimiz Antibes'i çok severiz zaten.»

«Cici bir kızsın sen,» dedi Thomas Jean'e, «Haydi artık sofraya oturup bir iki lokma bir şey yiyelim.»

Ancak dört mil yol alıyorlardı tek motorla. Sessiz ve karanlıktı Antibes.

IV

Uykusunda tıkırtı sesleri duydu Thomas, uyanmak üzereydi. Tıkırtı sesleri devam etti, «Kim o?» diye seslendi alçak sesle, Kate'i uyandırmak istemiyordu.

«Benim, ben,» diye fısıltı ile cevap verdi Pinky, «Kimball.»

«Bir dakika geliyorum,» dedi Thomas, ışığı yakmadan karanlıkta giyindi. Kate, günün yorgunluğu içinde, derin uykudaydı.

Yalınayak güverteye, Pinky'nin yanına çıktı Thomas.

«Hayrola Pinky?» diye sordu.

«Az önce Kan'dan geldim,» diye cevap verdi Pinky.

«Eee, ne olmuş yani. Kan'dan gelince milleti uyandırman şart mı?»

«Dinle beni arkadaş,» dedi Pinky, «Kan'da yengeni gördüm.»

«Sarhoşsun zil zurna,» dedi Thomas, «Haydi git yat artık.»

Pembe pantolon vardı ayağında. «Bak buraya, neden görmesem böyle bir yalan uydurayım? Bütün gün düğünde görmedim mi onu? Tanıyorum. Yanılmış olamam. Ayrıca o kadar sarhoş da değilim. Gittim konuştum onunla. Siz Portofino'da değil miydiniz? diye sordum. Motor bozuldu Antibes'e döndük dedi.»

«Demek öyle,» dedi Thomas. Hâlâ inanmak istemiyordu Kimball'a.

«Gerçekten gördüm diyorum sana,» diye diretti Pinky.

«Nerede Kan'da mı?» diye sordu Thomas.

«Stiriptiz yapılan bir barda,» dedi Kimball, «La Porte Rose'da, rue Bivouac Napoléon'da. Gabardin elbiseli iri yarı bir Yugoslav'la oturuyordu. Herifi görmüştüm daha önce. Tanırım, pezevenkin tekidir.»

«Hey tanrım! Sarhoş muydu?»

«Kütük gibi. Birlikte Antibes'e dönmeyi önerdim, bu bay beni bırakacak dedi.»

«Bir dakika bekle beni burada,» dedi Thomas. Sonra Rudolph'un kamarasına baktı, yatakta yalnız yatıyordu Rudolph. Tekrar Kimball'ın yanına döndü.

«Gördüğüne eminsin değil mi?»

«Eminim dedim ya. Ne yapacaksın?»

«Gidip alacağım.»

«Seninle geleyim mi?»

Hayır anlamında başını salladı Thomas. Ayık olsa bile bir işe yaramazdı Pinky. «Teşekkür ederim,» dedi, «Sen git yat. Sabah görüşürüz.» Pinky kendisini yanına almadığı için yakınmaya başladı. Ama aldırmadı Thomas. Sonra Kimball'ın **Vega**'sına doğru yalpalayarak ilerleyişini seyretti. Kamaraya indi, Kate'i uyandırdı.

«Hey kes sesini,» dedi Kate'e, «Bütün gemiyi ayağa kaldırmanı istemiyorum.» Sonra Kimball'ın verdiği haberi anlattı Kate'e, «Gidip almam gerek onu,» diye ekledi.

«Yalnız başına mı gideceksin?»

«Nerede çokluk orada bokluk,» dedi Thomas. «Getirir kocasının koynuna bırakırım sessizce. Yarın hastalandığını bahane eder, kimseye bir şey çaktırmayız. Wesley'in veya Dwyer'in kadını sarhoş görmelerini istemiyorum.»

«Seninle geliyorum,» diyerek yataktan fırlamak istedi Kate. Fakat Tom durdurdu karısını.

«Jean'i ne idüğü belirsiz bir herifle sarhoş görmen doğru olmaz. Onu utandırmak istemiyorum. Yaşamımızın geri kalan bölümünü dostça geçirmek zorundayız.»

«Kendine dikkat edeceksin ama? Söz ver.»

«Elbette dikkat edeceğim,» diyerek karısını öptü. «Uyumana bak sevgilim.»

Güverteye çıkarken 'Başka kadın olsa muhakkak hır çıkarırdı,' diye düşündü Thomas. 'Ama Kate başkadır.' Sandaletlerini giyerek rıhtıma indi. Şanslıydı, bir taksiye rastladı. Şoföre, doğru La rue Bivouaç Napoléon'ya çekmesini söyledi.

La Porte Rose'a girdiği zaman Jean'ı barda göremedi Thomas. Ne de Yugoslav'ı.

Bir viski - soda ısmarladı Thomas. Barmen içkisini önüne

koyarken İngilizce sordu: «Az önce burada olan Amerikalı bayanı arıyorum. Kumral, pembe pantolonlu, gabardin elbiseli bir bayla oturuyordu.»

«Amerikalı bir bayan görmedim hiç.» dedi barmen.

Thomas tezgâha yüz frank bıraktı.

«Galiba hatırlayacağım.»

Bir yüz frank daha bıraktı tezgâha Thomas. Etrafını şöyle bir süzdü barmen, korkak bakışlarla. Ve bir anda iki yüz frank kayboldu tezgâhın üstünden. Sonra hiç bir şey olmamış gibi bardakları parlatmaya başladı. Thomas'a bakmadan konuşuyordu. Müziğin gürültüsünde duyulma ihtimali yoktu söylediklerinin.

«Les toilettes'in arkasında,» diyordu barmen acele, **«Un escalier** vardır, bodruma inen merdiven. **Ze plongeur,** bulaşıkçının yattığı yer. Aradığınızı belki bulursunuz orada. Adamın adı Danoviç. **Sal type.** Dikkatli olun. Tehlikelidir. Arkadaşları da var.»

Thomas striptizci kızın çoraplarından birini sallayışını seyretti bir süre. Sıra jartiyere gelmişti. Sonra yine gösteriye olan ilgisi kaybolmamış gibi davranarak üstünde «Toilettes, telefon» yazan yere doğru yavaşça yaklaşmaya başladı. Herkes striptizci kıza öylesine dalmıştı ki, tuvalete geçtiğini görmedi kimse. Tuvaletin arkasında aşağıya inen merdivenleri gördü. Hızla indi, merdivenlerin bittiği yerde bir kapı vardı. Kapının altından soluk bir ışık sızıyordu dışarı. İçeriden korku içinde yalvaran kadın sesini duydu, müziğin gürültüsüne rağmen. Sonra birden kesildi sesler, besbelli biri ağzını kapatmıştı. Kapıyı yavaşça açmayı denedi, kilitli idi. Sonra gücüyle yüklendi kapıya. Çürük kapıyla birlikte bir hamlede içeri girdi. Bulaşıkçının karyolası üstünde doğrulmak için iri yarı bir adamla boğuşuyordu Jean. Saçları darmadağınık, süveteri parçalanmış, omuzları çıplak. Gabardin elbiseli Danoviç. Thomas'a döndü. Odayı aydınlatan çıplak ampulün loş ışığında etrafta boş içki şişelerini, çekiç, rende, keser gibi birtakım âletleri gördü Thomas.

«Kurtar beni buradan Tom,» dedi Jean. Korkudan ayılmışa benziyordu ya da Pinky'in dediği kadar sarhoş değildi. Yataktan fırlamaya çalıştı, ama adam sertçe itti yatağa Jean'i Thomas'a bakıyordu bir yandan da.

«Ne istiyorsun?» diye sordu Danoviç. İngilizce konuşuyordu

«Bayanı almaya geldim,» dedi Thomas.

«İşi bittiği zaman ben getiririm,» dedi Danoviç.

Sonra Jean'in suratına bir tokat yapıştırdı.

Yukarıda müziğin gürültüsü biraz daha fazlalaşmış, biraz daha hafiflemişti sriptizci kız.

Thomas yatağa bir adım yaklaşarak, «Hiç hır çıkarmaya kalkışma,» dedi adama, «Bayan benimle gelecek.»

«Eğer o kadar istiyorsan onu benden alman gerekecek Sammy,» diye cevap verdi Danoviç. Sonra birden yana sıçrayarak yerden ucu sivri bir çekiç aldı eline.

«Lütfen Tom, lütfen kendine dikkat et!» diye hıçkırarak haykırıyordu Jean.

«Sana beş saniye izin veriyorum buradan defolman için.» dedi Danoviç. Çekici tam Tom'un yüzü hizasında tutuyordu.

Thomas, her ne pahasına olursa olsun yüzünü çekiçten korumak zorunda olduğunu biliyordu. Şöyle bir sıyırsa bile sonu olurdu bu. «Tamam, tamam,» diyerek bir adım geri çekildi, kollarını yanına bıraktı. «Belâ aramıyorum.» Sonra birden Danoviç'in bacaklarına daldı, fakat o sırada çekiç de havalanmıştı. Adamın midesine müthiş bir kafa attı. Omzuna inen çekicin etkisiyle kolunun uyuştuğunu farketti. Danoviç dengesini kaybederek, Tom'un çelmesiyle sırtüstü yuvarlandı. Düşerken kafası bir yere çarpmış olmalı ki, bir süre hareketsiz kaldı. Bu kısa süreden yararlanarak başını kaldırmıştı Thomas. Danoviç çekici yeniden savurdu. Bu kez Tom'un yüzünü korumak için kendine siper ettiği koluna indi çekiç. Parmaklarıyle adamın iki gözüne birden bastırarak, diğer eliyle çekici yakalamaya çalıştı Tom. Yakalayamadı ve dizinde müthiş bir acı hissetti: Yeni bir çekiç darbesi. Ama bu kez yakalamıştı adamın çekici tutan elini. Kıvırmaya başladı, adamın serbest kalan eliyle savurduğu yumruklara aldırmıyordu. Nihayet çekiç beton zemini üstüne düştü, diziyle adamın göğsüne yüklenerek çekice uzandı Thomas. Her ikisi de ayaktaydı şimdi. Ama Tom'un hareket etmesi dizine yediği çekiç darbesinden ötürü çok güçleşmişti. Çekici sol eline aldı, sağ kolu tutmuyordu.

Tom'un yaralı olduğunu bilen Danoviç etrafında dönmeye başladı. Thomas bacağını zorlayarak, adamla yüz yüze olmaya çalışıyordu. Bir yumruk salladı Danoviç. Tom bunu çekiçle karşıladı. Adamın kolu düştü yanına. Sağlam koluyla yeniden bir hamle yapmak istedi Danoviç, Tom boşluğu görerek alnına yapıştırdı yumruğunu. Fazla kuvvetli vurmamıştı, ama yetmişti bu.

Sallandı ve sırtüstü yuvarlandı Danoviç. Adamın üstüne çullandı derhal. Danoviç'in başına doğru çekici kaldırdı. Adam soluk soluğa elleriyle yüzünü korumaya çalışıyordu. Üç kere vurdu çekiçle Thomas. Omuzuna, bileğine ve dirseğine. Tamamdı. Adamın iki kolunun da işi bitti. Thomas herifin işini bitirmek için yeniden kaldırdı çekici, yerde kan içinde yatan adamın donuk gözlerindeki korkuyu ve çaresizliği gördü.

«Lütfen yapma, öldürme beni, ne olursun öldürme!» diye bağırıyordu.

Thomas çekici tutan eli havada 'Ölümü çoktan haketti,' diye düşündü, 'Ama Faiconetti de ölümü haketmişti. Bırak başkasından bulsun belâsını!' Sonra çekicin sapını adamın korkudan açılmış ağzına indirdi. Ön dişlerin çatırtısı duyuldu.

Korku içinde kollarını göğsüne kavuşturmuş, yatakta oturan Jean'e dönerek, «Kalkmama yardım et,» dedi. Jean kendisi de kavgaya karışmış gibi soluk soluğa idi. Yalpalayarak kalktı yataktan, Thomas'a yaklaştı, koltuk altlarından tutarak çekti. Güçlükle ayağa kalktı Thomas, bir adım atmaya kalkıştı, düşecekti neredeyse. Başı dönüyordu, odadaki her şey etrafında dönüyor sanki. Ama düşünme yeteneğini yitirmemişti, köşedeki iskemlenin üstünde duran beyaz keten pardesüyü göstererek «Pardesünü al,» dedi Jean'e. Jean'ın bluzu parçalanmıştı. Böyle çıkamazlardı dışarı. Danoviç'i öylece bırakmışlardı betonun üstünde.

Tuvaletin önünden geçerken yeni bir gösterinin başlamakta olduğunu gördüler. La Porte Rose'da eğlencenin ardı kesilmezdi hiç. Allahtan loş ışıkta kimse farketmedi onları. Elinden geldiği kadar topallamadan yürümeye çalışıyordu Thomas, tam kapıdan çıkmak üzereyken çıkıp kapının yanındaki masada oturan üç adamdan biri gördü onları, **«Allô! Vous lâ. Les Americains. Arretez. Pas si vite,»** diye seslendi.

Ama dışarı çıkmışlardı, yanlarından geçen bir taksiyi durdurdu Thomas. Paldır küldür girdiler arabaya. Az önce onlara seslenen adam dışarı çıktığında çoktan Antibes'in yolunu tutmuşlardı.

Bitkin bir halde koltuğa yaslandı. Thomas, Jean, beyaz pardesüsüne sarılmış, arabanın diğer köşesine sıkışmıştı. Nerede ise kendi kokusuna dayanamayacaktı. Thomas, kan ve rutubet karışımı bir koku. Ondan uzak durduğu için Jean'i suçlamak

geçmedi aklından. Uyuya mı kalmıştı, yoksa kendinden mi geçmişti bilemedi. Yeniden gözlerini açtığında limana giden yol üstündeydiler.

Clothilde'in yanına vardıklarında gülmeye başladı Thomas. Gülme sesi kendine getirdi Jean'i, «Neye gülüyorsun Tom?» diye sordu.

«Hiç,» diye cevap verdi Thomas, «New York'daki doktora gülüyorum. Uzun süre ağır iş yapmamamı, şiddetli darbelerden kaçınmam konusunda uyarmıştı. Bu gece olanları seyretse yüzü ne hal alırdı acaba?»

Son çabasını harcayarak arabadan çıktı, şoföre parasını ödedi ve Jean'in arkasından topallayarak motora doğru yürüdü.

Güverteye vardıklarında, «Seni kamarana kadar taşıyayım mı?» diye sordu Jean.

Thomas eliyle gereği yok anlamında bir işaret yaparak, «Doğru kocanın yanına git,» dedi. «Ona istediğin hikâyeyi anlatabilirsin.»

Jean, Tom'a yaklaşarak onu dudaklarından öptü ve, «Bundan böyle ağzıma bir damla içki koymayacağıma söz veriyorum sana,» dedi.

«İyi o halde,» dedi Thomas, «Başarılı bir gece oldu desene.» Sonra Jean'in yanağını okşayarak iğneli sözlerinin etkisini silmek istedi. Jean indikten az sonra o da indi aşağı. Kamarasında ışık yanıyordu, uyumamıştı Kate. Kocasının halini görünce hayretle haykırdı.

«Suss!» dedi Thomas.

«Ne oldu sana?» diye fısıldar gibi sordu.

«Sorma, büyük iş başardık bu akşam. Az daha katil oluyordum,» Ranzasına yığıldı. «Şimdi giyin ve bir doktor al gel bakalım,» diye ekledi.

Gözleri kapalı karısının giyindiğini duyuyordu. Kate odadan çıkarken çoktan dalmıştı Thomas.

Erken kalktı sabah. Su sesiyle uyanmıştı. Dwyer ve Wesley güverteyi yıkıyorlardı. Limana geç vakit girdikleri için bu işi ertesi sabaha bırakmışlardı. Dizinde koca bir bandaj vardı, sağ omuzunu her oynatışında büyük bir acı duyuyordu. Kırık yok demişti doktor, ama dizkapağı fena halde ezilmiş ve belki de kıkırdaklar parçalanmıştı. Kate çoktan kalkmış, sabah kahvaltısını hazırlıyordu.

Sağlam koluna yaslanarak yatakta doğruldu, ayağa kalktı. Yüzüne baktı aynada. Berbattı. Kavga anında farketmemişti. Fakat Donaviç'le boğuşurken yüzü betona çarpmış, burnu şişmiş, dudakları patlamıştı. Alnında ve yanaklarında kesikler vardı ayrıca. Gerçi doktor pansuman yaparak yüzünü elinden geldiği kadar hale yola koymaya çalışmıştı ama, yine de Enid'in kendisini görünce çığlık çığlığa annesinin yanına koşacağını düşündü.

«Kimsenin bir şeyden haberi var mı?» diye sordu karısına.

«Wesley ve Dwyer'a bir şey söylemedim,» dedi Kate, «Diğerleri daha kalkmadı.»

«Herkese söyleyeceğimiz şu,» dedi Thomas, «Le Cameo'da sarhoş bir herifle dövüştüm dün gece. Zifaf gecesi içki içmeye giden bütün erkeklere ders olacak bir hikâye.»

Peki anlamında başını salladı Kate. «Wesley sabah erkenden daldı, baktı teknenin durumuna. Pervanelerden biri kopmuş, şaft da eğrilmiş galiba.»

«Bir hafta onarımı tamamlayabilirsek ne mutlu,» dedi Thomas, «Ben yukarı çıkıyorum, biraz güneşte uzanacağım.»

Kate önde elinde tepsi, Thomas arkada çıktılar güverteye. Dwyer ve Wesley, Thomas'ı görünce her ikisi de hayretle baktılar. «Ne hale sokmuşsun kendini?» dedi Dwyer, Wesley, «Baba!» diyebildi sadece.

«Herkes güverteye gelince anlatırım ne olduğunu. Her seferinde yeniden anlatmak istemiyorum aynı hikâyeyi.»

Az sonra Enid'le birlikte Rudolph göründü. Thomas, Rudolph'un yüzünden Jean'in kocasına gerçeği anlatmış olduğunu farketti. «Bu sabah çok komiksin amca,» dedi Enid.

«Bana da öyle geliyor şekerim,» diye karşılık verdi Thomas.

Fazla konuşmadı Rudolph. Sadece Jean'in biraz başı ağrıdığını, bu yüzden yukarı gelemediğini, kahvaltıdan sonra ona portakal suyu götüreceğini söyledi. Gretchen geldiğinde herkes masaya oturmuştu. «Hey tanrım!» diye bir çığlık attı Gretchen, «Ne oldu böyle sana?»

«Ben de birinin bu soruyu sormasını bekliyordum,» dedi Thomas. Ve önceden kararlaştırdığı hikâyeyi anlattı. Le Cameo'nun önünde bir sarhoşla kapışmışlardı. Ve gülerek ekledi: «Yalnız adamın benden daha ayık olduğunu farkedememişim.»

Gretchen, umutları kırılmış bir biçimde. «Tom!» dedi. «Ben artık bu kavga faslı bitti sanıyordum.»

«Vallah ben de böyle sanıyordum, ama işte o adam bizim gibi düşünmüyor.»

Gretchen, «Sen nerede idin Kate?» diye suçlayan bir biçimde sordu.

«Ben uyuyordum. Sessizce kaçmış. Bilmez misin erkekleri?»

«Ne kadar ayıp,» diye sürdürdü konuşmasını Gretchen. «Kocaman bir adamın kavga etmesi.»

«Bence de öyle,» dedi Thomas, «Ustelik bir de dayak yerse. Haydi artık bu konuyu kapatalım, kahvaltımıza dönelim.»

V

Öğlene doğru Tom ve Rudolph, sancak tarafında başbaşa kaldılar. Kate'le, Gretchen, Enid'i de yanlarına alarak alışverişe gitmişlerdi. Wesley ve Dwyer yeniden suya dalmış, pervanelerin durumuna bakıyorlardı.

«Bütün hikâyeyi anlattı Jean,» dedi Rudolph, «Sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.»

«Boş ver,» dedi Thomas. «Bu kadar büyütecek bir şey yok. Her halde Jean gibi iyi yetişmiş bir kız için biraz sarsıcı bir olay olmuştur.»

«Bütün gün içki içildi. Ve nihayet bardağı taşıran son damla. Yemekten önce Gretchen'le ikimiz güvertede içtik biliyorsun. Bu kadarına dayanamadı. Içki bulma konusunda son derece kurnaz olabiliyor alkolikler. Gece kalkıyor, hiç ses etmeden giyiniyor ve gizlice gidiyor...» Hey allahım gibisinden başını salladı. «Son zamanlarda öyle iyileşmişti ki, artık geçti sanıyordum. Iki kadeh içince sorumluluk duygusu tümüyle kayboluyor. Bir başka kadın oluyor birden. Ayıkken, barlarda tanımadığı erkeklerle arkadaşlık ettiğini düşünmüyorsun her halde?»

«Elbette Rudy.»

«Bütün hepsini anlattı, hepsini,» diye sürdürdü Rudolph, «Adamın arabasıyle gayet kibarca yanına yaklaştığını, onu sabaha kadar açık olan kibar bir yerde içki içmeye davet ettiğini, ne zaman isterse kendisini evine bırakacağını...»

«Gayet kibarca ha?» dedi Thomas. Birden beton zemin üstünde sırtüstü yatan, kan dolu ağzında sivri uçlu çekiçle Danoviç geldi gözünün önüne. Güldü. «Bu sabah hiç kimsenin yanına

kibarca yaklaşamayacak halde olduğuna yemin ederim,» dedi.

«Sonra işte o bara gitmişler.» Striptiz yapılan bir yermiş. Böyle bir yere Jean'in gidebileceğini düşünebiliyor musun? Adam burası fazla gürültülü, aşağıda daha rahat ve temiz bir yer var demiş ve...» Utanç içinde başını sallayarak, «Gerisini zaten sen daha iyi biliyorsun,» dedi.

«Düşünme artık bunu Rudy, lütfen!»

«Neden beni uyandırıp yanına almadın?» diye kırgın bir sesle sordu Rudolph.

«Bu gibi işlerin adamı değilsin sen,» diye cevap verdi Thomas.

«Kocasıyım yahu!»

«Seni uyandırmayışımın bir nedeni de bu.»

«Ölebilirdin.»

«Evet, doğrusunu söylemek gerekirse,» diye kabul etti Tom. «Bir ara öyle göründü.»

«Veya katil olabilirdin.»

«İşte gecenin tek iyi yanı da bu oldu ya,» dedi Thomas. «Katil olamayacağımı anladım. Haydi bırakalım bunları, gel bakalım bizimkiler ne yaptı?» diyerek kardeşinin yanından uzaklaştı Tom. Rudolph, suçluluk ve minnet duygularıyla başbaşa kaldı.

VI

Gecenin ılık ve sakin havası içinde güvertede yalnız başına oturuyordu Thomas. Kate aşağıda mutfakta idi. Diğerleri otomobille iki günlük bir yolculuğa çıkmışlardı, dağ şehirlerini ve İtalya'yı gezmek için. Beş gündür limanda yatıyordu **Clothilde**, hâlâ Hollanda'dan pervane ve şaftın gelmesini bekliyorlardı. Rudolph biraz manzara görmeleri gerektiğini bahane ederek Jean'i uzaklaştırmak istemişti. O geceden sonra acayip derecede sessiz olmuştu Jean. Rudolph, Kate ve Thomas'a gelmelerini önermiş, fakat Tom yeni evlilerin yalnız kalmak istediklerini söylemiş, ayrıca yanlarına Dwyer'ı da almalarını rica etmişti Rudolph'dan. Başını şişiriyordu Dwyer, durmadan kavga ettikleri adamın kim olduğunu soruyordu Tom'a, Dwyer'in Wesley'le birlikte birtakım öç plânları hazırladığının farkındaydı. Teknenin beş günden beri limanda yatması biraz sinirlerini bozmuştu

Thomas'ın. Kate ile başbaşa kalmaları iyi oldu bu bakımdan.

Çıt çıkmıyordu limanda. Yatların çoğunda ışık yoktu. Esnedi, gerinerek ayağa kalktı. Vücudundaki çürükler geçmişti, hâlâ topallamakla birlikte eskisi kadar acımıyordu dizi. O geceden bu yana sevişmemişlerdi Kate ile. Bu gece iyi bir başlangıç olur, diye düşünüyordu. Tam bu sırada farları sönük bir arabanın geldiğini gördü Siyah bir DS 19'du. Thomas'dan yana olan iki kapıdan iki adam indi, sonra iki kişi daha. Son inen kolu askıda adamı tanımıştı: Danoviç.

Eğer Kate motorda olmasaydı denize atlar, kaçmaya çalışırdı. Ama yapacak başka bir şey yoktu şu an. Diğer üç adam motora doğru yaklaşırken Danoviç arabanın yanında kaldı.

«Buyurun baylar, bir arzunuz mu vardı...» demeye kalmadan bir şeyle vurdular başına.

Ancak bir kere çıkabildi komadan. Wesley ve Kate hastanede başında kaldılar. «Artık bitti...» demiş ve yeniden komaya girmişti.

Rudolph derhal New York'dan bir beyin operatörü istemişti; ama doktor Nice'e varmadan öldü Thomas. Kafası çatlamıştı ve öldürücü bir kanama.

Rudolph, Gretchen'i, Jean ve Enid'i bir otele yerleştirmiş, Gretchen'e, Jean'i bir saniye bile yalnız bırakmamasını söylemişti.

Rudolph bütün bildiklerini anlatmıştı polise, Jean'i de sorguya çekmek istediler. Yarım saat sorgudan sonra büyük bir kriz geçirdi Jean. La Porte Rose'da olan biten her şeyi anlattı. Danoviç'i tutukladı polis, ama bir süre sonra serbest bırakmak zorunda kaldı. Tanık yoktu, ayrıca Danoviç olay gecesi başka yerde olduğunu kanıtlamıştı.

VII

Cesedin yakılmasından sonra Rudolph ve Gretchen taksi ile Tom'un küllerini almaya gittiler, metal bir kutu içinde. Sonra Antibes limanına döndüler. Kate, Wesley ve Dwyer bekliyordu onları. Jean, Enid'le birlikte oteldeydi. Böyle bir günde Jean'le birlikte bulunmak Kate için çok güç olacaktı. 'Üstelik yine içer

sarhoş olursa hiç değilse bu kez gerçek bir nedeni olur,' diye düşündü Rudolph.

Artık olayın hikâyesini Gretchen de biliyordu ötekiler gibi.

Yoğun trafik içinde güçbelâ yol almaya çalışırlarken, «İçimizde gerçekten doğru dürüst hayat kurabilen bir tek Tom çıktı,» dedi Gretchen.

«Ve doğru dürüst bir hayat kurmasını beceremeyen biri için öldü,» diye tamamladı Rudolph.

«Hayatta tek yanlışın,» diye sürdürdü Gretchen. «Bir gece vaktinde uyanamamak oldu.»

«Evet, tek yanlışım.»

Bir daha **Clothilde**'e varıncaya kadar konuşmadı ikisi de.

Kate, Wesley ve Dwyer, hepsinin üstünde iş elbiseleri güvertede bekliyorlardı onlar. Dwyer ve Wesley'nin ağlamaktan gözleri kızarmıştı. Kate'in yüzünde gözyaşı izi yoktu. Rudolph elinde metal kutu, arkasında Gretchen motora bindiler. Rudolph kutuyu kaptan odasına bıraktı. Dwyer dümene geçti, motoru çalıştırdı. Wesley halatı çözdü, sonra kedi gibi sıçradı motora, koşarak demir almakta olan Kate'e yardım etti.

Her şey öylesine olağandı, öylesine diğer zamanlardan farksızdı ki, Rudolph bir an Tom'un kaptan köşkünden ağzında piposu başını uzatacağını sandı.

Mavi - beyaz motor, sabah güneşinin parlak ışınları arasında limandan çıkıyordu. **Clothilde**'i günlük geziye çıkan diğer teknelerden ayıran tek şey siyah giysiler içinde ayakta duran iki kişiydi yalnızca.

Kimse konuşmuyordu. Ne yapılacağını bir gece önce kararlaştırmışlardı. Güneye doğru bir saat kadar yol aldılar. Tek motor çalıştığı için fazla açılamıyorlardı karadan.

Tam bir saat sonra, Dwyer tekneyi döndürdü, motoru durdurdu. Görünürde başka tekne yoktu, deniz sakindi, rüzgârsız. Rudolph kaptan odasına giderek kutuyu aldı, açtı. Açık ve boş denize doğru hepsi sıra halinde duruyorlardı. Wesley kutuyu Rudolph'un elinden aldı, bir an duraksadıktan sonra babasının küllerini denize serpti. Ağlamıyordu artık. Mavi pırıltılı Akdeniz'in sularında küller uçuşmaya başladı.

"Babamızın vücudu da suların derinliğine karışmıştı,' diye düşündü Rudolph.

Kate bir ev kadını sakinliği ve becerikliliği ile çiçekleri suya bıraktı.

Wesley, kutuyu da attı suya. Derhal battı, gözden kayboldu metal kutu. Sonra kaptan köşküne giderek motoru çalıştırdı. Limana doğru yeniden yol almaya başladı.

Aşağıya indi Kate, Dwyer pruva bölümüne geçti. Gretchen ve Rudolph siyah giysileri içinde güvertede kaldılar.

Yüzüne hafif bir rüzgâr vuruyordu Dwyer'in, sahili seyretmeğe başladı. Beyaz büyük yalılar, eski surlar, yeşil çamlar sabah güneşinin parlak ışığı içinde gittikçe daha çok yaklaşıyordu.

Tam zengin havası!

SON



TV. de olay yaratan dizinin romanı yayınladığı her ülkede satış rekorları kıran ZENGİN ve YOKSUL (Rich man Poor man) Irwin Shaw'un en ünlü romanıdır.

Televizyon dizisi olarak da inanılmaz bir ilgiyle karşılanan **ZENGİN ve YOKSUL**, "TV. film sanayiinde çığır açan" eser olarak nitelendirildi.

Aile ilişkilerinden cinsel tutkulara, hayallerinden umutsuzluklarına kadar insanın iç dünyasını yansıtan şaheser.